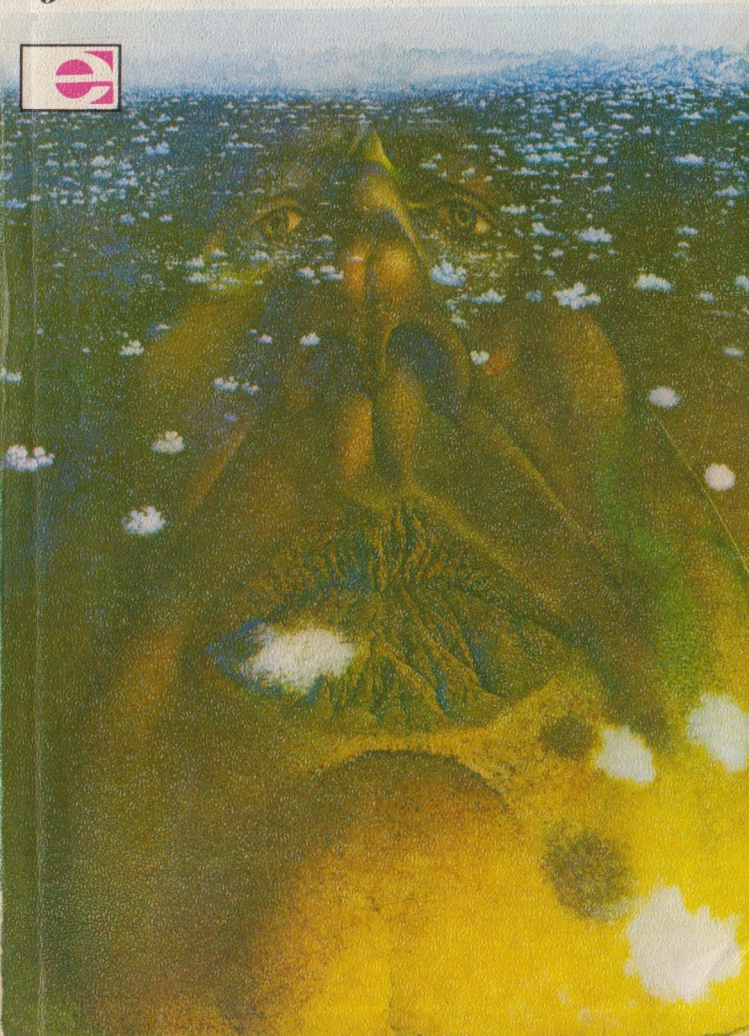
limanlar

roman

james harlow

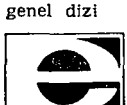
85

LİMANLAR
roman
James Barlow
birinci baskı

liner
novel by
james barlow
1972
türkçesi : fikret arıt

e yayınları: 85
genel dizi

ankara caddesi 13
tel : 26 81 42
narlıbahçe sokak 19/3
tel : 27 87 20
p. k. 12
istanbul

James Barlow 1921 yılında, İngiltere'nin Birmingham şehrinde doğdu. Orta ve lise öğrenimini tamamladıktan sonra, 1940 yılında İngiltere Kraliyet Hava Kuvvetleri'ne katıldı ve atıcılık eğitmeni oldu. 1941 yılında yaralandı, ardından uzun süren verem tedavisi gördü. 1949 yılında evlendi, üç kızı ve bir oğlu var.

1946-1960 yılları arasında Birmingham'da bir şirketin müfettişliğini yapan Barlow, bu işi sayesinde yazarlığına yararı dokunacak büyük birikim yaptığını belirtiyor.

Önce havacılık dergilerine yazan, bir süre de ünlü **Punch** dergisine mizah hikâyeleri veren Barlow'un ilk eseri **Protagonists** 1956 yılında yayınlandı. Başrollerini Sir Laurence Olivier ve Sarah Miles'ın oynadığı **Term of Trial** büyük üne erişmesini sağladı. Artık kendini bütünüyle yazarlığa verebilirdi. **The Burden of Proof** adıyla yazdığı kitabı **Villain/«Çirkef**... (e yayınları: 92) olarak beyaz perdeye aktarıldı ve baş rolünü Richard Burton oynadı. LİNER-**«LİMANLAR»** yazarın son kitabı. Halen «Hristiyanlığın son kalesi» olarak nitelediği İrlanda Cumhuriyeti'nde yaşayan James Barlow yıllardır yeni bir eser hazırlamakta, bu amaçla da devamlı yolculuk etmektedir.

e yayınları

kitap/yayın/dağıtım
e yayınları ankara caddesi 13/2 tel. 26942 ank. 12- istanbul

LİMANLAR, *liner james barlow'un romanı* e yayınları: 85 yayın hakları: james barlow 1972, beynelmilel basın ajansı, e yayınları 1973 ● kapak : r. hausner, k. kaldı ● dizgi baskı: yelken matbaası ● cilt: kısmet ciltevi ● kapak filmi: ebru grafik, baskı: arofis matbaası ● dizgi düzeni: 10/12 batone no. 9-13 ● e yayınları, idare, ankara caddesi 13 telefon: 26 81 42, dağıtım, narlıbahçe sokak 19/3 telefon : 27 87 20 ● istek ve yazışma için kısa adres: posta kutusu 12 istanbul ● birinci baskı: mart 1973

türkçesi: fikret arıt

James Barlow

LİMANLAR

roman

e yayınları

Teşekkür

Verdikleri teknik bilgiler için aşağıdaki kuruluşlara teşekkür ederim: Sperry Gyroscope Division, Sperry Rand Ltd; Copes Regulators Ltd; Decca Radar Ltd; Chadburns (Liverpool) Ltd; P and O Lines; Shaw Savill Line; ve Yunanistan Krallık Büyükelçiliği, Canberra.

Seyir halinde, ya da limanda çeşitli gemileri incelememe izin veren gemi sahiplerine, acentalara, kaptanlara ve mürettebata teşekkür etmek isterim. Hayal gücleri bazı hallerde beni de aşkın olan dostlarım Geoffrey Boughey, Norman Siberry ve Kaptan Leslie Balliol Scott'a minnetlerimi sunarım.

Omurgayı kuran
Jamie Hamilton'a

BİRİNCİ BÖLÜM

ZITLIKLAR

«yeni, güclü, büyük ve
mükemmel şekilde donatılmış
gemiler
Majesteleri'nin postanelerinden
posta taşıyorlar.»

— *İlân, 1837*

Yabancı memleketlerde kaynaşan
ve dünyanın
uzak köşelerini araştıran
hareket dolu... erkekler.

— *Hakluyt*

I

«KONUŞMAYA GELECEĞİZ» diye kesip atmıştı telefondaki ses.

Adam İtalyanca konuşmuş, Bartolomeo Tornetta'nın da iyice midesi bulanmıştı. Hal-hatır sormaya değil, para istemeğe geleceklerdi kuşkusuz. Çalışıp, teşkilât kurarak, özellikle yirminci yüzyılın duyguları gıdıklama ticaretindeki hüneriyle kazandığı parasını. Telefondaki adamın İtalyanca konuşması kendisini tanıdığını gösterirdi; ama bu Mafia demek de olabilirdi. Tornetta geçimini kızlardan sağlar, verdiği buyruklar sorusuz, yerine getirilir ama kızları otomatik zevk makineleri sanan sarhoş köpekler yüzünden sık sık başı derde de girerdi...

Telefondaki adama:

«Bakın» diye takaza etmişti. «Geçen hafta dişçiye gittim. İki küçük dolgum vardı. Postacı bugün hesap pusulasını getirdi. On sekiz dolar. Düpedüz kepazelik bu. Fakir-fukarayı hiç düşünmez mi bu memleket?»

«Fakir-fukara» deyimini, gelir vergisi müfettişlerine karşı ilân ettiği savaşın ilk çarpışmalarını yürüten biri gibi söylemişti.

Gerçekten garip bir memleketti bu.

Tornetta beş yıldan beri Avustralya'daydı. Bu beş

yılın hepsi de Sydney'de geçmişti. Karaya ayak bastığı rıhtımlara bir sigara içimi uzaklıktaydı şu anda bile.

Birçok yönleri kafasını karıştırmış olmakla birlikte Avustralyalıların yaşayış düzeninden hoşlanmıştı. Bu düzenin büyük bir bütününün onunla bir ilişkisi yoktu. O mesleğini şehrin aşağılık bir bölgesinde uyguluyor ve başarılı da oluyordu.

Üst yanı, dikkati çekici; hattâ sömürmeye yatkın olduğu halde, onu ilgilendirmiyordu. İki Avustralya vardı. İlk ağızda ikisini de öylesine kaba bulmuş, ikisi de kendisine öylesine ters gelmişti ki; İtalya'ya dönmeyi bile düşünmüştü. Hırs içinde ağır ağır ölmekte olan bir eski Avustralya vardı: Her yerde bol bol bulunan zamk ağaçlarının yanısıra Viktorya devri ağaçları; halk için saç damlı müstemleke yapıları; sükûneti; sosyal uyarlılığı, orta sınıf kibarlığı; Muharip Gaziler Birliği ve birliğin lokaline devam edenlerin bira içerek yurtseverlik lâflamaları; şehrin dışına yayılmış mahallelerden ortaya çıkan erkekler ve onların oğullarının - bir çeşit Dünkerk gibi - her yıl andıkları Gelibolu felâketi ile bir eski Avustralya.

Bir de yeni Avustralya: Hep bir telden çalan yüksek okul öğrencileri, tüketicileri; bira tenekeleri ve süprüntü yığılı kumsalları; bu kıyıları döven çatlak dalgalar üzerindeki tahtalarda kabiliyetlerini gösteren sağlam yapılı gençleri; ayak değmeyecek kadar sıcak kumlarda memelerini tunç gibi yakmış ve her an eşitliklerini ispatlamaya hazır uzun boylu, yumuşak başlı kızları ve kaptıkaçtılardaki transistörlerinden dökülen pop müziği ile yeni Avustralya.

Tornetta şimdi adamakıllı İngilizce konuşmasına ve üç yıldan beri kendisine 'dago' (*) denmemesine

(*) 'Yabancı bu...'

rağmen, Kings Cross'un dışında her iki Avustralya ile de ilişki kurmamıştı. Yeteneği olan âlemi kendisine uydurmuş, kendisi çevreye uymamış; buraya gelmekteki amacını gerçekleştirmiş ve Sydney'in, hayatın amacını zevk sayan çevresinde çabucak sivrilmişti. Sıcak, arkadaşlıklı, bayağı şehir sömürülebilirdi; ona verebileceği şeyi istiyordu. Şehri öylesine bir sınır bölgesi dökün tülüğü içinde bulmuştu ki, yapılacak her şey bir gelişmeydi. İlk kez gittiği dış mahallelerdeki büyük bir barda şaşkına dönmüştü. Bir genel helâ gibi yapılmış ve bir genel helâ gibi kokan bardaki müşteriler çok iyi gündelikler aldıkları halde, yalınayaktılar. Terli yelekleri, ya da kısa kollu gömlekleri içinde ekşi ekşi kokuyorlardı. Bira içerek hislerini uyuşturuyorlar ve köpeklerle atlar hakkında sürü sepet lâf eden radyoyu dinliyorlardı. Adamların öylesine kudurgan bir erkeksi görünüşleri vardı ki, neye ihtiyaç duyduklarını bağırır gibiydiler.

Tornetta şimdi bu iştahlı erkeklere göz banyosu yapmaları için kızlar sağlıyordu. Sydney'in Kings Cross bölgesi, soyunmak isteyenler için bir okul olmakla öğünürdü. Bu bölgede diskotekler, kitapçı dükkânları, pop müziği, pastaneler, mezeciler, pizza salonları ve kızlar vardı...

Telefondaki ses ona birkaç gün düşünmesini söylemişti. Telâşlanacak birşey yoktu. Onun muhtaç olduğu bir şeydi bu, sigorta gibi. Şartlar görüşülebilirdi. Cuma gecesi saat dokuzda geleceklerdi - Zito ile Attolico.

Tornetta bu üç gün içinde korkuyu daha önceden yaşadı. Para veremezdi. Ertesi gün içini bir hırs bürüdü, kızgınlıkla kavruldu. Para vermeyecekti. Kendisini hırpalayacaklarını, ortalığı altüst edeceklerini,

kızlardan bir iki tanesini döveceklerini biliyordu. İşin ucunda öldürülmek de vardı. Londra'dan dört kat daha belâlı bir şehirdi bu.

Düşündü düşündü ve sonunda kaçmaya karar verdi. Eğer bunlar Mafia ise nasıl olsa emeceklerdi kanını. Değillerse daha iyiydi. Sydney'de Mafia'nın faâl olup olmadığı konusunda kimse kesin bir şey söyleyemiyordu. Bazı gazeteciler, eğer Mafia olsaydı gece hayatının daha bir renkleneceği kanısındaydılar.

Tornetta usulca; ortadan ayrılmış siyah saçlı, uzun bacaklı, gösterişli bir Avusturalyalı kız olan 'Açıkgöz Tahtakoz'u seyreden küçük kalabalığın ardına geçti. Kızın vahşi bir güzelliği vardı. Tornetta onu iki kez üst kattaki eski püskü yatağına götürmüştü. Isının 40 derece olduğu sıkıntılı bir gün kız çırılçıplak yatağa uzanmış ve ne isterse yapması için kendini Tornetta'ya teslim etmişti - Tornetta da bu hoşgörüyü en kaba şekilde değerlendirmişti - kızın her yanını mıncık mıncık ettikten sonra ağırlığı altında ezmiş ve ter içinde kalmıştı. Boğazına kadar da doymuştu. «İyi bir iş tuttuk» demişti sonunda da. Kız, kaba saba bir tonda âdeta terslemişti onu: «Hele bir nefes al da, doğru dürüst yap ne yapacaksan.»

'Açıkgöz Tahtakoz', gösterisinde garip bir şekilde fazla ileri gitmiş ve kızın kendilerini hor gördüğünü hisseden seyircileri tedirgin olmuşlardı.

Uzun saçlı, sarhoş dört genç fıkır fıkır ediyorlardı. Bir tanesinin pantolon fermuarı açıktı. Bunlar, kendi bölgelerinde sadece saat altıdan sonra açık bir sütçüyle, bir manav dükkânı olan dış mahalle çocuklarıydı. Onların yanında alnı terden pırıl pırıl yanan bir taksi şoförüyle deniz suyundan salamura olmuş güneş yanığı kereste bedeni dimdik, can kurtaranı andıran bir adam duruyordu. Karısı elli metre ötedeki kapalı

büyük arabasında bira içen bir adam da seyirciler arasındaydı. Atlet fanilâsının üstünde polis ve itfaiyeci askıları olan balon gibi şiş karınlı, yaşlı bir serseri dövmeli kollarını kavuşturmuş uyuyordu...

Tornetta, girişin tuğla basamaklarını koşarak çıktı ve çığırtkana:

«Saat dokuzda iki kişi gelecek» dedi. «Yanlarına bir kız kat da mutfağa gönder.»

Mutfağa gidip beklemeye başladı. Korku bindirdikçe bindiriyor ve konuşmaya falan fırsat vermeden kaçmış olmayı diliyordu. Sert davranışların yabancısı değildi ama son deneyinin üzerinden epey geçmişti. Zito ve Attolico iki kişiydiler. Ne boylarını boslarını biliyor; ne de tabanca, bıçak, ya da Avustralya'ya özgü başka bir âlet taşıyıp taşımadıklarını. Ne de sadece yumruk ve tekmeyle mi iş gördüklerini.

Tornetta kaba-saba masaya bir kişilik takım koydu. Çorba dolu maden kabı, ardına düşen ocağın üstüne yerleştirdi. Saat dokuza on kala tabağına çorba koyarak sandalyeye oturdu ve masanın altındaki bacakları titreye titreye çorbaya bakmaya başladı. Ardındaki kapta dört litre çorba fokur fokur kaynıyordu. Bu çorba bir kişi için mi hazırlanmıştı? Kızlar mı içecekti? Kuşkulanırlar mıydı acaba? Aşağı yukarı karşısına gelecek şekilde iki sandalye daha yerleştirdi masanın yanına. Öyle ki çorba kabını bir aktarışta...

Başka bir sokaktaki diskoteğin plâk gürültüsü kendisine kadar geliyordu. Gerekliyse para verecekti. Ama mantıklı davranırlarsa...

Adamları mutfağa, soyunan kızlardan biri getirdi. Kapıyı vurmadığı için, gelenlerin ayak seslerini de duymamış olan Tornetta uyuklar bir durumda yakalandı.

Soyunan kız 'Anatomik Anna'ydı ve Tornetta he-

men iki adamın Mafia olduklarını anladı, çünkü kız yanlarında olduğu sürece hiç de açgözlülük edip bakmamışlardı ona. Üstünde bikini gibi bir şey olan 'Anatomik Anna' uzun boylu ve şehvetli bir kızdı. Adamlar başlarını bile çevirmemişlerdi kızın olduğu yana. Çevirmemişler ve 'Teşekkür ederim' filân gibi saçmasapan lâflara da iltifat etmemişlerdi. Bütün bunlar adamların böyle şeylere karınlarının tok olduğunu gösteriyordu.

Adamlar sadece 'Anatomik Anna' dışarı çıkıp kapıyı kapatıncaya kadar tereddüt ettiler. Sonra temiz giyimli, ufak-tefek ve zayıf; uzun ve kama yüzlü olanı, kendini belirtir bir biçimde elini göğsüne koyarak:

«Zito» dedi.

Öteki de sıkıntıyla tamamladı:

«Attolico.»

Bu orta yaşlı, şişman birisiydi; ama bir şey ifade etmezdi bu, güçsüzlüğü gerektirmezdi. Tornetta:

«Oturun» dedi.

Kendi zararlarına olabilecek bir duruma girmek istemeyen adamlar bu anlamsız istek karşısında gülümseyerek ayakta kaldılar. Bu hal Tornetta'yı kötü bir şey olacağı önsezisiyle doldurdu. Daha başından yitirmişti kozu.

«Bir şey içmez misiniz?» diye sordu.

Adamlar bu şakayı duymazlıktan geldiler. Attolico:

«Güzel, iyi bir yer burası» dedi. «Daha şimdiden yirmi kişi var. Bir cuma gecesinin daha iyice erken bir saati için hiç de fena değil.»

Tornetta kabullendi:

«Değil evet.»

«Ne zamandan beri buradasın?»

«Sydney'de mi?»

«Burada.»

«Altı ay.»

«Bir takaza olmadı mı?»

«Takaza mı? Neden olsun? Bu bir zevk...»

«İyi.»

Pek hoşlandığı bir kelime olmalıydı bu Attolico'nun. Devam etti:

«Korunmak için bir para vermiyor musun?»

«Avustralya'da kimin ihtiyacı var ki korunmaya?»

Adamlar bu söze de gülümsediler. Zito:

«Bir yığın çete var burada» dedi.

Attolico açıkladı:

«Bizim sağlayacağımız koruma, herhangi bir sigorta şirketinden daha iyidir. Bir zarar ziyan olursa karşılarız ve suçluları bulur, yaptıklarına karşılık küçük bir adaleti yerine getiririz. Bir tehdit eden olursa konuyu biz ele alırız. Paraca sıkıntın olduğu zaman da... Kızlara gelince, eğer sen bulmakta güçlük çekiyorsan, bizim elimizde çok var.»

Zito efendice konuyu bağladı:

«Ne olursa olsun, bütün iş zorluklarını biz hallederiz. Bunlara karşılık da kârın üçte birini alırız.»

Attolico sordu:

«Sermayen nedir?»

'Sana ne?' deyip bir tartışmaya girmeğe gerek yoktu. Tornetta üçte birini düşerek ona bir sayı söyledi.

«Kârın?»

«Tam bir şey söylenemez. Buraya geleli...»

«Toparlak bir şey söyle.»

Tornetta gene üçte bir düşerek bir sayı söyledi.

«Kaç kız var?»

«Beş.»

«Ne veriyorsun onlara?»

Tornetta terlemeğe başladı. Kızları sorguya çekmiş olabilirlerdi. Doğrusunu söyledi.

«Fazla mesai için ne ödüyorsun?»

«Anlamadım.»

Korkutucu bir sükûnetle Zito ona durumu açıkladı:

«Anlatayım. Lucy Lolita bizim kızlarımızdan biridir. İyi birkaç müşteri için yukarıdaki bir yatak odasında fazla mesai yapıldığını söyledi bize. Yüzde otuzunu sen alıyormuşsun, öyle mi?»

«Unuttum.»

Attolico, namussuzluk yapmak isteyen müşterisine tatsız şekilde cevap veren bir muhasebeci gibi:

«Sermayeyi hatırladın ama kârı hatırlayamadın» dedi.

Zito birden oturdu ve:

«Baştan başlayalım» dedi. «Beş kız. Bir çığırtkan. Gecede dört gösteri. Ne kira veriyorsun? Sen hiç de iyi bir iş adamı değilsin. Biz durumu düzelteceğiz.»

Tornetta kalktı, döndü, kolunu uzattı:

«Kira defteri burada» dedi.

Ocağın yanındaki kötü dolabın bir gözünü çekti ve defteri hafifçe Zito'ya doğru attı. Zito elindeki kalemi masanın üstüne bırakarak sağ eliyle defteri tuttu.

Tornetta hızla ocağa yönelerek, üstündeki maden kabı kavradı. Çorba kabının kulpları ateş kesilmişti ama Tornetta'nın bunu düşünecek zamanı yoktu.

Zito'nun yüzü ve sol kulağı kaynar, kalın sıvıyı giydi. Öylesine bir acıyla tepki gösterdi ki ,dizleriyle masayı havaya kaldırdı. Sandalyesinden devrildi ve bağırarak yerde kıvranmaya başladı.

Attolico bıçak kullanırdı. Şaşırmış ve çorba kabından sakınmak gerektiğini anlamış olduğu için biraz

geriledi. Yüzü şimdi hiç de geldiği gibi değildi. Konuşma bitmişti. Mesleğinin profesyoneliydi o ve iş verene hünerini göstermeliydi.

Tornetta'ya bir sandalye fırlattı. Tornetta, elindeki çorba kabının devrilmemesi için sandalyeden kaçınmadı.

Bir köşede birbirlerine yakın geldiler. Tornetta adamın, midesine doğru uzanan bıçaklı eline çorbayı boşalttı. Adamın davranışı bir an için hızını yitirdi ve ucu Tornetta'nın ceketine girmiş olan bıçak yere düştü.

Attolico tekme attı, çorba kabını ele geçirmeye çalıştı. Fakat sağ elinden faydalanamıyor ve acıdan ıslık gibi sesler çıkarıyordu.

Tornetta çorba kabını adamın göğsüne doğru yatırdı.

Dayanılır bir acı değildi bu. Attolico teslim oldu; merhamet ve bağışlama diledi; kimseye bir şey söylenmeyecekti; gidecekti, ama hemen gitsindi, lütfen...

Ama Tornetta bir eşek arısının saldırısına uğramış, ya da zehirli bir örümceğe basmış bir insanın müthiş korkusu içindeydi. Emin olmak için daha fazla kötülük yapmak, eşek arısını yoketmek, örümceği bir daha ezmek gerekti.

Çorba kabında geri kalan dört tabak dolusu kaynar sıvıyı Attolico'nun yüzüne fırlattı. Körleşen ve iki büklüm olan Attolico inlemeye başladı.

Tornetta dişlerini gıcırdatıyor ve terliyordu. Devam etmeliydi. Öldürmek olmazdı, çünkü işe tahtakozlar karışırdı o zaman. Ama iyice zararsız hale getirebilirdi. Kimsenin de haberi olmazdı.

Yerde kıvrılıp kalmış olan Zito'yu tekmeledi ve hâlâ korkusunu yenememiş olduğu için ayakkabısıyla vurdu.

Sonra el yordamıyla aranan ve çok gürültü yapan Attolico'yu gördü. Adam iki büklüm bir haldeydi. Umutsuzca kıvranıyordu. Gözlerden birinde küçük bir çekiç vardı. Tornetta bununla adamın parmaklarının oynak yerlerini ezdi ve 104 kiloluk Attolico kendini kaybedip dev bir yaralı boğa gibi yere düşünceye kadar kafasının ardına çekiçle vurdu.

Tornetta seyrek nefes alıyor ve her alışında da bir jet motoru gibi havayı ciğerlerine çekiyordu.

Mutfağın kapısı açıldı ve Açıkgöz içeri girdi. Durumu hemen kavradı. Gülerek fikrini açıkladı:

«Aman Allahım, bu ne güzel bir karışıklık böyle.»

Ve çıkmak için geri döndü.

Panik içinde olan Tornetta onun saçlarını kavradı ve iri yapılı kız kurtulmak için çabalayınca da bir yumruk indirerek burnunu kırdı. Kız ağlıyor, ulur gibi bağırıyor ve burnu kanıyordu. Tornetta durumdan memnundu. Artık onu hor göremezdi bir daha. Daha iyi bir fikir geldi aklına! Çorba kabı ile bu işlemi tamamlamak.

Kap hâlâ ateş gibiydi. Tornetta kızın iri-yarı çıplak vücudunu, kullanmaya pek istekli olduğu kapa dayadı ve ateş gibi yanan madeni kızın kaba etine yapıştırıp dağladı.

Açıkgöz sıçradı, bağırdı ve yere düştü. Burnundan akan kan onu boğacak gibi olduğu için müthiş de korkmuştu. Tornetta'nın o zaman aklı başına geldi. Kız haklı olarak tahtakozlara yakınır ve evi onun başına yıkardı. Çekiçle iki kez de kafasına vurdu. Kız onun başını derde sokamayacak bir halde yere yıkılarak yarı baygın inlemeğe başladı.

Tornetta her ihtimale karşı mutfağın kapısını kilitledi. Anahtarı cebine soktu. Uzun süreden beri kul-

lanılmayan harap çamaşır odasına gitti ve daha önceden hazırlamış olduğu valizini çıkardı. Yeniden mutfağa döndü. Zito ve Attolico'nun ceplerini karıştırarak bulduğu yedi yüz doları aldı.

Pis avluya çıkınca, gecenin karanlığı bir süre çevresini görmesine engel oldu. Fakat süprüntü kokmasına rağmen serin Ekim havası onu kendine getirdi. Hiç de bitkin bir hali yoktu. Yorgun bile değildi. Yalnız korku, davranışlarını etkileyecek kadar sarmıştı onu.

Derin derin soluk alarak birkaç arka sokaktan geçti. Pişirilen ekmeğin kokusu burnuna geliyordu. William Caddesi'ndeki otomobil satış salonlarının devamlı değişen neon ışıklarını gördü. Lorenzi'nin önünden geçerken burnuna gelen, fırında karnabahar kokusunu ciğerlerine çekti. Bunun ardından yenilip içilecek şeyleri hatırladı.

Kira arabası iki saat önce bıraktığı yerdeydi. Valizi arabanın bagajına koyarak, o sırada gidilecek yönden çok harekete ihtiyacı olduğu için arabayı gelişigüzel sürmeğe başladı. Parlak ışıklar ve yoğun trafik bir süre onda izlendiği kuşkusunu uyandırdı. Fakat çok geçmeden bunun kendi kuruntusu olduğunu anladı. Bir trafik ışığında arabaya soğan kokusu doldu. Mini etekli kızlar salına salına dolaşıyorlardı. Kuşkuya kapılacak hiç bir şey yoktu. Çiçek rafları, kitapçı dükkânları, butikler, Crest Oteli, R ve R'lerde Amerikan askerleri ve Börek Salonu. Tornetta bu gelişigüzel yolalışı sırasında farkında olmadan limana yönelmişti.

Arabayı şehrin tepelik dış mahallelerine sürdü. Gizlenir gibi; dökme demir taraçalı bir dizi balkonun, limon ağacı dikilmiş mendil boyutunda arka bahçelerin, tozla kaplı yaseminlerin ve eğrelti otlarının, bölgede varlık, yokluk ve günlük karışıklıklar birbirini iz-

ledikçe yedi rengin herbirine bulanmış harap, eski, birbiri üstüne sıralanmış evlerin arasında dolaştı.

Tornetta benzinin bittiğini anlayıncaya kadar böylece yarım saat harcadı. Yorulmaya başlamıştı. Oysa daha çok yolu vardı. Depoyu doldurttu, lâstikleri kontrol ettirdi ve iki yüz mil uzaktaki Canberra'ya gitmek üzere ana yola çıktı.

Tornetta'ya birkaç gün tanımakla hata etmişlerdi. Çünkü bu süre içinde bir yığın hazırlık yapmıştı o. Belki onlar-Zito ve Attolico'nun patronları-onun-Tornetta'nın-aşağılık bir düzenbaz, ya da gözlerde büyütülmüş bir pezevenk olduğunu sanmışlardı.

Bu bakımdan onun şimdi Sydney'in pis bir dış malhallesinde gizlendiğini, nasıl olsa bir gün ortaya çıkacağını, kendisiyle o zaman hesaplaşmayı düşünmüş olabilirlerdi. Ama eğer Mafia'nın adamlarıysalar hiç bir dış mahalle onun gizlenmesine yetmezdi. Kaçıp kurtulması için bütün aklını seferber etmesi gerekiyordu.

Tornetta bu kaçışı en küçük ayrıntılarına kadar düşündü. Sydney'de P ve O Deniz Nakliyatı'nın gemisi, Melbourne'da da Sitmar Deniz Nakliyatı ile Shaw Savill yolcu gemileri vardı. Quantas Hava Yolları uçakları uluslararası seferler için her gün Sydney ve Melbourne'dan havalanıyordu. Bundan başka BOAC, Pan American, hattâ Güney Afrika Havayolları'nın uçakları da vardı. Ama Mafia buralarını gözaltında tutabilirdi. Açıkgözlük edip başlıca deniz nakliyat şirketleri ile havayolları büroları ve seyahat acentalarında araştırmalar yapabilirlerdi. 'Bir arkadaşım sizden bilet aldı. Adı Tornetta. Otuz altı yaşlarında, 1,80 boyunda ve 78 kilo ağırlığında bir adam. Benim burada olduğumu bil-

miyor. Lütfen bilet satış listelerinize bir bakar mısınız...' Herhangi bir kız böyle bir araştırmayı rahatlıkla yapabilirdi. Ama Avustralya içindeki hava yolculukları için Tornetta gerçek adını söylemek zorunda değildi. Bununla birlikte son derece sakınarak Costello adı ile Canberra'dan Tasmanya eyaletinin başkenti Hobart'a ulaşabilecekti. Hobart'ta da, Zito ve Attolico'nun Melbourne'da on dakika bekleyecek, bu süre içinde bir aksilik olmazsa, kimsenin dikkatini çekmeden Hobart'a ulaşabilecekti. Hobar'ta da, Zito ve Attolico'nun haklarından geldiği gecenin ertesi günü şafak vakti bir Yunan yolcu gemisine binmiş olacaktı. Bütün bunlar iki gün önce şehrin uzak bir yerindeki bir seyahat acentasında kendisine anlatılmıştı. Gemi Hobart'tan Sydney'e, oradan Melbourne, Fremantle ve bir çok egzotik Asya limanına geçtikten sonra Guam, San Francisco, Panama ve İngiltere'ye uğrayarak Cenova'ya gidecekti. Tornetta'nın San Francisco'da, Mafia'nın hiç bir şekilde tanımasına imkân olmayan bir erkek kardeşi vardı. Kendisine hiç bir ipucu verilmemiş bir kimse, vaktinde araya girmek için böyle bir seyahat programını nasıl tesbit edebilirdi? Sydney'e uğrayacak bir gemiye binmek için onun altı yüz mil güneye uçacağı kimin aklına gelebilirdi?

Bir hava yolu otobüsü bir mil genişliğindeki Derwent Nehri'nin üzerindeki beton köprüyü aşarken, Tornetta'nın uykusuzluktan zor açılan gözleri petrol depolama tanklarının ötesinde yat kulüplerini, valinin oturduğu evin yeşil çimlerini, dağlık bir burnun üstündeki garip mezarlığı, kıyıdaki yapıları ve üç mil uzaktaki küçük gökdelenleri izledikten sonra yağlı, siyah, kalın bir dumanın yükseldiğini farketti. Bu duman bir yolcu gemisinin yeşil bacalarından yükseliyordu. Tornetta'nın nabzı heyecanla atmağa başladı. Lâf-

lar, plânlar, yalanlar, kâğıt parçaları için ödenen paralar meyvasını vermişti. Çünkü bu gemi, kendisi heyecan içinde Canberra hava alanını adımlarken Yeni Zelanda'dan Hobart'a gelmiş olan Yunan yolcu gemisi Areopagus (*) idi.

Sabahın daha saat onu idi. Tornetta ne yapacağını bilmiyordu. Kendisine geminin gece saat onda kalkacağını söylemişlerdi; ama yolcuların kaçta içeri alınacağından haberi yoktu. Öğleden sonra saat üçün uygun olacağına karar verdi. O zamana kadar valizini bir yere bırakmalı, bir berberde traş olduktan sonra iyi bir öğle yemeği yiyerek, buralarda bulabilirse Sydney Morning Herald gazetesini okuyarak vakit öldürmeliydi.

Tornetta saat üçten az önce elinde valizi ile gemiye binmek üzere İmparatoriçe İskelesi'ne geldi. Geminin görünüşü hiç de huzur verici değildi. Yaşlı, çürük, belki de zor yol alan bir tekneydi bu. Allah'ım bu ne hurda şey böyle diye düşündü. Tekneye daha yeni vurulmuş olan beyaz boya, yaşlı bir orospunun yüzündeki pudra gibi kabarık duruyor, kahve rengi dikey vernikler, eski bir sigara tiryakisinin parmaklarını andırıyordu. Birden rahatladı. Bu gemide yalnız paranın geçeceğine, gerektiği zaman rüşvetin her kapıyı açacağına karar verdi.

Çok erken gelmişti. İskelenin ön tarafındaki kalabalığın arasına karıştı ama bunlardan hiçbirinin elinde valiz olmadığını farketmedi. Yüz kişi kadar olan bu kalabalığın önünü kesen beyaz üstlük giymiş yaşlı bir adam onlara ilgisizce:

(*) Eski Atina'da Akropol'ün yanındaki bir tepenin adı. (Çevirenin notu).

«Öbür yoldan» diyerek, mafsal iltihabı olan eliyle nereye gideceklerini işaret etti.

Tornetta'nın elinde valizi vardı ve terlemiş, bunalmıştı. Bedeni, valizi taşıdığı yana kaykılmış olarak acele acele, kıvrımlı çelikten yapılmış Gümrük ve Vergi sundurmasının çevresini dolaştı, parkedilmiş düzinelerle arabanın arasından geçti, iskele babalarında halkalanmış kalın halatların üstünden aştı, çatallı yük kaldırıcı araçların yolundan çıktı. Boyaları pul pul kabarmış yaşlı tekne insanı etkileyecek kadar büyüktü. Gülen insanlar, fotoğraf makineli kızlarla bir bayram havası, bir karışıklık vardı ortalıkta. Büyük sundurmanın öbür yanında, bin kişilik bir kalabalığın ortasında kaldı Tornetta. İçinde bir hırs alevlendi. Çocuklar; ellerinde Kurucular Derneği, Gemileri Gezme Kulübü Üyesi ve gemi acentalarının giriş kartları olan kadınlar sanki bir törende imişler gibi itişip kakışıyorlardı.

Bu arada gemiden de insanlar çıkıyor ve sundurmaya geliyorlardı. Antika gömlekler giymiş bir, iki tane ayak tellâlı «Bıldırcın isteyen var mı?» diye sorarak bir dizi açık otobüsün durduğu yere doğru kendilerine yol açmaya çalışıyorlardı. Bir papaz iki polisle konuşuyor, onların az ötesinde de kollarında kutular, çocuk arabaları ve kucaklarında çocuklar bulunan gemi personeli, masaların ardında oturan Gümrük ve Göç memurlarına cevap yetiştiriyorlardı. Sanki Hobart'a daha önce hiç gemi gelmemiş gibiydi. Tornetta soluk alamıyordu. Bu arada bir alkış koptu. Ayak parmaklarının ucunda yükselerek bir kadın TV kameraları önünde konuşan futbolcu için, cevapsız kalmak üzere Tornetta'ya «Kim bu?» diye sordu.

Oldukları yere sığamayacak kadar çoğalan kalabalık öne doğru hamle etmeğe başladı. Kısa kollu

gömlek giymiş polislerden biri kaygısızca «Hey siz, geri çekilin» diye bağırdı. Kimse oralı olmayınca, iki polisle şişman gümrük memuru portatif bir çelik parmaklık getirerek kalabalığın önünü kapattılar.

Bu gerileme ile kenara doğru itilen Tornetta, yığının önüne yaklaşmış oldu. Hırsla söylendi:

«Ben gemiye girmek istiyorum.»

Bir polis memuru bezgin bir halde:

«Çok iyi edersiniz» dedi. «Ama daha üç saat var.»

«Ama ben yolcuyum.»

«Gemi daha boşalmadı.»

Onların olduğu yerden görünmeyen bir avuç adam, altmış metre ötede gemiden çıkarak şaşkın şaşkın kalabalığın arasından geçip açık bir otobüse bindiler. Şehir gezisi için oraya getirilmiş olan bu otobüsler hareket ettikçe, kalabalığı, egzoslarından çıkan duman içinde bırakıyorlardı.

İçinde bulunduğu kalabalığın yolcu değil de gemiyi gezmek isteyenler olduğunu farkeden Tornetta acı acı yakındı:

«Ben yolcuyum, biletim var.»

Polis:

«Biraz erken gelmediniz mi?» dedi. «Yolcular saat altıda girecek gemiye.»

Tornetta öyle kızmıştı ki, polisi filân iplediği yoktu. Kafasız, ahmak. Hiç ummadığı halde, polis onun engelin öbür yanına geçmesine izin verdi.

Bunun da bir faydası olmadı. Büyük sundurmada umutsuzca bir karşılık vardı. Memurlar ilgisiz bir halde masaların ardında beklerken; çocukları, çocuk arabaları ve yiyecekleriyle ağlayan, bağıran, kucaklaşan İtalyanları görmek Tornetta'yı dehşete düşürdü. Ondan başka kimsenin acelesi yoktu.

Öbür yanında geminin gövdesi olan açıklığa doğru yürüdü. Altmış metre solunda, üst güvertedeki bir boşluğa yükselen L biçimi bir iskele vardı. Beyaz üstlüklü ayni yaşlı adam iskelenin dibinde duruyordu. 'L'nin iki kolunun birleştiği köşede bir gemi zabiti, geminin gövdesindeki boşlukta da başka bir zabit vardı. Bu zabitlerden biriyle bir, iki lâf ederek, ötekiyle gülüşerek ağır ağır gemiden çıkan birkaç kişi daha gördü.

Beyaz üstlüklü yaşlı adam, iskeleye yaklaşan Tornetta'nın yolunu kesti. Tornetta, hiç bir şekilde dikkati çekmemek gereğiyle hırsını boğarak:

«Ben biletli yolcuyum» dedi. «Saatlerce burada beklemenin anlamı var mı? Para verdim ben. Bir yolcuya böyle mi davranılır?»

Fakat sarsak, yetersiz, yaşlı adam gemi personelinden değildi. Tornetta'nın söyledikleri bir kulağından girdi, ötekinden çıktı:

«Gemideki herkes çıkıncaya kadar sizi içeri bırakamam» dedi.

«Herkesin çıktığını nerden bileceksin aptal moruk?»

Yaşlı adam dikleşti. Hak onun yanındaydı. Tornetta merakla aşağıya, kendilerine bakan iskelenin köşesindeki zabiti gördü. Gümrük sundurmasındaki açıklığa çekildi.

Âdeta delirmiş gibi orada durdu.

İki polisle şişman gümrük memuru da öğle sonunu geçiştirmeye bakarak onunla ayni yerde duruyorlardı. Bütün hayat bu gemiye binmekle bir yetki göstermeliği halindeki bu soytarılardan kurtulmanın çevresinde dönüp dolanıyordu.

Tornetta'nın bildiği kadarıyla Areopagus en aşağı yedi saatten beri limanda olduğu halde hâlâ insanlar

çıkıyordu gemiden. Çalı gibi saçlarını yumuşak bir şapkayla kafasına sıkıştırmış olan maskara birisi avare avare dolaşıyordu. Gümrük memuru sordu:

«Transit yolcu musunuz? Vapurdan mı çıkıyorsunuz?»

Adam hiç oralı olmadı. Ötekiler de; orta yaşlı, kabiliyetsiz, belki de kokuşmuş üç kişi; iki polisle gümrük memuru kimseyi kontrol etmiyorlardı. Bu hal, herşeyden çok kabiliyetsizlik ve ilgisizliğe muhtaç olan Tornetta'yı bile tedirgin etti. Adamların, taşıyanlar Çinli çocuklar da olsa, gemiden indirilen sandıklarla bile ilgilendikleri yoktu. Polislerden biri; ne mal oldukları gözlerinden okunan ve bacaklarında gezinerek göğüslerinin ölçüsünü tahmin etmeğe çalışan yaşlı bakışlardan sıkılacaklarına bu gibi bakışlara çanak tutan çok boyalı, uzun bacaklı iki kıza, «Yolunuzu mu şaşırdınız?» diye sordu. Pantolon paçalarındaki küçük çorba lekeleri ile bunalmış bir halde orada duran Tornetta da kızlara baktı ama pek hoşnutsuz bir bakış değildi bu.

Polisleri umursamayan kalabalık arkadan bindirdi. Bir kadın sesi onlara yol gösterdi: «Binebiliriz.» Onlar da binmek için hamle ettiler.

Tornetta kalabalığın önündeydi. Beyaz üstlüklü yaşlı adam son yetkisini kullandı:

«Öbür iskeleden.»

«O iskelenin mürettebata ait olduğunu söylemiştiniz.»

Kalabalık geri döndü. Tornetta artık birinci değil, aşağı yukarı iki yüzüncüydü. Ondan başka kimsenin valizi yoktu. Hepsi ziyaretçiydi. Bir kadın ona:

«Şubat gezisine katılmayı düşünüyoruz» dedi.

Çevrede zabitlerden biriyle mürettebat vardı. Ama hiçbiri Tornetta'yı önlemedi. Hiçbiri ne bilet, ne

pasaport, ne saat kaçta kahvaltıya gitmek istediğini, ne de kolera aşısı olup olmadığını sordu.

Tornetta, yolu kapayan grupların arasından geçerek bir, iki kat aşağı indi ve kendini geminin başına ve kıçına doğru uzanan kamara kapıları ile ayak değmemiş pırıl pırıl cilâlı muşamba döşenmiş büyük bir sessizlik içinde buldu.

A güvertesini bulmak zor olmadı. Burası da boştu. Ziyaretçiler barları, balo salonlarını inceliyorlar, yorgun ayaklarını dinlendirmek için uzun oturmuş bir halde kahve içiyorlar, ya da düşünceli düşünceli can filikalarına bakıyorlardı.

Tornetta kamaraların kilitli olacağını unutmuştu. Ama koridor boyunca aralıklı olarak yerleştirilmiş kutular gördü. Her birinde yirmi anahtar asılıydı.

Tornetta kendi kamarasının olması gereken anahtarı seçti. Otuz metre kadar ileriye yürüyerek anahtarı rastgele bir kilide soktu. Kim rahatsız edecekti onu? Zabitan bile bir yolcuyu sorguya çekmeye cesaret edemezdi. «A 93'ün anahtarını siz mi çaldınız?» diyeceklerdi. «Neden çaldınız?» diye mi soracaklardı. A 93'teki yolcular kamarotlarından yedek bir anahtar isterler, olur biterdi.

A 145 numaralı kamaranın iki yatağı vardı. Kamara derli-toplu, temiz ve o sırada son derece sessizdi. Tornetta kendini alttaki yatağa atarak güldü.

Eşi az bulunur bir insandı o: Mafia'yı atlatmış ve kirişi kırmıştı.

2

DELİKANLI boş ve kötü sokağı karanlıkta geçti. Korkuyordu ama sâkinleşmeye ihtiyacı vardı.

Aradığı yer karanlıktı. Bu durum onu hem rahatlattı, hem de hayal kırıklığına uğrattı. Zili çaldı. Beşinci katta bir pencere açıldı ve rahibin başı telâşla dışarı uzandı:

«Kim o?»

Delikanlı anlamsız bir şekilde kimliğini belirtti:

«Ben.»

«Saat kaç?»

«Altı buçuk.»

«Altı buçuk ha? Şimdi iner açarım.»

Işıklar rahibin indiğini belirtti. Rahip kapıyı açtı, süt şişelerini basamağa bıraktı ve oğlanı karşıladı:

«Dur bakayım. Dimitrios'tu değil mi adın? Dimitrios Bitsios.»

Oğlan düzeltti:

«Dimitrios Retalis.»

Aradan beş ay geçtiği halde rahibin bu iki addan hiç olmazsa birini hatırlaması onu etkilemedi. Devam etti:

«Bitsios başmühendistir.»

Sokak boş gibi görünüyordu ama açık kapıdan dışarı vuran ışıkta güleç yüzlü, zayıf, iki genç Çinli gemici belirdi. Dördü birlikte yukarı çıktılar. Sağlam yapılı bir adam olan rahip:

«Bu iniş-çıkışları bir düzene sokmam gerek» dedi. «Yoksa halim haraptır.»

Taş duvarlarda badminton (*), dans ve akşam servisleri konusunda elle boyanmış ilânlar vardı.

Rahip kehanette bulundu:

«Sizin niçin geldiğinizi biliyorum ben. Badminton.»

(*) Tüylü toplarla oynanan bir oyun. (Ç.N.)

Genç Çinlilerden biri ürkek ürkek gülümsedi.

İki kız merdivenleri çıkarak, dördüncü katta, iki buçuğa bir metre yirmi boyutundaki bir odada ağı gerdiler ve iki Çinli gemiciyle badminton oynamaya başladılar. Basit, güzel kızlardı bunlar.

Kiliseyi andırır bir hali vardı burasının; ama o anlamda dinsel bir yer değildi: Kimse zorlanmazdı. Gemiciler buraya bir, iki tanıdığa rastlamak, öbür gemilerde olup bitenler hakkında bir şeyler öğrenmek, ya da kendi içine kapanık, hayâl kırıklığına uğradıkları çevrelerinden bir süre uzaklaşmak için gelirlerdi. Buraya uğrayan gemilerin çoğunluğu yük gemileriydi. Bir yılda ancak beş, ya da altı yolcu gemisi gelirdi. Bazı Japon gemicileri rahipten golf, binicilik, ya da o çevrenin hayvanları hakkında bilgi isterlerdi. Rahip şehir gezilerini ve otobüs saatlerini bilmek zorundaydı. Gemiciler artık dünyanın süprüntüsü değildi. En iyi lokantaların hangileri olduğunu bilmek istiyorlardı. Rahip bazan gemilere giderek bir kâğıda çizilmiş yol krokisini vermek, ya da kaptanla konuşmak suretiyle onları çağırıyordu. Çoğu da geliyordu. Ama bu arada hiç gelmeyenler de çıkıyordu.

Yunanlı oğlan, dans için cilâlanmış döşemenin üstünde şaşkın bir halde duruyordu. Duvar diplerine madenî sandalyeler sıralanmıştı. Gece dans vardı belki. Oğlan ilgilenmedi. Eski bir gramofonla bir de radyo duruyordu bir kenarda. Oğlan onlara da elini sürmedi.

Badminton oynanan odadan kahkahalar geliyordu. Sıkıntılı bir hali vardı oğlanın. Rahip kapısız, küçük, kasvetli bir büroya girmişti. Oğlan baksa onu görebilecekti ama korkuyordu. Bir sürü deniz nakliyat şirketinin duvarlara asılmış, ya da iğnelenmiş bayraklarına görmeden bakıyordu. Bayrakların çoğu küçük şir-

ketlere aitti. Bir tanesinin üstünde, bayrağa ne yandan bakılırsa bakılsın görünen, arkadan öne doğru bir 'S' harfi vardı. Gene birçok geminin yuvarlak ve at nalı biçiminde can kemerleri asılıydı.

Oğlan, ayni zamanda küçük bir dükkân olan büroya yaklaştı. Büronun tek penceresine güneşten solmuş bir ilân yapıştırılmıştı: «Bağışlar buraya.» Rahip de tam o sırada kâğıt ve gümüş dolarları sayıyordu. Oğlana:

«Elleri çok açık» dedi.

Dimitrios:

«Sizinle konuşabilir miyim?», diye sordu.

Rahip bu sesteki perişanlık, ya da suçu sezdi. Dışarıdan, bilârdo yuvarlaklarının birbirlerine çarptıkları zaman çıkardıkları ses, çay fincanlarının gürültüsü geliyordu. Birisi eski gramofonu ses vermeye kandırmıştı. Terbiyeli bir Çinli sesi sayıları soruyordu.

Rahip:

«Elbette» dedi. «Yalnız söyleyeceklerin gizliyse daha hafif sesle konuş.»

Dimitrios bu isteğin nedenini anladı ve gücenmedi. Açıkladı:

«Makinelerin gürültüsünden bu» dedi. «Bir limana geldikten sonra iki gün ağır işitiyorum. Neden bağır dığımı soruyorlar bana. Eski gemim kadar kötü değil bu.»

Bir an için perişanlığını unutmuş, bir sohbet havası içinde hızlı hızlı konuşuyordu:

«Eski gemimin motorları dizeldi, biliyor musunuz? Anneme biraz yüksek sesle konuşmasını söylerdim. Oysa, annem de biraz sağır olduğu için yüksek sesle konuşması yasaklanmıştı. Gürültüyü ölçmek için

bir makine getirmişlerdi gemiye. Gürültüden parçalandı.»

Gülümsüyordu. Sevimli bir gülümsemeydi bu.

«Çok sıcaktı, bu makine dairesi. Buhar da kanser yapıyor, biliyorsunuz.»

Rahip:

«Eğer kimse yoksa, gidip oturma odasında konuşalım» dedi.

Uzun boylu, ciddi yüzlü, huysuz bir adam olan veznedarın gelmesi, oturma odasına geçmelerini geciktirdi. Oturma odasında kimse yoktu. Fakat ikisi de, yumuşak koltuklara oturamayacak kadar tedirgindiler.

Odada yelkenli ve buharlı gemi fotoğrafları, şöminenin kalabalık rafında da bir gemi modeli vardı. Âyinlerle ilgili bir kâğıt sararmaya yüz tutmuştu. Bir deniz maceraları kitabındaki fotoğraflar gibi pencereden görünen denizde ışıklar benekleniyor, bir mil ötede de pırıl pırıl ışıkları ile Areopagus duruyordu.

Dimitrios sanki bir şeyi ispatlarmış gibi:

«Pire'ye vardığımız zaman eski gemicilerin hepsi anlaşmalarını bozdular, yeni anlaşma da yapmadılar» dedi.

Rahip başını salladı:

«Talihsiz bir gemiymiş.»

«Gemi zabitanı ile birkaç kişiden başka hepimiz yeniydik.»

«Anlıyorum.»

Uzun bir sessizlik oldu. Sonra oğlan gözlerini yerdeki halıdan ayırmadan, titrek bir sesle:

«Belsoğukluğuna yakalandım» dedi. «Sizinle konuşmak istemem bundan...»

Rahip ne şaşırdı, ne de ayıpladı. Suçu yaygınlaştırarak:

«Dünyada kötü yerler çok» dedi. «Bir takım zavallılar para karşılığında vücutlarını satarlar.»

«Öylesi değil bu.»

«Tanıdığın bir kadın mı? Çok mu hoşlanıyordun?»

«Kadın değil.»

Rahip hâlâ şaşırmamıştı. Fakat şaşırmanın da faydasızlığını anlamış havalarda derin bir soluk aldı. Karmakarışık kahve rengi saçlı; sırtında ucuz giysiler olan; ayakkabılarının topukları aşınmış; ince, soluk yüzlü; gözlerinin çevresi yorgunluk ve utançtan kızarmış; incecik bir çocuktu karşısındaki. Dünya limanlarını dolaşarak türbin çarklarının öndeki bir, ya da iki sırasını kıpkırmızı yapan, haddinden fazla ısıtılmış buharın ve 1,650 derece kazanların karşısında çalışmak üzere işe alınmış olmasına rağmen hâlâ çocuktu. Hisseden, suçluluk duygusu içinde olan ve Allah'a inanan bir çocuk...

«Tanıdığın birisi mi? Bulabilir misin onu? İkinizin de hastaneye gitmesi gerek. Hiç olmazsa ayakta bakım görmelisiniz.»

«Mürettebattan biri.»

«Ya!... Gene de bakım görmeniz lâzım. Şimdi kolaylaştı tedavi. Neden başlamıyorsunuz hemen?»

«Bu gece yola çıkıyoruz.»

«Nereye?»

«Sydney, Melbourne, Fremantle, Bali, Singapore.»

«İngiltere'ye gitmiyor musunuz? Tedavi ücretsiz orada. Ya da Amerika'da. San Francisco'ya gidiyorsunuz, değil mi? O zaman sen ve arkadaşın...»

«Arkadaşım değil.»

«Neden değil?»

«Değil işte.»

Meselenin özü de buydu zaten, rahip biliyordu. Perişanlık, nefret hep bundandı.

«Herhalde düşmanın da değil?»

«Nefret ediyorum ondan. Hiç bir şeyi ciddiye almaz. Bir ayrılıp gitse gemiden... Hepsinden daha kötü o.»

Tam bir perişanlık belirtisiydi bu. «Hepsinden» sözü. Denizdeki o sınırlı ve buram buram tüten sıcak çevrede geçen uzun süreler içinde kimseyi aldatmanın imkânı yoktu. Yapmacıklık, güvensizlik, korku, tembellik, cinsel eğilimler-çok geçmeden farkedilirdi. Oğlanı tanımış olmalıydılar. Takındıkları tavrı hemen farketmesi yüzünden o da tanındığını anlamıştı muhakkak. Ne olmuştu denizcilerin hoşgörüsüne?

«Yalnız o demek?»

Oğlan mutsuzlukla:

«Altı aydır yalnız o» dedi.

«Nasıl oldu bu iş?»

Bunu anlatmak Dimitrios'a daha kolay geldi:

«Kendisi barmen, garson. Antikanın teki, cin gibi. Ne yapar yapar güldürür sizi. Öyle bir alay eder ki yolcularla. Onların - bazı isteklerini - yerine getirmiş-benden önce.»

Bezginlikle soludu ve budalalığını hor görürcesine dudak büktü:

«Keyfine düşkün, tam bir yağcıdır.»

Kamaralarda ve kıyı-bucaklarda, hattâ sigara dumanı kaplamış boş Pruva Barı'nda geçen telâşlı, pis sahneleri hatırlamıştı. Eti uyuşturan viski, tropik sıcağında karşılıklı terleme ve yapılacak her şeye istekli olan kendi vücudu...

Rahip açıkça sordu:

«Ne yapmamı istiyorsun benim? İki yönü vardır bunun Dimitrios-fiziksel ve ruhsal. Sen de anlıyorsun bunu. Yoksa buraya gelmezdin...»

«Bilmiyorum.»

Rahip, konunun ruhsal yönü hakkında tatlılıkla ve inandırıcı bir şekilde konuştu. Ne azarladı, ne de ders verdi. Sadece ortak taraflarını belirtti. Oğlan Yunan Ortodoksu'ydu; ya da eskiden öyleydi. Hemen hemen Katoliklikle aynı paraleldeydi bu da.

Rahip daha sonra bu düşüşün fiziksel yapısını ele aldı:

«Bunun kötülüğünü biliyor musun?»

«Hayır.»

«Eğer durum ciddiyse ya kör olursun, ya da delirirsin. Zamanla çıkar ortaya ama - Sen beni dinle. Gemi doktoruna başvur. Bu konuları bilir muhakkak.»

«Faydasız.»

«Faydasız mı?»

«Areopagus; Southampton, Bremenhaven ve Rodterdam'dan geldi buraya. Binden fazla göçmenle. Wellington'a Panama üzerinden geldik. Yıkanmak için kullandığımız tatlı su bitti. Tuzlu su kullandık. Bebek yiyecekleri ve çok yenen şeyler bitti. Attica Güvertesi'ndeki kamaralarda sekizer kişi yatıyorlardı. Herkes ne verilirse onu yiyordu. Masalar çiçeksiz kaldı. Kadınlar bezleri yüzme havuzunda yıkadılar. Dizanteri başgösterdi...»

Rahip:

«Ya şimdi?» diye sordu. «Şimdi düzeldi mi durum?»

Dimitrios güldü:

«Hayır. Daha da kötüledi. Tatlı suyumuz var. Fakat Yeni Zelânda'dan çoğu yaşlı iki yüz yolcu bindi. Bir dünya turu yapmak üzere boş bir gemiye bindiklerini sanıyorlardı. Gemi kâtibi ile kapıştılar.»

Dimitrios keyiflenmişti. Devam etti:

«Kaptan Vafiadis de sürüklendi tartışmaya. Bilmeyerek elbette. Böyle şeylerin dışında kalmak ister

çünkü. Yolcular protesto toplantıları düzenlediler. Kaptan Vafiadis katılmadı bu toplantılara. Doktorun kamarası önünde kuyruklar meydana geldi...»

Rahip:

«Üzüldüm» dedi. «Ama şaşırmadım.»

Areopagus'u biliyordu. Dostları Malta'dan, Vancouver'den ve Melbourne'dan yazdıkları mektuplarda bu geminin sözünü etmişlerdi. Sahipleri tarafından ölüme bırakılmış, çok yaşlı bir gemiydi.

Dimitrios:

«Bu gülünç gezinin programını uygulamamız mümkün değil» dedi. «Tropik sularına girince makineleri soğutmamıza imkân kalmayacak ve hız düşecek. Geminin sahipleri bizim bütün sularda 19 mil yapabileceğimizi iddia ediyorlar. Oysa biz 17 mili zor tutuyoruz. Borular zorlanıyor. Bir de eğilip bükülenleri tamir etmekle uğraşıyoruz. Bir yığın yedek parça taşıyamayız ya.»

«Göçmenler herhalde Sydney'de, ya da Melbourne'da inerler.»

Oğlan:

«Ben de öyle sanıyorum» dedi.

Ama gemi doktorlarının gene de serbest kalacaklarını ve onun derdiyle ilgilenmek isteyeceklerini sanmıyordu. Rahip sordu:

«O adam... neydi adı?»

«Yani.»

«Onu sık sık görmek zorunda değilsin, değil mi?»

«Hayır. Geminin ayrı ayrı yerlerinde çalışıyoruz biz.»

«Yattığınız yerler?»

«Yattığımız yerler de ayrı.»

«O zaman kaçınmak zor değil... Kendisinin hasta olduğunu biliyor mu?»

«Bilmem.»

«Söylesen iyi olur herhalde. Eğer başkaları ile de...»

Dimitrios kararlılıkla:

«Onu uzak tutacağım kendimden» dedi. «Onu da, benimle alay eden ötekileri de...»

Rahip, ne kadar güç olacağını ve oğlanın ne kadar yalnız kalacağını anlıyordu, yine de:

«Seni lâfla incitmelerine fırsat verme» dedi. «Alaylı bir, iki cevapla geçiştir taşlamalarını. Okları hedeflerinden saptır.»

Dimitrios gitmek üzere davrandı:

«Peki. Teşekkür ederim size.»

Rahip:

«Biliyorum, kolay olmayacak» dedi. «Ama sanmam ki makine dairesindeki herkes seni sevmesin. Herkeste nefret uyandıran bir kimse değilsin sen. Elbette, ben de dua edeceğim senin için.»

Rahibin anladığına göre denizciler bir şeyden kaçıyorlardı. Çoğu hiç denize çıkmak istemiyor, çıkanlar da daha ilk günden işi bırakmayı düşünmeye başlıyorlardı. Sert görünüşleri genellikle kişisel yetersizliklerini gizliyordu. Avustralya ve İngiliz yük gemilerindekilerden çoğu bunu da beceremiyordu. Bazan saldırgan bir hâl takınıyorlardı rahibe karşı. Rahip o zaman ceketini çıkarıyor ve «Sıkıysa gelin, kozlarımızı paylaşalım» diye onlara meydan okuyordu. Ama hiçbiri bu meydan okuyuşa karşılık vermiyordu. Bunlar bazan ağlıyor, ya da Dimitrios'un rahiple konuşmuş olduğu odada çocuklar gibi sinerek, birliklerin yönetimini komünistlere bıraktıkları için onlara ateş püsküren rahibi dinliyorlardı.

Rahip onları seviyordu. Davranışları insanoğlu üstüne ve basitti. Problemleri; yaşlıların içki, eşlerine bağlı olmayış ve güverteler altındaki anlaşmazlıklardı. Makine dairesinde çalışanlar ve gemiciler yağ ve su gibi, hiç bir zaman bağdaşamıyorlardı. Gemiciler; kıyıdaki bazı motor çalışmalarından tasdikname almış, sonra bir süre için denize açılmış, fakat hiç bir zaman denizi benimsememiş olan bu adamlara içerliyorlardı. İçki şişesi, karada olduğu gibi denizde de hükmünü sürdüren bir problemdi. Bazı gemiciler, özellikle yük gemilerinde çalışanlar, yolculuk boyunca içiyorlardı. Onlardan kurtulmak isteyen kaptan kendilerine olumlu bir iyi hal kâğıdı veriyor, içici gemiciler de başarı ile bir gemiden ötekine geçiyorlardı. Asyalı gemicilerin hiç de sinirli bir halleri yoktu. Ya da bu hallerini çok iyi gizliyorlardı.

Rahip bazan kötü haberler vermek zorunda kalıyor; bir gemiciye, kendisi denizdeyken, küçük çocugunun bir otomobil kazası geçirdiğini ve öldüğünü söylüyordu. Gemilerde aşçılık yapan çekingen, ufak-tefek bir adam hatırlıyordu ki, böyle bir neden yüzünden kendini kaybetmiş ve eline geçirdiği bir balta ile sağa, sola saldırmıştı.

Rahibe göre Dimitrios kendi zayıflığından ötürü dünyanın büyüklüğü karşısında ezilmiş ve bir geminin daha küçük, daha ele gelebilir, daha hoşgörülü dünyasını seçmişti. Ama yanılıyordu. Oğlan, kazançlı bir iş olduğu için denize açılmıştı. Atina'da bir işçinin eline yılda geçen para ortalama yedibin beş yüz liraydı. Köylerde ise, yılda eline iki bin lira geçen bir köylü kendini talihli sayardı. Yunanistan güzel bir ülkeydi ama çok yoksuldu ve denizde bulunacak bir iş, ağıza atılacak koca bir lokma et demekti.

Dimitrios'un ana ve babası, iki kez bombardıman görmüş bir köyde yaşıyorlardı. Yazın, arkalarında toz bulutları kaldırarak büyük otomobillerle köyden geçen yabancılar otların ve yaban çiçeklerinin güzel kokularından, kaldırım taşı döşeli dik köy yolundan, ya da başının üstünde uzun, kahve rengi bir testi ile geçen siyahlar giyinmiş bir köylü kızından söz ederlerdi. Gördüklerinden memnun bir ifadeyle iç çekerler, bundan ,demokrasinin ve uygar düşüncenin beşiğinden filân konuşurlardı. Balkonlu, beyaz badanalı küçük evlerin kübik yapı tarzını beğenirler, uzaklardaki dağlara bakarlar, pek temiz olmayan bardaklardan hastalık kapmak tehlikesini cesaretle göze alarak bir taverna'da ikram edilen şarabı içerlerdi. Sonra bir deri, bir kemik kalmış küçük bir keçi sürüsünün arasından geçerek ağır ağır otomobillerine doğru yürürler ve Phaleron'daki yarış yerinde yarışacak atları seyretmek, ya da bu seferlik doklar çevresindeki kokuları umursamayarak Tourkolimano'nun açık havasında nefis deniz ürünleri yemek üzere Atina'ya dönerlerdi.

Buralara kışın gelmezler, ya da verem rezaletini görmezlerdi.

Dimitrios gemiye döndü. Yapacak başka bir şeyi, daha doğrusu herhangi bir şeyi beraber yapacakları başka bir kimse yoktu. Tornetta'nın çıktığı ayni iskeleden gemiye bindi, ama sonra iki kat aşağı inerek mutfaklardan geçti ve kamarasına girerek değişti.

Geceyle gündüzün ayırt edilmediği; rutubetli; yağ, is, buhar, yiyecek, sidik, pis havlu, ter kokusunun kare kesitli maden künkten gelen hava ile boş yere dolandığı yarı aydınlık çevresine döndü. Areopagus iki saate kadar kalkacağı için yumuşak bir telâş havası vardı şimdi. Şortlar, lekeli atletler, yağa ve kire bulanmış bol pantolonlar, eski-püskü yelekler giymiş ve

daha şimdiden terlemeye başlamış olan adamlar ayaklarındaki yırtık lâstik ayakkabılar yüzünden ses çıkarmadan dolanıp duruyorlardı.

Dimitrios, Metaksas Güvertesi'ne döndü ve sıcak yemeklerden atıştıran Yani ile mutfakta burun buruna geldi. Sanki bu uzun boylu, geniş omuzlu, her şeyi çabucak kavrayan, kendine hâkim otuz yaşındaki adamı ele vermiş gibi şaşırdı, utandı. Yani de; kendisinin ve Dimitrios'un, gemiyi dolduran bu kalın kafalı köylülerin üstünde yaratıklar oldukları için aralarında garip bir ilişki kurulduğu inancı vardı.

«Neredeydin?» diye sordu.

«Ne biliyorsun bir yerlerde olduğumu?»

«Aradım seni. Bu küçük şehri beraber dolaşırız diye düşündüm.»

Dimitrios kaçamak bir cevap verdi:

«Doktora gittim.»

Yani'ye yalan söylemek zor gelmişti ona. Yani sordu:

«Hasta mısın?»

«Belsoğukluğuna yakalandım galiba.»

Bu söz müthiş bir şakaymış gibi Yani kahkahayla güldü:

«Avustralyalı doktor ne dedi peki?» diye sordu.

«Bir şey yapmak için vaktin az olduğunu söyledi.»

«Hay budala hay. Bütün yapacağı birkaç tane hap vermek ahmağın. Ben sana veririm. Gerçekten korkmuşa benziyorsun.»

«Senin de korkman lâzım.»

«Ha, anladım. Kızıyorsun bana değil mi? Beni suçluyorsun.»

«Başka kimi suçlayayım?»

«Öyle ya. Üzüldüm buna. Biraz çorba iç. İyi gelir.»

«İşe gidiyorum ben.»

«Ben de. Allah'ın belâsı kaptan'ın konukları var... Sana bir, iki tane tablet vereyim mi?»

«İstemez.»

Yani alaylı bir şekilde bağırdı:

«Nereye gittiğini biliyorum ben senin. Şişman, maskara papaza gittin değil mi? Geçende de gitmiştin.»

Dimitrios hırslı ve canı sıkkın bir halde karşılık verdi:

«Ne olacak gittiysem?»

«Vicdan sahibi olmak ve acı çekmek ne güzel şeydir kimbilir. Sevişmek de daha heyecanlı olur böyle. Ve belsoğukluğu. Cehennem ateşinin tadı-tuzu o olsa gerek.»

«Çok komik.»

«Et, ruha galebe çalınca ne işkence olur kimbilir.»

Dimitrios kesinlikle:

«Galebe çalmayacak» dedi.

«Benimle de mi?... Bak buna çok üzülürüm. Fakat sen daha on sekiz yaşındasın Dimitrios. Bu küçük hastalığının münasebetsizliğine rağmen, birkaç gün geçince, etin, sevişmek için yanıp tutuşacak gene...»

Dimitrios bunun gerçek olduğunu biliyordu. Bedeni, yalnızken bile onu utandırıyordu. Bedeni yanarak, utanç ve korku içinde kamaradaki yatağının karanlığına sığınıyordu. Yani:

«Tablet istemiyor musun?» diye sordu.

«Hayır. Gidip doktoru göreceğim.»

«Acele et öyleyse. Sydney'de gemiyi bırakıyor doktor çünkü. Dizanteri pes ettirdi adamı.»

«Ötekine giderim ben de.»

«Hemşireye görünsene. Pek memnun olur.»

Dimîtrios sıkıntıyla:

«İşbaşı yapacağım ben» dedi.

Yani alay etti:

«Keyfimi getirmek için başka bir mâsum çocuk bulmam gerek. Ne yazık. Sen pekâlâ görüyordun bu işi.»

Yani sırf onu üzmek için söylemişti bunları. Üzdü de. Dimitrios ters ters hırladı:

«Cehenneme kadar yolun var.»

Yani düzeltti:

«Yooo, cehennem senin gibiler içindir.»

Yani böyle diyerek mutfaklardan çıktı ve boş yemek salonundan geçip gitti. Onun ardından Dimitrios da titreyerek ve hafif bir başağrısıyla yürüdü. Mutfaklardan çıkar çıkmaz bir kapıyı açtı ve bunun bir buçuk metre ötesindeki bir kapıdan girdi. İkinci kapının ötesi makinistlere aitti. Güneş Güvertesi'ndeki türbinle çalışan pompanın aşağıya gönderdiği hava bu iki kapı arasında sıkışıp kalırdı. Bu hava, daha başka şeylerle birlikte yakıtı ateşlemeye yarardı.

Dimitrios, yağdan kayganlaşmış ve yıpranmış basamaklardan on metre kadar aşağıya indi. Bir süre sonra da, önce ayakları, sonra göğsü ve yüzü, sıvıya girer gibi çok sıcak bir çevreye gömüldü. Basamakların iki yanındaki parmaklıklar ellerini kavuruyordu.

Harap tezgâhlar, yedek parçalar, valflar, musluklarla dolu on dokuzuncu yüzyıldan kalma harap tamirhaneden geçti. Dört köşe bir tüpten fışkıran hava saçlarını dağıttı, kısa bir süre ferahlık verdi.

Az daha inince kazanların, boruların, ölçme âlet-

lerinin, valfların, kaytanların, yedek malzemenin bulunduğu ve altmış kişinin çalıştığı karmakarışık bölgeye geldi. Adamlar üç vardiya halinde çalışıyorlar ve onu iskele kazan dairesi ve türbinlerde, onu da sancakta olmak üzere her zaman yirmi kişi iş üstünde bulunuyordu. İskele makine dairesinde her şey eski ve pisti. Makinelerin çoğu çatlamış ve çatlamaya yüz tutmuş kalın amyantla kaplıydı. Güvenlik tırabzanları göğüs yüksekliğinde ve çok anlamsızdı; çünkü bir insan, bedenini fazla eğmeden bunların altından geçebilir, sert bir havada altına yuvarlanabilirdi. Tırabzanın bütün portatif parçaları kaldırılmış olduğu için de kalan kısmın insanın başını yarmak, ya da kolunu kırmaktan başka işe yarar yanı kalmamıştı.

Dimitrios'un görevi, iskele kazan dairesindeki basınç ölçme âletlerinin kontroluydu. Ayrıca, biri ötekinin ardında olan iki makine dairesinin arasındaki bölmenin üstüne yerleştirilmiş kadranlarla ölçme âletlerini de kontrol ediyordu. Areopagus, gemi inşaatı ve mühendisler temiz, tertipli bir hâl almadan önce yapılmış çok eski bir tekneydi. Bioteknik kelimesi o zamanlar bulunmamıştı daha. Günümüzün savaş gemilerinde, tankerlerinde, yük ve yolcu vapurlarında, hattâ araba vapurlarında köprüler, ölçme âletleri, avadanlık büyük bir mantık ve düzen içinde yerleştirilmiştir. Otomobillerde olduğu gibi âletlerin sayısı çoğalmış, fakat insan gözü ile insan zekâsının çalışma hızı da ona göre dikkate alınmıştır. Gerekli yerlere konulan kadranların beyaz zemin üzerine siyah sayılı ya da tam tersine siyah üzerine beyaz yapılması için uzun uzun düşünülmekte; kadranların yerleştirileceği yansıtıcı vüzlerin usandırıcı bir nitelikte olup olmadığı incelenmektedir. Fakat Areopagus'ta sanki tüm âletlere kı-

zıp yüz çevrilmiş gibi vardiya mühendisi, ya da Başmühendisin durdukları bölmenin üstüne, dişli cark mandalları ve akrepler konmuş, çeşit çeşit kutular ve pirinç levhalar yerleştirilmişti. Kaptan köprüsüyle bağlantıyı sağlayan telefon çok zahmetli bir yere konmuştu ve gürültüden kurtarılmamıştı, kapalı bir yerde değildi.

Başmühendis şu sırada yüksekteki yerindeydi, Bir kertenkele yapısında, kalın bedenli, şeytan bakışlı, soluk yüzlü bir adamdı. Sırtında makine zabitlerinin giydiği beyaz elbisesiyle, buradaki, en temiz yiyimli kişiydi. Çocuğun yirmi dakika erken işbaşı yaptığını bildiği için Dimitrios'a biraz şaşırarak baktı. Makine dairesi kayıt defterine cömert bir not düşerdi belki. Dimitrios kendisiyle ilgili, ya da ilgi duyduğu âletlere baktı: Fazla buhar 250, dümen dişlisi 210, geri dönen su 120 derece.

Bir süre sonra kaptan köprüsünün zili çaldı ve Başmakinistin bakışları altında Dimitrios gerekli talimatı aldı. Bir çeyrek saat sonra gemi düdük çaldı. Bundan gene bir çeyrek saat sonra da kaptan köprüsünden, pervanelerin dakikada en çok 25 kez devri anlamına gelen Pek Ağır İleri komutu geldi. Kılavuz kaptanın gemiye çıktığı, 45 olan manevra devri Yarım Yol (ileri) dan her pervanenin 130 devir yaptığı Tam Yol'a çıkıp Areopagus'un saatte 17 mile doğru hız kazanmaya başlamasına kadar geminin ne hareekt ettiği, ne de yönü konusunda bir belirti olmadı. Pervanelerin dönüşünü tesbit eden bir âlet vardı ki, bir otomobildeki kilometre saati gibi çapın sonuna kadar çıkıyordu. Dimitrios'un şu sırada âlette gördüğü sayı 89,937 idi.

Dimitrios bu müthiş sıcak ve daha şimdiden kirlenmiş olan hava içinde görevini sürdürürken, bir yandan da üzgün bir halde dünyadaki yerinin ne olduğunu

düşünüyordu. Yalnız ve hastaydı. Yunanistan'ın yoksulluğundan Avustralya'nın varlığına göç için gerekli olan ingilizceyi öğrenebilmek amacıyla büyük sıkıntılara katlanmıştı. Ama hastalıklı olduğu için göçmesine razı olacaklarını ummuyor, her şeye rağmen kafasının dikine gitmeğe de cesaret edemiyordu. Boynundan, göğsünden terler akarak kazanlar ve türbinler arasındaki bu hayata ve pek az sevdiği bu yaşlı gemiye bağlanmıştı. Yeri burasıydı...

3

KAMYON büyük bir hızla George Caddesi'ni geçti; arka tekerlekleri gıcırtılı sesler çıkarıp yana kayarak kötü bir şekilde limana kıvrıldı. Araç alçak basınçlı tüp yüklüydü. Tüplerden biri düştü ve valfı kırıldı.

Camı bol bir bölgeye gaz yayıldı. Bir tatlıcı dükkânından, sigara içerek Yunanlı bir gemici çıktı. Gaz infilâk etti ve yangın başladı.

O sırada kamyon yüz elli metre kadar uzaklaşmıştı ve şoförün olanlardan hiç haberi yoktu.

Çevre kalabalık değildi; ama birkaç haykırış duyuldu. Pek çabuk olmamakla birlikte yangın söndürüldü. Hiç bir sonuç alınmadan su kullanılması epey gülünç oldu.

Bir taksi durdu ve inen otuz üç yaşlarında bir adam şoförün parasını verdi. Çevresine baktı. Biraz Avustralya ağzı kapmış bir İrlandalı şivesiyle:

«**Allah Allah**» dedi. «Cehennem zebanileri geçmiş buradan.»

Küçük bir kan havuzu içinde baygın yatan gemiciye doğru hızla yürüdü. Çevredekilere:

«Ne oldu?» diye sordu.

Her kafadan bir ses çıkıyordu. Fakat adam gemiciyi yere çalanın ne olduğunu öğrendikten sonra kısa kesti:

«Ben doktorum» dedi. «Bir sedye bulun. Gemiye götürelim.»

Birisi:

«Cankurtaran çağırsak» dedi.

Fakat doktor sabırsızlanıyordu:

«Cankurtaranın sarsıntısı öldürür onu.»

Sydney şehri için küçük bir iftiraydı bu.

Gemicinin nabzı hızlı atıyordu ama çok zayıftı.

Doktorun güçlü kişiliği sayesinde hemen iki kişi ve bir sedye bulundu. O önde, ötekiler arkada Areopagus'a yöneldiler.

Zavallı beyaz üstlüklü onları durdurmak istedi ama doktor onu kenara iterek:

«Çekil kenara Thucydides» dedi. «Başımız dertte».

Gemi zabitanından birisine de:

«Muayene kamarası nerede?» diye sordu.

Daha sedyeyi farketmeden doktorun kişiliğine teslim olan adam:

«Bir güverte önde» dedi.

Doktor, sedyenin ön ve ardında sendeleyen ter içindeki orta yaşlı iki gönüllüye yüksek sesle bu bilgiyi iletti. Gemici şimdi inliyordu.

Muayene kamarasında üniforma giymiş Yunanlı bir doktor vardı. Tekerlekli bir sedyenin üstüne oturmuş kahve içiyordu. Üzgün, soluk fakat sevimli yüzlü, otuz yaşlarında Yunanlı bir hemşire de yanında duruyordu.

Rahatsız edilişine sinirlenen üniformalı doktor dikildi:

«Sen de kimsin be adam?»

Doktor:

«Ben yeni gelenim» dedi. «Dempsey. Daniel Dempsey. Gemi mürettebatından zavallı bir hergeleyi getirdim...»

«Mürettebat muayenesi sabah sekizle dokuz arasındadır.»

Yunanlı doktor bir kürdanla dişlerini karıştırıyordu. Cebinden gümüş bir sigara tabakası çıkardı. Dempsey:

«Bu öylesi değil» diye direndi.

Böyle bir durumda bile sabırsızlanıp yükseltmediği etkileyici ve yüksek tonlu bir sesi vardı. Allah'ım diye düşündü. Muayene kamarasında sigara içecek. İnşallah havaya uçar bu Allah'ın belâsı yer.

«Yaralı bu.»

Üniformalı doktor ilgisizce:

«Gemide mi yaralandı?» diye sordu.

«Hayır. Rıhtım yakınlarında.»

«İyi öyleyse. Bizim işimiz değil bu. Cankurtaran çağırmaya giden oldu mu?»

Doktor Dempsey ısırır gibi:

«Bunun felâket bir gemi olduğunu, Avustralyalı son doktorun da nefretle buradan ayrıldığını söylemişlerdi bana» dedi. «Ben birkaç yıl önce Opalescent'teyken...»

İngiliz gemisi Opalescent'in değeri hakkında söylenenleri dinlemekten usanmışlardı. Yunanlı doktor, yüzü kıpkırmızı olarak:

«Bu geminin de, buradaki hekimliğin de aleyhinde konuşanlar halt etmiş» diye bağırdı. «Gemiyi gezince görürsünüz.»

Hemşire sessizce ağlıyordu. Dempsey iğneler gibi sordu:

«Nesi var hemşirenin?»

«Yorgun.»

«İşten mi, dans etmekten mi?»

Yunanlı hırstan köpürdü:

«Burasının âmiri benim.»

Sedyeyi taşıyan adamlar muayene kamarasının kapısını ayakları ile itip açarak, ter içinde ohlaya puflaya küçük bekleme bölümüne girdiler. Biri:

«Nereye bırakalım bunu arkadaş?» diye sordu.

Onların gelişinden faydalanan Dempsey, Yunanlı doktora:

«Sizin âmirliğinizi sonra konuşsak da şu zavallı hergeleye yardım etsek nasıl olur?» dedi.

Üniformalı doktor soğuk bir şekilde:

«Elbette» dedi. «Sizin hünerinizi, bağırıp, lânetler okumanızı dikkatle izleyeceğiz.»

Kötü bir başlangıçtı bu. Üstelik gemicinin dalağı patlamış, barsakları parçalanmıştı. Yaralıya morfin ve antibiyotik yapıldı, ameliyat edilmesi için de iki saat sonra kıyıya çıkarıldı.

Dempsey'e geminin sancak tarafında, muayene kamarasının yakınında bir kamara verildi. Doktor valizlerini boşalttı. Söylediklerinden hiç pişman değildi. İnsanları tedirgin eden, eğlendiren ve şaşırtan dosdoğru bir adamdı. Kadınlardan hoşlanan bir bekâr; neşeli, sır saklayan, konuşkan, biraz edepsizce ama güvenilir bir erkek olduğu için kadınların da hoşlandığı bir insandı. Genellikle yemeklerde tehlikeli, insana korku ve dehşet veren açıklamalar yapmaya yatkın bir yaradılışı vardı; dedikoduya bayılırdı. Ama kadınlar onu kendisinden daha iyi tanırlar, onun zampara olmadığını, çok dürüst olduğunu bilirlerdi. Bir kadınla

arkadaşlık ettiği zamanlar, genellikle topluluklarda güzel konuşan bir insan olduğu halde, dikkati çekecek kadar sessizleşirdi. Katolikliğin şiddetle aleyhinde bulunurdu; ama çok geçmeden katolikliğe ve on yıl önce ayrıldığı İrlanda'ya bağlılığını belli ederdi.

Sekiz yıl önce bir gün Londra'da Leadenhall Caddesi boyunca yürürken içgüdüsünün itişiyle, cephesini yolcu vapuru şirketlerinin süslediği saray gibi yapılardan birine girmiş ve «Ben gemi doktoru olmak istiyorum» diyerek iş istemişti.

Aranan bütün nitelikler Dempsey'de vardı. İstenilen referansları da sağladı. Haftalarca sonra bir mektup aldı. Afrika, ya da Asya'ya sefer yapan gemilerde çalışmayı üstün tutup tutmayacağı soruluyordu. Bir ara Avustralya'ya göç etmeyi düşünmüştü. O bakımdan hemen Asya hattını seçti. İki hafta sonra Tilbury'de Opalescent'e biniyordu.

Mesleğini Sydney'de sürdürmüş ve Avustralya yurttaşı olmuştu. Opalescent'le üç sefer yapmıştı sadece; ama tadı damağındaydı. Son zamanlarda birkaç ay seyahat etmek imkânı belirmiş, sağlık makamlarında çalışan bir arkadaşı, belki de ortaklık tarafından işine son verileceğini anlayan doktorun, Areopagus'tan ayrıldığını ve geminin doktor sıkıntısı çektiğini haber vermişti.

Dempsey, muayene kamarasının akşam servisine katıldı. Yunanlı doktorun ona karşı tutumu çok soğuktu. Hemşire gözucuyla arasıra ona bakıyordu. Dempsey bunun, hastalara karşı takındığı şakacı tavırdan ileri geldiğini hissetti. Birinci Doktor olan Yunanlı zabitin yakınabileceği hiç bir şey yapmadı.

Dempsey'in rütbesi İkinci Doktor'du. Opalescent'deki tecrübesinden; kaptan köprüsündeki, ya da makine dairesindeki İkinci Zabit ve İkinci Mühendis gibi

davranması, içmesi gerektiğini biliyordu. Opalescent'te bu durum şaşırtıcı olmuştu. Kendisinden çok yaşlı olan gemi zabitanı, kamaralarında verdikleri içki partilerinde çok içerlerdi. Cin ve viski gemide çok ucuzdu. Dempsey, Avustralya'ya giden bir kriket takımının da içinde bulunduğu bir içki partisi hatırlıyordu. O yolculuk şirkete yedi buçuk lira borçla sona ermişti. Ama şimdi sekiz yaş daha yaşlanmıştı. Bankada çok daha fazla parası ve tecrübenin verdiği saldırıcı güven vardı. Yunan gemilerinin ve Yunan zabitanının sosyal yönden İngilizler'den farklı olacağını sanıyordu.

Muayene kamarası çalışmaları ve kamaralarda hasta ziyaretinden sonra santral memuruna nerede olduğunu haber vermek suretiyle, gemiyi dolaşmak için serbest kaldı. Geminin revirinde o sırada yalnız iki hasta vardı. İkisi de gemici olan bu hastalara Yunanlı doktor bakıyordu. Liman yetkililerinin isteklerine ve bütün formlitelere cevap veren Birinci Doktordu herhalde. Dempsey, Opalescent ile Japonya'yı ziyaretlerini hatırladı. Japon yetkilileri bir yığın evrakın doldurulmasını istemişler, ama ikram edilen cinle iyice kafaları çektikten sonra evrakı almadan gitmişlerdi.

Dempsey iki gün sonra bu geziyi Kaptan, İkinci Kaptan ve Gemi Kâtibi ile birlikte yaptı. Hepsi de Yunanlı olan bu adamlar sanki yanlarında kimse yokmuş gibi yürüyorlardı. Dempsey bu durumu hiç umursamadı.

Mürettebat, beklenen teftişten haberdardı ve hazırdı. Garsonlar ve kamarotlar, aşçılar, fırıncılar ve kumanyacılar, bulaşıkçılar, miçolar, pasta pişiriciler, bu ufak-tefek esmer adamların hepsi alçakça gülümsüyorlardı. Hiçbirisi uzun süreden beri yeni traş bıçağı kullanmamıştı.

Dempsey mutfakta kimseyi hedef tutmadan uluorta:

«Bulaşıkçılar için, bulaşık yıkarken kullanabilecekleri temizleme ve çalkalama araçlarınız yok mu?» diye sordu. «Opalescent'te bulaşıkları temizleyen ve çalkalayan su püskürtme araçları vardı. Öteberi gene pis ellerle tutulacak olduktan sonra, aslında bu eski bulaşık yıkama makinelerine de lüzum yok ya...»

Kaptan, ilk kez onun farkına varıyormuş gibi incelemek üzere Dempsey'e döndü ve incelemesinden hiç de memnun görmedi.

Şahin yüzlü, heybetli bir adam olan İkinci Kaptan da baktı ama bir şey söylemedi.

Doktorun sözlerine hafifçe direnmek görevi Kamara Memuru'na kalmıştı:

«Bu gemi Opalescent'ten önce yapıldı ve donatıldı» dedi.

Dempsey gene görüşlerini açıkladı ardından:

«Bütün soğutma düzeni bundan ibaret mi? Allah Allah... Elbette dizanteri olur bu gemide. Opalescent'de kumanya ve soğutma bölümlerini tecrit etmek için millerce küp sert köpük vardı.»

Saldırıyı gene Kamara Memuru karşıladı:

«Bu gemi Opalescent'ten daha küçük.»

Dempsey eline bir yumurta aldı ve şaşkınlıkla söylendi:

«Allah Allah... Üstünde İngiliz aslanı damgası var. Hepsi de öyle. Yedi hafta önce gemiye aldığınız İngiliz yumurtalarını mı kullanıyorsunuz hâlâ?»

Kaptan Vafiadis soğuk bir ifadeyle, ağır ağır, sanki başka dile çevirmekte zorluk çekiyormuş gibi:

«İki, ya da üç bin yumurtayı atalım mı demek istiyorsunuz doktor?» diye sordu.

Dempsey neşeyle:

«Siz ne isterseniz yapın» dedi. «Bu yumurtaları bana yedirmeyin de...»

Kaptan Vafiadis:

«Son sekiz yıldan beri Areopagus'da kimseye bozuk yumurta yedirilmedi» dedi.

Methedilmek üzere orada bekleyen Kamara Memuru, bu sözleri hiç vicdan azabı duymadan kabullendi:

«Çok doğru.»

Dempsey o gün bir daha ağzını açmamaya karar verdi.

O gece nöbeti Dempsey aldı. Yunanlı doktorun kaytarma âdeti vardı. Dempsey şikâyetçi olmadı.

Yunanlı hemşire kendisine yardım ediyordu. Yarı endişeli bir hali vardı. Gerektiği zaman da tercümanlık yapıyordu. Kabızlığa karşı ilâçlı fitiller, antibiyotikler ve haplar veriyordu.

Gelen on hastanın sonuncusu, gebeliği bir hayli ilerlemiş olan Yunanlı bir anneydi. İki yaşlarında bir çocuk getirmişti. Çocuk kötü kötü öksürüyordu. Ağır bir bronşiti vardı. Dempsey çocuğun durumunu hiç beğenmedi.

Antibiyotik verdi. Hemşireye de:

«Söyleyin kendisine, bu ilâçları çocuğa versin, kendisi de yataktan çıkmasın» dedi.

Hemşire, doktorun söylediklerini kadına çevirdi ve kadının bir, iki sorusuna cevap verdi.

İki gün sonra kamaralarda hasta ziyaretine çıkan Dempsey, bu hastayı da görmeğe karar verdi. Küçük kızı iyi bulacağını umuyordu.

Yavrucak kalabalık bir kamarada yatıyordu ve zatürreeden ölmek üzereydi.

Dempsey bozuldu.

Sıcak kamara giysi, ot ve sidik kokuyordu.

«İçinizde ingilizce bilen var mı?» diye sordu.

On altı yaşlarında bir kız ortaya çıktı. Dempsey'in ağzından dökülen bir yığın lâfı dinledikten sonra:

«İlâçları vermek istedik biz çocuğa ama almadı» dedi. «Çok tatlı bir kız. Hiç sesi çıkmaz. Daha iyi mi şimdi?»

Dempsey kıza gereken talimatı verdi:

«Onlara söyle, çocuk feci şekilde hasta. Onu hemen geminin revirine götürmem gerek.»

Genç kızın yüzü şaşkınlıktan beyazlaştı. Gözleri sulandı. Doktorun söylediklerini oradakilere çevirdiği zaman ağlamalar, feryatlar duyuldu. Eller, kollar sallandı. Hayatın yükü altında daha şimdiden ezilmiş, üzüntülü yüzler, köylü yüzleri önüne dikildi.

Dempsey çocuğu sıkıca sarıp sarmaladı ve ardında bir yığın ağlamaklı ses bırakarak revire yöneldi.

Hemşire, iki hastabakıcıyla muayene kamarasındaydı. Dempsey girince hastabakıcılar ortadan kayboldular.

Dempsey çocuğu bir revir yatağına yatırdı ve ilâç dolabını karıştırmaya başladı. Dolap tam bir düzensizlik içindeydi. Gemiden ayrılan doktor, kendisince lüzumlu gördüğü şeyleri ısmarlamış fakat bin göçmeni gerektiği kadar dikkate almamıştı. Dempsey büyük bir üzüntü içinde gürledi:

«Göçmenlerden hangisinin ihtiyacını karşılayabildiniz şimdiye kadar?»

Hemşire buz gibi bir sesle cevap verdi:

«İçlerinde ölen olmuş mu?»

«Bu ölecek.»

«Ne arıyorsunuz siz?»

Dempsey aradığını söyledi. Hemşire:

«Yok» dedi.

Sonra açıkladı:

«Yunan gemisi bu, Amerikan değil.»

«Ne Allah'ın belâsıysa .Eğer otuz bin yumurta ısmarlar, bunun üç bini bozulursa...»

Hemşire hırsla onun sözünü kesti:

«Ne bağırıyorsunuz? Biz de tam bir eğitim gördük. Doktor Zafiropulos da, ben de siz Avustralyalılar kadar eğitim gördük.»

Dempsey düzeltti:

«Dublin.»

«Anlamadım.»

«Ben eğitimimi Dublin'de gördüm.»

«İyi ya işte.»

«Ne demek iyi ya işte.»

Hemşire gülümseyerek durumu açıkladı:

«İkimiz de Panama bayrağı taşıyan bir gemideyiz. Eğitimimizi nerede gördüğümüzün ne önemi var?»

Dempsey iyilik dolu bir sesle, fakat gene de bağırarak:

«Şu kadınlar da nasıl yokuşa sürerler insanı Tanrım» dedi. «Ben sizin yeteneklerinizden değil, ilâçların azlığından yakınıyordum.»

Hemşire sâkin bir sesle:

«Bir salgından mı korkuyorsunuz?» diye sordu.

«Ben Opalescent'teyken...»

Hemşire hemen onu susturdu:

«Ha bakın, öyle mükemmel bir gemiye sözüm yok.»

«Şu çocuğu rahat ettirdikten sonra benimle bir şey içer misiniz?»

«Ben mi? Yetersiz, pis bir Yunanlı mı? Sizinle mi? Böyle bir şeye lâyık mıyım ben? Tırnaklarım ve ayaklarım temiz mi acaba?»

«Yeter yeter... Ekili tarlaya girdik galiba... Çocuğun annesi gebe. Yedi aylık var. Opalescent'te bir

doğum odası vardı. Oh, bağışlayın. Bu geminin adını bir daha ağzıma almamaya çalışacağım.»

Hemşire:

«Oldu» dedi. «O zaman ben de sizinle bir şey içerim.»

Adı Eleni Kalogeropulu idi. Ciddi ve çok zekiydi. Üç gün, üç gece küçük çocuğu kurtarmak için uğraştılar. Yavrucak birçok kez ölümün eşiğine kadar geldi fakat hep kurtardılar. Yunanlı doktor bir şey söylemiyordu ama Dempsey bu üç günün sonunda onun kendisine karşı daha saygılı davranmaya başladığını gördü ve üçünün iyi arkadaş olacaklarını anladı. Birinci Doktorun adı Panayotis Zafiropulos'du. Dempsey'e bu iki adı da söylemek zor geliyordu. Bir hafta sonra birbirlerine Dan ve Pan demeğe başladılar.

Bu arkadaşlık Opalescent'deki gibi etkili olmuyordu ama Dempsey gene de memnundu. Bazan onlara Opalescent'den söz etmek için ağzını açıyordu ama hemen vazgeçiyordu. Belki de ölmek üzere olan bir âleme aitti o: Hindistan ve İngiliz Racalığı, sömürgecilik ve anayurda yolculuk. İnanılmaz derecede sadık genç bir adam olan Goa'lı kamarotu Gomez'i hatırladı. O da kendisine aitti. Dempsey akşam yemeğine gitmeden önce Gomez onu iyice bir teftiş ederdi. Değişmesi için kamaradaki yatağının üstüne çorap, gömlek gibi şeyleri sıraladığı zaman, çoraplar daima yerdeki pırıl pırıl ayakkabılarının hizasında dururdu. Bir akşam önceki kamara partisinden arta kalan cam kırıklarını Gomez çıplak ayaklarla temizler ve bu işi büyük bir sessizlik içinde, Dempsey'i uyandırmadan bitirirdi.

Dempsey iki gece sonra yalnız başına yemek yerken çok acele kaptan köprüsünden çağırıldı. Kendisini çağırmaya gelen kumanya zabitiydi.

Doktor, Vardiya Zabitini - o gece nöbet Üçüncü Kaptandaydı - kusarken ve ishalden berbat bir halde buldu. Gıda zehirlenmesiydi bu. Dempsey «Bozuk yumurtalardan» diyerek Üçüncü Kaptan'ı revire kaldırttı.

Ertesi sabah Kaptan çağırttı onu. Dempsey İkinci Doktor'du. Ama Kaptan'ın haber gönderip doktoru çağırtması çok nadir bir şeydi. Gerekeni gemi jurnaline geçirmekle yetinirlerdi.

Kaptan Vafiadis, Gündüz Kamarası'ndaydı. Dempsey kamarayı hemen Opalescent Kaptanı'nın kamarası ile kıyasladı ve son derece âdi buldu. Kaptanın yanında, kırk beş yaşlarında, tıknaz ve neşeli bir adam olan Birinci Zabit vardı. Bir yakıt grafiğini inceliyorlardı.

Kaptan, Dempsey'e baktı. Ne düşündüğünü anlamaya imkân olmayan bir adamdı. Yunanca düşünüp İngilizce konuşması da, o anda hissettiklerini bulandırmaya yardımcı oluyordu. Bu bakımdan, bir kâğıttan okur gibi konuşur; ingilizce konuşan yolculara söz söylemesi pek yavan olurdu.

Bununla birlikte şimdi tasarladığı şey bir azarlamaydı ve Birinci Zabit'in dışarı çıkmasını bile beklememişti.

«Doktor Dempsey» dedi. «Dün gece, görevini sürdürmesine yeterli bulmadığınız için bir zabite köprüden ayrılmasını emretmişsiniz.»

Dempsey memnunlukla:

«Yediği bir şeyden zehirlenmişti» dedi.

«Kaptan köprüsü geminin kalbi ve beynidir. Orada daima bir zabitin bulunması şarttır. Vardiya Zabiti'nin revire kaldırıldığından Birinci Zabit neden haberdar edilmedi?»

Dempsey karşı durdu:

«Ne bileyim ben Birinci Zabit'in nerede olduğu-

nu? Ben, acele el koymam gereken bir durumla karşı-karşıya idim.»

Bir direnme umarak Birinci Zabit'e baktı. Fakat Tomazos hafifçe gülümseyerek göz kırptı. Kaptan yakındı:

«Bu bir Yunan gemisi olduğu için, kötü yönetildiği izlenimi taşıdığınızı sanıyorum.»

«Hiç değil.»

«Herhangi bir İngiliz zırhlısı kadar yeterlikle yönetilmektedir.»

Dempsey, kendisine bir göz dağı verilmesini kabullenmeyerek gene dikildi:

«İngiliz donanmasında artık zırhlı yok.»

Tomazos başını eğmiş, gülümsediği görülmesin diye eliyle yüzünü kapatmıştı. Kaptan Vafiadis:

«Bu geminin kaptan köprüsünde daima bir zabit vardır» dedi.

Dempsey huzursuzlukla, 'bokböceği benim özür dileyeceğimi sanıyor' diye düşündü. Gene zıt gitti:

«Kaptan köprüsü karanlıktı ama bana epey kalabalık gibi geldi. Birinci Zabit de oradaydı belki.»

Kaptan bu direnişi kabullendi:

«Öyle olsun. Şimdi sizden bizimle bir şey içip içmeyeceğinizi sorabilir miyim? Bu arada, Üçüncü Kaptan nasıl şimdi?»

Karada olduğu gibi denizde de hastaların başı gece sıkışıyordu galiba. Doktor Zafiropulos, gemideki doktor yolculara kamarasında bir parti vermeyi kararlaştırdı. Yolcu olarak üç doktor vardı. Üçü de, çok teklifli giyinerek, yanlarında eşleriyle partiye geldiler ve ilk yirmi dakika konuşmalarına çok dikkat ettiler. Bu süreden sonra Yunanlı doktorun güzelce eğlenmelerini istediğini farkederek adamakıllı içmeye, gülmeye, kamarayı puro dumanı ile doldurmaya başladılar.

Hemşire Eleni ve çok çekici olduğu halde tıbba ve insan bedeninin görevlerine ait belirli bazı kelimelerden başka ingilizce bilmeyen Anna adındaki hasta-bakıcıyla birlikte Dempsey de oradaydı.

Kamara gürültü patırtı içindeyken içeri bir adam girerek:

«Pilim bitti» diye bağırdı.

Kimse oralı olmadı. Bunun üzerine orta yaşlı bir Avustralyalı olan adam umutsuzlukla:

«Doktor nerede?» diye sordu. «Benim pilim bitti.»

Dempsey adamla ilgilendi:

«Ne pili bu?»

Adam ona bilgi verdi:

«Kalbimdeki pil.»

Dempsey:

«Tanrım» diye bağırdı. «Bir bu noksandı.»

Zafiropulos:

«Ne yapacağız şimdi?» diye sordu.

Doktorlardan hiçbiri bir şey bilmiyordu. Dempsey adamdan sordu:

«Bunun yedeği yok mu yanınızda?»

Hasta ağlar gibi:

«Nerede olduğunu bilmiyorum» dedi.

Dempsey'i hafakanlar bastı:

«Bilmiyorum ne demek? Karına sorsana.»

«Karımın nerede olduğunu bilmiyorum.»

«İnsanın aradığını bulamayacağı büyüklükte bir gemi değil bu. Bul karını.»

Adam:

«Çok yorgunum» dedi.

Adamın karısını aramaya başladılar. Kadın kamarada değildi. Adam:

«Kamaraya baktım ben» dedi. «Söylemiştim size.»

Dempsey gürledi:

«Bulun kadını yahu. Şu Allah'ın belâsı hoparlörü çalıştırın.»

Hoparlörün ikide bir durmak gibi talihsiz bir alışkanlığı vardı. Büroyu açıp bu âleti çalıştırabilmek için önce gemi kâtibini bulmak gerekti. Sonra Yunanlı bir kız tarafından, geminin, yolcu bulunabilecek her yerine yayın yapılabildi:

«Bayan Shugg lütfen...»

Âlet sustu. Bir süre sonra yeniden çalıştırmayı başarıp tekrar ettiler:

«Dikkat dikkat... Bayan Shugg lütfen...»

Bayan Shugg on dakika sonra ortaya çıktı. Çok kızmıştı:

«Eski pilin daha bir yıl yeteceğini söylemişlerdi» dedi.

Dempsey:

«Demek yetmedi» dedi.

«Ama para verdik biz buna.»

Dempsey sabırsızlıkla sordu:

«Yedek pil nerede Bayan? Kocanız her an düşüp ölebilir.»

«Bagajda.»

«Kamaranızdaki bağajda mı?»

«Hayır. Bagaj Kamarası'nda.»

Dempsey zehir gibi bir sesle:

«Olur a...» dedi.

Bagaj kamarası kilitliydi. Dempsey, anahtarı taşıyan zabiti arayıp buldu. Sonra Bayan Shugg'ı yanlarına alıp içeri girerek, bagajlar henüz gemiden indiriliş sırasına göre düzenlenmiş olmadığı için, düzinelerle ağır eşyayı yerinden oynatmak zorunda kaldılar.

Ertesi sabah Dempsey'i İkinci Kaptan çağırdı. Bu dev adam:

«Doktor Dempsey» dedi. «Gemimizin kınanmasına sebep oldunuz.»

«Olmaz öyle şey.»

«Çok üzgünüm ama ben de şimdi sizin yetersizliğinizden yakınacağım.»

Dempsey:

«Yetersizliğim mi?» diye bağırdı. «Siz kim oluyorsunuz benim yetersizliğim hakkında konuşacak?»

«Bir hasta, kendisi ile meşgul olduğunuz sırada sarhoş olduğunuzdan yakındı.»

«Saçma. Ben sarhoşken katiyen hastayla meşgul olmam.»

«Bayan sizin bağırdığınızı ve nefesinizin cin koktuğunu söylüyor.»

«Kim bu kadın?»

«B Güvertesi, 41 numaralı kamarada Bayan Shugg.»

«Ben Bayan Shugg ile değil, kocası ile meşguldüm. Kokan da cin değil, viskiydi.»

«İçkili olduğunuzu kabul ediyorsunuz, değil mi?»

«Bir toplantıdaydım. Doktor Zafiropulos'un toplantısında. Bir, iki kadeh bir şey içtim elbette. Telâşla bu budala geldi. Ben görevde değildim. Bir şey yiyip içmeyecek miyim ben?»

İkinci Kaptan:

«Biz her zaman görevdeyiz» diyerek tartışmayı kesti.

Dempsey:

«Koca katır» dedi ama, içinden söyledi bunu. Çünkü İkinci Kaptan bir doksan boyunda ve 104 kilo ağırlığında bir adamdı.

4

BİRİNCİ ZABİT NİKOLAOS TOMAZOS, seyir kamarasındaki masaya eğilerek:

«Dörtten sabah sekize kadar vardiyadayım» dedi. «Sabah olur olmaz güneşe göre rasat yaparak geminin boylamını tesbit ederim. Güneş tam tepedeyken sekstant ile rasadı yapılarak enlemin tayin edildiği öğle zamanına kadar bu işlem - bizim rotamız ve hızımıza göre - parakete hesabı ile yapılır. Sonuç haritaya işlenir. Gelecek yirmi dört saatin resmî sefer enlem ve boylam derecesi artık budur.»

Tomazos, ziyaretçinin kimliği hakkında adından başka bir şey bilmiyordu. Dış kapının dış mandalı gibi bir şeydi. Birinci Zabit son derece dolu bir gün geçirmiş olduğu halde, işinin arasında, ziyaretçinin sorularına cevap vermekten de kaçınmadı. 1,80 boyunda, 90 kilo ağırlığında, kalın yapılı bir adamdı. Buna rağmen çok çevik ve yorulmak bilmezdi. Mesleğini çok sever, büyük dikkati gerektiren bir işle meşgul olduğu zamanlarda bile kaptan köprüsüne gelen küçük çocuklarla saatlerce konuşurdu. Ziyaretçi:

«Radar kullanıyor musunuz?» diye sordu.

Tomazos gülümsedi. On yıl önce iki kişinin şiddetli saldırısının bir anısı olmak üzere ağzının kenarında bir yara izi vardı. Tomazos ikisi ile de döğüşmüş, sonra rıhtımdan denize atlayarak - Keelung'da olmuştu bu - karanlıkta yarım mil yüzmüştü.

Ziyaretçinin sorusuna cevap verdi:

«İki radarımız var. Bir İngiliz, bir de Amerikan. Uzun ve dar körfezlerde, nehirlerde, bir de kötü havalarda kullanıyoruz radarı. Başka zamanlar değil.»

Biraz düşünerek konuşmasını sürdürdü:

«Biliyor musunuz, gemiler de fotoğraf makineleri, uçaklar ve otomobiller gibi tamamiyle otomatik olabilir. Mürettebat gerektirmeyen ve bir çarpışmayı önleme yeteneğine sahip gemiler yapabilirler. Ya da sadece bir kişiden ibaret olur mürettebat. O zaman ne olur biliyor musunuz?»

Ziyaretçi:

«Gemi adamları birlikleri böyle bir şeye razı olmazlar» dedi.

«Olurlar mı, olmazlar mı bilmem. Ama gemide öylesine çok kadranlar, ölçme âletleri, ışıklı işaretler ve ziller olacaktır ki adam aklını yitirecektir. O tek kişinin yemek yiyip uyuyabilmesi için gemide iki kişinin daha olması gerekecektir. Bu da...»

Koluyla geniş bir açı çizdi:

«... gemiyi bu üç kişiye bakacak bir yığın insanla - karınlarını doyurmak için bir aşçı, bir doktor filân gibi - doldurmayı zorunlu kılacaktır... Anlıyorsunuz, değil mi?»

«Bu gemi jurnali midir?»

«Evet. Gemi vesika dolu. Çoğu yunancadır. Mürettebat listesi, su miktarı ve niteliği, gümrük beyanları, denize dayanıklılık şahadetnamesi - kalkabilmemiz için bütün bunların hazır olması gerek. Jurnal kaptanın adına düzenlenir, onun numarası konur. Saatler, pusula yanlışlıkları, geminin yükü, kullanılmış olan yakıt ve arta kalan miktar hep jurnale işlenir. Bir de günlük olaylar.»

«Sosyal olaylar da mı?»

«Her şey. Sosyal; makine zabitinin, doktorun raporları; kavgalar, yakınmalar, başları dertte olan mürettebat. Sözgelimi bugün bir adamımız yaralandı. Rıhtım bile güvenilir değil.»

Tomazos okudu:

«Babble ve Ortaklığı Limited'e ait bir kamyondan düşen gaz tübünün patlaması sonucu Greaser İoannidis ağır şekilde yaralanmıştır. Yaralı gemiye, yeni işe başlayan Doktor Daniel Dempsey tarafından getirilmiş fakat daha sonra Parramatta Hastanesi'ne kaldırılmıştır.»

Tomazos bilgi verdi:

«Bir adamımız noksan. Melbourne'daki acentamıza durumu bildirdim. Belki yerine adam almamız gerekecek.»

Kaptan köprüsünün ve seyir kamarasının büyük sessizliğine şarkılar ve alkış sesleri sızıyordu.

Tomazos saatine baktı. Şaşırmışcasına:

«Dokuza geliyor» dedi.

«Gideyim mi artık?»

«Hayır Bay Biggar. Kalın. Ben kontrolumu yapayım.»

Seyir kamarası masasının bir parçasını kaldırarak kronometreyi inceledi.

«Doğru» dedi. «Greenwich ayarıdır.»

Yarım dakika geri olan duvar saatini düzeltti.

«Dokuz elli için iki römorkör işareti verdim. Makineler hazırolda. Her an tam yol verebilir. Ayni zamanda halatları azalttım. Bunun ne anlama geldiğini bildiğinizi umarım.»

Bay Biggar biliyordu:

«Siz işaret verir vermez kalkabilmeniz için palamarları mümkün olduğu kadar azalttınız demektir.»

«Tamam. İki kıç halatı ile iki koltuk halatını koyuverdim. Yalnız baş ve kıçtaki birer halat tutuyor gemiyi. Limandan çıkma izni de alındı. Yâni her bakımdan yola çıkmaya hazırız Bay Biggar.»

Bay Biggar telâşlandı:

«Ben gideyim. Karım arabada bekliyor. Kullanmasını bilmez...»

Tomazos onu temin etti:

«Nasıl olsa sizi gemide alakoymayız. Daha yarım saatimiz var... Biliyor musunuz Bay Biggar, bütün dünyada gemilere karşı en büyük ilgiyi gösterenler, bence Avustralyalılar. Gelin bakın hele.»

İki adam kaptan köprüsünün sancak kanadına yürüdüler. Görünen karanlıktaki bu sahne inanılır gibi değildi. George Caddesi rıhtımında yüzlerce kişi ıslık çalıyor, alkışlıyor, şarkı söylüyor, el sallıyor, birkaç kişi de daha şimdiden ağlıyordu. Kıyıdan gemiye ve gemiden kıyıya atılan yüzlerce uzun ve dar kâğıt bayraklar, çeşitli yığınlar meydana getirmişti. Çocuklar bağırışıyor, kızlar sağa sola koşuyorlardı. Bir zamanlar yük gemilerinde kaptanlık yapmış olan yaşlı adamlar bu ayrılışı görmeye gelmişlerdi. Tomazos'un dediği doğruydu. Rıhtımı dolduran kalabalığın niteliği bakımından dikkati çeken Avustralyalılar aslında heyecanlı insanlar değildi. Onları ot gibi, sessiz ve hareketsiz bulanlar da vardı. Fakat bu insanlar bir gemi yola çıkacağı zaman isteriye tutulmuş gibi oluyorlardı. Geminin nasıl bir gemi olduğu, ya da nereye gittiği onlar için önemli değildi. Tasmanya'ya kadar en çok altı yüz millik bir yolu aşacak olan Empress of Australia'nın da kalkışında bulunurlardı. Ama Tomazos böyle bir uğurlamayı ne görmüş, ne de duymuştu. Yüzlerce insanın rıhtımı doldurup onun eski gemisini ve yolcularını uğurlamalarından çok duygulanmıştı.

Seyir kamarasında hafif bir aydınlık vardı. Fakat kaptan köprüsündeki tek aydınlık, rıhtım boyundaki yapılardan vuran ışıktı. Vardiya Zabitinin ve gemicilerin

gece görüşünü sağlamak için kaptan köprüsünde ışık yakılmazdı.

Tomazos karanlıkta hızla ve güvenle dolaşarak, kullanmak için olmasa bile ısıtmak ve sıkıştırmak için telgrafa ve iki radara cereyan verdi. Bay Biggar'a da gerekli açıklamayı yaptı:

«Cayro pusula en çok dört ayda bir olmak üzere hiç kapatılmaz. Magnetik pusula başınızın üstündeki çerçeve içindedir. Pek seyrek kullanırız onu.»

Bay Biggar, tavana tesbit edilmiş ve büyütülmüş bir tren imdat kolunu andıran bir kulpla teli göstererek:

«Bu nedir?» diye sordu.

Tomazos:

«Düdük çalma kolu» dedi. «Ona çeyrek kala çalarız düdüğü isterseniz.»

Bay Biggar dümen dolabının başına geçti. Maden işaret okları dümenin ne kadar dönebileceğini gösteriyordu. Başka işaretler de dümenin kaç derece kırılabileceğini. Dümen her iki yana da 35 derece kırılabiliyordu. Bunun yanındaki başka işaretler ise Vardiya Zabitine geminin yalpa derecesini ve pervanelerin dakikadaki dönüşünü gösteriyordu. Henüz limandayken Areopagus sancak tarafına 6 derece yâtmıştı. Tomazos:

«Bozulmuş bu alet» dedi.

İki telefon çaldı. Tomazos birinden ötekine koştu. Birine: «Siz hazır olunca başlarım», ötekine de «Sesin kuvvetli geliyor ama anlaşılmıyor» derken Bay Biggar ona kulak verdi. Sonra da:

«Bir yanlış anlama olmaz mı?» diye sordu.

Tomazos gülümsedi ve:

«Hayır »dedi.

Sonra telgrafı kontrol etmeğe başladı. Telgraf

göstergeleri parlak, kırmızı ışıkla aydınlatılmıştı. Tomazos telgrafı çalıştırdı. Kolu her oynatışında da makine dairesinden çok belirgin cevaplar geldi. Bu denemeyi önce Tam Yol İleri, Yarım, Ağır ve Pek Ağır; sonra da Tornistan şeklinde yaptı ve telgrafı alestada bıraktı. Bay Biggar'a da bilgi verdi:

«Alarm zili makine dairesinde çalınca, makine zabiti, telgraf kolunu zil sesini kesen ayni duruma getirip benim komutuma cevap verinceye kadar buradaki zil de çalar. Gördüğünüz gibi telgrafta bir cevap göstergesi vardır. Makine zabiti alarmı kesince bu işaretçi de benim telgraf koluma uygun duruma gelir. Şimdi bazı gemilerde Yanlış Yol Alarmı var. Öyle ki, makine zabiti komutun doğruluğunu onayladığı halde gemiye, verilen komutun dışında bir manevra yaptırırsa, pervanenin şaftı hemen alarm işaretinin kıyametler kopardığı yanlış yönde dönmeğe başlıyor.»

Tomazos dümen dolabını döndürerek dümeni de kontrol etti, işaret okları bu dönüşlerin derecesini gösterdi. Sonra birisine telefon ederek:

«Pervaneler serbest mi?» diye sordu.

Sydney Liman Başkanlığı'na telefon etti:

«Areopagus, Sydney'i arıyor... Tarifeye göre saat onda kalkıyorum. Söyleyeceğiniz bir şey var mı?»

Bir ses cevap verdi:

«Yarım saat önce Lindisfarne yola çıktı.»

«Dikkat ederim.»

Makine dairesiyle makineleri kontrol etti. Kaptan köprüsündeki gösterge iskelede en çok 140'a, sancakta da en çok 138'e çıktı. Bay Biggar:

«Titreşim yok» dedi. «Ses de gelmiyor.»

Radarlar ısınmıştı. Tomazos onları geminin şimdiki yönüne göre ayarlayıp kilitlemeden önce Bay Biggar'ın incelemesi için açık bıraktı. Şimdi iki radar da

birbirine uyuyor ve gemiyle birlikte kımıldıyordu. Gemi hareket edince onu bir yuvarlak içine alacak ve üst yanında 'İleri' yazısı belirecekti.

Bay Biggar durup dururken:

«Evli misiniz?» diye sordu. «Yoksa her limanda bir eşiniz mi var?»

Tomazos:

«Avustralyalı bir kızla eviiyim» dedi.

«Ne iyi. Nerede tanıştınız?»

Tomazos güldü:

«Gemi kaptanlarının verdiği bir yemekte.»

«Ne işi varmış orada?»

«Sormakta haklısınız. Birkaç ay sonra da bizim gemiyle bir geziye katıldı.»

Bay Biggar, deniz gezileri düzenleyen şirketlerin broşürlerindeki romantik havayı yansıtarak:

«Ah o deniz gezileri» dedi.

Geminin küpeştesinde elele tutuşmuş olarak, gün batışının kızıllığını seyreden iki genç ve geminin dümen suyunda köpüren deniz.

Genellikle hiç bir zaman olmaz bu. Güverteler çok kalabalıktır; başbaşa kalmak için başka bir yer aramak gerekir. Tomazos ile Elaine için de durum başka türlü olmadı. Yemekte ancak beş dakika konuşabildiler. Başka gemilerin kaptanları da bu güzel kızla konuşabilmek için sıra bekliyorlardı. Genç kız bir daha beş ay sonra kaptan köprüsünde ortaya çıktı. Bu bir rastlantıydı. Kızın özellikle hazırladığı bir karşılaşma değil. Tomazos görev başındaydı. Elaine de kaptan köprüsüne çıkmış öbür gezi yolcularından biri. Tomazos onu görünce oldukça heyecanlanmış ve kızın hali, sorduğu birkaç soru kendisini hatırladığı etkisini vermişti. Ama Tomazos kaptan köprüsünde görevliydi.

Güverte güverte dolaşıp onu arayamazdı. Bir gece onu, yanında başkaları da olduğu halde barda gördü. Tomazos'u yanlarına dâvet eden kız değil, başkaları oldu. Tomazos limanlarda düzenlenen gezilere katılamazdı. Fakat gezinin, hiç bir sonuç sağlamadan geçen üçüncü haftasında ona Suva'daki bir dükkânda rastladı. Bu karşılaşmayı çok dürüst geçen bir yarım saat izledi. Bundan sonra geminin her uğrayışında Tomazos, Adelaide'i; Elaine de Melbourne'u ziyaret etmeğe başladı (Çünkü Areopagus her zaman Adelaide'e uğramazdı). Birbirlerini iyice tanıyıncaya kadar birkaç ay daha geçti. Artık zaman zaman Elaine, Melbourne'a geliyordu. Fakat Areopagus'un Melbourne'a bu seferki uğrayışında gelemeyecekti. Çünkü iki çocuğu okula gidiyordu.

Tomazos onu Yunanistan'a götürmeyi düşünüyordu. Fakat çocuklar yüzünden bu da uzak bir ihtimaldi. Elaine şimdi Adelaide'in dış mahallelerinden birinde, Lofty Dağı'na bakan orta büyüklükte bir evde oturuyordu. Karı - kocanın Yunan lokantaları, yüzmek, yelken sporu ve spor otomobil kullanmak gibi ortak zevkleri vardı. Elaine su kayağı yapmasını da biliyordu. Uzun boylu, güzel vücutlu, bal rengi saçların çevrelediği temiz yüzlü tam bir Avustralyalıydı. Müthiş de heyecanlıydı; ve ilk çocuğunu doğurdu. Genç kadının, kendisine ait epeyce parası vardı. Tomazos parasızdı oysa. Avustralya yurttaşı olmaya bir türlü aklı yatmıyordu. Memleket olarak Avustralya'yı sevmiyordu. Fakat, Panama bayrağı taşımasına rağmen, Areopagus, Yunanistan ile Avustralya arasında vapur işleten bir firmanın malıydı. Aslında Yunan gemisiydi ama yolcularının büyük çoğunluğunun Avustralyalı ve İngiliz olmaları yüzünden, doktorlardan biri, ofisde çalışan kızlardan birkaçı ve kaptan köprüsünde de, Tomazos'-

un yakın arkadaşı İkinci Zabit Mollon gibi personelden bir kısmının Avustralyalı olmaları gerekiyordu.

Üçüncü Zabit Makris elinde gazeteyle kaptan köprüsüne geldi.

Tomazos onu Bay Biggar ile tanıştırdı. Makris:

«Tahmin et bakalım ne olmuş?» dedi.

Tomazos omuzlarını silkti:

«Yeni bir savaş mı?»

«Onun gibi bir şey. Melbourne'da grev var. Liman Acil İhtiyaç İşçileri grev yapmış. «Tam bir güvenlik tedbiri» ve haftada dört dolar da zam istiyorlar. Grev yapanlar sadece yüz kişi kadar ama on dört birlik ve üç bin kişi destekliyor onları. Tehlikeli yük taşıyan gemiler için römorkörlere adam vermiyorlarmış.»

Tomazos huzursuzca söylendi:

«Peki, haftada dört dolar zammı alırlarsa güvenlik tedbirlerinden vazgeçecekler mi? Ne biçim insanlar bunlar? On dört tane birlik. Görüyor musunuz neler oluyor Bay Biggar? Kendi dertlerimiz yetmiyormuş gibi bir de bunlar. Melbourne'a 473 yolcu indirecek ve 112 yolcu alacağız. Bu arada, Adelaide'den gelen yirmi iki yeni otomobili de yükleyeceğimizi umuyorduk...»

Makris:

«Adelaide'den trenle mi gelecek bu otomobiller?» diye sordu. «İmkânı yok ulaşamazlar Melbourne'a. Liman Acil İhtiyaç İşçilerini desteklemek için demiryolları da yirmi dört saatlik bir grev ilân etmiş...»

İkinci Zabit Mollon kaptan köprüsüne geldi:

«Römorkörler geliyor Nikolaos» dedi. «Düdük çalsan artık.»

Tomazos duvar saatine baktı:

«Daha bir dakika var.»

Rıhtımdaki heyecanlı bağırışmalarda hiç bir azal-

ma yoktu. Tomazos, Areopagus'un etkili, derin, hüzün verici bir feryadı andıran düdüğünü çalınca yüzlerce insan alkışlamaya başladı. Bay Biggar anlayışla:

«Artık çıkmam gerek» dedi.

«Kaptan'la tanışmak ister miydiniz?»

«Şu sırada Kaptanın benimle tanışmak isteyeceğini sanmıyorum.»

Tomazos onu temin etti:

«İster. X-avı dışında iyidir Kaptan.»

X-avı matematik demekti; dolayısile geminin yönetimi demekti.

Tomazos aceleyle, Kaptanın kamarasının karşısındaki kendi kamarasına girdi ve ceketini giymeğe çalışarak dışarı çıktı. Bu Ekim gecesi Sydney'de hava serindi. Tomazos da, yenlerinde yarım santim eninde üç tane altın yaldızlı şerit olan kışlık siyah ceketini giyiyordu.

Kaptanın, Gündüz Kamarası'nın kapısını vurdu. Kaptan Vafiadis eşikte göründü. Az önce Tomazos'un olduğu gibi sırtında gömlek vardı ama vekarından hiç bir şey eksilmemişti. İkinci Kaptanın dışında öbür zabitlerin hepsinden biraz uzundu ve gurur mu, ihtişam mı, ya da güven mi her neyse bunlardan birinin havası içinde yıpranmış, ifadesiz bir yüzü vardı. Bay Biggar bu yüzdeki havayı kestirememiş olmakla birlikte bir çekingenlik duydu. Tomazos:

«İyi akşamlar efendim» dedi. «Size, New South Wales Minyatür Gemiler Birliği Başkanı Bay Edmund Biggar'ı tanıtmak istedim... Kaptan Vafiadis.»

Hafif bir gülümseme Kaptanın yüz ifadesini değiştirdi. Bu da anlamsız bir değişiklikti.

İki adam zorlukla gemiden, model yapımından ve Bay Biggar'ın savaşta Avustralya Kırallık Deniz Kuv-

vetleri'nde deniz yarsubayı olarak yaptığı görevden söz ettiler. Bay Biggar pek ummamakla birlikte:

«Ernest Bedford'u tanır mısınız?» diye sordu.

Areopagus'un Kaptanı:

«Hayır» dedi.

Bunu sanki uzun süreden beri Bay Bedford ile tanışmak istiyormuş da, ters raslantılar yüzünden tanışamamış gibi bir ifadeyle söylemişti. Bay Biggar açıkladı:

«Loca Başkanı'dır. Areopagus'un bir modeli var kendisinde...»

Tomazos birden:

«Galiba ön iskeleyi kaldırıyorlar» dedi.

Gerçek değildi bu. Ama Bay Biggar birden keyiflenerek:

«Ben çıkayım» dedi. «Başınıza kalırım yoksa.»

Kaptan Vafiadis bu sözü çok dinlemişti ama gene de gülümsedi.

Kaptan az sonra kaptan köprüsünde göründü. Zabitan olsun, serdümen ya da gözcü olsun hiçbirinde bir savaş gemisi kaptan köprüsündeki sinirlilikten eser yoktu. Yolcu vapurlarının kaptanları önemli insanlardır ama karaya çıktıkları, ya da gemiye döndükleri zaman selâm için silistre çalınmaz. Areopagus'da dikkate değer bir gemi geleneği yoktu. Böyle bir gelenek yerleşmeyecek kadar çok mürettebat değişmişti. Kaptan köprüsünün karanlığında üç zabit, iki gemici ve gemiye yeni binmiş olan kılavuz kaptan vardı. Konuşmaların ardı arkası kesilmiyor, kimse dikkatini işine, ya da muhtemel soru ve eleştirilere cevap hazırlamaya vermiyordu. Bu hal bir bakıma kaptana iltifattı ve Areopagus'un kuvvetli bir disiplin gerektirmeyen yumuşak başlı bir gemi olduğunu gösteriyordu.

Kaptan Vafiadis, bir kaptanın orjinal özellikleri-

nin kaybolmakta olan bir yadigârıydı. Bir gemi kaptanı olarak ne Tomazos kadar işinin ehli, ne de radar ve cayropilot konularında bilgiliydi. Bununla birlikte Tomazos'un gülerek hatırladığı gibi, on yıl önce bu hattaki gemilere radar konduğu zaman bütün zabitan iyice sinirlenmiş ve kaptanlar ilk radarları, kullanılmadıkları sürece dolaba kilitlemişlerdi. O zamandan beri zabitan radar eğitimi görmüş olmakla beraber her gemi değiştirişlerinde radarların bir önceki gemilerindekilerin eşi olmasına çok dikkat etmişlerdir.

Yolcular arasında korku veren kişi olarak bilinen Kaptan aslında yüzer bir oteldeki anlaşmazlıklarda iki taraf arasındaki ihtilâfta kesin karar verebilen tarafsız bir kimseden pek öteye gitmez. Bir otel yöneticisi gibi her gün geminin bazı kısımlarını denetler, geri kalan zamanını da sükûn içinde bir buhranın patlak vermesini beklemekle geçirir. Pek çok olan kanunî ve ticarî sorumlulukları, formaliteden öteye geçmeyen bir düzeye indirilmiştir. Postadan kendisine bir yığın mektup çıkar, o da uğradıkları bellibaşlı her limandan bir rapor yazıp gönderir. Yolculuğa çıkmadan önce şirketin müdürleriyle görüşür ve kendisini deniz haritalarında, iskandillerde, kanal geçişlerinde, ya da liman girişlerinde yapılan değişiklikler konusunda aydınlatan bir gemi seferleri uzmanı ile temas eder. Bunların dışında kamarasına çekilerek tek başına bir hayat sürer, yolcular ve mürettebat karşısında durumunu korur, ustalıkla ve korkusuzca cevap vermesi gereken, ayni zamanda da sorumlu kişi olarak kendisine başvurulacak seyrek durumları bekler. Yabancı resmî makamlar karşısında yılmamak, ya da son birkaç günden beri hoşnutsuz yolcularla gemi kâtibi arasında süregelen anlaşmazlığı çözümlemek gibi aslında küçük dramatik olaylardır bunlar. Kaptan Vafiadis hiç sev-

mezdi bu tartışmaları. Çünkü beş yüz kadarı Sydney'de çıkmış olan binden fazla yolcu hiç iyi olmayan şartlar altında yolculuk yapmışlardı. Bunun tek nedeni de şirketin para hırsı, ya da durumu görmezlikten gelişiydi.

Üçüncü Zabit kaptan köşkündeydi ve kılavuz kaptanın komutlarını makine dairesine iletmek üzere eli telgrafta bekliyordu. Mollon, yanında birkaç gemici ile baş kasarasında, Tomazos da başka gemicilerle kıç kasarasındaydı. Vardiya Mühendisi, yanında makine dairesinden adamlarla makine dairesindeki telgrafın başında yer almıştı.

Büyük bir gemiyi limandan çıkarmak, bir fırtınadan geçirmekten çok daha tehlikelidir. Çünkü su dümene yüklenmez ve hareketlenmezse gemi yönetilemez. Bu durumda da Areopagus, bütün yolcu vapurları gibi yalnız makine zabitlerinin eline bakar. Güverte bölümü, buhar gücü olmadan halatları koyvermek, palamara el atmak, ya da can kurtaran filikalarını indirmekten başka bir şey yapamaz. İnce bir manevra gerektiği zaman, gemi, makine zabitinin merhametine kalmıştır artık. Bir hareket yapılması ve türbinlerin çalıştırılması, dişlilerin ve buharın ayarı gibi köprüden verilen komutla bu komutların yerine getirilmesi arasında daima bir zaman aşımı vardır. Gene bu zaman aşımı yüzünden sözgelimi önce 'Makineleri Durdur' komutunu verip ardından da Tam Yol Tornistan komutunun verilmesi; gemiyi doğru yolunda giderken rıhtıma bindirip çelik levhaların ezilmesine yol açmak gibi farklı sonuçlar yaratabilir.

Tomazos amplifikatörde köprüden verilen «Kıçtaki Halatı Bırakın» komutunu duydu ve kendi kendine komutu tekrarladı. Üçünkü Zabit köprüde telgrafla makine dairesine Ağır Yol Tornistan işaretini verdi

ve Areopagus kendini rıhtıma bağlayan halata asıldı. Kalabalık kendinden geçmiş bir halde bağırışırken geminin kıçı açılmaya başladı. Köprüden verilen bundan sonraki komut «Baştaki Halatı Bırakın» oldu ve Kaptan Vafiadis, kılavuz kaptana:

«Komuta sizde Bay Kılavuz» dedi .

Geminin başında ve kıçında bu manevralara yardımcı olan römorkörler vardı. Areopagus, pervanelerinin yumuşak itişi ile hafifçe hareketlenerek Sydney Körfezi'nin kıpırtısız, ışıl ışıl sularından Parramatta Nehri'ne girdi. Akıntı az, met uygundu ama bölgede su altı kabloları olduğu için kılavuz kaptan dikkatli olmak zorundaydı.

Areopagus, bir jet uçağı gürültüsüyle üstünden bir trenin geçtiği Sydney Liman Köprüsü'ne doğru yol alırken yolcular ilgi ve güvenle çevreyi seyrediyorlardı.

Kılavuz Kaptan, Areopagus Kaptanına:

«Yuvarlak Rıhtım'ın gerisindeki şu ışıklara bakın» dedi. «Sancak on derece... Gittikçe New York'u andırıyor... Uzun bir düdük çalın lütfen... Allah kahretsin bu feribotları...»

Areopagus, Rushcutter Koyu'nu sancakta bırakarak kayar gibi Denison Kalesi'ni geçti. Üçüncü Zabit bir haber verdi:

«Seaway Hawk, limana telsizle Ağız'a yaklaştığını bildirdi.»

Kılavuz Kaptan:

«Teşekkür ederim» dedi. «Siz de telsizle Seaway Hawk'a benim de dönemeçe doğru ilerlediğimi bildirin.»

Az sonra da:

«Hah, işte göründü» dedi.

Onunla birlikte, köprüde olanlar da nehrin güney

burnunun hemen ardındaki ışıkları gördüler. Kılavuz Kaptan birkaç dakika sonra:

«Evet» dedi. «Bu iş de bu kadar. Durdurun dünyayı inecek var... Bu greve ne dersiniz?... Yirmi dört saat sürecekmiş.»

Kaptan Vafiadis:

«Çok kötü oldu» dedi. «Yirmi iki adet otomobil yükleyeceğiz, yolcu çıkaracağız, yüz kadar da alacağız.»

«Siz Fremantle'e varıncaya kadar grev de biter sanırım.»

«Ya da biz otomobilleri yüklemekten vazgeçeriz.»

Areopagus yolcu vapuruydu ama az bir şey yük de taşıyordu. Fakat bu yükler Avustralya ile Avrupa arasında sefer yapan birçok yük gemisinin taşıdığı gibi dondurulmuş koyun, kuzu eti ve Yeni Zelânda yağ kutuları değildi. Areopagus'un taşıdığı yük ya yirmi iki otomobil, ya da ayni hacimde (ama daha ağır) genel anlamda yüktü. Bu yük de o sıralarda, montajı gittiği yerlerde yapılmak üzere otomobiller, traktörler ile elektrik ampulleri, giyim eşyası, ev eşyası, sigara, paket ve posta kolileriydi. O gün öğleden sonra kamyonlar ve üstü kapalı yük kamyonetleri yolcuların birkaç haftalık ihtiyacı olan reçelleri, eti, sebzeyi, domuz yağını, un ve yemişi Areopagus'a taşırken; rıhtımdaki serseri takımı da gemiye bu eşyaları yüklemişlerdi. Zabitan bütün gün çalışmaları izlemiş ve bir şey çalınmaması için gözlerini dört açmışlardı. Bütün bu yükün öyle bir istif edilmesi lâzımdı ki geminin sallantısıyla birbirine sürtünmesin; hafif sandıklar ağırların altında kalıp ezilmesin; hatalı bir şekilde diplerinde yağ bırakılarak ambalajı yapılmış makine sandıklarından ev eşyası sandıklarına yağ sızarak eşyaları harap etmesin; koku yapan şeyler koku yapmayanlar-

la karışmasın. Havalandırmanın o şekilde yapılması gerekiyordu ki tuzlu hava, makineleri paslandırmasın; rutubet un torbalarını harap etmesin. İstiflemenin o şekilde yapılması gerekiyordu ki alttakiler daha ağır olanlardan zarar görmesin ve ilk boşaltılacak olanlara da kolayca ulaşılabilsin. En altta olması gereken bir şeyin ilk limanda boşaltılması da gerekebilirdi. Mantık bakımından bu eşyanın en üste konması şart olurdu ama ağırlık ve yapısı bakımından da yerinin en alt olması gerekirdi...

Bütün bu eşyalar gemiye gelinceye kadar bir sürü el değiştirirdi. Fakat bir kez gemiye yüklendikten sonra; trende, kamyonda ve vinçte zarar görmüş olsa bile bu zararlardan gemi sorumlu tutulurdu...

Kaptan Vafiadis bu yirmi dört saatlik grevden çok tedirgin olmuştu. Grev pekâlâ Areopagus'un Melbourne'a uğrayacağı güne raslayabilirdi. Gemiciler o gün çok çalışmış, kamarotlar da yolcu bagajları ve değişecek yatak takımları ile uğraşmışlardı. Bay Tomazos'un kamarasında geminin depolama durumu ele alınmış, yakıt ve su yükleme işlemleri görüşülmüştü. Ambar kapakları kapatılmış, üstlerine katranlı muşambalar serilmiş, bumbalar bağlanmış, yükleri taşımış olan serseri takımı ve vinççiler gitmişti. Ertesi sabah şafakta yorgun gemiciler güverteleri yıkayacaklardı. Yirmi iki otomobili yüklemek için yükleyicilerin hazırlanması telsizle bildirilmişti. Grev halinde; otomobiller gelse de, bir demiryolu istasyonunda takılıp kalmış olsa da bu adamların paralarını ödemek gerekirdi.

Bütün bu işlemler için de kâğıt lâzımdı. Kâğıt, kâğıt, kâğıt; Aeropagus'un muhatap olduğu kilometrelerce kâğıt. Müfredat listeleri, uluslararası tasdiknameler, sandıkların çeteleleri, polis formaliteleri, güm-

rük ve muhaceret, yolcu pasaportları ve biletleri, mürettebat listeleri, manifestolar...

İşin içine paranın da girdiği zor işlerdi bunlar. Bu seferler ne kadar çabuk yapılırsa, o ölçüde iyiydi. Çünkü limanlar para yiyor, kılavuz kaptan, romörkörler hep para. Areopagus'un seferdeyken günlük masrafı seksen bin liradan fazlaydı... Gemi personelinin karaya çıkması için pek fırsat yok gibiydi. Limanda kalma süresinin uzatıldığı zamanlarda bile bir yığın onarma işi çıkıyor; tatlısu ve safra tanklarının bulunduğu çifte karina ancak gemide hiç yolcu ve yük olmadığı, ambarlar tamamiyle boşaldığı zaman gözden geçirilebiliyordu. Mürettebat, gemi yemeğinin biteviyeliğini gidermek için şehrin kenar mahallelerinden birindeki ucuz bir meyhanede birkaç saat geçirmeğe fırsat bulabiliyorlardı. Gönülleri değişik bir içki ve yabancı bir kadın çekenler bu işleri de çok çabuk görmek zorundaydılar, çünkü Areopagus hiç bir zaman uzun süre hareketsiz kalacağa benzemezdi.

Kılavuz Kaptan gemiden ayrıldıktan, Areopagus da açık denize çıkıp kaptan köprüsü Tam Yol İleri komutunu verdikten sonra zabitan ve gemiciler eski görev yerlerini aldılar.

Gemi Parramatta Nehri'nden çıkıp Güney Pasifik Okyanusu'na girdiği sırada Tomazos iki gemici ile kaptan köprüsündeydi. Sâkin bir denizin on beş metre üstündeki oldukça iyi donatılmış bir kaptan köprüsünde bir aşağı, bir yukarı dolaşmak sıkıcı bir işti; insana Tomazos'un gemicilik tecrübesinde, bir şeyin noksan olduğu bir hayat yaşadığı duygusunu verirdi. Oysa, görevleri çok kusursuz çalışmayı gerektirdiği ve kendisi de çeşitli araçlar konusunda bir şeyler bil-

mek zorunda olduğu için aldığı para, Okyanus seferi yapan gemilerdeki zabitandan daha çoktu. Bütün Yunanlı zabitanın işe atanmaları için yeteri kadar İngilizce bilmeleri istenirdi. Gemi jurnali Yunanca tutulurdu ama ayni zamanda İngilizce olarak düşülmesi gereken kayıtlar da vardı. Haritalar ve kaptan köprüsündeki bir kancaya iliştirilmiş olan kargacık-burgacık hava raporları; büyük, ya da küçük dünya limanlarına nasıl girileceğini açıklayan seyir kamarasının küçük kitap rafındaki kılavuz kitapları hep İngilizceydi. Buna rağmen yolcular bile, bu zabitana iyi donatılmış limanlar arasında otel yöneten kimseler gözüyle bakarlardı.

Yunanlı kaptanların çoğu gibi Tomazos da, çoğu yaşlı, ancak birkaç tanesi pırıl pırıl yeni tankerler olan çeşitli gemilerde görev yapmıştı. Eğer özel manevra ve demirleme alanları, kendine has donanımı, karmaşık yükleme ve boşaltma çalışmaları, dallı-budaklı simsar örgütleri, tutulan yığın yığın hesapları, makbuzları, manifestoları, konşimentoları, depolama durumu ile Areopagus'un ardındaki teşkilâtı tam anlamı ile anlıyorduysa bu sadece, bütün bunları gençliğinden beri süregelen zor bir çalışma sonucu öğrenmiş olmasındandı. Beş güvertedeki on iki bin ton yük arasında bir şişe, ya da bisikleti hemen bulup çıkarmanın usulünü ağır ağır öğrenmişti. Yük gemilerinde ve düzensiz sefer yapan gemilerde çalışmış, yabancı memurlarla çatışmış, azar azar olmak üzere beş ile on dört arasında limandan yük almış, bu yüklerin gemiye düzenli bir biçimde dağıtılması, uygun istif yerlerinin seçimi, birbirlerini kirletmemeleri ve ezmemeleri için yüklerin seçimi için gerekli hesap ve çalışmaları kendisi yapmıştı.

Bu yaşantıda güneş vardı; temiz hava, yeteri ka-

dar yiyecek ve az-buçuk eğlence vardı ama dans ve kızlar yoktu, TV, futbol maçları, pazar sabahları tembel tembel yatakta yatmak yoktu. Bunların hiçbirisi şimdi Areopagus'da da yoktu. Bir gemi zabitinin tüccar gemisindeki yaşantısı gizliliğe pek yer vermiyordu.

Kömürün kendi kendine ateş aldığı ve bereket versin limandayken tutuşturduğu pistonlu buhar makinesi ile işleyen bir gemide çalışmıştı. Sık sık porselen kili kullanmanın sonucu olarak akciğer hastalığından ölen insanlar görmüştü. Bir gemideki tahıl yükünün tozundan meydana gelen patlamada bir arkadaşını kaybetmişti.

Büyükbabası üç direkli, tam armalı bir gemide stajyer kaptan olarak çalışmıştı. Pruva ve grandi babafingoları 24 metre yüksekliğinde olan gerçekten tam armalı bir tekneydi bu. Çok dikkatli bir yönetimi gerektiriyordu. Tekne, sonunda bir buzdağına bindirmiş ve buzdağının üst kısmı koparak güverteye düşmüştü. Yakınlarında başka bir buzdağı vardı. Mürettebat kaptanın kronometresiyle teleskopunu ve bir köpekle papağanı yanlarına alarak iki can kurtaran filikasıyla tekneden ayrılmışlardı. Tomazos'un sonradan kaptan olan büyükbabası, yanında karısı ve ilk çocuğu olduğu halde önceki teknenin bir eşiyle üç yıl sürecek bir yolculuğa çıkmıştı. Valpariaso'daki bir fırtına sırasında buharlı bir gemi demir tarayarak yelkenli teknenin üstüne düşmüş, onun demir zincirini kopartmış ve karaya sürüklenmesine sebep olmuştu. Tekne karaya vurunca, bu çarpmanın etkisiyle direkler koparak kıyıya devrilmiş; kaptan, karısı ve Tomazos'un o zaman küçücük bir çocuk olan babası bu devrik direklere sarılarak kendilerini kıyıya atmışlar ve kurtulmuslardı. Büyükbaba daha sonra Buenos Aires'te dizanteriden öl-

müştü. Bu tekne tamir edilmiş ve Tomazos onu 1944 yılında güney-batı İngiltere kıyılarında karaya vurup parçalanmadan önce görmüştü. Tomazos'un babası denizci olmamaya karar vermiş ve öğretmen olmuştu.

Tomazos acemilik devresinde altı ay, Avustralya'nın tahıl nakliyatında, daha sonra da Şili'den nitrat taşıma işlerinde kullanılan dört direkli çok güzel bir barkada çalışmıştı. Sinir bozucu bir deneme olan en üstteki serene, kontra babafingo serenine tırmanmıştı. Teknenin yalpalarını, otuza yakın yelkenin orta şiddetteki rüzgârda kabarışından meydana gelen güzelliği, ayaklarının dibinde kontra babafingonun bir kamçı gibi şaklamasını hâlâ hatırlıyordu.

O bakımdan, eğer şimdi sağlam bir tabanın üstünde duruyorduysa bunu haketmişti. Areopagus gibi bir gemiyi idare etmek aslında maharet isterdi. İşin bütün tekniği tecrübeydi; zaman ve mesafeyi ayarlamaya dayanıyordu. Kaptan köprüsü telgrafından verilen talimatın yerine getirilmesi, büyük çark dişlerinin zarar görmeden birbirine girmesi için makinenin durdurulmasını ve yeniden çalıştırılmasını gerektirdiğinden, ağır oluyordu. Öyle ki, geminin istenilen dönüşe geçmesi genellikle dakikaları aşıyor, bu süre içinde geminin aldığı yol da bir mili buluyordu. Sadece 35 derece iskele ve sancak yapabilen bir dümenle uzun bir boyu ve ağırlığı olan Areopagus'un bir muhrip gibi dönmesine imkân yoktu. Eğer dönebilse geminin kıç tarafı yolcular için çok rahatsız edici olur; tabaklar, bira bardakları, çatal ve bıçaklar, kutular düşer; ya da kayıp giderdi.

Herhangi bir hızda geminin bir dönüş yapması gerektiği zaman bu işlem; makine dairesine verilen komut, ya da serdümene söylenen şey ne olursa olsun, geminin ağır yalpası ve bu arada kaybedeceği mesafe-

nin kontrol altına alınabilmesi saniyeleri değil, dakikaları gerektiriyordu. Bu durum geceleri, özellikle başka gemiler de söz konusu olduğu zamanlar çok daha kötüleşiyordu. Bir çarpışmadan bir dakika önce iki gemi de herhangi bir tehlikeden uzak iken, on beş saniye geçince, gösterilen bütün gayrete rağmen hiç bir şey onları çarpışmaktan kurtaramazdı. Tomazos, serdümene:

«180 dereceye dön» dedi.

Areopagus; Parramatta Nehri'nden çıktıktan sonra bir mil mesafe içinde tam kuzeyden, New South Wales kıyısı boyunca tam güneye döndü.

Tomazos gemiyi cayropusula, daha doğrusu, ana cayropusulası geminin ortasında olduğu için, onun yedi repiterinden biri ile yönetiyor, böylelikle değişimden (magnetik meridyen ile gerçek meridyen arasındaki fark) ve yön şaşmasından kaçınabiliyordu. Gemilerin çoğu çelik ve demirden yapılmıştı. Yapım sırasında çekiçle dövülmek ve titreşim yüzünden de mıknatısiyet elde etmişlerdi. Bu magnetik bölgenin etki hatları, izlenen her yön için magnetik pusulanın iğnesine çeşitli yönlerden çarpıyor ve pusula iğnesinin magnetik meridyenden şaşmasına sebep oluyordu. Seyir kamarasında, her yön değişimindeki şaşmaları belirten kartlar vardı. Cayropusula her zaman için en gerçek araç niteliğini koruyor, Areopagus zabitanı ancak cayropusula bozulduğu zaman magnetik pusulayı kullanıyordu.

Tomazos, Melbourne'a ulaşmak için Güney Pasifik Okyanusu üzerindeki en kısa yolu izlemiyordu. Bu kısa yol, dünya üzerinde büyük bir daire çizmekle sağlanırdı. Büyük mesafeler dışında büyük bir daire izlemekse, devamlı yön değişikliğini gerektiren son derece yorucu bir çalışmaydı. Bu suretle birkaç mil ka

zanılmış olurdu ama, bu da gösterilecek gayrete değmezdi. Tomazos bir kerte hattı yolu izliyordu. Boylam meridyenlerinin kutuplara doğru birbirine yaklaşmadığı, Merkator sistemine göre yapılmış haritadaki bir yoldu bu.

Denizin bütün kımıldanışlarını, bütün esintileri belirten son derece kusursuz bir kısa ve orta mesafe haritasıydı. Tembellik edip cayropilot da kullanabilirdi ama bunu ancak kötü havalarda ve ağır denizlerde yapıyordu. Sudaki parakete ile kaptan köprüsü arasında elektrikli bir bağlantı vardı. Öyle ki parakete seyir kamarasından izlenebiliyor ve Tomazos aşılan mesafe ile hızı daima biliyordu.

Esinti arkadan geldiği için rüzgâr altına düşmemiş olan Areopagus saatte 18 mil hızla karanlık gecede yol alıyordu.

Ardında ve altındaki yolcular - gemide 590 yolcu vardı ve bunların 89'u Melbourne'a çıkacaktı - şimdi ya uyuyorlar, ya kabaredeki son numaraları izliyorlar, ya sabahın ikisine kadar açık olan Pruva Barında içki içiyorlar, ya kâğıt oynuyorlar, ya da Gezinti Güvertesi'nde yatmadan önceki yürüyüşlerini yapıyorlardı.

Tomazos yirmi iki otomobili düşündü. Acaba otomobiller Melbourne'a gelmiş miydi? Yolda mıydı, yoksa grev yüzünden karanlık bir yan hatta mı çekilmişlerdi? Nereden geliyordu bunlar? Bildiği kadarıyla otomobiller Melbourne ve Adelaide'de yapılıyor, ya da monte ediliyordu. Bu arabaları ertesi gün Melbourne'da gemiye almak imkânı olmazsa ve grev gerçekten sadece yirmi dört saatlik ise acaba gemi sahiplerinin acentaları Areopagus'un fazladan olarak Adelaide'e uğramasını isterler miydi? Eğer otomobiller Adelaide'de, ya da yakınlarında ise

pekâlâ mümkündü. Ama bu herhalde gümrük masrafları ile Amerika'da ve Avrupa'da perakende fiatları elli bin lira olan otomobillerin taşıma kârı arasındaki orana dayanırdı. Eğer Areopagus Adelaide'e uğrarsa, limanda üç saat bile kalsa Elaine'i görebilirdi.

Kimseden lutuf istemezdi. İşinin son derece ehli ve özel hayatından da memnun olduğu için lûtfa ihtiyacı yoktu. Fakat Elaine'i aşağı yukarı on dört haftadan beri görmemişti; daha on iki hafta da göremeyecekti. On iki hafta sonra birbirlerini görebilmeleri için Elaine'in on iki saatlik bir tren yolculuğuna katlanarak Melbourne'a gelmesi gerekecekti. İkinci Zabit Mollon Tomazos'tan hep yardım isterdi. Sert ve kabiliyetli bir adam olan Mollon son derece zevkine düşkündü. Eğer gemi Adelaide'e gider ve Tomazos her zamanki gibi gene görev başında olursa, sadece bu seferlik Mollon'dan yardım isteyecekti...

Ayakta durmuş, hafifçe sallanarak ötelerdeki siyah ufka ve şipşirin yıldızlara bakıyordu. Cayropusula repiterinin tıkırtılarından başka ses yoktu. İskele feneri kırmızı, sancak feneri de yeşil ışıklarını büyük bir gücle yaymışlardı. Çok ötelerden kulağına bir orkestranın sesi ile kahkahalar geldi. Ama hiç kıskançlık duymadı. O, görevinden memnun, problemleri olmayan ve geminin en yeterli zabiti olarak buraya aitti.

5

BABA, ana ve on beş, on, iki yaşında üç kızlarından meydana gelen Burston ailesi on dört saatlik bir yol-

culuktan sonra cumartesi günü öğleden sonra Melbourne'a geldiler. Kasım havası rüzgârlı, soğuk ve sıkıntılıydı.

Tornetta gibi onlar da çok erken gelmişlerdi. Bir sevgi belirtisi olarak Bumble adı verilmiş olan en küçük kız ağlıyor, öbür iki kız durmadan annelerine soru soruyorlardı. Bu sorulardan iyice sinirleri bozulan Bayan Marion Burston sonunda:

«Allah rızası için susun» diye söylendi. «Bunun böyle olacağını...»

İşin içine kocası Mike Burston'u da karıştırmadan edemedi:

«Senin suçun bu.»

Mike Burston kendini savundu:

«Başka tren yoktu.»

Marion direndi:

«Saat sekize kadar neden giremiyor muşuz vapura?»

Burston iskeledeki beyaz üstlüklü yaşlı adamla konuştu. Adam gemiye gidip geldi ve ona, Areopagus'a şimdi binebileceklerini, ama valizlerini, yolcuların gümrükten geçip gemiye binecekleri akşam saat sekize kadar kıyıda bırakmaları gerektiğini söyledi. Marion yakındı:

«Ne lüzum var buna? Çocuklar yorgunluktan bitti.»

Otuz yedi yaşında, 1.60 boyunda, güzelce fakat kendi kendini yemekten sıskası çıkmış bir kadındı. Saçları hâlâ siyah, kahverengi gözleri parlaktı ama sanki Avustralya'daki hayat yenik düşürmüş ve buradan başka bir yerde hayatın daha iyi olacağı inancıyla neresi olursa olsun kaçmak istiyormuş gibi yaslı bir ifade vardı bakışlarında.

Mike 1.75 boyunda, geniş yapılı, sert görünüşlü,

güneş yanığı koyu kumral bir adamdı. İri elleri kaba görünüşlü fakat hareketliydi. Hem şaşırmış, hem de korkmuş bir hali vardı.

Karı-kocanın ikisi de Midland yörelerindeki İngiliz işçilerinin şivesiyle konuşuyorlardı. Bu şiveleriyle yenilgiyi peşinen kabullenmiş olarak beş yıl önce İngiltere'den ayrılmışlardı. Para, evet Mike çok çalışırsa para kazanabilirdi, ama hiç bir zaman birinci sınıf kompartımanların, iyi lokantaların, tiyatroların ilk gecelerinin, ya da konser meraklılarının, şu, ya da bu dernek tarafından verilen akşam yemeklerinin insanları olamazlardı. Bu düşünce içlerine öylesine işlemişti ki, bu insanlardan olmak da istememişlerdi. Şimdi, hor gördükleri şeye dönüyorlardı.

Marion'un hırsla düşündüğü gibi ne, tuhaftır ki, buraya bile zamansız gelmişlerdi; bitkin bir halde beş saat dolanıp duracaklar, istasyonun peronunda ayakta, elleri ile sıcak börek yiyecekler, on yaşındaki Patricia'ya ikide bir «Paltona dikkat et» diyecek çocuklar insanı tedirgin eden bir saflıkla «Neden cips yemiyoruz?», «Vapura ne zaman bineceğiz?» diye soracaklar ve Marion kâğıt mendille siler silmez Bumble'ın burnu gene akacaktı.

Kamaralarına olmamakla birlikte hemen hemen tamamiyle boş gemiye girmelerine izin verildi. Dolaşıp güneşli yerlerde oturdular, büyük bir salonda limonata içtiler.

Areopagus, yetmiş beş tanesinin dışındaki bütün Avrupa göçmenlerini buraya çıkarmıştı. Wellington, Hobart ve Sydney'den binmiş Yeni Zelânda'lı ve Avustralya'lı yolcular şehri geziyorlardı.

Burston'lar saat 19,30'da kıyıya çıktılar, valizlerini aldılar ve gümrük salonunda beklemeye başladılar. Melbourne'dan gemiye binecek yolcu sayısının sa-

dece seksen, itişip kakışan yüzlercesinin de onları uğurlamaya gelenlerle ziyaretçiler olduğunu bilmiyorlardı. Marion nefretle:

«Bak» diye bağırdı. «Herkesi itip kakan şu yaşlı kadına bak. En öne geçecek. Bencil. Tam Avustralyalı.»

Bencillik söz konusu olduğu zaman Avustralyalıları Staffordshire halkından pek farklı bulmamış olduğu için bu sözleri hırsla söylemişti. Stella da:

«Başında peruk var» dedi.

Vapura bininceye kadar bir saat daha geçti. Marion sabırsızlıkla:

«Saat yedi buçukta başlayamazlar mıydı sanki» diye söylendi. «Tam...»

Peşinde kuyruğu sürükleyerek heyecan içinde ve iki büklüm olmuş bir masadan ötekine seyirten peruklu yaşlı kadın başta olmak üzere ötekilerle birlikte Burston'lar da acemice ilerlediler. Kâğıtlar doldurdular; usandırıcı, anlamsız soruları cevaplandırdılar.

Bir kamarot onların valizlerini alarak hızla yürümeye çalıştı ama sıkışıp kaldı. Güverteler, yolculardan daha heyecanlı olan ziyaretçilerle dolmuştu. Bunlardan bir kısmı da Burston'ların kamarasına girmişti. Mike bağırırcasına:

«Çıkın dışarı» dedi. «Burasını sirk mi sandınız?»

Orta yaşlı çift utandı. Erkek, ellerini oğuşturarak oralarda dolanan bir kamarotu gösterdi:

«İçeri girmemizde bir sakınca olmadığını söyledi» dedi. «Şubat gezisine katılmayı düşünüyoruz da. bir görelim dedik.»

Mike yorulmuş ve usanmıştı. Marion'un da kendinden beter durumda ve onun bu çıkışından şaşırmış bir halde olduğunu sıkıntıyla farketti.

«Pekâlâ, gördünüz işte» dedi. «Yürüyün şimdi.»

Durumu tartışamayacak kadar afallamış olan çift gitti. Yirmi saat sonra tam bir sessizliğe gömüldüler. Mike yatağa uzanmıştı ki Marion:

«Çocuklar yatmadan bir şeyler yesek» dedi.

Mike direndi:

«Çok yoruldum.»

Marion riyakâr bir yumuşaklıkla diretti:

«Ben götürürdüm çocukları ama kamarayı bulamam bir daha.»

Manevî zorunlulukları her zaman kocasına yüklemeyi becerirdi. Mike hırsla:

«Pekâlâ, beraber gideriz» dedi.

Stella:

«Ben çorba ve sığır eti, sonra da dondurma istiyorum» dedi.

Bomboş koca yemek salonuna, her zamanki çekingenlikleriyle girdiklerinde gemi zabitanından biri yanlarına gelerek:

«Yemek salonu kapalı» dedi.

Bu açıklama yetmezmiş gibi ekledi:

«Mutfak da kapalı.»

Ayaklarını sürüyerek kamaralarına dönerlerken bir düdük çaldı. Marion:

«Zararı yok» dedi.

Fakat Mike başarısızlıktan kendini küçülmüş hissediyordu. Yirmi dört saatten beri bütün yedikleri börek ve sandviçten ibaret kalmış, sıcak bir trende de kötü bir uyku uyumuşlardı.

Marion kamarada «Dur biraz, kımıldama» demekten yorgun düşerek Bumble'ı yıkamaya uğraştı Yandaki küçük banyodan seslendi:

«Su bulanık akıyor hem ılık bile değil. Bu suyla dişlerini fırçalamaları doğru olur mu dersin? İçilmez diye de bir yazı var.»

Stella neşeyle:

«Kalkıyoruz» dedi. «Şükürler olsun.»

Marion uyardı:

«Küfretme.»

«Ne olur? Bir anlamı yok artık şükretmenin.»

«Var.»

Stella direndi:

«Sen kiliseye gitmiyorsun ki.»

«Ama küfür de etmiyorum.»

«Neden bazan 'Allah' diyorsun öyleyse?»

Marion bağırdı:

«Susar mısın sen? Hepinizden bıktım.»

Mike bozuldu. Marion'un bu sözlerle kendisini amaçladığını biliyordu. Bunların nedeni kendisiydi. Bütün sıkıntılar ve acı tecrübeler hep onun yüzündendi. Sert bir dille:

«Annene karşı küstahlık etme» diye emretti.

«Ben küstahlık etmiyorum. Tartışıyorum.»

«Tartışma öyleyse.»

Stella:

«Aman ne güzel konuşmak, ne anlayış» dedi.

Babasının gözlerinin hırsla ışıldadığını farkedince sustu.

Üstündekileri çıkarmış olan Patricia sordu:

«Anne eğer gemi batar ve insanın üstünde elbise olmazsa ne yapılır? Şimdi benim olduğum gibi?»

Stella lâfa karıştı:

«Neyim varsa pijamamın üstüne giyerim ben.»

Patricia bir süre düşündü:

«Ben yanıma resim defterlerimi alırım» dedi. «Resim yaparım hiç olmazsa.»

Stella:

«Ah ne kadar acıklı» diye duygularını belirtti.

«Işıkları söndürmesek olur mu?»

Marion:

«Geç oldu» dedi. «Saat dokuz buçuk.»

Patricia mızıldandı:

«Ne olur anne, korkuyorum.»

«Yalnız birini söndürme öyleyse. Okumak, konuşmak yok. Bumble uyuyor. Biz babanla çıkıp biraz dolaşalım. Gürültü etmeyin.»

Sabahleyin kamarot onlara çay getirdi. Kahvaltıdaki yerleri, yumurta biçimi bir masada Melbourne'da gemiye ilk binmeğe kararlı yaşlı kadınla sanki bedeni kırık içindeymiş gibi kırıla döküle yürüyen ve konuşmasından hiç bir şey anlaşılmayan yaşlı bir adamla birlikteydi. Bir işitme aracı kullanıyor ama başını konuşana doğru uzatıyor, gene de söyleneni duymuşa benzemiyordu. Bu iki kişiyle konuşmak çok güçtü. Marion, eğer kendilerine ayrı, hele Bumble'ın gürültüleriyle düzensiz yemek yiyişinin duyulup görülemeyeceği bir yerde bir masa verilseydi ne kadar akıllıca bir iş yapmış olacaklarını düşündü. Ama uluorta serpiştirilen yolcular sıradan kimselerdi. Hırstan içi içine sığmamakla birlikte haksızlık ettiğinin de farkındaydı. Çünkü Yunanlı garsonlar ve zabitan herkesi memnun etmek için çırpınıyorlardı.

Yaşlı kadın yemeğini iki kez geri göndermişti. Birkaç saat sonra Stella kamaraya döndüğünde neşeyle:

«Masamızdaki o ihtiyar budala vardı ya» dedi.

Annesi onu azarladı:

«Sakat o zavallı. Ya sen de...»

Stella iki yüzlülük edecek kadar keyifliydi:

«Evet sakat. Altlık tabağı fırladı ve kırıldı. Çok sıkıntı çekecek öğle yemeğini yerken.»

O sahneyi bekler gibi bir hali vardı. Annesi boş yere onu uyarmaya çalıştı:

«Gülünecek bir şey değil bu. Zavallı adam.»

O gün daha geç bir saatte Stella:

«Bir fotoğraf makinesi istiyorum» dedi. «Dükkânda mini-kamera gibi bir şey var. Hem de sadece beş dolar.»

Marion dikildi:

«Sadece...»

Mike razı oldu:

«Bir görelim. Geçeceğimiz yerler için bir fotoğraf makinesi gerek. Renkli fotoğraf da çekiyor mu?»

Stella heyecanla bilgi verdi:

«Flaşı bile var.»

Patricia seslendi:

«Ben dondurma yemek istiyorum.»

Mike onlara para verdi:

«Haydi gidin, yiyin birer tane. Saat on ikide de yemek salonunda olun.»

Marion öteberiyi düzeltirken yakındı:

«Çok budalasın sen. Çok yüz veriyorsun çocuklara. Paramızı çar-çur edemeyiz.»

«Ne çıkar birer dondurmadan?»

Marion ona büyük bir üzüntüyle bütün bu karışmalarının özünü hatırlattı:

«Yerine koyamazsın.»

Mike hırsla sordu:

«Neyi yerine koyamam.»

«Bilirsin sen. Hem bağırma öyle.»

«Tatildeyiz. Biraz eğlensin çocuklar, ne çıkar?»

Marion içini çekti:

«Tatil!...»

Mike bir sigara yaktı.

Birden Marion yorulmak bilmez bir eleştiri isteğiyle:

«Şu sigarayı biraz az içsen olmaz mı yâni?» dedi.

«Biliyorum sinirlerin bozuk ama sigara dumanı doluyor kamara. Çocuklar için zararlı bu.»

«Havalandırma aygıtı var.»

«Farkediyor musun?»

Mike elini tavana kaldırıp güldü:

«Hayır. Hiç bir şey olmuyor.»

«Söyledim sana. İyi bir yer değil burası. Yemek salonu çok güzel ama burası ucuz bir kamara...»

Mike isyan etti:

«Ucuz mu? Aşağı yukarı iki bin dolarımı aldılar benim.»

«Böyle liman liman dolaşacağımıza, lüks bir geminiyle doğru memlekete gitseydik ne iyi olurdu. Stella ile Patricia'nın okulda olmaları gerek.»

«Ama sen Singapur'la Hong Kong'u görmek ister dururdun.»

«Bu eskidendi. Sen...»

«Gene mi o mesele?»

«Ama bir değişiklik yaptı, değil mi?»

«Bırak da ömrümüz boyunca bir değişiklik yapmasın bu Marion, rica ederim.»

«Affedersin. Yorgunum da.»

«Bu yolculuk iyi gelecek sana.»

Fakat gece Mike geminin sinemasına gitmeyi teklif edince yine ayni şey oldu. Hâlâ bu düşüncelerle dolu olan Marion:

«Ne gereği var?» dedi.

Sanki mutluluğu hor görüyor, ya da eğlenmeye hakları olmadığını hissediyordu. Herkesin, aptalca kabul ettiği gibi, eğlenmek başka insanların, ama Mike'ın yaptığı şeyi yapmamış olan insanların hakkıydı. Mike:

«Kötü bir film değil» dedi.

«Çocukların yanında kim kalacak peki?»

«Gemiden çıkıp gidecekler, ya da kaçırılacak değiller ya. Stella bakar onlara.»

«Stella'nın kimseye faydası olmaz.»

Stella:

«Çok teşekkür ederim» dedi. «Bu filmi ben de görmek istiyordum zaten.»

Marion:

«Öyleyse babanla sen git» dedi. «Patricia ve Bumble'a ben bakarım.»

İşler iyice karışık bir hal aldı: Bu benim işim, benim görevim, bir köle gibi çalıştırılmak...

Stella:

«Haydi baba, ne olur» diye yalvardı. «On dakika var filmin başlamasına. Sinema çoktan dolmuştur.»

Mike:

«Öyle mi Marion, gidelim mi?» diye sordu.

«Tabii tabii. Ben de biraz bir şeyler yıkarım...»

Babayla kız giderlerken arkalarından seslendi:

«Bir şey içmek yok ha!»

Mike:

«Hiç içer miyim?» karşılığını verdi.

Hızlı hızlı güverteler boyunca yürürlerken, Stella birden:

«Nesi var annemin?» diye sordu.

«Canı sıkılıyor.»

«Can sıkıntısının acısını herkesten çıkarması mı gerek? Çok kötü huylu oldu.»

Mike boşuna yere tekrar etti:

«Canı sıkılıyor. Yığınla meselemiz oldu. Memlekete dönünce bir şeyi kalmaz.»

«Wolverhampton'a dönmüyoruz, değil mi?»

«Hayır. Londra'da iş buldum.»

«Yaşa baba. Oh, biraz canlanırız. Ne sıkıntılı yer di o.»

Stella'nın çocuklara has o acımasız hüküm verişiyle kötülediği bu yer Güney Avustralya'ydı.

Marion hiç bir zaman yürekten benimsememişti Avustralya'yı ama üç ay öncesine kadar da şuurlu bir şekilde nefret etmemişti. Wolverhampton'daki eski-püskü oturma odasını unutmamıştı. Dışarıdaki anayolda, trafik ışıklarına gelince vites değiştiren kamyonlar, yağmurda gıcırtılı sesler çıkaran tekerleklerin o korkunç gürültüsü ve Mike'ın yorgun, bezmiş bir halde eve döndüğü o Kasım günü söylediği şeyler: «Fred'in kamyonundaki yük çalındı. Newcastle'da. Yarık kafasıyla düşünüp duruyor şimdi. Üç gündür duman ve yağmur göz açtırmadı Marion, deli olacağım. Gün ışığıyla kuru bir yola neler vermem. Avustralya'ya gitmemiz gerek.»

Birbirlerine bakmışlar ve Mike heyecanla: «Elbette ya, elbette» demişti. Bir hafta geçmeden de hararetli hararetli şöyle diyordu: «Bakır çekerek haftada 150 dolar alıyorlar. Düşünebiliyor musun? Güneşte kamyon sürüp haftada 67 sterlin alacaksın.»

Dört ay sonra da geldiler. Şaşkın, heyecanlı, endişeli, biraz da hayâl kırıklığı içindeydiler. Çünkü önce işi bulmuşlar ve anlatılanlarla broşürlerin etkisi altında kalarak, gidecekleri yerden memnun kalacaklarını ummuşlardı. Wolverhampton'dan hiç farkı yoktu âdeta. Marion boyuna kendi kendine «Daha iyi« diye tekrar ediyordu. Wolverhampton'dan, Sheffield'den, Leeds'den, Birmingham'dan «daha iyi» diyordu. İyi de olmalı değil miydi? Bir yüzme havuzu, süpermarket, damı saç bile olsa, tek katlı, teraslı, kendi evleri de vardı. Çamaşır onbeş dakikada kuruyordu. Herkes bilinçli bir biçimde dostça davranıyordu.

Ama Avustralya'nın güzel bir yeri değildi. En yakın yere iki yüz mil çeken bir eyalet kasabasıydı. Öylesine küçük bir yerdi ki, insan on dakika yürüyünce yüreğe korku salan dümdüz ve bomboş bir ufukla karşıkarşıya kalıyordu. Başka bir yere gitmek demek, son zamanlara kadar ancak develerle aşılan yollarda saatlarca yolculuk etmek demekti. Ağaç, anıt gibi çok seyrek rastlanan bir şeydi. Kasaba, yeşil ya da kırmızı demir damları ve dizi dizi sarımsı kırmızı renkli kapıları olan krem rengi tek katlı, teraslı evler karışıklığı halindeydi. Birkaç metrekarelik kızgın bir toprak aralıktan başka, evler arasında ne bir çit, ne bir bahçe, ne de bir gizlilik vardı. Şehirden çıkan iki yolun kenarları; parçalanmış, ya da atılmış bir araba ve kaçınılması imkânsız bir bira tenekesi çöplüğü. Ana caddede verandalı dükkân sayısı, ikiyi üçü geçmiyordu. Üst tarafı ya sıvalı, ya da ahşaptı. Kasabanın tek oteli bir Western filminden alınmışa benziyordu. İçeri girmelerine izin verilmeyen kadınlar, cumartesi geceleri barların önündeki arabalarda oturuyorlardı. İçeride erkekler gittikçe dayılaşıyor, doğrudan doğruya kısa ve kalın şişelerden, ya da tenekelerden bira içip pis verandaya yuvarlanıyorlardı.

Marion bu sert, namuslu ve açık sözlü insanlardan çok çekiniyordu. Burasını İngiltere'deki herhangi bir yerle kıyaslamanın bağışlanmayacağını, yakınmanın da aşağılanmaya yol açacağını anlamakta gecikmedi. Önceleri iki çift lâf etmenin, soğuk bir Noel günü ocakta yanan ateşin o yakıcı özlemini duydu; yağmur görememenin acısını çekti. Uzun süre hiç bir zaman burasını benimseyemeyeceğini hissetti ama bunu mesele yapamayacak kadar meşguldü. Bakılacak çocuklar, yıkanacak çamaşırlar, her gün temizlenmesi gereken toza bulanmış bir ev vardı.

Buradaki kadınların erkekler tarafından çok aşağı tutulduğunu görerek müthiş şaşırdı. Erkekler karılarına iş buyuruyorlar ,ev işlerini tamamiyle onlardan belkiyorlardı. Marion'un tahminine göre bin millik bir çevre içinde karısının yerine çamaşır yıkayan ve yeni doğan bebeğe bakan tek koca Mike'tı.

Mike'ın dediğine göre erkeklerin tutumu da ona yabancı geliyordu. Hepsinde, bir an olsun elden bırakmaya cesaret edemedikleri çok hoş bir erkeklik yönü, bir eski modalık vardı. Kendi çevrelerinde, kendi kusursuzluklarından emin, genizden gelen, ağır, kayıtsız, az söz söyleyen bir konuşma biçimini benimsemişlerdi. Kendileri gibi yetenekli olup olmadığınızı incelerken sert bir içtenlikleri vardı. Çok alıngan ve dar fikirliydiler. Çölün bu küçük köşesini çok üstün görüyorlardı. Mike kendilerine, alışkanlık haline gelen ve sürdürdükleri yanlış tutumlarından - adam öldürme olaylarından - söz ettiği zaman ilgilenmiyorlardı. Onun fikirleri henüz kendileri için bir değer taşımıyordu. Bu anlamsız ölümlerden ve kazalardan, kendilerine kara süren alaycı bir tavırla söz ediyorlardı.

Marion'un büyük kusuru, İngiltere'deki kendi yaşında ve durumunda olan kadınların çoğu gibi otomobil kullanmasını bilmemesiydi. Avustralya'ya gelinceye kadar Mike'ın da otomobili olmamıştı. Ama arkadaş edindikçe bunun da önemi azalmaya başladı. Bu arkadaşların çoğu, otomobil kullanmasını öğrenmeye hiç niyetleri olmadığını söylüyorlardı. Insanın dostları olunca, süpermarkette kendisini itiştiren ve tezgâhın üst yanındaki «Yalnız Allah'a Güveniyoruz - Başkaları Peşin Ödeyecektir» yazısına gülüp geçen kadınların kabalıklarına dayanması daha kolay oluyordu. Günün ilk saatlerinde ahşap postanede de şöyle bir yazı olurdu: «Rahatsız etmeyin, postaları ayırıyorum». Bu ya-

zıyı yazan kadın ufak-tefek, aksi, meraklı bir yaratıktı. Herkesin ne iş yaptığını bilirdi. Öğretmene: «Beklediğiniz çek geldi» derdi. Marion'a da: «Mektup annenizden galiba» diye bilgiçlik taslardı. Marion çok bayağı bir şey olan mahalli gazeteyi merakla okurdu. 45 derece sıcakta çocuk arabasını taşlı yamaçlarda sürerdi. Yüzmesini bilmediği ve bedenini tanıdığı için şortla, ya da mayoyla dolaşırdı. Hayatında ilk birayı burada içti çünkü susuzluktan ölebilirdi insan. Bu biraların da, içmeden önce bir saat buz dolabında soğutulması gerekiyordu. Çimentoyla birbirine tutturulmuş on bir bin bira şişesinden yapılma bir ev vardı ki onu bile çok beğenmişti. Hiç bir şey onun iri örümceklere karşı olan nefretini azaltamadı. Mike kocaman birini kolaylıkla öldürdüğü halde yılandan da çok korkuyordu.

Akşama kadar direksiyon başında olan Mike çoğunlukla günlerce evden uzak kalıyor, hiç bir zaman da eline haftada 150 dolar geçmiyordu. Çocuklar geliştiler, canlandılar, güneşten tenleri karardı, yüzmeyi, ata binmeyi öğrendiler. Marion hiç bir zaman Ingiltere'den kopamadı; ama dört yıl bitip de geri dönülmez sınırını aştığı zaman dönmeyi de istemiyor; şehri ve şehir hayatının rahat yaşantısını hor gören bir hava içinde ne güzel bir ömür sürdüklerini görmesi için annesinin oraya gelmesini arzuluyordu.

Şimdi Areopagus'un az aydınlatılmış kamaralarından birinde gözleri sulanıyordu. Titreyen elleriyle, Nullarbor Çölü'nün eşiğinde yaşarlarken kendilerine gönderilmiş olan broşürleri aldı. Yaptıkları müracaata ilk cevap, üstünde Yunan Avustralyalı Yük ve Yolcu Gemileri yazılı bir zarfla gelmiş ve postanedeki kadına da bir ipucu vermişti. Kadın hemen: «İngiltere'ye mi dönüyorsunuz?» diye sormuş; Marion da: «Artık

bir gezi yapmamızın zamanı geldi» diye karşılık vermişti. Broşürde verilen garantiler şimdi onunla alay ediyor gibiydi: «İnsan kafasının düşündüğü ve büyük ölçüde otomatik düzenin yönettiği çok yeterli bir işletme sistemi... Kaptan Vafiadis, gemisinin gerçekten batmaz olduğunu bilmektedir... Areopagus'un her an dünyanın herhangi bir yeri ile temasını sağlayan gelişmiş haberleşme düzeni... Isıda herhangi bir yükselme otomatik olarak saptanıp kaptan köprüsündeki zabitana iletilir... Tekne su geçmez bölmelere ayrılmıştır. Bir delinme halinde, kaptan köprüsündeki bir düğmeye dokunmakla 23 çelik kapı birden kapanmaktadır...» Marion alay edercesine şöyle düşündü: Diyelim ki bütün bu yazılanlar doğru, ya tam o sırada ben bu su geçmez kapılardan birinden geçmekte isem ne olacak?

Broşür devam ediyordu: «Sükûnetle geçen günler ve muhteşem geceler. Mürettebatın dörtte üçü sizin huzurunuzu sağlamak için işe alınmıştır. Dünyanın en güzel otelleri bundan daha iyi olamaz... On bin şişe şarap... Her odada telefon... Kamarotlar, çamaşırcılar, kundura boyacıları... Yemek personelini, yolcuların özel zevklerini öğrenmek kadar hiç bir şey sevindirmez ve bunlar öğrenildikten sonra da yolculuğun sonuna kadar unutulmaz...»

Bu sözler aile arasında bir alay konusu olmuştu. Çünkü broşürde ileri sürülenlerle gerçek arasındaki çelişki çok şaşırtıcıydı. Yemek listesi uzun ve iştah açıcıydı. Garson güleryüzlü ve gayretliydi. Birçok masaya birden hizmet ettiği için gayretli olmak zorundaydı. Alnından tabaklara ve masa örtüsüne teri damlarken: «Çorba ister misiniz?» diye soruyordu. Kahvaltıda yumurtaları, domatesleri, meyva sularını birbirine karıştırıyor; kızarmış ekmeğin üstünde hiç dur-

muyordu. Masanın üstünde hiç bir zaman salça bulunmuyor, istendiği zaman yandaki masaya koşuyor, bu kez de peynir tabağını alıp geliyordu.

«Kaptan ve zabitan geminin ne hızla gittiğini tam olarak elektronik bir hız ölçme âletinden öğrenmektedirler... radar 48 millik bir yarım kutru taramaktadır... iki sonar aygıtı denizin derinliğini ölçmektedir. Bir Seyrüsefer Telsiz Yardımcısı kıyıdan verilen işaretleri almakta ve hemen geminin bulunduğu yeri belirtmektedir... Sis, karanlık, yağmur ve fırtına; tarifesine dakikası dakikasına uyan Areopagus'un kaptanı için bir anlam taşımaz...»

Marion acı acı, Burston'lar gibi değersiz yolcular için böylesine bir mükemmelliğin fazla olduğuna karar verdi. Yara-bereleri için çocukları doktora götürdüğü zamanları; onların hıçkıra hıçkıra ağlamalarını, bağırmalarını ve muayene edilmelerini hatırladı. Öteki hastaların bakışlarını, üstü tozla kaplı halıya atılan portakal kabuğunu. Sonra başka bir koridorda beklerken, çocukların Life dergilerinin kirli sayfalarını çevirmelerini görmezlikten gelişini. «Bu sağlık belgelerini mühürler misiniz lütfen?» Hemşirenin hoşnutsuzlukla sorduğu soruyu: «Memlekete mi dönüyorsunuz?» Marion hiç bir özür göstermeden «Evet» dediği zaman da sessizce eleştirisini ve meydan okurcasına sorduğu soruyu: «Demek biz Avustralyalılar sizi memnun edemedik!»

Mike dört ay önce itiraf etmişti. Uyumamak için ilâc kullanıyordu. Marion bunu duyduğu zaman çok şaşırmış ve korkmuştu; ama Mike kendini savunmuştu: «Hepimiz alıyoruz bu ilâcı. İnsan 700 mil direksiyon sallar da uyuyup kalırsa hap almaz da ne yapar? Alışkanlık değil vallahi. İstesem yarın bırakırım. Hasta

gibi bir halim var mı? Geceleri uyumuyor muyum? Mecburum.»

Marion sadece.

«Başka iş bul» demişti.

«Başka ne iş yapacağım? Yaş otuz dokuz. Fena para da değil hani elime geçen. Geçen hafta doksan yedi dolardı, değil mi?»

«Para umurumda değil Mike. Ya işini bırak, ya da bu hapları.»

«Hiç bir kötülüğü yok bunların. Hem yalnız direksiyon sallarken alıyorum. Bizim oğlanlardan bazıları beş yıldır kullanıyorlarmış.»

«Mike korkuyorum. Beş yıl bu. On yıl sonra ne hale gelirler biliyor musun? Harap ediyorsun kendini. Niçin?»

Marion onun bozulduğunu farketti. Mike, kendini haklı çıkarmak için eliyle bir yarım daire çizerek buz dolabını, çamaşır makinesini, TV'yi, sundurmanın altındaki arabayı gösterdi:

«Bunlar için» dedi. «Parasız vermiyorlar bunları.»

«Dul kalmak istemiyorum ben.»

Mike gülmüştü:

«Yahu öylesine kötü bir şey değil bu. Haftada bir hap filân. Üniversite öğrencilerininki gibi değil; hani top oynarken filân alıyorlar. Başın ağrıdığı zaman hap almıyor musun sen de? Onbeş günde bir. Öyle işte...»

«Mike lütfen kendine başka bir iş aramaya başla.»

«Kulaklarımı dört açacağım.»

O günden sonra Marion, Avustralya'yı sevmeme-

ye başlamıştı. Ama kaçıp kurtulanacak bir yer olarak değil de, Mike haftada yetmiş-seksen saat çalışabilmek için haplardan medet umacak diye. Hasta ve yorgun olup olmadığını, zayıflayıp zayıflamadığını anlamak için durmadan onu inceliyordu ama hiç bir fark yoktu.

Kuruntu onu sinirli yapmıştı. Özellikle çok sert ve büyük olan çevresine kızgındı. Buraya gelmeden önce mutlu yaşadıkları bir yer olarak İngiltere'yi düşünmeye başladı. Artık her şeyi eleştirici bir göz ve kafayla görüyor, hiç bir şeyi oluruna bırakmıyordu. Özellikle araç kullanan kimselerden nefret ediyordu. Bunlar dayanıklı ve maharetli kimseler değil ,sadece aptal ve bencil insanlardı. Her pazartesi günü gazeteyi, kendisini haklı çıkaran zalimce bir hoşnutlukla okuyordu: Dikkatsizlik, aptallık ve sarhoşluk yüzünden ağaçlara ve direklere çarparak can veren genç kız ve erkekler. Saat 11 de süpermarkete hâlâ saçlarında bigudilerle gelen şişman kadınlar tarafından itilip kakılmaya da kızmaya başlamıştı. Bir alışkanlık halinde ve çoğunlukla kendisi için üzücü sonuçlar verecek şekilde terbiyeliydi. Eli-kolu dolu olanlara kapıyı açardı. Bir kez olsun teşekkür eden çıkmadı içlerinden. Artık onlara kapıyı açtıktan sonra ters ters şöyle demeğe başlamıştı: «Kusuruma bakmayın benim. Bütün gün böyle yapıyorum..» Geçen bir arabadan bir çocuk şişe attığı zaman Marion şişeyi alıp çocuğun evine götürüyor ve annesine: «Bunu otomobille geçerken Wally attı» diyordu. «Belki arar diye getirdim size.» Şaşkına dönen kadın ağzını açıp bir şey söylemeden de dönüp geliyordu. İkinci karşılaşmalarında kadın ona yiyecek gibi bakıyor, fakat Marion hiç oralı olmuyordu.

Boyuna şöyle demeğe başlamıştı: «Bunlar aptal.»

Bunlar dediği özellikle Avustralyalılar'dı. Nefretle: «At ve biradan başka düşündükleri bir şey yok» diyordu.

Haklıydı da. Radyoda pop müziği ve beş yüz mil ötedeki at koşuları ile yarışlara ait ilânlar, tahliller, tahminler ve at şecerelerinden başka bir şey yoktu. Küçük kasabanın bile yıllık koşu pikniği olur, Marion da herkese uyarak çocukları alıp giderdi. Koşu yerinde önce, güneşe karşı üstüne ot serdikleri geçici bir bar yapılırdı. Daha ilk yarış başlamadan da elli metre karelik bir yeri boş bira şişe ve tenekeleri doldururdu. Binlerce sinek vızıldayıp durur ve atlar padok gibi pis bir yerde boy gösterip, sadece birkaç ağacın beneklediği dümdüz ufka kadar uzanan güneşin pişirdiği toprak boyunca, koşarken ortalık toza bulanırdı.

At yarışları için yüzlerce mil ötelerden insanlar gelirdi. Bu arada uçaklarla gelen birkaç kişi de olurdu. Kalabalık, parmaklıkların ardında sıralanır, bazan start on kez yanlış verilir, sonra atlar, sırtlarında ceiep cokeyleriyle dört nala yola düşerler ve bir toz bulutu içinde geri dönerlerdi. O zaman genizden gelen bir Avustralyalı şivesi hoparlörle yarışın birincisini bildirirdi. Adamlar bağırır, homurdanır ve bira kulübesine dağılırlardı. Kadınlar ve çocuklar da çay, meyva suyu içmek, hamburger ve sucuklu sandviç yemek üzere büfelere üşüşürlerdi.

Yarışlar iki gün sürer, erkekler içkiden ölü gibi, sokağın tozu, bira tenekeleri ve kendilerini koklayan köpeklerin arasında sızıp kalırlardı. Her zamanki budala gençler kasabanın her sokak köşesinde lâstikleri öttürerek, her zamanki dikkatsizlikleri ile araba sürerler; arka koltukta oturan kızlar feryadı basarlardı. Marion onlardan nefret eder ve çok geçmeden yıllık, on beş yaşında gebe kalan kızlar ürününün elde edilece-

ğini bilirdi. Biraz eğlence, dans ve beğenilmeye susamış olan Stella'ya: «Budala bunlar» diyordu. «Kafaları işlemediği, başka insanlara saygıları olmadığı için dünyanın en kötü otomobil sürücüleri bunlar.»

Sonra Marion'a gelip, Mike'ın neler yaptığını söylerlerdi ki, hepsinin üstüne tuz, biber ekerdi bu. O zamanlar Avustralya'dan ayrılmalarının şart olduğunu düşünürdü. Bunun gibi bir kasabada yaşanmazdı. Yaşamak için onlardan biri olmak lâzımdı, onlar gibi aptal ve şuursuz... Kocasının sıkıntı çekmesi onu harap ediyordu. Elinde olmadan ona hırlıyor ve karşı koyması için ona hırs aşılıyordu.

Broşür teminat veriyordu: «Bir anda Asya'da; Çinliler'in, Malayalılar'ın ve Avrupa-Asya karışımı insanların blok apartmanlar, tapınaklarla dolu bu büyük şehirde yan yana ve ahenk içinde yaşadığı Singapur'dasınız. Festivaller ve eğlenceler şehri Hong Kong... Geleneksel Fener Festivali'nin kutlandığı gök ayının on beşine kadar süren şehrayin... her biçim ve boyda renkli binlerce Çin feneri... Çin tapınaklarında yakılan buhurlu kamışların kokuları... Çinli müzisyenler size serenad yaparlarken akşam yemeğinizi yüzen bir sampanda (*) yiyin... eşinizin tansiyonu en az beş derece yükselecektir... Avrupa'dakilerden daha kanı tutuşturucu varyeteler... Moğol güveci...»

İnsan kendinden kaçamıyordu. Yerin bununla ilgisi yoktu. Yanlış atılan bir adımı başkalarının izlediği ve bir hayatı, birçoklarının hayatını etkilediği acı bir duygu içindeydi. Avustralya değil de Avrupa olması ne farkederdi? Sevgi. Mike'ın eskiden olduğu gibi kendisine dönmesini istiyordu; ama üzüntüyle biliyordu

(*) Çin nehirlerine has dibi düz kayık.

ki artık eski Mike olamamanın üzüntüsü de onun cezası olacaktı.

Areopagus Büyük Avustralya Koyu boyunca yol alırken deniz sertti ama yaşlı kadınla sakat adam boyuna yiyorlardı. Mike boş bir güverteye giderek kavislerden, geminin kıçının 40 derecelik bir açıyla kalkıp inişini seyretti. Marion ve çocukları deniz tutmuştu. Mike sanki onlar için mutluluk satın alıyor fakat verdiği paranın karşılığını elde edemiyormuş gibi üzücü bir sorumluluk duyuyordu. Eğer deniz elli gün böyle olursa ne yapacağını korku içinde düşündü. Yoksa deniz pek yoktu da Areopagus mu oturaklı bir tekne değildi? Avustralya'ya bunun iki büyüklüğünde bir yolcu gemisiyle gelmişlerdi. Öyle büyüktü ki, tutuldukları kötü fırtınada bana mısın dememiş ve 27 mil olan hızını hiç yitirmemişti.

Mike'ın bedeni değil de ruhu rahatsızdı. Insanlarla konuşmaktan korkuyordu. Soracakları her soru dürüst olmayan bir cevabı gerektirecekti. Ama kimse onu rahatsız etmedi. Sanki onu tanıyorlar ve uzak duruyorlardı. Yaşlılar birer, ikişer kütüphanede, salonlarda ahbaplık etmeğe başlamışlardı. Mike onların yemek salonunda birbirlerine, iyi uyuyup uyumadıklarını ve sağlıklarının nasıl olduğunu sorduklarını duyuyordu. Masalarındaki herhangi birisinin doğum yıldönümü olduğu, bir kuartet olan geminin orkestrası o masanın yanına gelip «Mutlu Yıllar Sana» şarkısını çaldığı, şefgarson masaya süslü-püslü bir pasta getirdiği, bir fotoğrafçı flaşla fotoğraf çektiği ve bütün yemek salonu alkışladığı zaman yaşlılar da keyifleniyorlardı. Fakat Burston ailesi Mike'ın yüzünden, sanki her şeyden kesinlikle uzak kalıyordu. Bir kadın asansörde «Bu

güzel kızlar sizin mi?» diye sormuş ve Mike sanki kızların kendisine ait oluşları bir suçmuş gibi şaşırmıştı.

Marion cankurtaran filikası talimlerini ciddiye alıyor, kızların bellerine ipler dolayarak gerekli talimi görmeleri için salonlardan birine koşturuyordu. Mike hiç ihtimal vermediği kurtuluşlarına ait açıklamaları kulağının arkasıyla dinliyordu. Kolunda üç şerit olan genç, şişman bir zabit, onların ilgisizliğini, kendilerine bir şey olabileceğine inanmadıklarını bile bile, sanki geminin onlara söylenmemiş bazı kusurlarını biliyormuş gibi «Bu konuyu ciddiye almalısınız» derken kadınlar birbirleriyle konuşuyorlardı.

Mike bir tehlike anında hepsinin elinin kolunun bağlanacağını biliyordu. Ama başa gelmeden anlaşılmazdı bu. Yola çıkalı birkaç gün olduğu halde hâlâ yönleri, güverteleri, merdivenleri öğrenememişlerdi. Su geçmez kapılar kapanıp bazı şeyleri geciktirebilirdi ama su pekâlâ asansör şaftlarından yukarı çıkabilirdi. Panik olacaktı. Mike haince, Avustralyalıların bile paniğe kapılacaklarına hüküm verdi. Ne yapacaklardı, nasıl davranacaklardı sıkıyı görünce? Garip bir hali olan pembe elbiseli Eğlenceler Zabiti; çocuklara oyunlar düzenleyen ve kıyı gezilerini yöneten sarışın, güzel kızlar; tamimler ve yabancı pullarla ilgilenen, cevabı bilmedikleri zaman da teslim olurcasına gülümseyen veznedeki kızlar? Onların bu gemide kendileri kadar yeni olduğunu herhangi bir yolcu bile farkederdi. Ya kasvetli koridorlarda belirli bir veremle öksürüp duran kamarotlar? Ve Mike'ı hiç umursamadan elindeki kitabı okumaya devam eden, kendisinden otobüs bileti gibi bir kupon satın alması, sonra bir buçuk metre ötedeki barmene bu kuponu vererek içki söylemesi gerektiğini açıklamak zahmetine bile

katlanmayan Orta Bar'daki kendini beğenmiş, iri-yarı sarışın kız? Barmen de kendini beğenmişin biriydi ve boyuna barın arkasındaki aynaya bakıyordu. Mike gibi kimselere hizmet etmenin kendisi için angarya olduğunu belirten bir hali vardı. Kıza gelince, o da gülümsemelerini ve ilgisini başkalarına, daha ilginç kimselere, parayı umursamayan içicilere, eğlence adamlarına, zabitana, adaleli gençlere saklıyordu. Mike emindi ki, bir tehlike anında kendisi gibi bunların da hepsinin iflâhı kesilecekti.

Yalnız pek az İngilizce bilen ve kendi mevkilerinin üstündeki herkesin kendileri için önemli olduğu kamarotlar; kasadar olarak çalışan on sekiz yaşındaki Alman kız öğrencilerin ve binlerce kişiye servis yaparak, artık iyice adam sarrafı olmuş barmenlerin aksine Mike Burston'un kişiliği hakkında bir teşhiste bulunmakta hata etmişlerdi. Kamarotlar, onun âdeta bir servet olan vapur ücretini ödediğini biliyorlar, dolayısıyla onun yüz ifadesi, davranışları ve İngiliz olması yüzünden yanılarak kendisine gülümsüyorlar ve selâm veriyorlardı.

Günün parolası «Keyfine bak ve kendini üzme» ydi. «Yol parasını ödedin. Şimdi eğlen. Üzülecek hiç bir şey yok.» Fakat Mike kendini bırakıp keyfine bakamıyordu. Yüzlerce yolcu üç metre aşağıdaki Gezinti Güvertesi'nde gezinir ve konuşurken o, Güneş Güvertesi'ndeki bir şezlongda tek başına oturuyordu. Yarım düzine genç ve orta yaşlı insan, Queensland'de surfer (*) olan iri-yarı bir gencin peşinde bir aşağı, bir yukarı Güneş Güvertesi'nde koşuyorlardı. «Peter'le bir mil koş»-Mike'ın önünden ikinci geçişlerinde, Peter'in peşinde koşanlardan gözlüklü bir adamla güzel-

(*) Dalgalar üstünde tahta ile denge sporu yapan.

ce bir kız ona gülümsediler. Kız, Mike'a: «Ben kestirmeden koşuyorum» diyerek dostça gülümsedi. Kısa bir süre için bile olsa bu ilgi, önlerindeki binlerce ve binlerce millik yola bir ışık serper gibi oldu. Ama hemen sonra ve büsbütün artmış olarak eski yalnızlığı, onlardan uzaklığı yeniden başladı. Onlar hiç gazete okumayan ve radyoda haberleri dinlemeyen insanlara benziyorlardı. Öte yandan kendisi çok dinleyen ve çok okuyan; uluorta eğlencelere katılamayacak kadar kendini dünya meselelerine vermiş bir insan gibiydi.

Başka birçok seslerle birlikte dört bir yandan konuşma sesleri de hücum ediyordu. Mike'ın istemediği ve aklından geçirmediği bir konudaki konuşma sesleriydi bunlar; kendilerinden sözeden baştan savma konuşmalar: «Denize dayanıklı mısınız?» — «Fena değilimdir, ama George dün hastaydı.» — »Bir Hollandalı. Ben iş verdim.» — «Çok çalışkan oluyorlar, değil mi?» — «Evet, ama çok da beğenirler kendilerini.» — «Torunlarımız da geldi bizi geçirmeye. Tam on dört tane.» — «Henüz tanışmadık, değil mi? Adım Roy, bu da Elizabeth...» Madenî bir ses bütün konuşmaları bastırdı: «Lütfen dikkat. Saat: 1.30. Enlem 35 Güney. Boylam 127 Doğu. Hız 17.6 mil. 24 saatte aşılan mesafe: 463 mil... Rota 267 derece. Isı 25 derece. Geminin saatlerinin bu gece bir saat geriye alınacağı yolculara hatırlatılır. Tekrar ediyorum...» Fakat hoparlör her zamanki gibi bozulduğu için tekrar edemedi...

Burston'lar ertesi sabah bir yağ kokusu içinde gözlerini açtılar. Boğazı ve gözleri yakan bir kokuydu bu. Kamara memuru telefonla gemi zabitlerinden birini aradı. Bir yığın konuşma oldu. Gelen zabit Mike'a:

«Özür dileriz, yağ sızıntı yapıyor» dedi. «Bellemelerin kaldırılması lâzım. Size A Güvertesi'nde daha iyi bir kamara vereceğiz.»

Stella:

«Yaşasın» diye bağırdı.

A73 kamarası bir öncekinden biraz daha genişti ve penceresi vardı. Marion:

«Sıcak burası» dedi. «Fremantle'e yaklaşıyoruz herhalde.»

Ayakları çıplak olan Stella bu sıcaklığın nedenini açıkladı:

«Döşemeden geliyor sıcaklık.»

«Air condition düzeni çalışıyordur inşallah.»

Çalışmıyordu. İlkinden daha iyi bir kamara olduğu için yakınmaya gerek yoktu. Ama Mike gemi ofisine durumu bildirmeğe gitti ve bir Alman kız şikâyeti notetti. Öğleden sonra iki adam geldi, iki saat uğraşıp gittiler. Biraz hava alır gibi oldular.

Marion gece sıcaktan uyuyamadı. Karşı kamarada da birisi boyuna içeri girip çıkıyor, kapıyı vuruyordu. Marion yüksek sesle: «Ne biçim kapı kapatmak bu?» diye söylendi. Sabaha karşı saat üçte koridorda bir kız güldü, transistorlu bir radyoda pop müziği duyuldu, kız «İyi geceler» diyerek itişip fıkırdadı, sonra da ya o, ya da başkası boşuna yere dakikalarca karşı kamaranın kapısını vurup durdu. Çocuklar uyanmamışlardı ama Mike, karısının endişesini dile getirerek, yüksek sesle: «Umarım ki her gece böyle olmaz bu» diye söylendi.

Saatlerce sonra Stella:

«Bu gece kabareye gidebilir miyim?» diye sordu.

Marion hemen:

«Yalnız olmaz» dedi.

Stella şart koştu:

«Ama seninle de olmaz. Öyle perişan bir halin var ki...»

«Öyleyse sen de gitme.»

«Değil misin ama anne? Gidecek yaştayım herhalde.»

«Yalnız olmaz.»

«Diane var.»

«O da kim?»

«Biliyorsunuz, karşı kamarada.»

Mike:

«Sabahın saat üçünde kapıları vuran kız mı?» diye sordu.

«Bilmem. Uyuyordum ben.»

«Ben onu gördüm. Yırtık bir şey.»

«Değil. Çok tatlı bir kız.»

Marion ciddiyetle:

«Kabarenin birinci seansına öyleyse» dedi. «Saat onda yatmış olmanı istiyorum.»

«Ama anne tatildeyiz biz şimdi. Birinci seansa gelemez o. Çünkü yemeğini ikinci grupla birlikte yiyor. Kabarenin ikinci seansı da dokuz buçuktan önce başlamıyor.»

Mike:

«Bırak gitsin» dedi.

Marion yüksek sesle direndi:

«Ben gidemez diyorum. Ne biçim bir kız bu, sabahın saat üçüne kadar dolaşıyor, oğlanlarla itişip kakışıyor.»

Stella isyan etti:

«Aman anne, her şeyi öyle büyütürsün ki... Öyle yapanın Diane olmadığına eminim. Hem söz veriyorum, seans biter bitmez gelirim.»

Mike araya girdi:

«Bu iyi.»

Marion hırsla:

«Senin umurunda mı?» dedi. «Eğer bu gece iste-

diğini yaparsa, yarın neler istemez? Sorumluluk duygusundan ne kadar yoksun olduğunu biliyoruz senin.»

Mike bağırdı:

«İğrenç bir söz bu. Suç bende değildi. Nereden bilirdim ki...»

Marion kesinlikle:

«Neden kaçıyoruz öyleyse Avustralya'dan?» diye sordu.

«Mahkeme benim suçlu olmadığımı söyledi.»

Marion, son derece şaşırmış olan çocukları umursamadan:

«Mahkeme» dedi. «Mahkeme, senin delirmemen için söyledi bunu.»

«Kimin delirmemesi için?»

Marion:

«Benim» diyerek ağlaya ağlaya banyoya koştu. Mike onun ardından bağırdı:

«Mahkeme karar verdi buna.»

Marion içeriden cevap verdi:

«İyi bir avukatımız vardı. Şirketin avukatı. Senin beraet etmen önemliydi onlar için. İşin...»

Son derece üzgün olan Mike titreyerek:

«Olanları umursamadığımı mı sanıyorsun?» diye bağırdı.

Marion hıçkırarak:

«Bağırma öyle» dedi. «Git buradan. Yalnız bırak beni.»

Mike:

«Pekâlâ» diye hırladı. «Beni ararsan bardayım.»

Mike bara gideceğini söylemiş olduğu için, bunlardan birine gitmeğe kendini zorunlu tuttu. Sanki çok önemli bir işi varmış gibi, gezinenleri dirsekleyip kendisine yol açarak hızlı hızlı güverte boyunca yürüdü.

Küstah, iri-yarı Alman kasadarı ve kendini beğenmiş barmeni görmek istemediği için Orta Bar'a girmedi ve daha önce hiç uğramamış olduğu Pruva Barı'na gitti. Geminin baş vurması burada daha çok duyuluyordu.

Pruva Barı acelesine ve üzüntüsüne uygun düşmeyen bir yerdi. Sâkin köşeleri, loş ışıkları ve yumuşak halılarıyla ayrı bir özellikteydi. Şimdi boş olan küçük, sekiz köşeli bir dans pisti vardı ve gemi orkestrasından dört kişi içli bir hava çalıyorlardı.

Mike hırs ve üzüntüden titreyerek oturdu. Saat henüz dokuza gelmediği ve birçok kimse henüz yemekte olduğu için barda kalabalık yoktu. Birbirlerine söyleyecek hiç bir şeyleri olmadığından evli oldukları kolayca anlaşılan birkaç çift ile Mike'ı iliklerine kadar donduracak bir biçimde ve sırf lâf olsun diye masalardan birinde gürültü eden yarım düzine tüysüz; barın bütün müşterisi bunlardı işte. Mike kendisini korkunç derecede yalnız hissetti.

Bir kız piyanoya dayanmış, piyano çalan adamın başını okşuyordu. Piyanist, herhangi bir kimsenin kolayca anlayabileceği gibi otuz yaşlarında, kendini beğenmiş, ucuz bir sanatçıydı. Kızın okşamalarına kendisini bırakıp gitmişti. Kız, yaptığı şeyin daha önce başkaları tarafından da yapılmış olduğunun farkında değildi. Çünkü yolcu vapurlarındaki yolcu kızların gemi zabitanı ve kamarotlar, asansörcüler, berberler, sanatçılarla âşıkdaşlık etmeleri; ömürlerinin sonuna kadar da bu olayı ve gemiyi romantik bir anı olarak anmaları gelenektir. Piyanonun üstüne yayılmış olan kız çok kısa bir eteklik giymiş, etekleri de kalçalarına kadar açılmıştı. Mike onun donunu görüyordu. Çok şaşırmıştı. Kızın kolay elde edilir bir mahlûk olduğu belliydi.

Kızın kızıl saçları vardı. Saçlarını arkaya atmak için gösterişli bir davranışla yüzünü çevirdiği zaman Mike onun Diane, Stella'nın kabareye beraber gideceklerini söylediği kız olduğunu gördü. Çocuklarının içinde en çok sevdiği Stella'ya büyük güveni olduğu halde pişmanlık ve kuşku duydu. Mike'ın hoşgörüyle çok akıllı olduğuna karar verdiği, iğneli diline rağmen haftada iki kez radyoda bir din konuşmacısını dinleyen Stella kendiliğinden pazar günleri kiliseye gidip din derslerine katılmaya başlamıştı. Oğlanlarla hiç ilişkisi yoktu.

Mike'ın canı müthiş bira içmek istiyordu. Marion'a bir daha ağzına bira koymayacağına haftalarca önce söz vermiş olduğu halde şimdi müthiş canı çekiyordu. Gemide güven içindeydi. Ağzı kurumuştu. Bedeni ateş gibi yanıyor, sinirleri feryat ediyordu.

Bir garson, kişiliğini belirten kırıta kırıta bir yürüyüşle yanına geldi. Mike, bir sapık, diye düşündü ve çok anlamsız bir şekilde alkollü bir içki söylemek isteği duydu. Bir Yunanlı olan garsonun sapık olup olmamasının bunda bir etkisi yoktu.

«Limonata» dedi.

Garson emri tekrar ederken sanki «Alay ediyorsunuz, ben sizi Avustralyalı sanmıştım» der gibiydi.

Mike'ın yanık tenli ve yapılı oluşuna bakıp onu bira içicisi olarak düşünmüştü. Bir iltifat yoktu bu düşüncede. Hiç bir şey yoktu. Garson kendisini haklı çıkarmaya uğraşıyordu.

Mike ekşi bir suratla onu tersledi:

«Dediğimi getir ve psikolojik tahlil yapmayı bırak.»

Garson âni bir nefretle:

«Elbette efendim» dedi.

Kırıta kırıta uzaklaşırken, dört masa ötedeki tüysüzler grubu ona seslendi:

«Hey Yani, buraya gel. Boşladın bizi.»

Garsonun hemen yerine getirdiği karışık bir emir verdiler. Garson bundan sonra bile bile kasadaki kızla uğraşmaya başladı. Aradan on dakika geçmiş ve iyice sinirleri bozulan Mike yumruklarını kullanmayı düşünmeye başlamıştı.

Birkaç masa ötede bir gemi zabiti oturuyordu. Tek başına içiyor ve kafayı da bulmuşa benziyordu. Mike onun, cankurtaran yeleklerinin kullanılışı hakkında bilgi veren Zabit olduğunu çıkardı düşününce.

Aklı başka yerlerde olduğu halde Birinci Zabit durumu gözden kaçırmamıştı. Parmaklarını şaklattı. Sapık garson telâşla seğirtti.

Gemi zabiti yunanca konuşuyordu, ama büyük bir hırsla garsonu azarladığı muhakkaktı. Garson iyice ezilip büzüldü.

Gemi Zabiti, Mike'ın yanına geldi:

«Bu budala sizi bekletti. İzin verin de size bir içki ısmarlayayım.»

Bu sözleri, çok kötü bir duruma düşen garsonun yanında söylemişti. Mike:

«Bir limonata istemiştim» dedi.

«Neden olmasın? Hava sıcak.»

Garson çabucak içkileri getirdi. Gemi Zabiti, Mike'ın yanına oturup yarım viski içti.

«Hepsi bunun gibi değildir, emin olun.»

Mike kabullendi:

«Değil kuşkusuz. Çok da iyileri var.»

«Tatil gezisine mi çıktınız?»

«Hayır. İngiltere'ye dönüyoruz.»

Gemi Zabiti hiç ummadığı bir biçimde:

«Çok iyi yapıyorsunuz» dedi. «Avrupa uygardır. Ben nefret ederim Avustralyalı'lardan.»

Büyük bir hırsla konuşuyordu:

«Kaba, çiğ insanlar. Domuzlar. Siz de bilirsiniz ya. Bağışlayın, yapılacak bir yığın işim var. Size güzel yolculuklar dilerim.»

Bardan çıktı. Bir şeye bozulmuş tavırlı, kalın yapılı, genç bir adamdı.

Bu küçük olay Mike'ın sinirlerini yatıştırmıştı. Bir an için sevindi, neşesi yerine geldi. Önemli bir arkadaşı vardı. Daha doğrusu, Yunanlı gemi zabiti onu hor görmemiş, onun kişiliğini araştırmamış ve ona bir insan muamelesi yapmıştı.

Sanki kendileriyle yakın bir ilgisi varmış gibi bu olayı Marion'a anlatmak istedi. Onu bu kadar çabuk karşısında gören Marion şaşırdı; fakat kendini çabuk topladı. Bahtsızlıktan kurtulamamış bir ciddiyetti bu. Mike:

«Bira içmedim» dedi. «Bir gemi zabiti bana limonata ısmarladı.»

Bu sözler bir şey ifade etmedi Marion için. Mike:

«Stella nerede?» diye sordu.

Marion birden parladı:

«Nerede olacak? Senin pek uygun gördüğün o şırfıntıyla gitti.»

Mike hatasını kabul etti:

«Galiba iyi yapmadım.»

Marion özür kabul etmiyordu.

«İyi yapmadığını anlamak için biraz geç kalmadın mı?»

«Tanrım, her şeyi en kötü yanından almasan olmaz mı sanki?»

«Çok isterdim sen de biraz kötü yanından alasın.»

Diane o hiç değişmeyen selâmıyla:

«Merhaba» dedi.

Kamarasının açık kapısının yanında duruyordu. Stella kamarada bir ipe serili karmakarışık iç çamaşırlar ve alttaki yatakta yarı oturmuş, yarı yatmış yaşlı bir kadın gördü. Dayanamadı:

«Aaa, ne kadar küçük bu kamara» dedi.

Yan yana yürümeğe balşadıkları zaman da:

«Beraber yolculuk ettiğin anneannen mi?» diye sordu.

Diane itiraz etti:

«Anneannemin tırnağına benzese bari. Nisan'da kıyamet kopacağını söylüyor. Vallahi. Bu alçak gemicilik kumpanyalarının işi bu. Yaşlı bir kadının yanına genç bir kız koyuyorlar ki, o yaşlı şey aman dediği zaman kız ona baksın ve genç kız biraz eğlendiği zaman da o sevgili ihtiyar sızlansın. Dün gece bana yaptığını biliyor musun? Kapıyı kilitledi, dışarıda kaldım.»

Diane de, Stella kadar uzun boylu; daha kıvrak ve çok uyanıktı. Mini giyiyordu. Stella ondan daha uzun fakat hantaldı. Hafifçe karga burunlu, kansızlıktan yüzü solgundu. Diane ondan iki yaş büyüktü; ama ondan çok daha belirli bir kişiliği vardı. Stella şimdiden ezilmeye başladığını hissediyordu. Diane:

«Neredensin sen?» diye sordu.

Stella söyledi, ardından da ekledi:

«Öyle can sıkıcı bir yerdi ki...»

«Öyledir vallahi İsa hakkı için... O yaşlı dökün-

tü, ne söyledi bu sabah biliyor musun? «İstediğin kadar küfret, beni ilgilendirmez» dedi. «Senin bileceğin şey o» dedi. «Ama Hazreti İsa'nın adını ağzına alma hiç olmazsa» dedi.»

Stella fıkırdadı. Bir çeşit hıyanetti bu. Dr. de Haan yönünden. Eğer o olsaydı yaşlı kadının haklı olduğunu söylerdi. Dr. de Haan çarşamba ve cuma günleri radyoda yarımşar saat konuşurdu. Müthiş bir adamdı. Kusur bulmanın imkânı yoktu. İnsanı bunaltan tiplerden değildi. İncilden, Allah'tan ve öteki şeylerden çok süslü püslü, ilginç bir biçimde söz ederdi. Şimdi Stella'nın fıkırdaması belki tamamiyle bedene ait; insanın suçu yokken yüzünün kızarması, ya da müthiş bir işkence karşısında sinirleri bozulup kahkahalarla gülmesi gibi bedene ait bir refleksti.

Diane:

«Adelaide'de durduğumuz zaman bana ne sordu biliyor musun?» dedi. «Burası Singapur mu?» diye sordu. Ben de «Hayır, bize ikram edilen bir liman: Adelaide» dedim. Ne dese beğenirsin? «Singapur'un merkezi değil mi Adelaide?» dedi. Akıl hastanesine yatırılacak bir kadın.»

Stella güldü, sonra sordu:

«Sen ne yaptın?»

«Neyi?»

«Kapıyı kilitleyip seni dışarıda bıraktığı zaman?»

«Roy'un kamarasına gittim.»

Stella şaşırdı:

«Yâni...»

«Ne var bunda şaşıracak? Barry de oradaydı ama aldırmadı.»

Stella boğazına doğru bir ateşin çıktığını hissetti. «Aldırmadığı ne?» diye sormak geldi içinden ama cesaret edemedi. Diane:

«Ben Sydney'denim» dedi. «Nişanlıydım. Yüzük hâlâ prmağımdadır. Güzel, değil mi?»

Stella iyice şaşırmıştı:

«Güzel» dedi. «Geri vermedin mi yüzüğü?»

«Kime? O fare kapanına mı?»

Diane ile sadece beraber yürümek bile ayrı bir âlemdi. Herkes ona tuhaf tuhaf bakıyordu. Kamarotlar başka yana bakıyorlarmış gibi yapmak istiyorlardı; ama Stella onların kısa etekten ve güneş yanığı bacaklardan tedirgin olduklarını farkediyordu. Kabareye giderken üç kez Diane'ye adıyla seslenip selâm veren ve ilgiyle Stella'yı inceleyen gençlerle karşılaştılar. Bunlardan ikisi sanki ellerini Diane'den çekemiyorlarmış gibi, konuştukları kısa süre içinde onu elleyip durdular. Diane ikide bir «Karıştırmayın oramı buramı» dediyse de dinletemedi.

Stella bilmediği bir bölgede araştırma yapar gibi sordu:

«Ne biçim bir şey nişanlanmak?»

Diane acele acele:

«Aman Tanrım, sen de oralarda pek uyuşup kalmışsın canım» dedi. «Her zamanki gibi ama daha kuvvetle sevişir insan.»

Stella bu cevaptan çok etkilenmişti ama cahilliğini ortaya koyduğu bir konuda daha fazla soru sormaya cesaret edemedi. Dr. de Hann her türlü sevişmenin karşısındaydı. Öğrencilerle konuşup sevişmenin sağlıklarına bir etkisi olup olmadığını sormuş, sonra da onların verdiği cevapları incelemişti. Söyledikleri her şeyi yetersiz ve zarar verici bulmuştu. Genellikle çok açık yürekli olan öğrenciler cevaplarında şunları söylemişlerdi: «Çok ileri gidilmezse sevişmek zararsızdır. Zararsızdır, eğer aşırı olmazsa. Ya da bir kızın dediği gibi, eğer birisini ciddî olarak seviyor-

sanız, bunu göstermeniz, sevginizi belirtmeniz lâzımdır.» Daha bunun gibi şeyler ama kimse sevişmenin ne olduğunu, 'aşırıdan' ne kastedildiğini doğrudan doğruya söylememişti. Yalnız Dr. de Haan bunun bir çeşit seks olduğuna dokunmuştu.

Stella cesaret edip:

«Dr. de Hann sevişmenin sağlığa zararlı olduğunu söylüyor» dedi.

Diane alaycı bir gülüşle sordu:

«O da kim?»

Stella kimbilir kaç kez dinlediği radyodaki sese hainlik ederek kendini savunurcasına:

«Bir tanıdık» dedi.

«Tam bir ham sofuya benzer.»

«İyi insandır.»

«Dikkatli ol. Kendilerini güç tutarlar bunlar. Seni yatırmakla yetinmez, bir de yumruklarlar üstelik.»

Bu açık sözler karşısında Stella kıpkırmızı oldu. Diane yakındı:

«Ne zaman üstümü değişecek olsam bütün kamarotlar içeri giriyor... Nerden de anlıyorlar değişeceğimi bilmem ki... Numaralardan sonra dans edecek misin?»

Stella:

«Hemen dönmemi söylediler» dedi.

Ana, babası böyle demiş olduğu için de memnundu. Diane korkutmuştu onu. Eğer dikkatli davranmazsa başı belâya girebilirdi.

Kabarede numaraları izlerken Roy da onlarla beraber oturdu. Soluk, ince bir teni olan, kısa sakallı bir gençti. Sanki talihine inanamıyormus da, gercek olup olmadığını anlamak için ellemesi gerekiyormuş gibi bütün numaralar boyunca Diane'yi mıncıkladı durdu. Yaptığının iyi karşılanmadığını farketmişçesine

Stella ile konuşmuyor, hatta biraz da düşmanca bakıyordu ona.

Kabare numaraları Ege Salonu'nda yapılıyordu. İlk seanstan kalma sıcaklık bunaltıcıydı ve sigara dumanı gözleri yakıyordu. Artistler çok seksî davranışlarla numaralarını yapmışlar, iki komedyen nüktelerle günün olaylarını dile getirmişlerdi. Pop şarkıcıları, bir vantrilok, balo salonu dansları yapan bir çift... Diane fısıldadı:

«Bu gezi için üç bin kostüm getirmişler» dedi. Ardından da: «Haydi bir şey içelim» teklifinde bulundu. «Çok sıcak burası.»

Stella'nın direnmelerine karşı da:

«On beş dakika, bir şey farketmez ki» dedi. «Nereden bilecekler?»

Stella kabul etti:

«Peki ama yalnız bir şey içinceye kadar. Hem limonata içeyim, daha iyi. Ağzım kokmaz.»

Diane onu ve huysuz Roy'u iteledi. Diane'nin kişiliğinin etkisi altında kalmış olan Roy, Pruva Barı'na doğru onları izledi. Diane kesinlikle:

«Lâbirent Kulüp'e gideceğiz» dedi.

Burası Bar'ın ön kısmında, denize doğru nefis manzarası olan bir yerdi. Fakat içiciler, kâğıt oynayanlar (gündüzleri), âşıklar ve bakışlardan uzak kalmak isteyen kabare artistleri gibi, belirli grupların buluşma yeri haline gelmişti.

Diane, yerin loşluğunda yarım düzine kadar bir erkek grubunu farketti. Erkekler, Stella'yı şaşkına çeviren bir senlibenlilikle Diane'yi yanlarına çağırdılar. Bir hafta, on gün içinde bu kadar insanı nerden tanımış olabilirdi? Üstelik bunlar delikanlı da değil; otuzluk, kırklık erkeklerdi.

Altışar altışar olarak üstüste masaya dizdikleri

on sekiz boş bira tenekesinin gürültülü havası içinde, sanki dişi bir ses karanlıkta ayrı bir özellik arzedecek, grubu tamamlayacakmış gibi Stella'yı heyecanla, gerçek bir istekle karşıladılar. Başta Diane'nin söyledikleri olmak üzere, her söylenen şeyden bir gülme vesilesi çıkarıyorlardı. Stella, bir mal sahibinin kızgın sessizliği içindeki Roy'un kafasından geçenleri duyar gibiydi: Bu kız bana ait; dün bütün gece benimle beraberdi o; kamarama geldi; ama şimdi görüyorum ki herkese pas veriyor...

Çok kısa bir süre kalıp gitmenin ne kadar zor olacağını düşünen Stella çok huzursuzdu.

Garson da bu fesat ortaklığının bir işbirlikçisiydi. Adamlar:

«Yani Yani» diye seslendiler ve kendilerinden biri olan Yani geldi. Barın aydınlatılmış kısmındaki öbür insanlar, kendilerine hizmet gerekmeyen, sızdırılacak budalalardı.

«Ne istediniz sevgililerim?»

«Diane geldi.»

«Hah işte! Şimdi bir şeye benzedi burası. Yedi teneke Viktorya birası mı?»

«Hayır Yani. Dinle. Gitme. Bu da Stella. Sen ne istersin Stella?»

Yani:

«Hepimizin istediğini» dedi. «Ha?»

Gülüştüler. Birisi:

«Bu kadar seksî olma» dedi.

Stella içinde kabaran sofuluğu, zor duyulur bir «Limonata» ricasıyla bastırdı. Yani:

«Sen limonatadan başka bir şey içme ve bu kibar baylar arasında şerefini koru» dedi.

Ama Stella garsonun böyle bir şeyi çok aptalca bulduğunu da kızararak, canı yanarak hissetti. Diane:

«Yani bir hârikadır» dedi. «Bar kapandıktan sonra bile geç saatlere kadar bize servis yapar. Seninle yatmaktan başka ne istersen yapar. Anlıyorsun, değil mi?»

Stella utanarak:

«Hayır» dedi.

Diane açıkladı:

«O biçimdir de.»

Stella gene bir şey anlamadı. Yani karanlıkta hafif bir ses, hafif bir ter kokusuydu.

Stella nasıl kalkacağını düşünerek limonatasını içti. Sonra birden kalkıverdi. Diane'ye durumu hatırlattı:

«Hemen dönmemi istemişlerdi.»

Ama öylesine sinirlenmişti ki, böyle dememiş olsalardı bile gene gitmek istiyordu. Kısa da olsa böyle bir arkadaşlık onun için uzun süre devam edecek, uzun süre bunun tahlilini yapacak ve düşünecekti. Bunu söylemek için döndü. Sonra vazgeçti. Dr. de Haan'ın ele aldığı bir konu değildi bu. Aptalcaydı ve olgunlaşmamıştı. Dr. de Haan sevişmenin kötülüğünden filân söz etmişti ama bir odadan nasıl çıkacağınız, içinde olduğunuz bir gruptan nasıl ayrılacağınız hakkında bir şey söylememişti.

Diane bozuldu:

«Seninkiler için bir kolaylık düşünmemiz gerek.»

Stella anlamsız bir şekilde kabul etti:

«Evet.»

Ana-babasının aldatılması gereken insanlar olduğunu kabul etmiş gibi bir hali vardı. Bu aldatılma başarıldıktan sonra da dans, içki, sevişme ve daha başka bilinmeyen zevkler dünyası onun olacaktı.

ALTMIŞ ALTI YAŞINDA, 152,5 boyunda ve 45,5 kilo ağırlığında bir kadın olan Bayan İrene Wearne, Melbourne'un dış mahallelerinden birindeki bir okulda öğ retmendi. Uzun, at gibi bir yüzü, çarpık-çurpuk bir gövdesi, mavi gözleri, ağrısını dindirmek için başından ameliyat edilinceye kadar da bazı ışıklarda yeşil gibi görünen beyaz saçları vardı. Güneşte soluk renkli dalları andıran kolları, içyağı rengi ve dokusundaki etiyle ağırlıksız gibi görünürdü. Küçük, mavi gözleri alaycıydı. Gözlükleri hastalığının bitkinliğini öylesine büyütürdü ki, karşılaştığı kimseler ondan hafifçe kaçınırlardı.

Çok realistti. Ameliyattan önce saçlarını traş etmişler, Bayan Wearne de ameliyattan sonra bir peruk satın almıştı. Kendini beğenmişliğinden değil fakat pratik bir insan olduğu için de, kendi kır düşmüş saçlarına tıpatıp uyan bir peruk aramıştı.

Bayan Wearne'in insanın içini sızlatan bir yaşantısı vardı. Kendisini hiç kimse aramazdı. Otuz yıl ders verdiği okul onun ayrılmasından müthiş memnun olmuştu. Okul müdürünün yan tutan görüşü, onun çok yaşlı, çok tutucu olduğu merkezindeydi. Müdür hem haklı, hem de haksızdı. Çünkü, uzun yıllardan beri öğretmen olan Bayan Wearne, şimdiki sivri akıllılara göre, inanılmayacak kadar cahil bir kuşağın insanıydı. Büyük Britanya İmparatorluğu'nun Avustralyası'na aitti.

Ait olmasaydı bir şey farkeder miydi acaba? Kızlar, erkekler kuşak kuşak üstüne okula gelmişlerdi. Bayan Wearne onların büyüyüp başarısızlığa uğradıklarını görmüştü. Bir ikisi Canberra'ya gitmiş; birkaçı

da çeşitli savaşlarda madalyalar kazanmıştı. Erkeklerin çoğunu bölgedeki dükkânlarda, elden düşme otomobil satan galerilerde, ya da gazete manşetlerinde görmek mümkündü: Irza tecavüzden altı yıl hapis; baştan çarpışma sonucu iki kişi öldü; bir kız telefon kulübesinde soyundu... Bayan Wearne'e bakıyorlar, öğer tanırlarsa, hor görürcesine dudak büküyorlardı. Çünkü onu çok gerilerde bırakmışlar, âdilik ve para dünyasını keşfetmişler ve bu dünyaya saygı göstermeyi öğrenmişlerdi.

Bütün hayat bir başarısızlık, boşuna harcanmış bir zamandı sanki. Dış mahalle bu tükenişin en canlı kanıtıydı. Döküntü, cam kırıkları, kaldırımlarda ölü gibi yatan sarhoşlar, Cumartesi geceleri taksiler bile iki yana sallanıyordu. Başıboş köpekler sokaklarda cirit atıyordu. Ayak takımı basını, toplantılardaki ırza tecavüzlerden ve çıplaklıklardan söz ediyordu. Küçük bir dindarlar ordusunun dünyayı doğru yola; 1914, ya da 1939 ve 1947'lerdeki haline sokmaya didinmesi ve kitap sergilerini dolduran, dış mahalle odalarının karanlığında gözlerin retinasına vuran dış dünyanın baskısı altındaki acı yenilgileri...

Bayan Wearne, anayoldan yarım mil uzaklıktaki kasvetli bir sokakta, küçük fakat kendisine ait bir evde yaşıyordu. Ev babadan kalmaydı. Başka bir yerde oturmanın imkânı yoktu. Evi satabilirdi; ama eline geçecek parayla daha iyi bir yerde ev satın alamazdı. Ev, son otuz yıl içinde orta sınıfın üstünde bir seviyeden, acele daha iyi bir yere geçmeyi gerektiren bir duruma düşmüştü. Evi, yandaki pansiyondan beton bir avluyla bir buçuk metre yüksekliğinde tuğla bir duvar ayırıyordu. Pansiyonda; maliyede, elektrik şirketlerinde ve inşaat bürolarında çalışan yarım düzine

kadar genç oturuyor; avludan boş bira tenekeleri yığınları hiç eksilmiyor, egzostundan gürültülü sesler çıkaran bir otomobil gecenin sükûnetini altüst ediyor, pop plâkları çalınan pansiyona, bir takım hafifmeşrep kızlar geliyor, bazan gece de kalıyorlardı. Dedikodulara bakılırsa bu gençlerden bir kısmı on dört yaşlarında bir kızın yatakta çırılçıplak yattığı bir yatak odasında içki içiyorlar ve kız bir, iki saat bunların hepsinin saldırısına (eğer gönüllü bir kurban için böyle bir kelime kullanmak doğruysa) uğruyordu. İnanılmayacak bir şey değildi. Pansiyonu işleten ahlâksızın, böyle şeylere yatkın, feleğin çemberinden geçmiş o kadının bunlara bozulmasına imkân yoktu ve bütün hafta sonlarını dışarıda geçirirdi. Pansiyonu polisin yolkadığı olurdu ama bu, radyo hırsızlıkları ve çevre halkının gürültüden yakınmaları yüzündendi.

Bayan Wearne bu ziyaretlerden biraz korkardı, ama Avustralyalılar'ın felâketi bekleyen, geldiği zaman da bir kaide olarak gülerek karşılayan o her şeyin tuhaf yanını görme kabiliyeti kendisinde de vardı.

Ömründe Melbourne'dan başka bir yerde yaşamamıştı. Tramvayların çanları, geniş düzlükleri kazan makinelerin, buldozerlerin gürültüleri yaşantısının birer parçasıydı. Melbourne'un çirkin bir şehir olduğunu sanıyordu. Paris'in, Roma'nın, Kap'ın, Oksford'un ve daha başka yerlerin fotoğrafları bu şehirleri çok güzel olarak gösteriyordu; çünkü bu fotoğraflar hep sizin bunlara inandığınız düşüncesiyle çekilmişti. (Melbourne'a ait öyle kitaplar görmüştü ki, ona göre böyle bir şehir yoktu). O bakımdan Melbourne'un dış mahallelerini, kendisine yapılamayacak soğuk bir şaka olarak kabul ediyordu: Kırmızı tuğladan, ya da ahşap, teneke damlı evler; kıraç, küçük bahçeler içinde taş

kesilmiş gnomlar (*); çitlerin olması gereken yerlerde ipler; avluda havlayan bir köpek; mevsim ne olursa olsun boz rengini koruyan zamk ağaçları; domates salçası içinde kıymalı börekler; radyoda ticaret konuşmaları ve disk jokeyin soğuklukları.

Her yıl birkaç mil ötede başgösteren orman yangınlarının, mahalleyi yerle bir etmek üzere yaklaşışını seyrederdi. Bazan alevler öylesine yaklaşırdı ki, sıcak küller yakınlardaki birkaç zamk ağacını tutuştururdu. Mahalleye yarım millik bir mesafe içinde iki kez bu yangınlardan insanlar öldü. Boğucu ve 40 derece bunaltıcı sıcağı ile Avustralya'dan nefret ettiği ve korktuğu zamanlar, hatırlanacak günlerdi bunlar.

Bu yaz günlerinde kuzeyden, geniş ve kızgın toprak yığınlarından bir fırın rüzgârı eser, nefes almak bile güçleşirdi. Yerden toz burgaçları havalanır, çocuklara ders vermek imkânsızlaşırdı. İnsanın direncini aşan saatler, hatta günlerden sonra bir ses «Dönmeye başladı» diye bağırır ve değişen, serinleyen rüzgâr Tasmanya ile Güney Kutbu'ndan gelen yağmurla birlikte yaklaşmaya başladığı zaman okul idaresinin üstündeki bayrakla süpermarket ve şehirdeki yapıların üstünde bulunan süslemeler çırpınmaya ve dönmeye başlarlardı.

Erkek kardeşi o savaşta ölmüş olduğu için Anzak günlerinde biraz ağlardı. Bir felâketi hatırlamak için alelâde insanlar sallana sallana vurdumduymaz şehir caddeleri ve dış mahallelerden geçtikten sonra içip içip aptallaşırlar ve güle güle bu yürüyüşten söz ederlerdi. Kendisi de onlar geçerken ya pencereden ba-

(*) Yer altındaki hazinelerin bekçileri farzolunan biçimsiz cüceler.

kar, ya da öğrencilerle birlikte bir bayrak direğinin önünde dururdu.

Avustralyalılar'ın alelâde insanlara verdikleri önemin aşırı bir hâl almasının bir parçası olarak, fevkalâde insanlar bütün dünyada en çok Avustralya'da sevilmez. Bu insanlar fırsat buldukça bu saldırıcı eşitlikten, bütün nüfusunun hemen hemen hepsinin yarım düzine şehirde yaşadığı bu iki milyon mil kareden kaçmışlardı. Yamaçlarda sıralanmış kulübeler, boğazlanmış ağaçlar; reklâm çubuklarının sokulduğu kenar mahalle dışındaki yerlerden başka sâkin bir köşesi bulunmayan çirkin şehirler. Yapmacıklığı, teneke ve kontrplak damları, müthiş sıcakta su damlamayan hortumları; ayakyolunu andıran dövme demir otelleri ve resmî yapıları; konserve tenekeleri yüklü el arabaları süren zehir zemberek dilli, saldırgan, biçimsiz kadınları; kilometrelerce uzanan koku içindeki çöp tenekeleri; üstlerine surf tahtaları ve küçük kayıklar bağlanmış özel arabalar da dahil olmak üzere banliyö kumsallarına gitmek için dış mahallelerden yola çıkan araçları ve denizi gözleyen ter içindeki binlerce gövdesi ve gözleriyle şehir.

Bayan Wearne son zamanlara kadar düzenli bir şekilde kiliseye gitmiş - bunların en iyileriyle yakın bir ilişki kurmuş - ve Allah'ın Avustralyalı olduğuna yürekten inanmıştı.

Kötü niyetli bir Allah ancak Avustralyalı olabilirdi ve Bayan Wearne, Avustralya usulü acı bir tevekkülle şakayı kabullenmişti.

Bayan Wearne kırk yıla yakın bir süre coğrafya okutmuş, fakat öğrenci gruplarıyla gittiği Viktorya Eyaleti çevreleri ve Tasmanya dağlarından başka yer görmemişti. Gençlikleri fakir geçmiş; kimseye el açmamış bir kuşağın insanıydı...

Her zaman vapurla (uçak çok çabuk görüyordu bu işi) Asya çevresinde dolanarak Singapur'a, Hong Kong'a ve Kuzey Amerika'ya ve İngiltere'ye, İtalya'ya ve Fransa'ya gitmek istemiş, bu isteğinden öğrencilerine de söz etmişti.

Bu isteği şimdi, 66 yaşındayken yerine gelmişti. Çünkü bir kadın dergisinin düzenlediği yarışmayı kazanmıştı. Yarışmanın ödülü, Areopagus yolcu vapuru ile bedava bir dünya gezisiydi - Bali, Singapur, Hong Kong, Guam, San Francisco, Panama, Londra, İtalya...

İyi bir şakaydı bu, tam Avustralya usulü...

Çünkü Bayan Wearne ölmek üzereydi ve bunu kendisi de biliyordu...

İki, ya da, talihi iyi giderse üç aylık ömrü kalmıştı. Daha şimdiden, zaman zaman, çok korkutucu olan başdönmeleri geçiriyordu. Ama bunların çok büyük önem taşımadığına kendisini temin etmişlerdi. Baş ağrıları ise... Bunlar da hastalığının doğal belirtileriydi; şiddetlenmesi değil...

Kendisine pek az ömrü kaldığının bildirilmesinden iki gün sonra dünya gezisi ödülünü kazandığını müjdeleyen mektup geldi.

Bayan Wearne durumu tarttı ve yolculuğa karar verdi. İyice de heyecanlandı ve bunun iyi bir şaka olacağını düşündü.

Denizde ölmek istiyordu. Gemideki iki, üç yüz kişinin şaşkına dönmesini ve varlığından haberdar olmasını diliyordu. Melbourne'un dış mahallesinde karşılaştığı kimseler ona hep görmeden bakmışlardı. Bilmemesine imkân vermeyecek kadar zeki olduğu için, hiçliğinin farkındaydı. Para verdiği zaman posta pulu alıyordu. Yine para verip gazete aldığı zaman, ilk kez kendisi söylemek şartıyla ona «Günaydın» da diyorlardı. Ama onu hiç bir zaman bir müşteri, bir baş

belâsı, bir hiçten başka görmüyorlardı... İstiyordu ki birkaç düzine insan sinir içinde onun denize atılacak cesedinin başında bulunsun.

İstiyordu ki; gemide yayınlanan gazetede kendisi hakkında küçük bir yazı çıksın; Melbourne gazetelerinde de daha büyükçe bir yazı sosyetenin yemek partileri ve Bayan Ogilvy-Daylight'ın, yemek ve içmek dışında iki yüz konuk için en aşağı on beş bin lira salon kirası ödenmiş olan gökdelen otelinde kızı Beryl'in nişanı için ne giydiğini anlatan kadın sayfalarında yayınlansın... Areopagus'un telsiz zabiti bu haberi, ölümünü Mors alfabesiyle yayınlayacaktı. Yoksa hoparlörle mi duyururdu? Kadın dergisinin, dünya gezisi ödülünü kazanmış olan yarışmacılarının Panama ile Southhampton arasında öldüğünü bildirmesi de tam Avustralya'ya göre gaddarca, başka bir küçük şaka olacaktı.

Bayan Wearne ömrü boyunca bir hiç olarak - çünkü güzel değildi - teneke damlı, eğri telgraf direkli, kitaplardan hiç bir şey öğrenmlerine imkân olmayan saldırgan gençlerle onlardan farksız iri kızların: Mason Locaları ile Muharip Gaziler Derneği'nin kasvetli üyelerinin; otomobil kullanmak, su kayağı, surf yapmak ve içki içmek gibi onun yapamayacağı şeylerden başka yapacak bir işleri olmayan insanların doldurduğu bir dış mahallede yaşamış; hiç bir zaman da, onlardan uzaklaşabilmesini sağlayacak paraya sahip olamamıştı. Mahalleden şimdiki kaçışı çok acı bir kaçıştı; ama o zevk alıyordu. Altı yeni elbise ve tek arkadaşı, kendisinden yarım mil uzakta oturan dul Bayan Boyd'a, Eileen Boyd'a renkli diyapozitifler göndermek üzere bir fotoğraf makinesi satın almıştı. Bu kadın da saldırgan, hırçın bir yaratıktı.

İkisi de, birbirlerinden başka hiç bir şeyleri ol-

madığını bilirler; fakat buna içerlerlerdi. Bayan Wearne ilk kendisinin öleceğinden sevinçliydi. Öbür kocakarıya bir üzüntü nedeni olacaktı bu. Onu, yaptığı pastaları, TV'nin önünde ortaklaşa içtikleri şarap şişesini arayacaktı cadı.

Bayan Wearne; coğrafya derslerinin, yabancı yerlerin gerçeğini, kokularını, nemini ya da güzelliğini vermediği kanısındaydı; gezi broşürlerinin çok iyimser olduğunu sanıyordu. Şimdi kendisinin olduğu gibi hasta kimselerin tatsız birtakım olaylarla karşılaşabileceğini önceden kabul etmişti.

Bu tatsız olayların daha gemiye binmeden, taksinin kapıya gelmesiyle başlayacağını da ummamıştı. Çünkü sâkin olmanın imkânı yoktu. On bir yıldan beri Viktorya Eyaleti'nden, üç yıldan beri de Melbourne'dan dışarı çıkmamıştı. O bakımdan, evindeki son geceyi uykusuz geçirmiş ve taksi gelmeden yorulmuştu.

Taksi yolculuğu bile üzücü ve usandırıcıydı. Melbourne'un taksi şoförleri neşeli insanlardır: bahşiş kabul etmezler, yolcuların önde, yanlarında oturmalarını; onlarla bazı atların, boksörlerin ve futbolcuların değerleri hakkında söz etmeyi isterler. Valizlerin arabaya taşınmasında öldürsen yardımcı olmazlar. Bazıları arabadan inmek zahmetine bile katlanmadan bagaj kapağını arabanın içinden otomatik olarak açar. Bayan Wearne'in ağır iki valizi vardı. Bunlardan biriyle çarpıla çarıpla evden çıktı. Şoför: «Hepsi bu mu bayan?» diye sordu. Bayan Wearne yalvarmak zorunda kaldı: «Hayır. Bir tane daha var. Acaba bana yardım...»

Durum Viktorya İskelesi'nde daha da kötüydü. Çünkü her iki valizi de, yolcuların geçmek zorunda ol-

dukları gümrük holünün sonuna kadar kendisi taşımak zorunda kaldı. Eğer yanında valizlerle ayakta durabilseydi vapura ilk kendisi çıkacaktı ama daha bir saat vardı ve müthiş yorulmuş, oturmak istiyordu.

Bir süre sonra valizler kendisinden alındı da rahatladı. Bir yer bulup oturmak için bir, iki yüz metre kadar sallana sallana yürüdü. Ama bütün sıralar doluydu ve oturanlar ona kayıtsızlıkla, ya da düşmanlıkla bakıyorlar, onun yorgunluktan bitmiş bakışlarıyla karşılaşmamak için başlarını çeviriyorlardı. Sonunda İngiliz şivesiyle konuşan bir kadın ona acıdı, bir çocuğa: «Patricia sen kalk da bayan otursun» dedi.

Bu davranışa karşı kendisini çok borçlu bulan Bayan Wearne, kadınla konuşmak istedi ama kadının yüzündeki anlam bir konuşmanın istenmediğini belirtiyordu.

Bayan Wearne bir süre sonra kendisini daha iyi buldu ve gidip, kuyruğun başında olabileceğini umduğu bir yerde durdu. Korkuyla, bunun çok uzun bir kuyruk olacağına karar verdi. Çünkü yüzlerce kişi oradan pek uzaklaşmadan dolanıp duruyordu. Bir yerlerden gülüşme ve şarkı sesleri geldi kulağına.

Birkaç gümrük memuru telâşlı telâşlı işbaşı yaptılar. Birbirlerini itiştiren insanları görmezlikten geldiler. Kulübeye girerek, oradaki öbür üniformalı insanlarla konuşup çay içmeye başladılar. Gözleri hiç duvar saatlerine gitmiyordu. Kuyrukla ilgilenmeye karar verdikleri zaman saat sekizi beş geçiyordu. Bayan Wearne, İngiliz kadının: «Saat yedi buçukta başlayamazlar mıydı sanki? Tam...» diye söylendiğini duydu.

Vapura binmesine izin verilmeden iki masanın önünde tutulmasının nedenini anlayamadı. İki masa arasında gidip gelmekten iki büklüm olup şaşkına dön-

dü. Bu yetmiyormuş gibi, güvertedeki bir masanın başında oturmuş olan birkaç gemi zabiti de sorular sormak istediler. Onu itip kakan bir kalabalık zaten gemiyi doldurmuştu. Delikanlılar bağırışıp boş bira tenekeleri atıyorlardı. Bir kız Bayan Wearne'in boynuna çiçekten bir kolye geçirdi. Erkekler kahkahalar atarak böğürüyorlardı. Bayan Wearne'den başka herkes ne yaptığının farkındaydı. Yorgunluktan ölü gibiydi. Taksinin gelip onu evden almasının üzerinden dört saat geçmişti. Dış mahallenin de peşinden sürüklendiği gibi perişan bir duygu içindeydi: yolcuların; süpermarketlerde rastladığı kaba, saldırgan insanlardan farkı yok gibiydi.

Kadın dergisi bu sıkıcı durumlardan hiç söz etmemişti. Sonunda genç bir kamarot kamarasına götürdüğü zaman bir hayal kırıklığına daha uğradı. Böyle bir durumu umabilirdi ama yarışmanın ödül şartlarında, dergiden ve vapurculuk şirketinden gelen mektuplarda onun bu geziyi tek kişilik bir kamarada yapacağı ima edilmişti. Pek belirgin olmamakla birlikte, gemide dört gözle beklendiğinden bile söz etmişlerdi.

Oysa, kendisine verilen kamarada orta yaşlı üç kadın daha vardı. Kadınlar, lumboz olmadığı için kamaradaki aydınlığı sağlayan tek sönük ışığın altında durmuşlardı ve yeni geleni görmekten hiç memnun olmadılar.

Bayan Wearne can sıkıntısıyla kadınların Sydney'in kalabalık ağızlı kadınları olduğunu hemen anladı. Melbourne halkı nefret ederdi bunlardan.

Kadınlar kamarada kendilerinden başka kimse yokmuş gibi davranıyorlar, etli-butlu şeyler oldukları için de Bayan Wearne yerinden kımıldayamıyordu. Ama bezgin bir halde alttaki ranzaya çöktüğü zaman

hemen farkettiler. Bir tanesi kars gelinmesini isteyen bir sesle.

«Oraya değil Bayan» dedi. «Sizin yeriniz yukarıda.»

Bayan Wearne üst ranzada yatacağını duyunca telâşlandı:

«Ben oraya çıkamam ki» dedi.

Kadınlar hiç acıma duymadan:

«Çıkacaksınız» dediler. «Temiz yatak takımları var orada.»

Bir tanesi, kızım sana söylüyorum gelinim sen anla gibilerden, ötekilere:

«Yüksek yerlere hiç tahammülüm yok» dedi. «Harry beni daima...»

Bu başlangıcı, ipe-sapa gelmez bir hikâye izledi. Kendisine söz edilen kadın, ne kadar mantıklı olduğunu göstermek istercesine:

«Hem orada ışık yok» dedi. «Yatakta okumayı severim ben.»

Birisi kapıya vurdu ve cevap beklemeden girdi. Gömlekli ve askılı, yassı suratlı, gözlüklü, kırpık saçlı, nefesi ucuz cinsinden içki kokan bir adamdı:

«Merhaba merhaba merhaba» dedi. «Hiçbiriniz soyunmamışsınız. Ne yazık. Hey kızlar, geminin kalkısını görmek istemiyor musunuz? Güzel Melbourne'un ışıklarını? Ve Yarra Nehri'nin nefis kokusunu koklamak?»

Kadınlar hoşnutsuz sesler çıkardılar. Biri:

«Bir saat sürer geminin kalkması» dedi.

Harry iddia etti:

«Hayır. İskeleler alındı. Kaptan Vafiadis cep pusulasıyla yerinde.»

Kadınlar zorla güldüler. Harry sordu:

«Beni tanıştırmayacak mısınız?»

Kadınlar boş bulundular:

«Ne tanışması?... Ha, ona...»

Ve lütfedip kimliklerini açıkladılar:

«Ada, Muriel ve Iris.»

«Benim adım da İrene Wearne.»

«Tek başınasınız, değil mi?»

Harry de, Bayan Wearne'in anladığı kadarıyla ya lâf olsun diye, ya da mecbur olduğu için:

«Nasılsın İrene?» diye sordu.

Bayan Wearne bu kaba insanların karşısında ezilmek istemedi ama çok bunalmıştı ve hafifçe başı dönüyordu. Halinden hiç memnun değildi.

«Pek iyi değilim» dedi.

Onlara pek bir şey ifade etmedi bu karşılık. Hattâ alaylarını sürdürmek için bir açmaz diye bile kabullendiler. Harry açıkça:

«Toprağa bakar gibisin» dedi.

Muriel incitici bir kayıtsızlıkla:

«Öyleyse neden çıktınız yola?» diye sordu. «Madem hastasınız...»

Bayan Wearne:

«Bir yarışma kazandım» dedi.

«Avustralyalı Kadın ve Eş» dergisi o sırada dünyada en nefret duyduğu bir dergi haline geldi. Ahlâksız düzenbaz. Tek amacı satışı arttırmak.

Muriel, «Biz bilet parası ödedik» dercesine:

«Bedava yapıyorsunuz bu geziyi yâni, değil mi?» diye sordu.

Kum rengi saçları, kocaman bir burnu, parmaklarında da gösterişli üç yüzük vardı. Ada:

«Hele bir koyun açıklarına gelelim, üzülecek bir şeyler bulursunuz» diye alay etti.

Kapıyı vurmasıyla açması bir olan başka bir adam daha girdi kamaraya. Kalın yapılı, ağaç kütüğü enseli,

tuğla kırmızısı yüzlü, Sydney'in geniş varoşlarının içtenliğinde bir adamdı. Bayan Wearne onun hiç bir tazı yarışını kaçırmadığından, çok iyi kâğıt oynadığından, vapurdaki içki âlemlerine katılıp on, on iki teneke bira devirmeden yıkılıp kalmayacağından emindi. Bu gibi insanlarla ortak hiç bir yanı yoktu ve onların zehir gibi dillerinden korkuyordu.

Adam, bir içki âlemindekilerin onu beklemeden içkiye yumulduklarını görüp hayal kırıklığına uğradıktan sonra, hepsini geride bırakıp şaşırtmışçasına:

«Anlamalıydım» diye bağırdı. «Hâlâ buradasınız. Çabuk olun, çekin fermuarlarınızı ve öteberinizi. Nerdeyse kalkacak koca gemi.»

Adam bu lâfları, öteki adam gibi, sanki gemi onu birçok kez yanıltmış da Areopagus'tan nefret edercesine pek acı bir biçimde söylemişti. Muriel:

«Geliyor musun Ada?» diye sordu.

Ada cevap verdi:

«Elbette geliyorum. Sonra ne yapacağız?»

Bunu, geminin tatmin etmesini beklediği bir iş tahla sormuştu. Bir dakikaları boş geçmemeliydi: para vermişlerdi...

Bir kamarot Bayan Wearne'in ikinci valizini getirdi. Muriel hainceye:

«Bu yığına kamarada yer bulmanız kolay olmayacak» dedi ve hep birlikte dışarı çıktılar.

Kamarot da kapıyı açık bırakarak peşlerinden çıktı. Bayan Wearne onların konuşmalarını duydu. Ada:

«Allah'ın belâsı, sızıltı küpü» diye yakındı.

Muriel onayladı:

«Yükümüzü aldık. Ama aldırma. Dindar değilse mesele yok. Tecrübedir böyle şeyler, değil mi Harry, sevgilim?»

Bu inceleme Bayan Wearne'in yüzüne biraz kan

çıkardı ama fazla alınmadı. Bu kaba insanların kendisini hor görmelerini, etlerinin tecrübesinden başka bir şeyi anlayamayacaklarını beklemişti. Bunlarla haftalarca beraber olmak kolay dayanılır bir şey değildi Hemen uyuyamayacak kadar yorgun ve kafası meşguldü ama onlar dönmeden önce üstteki ranzanın tahta kenarına bir elle yapışarak yattı. Tek düşüncesi, ertesi sabah merdivenden nasıl ineceği konusundaki heyecanıydı...

Ertesi sabah kamarot ona bir fincan çay getirdi ve inmesine yardım etti. Öbür üç kadın yakınarak doğruldu. İris:

«Bizi neden uyandırdınız?» diye söylendi ama boşunaydı bu, çünkü Bayan Wearne ilk kahvaltıya gitmeyi istemişti.

Areopagus baş kıç vuruyor, ama Bayan Wearne sanki buna alışıkmış gibi hiç bir rahatsızlık duymuyordu. Garsonlar onu İngiliz kadını ve ailesinin oturdukları bir masaya götürdüler. Daima kendileriyle meşgul olan bu insanlar Bayan Wearne ile konuşmak için pek istekli görünmediler. Anne ikide bir rahat durmayan çocuklarına söyleniyordu. Babayı dalmış, bambaşka bir âlemde yakalayan Bayan Wearne, bu aileyi tedirgin eden bir şeyin olduğu sonucuna vardı.

Yemek salonundan hoşlandı. Büyük bir salondu; ama insan içinde kaybolmuyordu. İyonik stilde yüksek sütunları ve orkestra için yarım daire şeklinde küçük bir balkonu vardı. Bayan Wearne'in iştahı yoktu; ve o gün traş olmamış garson neşeli bir ifadeyle emirlerini öğrenmek için yanlarına geldiği zaman haşlanmış yemiş istedi.

Bayan Wearne geminin kıçına doğru dönük oturmuştu ve garsonun bir kâseden tabağa kuru erik ve kaysıyı eliyle koyduğunu gördü. Garson gülümseye-

rek tabağı Bayan Wearne'in önüne bıraktığı zaman, hafifçe iğrenen kadın tabağı geri çevirdi:

«Hayır, bu yemişleri sevmem ben. Salça ve domates verin bana.»

Garsona kuşkuyla bakıyordu. Haklıydı da. Servisi bir el çabukluğuna getirmek isteyen garson tedbirli bir şekilde bakınıp yetkili zabitin nerede olduğunu gördükten sonra, daha önceki kahvaltıdan geri kalmış olan domates ve salçayı Bayan Wearne'e aktardı. Kadın:

«Soğuk bu» dedi, «Mutfaktan sıcak bir şey getir bana.»

Yaptığının görüldüğünden emin olan garson gülümsedi ve çabucak oradan uzaklaştı. İngiliz kadın; Bayan Wearne'in bu huysuzluğuna içerlemiş, uygun görmediğini belirtmek için kaşlarını çatmıştı. Bayan Wearne acıyarak, onun da boyunun ölçüsünü alacağını düşündü.

O gün Bayan Wearne için çok soğuk ve sönük geçti. Daha doğrusu geçmek bilmedi. Barlara gitmek istemedi. Kendi kuşağının Avustralyalıları için bar erkeklerin gideceği bir yerdi. Yüzmüyor, dansetmiyor ve bingo oynamıyordu. Garip bir yalnızlık içindeydi. Kalabalık içinde yalnız başına dolaşıyordu. Saat on birde, sıcak bir çorba içti. Sadece selâm veren kimselerle öğle yemeğini yedi. Soğuk olmaz mıydı böyle bir gün? Öğleden sonra biraz uyudu. Salonlarda oturdu. Kütüphaneden bir kitap aldı. Akşam yemeğini yedi. Pul satın aldı. Geminin gazetesini okudu. Can filikası taliminde bulunmak için kalabalığa katıldı Ama bütün gün en çok iki kelime lâf etti, bunun çoğunu da yemek salonu garsonuna söyledi.

Kamaradaki öteki üç kadın giyindi, soyundu, dişlerini fırçaladı, ağızlarını açа açа esnedi. Ayak tırnak-

larını kesti, saçlarına bigudi sardı, sigara içti, birbirleriyle konuştu, kapıyı çarptı, anahtarı kaybetti, buldu ve Bayan Wearne ile bir kelime lâf etmedi. Sanki kamarada öyle birisi yoktu, bir hiçti o.

Kadınların kocaları gece, gündüz akıllarına esen saatte kamaraya geliyorlardı. Kapıya vuruyorlardı ama bir anlamı yoktu bunun; çünkü hemen dalıyorlardı içeri.

Bayan Wearne sinemaya giderek boşanmayla ilgili bir film gördü. Neşeli bir film olmalıydı, çünkü seyirciler zaman zaman gülüyorlardı. Bayan Wearne bir şey anlamadı filmden. Yorgunluk nedir bilmeyen iyi giyimli bazı kimseler stadyum büyüklüğündeki lüks bir dairede kapıları açıp kapıyorlar, telefonda abuksabuk lâflıyorlar, sanki önemsiz bir öpüşmeden söz eder gibi cinsel ilişkilerden konuşuyorlardı. Film mutlu bir sonla bitti.

Bayan Wearne güvertedeki bir koltukta oturup dolaşanları seyredeceği, birileriyle konuşacağı, enerjisini yabancı limanlara saklayacağı güneşli günleri ve sâkin bir denizi bekliyordu. Ama havalar günlerce güvertede oturulamayacak kadar fırtınalı ve soğuk geçti. Salonlarda kimse onunla konuşmuyordu. Hareket halindeki insanlara katılmak istedi ama bunu da çok yorucu buldu. Kamarasında bile rahat yoktu. Sâkin birkaç saat geçirmek, ya da dinlenmek istediği zamanlar öteki kadınlar da kamarada oluyorlardı. Her zaman gürültü, anahtar sesi ve Harry'nin o hiç değişmeyen dostça sesi kamaradan eksilmiyordu: «Merhaba merhaba merhaba. Ne yapıyorsunuz bu gece?» Ne olursa olsun Bayan Wearne onlardan hoşlanmıyordu ve gezisi onların yüzünden berbat olacaktı.

Fremantle'e varmalarından bir gün önce akşam yemeğinden sonra kamarasına döndüğü zaman üç

kadını, Harry'yi ve kamarotu büyük bir çaresizlik içinde buldu. Kadınlar çok hırslı ve huzursuzdu. Muriel: «Sandallarım ve sarı elbisem mahvoldu» diye yakınıyordu. Harry de: «Daha çekeceğimiz var» diyordu. «İçine okundu gezimizin.» Kamarot çaresizlik içinde telefona uzandı:

«Gemi kâtibi ile konuşayım.»

Harry:

«Boşuna vakit harcamış olursun» dedi. «Ne yapacak kâtip?»

Adam homurdandı:

«Hepimiz hasta olacağız. Felâket insanlar bu dagolar (*).»

Kamaraya bir gemi zabiti geldi. Çevresine baktı ve ellerini uğuşturdu:

«Nedir şikâyetiniz?»

Kadınlar hep birden yakındılar:

«Şu sarı elbiseme bakın... Şuna bakın şuna...»

Zabit sonunda bu yakınmaların nedenini buldu.

«Bir yerlerde bir sızıntı var. Banyoyu da bastı. Kahverengi valizim de mahvoldu.»

Kimse Bayan Wearne ile ilgilenmiyordu. Kamarot telefonda kıyametleri koparıyordu. Öyle hırslanmıştı ki, entipüften tuvalet masasına yumruğunu indirdi. Kutular sağa sola devrildi.

Bayan Wearne burnunu sildi ve hemen durumu anladı. Sadece su değildi kamarayı basan. Areopagus baş-kıç yaptıkça kapkara bir dere gibi ileri geri akan şey idrardı. Bayan Wearne kamaradakilerin huzursuzluğundan ve duruma el koyması için kamaraya kimseyi getirmeyi beceremeyen kamarot ve gemi zabitinin yetersizliklerinden hafifçe sevindi.

(*) Yabancılar, Avustralyalı olmayanlar.

Gemi zabiti kamaradan çıktı ve beş dakika sonra yanında bir su boruları tamircisiyle geri döndü. İngilizce bilmeyen tamirci yolcuları hiç umursamadı. Gemi zabiti özür dilercesine:

«Size başka bir kamara vermemiz gerekecek» dedi.

Bayan Wearne'in yüreği mutlulukla hopladı:

«Ben ne olacağım?» diye sordu.

Gemi zabiti bu kez onu ele aldı:

«Siz orada mı yatıyorsunuz?»

«Evet.»

«Herşeyin çaresine bakılacak. Kamarotlar gelip eşyalarınızı taşıyacak. Daha iyi bir kamaraya gideceksiniz.»

Bayan Wearne taşı gediğine koymanın zamanı geldiğine hükmetti:

«Biz kim?»

«Siz ve arkadaşlarınız.»

«Onlar benim arkadaşlarım değil.»

Öteki üç kadın durumu; aşağılamayı tartışmadan kabul ettiler; onlar da Bayan Wearne'in kendilerinden kurtulmak istediği kadar ondan kurtulmak istiyorlardı. Zabit:

«Ayrı ayrı kamaralar veremeyiz» dedi.

Ada sordu:

«Neden veremiyorsunuz? Vapur yarıyarıya boş.»

«Öyle ama Fremantle'den yolcu alacağız.»

Ona inanmadılar. Adam da biliyordu bunu.

«Bir şeyler yapmaya çalışacağım» dedi.

Gemi zabiti çıkınca kadınlar Bayan Wearne'i gene unuttular. O hemen hemen neşeyle iki valizini hazırladı. On dakika sonra bir çocuk gelip sordu:

«A 101'e kim gidecek?»

Bayan Wearne kesinlikle:

«Ben» dedi.

Çocuk valizleri aldı ve otuz metre kadar yürüdükten sonra ayağıyla bir kapıya vurdu.

Kapıyı genç bir kız açtı. On altı yaşlarında ama yaşına göre uzun boylu, yürek biçimi suratlı, ağırbaşlı bir kızdı. Uzun, siyah saçları ense hizasında bağlanmıştı. Kamarada başka kimse yoktu. İki kişilik bir kamaraydı bu. Kız bir mektup yazıyordu. Yeni gelen Amerikan şivesiyle karşıladı:

«Hoşgeldiniz. Buyrun.»

Bayan Wearne, valizlerinin üstüne düşercesine içeri girdi. Çocuk gülümsedi: «İyi mi burası?» Karşılık beklemeden çıktı. Genç kız:

«Neden değiştirdiniz kamaranızı?» diye sordu.

Eğitim görmüş bir anlam vardı sesinde. Bayan Wearne'in dikkatini kızın elleri çekti. Ürkek elleri vardı kızın. Bayan Wearne kızı hemen sevdi.

«Su bastı kamarayı» dedi.

«Çok zarar verdi mi?»

«Sanmıyorum.»

Kız, valizlerden birini alarak:

«Nereye koyayım valizlerinizi?» diye sordu.

«Nereye isterseniz.»

«Alt ranzayı tercih edersiniz herhalde?»

«Çok düşüncelisiniz yavrum.»

Gezi, bir anlam kazanmağa başlamıştı artık. Böyle sevimli bir insandan hiç bir istekte bulunmamaya karar verdi. Genç kız:

«Alt ranzada ben yatıyordum» dedi. «Şimdi değiştiririm takımları...»

Bayan Wearne kendini tanıttı:

«Adım İrene Wearne. Bir derginin yarışmasını kazandım...»

Genç kız memnunlukla:

«Ne güzel» dedi. «Ben hiç yarışma kazanmış bir kimseyle... Böyle bir şeyin gerçek olabileceğini hiç düşünmemiştim... Benim adım da Debbie. Debbie Vertigan.»

7

REVİRE İKİ KİŞİNİN getirilmesi yüzünden sabah çok dolu geçmişti. Dempsey, budalalar diye aklından geçirdi. Bakalım daha neler göreceğiz?

Adamlardan biri gemi baş-kıç yaparken yüzme havuzuna atlamış fakat yalpa durumunu iyi ayarlayamadığı için başını havuzun dibine çarpıp bayılmıştı. (Dempsey, bu Allah'ın belâsı mürettebatın havuzu nasıl doldurduklarını merak etti.) Öteki, bir can filikası eğitiminde iki ayağı kırılan bir gemiciydi. Filika çok çabuk inmiş ve makara mı, neyse o büyük bir hızla boşalarak gemicinin iki ayağını kırmıştı. Şaşılacak bir şeydi bu Dempsey'e göre, çünkü bu paslanmış Allah'ın belâsı şeylerin mataforalardan kurtulması bir meseleydi.

Şu sırada öğle yemeğini beklemekten başka yapacak bir şeyi yoktu Dempsey'in ve çok da acıkmıştı.

Bir yolcu listesine göz gezdirmeye başladı. Yemeği yalnız yememesi iyi olacaktı. Bazan da tersi olurdu ya. Opalescent'te az mı katlanmıştı bu sıkıntılara? Sofrasına konuk buyur etmeğe yetkiliydi. Bu çağrı bir şeref sayıldığı için, ya da yemekler daha iyi olur umuduyla hiç bir zaman reddedilmezdi.

Listede tanıdığı bir isim yoktu. Sydney'den yüzlerce kişi binmişti vapura. San Francisco'da inecek olan Debbie Vertigan adına takıldı. Birisinin kendisi-

ne bu addan söz etmiş olduğunu hatırladı. Kim olabilirdi bu? Bir hastası, evet soyadı başka olan bir hastası şöyle demişti ona: «Areopagus'la mı gidiyorsunuz? Ben de gelebilseydim sizinle. Yeğenim de bu vapurda. Çok güzel bir kızdır...»

Dempsey'in istediği de «Çok güzel bir kız» la yemek yemekti zaten. Bir kamarot göndererek kızı yemeğe dâvet etti. Bunu izleyen bir saat kafasını kolejli tipinde, ya da Stenograf olan sağlam yapılı, çekici bir genç kız hayali doldurdu.

Şef garson konuğu masasına getirirken hayal kırıklığına uğradı. Çıka çıka on altı yaşında bir genç kız çıkmıştı karşısına. Üstelik de bu dâvetten memnun kalmış gibi görünmeyen bir kız. Tehlikeli bir görevi yerine getirmek zorunda kalmış bir kimsenin hali içindeydi. Dempsey:

«Bir şey içer misiniz?» Diye sordu.

Genç kız uzlaşmaya yanaşmayan bir sesle:

«Biraz rahatsızım.» dedi.

Dempsey onu temin etti:

«Sinirdendir. Bu Allah'ın belâsı gemiye bir şey olmaz, merak etmeyin. Bir cin? Az bir şey cin için, bakın nasıl iyi gelecek.»

Bayan Vertigan kesinlikle:

«Ben içki içmem» dedi.

«Ben içeceğim. Bu sabah canım çıktı yorgunluktan. Bir şey içmeye hak kazandım. Bir limonata, ya da Coca için.»

«O olur.»

Dempsey her zamanki açık kalbliliğiyle:

«Çok şükür bu işi hallettik» dedi. «Rahat oturun ve neşelenin biraz. Bu dâvetin neşeli geçmesi lâzım.»

Kız gülümsedi. Dempsey konuşmasını sürdürdü:

«Babanızı hiç görmedim ama amcanızla konuştum.»

«Pek sanmıyorum, çünkü bütün amcalarım öldü.»

«Hepsi de ha? Bir amca kırımı yâni. Peki benim konuştuğum kim öyleyse?»

«Yanılmış olmayasınız?»

«Hayır hayır. Böyle birisi ile konuştum ben. Bana: 'Yeğenim de bu vapurda' dedi.»

Kız omuz silkti:

«Bilmem. Hem ben Avustralyalı da değilim.»

Dempsey: Çok çekingen, diye düşündü. Sıkılıyor bu kalabalıktan. Ben de çok yüksek sesle konuşuyorum.

Daha alçak sesle sordu:

«Ne iş yaparsınız siz?»

«İş mi? Canberra'da orta okula gittim. Babam politikacıdır.»

«Neden yalnızsınız?»

«Ailem gelemezdi. Singapur ile Hong Kong'u çok görmek istiyordum. Hong Kong'da bir arkadaşım var.»

«Öyle mi?»

Dempsey genç kız hakkında yanıldığına hükmetti. Hiç de öyle çaresiz değildi. Kız devam etti:

«Bir mektup arkadaşı. Meraklarımdan biri de mektuplaşmaktır benim.»

«Mektup arkadaşınızın ne biçim bir şey olduğunu görmeğe gidiyorsunuz demek?»

«Evet - ve şehri.»

«Hayal kırıklığına uğrayacaksınız. Mektup arkadaşlığı budalalıktan başka bir şey değil. Oh, affedersiniz. Yâni demek istiyorum ki, bunlar genellikle yalnız kimselerdir ve can sıkıcı kişiliklerinde bir bozukluk vardır.»

«Güzel mektuplar yazıyorlar ama...»

Dempsey kabul etti:

«Bunda haklısınız. Benim asıl söylemek istediğim, mektup arkadaşları ortalama olarak sizin kadar güzel değildir.»

Genç kız kızardı ve tedirgin edilmişçesine kımıldadı. Dempsey sordu:

«Söyleyin bakayım, yemek olarak ne istersiniz?»

«Aç değilim.»

«Nasıl, değil misiniz?»

Oysa kendisi kurt gibi açtı:

«Size ilâç vereyim» dedi. «Deniz tutması hayal ürünü değildir. Ama bazı kimseler kendilerini deniz tuttuğunu sanırlar. Kulaklarla ilgili bir şey bu. Neredesiniz siz, hangi kamarada?»

«A Güvertesi, A 101'de. Ama önemli değil. İyiyim şimdi.»

İyi olduğunu ispatlamak için de:

«Kuzu eti yiyeyim» dedi.

«Aranız nasıl?»

«Kiminle?»

«Gemiyle?»

Genç kız pek emin olmayarak:

«İyi» dedi. «Çok iyi.»

Fakat bu cevabın gerçekliğinden kuşkulanan Dempsey üzüldü: Koca bir salonda yapayalnız oturup kitap okuyormuş gibi yapmak; barlara gidemeyecek kadar genç olmak; havuzun yanında çevresini incelemekle meşgul adalelilerle bağdaşamamak. Kız:

«Yunan halk oyunları öğreniyorum» dedi.

«Bakın, bu güzel işte. Arkadaş edindiniz mi?»

Genç kız yakınır gibi:

«Hepsi kumar oynuyor» dedi.

«Ne yapsınlar? Vakit geçiriyorlar.»

Genç kız bu konuda bir tartışmaya girmedi. Dempsey onun pek mutlu olmadığını görüyordu.

«Çok kaba mı bu gençler?» Diye sordu.

«Bazıları.»

Dempsey onun kabul edeceğini pek ummadan:

«Küçük bir parti var, gelir misiniz?» Diye sordu.

«Kimler var?»

«İkinci zabitler çoğunlukla. Belki Birinci Zabit Tomazos da gelir. Bir, iki tane hastabakıcı, gemi ofisindeki kızlar. Çok içilecek ama neşeli olur.»

«Nerede olacak parti?»

«Benim kamarada.»

Genç kızın bunu pek uygun bulmadığını hissedince ekledi:

«İznimiz var buna. Fakat kızım arasıra biraraya gelip bir, iki kadeh bir şey içmezsek delirirız.»

Kız yüzünü eğmiş gülüyordu.

«Öyle değil mi ama?»

«Bana kızım demeniz tuhafıma gitti de. Öğretmen gibi.»

«Sana Debbie diyeceğim bundan sonra. Pek güzel bir isim değil ama, çaresiz.»

Debbie ona kendisinin nasıl hitap etmesi gerektiğini sormadı. Sadece:

«Peki» dedi. «Teşekkür ederim. Saat kaçta?»

«Gece saat 8.30 dan sonra kaçta istersen gel.»

«Ama ben bir şey içmem.»

«Fakat kızım içkiden niye korkuyorsun böyle? İçmek lâzım.»

Debbie azarlar gibi:

«Ben saygılı olmak isterim» dedi.

«Boşuna zahmet etmiş olursun.»

İçtiği cinden yüzü ışıldayarak, yemekten yarım saat sonra deniz tutmasına karşı kullanılan hapları kı-

zın kamarasına Dempsey kendisi götürdü. Kızın orada olmayacağını umuyordu.

Oysa Debbie uyuyordu. Dempsey uyandırıp uyandırmamak konusunda bir karar veremeyerek kıza baktı. Onun birkaç yıl sonra ne kadar güzelleşeceğini düşündü. O sırada Debbie uyandı. Şaşırdı, ürktü, sanki onu aşkla kendisine bakarken yakalamış gibi biraz korktu.

«İyiyim şimdi» dedi.

«Belki lâzım olur.»

«Fiatı nedir bunların?»

«Fiatı yok. Hasta olmamamız için Yunan-Avustralya Şirketi'nin müşteri politikasından sağlanıyor.»

Partiye hazırlanabilmeleri için, Dr. Zafiropulos kamaralarda hasta ziyaretine gittiği zaman Dempsey de muayene kamarasında kaldı.

Terstir, muayene olmak için bekleyen bir yığın da yolcu vardı o akşam. Hemşire Eleni sesini çıkarmadan ona yardım ediyordu.

O akşamın son hasta yolcusu yirmi üç yaşında genç bir kadındı. Dempsey sıkıntılı bir önsezi ile bunun durumunun zor olacağını hissetti. Kadının bakışları ve davranışları her şeyi açıklar gibiydi. Bütün benliğinden şehvet taşan; ne kadar kötü giyinmiş ve kötü makyaj yapmış olursa olsun bedeninden taşan elektrik gizlenemeyen tiplerdendi. Nitekim hiç te modaya uymayan, etekleri dizinde, soluk mavi, sade bir elbise giymişti. Ama Dempsey bu sade görünüşün altındaki müthiş uyanıklığın farkındaydı. Kafasında tehlike çanları çalmaya başladı: Hasta değildi bu ve en azından bir maraza çıkaracaktı. Kendisine yazık olduğunun açlığı içindeydi ama yanlış kapı çalmıştı.

Kadın küçük muayene kamarasını ilgiyle gözden geçirdikten sonra ilk söz olarak:

«Bu kadın kalacak mı burada?» Diye sordu.

Dempsey:

«Hemşire Kalogeropulu benim kadar işinin ehli bir arkadaştır» dedi.

Kadın hiç çekinmeden direndi:

«İstemiyorum onu burada. Hiç bir şey gizli olamıyor mu canım?»

«Hemşire Kalogeropulu bütün söylediklerinizi anlayacak kadar İngilizce bilmez.»

Eleni bu yalana cevap vermek üzere şaşkınlıkla ağzını açtı ama bir şey demedi. Kadın üsteledi:

«Gözleri de görmüyor mu?»

Dempsey kadına istemeye istemeye bu kadarlık bir hoşgörü tanımayı kabullendi:

«Kusura bakmazsın değil mi Hemşire?» Dedi. «Başka da muayene olmak isteyen yok galiba? Bugünlük bu kadar yeter. Kırk dakikaya kadar görüşürüz.»

Eleni:

«Hayhay» dedi.

Hemşire çıkınca Dempsey bezgin bezgin sordu:

«Neyin var senin?»

Kadın âdeta saldırır gibi cevap verdi:

«Ne demek neyim var? Neyim olduğunu pekâlâ biliyorsun. Daha ben içeri girer girmez anladın neyim olduğunu. Ama hoşuna gitmedi. Çünkü duygusaldı bu neden.»

Birçok kimse, özellikle kadınlar böyle konuşmuşlardı Dempsey'le. Hiç tanımadığı bu yabancılar, ondan hiç bir şey gizlemeden konuya girmişler, yaşantılarının en ince ayrıntılarını, seks problemlerini anlatmışlardı. Dempsey bunun nedenini toplumun çöküşünde, Allah inancının yitirilmiş olmasında buluyordu. Bu insanlar tam bir mutsuzluk içinde yardım istiyorlardı. Bedene ait değil; ruha, vicdana ait bir yardım. Bazan

bu yardımlar, kadın tarafından ayartılmamak için başvurulan manevralarla artık trajik olmaktan çıkıyor, komikleşiyordu. Belki de iyi bir ev kadını olan kadın, ihtiyaç duyduğu oranda tatmin edilemiyor, çevreden çekiniyor, korkuyor, sonra bir erkek bulmak için sokağa çıkıyor, ya da bir arkadaşının kocasını ayartıyordu. Doktora gelince-doktor bu durumu anlardı; kimseye bir şey söylemeyeceğine güvenilirdi; temiz, hastalıksız ve genellikle de yakışıklı olurlardı... Toplumun üstünde durduğu bıçak ağzının korku verici yansımasını görmek üzücüydü. Doktoru yatak odasına sokar sokmaz da tam bir dürüstlükle amaca yöneliyorlar, hemen soyunuyorlardı. Reddedildikleri zaman da saldırgan olmuyorlardı. Dempsey daima tam bir dürüstlük ve sempati ile öğüt veriyordu.

Gene öyle yaptı:

«Evet, söyle bakayım, nasıl bir yardımda bulunabilirim sana?»

Kadın içtenlikle:

«Onu yalnız Allah bilir» dedi.

Sonra garip bir şekilde konuşmasını sürdürdü:

«Soyunacağım. Bir sakıncası var mı? Oyle sıcak ki...»

Kadının fevkalâde bir vücudu vardı ama bir şey ifade etmedi Dempsey'e. Öyle çok et görmüş, bir dizi problem konusu olarak bu etleri öyle çok incelemişti ki... Kadının üstünde sadece küçük bir don kaldı:

«İstersen bunu da sen çıkar» dedi.

«Saçma saçma konuşma. Sen hasta değilsin. Ne istiyorsun peki?»

«Böyle sert konuşma. İnsan ol biraz.»

«İnsanlar böyle olur.»

Ayni hırslı ses tonuyla sordu:

«Hikâyen ne? Hâlâ kendine ait kısmı oynamakta

olduğun o fevkalâde parlak hikâyen? İster misin ben anlatayım?»

Kadın meydan okudu:

«Anlat.»

«On altı, ya da on yedi yaşında, güzel, cüretli, üstünlüğünden, cazibenden emindin ve bir şeyden, ya da birisinden nefret ediyordun - ailenden, toplumdan, okuldan, ya da sevgiline çimdik atan kız arkadaşından. O bakımdan, hiç bir şeyi umursamayarak, herkesin görüp duyması, nefret ettiğin eskimiş dünyanın kasvetli ahlâk kurallarını yıkmak için bu adamı seçtin. Güzel bir eşi, çocukları, kocaman bir otomobili, güzel elbiseleri; lokantalar, tiyatro, seks ve daha bilmem ne hakkında yeteri kadar bilgisi olan yaşlıca bir adamdı. Sana donunu indirtmesi zor olmadı. Durumu öğrendiği zaman karısının mahvolacağını umdun. Oysa adam, kendisini hiç bir şey olmamış gibi karşılayan karısına döndü. Altı, yedi yıl önce toplum böylesine kokuşmamıştı daha. Çocuk aldırmak varlıklı kişilerin işiydi, orta okul veletlerinin değil. Böylece çocuk doğdu. Ne oldu çocuğa?»

Dempsey kadının meme başlarından, çocuk doğurmuş olduğunu anlamıştı.

Kadın şaşırarak hafifçe sarardı, sonra da sarsıla sarsıla gülmeye başladı:

«Seni ilk ağızda çok hor görmüştüm» dedi. «Kusura bakma. Bu konuda çok şeyler bildiğin anlaşılıyor.»

«Kızım ben doktorum. Hem artık kim bilmiyor bunları? Daha yedi yaşındayken televizyonda seyretmeye başlıyorlar. Sen sanıyorsun ki bu yaptıkların; zavallı, eski ev kadınlarına göre çok önemli, çok üstün, çok anlamlı, tam Yirminci Yüzyıl'a göre bir şeydir. Değil. İnsanlık tarihi kadar eskidir bu.»

«Vapurla geziye çıkmış, temiz giyimli bir kenar mahalle doktoruna benziyordun... Değilmişsin... Açık da konuşuyorsun... Beğendim seni...»

«Aman uzak dur. Siz zavallı budalalar seksi Time dergisi, ya da radikal bir İngiliz piskoposu tarafından icat edilmiş bir şey sanıyorsunuz. İncil'den beri insanların başı dertte seninki gibi problemlerle. İrlanda'da da rastlardım böyle olaylara. Çiftliklerde yaşayan güzel Katolik kızlar oğlanlarla mercimeği fırına verirlerdi. Allah'a da inanırlardı. Sizin gibiler gibi sızlanmazlardı. Oğlanlarla evlenirler ve mutlu yaşarlardı.»

Genç kadın:

«Ben on altı yaşımdayken evlendim» dedi. «Evet, yaşlıca bir adamdı. Benim için aşktı bu. Ben Rüzgâr Gibi Geçti romanları ile yetişmiştim, Kinsey'in kitaplarıyla değil. İki çocuğum oldu. On sekiz yaşımdayken adam beni başından defetti. Bana yardım eden bir kadın arkadaşım vardı. Onun yanına gittim. Beraber yaşamaya başladık. Garip bir tutumu vardı. Beni mıncıklar gibi okşuyor, üstüme çıkıyordu. Hoşlanmaya başladım bundan. Fakat kadın orospuydu. Ondan ayrılmak zorunda kaldım. Adam çocukları benden aldı. O zamandan beri hangisinden daha çok hoşlandığıma karar veremedim. Benim derdim bu. Şimdi sevici bir arkadaşla beraberiz. O bile nefret ediyor benden. Beni vidalamaları için kamarotlara ve başkalarına para veriyorum... Bundan tedirgin oluyor... Kurtulmayı düşündüm... Yâni... Geminin kenarından... Sana geldim...»

Dempsey bütün bunlara inanmadı ama kadının anlattıklarında bir gerçek payı vardı. Bu gerçek belki anlattıklarından daha da kötüydü.

«Daha yirmi üç yaşındasın» dedi. «Güzelsin de.

Bütün bu karışıklığın içinde iyi olan bir şey var sende.»

Kadın bu oyalayıcı sözleri reddetti:

«Bırak bu lâfları şimdi. Eğer papaza ihtiyacım olursa çağırırım. Hepsi benim iyi bir kimse olduğumu söylüyorlar. Ama donumu indirmeme karşı gelmiyorlar. Ben de memnun oluyorum, onlar da. İyi değilim ben.»

«Güzel bir vücudun ve çok sağlıklı bir bünyen var.»

«Yâni bir kadının isteyebileceği her şey, değil mi?»

«Elbette. Doğru mu aptalca bir şey yapmak?»

Kadın omuzlarını silkti:

«Ben başka türlüsünü yapamam ki...»

«Adın ne senin?»

«Pauline. Öteki adlarımın gereği yok.»

«Söyle bakayım bana, gelgeç bir gemi doktoru gerçekten tedavi edebilir mi seni? Benim bir faydam olur mu? Konuşmak gibi, öğüt vermek gibi? Açık konuşmamı istersen, bir partiye gitmem lâzım.»

Kadın yalvardı:

«Beni de götür... Ha böyle, ha öyle...»

«Kusura bakma Pauline, götüremem. O biçim bir parti değil bu; ben de o biçim bir adam değilim.»

Kadın birden kesinlikle:

«Çok dürüst davranırım» dedi. «Sıcakta deliriyorum ben.»

Giyinmeğe başladı:

«Hap var mı, hap?»

«Senin istediklerinden yok.»

«Numara yapma.»

«Sana faydası dokunmaz...»

«Her zaman böyle titiz değilsin ama...»

Dempsey şaşırdı, tedirgin oldu:

«Ne demek istiyorsun yâni?»

«Dediğimi. Başı dertte olan kızlar için her zaman böyle asil düşüncelere sahip olmuyorsun.»

«Senin başın dertte değil ki.»

«Dertte sevgilim, hem nasıl.»

«Yaaa...»

«Tekrar edeyim. Severim ben derdi. Severim dert edinmeyi.»

Dempsey cevap vermedi.

«Canını mı sıktım Daniel Dempsey?»

«Düşünüyordum, acaba konsültasyon ücreti alayım mı diye. Galiba almam gerekecek. Elli centtir ücret. Artık gider misin?»

Kadın çıkarak onu şaşırttı. Ama tehdit etmeyi de unutmadı:

«Gene geleceğim.»

«Tahmin ederim.»

Dempsey kamarasına giderek küçük partinin hazırlıklarını gördü. Partiye yalnız hoşlandığı kimseleri çağırmıştı, sosyal durumları uygun düşenleri değil. Bir süre sonra Pauline adındaki genç kadını unuttu.

İyimser ifadeli, yuvarlak, soluk yüzleriyle birbirlerini çok andıran iki hemşire, Anna ile Sophia; Dempsey'in kamarasındaki küçük, duvara doğru eğimli kanapede oturmuşlar, söylenenleri birisi kendilerine çevirdiği zaman gülmek; neşeli ve yakışıklı Avustralyalı doktorun davranışlarıyla şaşkına dönmek; fındık yiyip şarap içmek için terbiyeli terbiyeli bekliyorlardı. Gemi ofisinden Kristina, sanki her an kırılabilirmiş gibi, dikkatle kanapenin koluna ilişmişti. Uzun boylu, düzgün vücutlu, cazip, otuzuna yakın, dürüst görünüşlü, partiye en sonra katılacak olan Tomazos'un her sözünü büyük bir dikkatle dinleyen bir kızdı. Hemşire Eleni

hoşnut ve şefkatli bir yüzle hasır iskemleye yerleşmişti. Uzun boylu, sağlam yapılı, Avustralyalı İkinci Zabit Mollon kendisine ve ötekilere bira dağıtıyordu. Zafiropulos da beyaz İspanya şarabı ve viski dağıtıyordu. Dempsey çabucak bir kadeh yuvarlayarak:

«Hey Allah'ım ne gün» diye söylendi.

Hemşire Eleni:

«Neymiş istediği?» diye sordu.

«Bir şey istediğini nereden anladın?»

«Ben otuz iki yaşındayım ve kadınım. Ben de bir şeyler istiyorum.»

Herkes güldü. Ama Dempsey:

«Herhalde onun istediklerini istemiyorsundur» dedi. «Deli o kadın.»

Hemşire Eleni:

«Bana da öyle geldi» diye onayladı.

Tomazos sırtında üniformasıyla geldi. Sanki işleri daha bitmemiş gibi bir hali vardı. Oradakilere. memnunluk duyduğu bir haberi iletti:

«Nihayet Adelaide'e uğramamız kararlaştırıldı.»

Kristina kızardı. Korkmuş, hattâ yıkılmış bir hali vardı ama güldü:

«Kaptan köprüsünde ne yapıyorsun sen Nikolaos?»

«Kâğıt oynuyorum.»

«İster inan, ister inanma; yarın 290 yolcu için geziler düzenledik.»

Kapıya vuruldu. Dempsey:

«Girin» diye bağırdı.

Gelen Debbie idi. Kız çok şık giyinmiş olduğu için Dempsey biraz şaşırdı. Zengin bir aile diye düşündü. Ekmek elden, su gölden. Allah'ın belâsı Amerikalılar.

Hepsi yeni gelene baktılar. Henüz çocuktu ama

çok geçmeden nefis bir şey olacaktı. Dempsey boşuna yemin etmemeğe uğraştı. Avazı çıktığı kadar «Yok o Allah'ın belâsı limonatadan» diye bağırdı. «Şarap, ya da bira içmez misin?» Kız şarapta karar kıldı.

Debbie de kanapenin öbür koluna oturdu. İki hemşire gülüştüler çünkü kanape tehlikeli bir şekilde ses verdi. Tomazos genç kızla konuşuyordu:

«Hong Kong'u seveceksiniz. Ben çok gittim, fakat hâlâ da etkiler beni. Gemiden çıkarken yanınıza para almayı unutmayın. Şehirde kurtulursunuz para taşımak derdinden.»

Debbie sordu:

«Bali nasıldır?»

«Hiç gitmedim. Demir yeri için kılavuza bakıyordum. İki mil uzakta demirleyeceğiz.»

Kristina öne doğru uzanarak Tomazos'un koluna dokundu:

«Ben de bir haber vereceğim sana Nikolaos - iyi mi, kötü mü orasını bilmem. Singapur'da Areopagus'tan ayrılıyorum.»

Tomazos şaşırdı:

«Ne diyorsun? Sensiz ne yaparız biz Kristina? Allak-bullak olur ofis. Bu kadar usandın mı Dimitropulos'tan?»

«Değil, değil. Yolcularla çok tatsızlıklar oldu ama o da geçti.»

«Çok üzüldüm Kristina. Kaptan masasında yanımdaki yer güzel bir kadından yoksun kalacak.»

Kristina çabuk çabuk:

«Teşekkür ederim» dedi. «Ayrılmam lâzım.»

Nedenini açıklamadı.

«Bir hava yolunda iş buldum.»

Tomazos şakalaştı:

«Hava yolu mu?... İhanet bu...»

Dempsey hepsine birden hitap ederek lâfa karıştı:

«Kaptan masası dediniz de aklıma geldi. Kaptan dün gece Allah'ın belâsı çorbayla şarabı geri gönderdi. Ben ikisini de beğenmiştim oysa. Sanki Tanrı mübarekler. Yumurtaların bozuk olduğunu söylediğim için de deli oldu bir suçumu yakalayıp beni terslemek için.»

Bu sözlere Debbie'nin güldüğünü görünce ona döndü:

«Sen görmedin bu gemi aslanını değil mi? 117 kilo ağırlığında çok sevimli bir budala. Bomboş kulaklarının arası. Bir garson çocuk attığı sigara tablasıyla bayılttı. Ama sigara tablası da som pirinçtendi. Biz Opalescent'teyken...»

Eleni:

«Ne olur...» diye direndi.

Dempsey, Debbie'ye:

«Görüyor musun?» dedi. «Ağzımı açmama imkân yok. Hemşire Eleni hâlâ görev başında. Ama bizim Opalescent'teki hemşiremizden de kat kat üstün. Oradakiler dikkatle seçilir, çok tecrübeli olmalarına önem verilirdi. Sekste nasibi kalmamış, ölmeden önce dünyayı görmeğe çıkmış şeylerdi.»

Hemşire Eleni:

«Fena mı?» dedi.

Tomazos birdenbire:

«Ben şarkı söyleyeceğim» diye lâfa girdi. «Sakın susturmaya kalkmayın.»

Dempsey:

«Aman Allah'ım» dedi. «Kafaları bulduk mu bu kadar çabuk?»

Tomazos güzel şarkı söylerdi. Geniş bir göğsü, hafifçe kızarmış kalın bir ensesi vardı. Yunan aşk

şarkısını bitirdiği zaman alkışlandı. Tomazos bunun üzerine İkinci Zabit'e:

«Tom» dedi. «Senden hiç iyilik istedim mi bugüne kadar?»

Mollon düşünmeden cevap verdi:

«Hayır. Ama istemek zamanı da geldi artık. İsteyeceğin şey neyse şunu bil ki cevabım Evet'tir.»

«Anladın demek?»

«Alay mı ediyorsun? İnsan aylarca karısını görmemiş olur ve gemi de Adelaide'e uğrarsa...»

Tomazos duyarlılıkla:

«Avustralyalılar'ın aşkı tanıdıklarına inanmazdım» dedi. «Spor, evet. Atlar, evet. Otomobil kullanmak, biraz. Ama aşk... Şarkı söyleyip kulaklarınızı harap ettiğim için beni bağışlayın, hemen gitmem lâzım. Bir yığın iş beni bekliyor. Yarın yirmi iki adet otomobil yükleyeceğiz. Yerimiz de öyle az ki nereye koyacağız bilmem. Yetmiş beş yolcu da Adelaide'de iniyor. Yakıt, su, teneke teneke reçel, posta...»

Kristina:

«Bir dakika Nikolaos» diye seslenerek onun peşinden dışarı çıktı.

Hastabakıcılardan biri Yunanca bir şey söyledi.

Debbie:

«Ne iyi bir insan» dedi. «Hiç kibirli değil.»

Hemşire Eleni de:

«Çok iyi kızdır Kristina» dedi. «Ayrılmasına çok üzüldüm. Tomazos bilmiyor elbette...»

Tomazos döndü:

«Doktor» dedi. «Yolculardan biri intihara kalkışmış. Bir kadın. Yüzme havuzuna atmış kendini.»

Dempsey hemen hükmünü verdi:

«Bu kadının kim olduğunu biliyoruz, değil mi Hemşire Eleni?»

Doktor Zafiropulos:

«Ben bakayım» dedi.

Dempsey onu önledi:

«Hayır hayır, onun istediği benim.»

Hızla muayene kamarasına gitti. Nöbetçi hastabakıcı, duruma el koymuştu. Dempsey'in tahmin ettiği gibi hasta Pauline'di. Dempsey onu hemen revire yatırdı. Olayı gören yolcu, Pauline'in havuza kazara düşmediğinden emindi. Dempsey ilgililerin havuzu boşaltmayı gene ihmal ettiklerini düşündü. Çünkü havuz akşam olunca boşaltılırdı.

Pauline'in sevici arkadaşı çıkageldi. Dempsey onunla açık açık konuştu. Adı Reidy olan kadın sağlam yapılı, oldukça güzel, kısa kesilmiş düz sarı saçlı otuz yaşlarında birisiydi.

«San Francisco'ya gidiyorum» dedi. «Kanada'da hastabakıcı olarak çalışacağım. Bu yolu tercih ettim. Pauline de hastabakıcılık kursları gördü ama dağıttı kendini. Yeteri kadar olgunlaşmış değil henüz. Bu yüzden de başı hep derde giriyor. Kamaraya erkek aldı. Barda bulduğu erkeklerdi. Çok sıkıcı oldu benim için bu. Başka nerede yatabilirdim ki? Pauline'in yol parasını da ben verdim...»

«Tartıştınız mı onunla?»

«Pauline ile tartışmamanın imkânı yoktur ki.»

«Yakınları kimlerdir?»

«Kocası var bir yerlerde.»

«Onunla temasa geçmem doğru olur mu dersiniz?»

Bayan Reidy kesinlikle:

«Hayır» dedi. «Boşuna zaman harcamış olursunuz. Gemi kâtibinin işi bu.»

«Böyle bir şeyi tekrarlar mı acaba?»

«Eğer ucu birisine dokunacaksa...»

«Ama çok ters bir davranış bu.»

«Üzüntü vermek istediği benim... Pauline'i seviyorum ben. Çok seviyorum. Anlıyorsunuz ,değil mi? O da anlıyor beni.»

«Nerede hastabakıcılık yaptı Pauline?»

«İngiltere'de, Surrey'de bir yerde.»

«Middle Hastanesi'nde mi?»

Bayan Reidy onayladı:

«Evet, orada.»

Dempsey partiye döndü ama konuklar dağılıyorlardı.

Yatıp uyuyamazdı. Pauline'i yoklamaya gitti.

Genç kadın kendine gelmişti. Revirin kadınlar bölümünde ondan başka kimse yoktu. Yüzü solmuş ve berelenmiş olan Pauline kan oturmuş gözleriyle ona bakıp gülümsedi:

«Merhaba Daniel. Üzüldün mü benim için?»

«Budalalık yapmamanı söylemiştim sana.»

«Ben böyleyimdir. Artık hap verecek misin bana?»

«Belki ama uyuman için.»

Kadına bir hap uzattı. Pauline onun hap olan elini kavrayıp ısırdı. Dempsey'in öbür elinde tuttuğu bardağın suyu döküldü. Sesini çıkarmadı. Pauline:

«Burada ne kadar kalabilirim?» diye sordu.

«Bir, iki gün.»

«Gördün mü, gene geleceğim demiştim sana. Gene yaparsam bunu?»

«Cinsel arzu duyamayacak kadar hasta olursun.»

«Mutluyum şimdi.»

«Çünkü ilgi görüyorsun.»

«Seviliyor muyum yani? Yoksa hiç bir şey ifade etmiyor muyum?»

Durumuna karşı çok hassastı.

«Sevilmiyor sayılmazsın. Ama bazı kimseler has-

taneyi tercih ederler. Bütün dünyaya sahip olamazlar ki. Hattâ akıl hastanelerine sığınmayı tercih ederler.»

«Böyle yapanlara yakınlık duyuyorum. Ben de deli miyim acaba Daniel?»

Dempsey:

«Ben sadece, ahret gezisi için bilet almaya pek neden olmadığını düşünüyorum.»

Pauline güldü ama öksürdü.

«Kanada'ya gidiyordum» dedi. «Ama gitmeyeceğim. İstemiyorum gitmek.»

Gerçekten korkmuş bir hali vardı. Dempsey kuşkuyla sordu:

«Hiç muayene oldun mu sen?»

«Hayır.»

«Ben muayene edeyim öyleyse.»

Muayeneye başladığı zaman Pauline bezgin bezgin konuştu:

«Hiç umursamayacak kadar yorgun olduğum için muayene etmek istedin beni, değil mi?»

Dempsey cevap vermedi. Pauline onun isteği üzerine yüzükoyun döndü. Kadının kalçalarının güzelliğini farketmemenin imkânı yoktu. Hastabakıcının giydirdiği kaba-saba pijamayı sıyırmak için kadın hafifçe kalçalarının kaldırdı. Dempsey onun sırtını dinledi:

«Ciğerler temiz» dedi. «Uyu artık Pauline. Geçirdiğin bir sansıntıdan acı çekiyorsun herhalde.»

Kadının gerçekten korkmuş bir hali vardı. Dempsey devam etti:

«Hapını al ve uyu. Nöbetçi hastabakıcı yalnız bırakmayacak seni. Sıkıcı olma Pauline.»

Kadın boyun eğdi:

«Peki.»

Sonra birden hırslanarak:

«Sen de gidebilirsin artık» dedi ve sırtını döndü.

Daha sonra da:

«Reidy seni görmeğe geldi mi?» diye sordu.

«Evet.»

«Üzgün müydü?»

Dempsey:

«Hayır» diyerek yürümeye başladı.

«Daniel...»

«Gene ne var?»

Kadın gene ona dönmüştü. Yüzü ifadesiz, şehvetten ve istekten uzak, çocuksu bir korku içindeydi:

«Korkuyordum» dedi.

«Korkacak bir şey yok.»

Pişman olmuştu:

«Böyle bir şey yaptığım için üzgünüm.»

Kamarasına dönen Dempsey uyuyamadı. Cinsel arzuyla huzursuzdu. Güney Avustralya'ya yaklaştıkları için havanın rutubetlenmesinden ötürü etinin arsızlaşmasından tedirgin oldu.

Dolu dolu bir bardak viski içti. Birdenbire, Allah'ın belâsı şapşal, diye düşündü. Gülünç budala. Neden kendini öldürmeye kalktı?

8

AREOPAGUS, ADELAİDE LİMANI denilen teneke kulübenin önüne sabah saat yedide geldi. Bir gün önce Güney Avustralya'da ısı 40 derecenin üstüne çıkmıştı. Karadaki hava hâlâ sıcak ve rutubetliydi. Termometre şimdiden 35'i bulmuştu.

Kaptan köprüsünden bakan Tomazos, rıhtımda bekleyen pırıl pırıl yirmi iki otomobili gördü. Grev sona ermiş, Liman Tehlikeli Yükleme İşçileri'nin 24

saatlik grevini destekleyenler - temizlik işçileri, bekçiler, vinççiler ve liman güvenlik personeli işbaşı yapmışlardı. Adelaide limanının dışında beş petrol tankeri demirlemişti. Deniz İşçileri Birliği bu teknelerde, ya da her türlü tehlikeli işte çalışmayı reddetmişti. Tomazos bunun ne ölçüde gemileri ilgilendirdiğini düşündü. Avustralya limanlarının güvenden yoksunluğu ünlüydü. Avustralyalıların umursamazlıklarının bir belirtisiydi bu. Rıhtım kantinlerinde liman güvenliği konusunda filmler gösterildiği zaman, iki adım ötelerindeki koltuklara kadar gidip filmi seyretmezler ve kâğıt oynamakta devam ederlerdi...

Gemiden çıkan ilk insan Tomazos oldu. Kiralık otomobil firması yetkilisi onu bir takım kâğıtlarla ve arabanın Areopagus'un limanda kalacağı altı saat için değil, bütün gün için kiralanması gerektiği konusunda bir yığın lâfla epey oyaladı. Tomazos arabanın kirasını ödedikten sonra, bir savaş sırasında askerler tarafından yapılmış, daha sonra da terkedilmiş gibi görünen uzun ve dar yollar boyunca hızla arabayı sürerek sıkıntısını defetti.

Adelaide'in bu yanındaki dış mahalleler güzel değildi. Tuğla ve taş yığını bloklar düşüncesizce sarı otlar boyunca serpiştirilmişti; yolda da bir ağaca, ya da çiçeğe rastlanmıyordu millerce. Evlerin çoğu çirkindi ve Avustralya'da âdet olduğu gibi tahtadan yapılmamıştı. Elaine, beyaz karıncalar tahtayı yediği için evlerin ahşaptan yapılmadığını söylemişti Tomazos'a.

Şehir daha yeni yeni canlanıyordu. Bir tepenin üstüne kurulmuştu. Kırmızı tuğladan bankalarının, Beşinci George'un ve Adelaide'in kurucusu Albay Light'ın taş heykellerinin ötesinde Lofty sıradağları ufku meydana getiriyordu. Bu sıcak ve rutubetli sabahta

dağ dizileri sigara dumanı şeritleri gibi maviydi. Tomazos bu dağlara doğru birkaç mil daha yol aldı.

Evin otomobil kapısının hemen yanında, Tomazos'un daha önce görmediği, çelik grisi renginde bir spor otomobil duruyordu. Tomazos bu arabanın Elaine için biraz pahalı olduğunu düşündü. Fakat çok canlı bir görünüşü vardı.

Anahtarı kilide soktu. Sahibi olduğu tek anahtar buydu. Kamarasındaki valiz ve çantalar çok eski, kilitleri işlemez haldeydi çünkü.

Bir an çevresine baksa; göreceği tabaklar, sigara tablaları, şarap bardakları, sandalyelerin şekli her şeyi anlaması için yeterli olacaktı, ama eve aşk dolu, elleri Southampton ve Pire'den Elaine ve çocuklar için aldığı armağanlarla dolu olarak gelmişti. Tek dikkatini çeken şey saatti. Çocuklar neredeydi? Yarım saate kadar çocukların okula gitmeleri lâzımdı.

Kahkahalarla gülerek:

«Elaine» diye bağırdı. «Uyuyor musun yoksa, tembel?»

Böyle der demez de yatak odasına girdi.

Elaine yatıyordu. Yanında da bir erkek vardı.

Yarım saniye Elaine, kamaradaki fotoğraflarından daha canlı, daha güzel göründü.

Bundan sonraki sarsıntı ise öyle müthiş oldu ki Tomazos ortadan ikiye bölündüğünü sandı.

Eğer bu durum kendisine bir mektupta kelimeler halinde, ya da telefonla, hiç olmazsa yalnızken anlatılsaydı daha katlanılabilir, hattâ anlayışla karşılanabilir, belki de bağışlanabilirdi...

Yataktakiler de onun kadar şaşırmışlardı. Her sey o kadar ortadaydı ki! Çok çirkin, çok pis bir şekilde yemişti darbeyi Tomazos. En acımasız olanı da Elaine'nin gözlerindeki kımıltıydı. Bu gözlerde bir ışık, bir

şaşkınlık vardı ama suçluluktan değil de, onun orada olmamasını, oradan çekip gitmesini, öyle ki kendisinin başladığı şeye devam etmesini isteyen bir ışık ve şaşkınlık. Bu hal çok büyük bir hızla geçtikten sonra yerini telâş, ne yapacağını bilmezlik, şiddetli hareketler ve kavga korkusu aldı.

«Nikolaos» diye bağırarak, sanki hazırlanmak, onu karşılamak için geç kalmış gibi saçlarını düzeltmek üzere hafifçe doğruldu ve örtünün üstünden çıplak göğüsleri ortaya çıktı. Gülünç bir mantıkla:

«Neden telefon etmedin?» diye sordu.

Yataktaki adam güldü. Tomazos'un bir yerlerden görmüşlüğü olan bir adamdı bu; bir partiden, bir yemekten; belki de Elaine'in eski bir okul arkadaşıydı. Ama olamazdı, çünkü Elaine yalnız kızlara mahsus çok iyi bir okula gitmişti. Tomazos nefretle:

«Çocuklar nerede?» diye sordu.

Yatak odasına koşup bu manzarayı mı görecekti çocuklar?

Elaine:

«Elizabeth Teyze'deler» dedi.

Bundan sonra ne yapılması gerektiğini bilmeyen bir tecrübesizlik içinde ve sadece sorulara cevap vermekle yetinecek gibiydi.

Tomazos'un acısını takdir eden adam biraz güçlendi:

«Neden gitmiyorsun?» diye sordu. «Burada istenmediğini görmüyor musun?»

Elaine anlamsızca:

«Peter, sen sus» dedi. «Gemiye ne oldu?»

«Birkaç otomobil yüklemek için Adelaide'e uğradık. Düşündüm ki...»

Ama ne düşündüğünü söylemedi. Elaine, sanki bu durum biraz da Tomazos'un suçuymuş gibi:

«Çok üzgünüm» dedi. «Keşke telefon etseydin.»

Sanki yabancı adam orada değilmiş gibiydi. Olan şey, Tomazos ile Elaine arasında parçalanan şeydi. Bunu da tamir etmeğe çalışmanın bir faydası yoktu. Tomazos, böyle bir durum karşısında kapılmayı bekleyebileceği hırsı deneyemeyecek kadar acıdan donup kalmıştı. Ortalığın altını üstüne getirebilirdi. İri-yarı bir şeye benzeyen adamdan korkusu yoktu; onu da parçalayabilirdi. Tek isteği buradan, bir gün öncesinin sıcaklığı ve bayağılaşmış kokusu - onların nefesleri, kahkahaları, birbirlerini mıncıklarlarken ve daha sonra da yağlı yağlı çiftleşirlerken bedenderinden fışkıran terle kaynayan, bu perdeleri örtülü odadan kurtulmaktı. Titreyen bir sesle:

«Gidiyorum» dedi.

Elaine'in gözleri kurtulmanın sevinciyle parlayınca da bu acımasız son onu bir daha yıktı.

Elaine tamamiyle çıplak bir halde, acemice bir davranışla yataktan indi. Tomazos onun kalçalarında ve çocuklarını taşıdığı karnındaki izleri gördü. Onun az ötesinde de baldırları ve tenasül uzvunun çevresi kıl içinde olan adam ayni çıplaklıkla belirdi.

Tomazos odadan çıktı. Adamın utanmaz bir hoşnutsuzluk ve zevk içinde soluk koyverdiğini, Elaine'in de vicdandan ilham almış kuvvetli bir fısıltıyla «Bu kadar kötü olma» dediğini duydu. Bundan sonraki ses tonuysa, hele bir gitsin biz gene keyfimize bakarız der gibiydi.

Elaine, sırtında, hâlâ yaptığı müthiş şeyi hatırlatan çok hafif bir sabahlık olduğu halde Tomazos'un peşinden, koşar gibi merdiveni indi. Ne kadar çok ve kaç kişiyle yaptığı önemli değildi. Yaralayan, bunu yapmış olması ve gözlerindeki o kımıltıydı.

Uzun boyu, yarı güneş yanığı teni, evlenmiş ol-

duğu birisi, bir yabancı, çok canlı bir şekilde hatırladığı gibi uzun bacakları ile delice bir coşkunluk içinde sevişen kıvrak Avustralyalı kız kapıda durdu... Şimdi pişman olmuş gibi görünmek, onun acısını dindirecek birkaç şey söylemek istiyordu. Her ikisini de birarada mı; kocası uzaklardayken yabancılarla cinsel ilişkiler kurmak, ayni zamanda evliliğini de korumak mı istiyordu?

Elaine bir an için âdice bir savunmaya geçti:

«Peşimi bırakmıyordu. Çok kibar, çok iyi, çok terbiyeli davranıyordu.»

Bu sözler üst kattaki, halinden memnun hergeleyle bağdaşmıyordu.

«Hep böyle yapıyor - herkesle - kolunu, ya da omuzunu tutuyor insanın, öyle ki bir süre sonra alışıyor, hiç farkına varmıyorsunuz...»

Garip bir şekilde, fakat az da olsa gerçek payı olan bir şeyle kendisini haklı göstermeğe çalıştı:

«Evleneli çok olmuştu. İnsanların kışkırtılabileceklerini unutmuştum. Artık - ilgi çekebileceğimi - sanmıyordum.»

Tomazos, şimdi bile gözlerine çok güzel görünen karşısındaki bu kadının sözlerine pek inanamıyordu. Bir kenara itilmiş olmanın uyuşturduğu bir ağızla soğuk soğuk:

«Benim de peşimi bırakmıyorlar» dedi. «Kaptan köprüsünü görmeğe geldiklerinde, partilerde, barlarda. Eğlencenin birer parçası olarak görüyorlar bunları. Parasını ödedikleri eğlencenin. Gemi zabiti onlara iyi davranmak zorundadır.»

Ama Elaine'in sözlerinde küçük bir gerçek payı, bağışlanabilir çok küçük bir bölüm vardı.

Elaine, sanki ikisi suçüstü yakalanmış, ikisi de ayni çaresizlik içindeymiş gibi sordu:

«Ne yapacağız şimdi?»

Bu kadarı fazlaydı artık. Tomazos:

«Ne halin varsa gör» diyerek uzaklaştı.

Sıcak otomobilde ter içinde kaldı. Dönüp ardına bakmadı. Ne yaptığının pek az farkındaydı. Allah'a isyan etmek istiyordu ama ne faydası olacaktı bunun? Bir insan olarak dilediğini yapmak, acı vermek Elaine'in hakkıydı.

Ne zaman pis bir şaka duysa - ne zaman Mollon müstehcen bir fıkra anlatmaya kalksa, aklının gözlerinde bu sabahkini andıran bir görüntü belirir ve acı duyardı. Karada, ya da denizde, loş bir odadaki yatağa baygın bir halde yayılmış olarak, güzel aşklarını dünyanın anlamamasından yakınan çıplak âşıkların gösterildiği gülünç İngiliz, ya da İsveç filmlerini seyrettiği zamanlar, zinanın gerçekliğini hatırlardı. Boğucu, kasvetli oda; artık ihmal edilen analık izleri; yataktan inerken ortaya çıkan, başka bir erkek tarafından kirletilmiş çıplaklığı; adamın kıllı bacakları ve tenasül organları; ve alaycı alaycı gülümsemesi: Kimsenin ilgilenmeyeceği bir gülümseme... Tomazos acı acı, görüntü ve ses kadar kokulu filmler de yapılması gerektiğini düşündü. Böyle bir fırsat düşkününün kurbanı olduğu için Elaine adına biraz endişe etti. Kadın-erkek ilişkilerinin böylesine zalim bir anında gülümseyebilen bir erkek; eninde sonunda ona, rahatlıkla harcanabilir; kendisine istediğini vermiş bir budala gözüyle bakabilirdi.

Yapacak başka hiç bir şey olmadığı için Adelaide Limanı'na döndü. Saat sabahın dokuzuydu. Açıkta demirli yatan ve şimdi limana girmekte olan tankerlerden biri Yunan'dı. Uzun bir süre önce Tomazos onda çalışmıştı. Tankerdekiler Areopagus'u görecekler ve

onu bulmaya geleceklerdi. Oysa şu sırada kimseyi görecek hali yoktu; bu ihtimal karşısında kıvranmaya başladı. Limanda demirlemiş 9,000 tonluk bir de Yunan şilebi vardı. Saç kısmı paslanmış, tahta bölümleri kullanılmaktan aşınmış çok yaşlı bir tekne. İskeleleri hemen hemen dikey bir hal almıştı. Kaptan köprüsü gülünç denecek kadar küçüktü. Güvertesine petrol varilleri atılmıştı. Geminin çalışılan bölümünde Avustralyalı serseri takımından rıhtım hamalları dolanıp duruyorlardı. Açık ambarlarından birindeki binlerce koyun postundan oluşan yük sıcakta kokuyordu. Üstlerine katranlı muşamba serilmiş bir dizi yüklü mavuna geminin iskele tarafında bekliyordu. Tomazos yaklaşırken hamallardan birkaçı mavunalardan birkaçının üstündeki katranlı muşambaları kaldırdı. Çatallı bir kaldıraç kullanan adamlardan biri aracın iki çatalını gerekli yere sokmak olan manevrasında başarı sağlayamayınca öbür adamlar güldüler. Tomazos bir gemiciye sordu:

«Geminin kaptanı kim?»

«Kaptan Athanassiadis.»

«Kendisi gemide mi?»

«Evet efendim. Bugün doğum günü.»

Tomazos kaptanı tanımıyordu. Gemiye çıktı. Teknenin eli-ayağı tutmaz görünüşünden şaşkına döndü. İyice iskeleye yatmıştı. Ama bu, yüklemenin şimdiki durumundan da olabilirdi.

Uzun boylu, güler yüzlü, perişan kılıklı bir adam olan İkinci Kaptan köprüdeydi. Tomazos'un, son derece harap, Areopagus'unkinden de eski, hemen hemen parça parça olmuş bir kenar mahalle evinin mutfağı büyüklüğündeki kaptan köşküne gözucuyla bakışını yakaladı. Köşkün pirinç malzemesi ve renkli küre-

leri insana bir deniz müzesinde olduğu izlenimini veriyordu. Dümen dolabı pirinçtendi ve bir yığın parmaklığı vardı. Bir yarıkta da yangın için, ya da İkinci Kaptan'ın dediği gibi, muhtemel herhangi bir şeye karşı kullanmak üzere bir balta duruyordu.

İkinci Kaptan:

«Yolculuğumuz çok zahmetli geçti» dedi. «Saatte 75 mil hızla esen rüzgâr ambar kapaklarının bir kısmının kopmasına sebep oldu. Tekne 30 derece yattı. Dalgaların geliş şeklinden ötürü uzun süre tekneyi bu durumda yönetmek zorunluğu doğdu. Bu yüzden çelik tellerin bir kısmı koptu. Yangın çıktı. Otomatik tulumba az daha gemiyi batırıyordu... Gelin, kaptanla tanışın. Bugün doğum günü.»

Kaptan Athanassiadis 9,000 tonluk bir geminin kaptanı olamayacak kadar genç, uzun boylu ve zayıf, sâkin yaratılışlı, çok hafif sesle konuşan bir adamdı.

Kamarası eski model fakat rahattı. Bir buzdolabı, denizcilik ve gemilere ait kitaplarla dolu bir kitaplığı, şişeler ve paketlerle yüklü bir dolabı vardı. Bitişik kamaradan küçük çocuk sesleriyle onları paylayan bir kadın sesi geliyordu. Kaptan:

«Merhaba Bay İkinci, konuğumuz mu var?» diye karşıladı onları.

Tanıştılar, el sıkıştılar. Çok genç, sakallı bir adam olan Üçüncü Kaptan içeri girdi. Sırtında bir pulover vardı ve gri bir pantolon giymişti. Kaptan Athanassiadis:

«Tamam mı, kalkıyor muyuz Bay Üçüncü?» diye sordu.

«Öğleye doğru Kaptan.»

«Öyleyse bir şeyler içebiliriz. Benim doğum günüm bugün.»

Tomazos:

«Eşiniz ve çocuklarınız da gemide galiba?» diye sordu.

Kaptan:

«Onları bırakmak için Pire güvenilir gelmedi bana» dedi.

Hepsi güldüler.

Hepsi de genç olan daha başka gemi zabitanı geldi kamaraya. Minderli ve L biçimi bir köşe kanapesinde oturan Tomazos'dan hafifçe tedirgin oldular.

İçki faslı başladı.

Oraya niçin geldiğini kimse sormadı Tomazos'a. Bir rahip geldi. Bir saat sonra liman yetkililerinden bazıları. Daha sonra acentalar. Onlardan yarım saat sonra da bir tankerin kaptanlarından biri. Herkes tanıştırıldı. Herkese Kaptan'ın doğum günü olduğu söylendi. Herkese içki verildi. Kaptan herkese fırtınanın gemiye verdiği zararı anlattı. Kitaplıktaki, Keelung'da satın aldığı korsan kitaplarından; eşinden ve çocuklarından söz etti. Ötekiler de nereye gittiklerini ve ne yaptıklarını söylediler... Kaptanın eşi ve çocukları görünmedi.

Bu iyi ve dürüst adamların sesleri, boğazından geçen alkol Tomazos'un aklını devamlı olarak, uğradığı aşağılanmanın ve umutsuzluğun etkilerinden uzak tuttu. Ama bir an bir sessizlik olduğu takdirde, aklın gözüne ve kulağına geri gelmek üzere tetikte bekliyorlardı bunlar: adamın değersizliği, bıyığının âdiliği, ellerinin Elaine'in bacaklarını, kalçalarını okşadığı; göğüslerini mıncıkladığı; kasıklar çevresindeki iki ayrı kıl yığınının birbirine karışması ve adamın bedeninin kalkıp inişi... (ve Elaine, acaba o nasıl kıvranmış ve solumuştu? İçine girmesi isteğini ifade etmek için bacağını ona sarmış mıydı? Spor arabasının direksiyonunu ve tenis raketini yumuşak bir şekilde kavra-

yan kendine hâkim, uzun parmakları, adamın bacaklarının arasındaki terli sıcaklığa sokulmuş muydu?) Dayanılır gibi değildi ve Tomazos'un yumrukları acı veren bir gerilim içinde sıkılıyordu. Daha. Daha içki. Hatırlanacak bir şey olmasaydı durum başkalaşır, daha dayanılır gibi olur, kötü bir tecelliden öteye geçmezdi. Ama hatırlanacak o kadar çok şey vardı ki - sadece ayni yatakta dindirilmiş aşk ve şehvet anları değil; neşeli dakikalar, Elaine çocukları doğururken, onun hastanede geçirdiği büyük heyecan. Piknikler, orman ateşinde pişirilen etler, beraber yenmiş binlerce yemek, yelken gezileri, yüzmeler, çocukları dizlerinde sallarken yıldızlara bakarak herbiri hakkında Elaine'e verilen bilgiler... Bütün bunlardan sonra gözlerdeki o: Git buradan, onunla paylaştığım zevki harap etme, diyen bakış. Daha önceki her şeyin, ona kavuşmayı beklerken geçen zamanın yokoluşu... Ve belki de, gözlerdeki bu bakışın en acı belirtisi: «Ben böyleyim, böyle olduğum için bu adamdan zevk alıyorum. Ben de onun kadar kaba, onun kadar ateşli, onun kadar âdiyim; seninle evlendiğim zaman bâkire değildim ki. Ne gülünçtü senin o şefkatli okşamaların. Benim gibi vücudunu hıza, heyecana ve tehlikeye alıştırmış bir kadın uslu uslu oturup da karşısına bir Yunan gemisinin şişman, önemsiz bir kaptanının çıkmasını mı bekleyecekti sanıyordun?»

Elaine'in aldatıcı görünüşünün ve kendisinin horlanmasının açıklanmasının sonu gelecek gibi değildi. Bütün gününü ve gecesini alabilirdi bu. İçki, az da olsa, yardım ediyordu. Öyleyse daha çok içmeliydi.

«Bu ne sıcak Tanrım» dedi.

Bu söz bile aklının gözünde bazı şeylerin resimlenmesi için yetti: Elaine'in göğüslerinin arasından ter akmış mıydı? Elbisesi kalçalarına ve beline yapışmış-

tı da, adam - adı Peter idi, bu adı unutmamalıydı - ıslak bir mayoyu çıkarır gibi onun sırtından bu elbiseyi sıyırmış mıydı?

Kaç kez, kaç yerde? (Yataklarda, spor arabalarında, plâjda, acele acele, bir sandalye üstünde?)

«Saat kaç?»

Söylediler:

«On bir.»

«Aman Tanrım, on ikide kalkıyoruz biz.»

Herkesin elini sıktı. İyi insanlardı. Bu korkunç günün bir kısmından kurtarmışlardı onu...

Tomazos, Areopagus'a döndü. Dünya da değişti. Gözleri ve burun delikleri farketti bu değişikliği. Şimdi bütün dünyaya düşman gözüyle bakıyordu. En hafifinden ona alaycı alaycı gülecek bir dünya. (Kaç kez? Elaine'in ince, geniş, serinletici, şehvetli ağzı kaç kez bu pezevengin bıyıklarında, çıplak omuzunda, göğsünde yandı? Ve uzun uzun lâflamalar - Acaba «Hayır» ile mi, ya da «Ben evliyim» ile mi başladı ve böyle bir başlangıçtan sonra Elaine'in donunu indirişine kadar bu sözlü sahtecilik ve kandırış nasıl bir yol izledi? «Çabuk ol, çocuklar neredeyse okuldan çıkar... O mu? Bırak onu, bir hatadır oldu işte. Şişman, ufacık bir Yunanlı. Hayır canım, varlıklı değil. Düşünmeğe değmez. Daha, daha beter acnımı acıt!»)

Yolcular küpeşteler boyunca sıralanmışlardı. O kadar geç olmuştu. Sıcaktan hepsi gevşemişti. Adelaide'in yüzyıllık sıcağı onları da bunaltmıştı. Ve kokular - bu kokular eskiydi, yabancı gelmemeliydi ama Tomazos daha önce hiç dikkat etmemişti: bir takım yağlar, yiyecekler, yıllanmış tahta, boya ve çelik. Gemi. Kendi gemisi. Hiç olmazsa bu gemi vardı.

Kaptan köprüsünde Mollon durumu farketti:

«Aman Allah, Nikolaos, sonunda Avustralya birasını keşfetmişsin.»

«Ne olmuş yâni?»

«Sarhoşsun arkadaş, olacağı bu.»

«Kime ne?»

«Bana göre hava hoş arkadaş. Ama belki Kaptan...»

«Durumumuz ne?»

«Tarifeye göreyiz. Kırk dakikaya kadar kalkıyoruz.»

Tomazos hırsla:

«İyi» dedi. «Bu Allah'ın belâsı şehirden ne kadar çabuk çıkarsak...»

«Ne oldu? Nesi var Adelaide'in?»

«Avustralya'ya ait her şey gibi Adelaide de çirkin, kaba...»

«O kadar değil canım.»

«Ve budala. Budala, çirkin ve pis.»

«Amma uzattın ha Nikolaos. Bu kadar batırma zavallı Adelaide'i canım. Hep biranın yediği nane bu.»

«Allahın belâsını versin bu gülünç memleketin de, onun döküntü insanlarının da...»

«Ağır ol hele. Canın yumruklanmak mı istiyor senin? Ben miyim seni böyle tedirgin eden?»

«Avustralyalı olan her şey.»

«Onlardan da altı yüz tane var vapurda.»

«Biraya ve bingoya gömülmüş aşağılık budalalar.»

Mollon hırsla:

«Hey arkadaş, hoşuma gitmiyor...» diye söze başlamıştı ki Kaptan Vafiadis kaptan köprüsüne geldi. Bu konuşmayı duyup duymadığını bilmiyorlardı. Denizde bir motorun nabzı attı ve rıhtımdan neşeli sesler yükseldi. Uğurlayıcı kalabalığı bu kez çok azdı.

Daha önce tam bir dost olan Mollon şimdi iyice düşman kesilmişti. Kaptan:

«Karınızı görebildiniz mi?» diye sordu.

Tomazos dişlerinin arasından:

«Evet» dedi. «Gördüm.»

Kaptan bu alkolün ardında nelerin gizli olduğunu anlardı. Tomazos'un nasıl bir durumla karşılaştığını aşağı yukarı hepsi biliyorlardı.

Yarım saat sonra Torrens Nehri'nde manevra yapıyorlardı. Kaptan Vafiadis talimat verdi:

«Vardiya zabiti, gemiyi döndürün.»

Tomazos cevap verdi:

«Başüstüne efendim. Serdümen sancak 25.»

Bu buyruk, Areopagus'u yarım bir daire içinde sancağa almak içindi.

Kaptan yüksek sesle:

«Sancak değil» dedi. «Öbür yana, iskeleye.»

Tomazos, buyruğunun kaptan tarafından değiştirilmesine çok bozuldu. Bununla birlikte kaptan'a uydu:

«Serdümen, dümeni ortala... iskele 20.»

Bu dönüşü yaparlarken, Tomazos neden yanıldığını anladı. Nehrin o yanında bir tanker demirliydi. Tomazos'un verdiği buyrukla Areopagus dokuz metre bir farkla tankerin yanından aşabilirdi ama işin kötüsü Tomazos öyle perişan bir durumdaydı ki orada bir tankerin demirli olduğunu bilmiyordu.

Üçüncü Zabit Makris de kaptan köprüsündeydi. O kadar şaşırmıştı ki, nereye bakacağını bilemiyordu. Böyle bir azarlama ve yanlış ilk kez başına geliyordu Tomazos'un.

Kaptan Vafiadis soğuk bir ifadeyle:

«İnsan sizin ayık olmadığınıza hükmedecek Bay Tomazos» diyerek kaptan köprüsünden ayrıldı.

Birlikte çalıştığı kimseler için o güne kadar hiç

kötü bir şey düşünmemiş olan Tomazos, o anda Kaptan Vafiadis'ten nefret etti. Kaptan bu dikkatsizliğin nedenini pekâlâ bilirdi; üstelemesinin ne anlamı vardı? Huzursuzluk içinde ve yüksek sesle:

«Ne olmuş yâni?» dedi. «Ha iskele, ha sancak, ne farkı var?»

Farkı vardı. Çünkü Makris, heyecanlı bir dedikodu olarak olayı herkese yayacaktı. Daha kötüsü, serdümenin Yannopulos olmasıydı. Yannopulos kırk beş yaşlarında, ceviz rengi suratlı, sâkin, yumuşak başlı, büyük güven duyulan çok iyi bir gemici ve birlikte çalışmaktan insanın zevk aldığı, zayıf bir adamdı.

Bu yanlışlık Elaine'in eseriydi. Kıymetli ve insanın değer verdiği bir şey şimdi şaşkınlığa ve nefrete dönüşmüştü. Yannopulos'un dedikodu yapması söz konusu değildi ama güvenini yitirebilirdi. Genç ve can sıkıcı birisi olan Makris gevezelik edecek; söyleyeceği şeyler dallanıp budaklanarak gemiyi dolanacaktı. Bu söylentiler belirli zamanlarda bir dil pelesengi haline gelecekti: «Birinci Zabit mi? Karısını bir herifle yakaladığı zamana kadar iyiydi. O günden sonra kendisine duyulan güveni sarstı. O bakımdan dikkatli ol...»

Tomazos kaptan köprüsünün birkaç metre arka tarafındaki kamarasına çekilerek herkesten kaçtı. Üç buçuğa, dört buçuk metre boyutunda küçük, temiz bir kamaraydı ama şimdi artık bir hapisane olacaktı. Bir yatağı ve gardrobu, Japonya'da satın alınmış transistorlu bir radyosu, bir tuvalet masası ve lavabosu vardı. Kapısı vardı ama bütün gün açık durur ve içerisi görünürdü. Tomazos şimdi kapıyı kapatmıştı. Viski şişesine dokunmadı. Çünkü birkaç saat sonra gene görev başında olacaktı. Güneş kamarayı ısıtmış, içeri-

deki hava boğucu bir hal almıştı. Tomazos yatağa uzanarak saatlerin geçmesini beklemeye başladı.

Yukarılarda fırtına patladı ve gemi nehirden çıkıp yeniden Büyük Avustralya Koyu'na girdiği zaman dalgalar tekneyi dövmeğe başladı. Areopagus baş vurdu ve sarsıldı.

Tomazos işbaşı yaptı. Denizin siyah mermer renginde olmasına ve küçük dağlar halinde yuvarlanmasına sevindi. Kaptan köprüsünde, kendisini saygıyla selâmlayan Yannopulos'tan başka kimse yoktu. Hiç bir zaman uzun boylu konuşmazlardı. O kadar anlaşırlardı ki, lüzum da kalmazdı konuşmalarına. Ama Tomazos şimdi kendi halini düşünüyordu ve yorgundu. Bugüne kadar hiç bezginlik duymamış olan bu adam o günün etkisiyle bunalmıştı ve bu bezginlikten kurtulamayacakmış gibi hissediyordu kendini.

Dümeni telemotor düzeni ile çalıştıran dümen dolabını çevirmekte olan dümenciye:

«Gemiyi cayropilota bağlıyorum» dedi.

Kontrol manivelâsını «Boş» a getirdi. Ana düğmeyi çevirdi ve dümen dolabı ile dümeni ortaya getirdi. Sonra telemotor hidrolik sistemin ikinci yol valfını açtı. Yannopulos'a yapacak hiç bir şey bırakmadı. Kontrol manivelâsını «El»e getirdi. Areopagus şimdi cayropilot tekerleğinin elle kontrolu altındaydı. Gemiyi, 272 olan devamlı rotasına soktu ve kontrol manivelâsını «cayro» ya getirdi. Areopagus artık, Fremantle'e kadar olan 1,348 millik yolun büyük bir kısmını kendi başına aşacaktı. Tomazos, denizin durumuna göre 0-6 lık bir ölçü üzerine geriye doğru dönen iki yitik hareket cihaz kontrolu olan «Hava Ayarı» ve «Dümen Ayarı»nda küçük değişiklikler yaptı. İyice kabarmış, kötü bir denizdi. Tomazos dümen avarını denizin bu halini, yükü, geminin dengesini dikka-

te alarak yapmıştı. Gemi rotasına girdiği zaman kendiliğinden düzelecek şekilde dümeni biraz bastırdı. Bir süre sonra da, dikey bir şekilde hareket eden harita kâğıdında yatay bir yol izleyen iki mürekkepli kalemin yaptığı işaretleri görmek üzere seyir kamarasındaki rota kayıt haritasını inceledi.

Harita yirmi yedi buçuk metre uzunluğundaydı ve geminin otuz gün süreyle izleyeceği rotayı gösteriyordu. Haritanın sol alt yanında, herbiri 90 derecelik bir rota dilimini temsil eden dört dilim vardı. Haritanın geri kalan kısmı, herbiri 10 dereceyi temsil eden dokuz ana dikey kısma bölünmüştü. 0 dan 90'a ve 180'den 270'e kadar olan sayılar soldan sağa; 90'dan 180'e ve 270'den 360'a kadar olan sayılar da sağdan sola okunuyordu. İki kalem haritanın bir yanından öteki yanına geçerek geminin rotasını belirtiyordu. Haritanın çizgileri yataydı ve her çizgi 10 dakikalık bir süreyi belirtiyordu. Rota kayıt haritası üzerindeki zikzak mürekkep izleri, Tomazos'a yaptığı düzeltmelerin doğru olduğunu gösterdi.

Kaptan Vafiadis kaptan köprüsüne geldi. Tomazos tedirgin oldu ve Kaptan sanki bunu biliyormuş da doğrulamak istiyormuş gibi - belki de yedi yıldır yapamadığı bir şey olarak - Tomazos'un hoşuna gitmesi için hızlı hızlı:

«Bana son durumu göster ve sanki bizim hesabımıza iş görebilirmiş gibi bu budala âletle uğraşıp durma.»

Anlamsız bir sözdü bu. Bir kez şirket para verip budala bir âlet satın almazdı. Üstelik cayropilot inanılmayacak kadar doğru, gemi zabitanından bir oranda daha iyi iş görmeği beceren karışık bir cihazdı.

Tomazos, vardiyaya gelir gelmez Areopagus'un

durumunu sabit kılmayacak kadar çok iyi bir sefer zabitiydi.

Kaptan, sanki Adelaide'e uğramak Tomazos'un fikriymiş gibi gene de yakındı:

«Bu otomobilleri almak için dünyanın vaktini kaybettik.»

«Birkaç mil daha isteyeyim mi efendim?»

«Başmühendis verir mi dersin?»

Tomazos, Kaptan'ın kendisini düşünerek tedirgin olduğunu farkedince rahatladı. Bütün sefer boyunca geç kalacaktı - Fremantle, Bali, Singapur, Honk Kong... Adelaide'e varmadan çok önce limiti doldurmuştu. Şirket ve daha kötüsü yolcular şikâyet edecek; bu da Kaptan'ın yanılmazlık durumunu, şirketin broşürlerinde ilân edilen tam zamanında gelip gitmek konusundaki ününü yok edecekti. Areopagus'taki söylentilere göre Kaptan ve Başmühendis birbirlerinden nefret etmekteydiler. Kaptan Vafiadis, özellikle Bay Bitsios'un geri çevireceğini bildiği durumlarda ondan bir istekte bulunmaktan son derece kaçınırdı.

Tomazos dört saatlik vardiya görevini tamamladığı sırada Kristina da telsiz odasının penceresinde duruyordu.

«Merhaba Nikolaos» diye seslendi. Aksi halde Tomazos'un ne onu, ne de başka birisini görecek hali vardı. Kristina yirmi dakikadan beri burada, ayda bir defadan fazla görmediği telsiz zabitiyle ve biraz da zorlukla konuşuyordu. Telsiz zabiti elli yaşlarında, işinin ehli, ciddî ve terbiyeli bir Türk'tü. Kristina onunla sırf Tomazos'un görevi bittiği zaman orda bulunmasını uygun kılmak için konuşmuştu.

«Burada ne yapıyorsun Kristina?»

«Anneme telsiz çekiyorum.»

Tomazos:

«Annen olduğunu bilmiyordum» dedi.

Kristina nazik bir şekilde onu tersledi:

«Hepimizin annesi var, üstelik benimkinin yarın doğum günü.»

Tomazos biraz düşünüp öyle cevap verdi:

«Ne garip, tanıdıklarımızla ahbaplık, dostluk ediyoruz da, anneleri olabileceğini düşünemiyoruz. Ne demek istediğimi anlıyorsun, değil mi?»

«Elbette. Beni geminin bir parçası, ofisteki bir kız gibi görüyorsunuz sadece... ve beni başka türlü görmek de yanlış olur ya.»

«Evet. Bunun gibi bir şey. Ama sen Areopagus'un iş gören bir uzvundan daha başkasın Kristina...»

Kristina susuyordu. Sırtında şirketin koyu yeşil ceket ve soluk yeşil bluzdan ibaret üniforması olduğu halde uzun süre şaşkınlıkla duraladı. O gün eski neşeli halinden çok uzak olduğu için Tomazos da susuyordu.

Sonunda Kristina, sesi titreyerek:

«Haberimiz var» dedi. «Daha doğrusu benim var, kötü bir şey olduğundan. Çok üzüldüm.»

«Olur böyle şeyler.»

«Ama sen çok iyi bir insansın.»

«Gemicilerin başına gelir bu - ve gemici karılarının.»

«Çok üzüldüm böyle bir şey...»

«Çaresizdi. Çocuklarıma zor gelecek.»

«Bali, ya da Singapur'a varınca mektup alırsın ve kavga biter.»

«Kavgadan da kötü bir şeydi bu Kristina.»

«Ama düzelebilir Nikolaos.»

Tomazos:

«Hayır» dedi. «Hiç bir zaman düzelmeyecek. Artık onunla yaşayamam.»

«Çok kötü. Ama şimdi böyle diyorsun Nikolaos. Zaman acını dindirir.»

«Çok iyi yüreklisin.»

Kristina daha fazla bir şey söyleyemedi. Sadece: «İyi geceler Nikolaos» dedi. «Dostların olduğunu unutma.»

«İyi geceler Kristina.»

Tomazos kamarasına döndü. İçersi hâlâ nemli ve sıkıntılıydı. Haber bültenini dinledi. Gene savaşlar ve isyanlar vardı. İnsanlar ondan daha büyük dertler içindeydi. Arkadaşı olsun olmasın, kederli bir Birinci Zabit için yalnız kalmak imkânı olmadığını bilyordu. Her sözüne, her davranışına, her kusur ve maksatlı hareketine dikkat edilecek, konuşulacak; güvertelerdeki, salonlardaki ve barlardaki eski tutumları ile birlikte tahlil edilecekti. Yemeklerdeki konuşmaları, ya da susmasına garsonlar tarafından kulak verilecek, ya da dikkat edilecek ve bunlar belki de bire bin katılarak başka yerlerde tekrar edilecek, anlatılacaktı. Sert davransa sinirliliğine, yumuşak davransa, artık bittiğine, perişan olduğuna verilecekti.

Bu düşünce zincirine Kristina'yı sokmamıştı. Kristina'nın gösterdiği yakınlık, dedikodunun ofise kadar, dolayısıyla da geminin her yanına ulaştığını belli ediyordu.

Bitkin bir haldeydi ama bunaltıcı sıcak ve düşüncelerinin kargaşalığı uyumasını engelliyordu. Acaba Elaine de uyanık mıydı? Yanında kimse var mıydı bu gece? Peter denen adam evli miydi? Evli olmalıydı, çünkü Tomazos'un tahminine göre otuzunun üstündeydi. Bu konuda başkaları da acı çekecekti öyleyse. Ve Elaine? Korkuyor muydu şimdi? Hayır. Bir kadın için hiç de doğal olmayan bir biçimde, korku nedir bilmezdi Elaine. Ama evliliğinin sona ermiş olması dü-

şüncesi, onun huzurunu bozacaktı. En azından bir avukatla sıkıcı konuşmalar başta olmak üzere hoş olmayan işlemler biribirini izleyecekti. Bu yüz karası, herkese tepeden bakan annesini yaralayacaktı...

Tomazos'u yaralayan ise gördükleriydi. Çiftleşmiş olan çıplak, terli bedenler; yakalanmış olma korkusunu bile gölgede bırakan, gözlerdeki o umursamazlık belirtisi. Git buradan da biz işimizi sürdürelim. Daha önceki yaşantılarıyla öylesine ters düşen bir haldi ki bu.

O günleri düşünmenin ne gereği vardı artık?

İçmeliydi.

Önündeki sekiz saat kendisinindi; ve eğer içmek istiyorsa...

İkinci viski şişesi açılmamış olarak yatağının altında duruyordu.

Tomazos yaralı yalnızlığı içinde içebildiği kadar içti. Sabah saat dörtte onu çağırmak için gözcü geldiği zaman görmemesi için şişeyi ortadan kaldırdı.

9

TOMAZOS'UN YİRMİ BİR METRE altında olan Dimitrios Retalis şimdi daha mutlu bir gençti.

Bir arkadaşı vardı.

Keith Rajaratnam, Sidney'de gaz tübünün patlaması sonucu yaralanan gemicinin yerine Melbourne'da gemiye alınmıştı.

Avustralyalı, Yeni Zelândalı, İngiliz ve Güney Afrikalı yolcuların yararına ingilizce bilen birkaç müretteba bulundurmak Yunan-Avustralya Deniz Yolu'nun siyasetiydi. Gemi ofisindeki kızlar, barmenler; kap-

tan köprüsünde bir, iki zabit gibi. Ama Başmühendisin güverteler altındaki altmış kişilik mürettebatının tamamı Yunanlıydı; ve bunlardan yalnız ikisi çatpat İngilizce konuşuyordu.

Rajaratnam, Singapur'luydu; makinistliği, dünyanın beşinci büyük limanı olan Singapur'da öğrenmişti. Hindistan asıllıydı ama yalnız ingilizce biliyordu. Dimitrios şimdi anladığına göre epeyce ingilizce öğrenmişti. Mutlu bir raslantı olarak teknik bilgisi de Rajaratnam'ın düzeyindeydi. O bakımdan, yeni gence Areopagus'un barsaklarını göstermek; makine dairesinin hava basınç ölçme âleti, yağ basınçları, işlenecek malzemeyi makineye verme komutları, iskele pervane şaftı üzerindeki yağlama yerleri, ana buhar borusuna giden ölçme âletleri ile kontrol valfları, üstün ısıtıcı, kazanlara giden gözetleme delikleri, yağlama tankları ve süzgeçleri ve daha düzinelerle valf, kanal; nefesliklerin yerleri ile doğru okunmaları hakkında aydınlatmak görevi kendisine verildi...

Dimitrios, Rajaratnam'ın bu bilgileri hızla ve aklında tutmak üzere yutar gibi bellediğini gördü. Areopagus'un iskele makine dairesinde dünyaya gelmiş olmalıydı bu genç.

Rajaratnam ufak-tefek, temiz, yüzüne bakılır, tertipli, sıcaktan yakınmayan bir gençti. Nükteden anlıyordu. En iyisi de, bir Avrupa memleketinde kimliği hakkında kolaylıkla hüküm verilebilecek olan Dimitrios'u hiç bir art düşünceye kapılmadan olduğu gibi kabullenmesiydi.

Dimitrios'la dama oynadı ve ona satranç öğretti. Saatlerce konuşabiliyor, karşısındakini incitmeden de «Şimdi bu kitabı okumak istiyorum, kusura bakmazsın değil mi?» ya da «Bir arkadaşıma mektup yazacağım,

yarım saat için senden ayrılacağım» diyebiliyordu. Dimitrios'a:

«Singapur'a varınca seni gezdiririm» dedi. «Change Alley'den daha iyi yerlere götürürüm. Ama istersen oraya da gider, esnafla çekişe çekişe pazarlık ederiz. Madras pilâvı sever misin? Çinlilerin ördek kızartması da çok güzeldir... Babamın Serangoon Yolu'nda bir dükkânı var... Botanik Bahçeleri'ndeki orkideleri gördün mü?»

Ticaret gemisi mürettebatından birinin sanki bu çiçekleri görmek istemesi çok doğalmış gibi sormuştu bunu; Dimitrios da bunun için seviyordu onu.

Eğer karaya çıkabilirlerse beraber çıkmaları gerektiği hakkındaki doğal kanı Dimitrios'u çok sevindiriyordu. Günlerin de, görevlerin de çabuk ve zevkli geçeceğinden emindi. Tek üzüntüsü, ötekinin ne zaman gemiden ayrılacağıydı.

Rajaratnam'ı bu düşünceye bağlamak, onunla bir yıl, on beş ay, ya da daha ötelere uzanan sözlü bir anlaşma yapmak istiyordu.

«Bizimle ne kadar kalacaksın?» Diye sordu.

Rajaratnam kuşkuyla:

«Bilmem ki Dimitrios» dedi.

Küçük adının söylenmesinden cesaretlenen Dimitrios üsteledi:

«Sen ne kadar kalmak istersin?»

Onu kalmaya zorlamak değil, kalacağına inanmak istiyordu. Keith gülerek:

«Pire'ye varınca beni atarlar» dedi. «Yerime de bir Yunanlı alırlar.»

Bu durumdan hiç yakınmadan, her zamanki gibi akıllıca tutumuyla ekledi:

«Böyle yapmakta çok haklılar elbette.»

«Ama insan kolundan tutulup atılamaz ki...»

«Atmazlar inşallah. Benim anlaşmam yalnız bu sefer için.»

«Yeni bir anlaşma yapmaları gerek seninle.»

«İyi olur.»

Dimitrios'un rahatlaması için bu kadarı yetti: Rajaratnam gemide kendisinden, Dimitrios'tan başka kimseyle konuşmuyordu; buna rağmen Areopagus'un öbür seferi için bir anlaşma yapmalarını iyi olur diye karşılıyordu. Bu arkadaşlıktı işte.

Areopagus, Fremantle'de sadece üç saat kaldı. Kendilerine geminin burada on altı saat kalacağı söylenmiş olan bazı yolcular bozuldular. Dimitrios ise âdeta bayram etti.

Arkadaşıyla geniş Okyanus Terminali'nin çevresinde dolaştı. Kimse kendileriyle alay etmedi. Terminali dolduran kamarotlar ve garsonlar sandalyelerde oturup kahve içtiler, bol bol güldüler. Dimitrios bunların arasında Yani'yi görmedi. Birkaçı; dar, pembe bir elbise giymiş olan Eğlence Zabiti (aslında bu zabit değil, sivildi) ile futbol oynadı. Keith, adamın elbisesi hakkında bir şey söylemedi. Üstünde bir İngiliz yolcu gemisinin fotoğrafı olan kartpostalı Dimitrios'a göstererek:

«Bu gemide çalıştım ben» dedi. «Hızlı bir gemiydi. Zabitler hep burunlarından konuşuyorlardı. Ağızlarıyla neden konuşmadıklarını çok merak ederdim.»

Dimitrios sevinçle Rahibin haklı olduğunu düşündü.

Onun için dua etmişti Rahip.

Bu dua yerine gelmişti.

Rajaratnam hiç bir istekte bulunmuyordu. Hiç bir ihtiyacı yoktu. Dimitrios da ondan bir şey istemi-

yordu. Onu çok seviyordu. Sevimli, hattâ kültürlüydü. Mühendis olmalıydı o. Dimitrios'un iğrenç bedeniyse onu kendine tutsak etmiyor, istekleriyle onu utandırmıyordu. Cinsel bir ilişki kurmayı düşünemeyecek kadar genç Rajaratnam'a saygı duyuyordu. Ona elini bile değdirmemişti. Birbirlerinin üstünde hiç bir hak iddiasında bulunmuyorlardı. Buna rağmen Dimitrios onun için kendini ölüme atabilirdi.

Terminalde heyecanlı bir hava esiyordu. Bu hava yolculardan mürettebata da bulaştı. Yolcular heyecanlıydı, çünkü topraklarından, kanunları ve buyrukları, bankaları, gazeteleri, telefonları ve kenar mahalleleriyle beyaz toplumdan ayrılıp bilinmeyen Asya'nın rutubetli, yeşil ormanlarına doğru yola çıkıyorlardı. Davranışları buralardaki yabancılar tarafından değerlendirilmeyecek, kendilerinden başka beyazlar tarafından da dikkate alınmayacaktı. Bu, beş yüz elli kişinin birkaç hafta için başvuracakları ve kimseye bir şey borçlu olmayacakları anlaşmaydı; bir çeşit gizli anlaşma.

Saatlerce sonra Dimitrios ve Keith, B Güvertesi'nin makine dairesi mürettebatına ayrılmış küçük bölümünde duruyorlardı.

Denizden en fazla bir buçuk metre yüksekteydiler. Huzur içinde denizi ve göğü seyrediyorlardı. Uzaklarda bir orkestranın müziği duyuluyor, Yunan yemeklerinin kokusu burunlarına geliyordu. Hayat Dimitrios için birdenbire güzelleşmişti. Hattâ Areopagus'un iskele makine dairesinin sıkışık bölümünde, kalabalık mürettebat yemek odasında, insan kokusuyla dolu ve sağlık için zararlı olabilecek kadar sıcak dört kişilik kamarada; ve bu birkaç metre karelik B Güvertesi'nde bile.

Keith parmağını göğe uzatarak:

«Bak şu Alpherat yıldızı» dedi. «Hayır. Göremiyorsun. Ver bana elini, parmağını oraya doğru tutayım.»

Bu küçük, narin, kahverengi elin teması Dimitrios'u elektriklendirdi ama bir şehvet duygusu uyandırmadı. Keith ile beraberken viski içmeğe, etin uyuşturulmasına, barın gülünç köşelerinde iğrenç durumlar almaya lüzum yoktu. Gerçek birer arkadaştılar; ikisinden de böyle bir istek gelmemişti.

Öbür iki makinisti tedirgin etmemek için kamara elektriğini yakmadan soyundular ama ikisi de konuşmalarına son vermeye istekli değildi. Konuşacak bir yığın şeyleri vardı; ingilizce konuşacakları için de söylediklerinden sıkılmalarına gerek yoktu. Dimitrios:

«Evlenmeyi düşünüyor musun?» Diye sordu.

Keith inançla:

«Ben mi?» Dedi. «Felâket olur bu. Onun da sırası gelecek herhalde. Bir yığın çocuğum olacak. Sekiz tane filân.»

Dimitrios güldü. Anlamsız, yersiz bir şey olurdu bu. Belki de mahsus söylemişti. Gemicilerden biri kımıldadı ve:

«Susun» dedi. «Uykumuz var bizim.»

Dimitrios bu sözleri Keith'e çevirdikten sonra yatağına uzandı ve hoşnutlukla uykuyu beklemeye başladı.

Keith'in kalbinde hiç bir kötülük olmadığını düşündü. Son derece şefkatliydi. Kimse için kötü bir şey düşünmesine imkân yoktu. Şiddet ve kirli davranışlar onu ancak şaşırtabilirdi. Onu sevmemek mümkün değildi.

AREOPAGUS 1930'LARIN BAŞLARINDA bir Amerikan tersanesinde yapılmıştı. Hemen hemen 1914'lerin havasını taşıyan bir plân ve üslup sağlamlığı; dikkati çok çeken düz pruvaları, kruvazörlerin kaşık biçimi kıçı ve dikeye yakın bacalarıyla denizciliğin büyük günlerinin belirli bir ölçüde gerçek bir mirası gibiydi. Karmaşık çalışma düzeni çok dikkatli hesabı gerektiren teknesi ve ana kuruluş parçaları elektrikle çalışan âletlerle değil, elle ve akkor perçin çivileriyle perçinlenmişti. O zamanlar pek bilinmeyen bir usul olan bir gemi teknesinin kaynak yapılması işlemi ağırlık, zaman ve işte ekonomi sağlıyor; daha az bir tahrik gücüyle yetinen yumuşak bir biçim veriyor fakat hiç bir zaman eski usuldeki elle perçinin verdiği sağlamlığı veremiyordu. Bu bakımdan, Areopagus ancak şimdi, otuz yıldan fazla bir zaman geçtikten sonra yaşlandığını hissetmeğe başlamıştı.

Gemi; Amerikan gemi yapımı endüstrisiyle uluslararası anlaşmaların düzeni ön plânda tutularak yapılmıştı. Bunlar da ana plân, radyo, can kurtaran filikaları, genel sağlığı koruma tedbirleri, yangın söndürme, yapım gereçleri ve onarım için gözden geçirmekti. Areopagus'un kazanları, daha eski model olmakla birlikte, kömür değil sıvı yakıt kullanacak ölçüde 1914'lerin yeteri kadar ilerisinde, suyun kazandan geçmesini sağlayan boru bataryalarına sahip olacak kadar moderndi. Kazan boru bataryalarının, tonlarca durgun suyu kaynatacak gaz taşıması Areopagus'un yapımından çok az önce önem kazanmıştı. Türbinle çalışan bütün modern vapurlarda olduğu gibi Areopagus'da da borular suyu alevlerin ve gazla-

rın arasından geçiriyor, böylece ağırlıktan ve yerden büyük tasarruf sağlanıyordu. Bu arada, Areopagus'un yapıldığı sırada maden arıtma bilgisi de büyük ölçüde gelişiyordu ki, bu da arttırılan buhar basıncında güven içinde büyük bir yükselmeyi mümkün kılıyor, dolayısıyla da iş verimini arttırıyordu. Basıncın yükselmesi, doğru orantılı olarak, şaftın beygir gücü üretmek için gerek duyduğu yakıt tüketimini azaltıyordu.

Areopagus'un tropikal sularda çalıştırılması düşünülmüş ve Kuzey Atlantik hattında çalışan yolcu vapurlarının tersine, (Gezinti Güvertesi denen) açık bir güverteyle inşa edilmişti. Gemi 1948 yılına kadar Karayipler'de ilk sahipleri olan Amerikalılara hizmet etmiş; sonra, tekneyi satın alan Hollanda kumpanyasının bayrağı altında Akdeniz'de görev yapmış, 1961 yılında da 3 milyon sterline Yunan-Avustralya Yolcu ve Yük Seferleri tarafından satın alınmıştı. Panama kayıtlı, fakat aslında, mevsim dışında Asya sularında geziler de düzenleyerek Pire ile Avustralya limanları arasında sefer yapan bir Yunan gemisiydi.

Gros 23,191, net 12,463 ton; boyu 196 metre 29 santimetre, eni de 25 metre 87 santimetreydi (çıkıntıları ile 26 metre). Çektiği su 9 metre 46 santimetreydi. Çift uskurlu türbinlerinin toplam 22 bin beygir şarft itme gücü vardı. Bu güç te ona yirmi mil hız sağlıyordu. (Zaman ve yıpranma bu hızı düşürmüştü). Su kesiminin üst kısmı oldukça yüksekti ve yüzme kabiliyetiyle ağırlığının (alttan ve üstten tekneyi etkileyen güçler) birbirlerinden ayrı düşmesiyle denge noktası, çekim merkezinin altında kalıyordu ki, devriyle hiç bir şekilde bağdaşmıyordu. Bu durum teknenin çabuk yatmamasını ve bir yuvarlanıştan dimdik fırlayıp çıkma eğilimini sağlıyordu.

Bir «ortaçağ» yapısı hüviyetinin başka bir belirtisi olarak iki bacası gövdenin üstünde yukarılara doğru uzanıyor ve çok hafif bir eğilim yapıyordu. Perçinli aluminyumdan yapılan bacaların yüksekliği 12,5 metre, uzunluğu 9 metre 76 santimetre, genişliği de 7 metre; herbirinin ağırlığı da 29 tondu.

Bazı yolcular, Areopagus'ta bulunmayan şeylerin üstünde durmaya çok yatkındılar. Geminin dengeleyicisi, puruva süngüleri yoktu. Radarı transistörlü değildi ve kalabalık sularda çok faydalı olan çatışmayı önleme muhbirinden yoksundu... Mürettebat için bioteknik sofra takımı ve Afrika maun kerestesinden yapılma sabit kamara eşyası yoktu. Amerika'da inşa edilmiş olduğu halde güvertelerinin üçüne air condition yapılmamış, şimdi bu durum geliştirilmiş olduğu halde, nazari olarak air condition'a sahip olan yolcuların büyük çoğunluğu da, mürettebat da sabahları ter içinde uyanıyorlardı. Mürettebat kamaraları bir ve iki yataklı değildi. Ne küvetleri ve sıcak suları, ne kayın ağacından sandalyeleri ve ıslak bezle silinebilir plâstik kaplı elbise dolapları, ne de çıplak kadın resimleri iğnelemeye uygun yerleri vardı. Mürettebat kamaralarına aluminyum yatak başı lâmbaları konmadığı gibi flörösan çubuk aydınlatması, hattâ ağır işçiler için özel surette dokunan damalı kıvırcık bezden yatak örtüleri bile konmamıştı. Bütün bunlar ve daha başka rahatlıklar, büyük tankerlerle şileplerde çalışmak üzere adam bulmakta zorluk çeken varlıklı ülkelerin ticaret gemilerinde vardı... Areopagus, «konfor» kelimesinin, toplum ve toplumun en alt kademesi olarak kabul edilen gemicilerin bizzat kendileri tarafından hor görüldüğü bir devirde inşa edilmişti.

Areopagus'un çifte çelik yanaklı aerodinamik,

dengesiz bir dümeni vardı. Dümen donanımı telemotor ve ayni zamanda, eğer istenirse cayropilot donatımı ile çalışıyordu. Demirleri ve demir zincirleri orijinal Amerikan yapımıydı. Yâni herbiri 13,300 libre ağırlığında ve 2×3/4 inç kutrunda bakla lokmaları olan özel çelik zincir kabloları bulunan üç puruva demiriydi bunlar.

Dümen kamarasında iki takım radar ve mekanik iskandil donanımı vardı. Kaptan köprüsüne elektrikle çalışan bir iskandil âleti yerleştirilmişti. Bunlara ek olarak bir de ekometresi vardı. Seyir kamarasına yüksek takatte bir rota kayıt aygıtı yerleştirilmişti. Bu, biri öne, öteki arkaya yerleştirilmiş iki iç projektör ile birlikte çalışıyordu. Yedi repiterli bir cayropusulası ve iki de mıknatıslı pusulası vardı.

Sekizi fibreglass, sekizi de tahta olan on altı can filikasının toplam sığdırma sınırı 1,873 kişiydi. Filikalardan altısının motoru vardı, geri kalan on tanesi kürekliydi. Bunlardan çoğunun mataforaları pas ve fazla boyadan ağırlaşmış, çalışmaz hale gelmişti.

Jenaratör bozulduğunda kullanılmak üzere bir emercensi dinamo donanımı vardı. Telsiz kamarası, MF ve HF W/T kolaylıkları ile işbirliği yapan bir verici, emercensi vericisi, ana ve emercensi alıcıları, ayrıca telsiz telefon kolaylıkları ile donatılmıştı. Herhangi bir can filikasında kullanılmak üzere kolay taşınabilir bir portatif telsiz aygıtı da vardı. Bunda enerji bir kolun elle çevrilmesi sonucu sağlanıyordu... Eğer gemi tehlikedeyse ve batıyorsa, telsizciye lüzum kalmadan otomatik olarak iki yüz millik bir çevre içindeki teknelere işaret göndermek mümkündü. Ayni aygıt başka bir gemiden bir emercensi işareti aldığında kırmızı bir ışık yanıyor ve bir klakson çalıyordu.

Çeşitli açık güvertelerde 670 güverte şezlongu, 104 de tek ağacından güverte sırası vardı.

Çünkü Areopagus sadece bir gemi değil, bir oteldi.

Ve bir otelin denize taşınması ise gemi yapımcısına büyük külfetler yükleyen bir konuydu. Kıyıdaki bir otelin büyük bir yeraltı drenaj düzeni ile bağlantısı vardır. Karadaki otelin kirli suları ve bu suları dışarı akıtan borular sadece bir dış duvara uzatılır ve bu duvarın dışından toprağa ve zemine verilir. Su ihtiyacı için çatıda bir depo ile bu depoyu doldurmak için şehir su şebekesinin basıncı yeterlidir. Elektrik cereyanı, yerinden kımıldamasına imkân olmayan yöresel merkezlerden sağlanır. Herhangi bir yolcu vapuru gibi Areopagus'taki yolcunun istekleriyle bir otel müşterisinin istekleri arasında fark yok gibidir. Ama vapurda taşınacak, ya da damıtılacak su miktarı belirlidir. Gemide ne esnek su boruları tesisatı olabilir, ne de, ezilip parçalanacağı için geminin dışına su boruları döşenebilir. Su boruları ve elektrik kablolarını göze görünmeyecek bir şekilde döşemek pahalı, gözden geçirmek ve onarmak güçtür. Bununla beraber her şey bir saat düzeni içinde çalışmalı; yolcu bir elektrik düğmesine, ya da duşa, musluğa ve tuvaletin rezervuarına el attığı zaman bunların hepsi iş görmelidir. İş gördükleri bu otel ise baş-kıç vurmakta, sağa-sola yuvarlanmakta, dönmekte, sarsılmakta ve birkaç hafta içinde Avrupa kışının soğuğundan Avustralya yazının sıcağına geçmektedir. Drenaj problemi kolay bir konu değildi, çünkü Areopagus'un bir yığın deliği olamazdı. Olduğu takdirde bu deliklerin karşılıklı olarak içte de birer ağızları bulunması gerekirdi ki çok tehlikeliydi bu.

Bu problemlerin çoğunu makine dairesi halledi-

yordu. Makine dairesinde yalnız gemiyi yürüten muazzam fakat kullanışlı kazanlar ve türbinler değil, iç hizmetleri görmek üzere bir yığın başka makineler ve tulumbalar da vardı. Bütün bunlar sadece yol alması istenilen bir geminin basit plân çalışmasını bir batağa saplamış ve ana güverte ile makine dairelerini bir gürültü ve makine kargaşalığı haline sokmuştu. Geminin kendisi, (eğer varsa) yükü ve yolcular makineye mühtaçtı: demiri için ağır bir bocurgat, gemicilerin palamarları kullanabilmeleri için baş ve kıç kasaralarında vinçler; bütün bunlar elli metre ötedeki makine dairesinden güc alıyordu. Tekne boyunca uzanan çifte karinanın (dabıl batım) çeşitli bölmelere ayrılmış olması ve dengeyi sağlamak için safra olarak faydalanmak üzere bu bölmeleri uzun yakıt, tatlı ya da tuzlu su, deniz suyu boruları ile doldurmanın mümkün ve gerekliliği nedeniyle karışık bir boru tesisatının hayati bir önemi vardı. Toplanan pis su ve nemin metrelerce borudan pompalanarak gemiden dışarı atılması gerekiyordu. Bu düzen aynı şekilde buhar, ya da kimyasal bir parlamayı söndürmek için belirli depoları beslemek zorundaydı.

Dondurulmuş yük taşımak gerektiği zaman bu yükü aynı ısıda tutmak için soğutma düzeni gerekliydi. Bu düzen, yolcuların yol boyunca yedikleri etleri ve öteki yiyecekleri bozulmadan korumak için de kullanılacaktı. Çünkü Areopagus'un kavanoz kavanoz krema, ya da süt almak için sık sık limanlara uğramasına imkân yoktu. İşin güçlüğünden başka, sık sık karaya uğramak liman masraflarını da gerektirirdi. Areopagus'un taşıyabileceği yolcu sayısı 1,382 idi. Şu sırada gemide sadece 550 yolcu (452 de mürettebat) bulunduğu halde ihtiyaçlar çok fazlaydı. Kıyıdaki kopyası gibi Areopagus'un bir kasap dükkânı, bir

fırını ve pasta bölümü, bulaşıkhanesi, gümüş odası, yemiş ve salata bölümü vardı. Kuru ve soğuk erzak odalarıyla bunların hazırlandığı yerler arasında dört küçük vagon işliyor; yiyecekler yemek ve dinlenme salonları kilerlerine asansörlerle çıkarılıyordu.

On iki bin millik bir yolculukta —Areopagus'un seferleri genellikle bu mesafelere olurdu— tam doluyken (Avrupa'dan Avustralya'ya giderken göçmen götürdüğü için genellikle daima dolardı) fırıncılar üç yüz bin ufak sarma ekmek, yirmi bin somun ekmek ve dört yüz bin pasta pişirirlerdi. Aşçılar bin baş hayvan ve dört bin beş yüz av hayvanı olmak üzere altmış beş bin kilo et, kümes hayvanı ve av eti hazırlarlar; yolcular yirmi bin kilo da balık yerlerdi. Bunların dışında yüz bin yumurta, yedi bin beş yüz kilo tereyağı ve günde seksen litre tutarında dondurma tüketirlerdi. Harcanan çay bir ton, kahve yedi ton, patates yüz ton, un on dokuz ton, tuvalet kâğıdı da iki bin beş yüz paket idi. Gemide yirmi beş bin tane de yemek listesi basılırdı. Yolcular altı bin tane sofra peçetesi kirletirler, iki bin tane masa örtüsüne yemek dökerlerdi. Çocuklar, Areopagus'un yirmi bin bardağının, yirmi beş bin parça tabağının, on iki bin fincan ve fincan tabağı ile binyüz elli çay fincanının bir kısmını kırarlardı. Yolcular otuz üç bin yüz parça sofra takımı kullanırlar, dört bin altıyüz ışık düzenini açıp kapatırlar, bir şikâyetleri olduğu zaman geminin dörtyüz telefonundan yakınıp dururlardı. Neşelenmek için on beş bin şişe şarap, yüz bin teneke biranın hakkından gelirler ve bir milyon sigara içerlerdi. Zamanı öğrenmek için, sekiz günlük bir kronometre ile yönetilen kaptan köprüsündeki ana saatin kontrolu altında kendi kendine kurulan elektrikli otuz duvar saatinden bir kısmına bakarlardı. Sıcaktan bunalınca üstlerinde-

kileri çıkarırlar (batıdan doğuya doğru her seferde üçyüz elli bin parça çamaşır yıkanırdı) ve sekiz bin yatak takımının bir kısmının üzerinde sere-serpe yatarlardı.

Yolcuların dinlenmeleri kamaralarda sağlanır, kendilerine kamarotlar hizmet ederdi. Areopagus, sefer hemen hemen hiç mola vermeden öyle çok sefer yapmıştı ki, küçük problemlerle ilgilenmek imkânı olmamıştı. Eskimiş halılar onarılmamış, ya da yerlerine yenileri konmamıştı. Döşemeciler ve dikişçi kadınlar perdelerin, kumaşların ve eşyaların onarımını bitirememişlerdi. Gemi seferdeyken Kaptan Vafiadis her gün bir yolcu güvertesini teftiş ediyor, bizzat kendisi gardropların kapı ve çekmecelerinin rahat kullanılıp kullanılmadığını, musluk ve elektrik düğmelerinin bozuk olup olmadığını inceliyor ve onarımı gereken bir düzine şey buluyordu hep. Bütün bunlar geçici onarımlardı ve Areopagus bir limanda yeteri kadar kalmadıkça, kısa bir süre için bile olsa onarılması imkânsız başka şeyler de vardı. Bunlardan bir kısmının limanda bile onarımına imkân bulunmuyordu. Denizdeyken devamlı olan bir gıcırtının nedenini limandaki bir marangoz bulamıyordu. Areopagus yaşlı bir tekneydi. Otuz yıllık bir aşınmadan sonra bir yerlerin gıcırdaması çok doğaldı. Pervaz ve aynalıkların her bölümü dikkatle çizilmiş ve geminin denizdeki şartlarına göre uygulanmıştı. Ek yerleri devamlı yağlanıyordu. Yoksa gemi, on bin çocuğun ilk keman derslerini alışı gibi kıyameti koparırdı. Bütün eşya ve donanımı pekiştirmek için kullanılmış olan malzeme - vidalar, kilitler, menteşeler, vida somunları ve cıvatalar - çok iyi cinsti; ve sürekli bir kullanılmayla tuzlu atmosfere otuz yıldan fazla başarıyla kar-

şı koymuştu. Areopagus'ta kullanılmış olan vida sayısı bir milyondu.

Kamaraların yapımı için dörtbin beş yüz yetmiş beş metre kare kontrplâk, beş bin yüz seksen beş metre küp kereste ve yirmi bin metre kare de tavan aynalığı kullanılmıştı. Mobilyaların her parçası, geminin girinti ve çıkıntılarına, boruların, elektrik kablolarının geçmesine imkân verecek şekilde âdeta bir terzi elinden çıkmış gibi hazırlanmıştı.

Geminin elektrik kabloları düzeni makine dairesindeki dinamo donanımından çıkıyor ve dallanıp budaklanarak bütün gemiyi sarıyordu. Areopagus'un en yorgun kişilerinden biri olan üçüncü elektrikçiden başka kimse, bu kabloların dolanımını tam olarak bilmezdi. Elektrik telleri kurşuna sarılmıştı ve karadaki otellerin telleri kadar dayanıyordu. Bu teller son yirmi beş yıldır tam bir bakım da görmemişti. Gemide öyle bölgeler vardı ki kablolar açıktaydı ve hiç bir şekilde döşemelerin altına sokulması, ya da geçirilmesi imkânı yoktu. Kurşunla tecrit edilmiş olmakla birlikte, kabloların yük bölümlerinden, ıslak ve paslı yerlerden geçirilip bölme kenarlarına ve birçok ara geçitlere uzatılması zorunluğu doğmuştu. Banyodaki bir dolabı, bir kamara yatağını, bir aynayı, ya da bir gardrobu yerleştiren birisinin elindeki vidayı öbür yandaki bir elektrik kablosuna sokması işten bile değildi. Bir yük, hattâ bir valizin ağır bir denizde bir kabloyu aşındırması çok kolaydı. Yangın en büyük tehlikeydi denizde. Bu tehlikelerin en korkuncu da elektrik kısa devresinden çıkan yangındı.

Teknenin kımıldamasıyla ilgili olarak akılda tutulması gereken şeylerin sayısı da korkunçtu. Areopagus bu bakımdan eski moda ve eski anlayışlıydı. Koridorlarında ve salonlarında trabzanlar, masalarda

vardavelâlar, sandalye ve piyanolarda güverte kilitleri vardı. Çünkü hiç bir şey büyük bir dalganın kütle halindeki ağırlığına, yalpa ve baş-kıç vurmasına karşı duramazdı. Yoksa Areopagus'un boyutları bu eşyaların tehlikeli bir biçimde yerlerinden oynamalarına sebep olabilirdi.

Bütün vapurlar gibi Areopagus da, su geçmez bölmelere ayrılmış, uzunlamasına bir kutuydu. Bu kutunun kenarları ve altı aslında geminin kenarları ve altı, üstü de ana (Metaksas) güverteydi ama yolcular tarafından görülmüyordu bu durum, çünkü bunun üstünde de başka güverteler ve üst yapılar vardı. Kutunun baş-kıç vurmalarına, yalpalara, burgulara dayanması ve büyük bir dalganın göğsünde, alttan destek görmeyip aslında asılır gibi duran baş ve kıçı ile dengeli bir şekilde duracak kadar sağlam bir orta bölüme ihtiyacı vardı.

Areopagus'un bölündüğü su geçmez bölmelerin sayısı, bir dizi zoraki su akımı yasasına göre kararlaştırılmış ve plânı o şekilde çizilmişti ki bir çarpışma, ya da şiddetli bir karaya vurma sonucu gövde parçalandığı zaman gemi batmasın. Areopagus'un alt bölmesi geminin iç yapısının iskeletine bağlanmış, kamaralar bunun içine yapılmıştı. Tekne çelikti. Teknenin iskeletini doksan santim ara ile bir dizi kaburga oluşturuyor, geminin kenarlarını meydana getiren bu kaburgalara kafes deniyordu. Bu kafesler, dipte döşeme, üstte de kiriş adını alan kaburgalarla enine olarak birbirine bağlanmıştı. İskeletin dışı, milyonlarca perçin çivisi ile birbirine tutturulmuş olan çelik levhalarla kaplanmıştı. Geminin içinde iki karina vardı. Bunlardan biri döşeme kafesinin alt kısmında —bu, teknenin gerçek karinasıydı— yalancı karina olan ikincisi de üstteydi. İki karina arasındaki boşluk

bölmelere ayrılmıştı ve akaryakıt, içmesuyu, ya da su safrası koymak için kullanılıyordu. Areopagus'un gittikçe incelen başı ve kıçı, her modern yolcu gemisi, ya da şilep gibi pekiştirilmiş su geçmez bölmelere ayrılmıştı. Çarpışma perdeleriyle ayrılmış olan bu bölmeler, ciddi bir su baskınına yer bırakmadan başta ve kıçta meydana gelecek bir çarpışmayı batmadan atlatmak imkânı verecekti gemiye.

Bütün bölmeler ve kamaralar borular ve tellerle, alt kısımlar da gemiyi yürüten şaft tertibatıyla delinmişti ama bir çarpışma sırasında su baskınına uğrayacak güverteler boyunca sıralanmış su geçmez perdelerle korunabilecekti. Su geçmez bölgelerden geçen şarf tertibatı, doldurulmuş kutular ve bezlerle pekiştirilmişti. Öyle ki, ne su basmış bir bölümden yandaki bölüme şaftın çevresinden su sızabilecek, ne de şaft tertibatının çalışmasında herhangi bir aksama olacaktı.

Yolculara göre hava hoştu. Areopagus'un bu yanıyla pek az ilgileniyorlardı. Onları asıl ilgilendiren barlar, yüzme havuzları ve uğranılacak ilimanlardı. Onlara göre bütün yapılacak iş bir bilet almak ve bir seyahat acentası, ya da doğrudan doğruya kumpanya ile pasaport, vize ve bilet işlerini çözümlemekti.

Son derece basit görünen bilet satışı bile bir elektronik beyin problemi olacak kadar çeşitlilik gösteriyordu. Çünkü bir yolcu vapurunda yatak ayırtmak, bir tiyatroda bilet almaktan farksızdı. Hiç bir seyahat acentası bir süre beklemeye zorlanamazdı. Çünkü düzinelerle ve yüzlerce acenta, sonunda daha cazip seyahat programı olan bir başkasıyla anlaşırdı.

Şirkete mektuplar, telgraflar ve telefonlar yağardı. Bunlardan bazıları bilgi ister, bazıları kesin ola-

rak, bazıları da, ki bu işlerin en üzücü yanıydı, geçici olarak yer ayırtırdı.

Birisi, kendisi ve ailesi için Areopagus'da Singapur'dan Avrupa'ya bir kamara ayırtmak isterdi. Bu isteğinde yerden göğe kadar haklıydı ve daha önce de birçok kez ayni şeyi yapmıştı. Ama ne vardı ki, birisi Wellington, Hobart, Sydney, Melbourne, ya da Perth'den Singapur için bilet almadığı sürece kamara Yeni Zelanda'dan Singapur'a kadar boş kalmış olacaktı. Ve öyle de olurdu. Yaşlı bir kadın, eskiden daha kısa bir yolculuk yaptığı ayni kamarada geziye çıkmak isterdi. Kadının yeri ayrılırdı. Bu sırada bir erkek yolcu da mektup yazarak ayni kamarayı ister, başka hiç bir kamarayı kabul etmeyeceğini bildirirdi. Erkek yolcunpn isteğini geri çevirmek gerekirdi. Derken yaşlı kadın mektup yazar, yanıldığını, geminin bir sonraki gezisi için bu yeri istediğini bildirirdi. İsteği geri çevrilmiş olan erkek yolcu aranıp bulunur fakat adam artık bu şirketle hiç bir ilişkisi kalmadığını söyler, kendisine gereken ilginin gösterilmediğinden yakınırdı.

Tek başlarına geziye çıkan bir yığın genç kız, gezinin tamamı ya da bir bölümü için bilet almışlardı. Areopagus'ta elli altı tek yataklı kamara vardı; ama bunların hiçbirinde lumboz, ya da duş, küvet, ya da tuvalet gibi kolaylıklar yoktu. Bu kızların hepsi de bu kolaylıkları, birkaç dolar fazla da olsa lumbozlu kamara istiyorlardı. O zaman hepsine 248 adet olan iki kişilik kamara vermek gerekecekti. Böyle yapıldığında da, ayni kolaylıkları isteyen ve tek başlarına seyahate çıkan erkeklere bilet satmak imkânı kalmayacaktı. İki kişilik kamaralardaki boş yatakları dolduracak kadar eş sayıda tek başına yolculuk eden kız ve erkek yolcu geleceğini ummak hayal olurdu. Şirkete son dakikada ancak A Güvertesi'nde kamara bileti alabile-

cek güçte başvurmalar olurdu. Ama A Güvertesi'ndeki kamaralar doluydu. Aslında cins ayrılıkları yüzünden sözde bir doluluk olurdu bu. Dolayısıyla bu yolculara A Güvertesi fiyatına, daha iyi bir güvertede kamara verilirdi.

Son dakikada vazgeçmeler, bilet satın almalar, mektuplar, telgraflar, gemi yola çıkacağı sırada baş edilecek bağaj; pop şarkıcıları, artistler ve benzerleri için deste deste telgraflar ve çiçek buketleri olurdu.

Yolcular mevsimlik sürüler halinde yolculuk yapmak istedikleri zaman, şirket bu durumdan faydalanma yoluna giderdi. Avustralyalılar Avrupa'ya ilkbaharda ve yazın gitmek isterlerdi. Dönüşlerinde gemi onlarla ve Avrupalı göçmenlerle, ya da kendi memleketlerinin kışından kaçmak isteyenlerle dolardı. Areopagus, Güney Doğu'ya ve Avustralya'ya geldiği zaman göçmenlerle tıkabasa dolu olur fakat mevsim dışında Avrupa'ya giderken de hemen hemen boş giderdi.

Bu mevsimlik etkileri hafifletmek ve navlunların jet fiatı düzeyine yükselmesini önlemek için Yunan - Avustralya Şirketi de, öteki şirketlerin çoğu gibi, seyahat etmek isteyenleri «ölü mevsim» de geziye çekmek zorundaydı. Bunu da, indirilmiş «ölü mevsim» fiyatlarıyla, ya da Avrupa ve Asya'ya geziler düzenlemek şeklinde yapıyorlardı. Dolayısıyla, Avrupa'ya gitmek isteyen bir yolcu bu geziyi indirilmiş fiyatla yapıyor, şirket de çoktan göze aldığı bir zarardan imkân oranında kurtuluyordu.

Yolcular için gezi şimdi çok daha rahat bir hal almıştı. Areopagus onlara göre düzgün bir biçimde yoluna devam ediyordu. Serin ve fırtınalı geçen günlerden sonra şimdi çok güzel mavi bir havuzu andıran Okyanus'da yol alıyorlardı. Hava da ılıktı. Bayan Wearne artık saatlerce bir güverte koltuğunda otura-

biliyordu. Marion Burgston az da olsa o bezgin halini üstünden atmıştı. İlk sıcak çarpması olayı Dempsey'e getirilmişti. Bu, bedeni oradaki ısıya uymadığı için terleyemeyen, makine dairesindeki bir gemici idi. Dempsey onu revire yatırarak bedenini buzlarla sardı. Gemi zabitanı siyah kışlık üniformalarını çıkarıp tropiklerin beyaz giysilerini sırtlarına geçirdiler. Yolcular mayolarla, şortlarla ve daha önceki gezilerde satın alınmış soluk renkli Hawaii gömlekleriyle dolaşmaya başladılar. Gezinti Güvertesi'nin arka tarafında ilginç balık, salamura, salata ve nefis Yunan hamur işleriyle piknik yemekleri veriliyordu. Geminin gazetesinde her gün çıkan haberler oldukça neşeli bir hal almaya başlamıştı.

Areopagus, yeryüzünün onda yedisini kaplayan yüz kırk bir milyon mil karelik koca sathın üzerinde yol alıyordu. Bu koca satıh üç yüz yirmi dört milyon mil küp hacmine oranla daha az derindi. Deniz sâkin, yolcular bu sükûnete minnettardılar. Hind Okyanusu gibi büyük bir su yığınının böylesine sâkin durmasının ne denli inanılmaz bir şey olduğunu akıllarının ucundan geçirmiyorlardı. Çünkü dünya burada saatte bin mile yakın bir hızla dönüyordu. Ay da, güneş de denizi çekiyordu. Yeryüzünün de bu ikisinden milyonlarca kez daha güçlü bir çekimi vardı. Buna rağmen açık Okyanus'ta Ay'ı izleyen bir dalga meydana getirecek ölçüde bir çekim oluşuyordu. Dalga, on iki saat ve yirmi dakika uzunluğundaydı. Ay'ın dünya çevresinde dolanımının yarısı kadar bir zamandı bu. Bu kabarma Hind Okyanusu'nda doksan santime yükseliyor ve saatte beş yüz mil kadar bir hızla yol alıyordu.

Denizin sâkin ve zararsız bir görünüşü vardı. Hafif bir rüzgârın sürtmesi cinsinden bir yoklamanın

meydana getirdiği ürpertilerin belirsiz sonucu olarak dalgalar ufak ve gücsüzdü. Hafif rüzgâr bu dalgacıkların çıkıntılı yüzüne çarpıyor, fakat etkileyemiyordu. Dalgalarda daha yoğun ve daha büyük bir etki meydana gelebilmesi için daha güclü bir rüzgâr gerekliydi. Okyanusun büyük alanı hız elde etmedikçe bu bile yeterli olmazdı.

Hind Okyanusu'nun dalgaları; yüzlerce noktadan yola çıkan ve bir beliren, bir kaybolan; bazıları sürdüren, bazıları da eriyip giden çeşitli hızlarda küçük dalga katarlarından oluştuğu için çok düzensizdi. Her dalga su üstünde ve su altında yuvarlaklar halinde dönen milyonlarca su zerreciklerinin hareketlenmesinden ortaya çıkıyordu. Birkaç saatlik yöresel rüzgâr ve hava durumunun nasıl olduğu kendisine bildirildiği zaman binlerce mil ötelerdeki bir adam formüllere ve cedvellere bakıp hesaplar yaparak şimdi denizin durumunu söyleyebiliyordu. Ya da denizin daha sonraki saatlerde nasıl olacağı konusunda güvenilir meteorolojik tahminlerde bulunabiliyordu.

Denizin durumu hakkında bu çeşit bilgi Areopagus'a verilmiyordu. Ama hemen hemen ayni şey olan hava tahmin raporları alıyordu. Dünyanın çevresindeki hava; karada üslenmiş sekiz bin istasyon, üç bin uçak ve dört bin ticaret gemisi tarafından izleniyordu. Bununla birlikte, dörtte üçü suyla kaplı Güney Yarımküre'de bu çalışmalar yetersiz, gözlem oranı düşüktü. Bunun nedeni belliydi. Kara yoğunluğuna sahip olan dünya - özellikle hareket halinde ve hava durumu hakkında bilgi sahibi olmak isteyen insanlarla dolu uygar dünya - büyük oranda Kuzey Yarımküresi'ndeydi. Güney Yarımkürede haberleşmede gecikmeler oluyor, dünya atmosferinin üst kısımlarıyla ilgili bilgilerden yeteri kadar faydalanılamıyordu. Gemicilikte son

bir gelişme de, uydulardan yapılan enfraruj gözlemlerde ısı farklarının etkisi ile okyanus akıntılarının incelenmesiydi. Elektronik beyinler artık bütün dünya için gerekli bilgileri ele almaya hazırdı.

Fakat Areopagus bu çokbilmiş düzenin haberlerini elde edemiyordu. Sadece Perth'den, Singapur'dan Manila ve daha başka yerlerden hava tahmin raporları alıyor; elde edilen son bilgiler de gemi zabitanını Hind Okyanusu'nun pırıl pırıl bir güneş içinde ve rüzgârsız olduğu hususunda temin ediyordu. Areopagus'un rota değiştirmesini gerektiren bir durum yoktu kesin olarak. Fremantle'den Bali ve Singapur'a gitmek üzere iki bin milden fazla tutan seferine çıktığı zaman zaten tarifeye göre yirmi yedi saat gerideydi.

İKİNCİ BÖLÜM

A S Y A

17. gün ekvatorun tam altında,
yanar haldeki kuşağın en kızgın yerindeydik.
Şubat'ın ortasında olduğumuz halde
devamlı gök gürlemeleri ve şimşeklerle
öyle bir ısıya dayanmak
zorunda kaldık ki;
bir sobada, ya da limonlukta imişiz gibi
çoğu zaman durmadan terledik.

— *John Winter*

Mizana direğinin gerisinde olmamak şartile
sabah 7'den, akşamın 9'una kadar
bütün yolcular kıç üstünde dans edip
gezinerek hoşça vakit geçirebilirler.
Gezinenler dans edenleri
hiçbir şekilde tedirgin edemezler.

— *Şimşek adlı geminin*
kurallarından seçilmiş
bir bölüm. No 11:1855

11

AREOPAGUS'TAKİ BU YOLCULUK sırasında herhangi bir insan ilişkisi olabileceği - böylesine sınırlı bir yerde bulunmaktan ötürü olacaktı bu elbette - Tornetta'nın aklından geçmemişti. Bu yolculuğa eğlence ve yer görmek için katılmamış tek yolcuydu o. Paniğe varan sinir bozukluğu içinde, Hobart ve Sydney'den erkek kardeşi İgnazio'nun kendisini beklediği San Francisco'ya atlayan hayali üzerinde, bu gezi hiç etkili olmamıştı. Ama bu iki yer arasında aşağı yukarı elli günlük bir ara vardı. A 145 kamarasında Hobart'tan Sydney'e kadar yalnız başına gelmiş; öbür yolcular karaya çıktıkları zaman o kamarada kalarak uzun, sıkıntılı saatler geçirmişti. Ne bir şey yemiş, ne bara gitmiş (alkollü içki servisi yapılmıyordu); perdeleri inik kamarasının karanlığında zamanını terleyerek geçirmişti.

Sydney'den ayrılma heyecanı, onun için kurtuluştu. Karanlık basıp yola çıkma sırası geldiği halde Yunan gemisinin kalkmadığını gördükçe küfrediyordu.

Bir şey dikkatini çekse bile başını çevirip geçen ufak-tefek, sessiz bir adam olan kamarot, iki elinde birer valiz, ardında da otuz beş yaşlarında eli, kolu bir film kamerası, bir fotoğraf makinesi, bir fotoğraf sehpası ve küçük bir valizle dolu bir adam olduğu halde içeri girdiği zaman şaşırdı ve içerledi.

Sırtında kahverengi yumuşak yünlüden bir elbise, başında da kasket olan adamın çok gülünç bir görünüşü vardı. Kalın camlı gözlüklerinin ardından gözlerini kırpıştıra kırpıştıra bakıyor, büküle-döküle yürüyordu. Sağ bacağında bir aksaklık olmalıydı.

Onun kendi kamarasından başka bir yerde olmasını çok isteyen Tornetta suratını astı.

Adamın, koyu kahverengi saçları vardı, tepesi nerdeyse çıplaktı. Tornetta anlamsız yeşil gözlerini deli gözlerine benzetti. Kusuru olan kimselerin çoğu gibi başkalarıyla çok ilgilenen bir insanı andırıyordu. Gemide daha sonraları «Soytarı» adıyla tanınacaktı; sevgi ifade eden bir deyim olmayacaktı bu. Öyle saldırgan bir içtenliği vardı ki, insan ne acıyabiliyor, ne de sevebiliyordu. Bu yolculukta birçok sessiz, bazan da ezici aşağılamalara uğrayacak - bazı kimseler o yanlarına oturduğu zaman güvertedeki şezlonglarından kalkıp gidecek kadar ona karşı tutumlarını açıkça belirteceklerdi. Derisi bir gergedan derisi kadar kalın mıydı; yoksa bu içtenliğinde başka kimselere karşı derin bir nefret mi gizliydi; bunu anlamak imkânsızdı.

Ne olursa olsun, başkalarıyla ilişki kurmak çabalarına hiçbir zaman son vermedi.

Onu farketmemiş gibi sessiz sessiz duran Tornetta'yı selâmladı:

«Merhaba. Benim adım Ron. Ron Squibb. Uzun süre beraber olacağız galiba, ha? Sadece Ron deyin bana. Yemeğimizi beraber yiyelim mi? Güzel bir şey yeni kimseler tanımak, değil mi? Öğrenecek çok şey var, değil mi? Yarın Yunan gelenekleri ve tarihi hakkında konferans verilecekmiş. İlginç bir şey olmalı, ha?»

Tornetta bu soruların hiçbirine cevap vermeyince, Squibb diretti:

«Sizin adınız ne?»

Tornetta istemeye istemeye adını söyledi. Kamarada böyle bir budalanın bulunmasıyla bir hoparlör bulunması arasında fark yoktu. Squibb:

«İtalyan ha?» dedi. «Avustralya'dan bıktınız mı yoksa? Ben İngilizim ama hoşlanıyorum Avustralya'-

dan. İlginç bir şey olacak bu, ha? İnsan dünyayı görünce çok şeyler öğreniyor, değil mi?»

Tornetta hâlâ onu suçlayan sessizliğini koruyordu. Squibb ona başka yoldan yaklaşmayı denedi:

«Deniz gezisi bize iyi gelecek. Ben bekârım. Kötü kötü öksüren bir dul buldum mu işim iş.»

Kıkır kıkır güldü. Tornetta esnedi.

«Yorgunsunuz, değil mi? Eee, hangi yatak sizin?»

«Alttaki.»

«Nereden bindiniz vapura?»

«Sydney'den.»

Tornetta böyle dedi ama dilini de ısırıp koparabilirdi. Bu boşboğaz soytarı böyle bilgilere sahip oldu mu...

Squibb, Tornetta'nın hiç hoşlanmayacağı kadar bir dikkatle hemen atıldı:

«Ama gemideydiniz siz.»

«Birkaç aydan beri Hobart'taydım.»

«Bilirim Hobart'ı. Sydney gibi değildir ama gene de güzeldir. Hey, kalkıyoruz. Ben gidip bakacağım. Haydi gelin.»

«Ben burada kalacağım.»

«Neden ama?»

«Kafamda çok şeyler var.»

«Kafanızda çok şeyler mi var?»

Squibb güldü; Tornetta nefret doldu. Bu gürültücü budalayla başının derde girmemesi için çekeceği vardı. Kafası ezilmesi gereken, yoksa aşağıdan alarak dayanılmaz biçimde kendini kabul ettirmeğe çalışacak bir tip olan Squibb ona öğüt verdi:

«Boşver. Tatil gezisindesin şimdi.»

Tornetta düzeltti:

«İş gezisi.»

«Unut işi.»

«Benim işimde iş unutulmaz.»

«Nedir işin?»

Tornetta onu tersledi:

«Seni ilgilendirmez. Her şeye burnunu sokma.»

Fakat Squibb oralı olmadı. Bu karmaşık konuşmadan memnun kalmış gibi gülümsedi:

«Ben gidip bir bakayım» dedi ve kamaradan çıktı.

Tornetta, insanın temiz hava almak istediği zaman gezinti yapabileceği yalnız iki güvertesi olan, iki yüz metre uzunluğundaki gemide ne kadar mümkünse o oranda Squibb'den uzak kalmaya çalıştı ertesi gün. Onu uzaktan, bütün gürültüsü ve iyi huylu haliyle, kendisini gezinin canı ve ruhu sayarak yabancıları - Asyalı, Yunan, yaşlı Yeni Zelandalı çiftler, pirinç tırabzanları cilâlayan gemiciler - lâfa tuttuğunu; onlardan otuz, kırk metre uzakta olduğu halde bu yabancıların ya Squibb'in müthiş çirkinliğinden, ya da gürültücü canlılığından nasıl irkildiklerini görüyordu. Yarı sakat bir adam olduğu ve acıdıkları için bazan durup onunla konuştukları da oluyordu.

Tornetta manevra yapmaya yeterli bir alanda onu görür görmez hemen geri dönüyor, başka bir güverteye, ya da bara, hatta çaresizlik içinde kamaraya gidiyordu.

Bir seferinde büyük bir yanlışlık yaparak kış yüzme havuzunda onunla burun buruna geldi. Squibb:

«Bak ne yapacağım» dedi.

Kaçmanın imkânı yoktu, çünkü ne yapacağı belli olmazdı.

Squibb; kamerası, sehpası ve dürbünüyle tam takımdı. Yüzünü denize çevirdi. Gözlerini kısıp ilgiyle inceledi. Sonra dürbünü mahfazasından çıkardı. Tam bir dakika ayni yönde tutarak ayarını yaptı.

Tornetta, oturan ve çevrede ayakta duran insanların ayni yöne bakmaya başladıklarını farketti.

«Ne görüyorsun?» diye sordu.

Squibb fısıldadı:

«Hiç bir şey. Ama dur.»

Çok geçmeden orta yaşlı bir adam sordu:

«Nedir baktığınız? Uçan balık mı?»

Squibb de ona sordu:

«Görmüyor musunuz?»

«Neyi?»

«Deniz uçağını?»

«Hayır, çok uzakta olmalı.»

Squibb teklif etti:

«Bakın bir.»

Adam «Oh, teşekkür ederim» diyerek dürbünü Squibb'den aldı. Az sonra aczini kabul etti:

«Dürbünle de göremiyorum...»

«Az sola çevirin.»

Adam:

«Gördüm» dedi. «Ne yapıyor orada acaba?»

Yürüyüp gitti. Bir güverte koltuğunda oturmakta olan bir kadın ona:

«Nereye bakıyorlar bunlar?» diye sordu.

«Bir deniz uçağına.»

«Öyle mi? Ben de bakayım öyleyse. İnmiş mi denize?»

«Evet.»

«Neden acaba?»

«Yakıtı bitti belki.»

Squibb bu konuşmayı büyük bir memnunlukla dinledi. Tornetta o zaman Squibb'in kendisini hor görenlerle acımalı bakışlardan nasıl intikam aldığını anladı. Ayni zamanda onun kendisi için de çok tehlikeli bir ihtimal olduğunu düşündü.

Bu yüzden, öğle yemeği için Squibb'in de ayni masaya geldiğini görünce tedirginliğini mümkün olduğu kadar gizlemeye çalıştı. Tornetta yemeklerini büyük yemek salonunun güven verici bir köşesinde yiyordu. Sütunlar ve aradaki mesafe; dokuz, on metre uzaktan kendisini inceleyecek insan sayısını sınırlamıştı. Bunlar da ona göre zararsız kimselerdi. Masasında yemek yiyen ve bütün konuşmaları sağlıkları, hava, deniz tutması ihtimali ve garsonların tutumu olan iki yaşlı kadının da çekinilecek bir yanları yoktu.

Oysa şimdi Squibb'in gürültülü kahkahaları ve araştırıcı soruları - Tornetta ne kadar dikkatli ve alçak sesle cevap verirse versin - en azından on kişi tarafından duyulacak, daha kötüsü de masanın dikkati çekmesine sebep olacaktı.

Tornetta, Squibb'in davranış nedenlerini belki kendisinden daha iyi anlıyordu. Tornetta'nın, onun sorularından kaçmasına imkân yoktu. Ayni kamarada olmaları yüzünden günün bir kısmını ve geceyi Squibb ile geçirmek zorundaydı. Başkaları Squibb'den uzak durabilirler, sorularına baştan savma bir karşılık verip uzaklaşabilirler; fazla dara gelirlerse onu horlayıp, istediklerini yapabilirlerdi ama Tornetta'nın onunla ilişkisi ayni evde yaşayan insanlar gibiydi. Bu insanlar ayrı ayrı nereye giderlerse gitsinler, dönüp dolaşıp gene ayni yere gelmek; oraya doluşmak zorundaydılar.

Bu yüzden Tornetta bir teknik izlemeye ve Squibb sık sık kendi açtığı çukura düşmeye başladı. Sözgelimi Squibb «Güverte oyunlarına katılacak mısın?» diye sorduğu zaman Tornetta «Sen katılacak mısın?» diye karşılık veriyor; eğer Squibb «Evet« derse, Tornetta «Ben katılmayacağım» diyordu. Ama bunu çok zekice yapıyordu. Eğer Squibb «Halka atma yarışmasına ka-

tılacak mısın?» diye sorarsa, Tornetta da «Şart mı katılmak?» diye cevap veriyor; Squibb yaratılış bakımından yarışmayı savunmak gereğini duyuyordu: «Zaman geçirmek ve sağlığı korumak için çok iyi bir yol bu bence.» Tornetta da bunun üzerine şu karşılığı veriyordu: «Böyle şeyleri seviyorsan, sen git.» Squibb 'böyle şeyleri' seviyordu; çünkü bunlar başkalarını onunla ilişki kurmaya zorluyordu. Başkalarıyla ilgilenmek ahlâkının gerektirdiği bir tutum da, başkalarının kendisiyle birlikte yaşamalarını sağlamak için bir atılımda bulunmaktı.

Squibb'in, 'kötü kötü öksüren bir dul bulduğu takdirde işinin iş olduğu' sözünü hatırlayan Tornetta; kadınların, hattâ on dört yaşındaki kızların bile Squibb ile hiç ilgilenmediklerini görüyordu. Onların aradığı hiç bir şey yoktu adamda. Onların kendisini hor görmeleri; şakalarına bomboş bakışlarla karşılık vermeleri, güvertedeki bir konuşmaya katılmak için aralarına girdiği zaman uluorta ona sırtlarını çevirmeleri Tornetta'yı eğlendiriyordu. Yalnız yaşlılar biraz acıyorlar ve onunla oyalanıyorlardı. Ofisteki kızlar onu bekletiyorlar, Tornetta'ya gösterdikleri güleryüzü bile ondan esirgiyorlardı.

Kadınlar gerçekten ilgi gösteriyorlardı Tornetta'ya. Uzun boylu, uzun bacaklı on dokuz yaşındaki Avustralyalı kızlar bile saldırgan ve ilginç kişiliğinin farkındaydılar. Tornetta, açık açık onların yüzlerine ve uzun bacaklarına bakıyor; onlar da çoğunlukla bu bakışlardan kaçınmıyor, tedirgin olmuyorlardı.

Tornetta otuz altı yaşında, sağlam yapılı bir erkekti. Onu gören, bekâr olduğunu öğrenen hiç bir kadın, Tornetta'nın kadınlarla heyecanlı deneyler geçirmiş olduğundan kuşkulanmazdı. Kadınların ilgisini çeken solgun bir yüzü ve yorgun bir görünüşü vardı.

Bir kadının yanına oturup, güçlük çekmeden onu oyalayabilir, bu ahbaplıktan sonra kadın onunla bir yakınlık kurmasa bile memnun ayrılabilirdi. Squibb'in hiç bir zaman başaramayacağı bir şeydi bu.

Sydney'den ayrıldıktan sonra Tornetta'nın kuruntuları da az buçuk hafiflemiş, eski tutumundan uzaklaşmaya başlamıştı. Çok geçmeden de, ilgisini çekebilecek şeyler aramaya koyulacaktı.

Şimdilik aradığı yalnızlıktı; ama yalnız kalmaya imkân yoktu. Çoğu konuşkan, yüzlerce insan vardı gemide.

Yalnız başına bir masada oturup dikkati çekmemek için Pruva Barı'nın yüksek sandalyelerinden birine ilişmişti, yanına genç bir kadın gelip oturdu. Tornetta hayvan içgüdülerini anlayan bir adamdı ve kadın daha ağzını açıp bir şey söylemeden, onun cinsel açlık içinde kıvrandığını farketti. Bakışları, aynada karşılaşınca şaşırdı. Kadın çok genç ve güzel, buram buram dişilik kokan bir yaratıktı. Kiralık bir kadın, bir orospu, bir uyuşturucu madde düşkünü değil; sadece seksomanyaktı. İçini şehvet bürüyen Tornetta son birkaç günün kuruntularını unuttu:

«Adelaide'e uğrayacağımız söyleniyor» dedi.

Kadın güldü. Parmakları bardağı boyunca aşağı, yukarı hareketlendi. Bira içiyordu.

«Uğrasak da, uğramasak da farketmez» dedi.

İngiliz ağzıyla konuşuyordu. Tornetta:

«Siz İngilizsiniz» dedi.

«Oh, hatırlatmayın bana. Surrey'de bulundunuz mu hiç?»

«Bir kez Oxford'a kadar gitmiştim.»

«Güzeldir Oxford. Şimdi nereye gidiyorsunuz?»

«San Francisco'ya. Siz?»

«Kanada'ya galiba. Ama ben de San Francisco'da ineceğim.»

Tornetta:

«Küçük bir dünya bu» dedi.

Kadın hırsla karşılık verdi:

«Küçük, Allah kahretsin.»

«Neden 'Kanada'ya galiba? Bilmiyor musunuz?»

«Belli olmaz.»

Tornetta'nın aklına bir şey geldi:

«Çalışacak mısınız?»

Bir yığın iş bulabilirdi ona. Dans etmek, soyunmak, sırtüstü yatıp çalışmak...

Kadın aynaya bakıp itiraz etti:

«Boşverin şimdi çalışmayı.»

Tornetta'ya doğru uzanarak, içtenlikle fısıldadı:

«Yardım edin bana lütfen. Kocammışsınız gibi davranın. Gemide düşmanlarım var.»

Garip bir biçimde de ekledi:

«Para veririm size.»

Yanlarına bir adam geldi:

«Burada mısın Pauline?... Sen bana...»

Kadın bar sandalyesinden kayarak, soğukça:

«Gidiyorduk» dedi.

Bu 'duk'da, Tornetta da vardı. Kadın ona yardım etti:

«Haydi geç kalacağız.»

Tornetta, Pauline adındaki bu kadının saçmaladığından emindi. Bütün iş yanlış bir erkeğe çatmış olması, şimdi de onu başından savmasıydı. Tornetta onun aradığı erkek olacaktı. Kadın çiftleşmek ihtiyacıyla kıvranıyordu. Tornetta onun bu ihtiyacını karşılayacaktı. Anladığına göre, kadın zevk vermesini bil-

diği kadar, almasını da bilen; bu arada hırpalanmaktan da hoşlanan tiplerdendi. Tornetta onu zevkten kıvrandıracak, önce onu doyuracak, sonra kollarını bükecek, belki de tokatlayacaktı. Kadının kamarasına kadar beş yüz adımlık yol boyunca onun geleceğini plânladı: Yolculuk süresince gizli zevklerle dolu haşin bir aşk hayatı yaşayacak; bıkınca da, kadın artık onun kulu kölesi olacaktı.

Fakat hiç de böyle olmadı. Kamaraya girdikten sonra, kadın sık sık saatine bakarak uzun süre ona teslim olmadı. Sonra birden ona beş dolar verdi ve soyunmaya başladı. Çok geçmeden de kamara yatağının rahatsızlığı içinde çiftleşmeye başladılar.

Tornetta zevkin en yüksek noktasına ulaştığı sırada kamara kapısının kilidinde bir anahtar şakırtısı oldu. Fakat Pauline öylesine sarmıştı ki onu duramadı.

Gelen bir erkek, belki de kocasıydı ama öyle olmadı. Tornetta, şaşkınlıktan çok acıyla yakınan bir kadın sesi duydu: «Oh Pauline, nasıl yaparsın bunu?» Durumu hemen kavradı. Pauline denen bu kadın sert bir cevizdi, kadın arkadaşı da bir seviciydi. Para karşılığı düzenlenen dumanı üstündeki gösteri de seviciyi üzmek ve kızdırmak içindi.

Pauline nefes nefese, kadına: «Çık dışarı Reidy» dedi. «Neden hemen döndün?»

Haklı olarak iyice canı sıkılmış olan Reidy: «Allah'ın belâsı orospu» dedi. «İğreniyorum senden.» Dışarı çıkarak kamara kapısını vurdu.

Pauline esnedi:

«Teşekkür ederim. İstersen artık gidebilirsin.»

Tornetta:

«Hemen değil» dedi. «Aldığım paranın hakkını vermem gerek.»

Ve kadını hırpalamaya başladı.

Tornetta akşam yemeğine gitti. Squibb'in yapacağı çok şey olduğu için ondan önce yemeğe gitmek kolaydı. Bir soytarıya göre çok ciddi adamdı Squibb. Barsaklarını bozmamak, pekliği önlemek, deniz tutmasına fırsat vermemek için bir yığın hap alıyordu. Havalandırma düzeni yok denecek kadar kötü olan boğucu sıcaklıkta kamarada Squibb'in, bedeniyle ilgili bir yığın törenleri vardı. Fakat duş da, ayaklarına sürdüğü koku giderici ilâçlar da fayda sağlamıyor; kamara insan bedeniyle çok ilgili kokular, Tornetta da nefretle doluyordu.

Kamarada karşılıklı ve önüne geçilmesine imkân olmayan ter, elbise, çorap ve sabun kokuları, lâvaboda da saçlar vardı.

Ve bu iyi huylu Squibb ayni zamanda ters ve mızmızdı da. Bir gece önce: «Gece yarısını geçti. Işıkları söndürelim» demişti. Bundan bir gece önce de: «Kamarada sigara içmesen ne iyi olacak» diye yakınmıştı. «Biliyorsun, yangın tehlikesi çok önemlidir vapurda. Üstelik geceleri kamaradaki temiz hava da o kadar az ki...»

Tornetta bu yakınmalara ters bir cevap vermemek için kendini tutmuş, sadece: «Kamaranı değiştir öyleyse» demişti. Bu söz kime söylense soluğu gemi kâtibinin yanında alırdı. Fakat namuslu ve gücenik Squibb yerinden kımıldamamış, gözlerini kırpıştırarak: «Bu kamaranın yarı parasını da ben ödedim. İyi bir kamara bu ve ben de burada kalmak hakkına sahibim» diye sızlanmıştı.

Yemek salonu, Tornetta'nın A Güvertesi'ndeki kamarasının bir güverte üstünde, Metaksas Güvertesi'ndeydi. Salonun giriş kapısının karşısında Gemi Kâtibi'nin ofisi, birkaç dükkân, bir berber ve telefon santralı vardı. Tornetta geldiği sırada burası, birkaçı dışında yemeğe gidenlerle değil de, kızgın yolcularla doluydu.

Bunlar Gemi Kâtibi'yle gürültülü bir tartışmaya girmişlerdi. Dimitropulos oldukça uzun boylu, zayıf, kemerini iyice sıkmış, kırk yaşlarında, ilginç başı olan bir adamdı. Klasik bir kafatası biçimindeydi bu baş ve çukura kaçmış iri gözleri vardı. Kaşları kalın ve siyah, siyah saçları briyantinli gibiydi. Onu kızdırmak da, güldürmek de imkânsız görünüyordu. Bazan hafifçe gülümsediği olurdu - şimdi gülümsemiyordu da - ama karşısındakiyle hiç ilgisi olmayan, içine kapanık bir gülümsemeydi bu. İçine kapanıklık, aslında Dimitropulos'un ana karakteriydi. Bazı yolcular onun duygusuz biri olduğunu, bazıları da son derece aptal ve bir kadını baştan çıkarmaya uğraştığı zamanların dışında hiç ingilizce konuşamayacak kadar cahil olduğunu iddia ederlerdi. Başka bir özelliği de, sanki kafasının bir kısmı yolcunun saçmalıklarını dinler gibi görünürken, beyninin asıl yapısının çok daha önemli konularla meşgul olduğunu belirtircesine büyük adam kişiliğiyle kuruntulu, ya da (daha çok) kızgın bir yolcuya üstün görünmek istemesiydi.

Kırgın yolcular kendilerine güçlü bir sözcü bulamamışlardı. Pybus adındaki sözcü avukattı ama pek işi kıvıracağa benzemiyordu. Adam şişman, içkiden kızarmış yüzlü birisiydi ve küfrediyordu. Mesleğiyle taban tabana da zıt bir giyinişi vardı. Beli göğsüne kadar çıkan, kalın deri kemerli, kalın gri bir pantolon giymişti.

Gemi Kâtibine bağırıyordu.

Biri Kristina, öteki de sarışın Alman kızı olan gemi ofisindeki iki kız, bomboş gözlerle başka yana bakıyorlardı. Son iki yolculukta bu tür tartışmalara alışmışlardı.

Pybus şöyle bağırıyordu:

«Biz navlun ücretlerini ödedik. Şimdi Kaptan'ın kendisine düşen görevi yerine getirmesi gerek. Sydney'de yirmi yedi saat kalacağımız özellikle belirtilmiş programda. Biz ne kadar kaldık? Yedi saat. Ben Yeni Zelandalıyım ve Sydney'i iyice görmek istiyordum...»

Öbür yolcular onu desteklediler:

«Dinleyin dinleyin.»

«Şimdi de siz kalkmış Fremantle ve Perth'de üç saat kalacağımızı söylüyorsunuz. Şirketinizin gönderdiği broşürde ise on iki ile on altı saat arasında kalınacağı yazılı. Ben bu Allah'ın belâsı gemiye denizi seyretmek için binmedim. Ben...»

Yolcular gene hep bir ağızdan:

«Dinle dinle» diye bağırdılar.

Dimitropulos hiç de kızgın olmayan fakat yüksek sesle:

«Bir tarifemiz var...» dedi.

Pybus:

«Değiştirin o Allah'ın belâsı tarifeyi» diye böğürdü.

«Fırtına bizi yolumuzdan alakoydu.»

«Koy'da her zaman fırtına vardır. Bunu bilmeniz gerek sizin...»

Kalabalık sözcüyü alkışladı.

Pybus terbiyesizce bir dürüstlükle ve yine yüksek sesle devam etti:

«Ben ve bütün bu yolcular size karşı çok dürüst

davrandık. Sizden de ayni dürüstlüğü istiyoruz. Bilmek istediğimiz şey...»

Dimitropulos onlara hatırlattı:

«Sizi tarife dışı bir limana da götürdük. Birkaç saat Adelaide'de kaldınız.»

Pybus gene böğürdü:

«Kendi çıkarınız için uğradınız Adelaide'de. Otomobil yüklediniz.»

Gemi Kâtibi hiç tedirgin olmadan:

«Uğranılacak çok yer var» dedi. «Ama biz tarifemize uymak zorundayız. Hem sizin, hem de kendi çıkarımız bakımından uyacağız da. Çünkü bu gemiyi bekleyen yolcular var. Demirlemek, suların kabarmasına bağlı. Bütün bunlar dikkate alınıyor. Eğer Fremantle'den tarifeye göre ayrılmamıza imkân verirseniz, kaybettiğimiz zamanı kazanacağız.»

«Hepsi güzel, ama, Fremantle'e vardığımız zaman hava kararmış olacak.»

Pybus'un yeni çıkışı daha hafifti, kaybediyordu şimdi. Yolcular da huzursuzlaşmaya başlamışlar, yemeğe gitmek istiyorlardı. Gemi Kâtibi ayni sâkin haliyle karşılık verdi:

«Perth'de gece gezileri düzenlendi.» - Yolcular biletlerini almışlardı - «Öbür geziler iptal edildi. Perth'in gece halini görmek istemeyenler paralarını geri alabilirler.»

Squibb, Tornetta'nın kulağına:

«Güzel şeyler değil bunlar» dedi.

Fakat güzeldi. Tornetta işlerin böyle yürümesini istiyordu. Sydney'de kaldıkları uzun saatlar boyunca korkudan kamarasında terleyip durmuştu. Melbourne'da, Adelaide'de öyle olmuştu. Areopagus, Fremantle'de ne kadar az kalır ve Bali'ye doğru ne kadar çabuk yola çıkarsa o kadar iyiydi. Çünkü «onlar» daha şimdi-

den bir şeylerden şüphelenmiş ve birtakım güçlü adamlar jet uçaklarıyla Avustralya'da dört dönüp araştırmaya başlamış olabilirlerdi. Gemi Avustralya karasuları içinde oldukça her an bir terslik kendini gösterebilirdi. Ve kimbilir bu tersliğin sonu nasıl gelişirdi. Tornetta'nın gemiden inmesi istenebilirdi. A 145 numaralı kamaradaki Bay Tornetta'nın işinin nasıl bitirilebileceğini incelemek amacıyla gemiye binebilirlerdi. Sydney'e telgraflar çekilebilirdi: evet, gemideki adam tariflere ve yanımızdaki fotoğrafa tıpatıp uyuyor. Üstelik bir şeyden de çok korkan bir hali var. Ne yapmamızı istiyorsunuz? O bakımdan Areopagus ne kadar çabuk Avustralya'dan ayrılırsa, o kadar iyiydi... Bütün benliğiyle Gemi Kâtibi'ni tutuyor ve Kaptan'ın bu yoldaki tartışmalara kulak asmayacağını umuyordu. Beyni, devam et, diye haykırıyordu. Allah rızası için devam et, kımılda, kaç...

Yemek salonunda bardağına su koydu. Su ne yapardı ki. Şarap konusundaki buyrukları yerine getiren garsondan bir şişe bira istedi.

Garson birayı getirdi. Tornetta'nın bardağına boşaltmaya hazırlanıyordu ki, bardağın yarı yarıya suyla dolu olduğunu gördü. Suyu sürahiye boşaltarak, Tornetta'nın bardağına bira koydu. Squibb:

«Çok çirkin bir şey garsonun yaptığı» dedi.

Bu yakınmaya, Tornetta'nın sinirlerine basar gibi, masadaki yaşlı iki kadın da katıldı:

«Evet, sağlık için de zararlı.»

Bir an ne yapacağını şaşıran garson bu garip Avustralyalılar'ı memnun etmek için masaya 'başka' bir sürahi getirdi. Aslında, masadaki sürahinin üstüne biraz daha su koydu. Yaşlı kadınlarla Squibb bunun farkına varmamış göründüler. Tornetta'nın ağzıyla iliş-

kisi olmuş bir suyu içmeye aldırış ettikleri yoktu onların. Ne var ki, garson telâşından yeteri kadar çabuk davranamamıştı.

Ertesi gün öğleden sonra bütün geminin can filikası eğitimi vardı. Yolcularla mürettebat Gezinti Güvertesi'nde karşılıklı dizildiler. Mürettebat yalnız gemiciler değil; kamarotlar, aşçılar, makinistler, telefon santralı memurları, hastabakıcılar, kabare artistleri ve gemi orkestrasının sanatçılarıydı . Yarım saat, yapılan şakalar ve Yunanlı mürettebat ile yolcuların merakla birbirlerini incelemeleri ile geçti. Avustralyalılardan pek azı neşeyle eleştirdi. Bir felâket olduğunda Yunanlıların paniğe kapılacağını, can filikalarının devrileceğini, ya da ters indirileceğini ileri sürdüler.

Kaptan Vafiadis, İkinci Kaptan ve Birinci Zabit bu alaylara hak verdirecek bir biçimde geçtiler yanlarından. İşlerin gidişiyle hiç ilgileri yokmuş gibi bir halleri vardı. Eğitime son vermişlerdi ki, yarım düzine küçük Yunanlı makinist oksijen tüplerini sürüklemeye başladılar. Oksiasetilin kaynak âletlerini, büyük bir lâübalilikle sigaralarının yanık uçlarından ateşlediler. Bir can filikasının altına katranlı muşamba serildi ve can filikasını pas ve boya birikintisinden kurtarmak için çekiçle dövme ve yakma işlemi başladı. Bu çalışma iki saat sürdü, tamamlanamadığı için ertesi güne bırakıldı.

Fremantle'den ayrıldıklarından iki gün sonra Tornetta kamara kapısını açmak istedi fakat başaramadı. Kilide başka bir anahtar, A 93 numaralı kamaranın çaldığı anahtarını sokmuştu. Anahtar büsbütün çıkmıştı aklından.

Tornetta durumunu düşündü. Kaynar çorbayla Zi-

to ve Attolico'yu sakatlayıp ceplerinden paralarını almıştı. Arabasını satmıştı. Bankadaki bütün parasını kuruşu kuruşuna çekmiş, özel kasasındaki bütün parayı almış, soyunan kızların paralarını da vermemişti. Bütün bu paralar toplam olarak dört bin doları bulmuş, fakat Canberra ve Hobart'a uçak biletiyle Cenova için Areopagus'a ödediği para (San Francisco'da inecekti ama bir ihtiyat tedbiri olarak biletini, İtalya'ya kadar almıştı) bunun bin beş yüz dolarını eritmişti. Geri kalan iki bin beş yüz dolar, San Francisco'da bir iş tutabilmek için yeterliydi ama o işi yürütebilmek, bir otomobil satın almak, rüşvet vermek, iyi giyinmek, kadınları yola getirmek için, Tornetta'nın daha çok paraya ihtiyacı vardı...

Elindeki anahtarla kamaraya girip hırsızlık yapmak ona çok mantıklı gibi göründü. Bu kadarla kalmayıp yolculuk boyunca pekâlâ başka yolcuları da soyabilirdi. Davranışını doğrulamak için de üzücü bazı olayları hızla kafasından geçirdi.

İyi bir iş kaybetmişti. Avustralya'daki ilk yıllarında ona «dago» demişlerdi. Çok aşağılanmıştı.

A 93 sayılı kamara onun 145 sayılı kamarasından yalnız otuz metre uzaktaydı. Yeterli bir uzaklık değildi bu ama öte yandan o çevrede bulunmasını gelip gitmesini olağan kılıyordu. A 93'deki iki yolcunun kimliklerini öğreninceye kadar kamarayı gözaltında tuttu. Bunların yalnızca iki kişi olmaları ona rahat bir nefes aldırdı. Yemeğe gidip gelmek, elbise değiştirmek, fotoğraf makinelerinin filmlerini değiştirmek, yıkanmak, dinlenmek ve daha başka şeyler dört kişilik bir kamaraya girmeyi tehlikeli kılabilirdi. Ama içerde iki kişi olunca iş çok daha kolaylaşıyordu.

Bunlar altmış yaşlarında bir karı-kocaydılar. Tornetta şimdi büyük bir dikkatle onları incelemeye baş-

ladı. Karı-koca durmadan konuşarak büyük bir canlılık içinde Metaksas Güvertesi'nde geziniyorlar, fakat bitkin bir halde kamaralarına dönerlerken çok huysuzlaşıyorlar ve birbirleriyle ters ters konuşuyorlardı: «Aman George, tıpkı yaşlı kadınlara benziyorsun.» — «Sen neye benziyorsun peki?» — «Onun maksadı sadece...» — «Sen dilini mi yuttun? Neden bir şey söylemedin?» — «Senin dilini yutmadığın iyi oldu.» Tornetta kadının ansızın «Ne yaptın peki? Aman Allah'ım, bu anahtarı da mı yitirdin George?» diye söylendiğini bile duydu.

Karı-kocanın âdetlerini de öğrenmek zor olmadı. Bunu yaparken gene çok dikkatli davrandı. Sabahları kamaraya yaklaşmaya cesaret edemedi. Çünkü sabah saatlerinde kamara memurları çok ortalarda oluyor ve saat on bir ile on iki arasında bazan kaptan denetime geliyor; o gelmese bile karı-kocadan biri kamaralarına dönüp bir çeyrek saat içeride kalıyordu. Öğleden sonra da dörde kadar uyuyorlardı.

Saat dörtle dört buçuk arası uygundu. Çünkü karı-koca o saatlerde yemek salonundaki çay ve pasta servisini hiç kaçırmıyorlardı. Ertesi gün işe girişecekti.

O akşam Kaptan ilk kokteyl partisini veriyordu. Partinin adı «Kaptan'ın Karnaval Partisi»'ydi. Tornetta Bay ve Bayan Bewglass' - A 939'teki yolcular - ın orada olup olmadıklarını öğrenmek, orada iseler kamaralarına girmek üzere partiye gitti.

Parti; zarif sütunları, güzel bir dans pisti, pruva tarafında orkestra - geminin orkestrası değil, kabarenin müzisyenlerinden sakallı, genç bir dörtlü - için yüksekçe bir plâtformu olan geniş, rahat Ege Salonu'nda veriliyordu. Kabare de, geminin ortasına rastlayan Gezinti Güvertesi'ndeki bu salonda yapılıyordu.

Tornetta, erken davranmakla Squibb'den kurtuldu ama gene de kendisinden önce gelenler vardı.

Arka kapıları kapatılmış olan salonun ön kapısında uzun bir kuyruk vardı. Tornetta'ya göre yolcular gemiye ve Kaptan'a oranla pek özenip bezenmişlerdi kılıklarına. Erkekler koyu renk elbise, sert yakalı gömlekler giymiş ve çeşitli renkte kıravatlar takmışlardı ama Kaptan'a, gemi zabitanına, ya da birbirlerine mi Tornetta'nın pek çıkaramadığı bir etki yaratmaya karar vermiş olan kadınlar çok şıktı. Boncuklu, lâme ve altın rengi, ipek ve saten elbiseler giymişlerdi. Elbiselerin bazıları dantelliydi. Hava, sıcak bölge sınırı ısısının üstünde olduğu halde çoğunun sırtında omuz kürkleri vardı. Hepsi de elmas taklidi gerdanlıklar ve gümüş bilezikler içinde şakırdıyorlardı. Parmakları, pahalı muştaları andıran yüzüklerin ağırlığıyla doluydu. Yüzleri, yemekteki yüzlerinden de değişikti. Artistlerin perde arasındaki hallerine benzeyinceye kadar yağlanmışlar, boyanmışlardı. Bu çok boyalı yüzleri çerçeveleyen saçlar, öğle yemeğinden beri dikkatle elden geçirilmiş, derlenmiş toplanmış, mavi ve pembeyle renklendirilmiş, çiçekler ve kordelâlarla süslenmişti. Tornetta'ya göre boşuna zahmetti bütün bunlar. O, şimdi bir kenara atılmış, fakat Avustralya'nın gelecekteki eşsiz bir fizik örneği olan, mini giysilerinin içindeki uzun bacaklı kızlarını yeğ tutuyordu.

Tornetta kendini Mr. Pybus'un yanında buldu. Pybus yalnız olduğuna göre bekârdı. Çok da sarhoştu şimdi. Ter içindeydi ve güçlükle nefes alıyorfdu.

Kendi adlarına bir protestoda bulunduğu için ona duymaları gereken yükümlülüğe rağmen ötekiler şimdi uzak durmaya çalışıyorlardı ondan. Üstünde yakası açık gömlek, hâki şort, ayaklarında da sandal olduğu için, şu sırada pek de şaşırtıcı bir hali vardı.

Areopagus'un tarifesi konusunda artık sıkmaya başlamıştı. Tornetta'ya:

«Bahse girmekten hoşlanır mısınız?» diye sordu.

«Evet.»

«Yol boyundaki bütün limanlara geç varacağımıza dair beş dolara karşı yüz dolar bahse girerim.»

«Kazanırsınız, girmem.»

Pybus:

«Allah'ın belâsı Yunanlılar» diye mırıldandı.

Kaptan'a ve İkinci Kaptan'a yaklaşırlarken, Şefgarson Pybus'un şortlu olduğunu farketti. Onu kuyruğun dışına çekerek:

«Acaba biraz bekleyebilir misiniz efendim?» dedi.

Pybus tartışmacıydı. Şık giyimli yolcular şaşırdılar ve onu hiç farketmemiş gibi davrandılar. Pybus onlara «Ben sizin adınıza konuştum, şimdi de siz benim için bir şeyler söyleyin» der gibi bakıyordu. Ama kimse oralı olmadı. Tornetta öne doğru ilerleyişini sürdürürken Pybus'un:

«Nefret ediyorum şu Allah'ın belâsı Yunanlılardan. Nefret ediyorum» diye bağırdığını duydu.

Tornetta, Kaptan Vafiadis'le el sıkıştı. On dokuz yaşlarında bir genç olan gemi fotoğrafçısı fotoğraflarını çekti. Tornetta istediği kadar korksun, bu fotoğraf, daha bir yığın başka fotoğraflarla birlikte ertesi gün âğleden sonra ilân levhasına iğnelenecekti. Tornetta arkadan gelenlerin itelemesiyle Ege Salonu'na girmişti ki güzel bir kız elini sıktı. İngiliz şivesi, ama Tornetta'nın zaman zaman karşılaştığı züppece olmayan bir ingilizceyle:

«Adım Barbara» dedi. «Buradaki kabaredeyim. Hoşgeldiniz. Bir şeyler içer misiniz?»

Tornetta ona baktı. Kısa bir incelemeden sonra, kız onun hakkında olumlu bir fikre sahip oldu. Tornet-

ta büyük bir hızla onun cazip bayağılığını ve gemideki Avustralyalı kızların çoğu gibi uzun boylu olmamasına rağmen dansöz vücudunu farkettiği gibi kızın kendisi hakkındaki fikrini de kaçırmadı. Avustralya tarzında:

«Nasıl gidiyor?» diye sordu.

Kız hafifçe yüzünü buruşturdu:

«Ayaklarım.»

Hemen yanlarında oldukları için yaşlı iki kişi de onlara katıldı.

Bu iki kişi Bay ve Bayan Bewglass'dı. Tornetta onların dış mahalle züppeliklerine hoşgörü göstermenin eğlenceli durumundan zevklendi. Karı-koca birçok yer görmüşlerdi ama bu yerleri birbirine karıştırmanın sersemliği içindeydiler: «Neredeydi o George, Pago Pago'da mı?» — «Hayır Suva'da.» — «Suva'da olamaz, çünkü...» Bu biraz daha ilginçti: «Omnifarious'da altı kişi öldü. Bir tanesi buzluğa sığmayacak kadar uzun boyluydu. Adamı banyoya yatırıp her birkaç saatte bir üstüne buz döktüler.»

Barbara, elinde tepsiyle geçen bir garsonun kolundan yakalayarak, hiç kibar olmayan bir davranışla uluorta:

«Bizi ne zaman göreceksin?» dedi. «Ben cin ve misket limonu istiyorum.»

Bayan Bewglass:

«Misket limonu kullanma yavrum» dedi. «Zayıflatır.»

Ama kendisini hiç bir şey zayıflatabilecek gibi değildi. Çünkü karı-koca yanlarından geçirilen her tepsiden bir içki alıyorlardı. Viskileri, beyaz İspanya şaraplarını birbiri peşine gövdeye indiriyorlardı.

Tornetta, gizlemeye çalışmadığı bir ilgiyle kıza sordu:

«İngiliz misiniz?»

«Pek sayılmaz. Gal'liyim. Aberystwyth'den. Siz İtalyan'sınız değil mi? Ben Napoli'ye ve Cenova'ya gittim. Çok güzeldi... Her yeri dolaştım dans ederek. Kuveyt, Aden, Almanya, Irak ve Kahire'ye gittim.»

«Ne zamandan beri bu şirketle çalışıyorsunuz?»

Aberystwth'li kız ekşi bir yüzle:

«Bu ilk yolculuğumuz» dedi. «Altı aylık bir mukaveleyle bağlandık.»

«Sevmediniz mi gemiyi?»

«Alay mı ediyorsunuz?... Ama şimdi iyi, bütün o göçmenleri boşalttıktan sonra. Southampton'da bindiğimiz zaman çok kalabalıktı. Ta aşağıdaki B Güvertesi'nde kamara verdiler bize. Air condition bir rezaletti. Öyle sıcak oluyordu ki, çırılçıplak uyuyorduk ve kapıları açık bırakıyorduk. Allah kahretsin...»

Bayan Bewglass A 93 sayılı kamaranın air condition'ı konusundaki görüşlerini söylemeye başladı.

Kız beliren imkânlardan ötürü umutlanmış olan yalnız Tornetta'ya:

«Benim ortalarda dolanmam lâzım» dedi. «İkinci Kaptan bakıyor. Gene görüşürüz.»

Tornetta'nın yüzüne dikilen sıcak, içten bakış; gemi ne kadar onun dans eden bacaklarını seyreden ve navlun ücretinin bir kısmı olarak ödedikleri para dolayısıyla kıza kiralık bir kız gözüyle bakan erkeklerle dolu olursa olsun ve gösterilen çeşitli ilgilere rağmen, Tornetta'nın, unutulmayacağını ve dikkate alınacağını vadediyordu.

Bayan Bewglass:

«Çok bayağı bir kız» dedi.

Tornetta da böyle kötü niyetli bir dış mahalle züppesini soymanın kendisi için büyük bir zevk olacağına inandı...

Barbara bütün dikkatleri toplayan bir elbise giymişti. Siyah dantelle kaplanmış siyah ipekliden bir mini elbiseydi bu. Orkestra isteksiz isteksiz çalmaya başladı. Barbara orda çalışanlardan biriyle dans ediyor, etekleri çok yukarıda olduğu için de bir eliyle tutuyordu.

Yaşlı kadınlar ayakta duramayacak kadar yorgun olduklarından salonun kenarlarındaki sandalyelere oturmuşlardı am her halleriyle de bu numaradan ötürü hoşnutsuzluklarını belirtmekten geri kalmıyorlardı.

Yolculuğun bu ilk kokteyl partisinde herkes dikkat kesilmiş çevresini inceliyor, hattâ Kaptan yanlarına geldiğinde söylemek üzere, lâfları, heyecanla kafalarından geçiriyorlardı. Konuk ağırlayıcılar yolcuların arasında dolaşıyor ve konuşmaları canlandırmak için çaba harcıyorlardı. Birkaç gemi zabiti belirdi. Dimitropulos birkaç gün önceki tartışmadan hiç gocunmamış olarak fakat ayni dalgın gülümsemeyle yolcuların kırk, elli santim üstlerindeki bir yere bakarak iki genç kadınla konuşuyordu, oldukça mutluydu.

Squibb kaçınılmaz bir şekilde et ve kemik halinde belirerek Soytarı rolüne başladı. Yüksek sesle:

«Kaptan elimi sıkarken, ya da ben onun elini sıkarken, Yunanca bir yığın lâf etti» dedi. «Ben otuz metre uzaklaştığım halde o hâlâ konuşuyordu. Hal-hatır mı soruyordu, ya da kutsuyor muydu anlamadım... Kabareye geliyor musun bu gece?»

Tornetta hemen «Evet» diyerek onu şaşırttı. Aberystwyth'li kızı seyretmek, onu arzulama heyecanıyla biraz terlemek istiyordu...

Kaptan Vafiadis gruptan gruba dolaşarak soğuk bir gülümsemeyle çok resmî bir çerçeve içinde tatlı birkaç söz söylemeye başladı.

Sonra ayni bayatlamış cümleler, fakat belirli bir

içtenlikle bir hoşgeldiniz konuşması yaptı. Yeni Zelandalı bir yolcu birden öne fırlayıp 'For he's a jolly good fellow' şarkısın ısöylemeye başladı. Öbür yolcular da gayretle katıldılar kendisine. Kaptanın aklından geçenler âdeta okunur gibiydi. Bu insanlar bir gün toplu protesto toplantıları düzenliyorlar, başka bir gün de bu gemide bulunmaktan ötürü duydukları memnunluğu belirtiyorlardı. Ciddiye alınır mıydı?

Karnaval Partisi'ni karides, hindi ve şampanyalı özel bir yemek izledi. Garsonlar kırmızı resmî hizmet elbiselerini giymişlerdi. Alınlarında ve saç diplerinde ter kaynıyor, bu terler zaman zaman da tabaklara damlıyordu.

Squibb, eğer ön sırada oturmak istiyorlarsa, program başlamadan kırk dakika önce ayni Ege Salonu'na gelmeleri gerektiğini söyledi. Tornetta'nın şaşkın bakışları arasında da salona fotoğraf makinesi ve flâşıyla geldi. Oysa bu doğaldı. Daha başkaları da böyle hazırlıklı gelmişlerdi.

Program, Tornetta'nın tahmininden de iyiydi. Gürültü çoktu ama gene de iyiydi. Edgar adında, orta yaşlı, sağlam yapılı, garip bir adam yönetiyordu programı. Kendi yaşını alay konusu yapmaktan zevk alır gibiydi. Bu konuda yaptığı şakalar seyirciler tarafından kahkahalarla karşılanıyordu. Cinsel ilişkileri konusundaki konuşmaları da çok imalıydı.

Ama seyircileri arasında birisi ukalâlık etmeğe kalkarsa hemen sertleşiyordu. Hızlı, ustura ağzı gibi keskin konuşması ile tam ve küstah bir kenar mahalle Londra'lısıydı.. Geç vakit ayak parmaklarının ucuna basarak içeri girenlere sorardı: «Yemek güzel miydi yavrularım?», ya da «Çocuğu yeni mi uyutabildiniz?» Hattâ şöyle derdi: «Gelmek zahmetine katlandıkları

için hep beraber alkışlayalım.» Söz konusu olanlar bozulurlar ama bir şey söylemezlerdi.

Edgar'ın esprileri yaşlı yolculardan çoğu için çok genç işi, Avustralyalı ve Yeni Zelandalı dinleyiciler için de fazla İngilizvariydi. Çevresini çabuk benimsediği için aktüel şakalar da yapıyordu. En çok alkış toplayan esprisi de şuydu: «Gece bir şeye ihtiyacınız olursa kamarotu çağırın yeter. Ne isterseniz verecektir.»

Edgar'ın kumpanyasında, komik olmak için ellerinden geleni yapan iki erkek daha vardı: Ayyaş, ama işinin ehli bir vantrilok ve duygusal balladlar söyleyen bir genç. Bir çift de figürlü danslar yapıyordu. Bu ikisi eyaletlerde ve sömürge şehirlerinde balo şampiyonlukları kazanmışlar ama hiç bir zaman da daha üstün bir başarı sağlayamamışlardı. Şimdi hayatları gemilerde ve tatil kampalarında geçiyordu. Yine de kendilerini, öbür varyete sanatçılarının üstünde görüyorlardı. Ama ana avrat kavga da ediyorlardı.

Eğer Aberystwyth'li kız orada olmasaydı Tornetta bunların hiçbiriyle ilgilenmezdi. Barbara, hepsi de profesyonel ve çok güzel vücutlu altı dansözden biriydi. İlk kez onlar çıktı. Uzun bacakları, dik tuttukları başlarıyla sıcak gecede kendilerini harap edercesine dans ettiler. Oturdukları yerde terleyen yorgun ayaklı, bezgin seyirciler ise onları üzüntüyle izlediler. Bütün kızlar gülümseyerek seyircilere bakıyorlardı. Barbara'nın bakışlarında ise bir boşluk vardı.

Squibb hemen hemen karınlarının dibine çömelip flaşıyla gözlerini kamaştırdığı zaman hafifçe tedirgin oldular. Onların ardında duran Edgar yüksek sesle alay etti:

«Müstehcen fotoğraflar çekmek istiyorsan, Singapur'a kadar sabret evlât.»

Hakarete şerbetli olan Squibb'i bu sözler ırgalamadı. Kendini savunmaya kalktı:

«Gemi fotoğrafçısı flâş kullandıktan sonra...»

Edgar'ın mikrofonuyla Squibb'den yüz kat daha yüksek sesle konuşmak üstünlüğü vardı:

«Nerelisin sen evlât? Sydney'li mi? Köprü kurmaları için annem oraya bir mekano takımı göndermişti.»

Seyircilerin kimisi alkışlar, kimisi yuh çekerken, kimisi de: «Melbourne daha iyidir» diye tempo tutuyordu.

Gösteri, bütün artistlerin büyük bir gürültü içinde dans etmeleriyle sona erdi. Ardından ışıklar loşlaştı ve dansözler seyircilerin arasına dağılıp el sıkarak sahneden çekildiler. Barbara «Merhaba» diye fısıldayarak Tornetta'nın elini sıktı. Bu arada Squibb'in terli parmaklarına dokunarak ona da gülümsedi.

Tornetta dışarı çıkarken birkaç kişinin ikinci program için yer bulmak üzere beklediklerini, Bewglass çiftinin de bunların arasında olduğunu gördü.

Pybus bir koltukta sızmış horluyordu. Tornetta bir gün onun kolay bir kurban olacağına karar verdi.

Kalbi çarpıyordu. A 93 sayılı kamarayı soymak için bundan daha iyi bir fırsat bulamazdı. Squibb'den kurtulmak için Gezinti Güvertesi'nin karanlığına daldı ve Areopagus'un baş tarafından aşağıya indi. Her yer boş ve sessizdi. Uzaklardan gelen müzik gürültüsü ve konuşma sesleri yolculardan çoğunun kabarede, sinemada, ya da barlarda olduğunu gösteriyordu.

A Güvertesi'nin iskele tarafındaki koridoruna geldi ve koridorun öbür başında, elinde fotoğraf makinesiyle kamaralarına dönen Squibb'i gördü. Ayni uzaklıkta bir de kamarot vardı. Kamarot Tornetta'nın olduğu tarafa dönüyordu ki, Tornetta dört yataklı kamara-

ların açıldığı boşluğa kıvrıldı. Bu kamaralarda hiç ses yoktu.

Tornetta hafifçe A 93 sayılı kamaranın kapısına vurdu. Sonra dikkatle anahtarı kilide soktu. Çarçabuk içeri girip kapıyı sessizce kapattı.

Kamara karanlıktı. Esans, nefes, yağ, sabun ve elbiseden meydana gelen karmakarışık, hiç hoş olmayan bir koku vardı. Tornetta kapının yanındaki çelik boyunca elini dolaştırarak elektrik düğmesini buldu.

Tuvalet masasının üstünde bazı gümüş öteberi ve altın bir kadın saati vardı. Masanın üç gözünden en alttakini çekti. Bunda çamaşırlar; ortadakinde haritalar, biletler, birkaç kitap; en üsttekinde yine çamaşırlar duruyordu. Panik içinde terlemeğe başlamıştı. Gürültü etmeden fakat sık sık ağzından nefes alıyordu.

Yatakların altında üç valiz vardı. Tornetta bunlardan ilkini dışarı çekiyordu ki kapı vuruldu. Donup kaldı. Kapı bir daha vuruldu ve bir ses:

«Suyunuzu değiştirebilir miyim?» diye sordu.

Tornetta kendini banyoya attı sifonu çekti. Boşalan suyun sesi dehşete düşürmüştü onu. Fakat kamarotun ne istediğini biliyordu: Lâvabonun üst tarafına tutturulmuş maden kabı istiyordu.

Kamarot şimdi içeri girmişti. Tornetta banyo kapısını aralayarak su kabını dışarı uzattı. Kamarot kabı aldı. Uzun iki dakika geçti. Kapı gene vuruldu. Kamarotun sesi duyuldu:

«Buraya bıraktım efendim.»

Tornetta karşılık vermedi. Kısa bir çekinmeden sonra kamarot dışarı çıktı.

Tornetta'nın korkudan eli, ayağı kesilmişti. Tek isteği kaçmaktı. Ama kamarotla burun buruna gelebilirdi. Üstelik onun öteki üç kamaranın kapısına vurduğunu, cevap alamayınca da anahtarının kilitte çı-

kardığı sesi duymuştu. Kamarot gece için suları değiştirdiği sürece kapılar açılıp kapandı.

Tornetta telâş içinde ilk valizi bir kez daha gözden geçirdi. Valiz kilitli değildi ama içinde para da yoktu.

İkinci valiz de açıktı ama onda da elbiseden başka şey yoktu. Üçüncü valiz hepsinden daha ağırdı ve kilitliydi. Tornetta bir çakı ile valizi açmaya uğraştı. Kilitleri hiç ellemedi. Valizin arkasındaki, her iki kenarda üçer çivi ile tutturulmuş menteşeleri çıkarmayı denedi.

Zaman korkunç bir hızla geçiyordu ama Tornetta da valizi açmayı becermişti.

Valizde bir fotoğraf makinesi, elbiseler, iki pasaport, bir seyahat çeki defteri ve bir deste Avustralya parası vardı. Tornetta parayı cebine attı. Valizi de gene yatağın altına sürdü.

Bekledi. Göğsü inip kalkıyor, kalbi hızla atıyordu. İnsana zarar vermeden daha ne kadar böyle atabilirdi bir kalp?

Çevrede hiç ses yoktu. Yoktu ama Tornetta'da da kapıyı açacak cesaret kalmamıştı. Büyük bir çaba harcayarak kapıyı açtı ve gene sessizce kapattı.

Ama koridorda kimsenin olup olmadığını öğrenmenin imkânı yoktu. Her şeyi göze alıp yürümesi gerekiyordu.

Korkudan yarıyarıya kamburlaşmış bir halde ana koridora çıktı ve en kısa yoldan başka bir yere, öbür güvertelere, kalabalığa kendini atmak üzere geldiği yana döndü. Koridorun sonuna geldiği sırada, ardında kimsenin olup olmadığını öğrenmek için dönüp arkaya bakmaktan kendini alamadı. Kimse yoktu. Hızla Gezinti Güvertesi'nin basamaklarını çıktı. Güvertenin karanlık köşelerinde birbirlerine sarılmış çiftler

vardı ve gözler onun orada bulunuşundan hiç de memnun kalmamış biçimde kendisine çevrildi.

Tornetta bir tuvalete girerek paraları saydı. Hepsi iki yüz yetmiş dolardı. Eline geçecek bütün paraları Amerikan dolarına çevirmesi iyi olacaktı. Areopagus'un her yeni limana yaklaşışında bu değiştirmeyi yapması kimsenin dikkatini çekmezdi. Sözgelimi, Singapur'da karaya çıkmadan önce Avustralya parasını Singapur parasına, ya da Amerikan dolarına çevirtmesi mümkündü. Hong Kong'da her türlü para geçiyordu. Guam ise Amerika'nındı nasıl olsa.

Hırsızlık nasıl olsa birkaç gün, hattâ birkaç saat içinde ortaya çıkacaktı. Fakat gemide ne polis vardı, ne de parmak izi almak kolaylıkları. Sonra gemide eli böyle şeylere yatkın tek kimse kendisi değildi. Squibb ona bir transistörlü radyonun çalındığını söylemişti.

Çok yorgun olan Tornetta ertesi sabah geç kalktı. Kahvaltıyı kaçırmıştı. Güneşlenmek üzere saat 10.30'da Gezinti Güvertesi'ne çıktı. Güvertenin güneşli tarafındaki bütün şezlonglar doluydu. Yalnız Bay Pybus'un yanında boş bir yer vardı ama Tornetta orada oturmak istemedi. Bacaklarında şort olan Pybus öyle biçimsiz yayılmış, horluyordu ki, gelip geçenler tenasül uzuvlarını görüyorlardı. Tornetta emindi, adam gözlerini açar açmaz onunla konuşmak isteyecekti. Oysa konuşacak hali yoktu hiç ve kabaredeki kızın dışında, dikkati çeken kimseyle beraber olmak istemiyordu.

Gezinti Güvertesi'nin gölgeli yanına gitti. Burası birçok yolcunun uykusunu getirecek kadar sıcaktı hâlâ. Fakat Tornetta orada oturan orta yaşlı kimselerle kıyaslanmayacak kadar tedirgindi. Onlar gibi kendisini yarı uykulu bir halde şezlonga bırakamayacak kadar

kuşkulu ve bir şeyler bekler gibiydi. Gerçekten de, tahmin edemeyeceği kadar dikkati çeken bir yönü vardı. Avustralyalılar ve Yeni Zelandalılar arasında bir İtalyandı. Yolcuların çoğu çift çift ve gruplar halindeyken o tek başınaydı. Başkaları bol spor pantolonlar ve örme yün ceketler giydikleri zaman o takım elbise, başkaları şort ve mayo giydikleri zaman o bol spor pantolon giyiyor; hiç te huzur içinde bir insan etkisi vermiyor, yapması gerektiği bir şekilde kalabalığa karışamıyordu.

Şu sıra çok sersem bir hali vardı; gevşemek istiyordu. Kendisini boylu boyunca boş bir şezlonga bırakarak denize bakmaya başladı.

Dakikalar geçti. Tornetta sanki inceleniyormuş gibi bir hisse kapıldı. Başını çevirdiği zaman uzun boylu, ciddi yüzlü bir kadının rahat, anlamsız bakışlarıyla karşılaştı.

Az ötede iki garson, üstünde sıcak çorba dolu ayaklı bir kabın bulunduğu tekerlekli bir arabayı sürüyorlardı. Kadın:

«İlk kez böyle büyük bir gemide yolculuk ediyorum» dedi. «Çok oturaklı bir tekne. Yiyecekler çok zengin. Evdeyken yalnız All Bran ile kahvaltı ederim ben. Yeni Zelanda vapurlarında sıcak havalarda soğuk içkiler verirler. Et suyunu seviyorum. Bana bir tabak alır mısınız lütfen. Siz benden genç ve kuşkusuz iyi bir Hristiyansınız...»

Tornetta:

«Kalk kendin al pörsümüş yağ tulumu» diye hırlayarak yerinden kalktı ve oradan uzaklaştı.

Orta Bar'a giderek soğuk bir şey içmeye karar verdi.

Oraya gitmek için Ege Salonu'ndan, kütüphaneden

ve otomatik kumar gereçleriyle dolu bir bölümden geçmesi gerekiyordu.

Bazı meraklılar her gün birkaç saatlerini bu tek kollu haydutlara beş sentlik paraları kaptırmakla geçirirlerdi. Ama şimdi sekiz gereçlik sıranın önünde küçük bir oğlan çocuğuyla gri elbiseli bir adamdan başka kimse yoktu. İkisinin de sırtları Tornetta'ya dönüktü.

Beş sentlikleri bitmiş olan çocuk:

«Ah beş sentim daha olsaydı» diye yakındı.

Adam yumuşak bir sesle, öğüt verircesine:

«Onu da yitirirdin» dedi. «Ama al, bir de şu zımbırtıyı dene.»

Çocuğa beş sent verdi. Gerecin koluna ancak yetişen çocuk kolu çekti. Gerecin küçük yalağına birkaç sent düştü' Çocuk:

«Kazandım, kazandım» diye bağırdı. «Buyrun, bu paralar sizin.»

«Hayır, senin onlar.»

«Öyle mi? Çok teşekkür ederim.»

Seyredildiklerinden emin olan adam gülümseyerek döndü, fakat gözlerinde âni bir değişiklik oldu. Tornetta'yı görünce gülümsemesi kayboldu, ya da başka türlü bir hal aldı. İtalyanca:

«Güzel bir davranış ha, değil mi?» dedi. «Terbiyeli bir oğlan.»

Dostça, ayni zamanda da karşısındakini yıkan bir biçimde ekledi:

«Ben Fremantle'den bindim. Ama hastaydım. Çok hastaydım. Şimdi hava ve deniz düzeldi de gezinebiliyorum.»

Tornetta'nın elleri terledi. Bir anda kendisini saran, içini dolduran, kalbini çarptıran ve kafasını allakbullak eden korkuyu belli etmemeğe çalıştı.

Adamda hiç de bir hastalık geçirmiş olanların bitkinliği yoktu. Sağlam ve çok rahattı.

Tornetta'yı bulmuşlardı. Bu da onların, kendisini öldürmekle görevli adamlarıydı.

12

AREOPAGUS ŞAFAKTAN AZ SONRA, Endonezya adası Bali'nin gelgitli büyük ağızlarından birinde demirledi. Deniz cilâlı bir maden gibi ışıldıyor, yumuşak bulutlarla dokunmuş olan soluk mavi gök tembel bir sıcaklık içinde uzanıyordu. Yanardağ lâvlarından meydana gelen yeşil koniler sisli sulara iniyor ve henüz çok erken olmasına rağmen setler halindeki yeşil ve sarı pirinç tarlalarında insanlar çalışıyordu. Sık, yeşil çalılıklar içindeki köylerin kıyılarına ince yapılı balıkçı kayıkları çekilmişti. Bunlardan yarım düzine kadarı da yarım mil arayla denizde duruyordu.

Nehirdeki bir dirseğin ardında ve iki buçuk mil uzakta olduğu için rıhtım görünmüyordu.

Küpeşteye dayanmış olan Bayan Wearne bu ormanlar ve dağlar, balıkçı kayıkları, uzakta görünen kulübeler ve öküzlerin meydana getirdiği etkili manzarayla kendilerini çiğneyip geçmedikleri için bir balıkçının teşekkür anlamına gelen el sallaması karşısında müthiş heyecanlanmıştı. Birkaç saniye içinde, okullarda okutulan coğrafya kitaplarının hiçbirinde sözü edilmeyen en azından otuz ilginç şey görmüştü.

Yaşlı kimselerde; telâşlı hareketlerde hafifçe saldırgan olmak, öne geçmek, herhangi bir yere gitmek, katılmak, en iyi yerde oturmak, en iyi masayı seçmek, kamarada lumboz istemek gibi bir eğilim vardır. Ben de varım ha, beni unutmayın, henüz elim ayağım tutuyor demek ister gibi bir kuruntudur bu. Hastalığı bakımından Bayan Wearne de bunlardan biriydi ama

bugün deniz sâkin olduğu için dimdik ayakta; ve duyduğu zevkten ötürü de çok heyecanlıydı. Bir gece önce Bayan Wearne'in masasında yemek yerlerken bir yemek salonu yetkilisinin ertesi sabah kahvaltının saat altıda verileceğini söylemesi üzerine homurdanmış olanlar bile Bayan Wearne'in canlılığını paylaşıyorlardı. Bunlardan biri olan Bayan Wearne'in şimdi karnı acıkmıştı ve iştahla kahvaltı etti.

Geminin programında bir düzensizlik, ya da bir değişme olduğunda meydana gelen karışıklık çok şaşırtıcıydı. Başka başka yerlerde oturmuş yolcuların telâşı, hırsı ve bencillikleri kendileri hesabına utanç verici görüntüsüyle kahvaltı paniğe varan bir karışıklık örneğiydi. (Herkesin dilediği yere oturabileceği bu hal Bayan Wearne için iyi bir ders oldu.) Sonra, karaya çıkacak olan yolcuların Ege Salonu'nda toplanmaları söylendi ve Bayan Wearne her kavşak yerinde kendisini oraya yöneten gemi mürettebatı ve kabare mensuplarıyla karşılaştı. Nedeni bilinmeyen maden bir kepenk her zaman yemek salonundan kamarasına dönerken geçtiği yolu kapatmıştı. O bakımdan, fotoğraf makinesini almak için Metaksas Güvertesi'nin öbür başına kadar yürüyüp oradan aşağı inmek zorunda kaldı.

Ege Salonu'nda bu kez de A. B. C turlarından hangisi ile Bali'yi gezeceği konusunda karışıklık çıktı. Bayan Wearne bilmiyordu. Yolculardan çoğu da bilmiyordu. Bayan Wearne üç dolarlık tura yazıldığını ispat ettikten sonra kendisine üç köşe yeşil bir etiket verildi. Bir kadın: «Merinos koyunları gibi» dedi. Bu tatil köyünde, büyük limanların herhangi birinden daha çok karışıklık ve gürültü-patırtı olacağı anlaşılyordu.

Bayan Wearne, Debbie Vertigan'a yük olmak istemiyordu. Genç kız ona çok iyi davranmıştı. Gezinti

Güvertesi'nde onunla birlikte bir aşağı, bir yukarı dolaşmıştı. Ona kütüphaneden kitap, çorba dağıtıldığı zaman et suyu getirmişti. Oğle yemeğini güvertede yiyecek kadar kendisini iyi hissettiği zamanlar, kendisi güvertede otururken Debbie onun adına kuyruğa girmişti. Bayan Wearne'in ofiste beklememesi için pullarını almış; hiç alışık olmadığı bara girmek korkusundan onu kurtarmak için limonatasını kendisi getirmişti. Bayan Wearne ondan bu külfetlerin ancak pek azını rica ettiği gibi, genç kız onun hastalığını da bilmiyordu. Debbie sadece çok düşünceli ve şefkatliydi. Bir gün önce bir kadın Bayan Wearne'e: «Arkadaşınız ne kadar sevimli bir genç kız» demişti. Kadının bu sözle Debbie'yi, masrafları karşısındaki tarafından karşılanan biri olarak gördüğünü, Bayan Wearne'in anlaması için dakikalar geçmiş ve çok üzülmüştü.

Debbie şimdi de dört yüz kişilik bir kalabalığın içinde ona el sallıyor ve: «Size yer ayırdım» diye bağırıyordu. Bayan Wearne kıyıya çıkmadan önce biraz dinlenmek fırsatını bulacağı için sevindi.

Bayan Wearne, Debbie'nin de yeşil bir etiket takmış olduğunu büyük bir memnunlukla gördü. Genç kız başka bir arkadaş bulmak için herhangi bir girişimde bulunmamıştı. Bayan Wearne ona askıntı olmaktan kaçınmakla birlikte, uzak kalmaya da dayanamıyordu.

«Fotoğraf makinesine nasıl film konacağını biliyor musunuz?» diye sordu.

Fotoğraf makinesini aldığı günden beri Bayan Wearne bunu düşünüyordu. Adeseden, ayardan filân haberi yoktu. Ömründe fotoğraf makinesini kullanmamıştı. Ama Debbie biliyordu...

Edgar salonun ortasına gelerek herkesten susmalarını rica etti:

«Şarkı söyleyeceğiz» dedi.

Birisi bağırdı:

«Kıyıya ne zaman çıkıyoruz?»

«Endonezyalılar'ın bir âdeti vardır ki, tok karnına kesin olarak karaya çıkılmamasını öğütler.»

Yolcular homurdandılar.

Bir takım görüşmeler, gidip gelmeler oldu; sonra Edgar şöyle dedi:

«Endonezyalılar kontrol yapıyorlar. Saatler yanlış ayar edilmiş. Daha bir buçuk saat var.»

Edgar'ın arkasındaki gemi saati birden hızlandı ve bir tur attıktan sonra gelip altıyı beş geçede durdu.

Yolcular gülmeye başladılar. Eğlenceleri yöneten zabit:

«Çok kötü bir şey bu ama, oldu bir kez» dedi. «Şimdi sabahın altısı. Ne yazık ki siz dörtte kalkmış oldunuz.»

Piyanonun başına oturdu. Edgar ve kabare artistlerinden bir kısmı şarkı söylemeye başladılar.

«Şimdi ne çalayım?»

Avustralyalılar ve Yeni Zelandalılar buhranlı zamanlarda pop müziğini İngilizler gibi bir yana bırakıyorlar ve savaş zamanının şarkılarına dönüyorlardı. Sanki yeni bir çatışma başlamış gibi «Lili of Laguna» ile «Pack up your troubles» şarkılarını söylediler.

Böylece kırk dakika geçti ve yeşil etiketliler önde olmak üzere salondan çıkıp Metaksas Güvertesi'nin iskele tarafında toplanmaları söylendi.

Yolcular hiç oralı olmadan telâşla koşuştular. Bir kenara itilen Bayan Wearne korku içinde kaldı.

Areopagus'un yanında iki küçük Endonezya gam-

botu duruyordu. İkisi de daha şimdiden yolcular ve gemicilerle dolmuştu.

Bayan Wearne birinci gambota doğru sürüklendi ve tehlikeli bir şekilde 20 mm. lik topun oynak oturma yerine ilişti. Bu gambot, oldukları yerden bir adım attıkları zaman denize düşmeleri muhakkak hale gelinceye kadar doldu.

Hava da sıcaktı.

Bayan Wearne bunun sıcaktan da öte bir şey olduğu kanısındaydı. Ortalık fırın gibiydi ve oldukça yüksek ısıda yaşayan Avustralyalılar bile bunalıyor, daha önce hiç terlemedikleri gibi terliyorlardı. Yüzlerinden, kulaklarından, boyunlarından ter akıyor; bu ter koltuk altlarını, göğüslerini sırılsıklam ediyor, saçlarını yapıştırıyordu. Temiz gömlekler ve kadın elbiseleri buruşmuş, terle lekelenmişti. Bu çok şaşırtıcı ve rahatsız edici bir durumdu. Saat daha sabahın yedisine bile gelmemişti.

Bayan Wearne, kendisinden şişman ve kanlı olanlardan daha az şikâyetçiydi durumdan. Gambot Areopagus'tan ayrılınca geminin ve lâv konilerinin fotoğraflarını çekti. Eileen çok etkilenecekti. Melbourne'un dış mahallelerinden çok uzaktaydılar şimdi.

Gambot dirseğin burnundan kıvrılarak küçük bir limana girdi. Geminin adaya uğraması nedeniyle Den Pasar şehri tatil yaptığı için halk yolcuları bekliyordu. Bayan Wearne, teneke sesini veren bir müzik ve hoparlörlerden konuşan sesler duydu. Bekleşen çocuklar ve satıcılar, bir sıra küçük otobüs, ileri geri koşuşan askerî ve askerî olmayan üniformalı genç erkekler kalabalığı gördü. Bunlar yolculardan daha heyecanlıydı.

Kalaslar üzerinden kıyıya çıkmak onun için kolay değildi ama dizlerine kadar suya girmiş gemi müret-

tebatı ve Endonezyalılar yardım ettiler. Kendisine sepet, el boyaması kumaş ve süs eşyaları satmak isteyen genç kızlar, çocuklar ve yaşlı erkekler arasında dururken, yolcu arkadaşlarının bunların yanında ne kadar biç;imsiz kaldıklarını düşündü. Kabuksuz sümüklü böcekler gibi beyaz ve ter içindeydiler. Sendeliyorlar ve sıcaktan gittikçe daha çok yakınıyorlardı. Başlarında hasır şapkalar, omuzlarının çevreleri ve göğüsleri ter içinde, kaba ve kırmızı yüzlü, yerlilere davranışlarında terbiyesiz ve ters Muriel ile Ada, İris ve kocalarını gördü. Avustralya adına utandı.

Sırtlarında çok ince altın yapraklarla süslü elbiseler, başlarında da taze ıtır çiçeklerinden taçlar olan yirmi tane güzel kız onlara hoşgeldiniz dansı yapıyorlardı. Eğiliyorlar, dönüyorlar; dansın âhengine göre ellerini ve dirseklerini hareket ettiriyorlar; oldukça ciddi ve ifadesiz güzel yüzleri terlemiyordu. Yolcular ne yapacaklarını bilmeden bön bön durdular, kızların fotoğraflarını çektiler ve otobüslere doğru yürüdüler.

Görevlilerden biri, elinde bir megafonla sağa sola seğirten ufak-tefek çekici bir Endonezyalı kızdı. Koyu yeşil bir askerî üniforma ve şapka giymişti; ama sıcağı umursayan bir hali yoktu. Yolculara son derece faydalı oluyordu.

Limandan birkaç mil uzaklaşmışlardı ki küçük otobüs bozuldu. Yirmi yolcu kuşkuyla bağrıştılar. Bayan Wearne şimdi iyice sıcaktan bunalmıştı ve peruğunu çıkarmak, kafasını soğuk suya sokmadan önce iyice kaşımak için önüne geçilmez bir istek duyuyordu. Uykusu da gelmiş, tapınakları ve dansları görmek isteğinin bir kısmı yokolmuştu.

Belki Debbie dışında öbür yolcular da ayni durumdaydı. Her yana yetişen Endonezyalı rehber beş dakika içinde başka bir otobüs sağladı ve yolcular es-

ki tapınakları, müzeleri, kıyıdaki sanat galerisini görme gezisini sürdürdüler. Ama öncelikler değişti. Şimdi aranan ilk öncelik, içecek soğuk bir şey, daha çok biraydı. Ondan sonra pazarlık etmek ihtiyacı, en sonra da dağları ve evleri görmek, bunların fotoğraflarını çekmek geliyordu.

Yolcular içkiyi ağızlarına boşaltır boşaltmaz, içilen sıvı gözeneklerinden fışkırıyordu. Oyma ağaç işlerini, kutsal eşekleri, öküzleri ve tapınakları ilgiyle seyrettiler. İnsanı şaşırtacak kadar yumuşak davranışlı ve yumuşak başlı olan sokak satıcılarıyla çekişe çekişe pazarlık ettiler. Avustralya ölçülerine göre bile kötü bir şekilde kullanılan otobüs yol alırken gözlerini yumdular.

Öndeki otobüslerin yolcuları üstü örtülü bütün yerleri doldurmuş olduğundan güneş altında otururak dört saat süren bir dans seyrettiler. Legong adı verilen bu dans; göz kamaştırıcı altın ve canlı renklerle süslü giysiler içinde ve önce canlı sonra birdenbire yavaşlayan tam bir Güneydoğu Asya orkestrasının eşliğinde herbiri kendi başına hareket eden kızlar tarafından oynanıyordu. Hepsi de dansa katılmış olan kızların ağır, fakat karışık el, parmak ve ayak bileği hareketleri, başlarını döndürüşleri, bedenlerini eğişleri devleri, evliliğe gösterilen sadakati ve iyi ile kötü arasındaki ezelî çatışmayı yansıtıyordu. Bu arada çalgıcılar ilgiyle turistleri seyrediyorlar, bazıları da sırıtıyordu.

Dansı bırakıp gitmenin imkânı yoktu. Çok çirkin bir davranış olurdu bu. O bakımdan, açıkta kalan yolculardan yirmisi de gittikçe azalan bir sanat heyecanı ve o oranda artan bir susuzluk ve huzursuzlukla gösteriyi izliyordu. Sallanan gazeteler ve yelpazeler, çok

belirgin olan sinirliliklerini yatıştırmaktan, terlemelerini önlemekten çok uzaktı.

Aradan kırk dakika geçtikten sonra kepazece bir tutumla birer, ikişer oradan uzaklaşmaya ve mezarlıktaki ağaçların gölgesine sığınmaya başladılar. Hiçbirisinde bu yaptıkları hareketin kabaca bir davranış olup olmadığını, ya da saatlerce provaları yapılmış - ki öyle olduğu âşikârdı - bir tören gösterisini horlayıcı bir anlam taşıyıp taşımadığını düşünecek hal kalmamıştı. Avustralyalılar dünyanın bahşiş vermek kuramına en yatkın insanlarıdır. Şimdi de suçlu suçlu bahşiş verecek insan arıyorlardı. Kimseyi bulamayınca şaşırdılar.

Genç Endonezyalı kız haber verdi:

«Ünlü otele gideceğiz - rahat bir nefes aldılar - ama önce sanat galerisini gezeceğiz ve alış-veriş yapacağız.»

Galeri serin, oymalar ve resimler çok güzeldi. Alış-verişe çıkınca çekişe çekişe pazarlık ettiler ve çok memnun kaldılar.

Bayan Wearne, air condition'i olan büyük otelde bir banyo buluncaya kadar arandı. Peruğunu çıkardı ve derisini yüzer gibi kaşıdıktan sonra kafasını soğuk suya sokup biraz serinledi.

Koca bir ağacın altında oturdu. Kendisine buzdolabından portakal renginde soğuk bir şişe sıvı getirdiler. Garson:

«Burada şişelenmiştir» diye de bilgi verdi.

Bayan Wearne bunun ne olduğunu bilmiyordu ama bir nefeste içmekten de kendini alamadı. Sıvının acımsı, tuhaf bir tadı vardı, soğuk ve doyurucuydu. Üstelik yorgunluğu da alıyordu. Bayan Wearne, aslında bira olan bu fevkalâde sıvıdan bir şişe daha içti.

Herkesin küpeşteye yapışarak hiç kımıldamadan

durmasını gerektirecek ölçüde dolu küçük bir motorla Areopagus'a döndüler. Deniz çırpınıtlıydı ve bazıları rahatsız oldu. Geri kalanları da mazot kokusuyla duman tedirgin etti.

Bayan Wearne; Ada, Muriel, İris, Harry ve öteki iki erkekle karşı karşıya duruyordu. Onlar başka bir tura katılmışlardı ve homurdanıyorlardı. Ada'nın yüzü çok soluktu ve başı ağrıyordu.

Eğer kendilerine inanmak gerekirse, dolandırılmışlardı. Büyük bir dürüstlükle, harcadıkları paraları konuşuyorlardı. Yüzleri terden pırıl pırıl, giysileri de terden koyulaşmıştı. Bayan Wearne yüksek sesle:

«Eğlenemiyor musunuz?» diye sordu.

Kadınlar yıkıldılar. Hiç bir şey onlar için eğlenemediklerinin belli olmasından daha utandırıcı olamazdı. İris, utanmalarını ört-bas edebilmek çabası içinde:

«Eğleniyoruz elbette» dedi. «Bu dilencileri sindirmek için biraz sert olmak lâzım ama. Bu tahta domuz için Ada'nın on dolarını çarptılar. Çatlakmış üstelik de.»

Bayan Wearne pervasızca:

«Aldatmışlar sizi» dedi. «Ben bu fotoğraf makinesini on beş dolara aldım.»

Oysa bunun için Melbourne'da kırk dolar ödemişti.

İris, 'Fotoğraf makinesi alınacak yer Hong Kong'dur' diyen Harry'nin görüşünü çürütürcesine bir şaşkınlık içinde:

«Ne diyorsunuz?» dedi.

Bayan Wearne onlardan birinin 'Hiç de göründüğü kadar kaçık değil' diye fısıldadığını, ötekinin de imrenerek 'On beş dolar. Acaba nereden aldı?' diye yılan ıslığı gibi bir sesle sorduğunu duymak hoşnutluğunu tattı.

Motor Areopagus'un kıçından dolanırken, Debbie:

«A, şuna bakın» dedi.

Areopagus'un kıçında bir pazarlıktır gidiyor, mürettebat, aldıkları öteberi karşılığında yerli kayıklarına bol keseden teneke teneke reçel, kavanoz kavanoz turşu ve tavuk atıyorlardı. Bayan Wearne, elindeki yaldızlı kâğıda sarılı üç köşe bir peynir parçasına şaşkın şaşkın baktıktan sonra peyniri yaldızlı kağıdıyla birlikte ısıran bir balıkçı gördü.

Motor, Areopagus'un iskelesi yanında aşağı yukarı inip kalkıyor; yolcular, kendilerini yakalamak üzere hazır bekleyen ve «atla» diye bağıran iki gemiciye rağmen motordan iskeleye atlamakta tereddüt ediyorlardı.

İris atladı ve iskeleye düşerek bir çığlık attı. Kalktığı zaman ağzı kanıyordu.

Bayan Wearne ona hor görürcesine baktı. Debbie kaygıyla sordu:

«Siz ne yapacaksınız?»

Bayan Wearne:

«Atlayacağım elbette» dedi ve atladı. İki gemici onu hemen yakalayarak sırtüstü denize düşmesini önlediler.

Başka zaman olsa korkudan ödü kopar ve gemicilerin kollarında gemiye çıkarılması gerekirdi ama o gün hayatında ilk kez olmak üzere sıkı duruyordu.

13

MARİON BURSTON, sabah saat sekiz buçuk sularında boylu boyunca bir şezlonga uzanmıştı. Çok iyi biliyordu ki, kahvaltıdan hemen sonra bir şezlong ele geçiremezse, kahvaltıya giden ikinci parti öğleye kadar bütün şezlongları dolduracaktı.

Az da olsa hâlâ, kahvaltı eder etmez böyle tembelce oturmasının, çocukların da sağa sola koşuşmalarına ses çıkarmamasının doğru bir şey olmadığını hissediyordu. Ya çamaşır yıkamalı, ya da ütü yapmalıydı. Ama yapması gereken görevler konusundaki bilinci artık eskiden olduğu gibi güçlü değildi. Kendisini bir tembellik, hattâ uyuşukluk; bir tatil baştan savmacılığı bürümüştü. Bir gün önce bir erkek yolcuya «Hep yarı uyur gibi ve yorgunum» diye yakınmış, adam da «öyleyse gezi size yaradı» diye onu temin etmişti. Gerçekten Marion problemlerini ve aile dertlerini saatlerce, ya da hiç olmazsa yarım gün unutuyordu. Hattâ bir gün önce aniden bir de kahkaha atmıştı.

Yanındaki şezlonga bir kadın oturdu. Kütüphaneden alınmış bir kitap, örgü, yazı malzemesi ve büyük bir el torbasıyla donanmıştı ama Marion onun konuşmak istediğinin farkındaydı.

Kadın, Marion'dan yaşlıydı ve kişiliğini belli eden bir hali vardı. Bu hale göre, yaptığı bu gezide her zaman rastlamasına imkân olmayan çeşitli kimseleri tanımak istediği için kendisinin kimliğini açıklamak istediğini söyler gibiydi.

Gümüş rengi kır saçları, iyilik ve içtenlik ifade eden bir yüzü vardı. Çerçeveleri kaplumbağa kabuğundan olan gözlük kullanıyordu. Gösterişli olmayan güzel bir elbise giymişti. İnsan ancak kıyafetini ve üstündeki şeyleri yakından incelediği takdirde bunların dayandığı varlık ve zevki hemen anlayabilirdi.

«Çok sıcak» diye lâfa başladı. «Daha çok erken olduğu halde ayaklarımı yerden kestiğim için memnunum.»

Marion:

«Ben de öyle» dedi. Fakat cevabının kaba olduğunu da hemen akıl etti. Kadın:

«İngilizsiniz, değil mi?» diye sordu. «Muhakkak. Çocuklarınız ne kadar sevimli. Dikkatime çarptı, o kadar da terbiyeliler ki. İnce ruhlu. İnce ruhlu çocuklarınız var, eminim bundan. Yüzleri Avustralyalılardan çok başka. İngilizler karakter sahibidir.»

Otuz yıllık zaman aşımına uğramış bir iddiaydı bu, ama kadın düşünerek kullanmıştı bu sözü. Konuşmasını sürdürdü:

«Yurttaşlarım Avustralyalıları çok kaba bulurum ben. Bali'de ne kadar üzüldüm dün, ne kadar kaba ve terbiyesiz idiler. Sanki Avustralya'da imişler gibi konuşuyorlardı o - esmer renkli - insanlarla...»

Marion, Avustralyalılar hakkında konuşmaktan kaçınmak için:

«Dansözler ne kadar güzeldi» dedi. «Hiç bozulmamış bir yer. Ama yerliler kocama burasının geliştirilmesi gerektiğini söylüyorlardı. Ne gereği var, oysa.»

Öbür kadın:

«Ben de aynen sizin gibi düşünüyorum» dedi. «Bana Hindistan'ı hatırlattı orası. Kocam Tom ölmeden önce on yıl kaldım Hindistan'da. Sıcaktan kaçıp kurtulmak için biz kadınlar tepelere giderdik. Kocam o sıcak ve bunaltıcı havaya katlanmak zorundaydı. Olduğumuz yere her gelişinde öylesine hasta bir hali olurdu ki... Hiç unutmam, bir gün Kanchenjunga'yı gün batarken görmeye gitmiştik. Yol çok tehlikeli, atlar yaşlı ve zayıftı. Sekiz kadındık. Orada durduk. Her yer bulutlarla kaplıydı. Birden bulutlar çekildi ve Everest ortaya çıktı. Öyle fevkalâde bir görünüşü vardı ki canım, insan ölmek istiyordu. Bir levha vardı. Bunun üstünde, manzaranın etkisinde kalarak kendile-

rini uçuruma atmış olanların adları yazılıydı. Dediğiniz gibi hiç bozulmamış, insan eli değmemiş bir güzellik... Kamara arkadaşım, Bali'de bazı kolaylıkların sağlanması düşüncesinde. Ne gibi kolaylıklardır istediği bilmiyorum.»

Yaşlı kadın gülerek konuşmasını sürdürdü:

«Çok tuhaf doğrusu. Dedikodu yapıyorum ben de. Doğdu değil bu ama, gerçekten tanımıyorum kendisini, biliyor musunuz? Nereli olduğundan haberim yok ama birkaç ay önce bizi tanıştırdıkları zaman dünyanın külfetine katlandım ayni kamarada yer ayırtmak, ayni masada oturmak imkânını sağlamak için. Hizmetimize bakanlara öyle kaba davranıyor, her şeyden öyle yakınıyor ki, çok hayal kırıklığına uğradım ve kendisinden nasıl kurtulacağımı da bilmiyorum. Ne garip değil mi? Ama başka çarem de yok. Bu yolculuğu çocuklarınızla birlikte yapmaktan mutlusunuzdur herhalde. Çok öğretici bir şey onlar için. Doğrusunu söylemek gerekirse, ben bu yolculuğa, sırf çocuklarım - hepsi de kocaman insanlar tabii - kendileri için yaptıklarımı sanki mecburmuşum diye kabullendikleri için çıktım. Kıymetimi anlayacaklar şimdi. Hem kuzum mecbur muyum ben bütün paramı onlara harcamaya?»

Kısa bir sessizlik oldu. Kadın yine konuştu:

«Öyle güzel mektuplar alıyorum ki şimdi, haklı olduğumu anlıyorum. Siz de öyle düşünmüyor musunuz?... Fakat hep ben konuşuyorum. Bana kendinizden bahsedin. Nereye gidiyorsunuz? Korkarım, İngiltere'ye dönüyorsunuz. Haklısınız. Öyle güzel, yeşil bir ülkedir ki İngiltere...»

Marion birden içini boşaltmaya, açıklamalarda bulunmaya, derdini bu iyi kalpli yabancıyla paylaşmaya başladı:

«Memlekete dönüyoruz. Avustralya'yı sevmediğimizden değil. Nullarbor Çölü'nde Kew Gardens'i bulmaya imkân yok elbette. Mike... az daha birisini öldürüyordu. Sinirlerimiz bozuldu.»

«Vah vah... Elbette bozulur. En büyük üzüntüyü duygulu insanlar çeker. Bir trafik kazası herhalde, değil mi?»

Marion hızlı hızlı cevap verdi. Başlangıçtaki kadar zor değildi artık:

«Onun gibi bir şey» dedi. «Bir çocuk yaralandı.»

Durdu, işin içyüzünü bilmeyen temiz, ciddi yüze baktı ve bu yüzün itham edercesine değişmesini bekledi: beğeninin bir şaşkınlığa dönüşünü, ifadenin bambaşka bir hal almasını ve oradan uzaklaşmak için ileri sürülecek nazik özürleri - «Herhalde kütüphane açılmıştır» — «Arkadaşım beni arıyor, izin vesirsiniz değil mi?» — «Dükkân açılmıştır artık» — «Kamaram...» — «Kahvem...»

Fakat yaşlı kadında en ufak bir değişiklik olmadı. Ayni sevimlilik ve içtenlikle:

«Vah yavrum, kimbilir ne kadar üzüldünüz» dedi.

«Kocamın sinirli hali artıyordu. Bir çare bulmamız lâzımdı. Bir gezi seferi ile memlekete dönmeğe karar verdik.»

Marion ağlıyordu. Çok budalaca bir haldi bu ama karşısındaki kadın o kadar anlayışlıydı ki rahatlamış, omuzlarındaki yükten kurtulmuştu. Buna rağmen öyküsünün geri kalan kısmını, en kötü yanını anlatmaya cesaret edemedi .

Kadın:

«Avustralyalılar gerçekten çok kötü sürücülerdir» dedi.

İçini çekti:

«Damadım iki ay içinde üç küçük kaza geçirdi, biliyor musunuz?»

Marion, açıklamalarının hiç bir etki yapmamış olmasına son derece şaşırdı. Yapmayacacaktı çünkü kadında duygu diye bir şey yoktu. Bütün içtenliği ve sevimliliği sadece günün o bölümüyle, meraklılığı ve yapmak istediği şeyle ilgiliydi. Sadece on bir çorbasından, öğle yemeğinden, kâğıt oyunundan, geminin günlük angaryalarından önce biraz lâflamaktan ibaretti. Ve insan tanımaktan. Marion hor görürcesine:

«Mike sarhoştu» dedi.

Marion'un hiç hoşlanmadığı bir kadın vardı. Alımlı olmadığını söylemeye imkân olmayan otuz yaşlarında bir kadındı bu. Havalar tropik ısısına yükseldikçe, kadın daha çok görünmeye başlamıştı ortalarda. Fosfor gibi parıldayan leylâk rengi iki parçalı bir mayo ile Gezinti Güvertesi'nde bir aşağı, bir yukarı dolaşıyordu. Hırçın bir görünüşü vardı. Avustralya'nın kuzey eyaletlerindendi. Adını öğrenememiş olan Marion ondan hep «Darwin'li kadın» diye söz ederdi.

Kadın, Gezinti Güvertesi'nde çalım atarak gezinirken, ancak bu tür gösterilerle yetinmek zorunda olan yaşlı erkekleri sevindirecek bir biçimde kalçalarını kıvırıyordu. Ama bir cinsiyet belirtisi değildi bu. Gösteriş de değildi. Daha çok, kendisine olan güvenin ortaya konuşuydu. Çünkü kadın üç günlük bir incelemeden sonra; kendisini kabul ettirmenin, dikkati çeken bir yolcu haline gelmenin mümkün olduğunu gördü. Öbür yolcuların çoğu ona göre kişiliği olmayan, önemsiz, ürkek, etliye sütlüye karışmak istemeyen şeylerdi. Ama burası öyle bir yerdi ki kendisi etkili olabilir, ağırlığını ortaya koyabilirdi. Aslında böyle düşünmemiş, fakat başkalarıyla ilgili bir biçimde eğlenmesine fırsat verilmişti. Şamata mı edilecek, hemen yardımcı olurdu. Bir yerde eğlence mi var, o da ora-

da olmak isterdi. Gece programında Edgar «Mutlu muyuz?» diye mi bağırdı? «Evet» diye ilk cevap veren o olurdu. Birisinden maskaralık yapması mı istenildi, gönüllü olarak ortaya çıkardı.

Kocası varlıklı bir yaban sığırı avcısıydı. Güneş yanığı tenli, ufak-tefek, sâkin yaratılışlı bir adamdı.

Üç çocukları vardı ve Darwin'li kadın kendi zevki uğruna onları savsaklıyordu. Gizli kapaklı tarafı olmadığı için de; güvertedeki bir yarışmaya katıldığı, bingo oynadığı, ya da bir güzellik yarışmasına girdiği zamanlar çocukları kendi başlarına güvertede, ya da havuzun yanında bırakıverirdi. Marion'un dikkatini çeken ve kadından hoşlanmamasına sebep olan da buydu. Birbirlerinden hoşlanmadıklarının farkında olarak günde on iki kez karşı karşıya geldikleri zaman birbirlerini inceliyorlar, fakat günler geçtiği halde bir çift lâf etmiyorlardı. İkisinin de kamaralarının A Güvertesi'nde olmasının dışında, altı yüz kişilik bir kalabalığın önünde kapışacaklarını ummayı gerektirecek bir neden yoktu.

İlk atışma, kendi güvertelerinin ütü kamarasında oldu. Areopagus'un çamaşırhanesi vardı; ama yolcular için çamaşır makineleri yoktu. Çamaşırhanede yıkatmak da pahalıydı; üstelik her şeyi de karton sertliğinde kolalıyorlardı. O bakımdan Marion öteberiyi kamarada yıkıyor, onbeş metre ötedeki ütü kamarasında ütülüyordu.

Darwin'li kadın başka bir bikini giymişti. Bu defaki koyu maviydi ama kalçalarını oynattıkça bu da gökkuşağı gibi ışıldıyordu. Ayakları çıplaktı. Belki mantıklı değildi ama Marion bu kıyafette ütü yapılmasını çok yersiz buldu. Kadının teni güneşte pişiyordu. Marion onun et ve ter koktuğunu tahmin etti.

Marion bir şey söylemedi. Fakat kadın «Merha-

ba» dedi. Marion ütüye başladı ve suçlayıcı bir sessizlik içinde işini sürdürdü: Yeteri kadar uyuyamamanın solukluğu içinde güverteye bırakılmış, ya da sağda solda dolaşırlarken görülen kirli, bulaşık ağızlı, perişan, ağlamış yüzlü küçük çocuklar gözlerinin önüne geldi.

Marion'un kullandığı ütü mavi yıldızlar saçarak gürültüyle patladı. Darwin'li kadın:

«Tamir etmeyecek misin ütüyü?» diye sordu.

«Tamir etmesini bilmiyorum ki.»

Böyle der demez de pişman oldu. Kendisinden daha genç olan bu küstah kadına, tamir etmek için ütüyü hemen elinden almak gibi bir üstünlük tanıyacağına dilini koparmayı yeğ tutardı. Darwin'li kadın kötü niyetle değil de, kendisince doğru bildiği bir şeyi açıklarcasına:

«Siz İngilizler böylesinizdir zaten» dedi.

Marion kıpkırmızı kesilen bir yüzle bu saldırıyı karşıladı:

«Avustralya işi yerine şöyle doğru dürüst bir gözden geçirselerdi ütüyü, bir şeycik olmazdı.»

Genç kadının zehir gibi bir dili vardı. Fakat bu dili kullanmaya fırsat kalmadan, kendi ütüsü de aynı şekilde patladı. Kadın neşeyle:

«Hiç boş bulunmaya gelmiyor» dedi.

«Onu da tamir et bari.»

Kadın parladı:

«Sen bir otomobil lâstiğini bile tamir edemezsin.»

Marion:

«Lüzum yok ki» dedi. «Kocam elden düşme, ucuz araba almaz.»

Genç kadın bağırdı:

«Çeneni tut kahpe. Kocam yılda yirmi bin dolar kazanıyor. Emrinde yetmiş kişi var.»

Marion yürüyüp gitmişti ama kadının söylediklerini de duymuştu. Yalnız Darwin'li kadın onun duyduğundan emin değildi. O bakımdan çarpışma Marion'un zaferiyle bitmiş oldu. Ama Marion da talihli olduğunu biliyordu. Çünkü kasılarak yürüyen genç kadının en belirli özelliği çetin bir ceviz oluşuydu.

Kadının kocası güneş yanığı tenli, sarı saçlı, ufak-tefek, ama sırım gibi bir adamdı. İnsan onu bir yaban sığırının karşısında gözünün önüne getiremiyordu.

Mike ona ertesi gün güvertede rastladı. Adımlarını küçük kızı Bumble'ın adımlarına uydurup, vakit geçirmek için ağır ağır dolaştığı sıra. Avcının halka atma oyununa katıldığını gördü. Avcıyı tanıyan bazı yaşlı erkekler, zaman zaman ona takılıyorlardı. Darwin'li adam bazan, kar fırtınasına yakalanmış birisi gibi çaprazlama olarak kollarıyla bedenini dövüyordu. Mike'ın sinirleri bozuldu. Adam bu davranışıyla yaşlı erkeklere, bundan çok daha sıcak havalara alışkın olduğunu göstermek istiyordu. Mike ters ters, eğer bu kadar üşüyorsa neden bir süveter giymez dive düşündü. Alice Springs'e ve Darwin'e gitmişti. Sıcaklığına sıcak yerlerdi kuşkusuz ama şimdi bulundukları yerdeki sıcaktan pek fazla değildi; ama ne var ki rutubet yoktu. Adam da karısı gibi gösteriş budalasıydı ama tekniği pek konuşmamak şeklinde gösteriyordu kendini. Çok az konuşuyor ve eğer söylemek istediklerini davranışlarıyla dile getirebilirse, konuşmamayı yeğ tutuyordu.

Mike âdeta ayaklarını sürürcesine yanlarından geçti. O kadar ağır yürüyordu Bumble. Gezi Güverte-

si'nin bir başından öteki başına beş dakikada gittiler.

Burada iki gemiciyle bir zabit, oksijen kaynağı ve çekiçlere rağmen iş görmemekte direnen bir mataforayla can filikasını inceliyorlardı.

Matafora hafifçe kımıldayıncaya kadar çalışmalarını sürdürdüler. Yaşlı bir adam Mike'a:

«Bizim için hiç iç açıcı bir şey değil» dedi. «Can filikasının altını gördünüz mü?»

Mike görmemişti. Baktı ve yapılan bir onarımın beyaz boyayla örtülmüş olduğunu gördü. Yaşlı adam:

«Filikanın altı çürümüştü» dedi. «Gene eski yerine koydular.»

Görünüş adamı doğruluyordu. Mike:

«Filikayı nasıl olsa indiremeyeceklerine göre bir şey farketmez» dedi.

Üstübaşı kirli ve ıslak bir çocuk ağlayarak güverte boyunca geliyordu. Darwin'li çiftin üç çocuğundan biriydi bu. Anne görünürlerde yoktu.

Denizciler işlerini bitirmişlerdi. Oksijen tüpüne bir ip geçirerek Güneş Güvertesi'ne çıkan merdivenin altına doğru sürümeye başladılar. Birkaç kişi ne olur ne olmaz çevreden uzaklaştılar. Çok da akıllıca davranmış oldular. Çünkü Güneş Güvertesi'ne çıkan merdivenin yarısında tüp ipten kurtularak gürültüyle düştü Gezinti Güvertesi'ne.

Mike, Bumble'ı kollarına alarak hızla birkaç adım attı.

Tüp savrularak yuvarlanmaya başladı. Mike tüpün ağlayan çocuğa çarpacağını gördü.

Koştu. Çocuğu kavradığı gibi (çocuk da direniyordu bu arada) havaya sıçradı. Tüp ayaklarının altından geçti. Hep birlikte güverteye indiler.

Peşinde Yunanlı gemiciler olduğu halde, tüp Ge-

zinti Güvertesi'nde oyun oynayanlara doğru yuvarlanmasını sürdürdü. Küçük kız da, tübün peşinden, bütün dikkatini oyuna vermiş olan babasına doğru koştu.

Gemiciler tüpü yakalayıp götürürlerken yaşlı adamlar kahkahalarla güldüler. Mike dönüp Bumble'a sordu:

«Limonata ister misin?»

Mike, Kaptan'ın Karnaval Partisi için değişmek üzere asansörle aşağı indi. Her iki ufukta da gök gürlüyor, şimşek çakıyordu ve boğucu bir nem vardı havada. Asansöre, taşıyabileceğinden üç kişi daha fazla binmişti. Göbektaşı gibiydi içerisi. Asansörcü çocuk bütün gün bu ekşi, ıslak havayı koklamak zorundaydı.

Asansörde, her yolcunun hangi güverteye inmek istediğini belirten sözlerinden başka ses yoktu; herkes ayıplayan gözlerle otuz yaşlarında, oldukça uzun boylu Yunanlı bir erkeğe bakıyordu.

Geminin orkestasında piyano çalan adamdı bu. Mike onu bir kez, kızıl saçlı Diane saçlarını okşarken görmüştü. Ucuz, değersiz bir adam olduğu muhakkaktı. Uzun süre havasız yerde kalan, yeteri kadar uyumayan ve cinsel ilişkileri fazla olan bir insanın renksizliği içindeydi yüzü.

Sekiz kişiyle tıkıştıkış dolu küçük asansörün bir yüzünü kaplayan çatlak aynada kendisini inceliyordu. Sonra cebinden bir tarak çıkararak, ya bile bile, ya da ötekilerin patırtısız yakıştırmalarını umursamadan parlak, siyah saçlarını taramaya başladı.

Adam asansörden indikten sonra birisi:

«Ne güzel bir erkek, değil mi?» dedi.

Kamarada Marion ve Stella giyinmekle meşguldüler. Marion bu elbiseyi vapurda bile giymişti çokluk. Durmadan elbise değiştiren kadınların karşısına

böyle bir kıyafetle çıkmanın az da olsa utandırıcı olduğunu düşünen Mike fikrini açıkladı. Marion «Zararı yok» dedi. Mike onun umutlarını ne kadar kırmış olduğunu bir kez daha anladı. Ailenin kaderinin bir alayıydı bu. Daha başka nedenlerle birlikte Avustralya'ya para yapmak için gelmişlerdi. Bir miktar yaptıktan sonra da; evlerini, otomobillerini, buzdolaplarını, paranın sağladığı her şeyi zararına elden çıkarmışlar ve bu yolculuk için iki bin dolar ödemişlerdi. Şimdi İngiltere'ye, buraya geldikleri gibi meteliksiz dönüyorlardı nerdeyse...

Kokteyl partilerine alışık olmadıkları için Ege Salonu'unda çok iğreti kaldılar. Stella'yla Diane, kabare artistleriyle konuşmak üzere onların yanından ayrılmışlardı.

Tropik ikliminin bu gökgürültülü, şimşekli akşamında koyu renk elbisesi içinde kendisini çok huzursuz hisseden Mike, Areopagus'un, telsiz zabitiyle konuşuyordu. Elli yaşlarında bir Türk olan telsizcinin ihmal edilmiş bir hali vardı. Düşünceli bir adamdı; Mike'la sohbet etmek istiyordu ama biraz zor yürüyordu bu istek. Kimsenin ilgilenmiyeceği, kenara atılmış ve gözlükleriyle baykuşu andıran kısa boylu, şişman bir kadın da yanlarında duruyordu.

Kadın başağrısı çektiği için konuyu döndürüp dolaştırıp oraya getirdi. İçki istemedi. Küçük bir bardaktan, ne olduğunu bilmediği bir şey içen Mike onun neden partiye geldiğini merak etti. İçtiği her neyse hiç etkili olmuyor, üzüntüsünü dağıtmıyor, keyif vermiyordu. Kadın bunun çay olduğunu söyledi:

«Çay beni hemen hasta eder» dedi. «Çikolata da. Hemen başım ağrır. Tek ilâcım şekerdir; tabiî şeker.»

Telsiz Zabiti:

«Çok garip» dedi. «Ben migren çeken birçok yolcuyla konuştum. Onlar çikolatanın başağrılarına iyi geldiğini söylediler.»

Marion bir yerlerden çıkıp gelerek Mike'ın kulağına ters ters fısıldadı:

«Kızları gözden kaybetmesen iyi edersin. Stella içki içiyor. Bir bira içti.»

«Çok sıcak ama. Bir bira bir şey yapmaz.»

«Stella daha on altı yaşında bile değil Mike.»

«Koca kız oldu o. Kızlar bu sıralarda çok büyük.»

«Bütün söyleyeceğin bu mu?»

«Başka ne var söylenecek? Hiç bir şey yapmadan öyle dikilip dursun mu?»

«Sen de baba mısın?»

«Rica ederim Marion, bunu da mesele yapma.»

«Şımartıyorsun onu.»

«Hayır şımartmıyorum.»

«Onun tarafını tutuyorsun. Bana karşı geliyor. Yanıp kül olmamı söyledi bana.»

«Ne çıkar bundan?»

«Sahi mi söylüyorsun Mike?»

Marion uzaklaştı. Mike gene perişan oldu. Telsiz zabiti:

«Benim de sırtım ağrırdı» diyordu. «Her zaman. Avustralya'yı çok seviyorum. Neden, biliyor musunuz? Tasmanya'nın limanına uğramıştık. Neydi adı? Hobart. Oradan, sizin elma sirkesi dediğiniz şeyi aldım...»

Kadın düzeltti:

«Elma suyu.»

«Ah evet, elma suyu. O günden beri her gün içerim. İki yıl oldu. Hiç ağrım kalmadı. Tuhaf değil mi?»

Mike:

«İzninizle» dedi.

Kabare artistlerinden biriyle neşeli neşeli konuşan Stella ve Diane'nin yanına gitti. Genç adam:

«Sanki morgda çalar gibiydik» diyerek kahkahalarla güldü.

Mike:

«Kolay gelsin evlât» dedi. «Nedir o içtiğin?»

Stella:

«Aman baba, sofulaşma Allah aşkına» dedi. «Demin de annem geldi. Allak-bullak olmuştu yüzü. Öldürecekti beni.»

«Ver bir yudum alayım.»

Genç adam:

«Birinci programa gelenler öyle sıkıcı kimseler ki, prova yapar gibi davranırız onlara» diyordu.

Mike, Diane'nin ona ilgiyle, kadınca bir ilgiyle baktığını farketti. Acaba sinirlendirici bir hal miydi bu? Yoksa kendisi acele böyle bir sonuç çıkarmaya mı yatkındı? Biraya, Mike'ın daha önce içtiği şey karıştırılmıştı. İyi bir şeydi bu. Mike'ın zihni açılır gibi oldu ve Diane'ye, insanları tanıyan bir kamyon şoförünün gözüyle baktı. Ateşli bir şıllıktı bu. Telâşlandı. Stella'yı uyardı.

«Başka içki yok. Su iç.»

Kızlar güldüler. Mike, ardından, Diane'nin şöyle dediğini duydu:

«Baban bizden.»

Birkaç kişi Gemi Kâtibi Dimitropulos'un çevresini almıştı. Mike dolaşarak onların yanına gitti. İçki güven vermişti. Birisi Dimitropulos'a:

«Böyle şeyler canınızı sıkmıyor mu?» diye sordu.

Dimitropulos, yüzünde o belirsiz gülümseme ve gözleri çok hoşlandığı biçimde karşısındakilerin başlarının üstünde bir noktaya takılmış olarak katı bir sesle:

«Hayır» dedi. «Hoşuma gidiyor. Hem benim işim bu.»

Yaşlı, zayıf, ufak-tefek bir kadın, yüzünde alaycı bir gülümsemeyle Mike'ın kolunu tuttu:

«Siz Stella'nın babası değil misiniz?»

«Evet.»

«Güzel bir kızınız var, biliyor musunuz?»

«Böyle düşündüğünüz için teşekkür ederim.»

«Radyoda Dr. de Haan'ı dinliyor. İlginç bir adam de Haan. Tek kusuru umutlu olması. Duadan vazgeçmemeli ama, umut yok. Bunu ben söylemiyorum. Fakat biz hissediyoruz, hattâ eminiz. Belirtilerinden de öyle olduğu anlaşılmıyor mu? Yâni sonun çok uzak olmadığı?»

Mike alayla:

«Neyin sonu?» diye sordu.

«Herşeyin sonu. Ama biz de hakettik. Uyardılar bizi. Kutsal Kitaplar bölüm bölüm, âyet âyet uyardı - boşanma, zina, savaşlar, çöküntü, Roma'nın çöküşünde olduğu gibi erkekler kadınlar gibi giyindiler, çok alâmetler belirdi...»

Mike lâf olsun diye sordu:

«Bu yüzden mi geziye çıktınız?»

«Sondan kaçmak için değil.»

Hafifçe sarhoş olan ve artık her şeyi olduğu gibi kabullenen bir parya olmaktan çıkan Mike:

«Peki Afrikalılar, Asyalılar ne olacak?» diye sordu.

Yaşlı kadın hemen cevap verdi:

«Cahillik bağışlanır. Tanrı bağışlayıcıdır. Tanrı bizden nefret ediyor demek istemiyorum. Oysa etmesi bile mümkün... Ben bu yolculuğa çıktım, çünkü doktor tam bir değişiklik salık verdi. Ben yola çıkmadan az önce oğlum ve torunum öldü. Kanada'da. Üç yıldır

görmemiştim onları. İyi bir işi vardı. Ne de iyi bir insandı. Çok yıkıldım Bir süre her şeyden uzaklaşmam gerekti. Nasıl olsa yakında her şeyin sona ereceğini bilmekten ötürü böyle perişan bir halde olduğum için bana gülmeyeceksiniz değil mi Bay Burston?»

Mike:

«Hayır« dedi. «Gülmeyeceğim.»

Böyle derken de aklı saatler boyu ardında olduğu direksiyona gitti. Kaçınılmasına imkân olmayan ondüleler içindeydi yol. İkide bir kangurular yolun üstüne sıçrıyor, sonra geri fırlayıp çalılıklara giriyorlardı.

Yol kenarındaki hayvan leşleri - sığırlar, davarlar, kangurular, ufak cins kangurular, hattâ atlar, hattâ çok garip olarak bir yığın saksağan - çok şaşırtmıştı onu. Bunlardan bazılarına araçlar çarpmıştı. Bazıları susuzluktan can vermişti. Mike, bembeyaz olmuş sığır kemiklerini hatırladı. Kaburgaları yapı iskeleleri gibi çıkmış ve derisi sarkmış bir hayvan, ne yapacağını bilmez bir halde kuru bir dere yatağında duruyor, başının üstünde yırtıcı kuşlar dört dönüyordu.

Ve bazıları yanmış, bazıları ters dönmüş, bazıları yan yatmış, bütün işe yarar parçaları alınmış eski araba hurdaları. Üç kez, müthiş sıcaktan ötürü kendi kendine yanmağa başlayan şehirdışı lokantaları görmüştü. Bir keresinde bir şoför içeride kalmış bağırıyordu. Yanan et kokusundan başka pek etkilememişti olay onu.

Kuzey bölgelerinde toz fırtınalarının ardından yağmurların boşandığını görerek çok şaşırmıştı. Rüzgârın önüne kattığı kırmızı renkli dev toz bulutları geniş düzlükleri kaplıyor, sonra yağmura karışıyordu. Cam kırıklarıyla örtülü olduğu için «Kristal yolu» diye bilinen bir yolda kırık ön camdan giren yağmur yüzünü döverken, o önünü göremeden araba sürmekte devam

ediyordu. Bir keresinde kemiklerine kadar ıslanmıştı. Yağmur kırmızı tozu kırmızı çamura döndürüyordu. Derin tekerlek izleri kayganlaşıyor, koca kamyan çukurların birinden kurtuluyor, ötekine giriyordu. Kaymayı önlemek için kullanılan takozlar. Bu takozlar yüzünden az daha eziliyordu bir gün. Çimento gibi sert çamur, kamyonu yürümez hale getirmiş ve Mike iki yüz millik yol boyunca birkaç milde bir durup çamuru temizlemek zorunda kalmıştı. Şehre ulaştığı zaman ilikle-rine kadar ıslanmış, çamura bulanmış, adım atacak hali kalmamıştı. Şehirdekiler, çamur hemen temizlenmezse taş gibi donacağını, sonra da öldür allah temizlenemeyeceğini söylemişlerdi. İki İtalyan kamyon şoförü yardım etmişlerdi ona. Ertesi gün Queensland'-in şeker kamışları, tütün tarlaları ve muz ağaçlarının üzerinde güneş ışıldıyordu.

Nullarbor'un Adelaide'den Perth'e uzanan bin yedi yüz millik sonsuz, tozlu yolu, 45 derece ısı. Kırık ön camlar, özellikle lokantalar arasında olmak üzere ikide bir patlayan lâstikler. İki lâstiği patlamış, ön camı kırılmış, suyu fokur fokur kaynayan bir motorla kavrulmuş yolcusuna yardım etmek için durmak.

Çepeçevre ufuklara kadar uzanan toz içindeki çalılıklar, sıcaktan kavrulmuş ve terkedilmiş ağıllar, Bight'dan uğuldayan rüzgârın önünde birbirine girmiş, yerlere eğilmiş yarım düzine kadar seyrek ağaçlık.

Hareket eden kum tepecikleri altında gömülü kalmış eski kasabalar. Duvarlarında bir yıl öncesinin sararmış fotoğraf ve gazeteleriyle tek başına terkedilmiş bir müzeyi andıran bir han.

Kaba hanlar ve ahşap 'oteller'. Demir karyolalar, kâğıt gibi duvarlar, süt tozu ve eğer varsa ılık bile olmayan duşlar. Perdesiz pencereler (bazan pencere

de yok). Kibritle aydınlatılan, bu bir tutam ışığın bile çevredeki olanca kanatlı böceğin içeri dolmasına yeten zifiri karanlık el-yüz yıkama yerleri. Muşamba serilmiş toprak döşemeler; kilitsiz, ya da mandalsız kapılar. Ağzın ve gözlerin çevresinde dolanıp duran ve sırtı gıdıklayan sinekler.

Sınıfsız Avustralya. Mike İngiltere'den kafasında bu düşünceyle ayrılmıştı. Avustralya'da ise her handa koyun, ya da sığır yüklü koca koca Mack'ler; koyun, domuz ve kümes hayvanı etleriyle dolu soğuk hava tertibatlı vagonları olan ağır Peterbilt'ler; Leyland, Mercedes, Foden, Reo, Dodge, Commer kullanan adamlarla karşılaşmıştı. İtalyanlar, Almanlar, Hollandalılar, İngilizler, Avustralyalılar... Hepsi de binlerce milden söz eden tozlarla kaplı araçlar kullanıyorlardı. Tek konuşma konusu, yaptıkları işti. Bu sağlam yapılı adamların çoğunun, gördükleri çok ağır iş yüzünden ilâç kullandıklarını Mike'ın anlaması için aradan uzun zaman geçmişti.

Eyre Karayolundan, Alice Springs ve Darwin arasındaki çölde 954 mil uzanan on iki metre genişliğindeki ve sadece Bitumen diye anılan güneşten pembeleşmiş Stuart Karayolu'na geçmişti. Otuz, kırk mil dümdüz giden bir yoldu bu. Saatte ortalama 60 mil yapılabilirdi.

Mike ana yollar dışındaki karayollarını yeğlerdi. Doğu Eyaletlerinde böyle çok iyi karayolları vardı; bu yollarda çoğunlukla saatte 80 mil hız yapardı. Binek arabaları bile geçemezdi onu. Marion'a hiç söylememişti. Özellikle şehir çevrelerinde olmak üzere ne deliler vardı. Birçok kazalar görmüştü.

Viktorya'nın dışında gençler otomobillerle saklambaç oynuyorlardı. Aranan spor araba farlarını söndürmüş olarak saatte yetmiş mil yapıyordu. Farları

yanan bir araba, ok gibi hızla Mike'ın yarım vagonlu kamyonunun önünden geçmiş, bu geçişi bir çarpma izlemişti. Mike bir sürtünme gıcırtısı içinde birkaç mil daha gitmiş ve bu sesin neden ileri geldiğini anlamak için durmuştu. İçinde üç genç olan spor bir araba yarım vagona gömülmüştü. Gençlerin üçü de başları koparak ölmüştü. Mike kusmuş, fakat suçlu olmadığı için şaşırmamıştı. İnsan farlarını yakmadan bir karayolunda araba sürerse...

Sonra kendisiyle otuz metre öndeki bir kamyonun arasında birbirine giren iki binek arabası. Bütün araçlar yetmiş mil yapıyorlardı. Yanında insan da olan küçük bir binek arabası burnunu kamyonun yanından çıkarmış, karşıdan doğru hızla bir kamyonun geldiğini görünce eski yerine çekilmiş, kamyon geçtikten sonra 75 mil hızla yola fırlamış, fırlar fırlamaz da kamyonun peşinden gelmekte olan fakat kamyon karoserinin gizlediği daha büyük bir binek arabasına girmişti. Küçük binek arabasında şoförün yanında oturan adam ön camdan kırk beş metre öteye fırlamıştı. Arabaları kullananlar hemen ölmüştü ama asıl feci olan, ön camdan fırlamış olan adamın ince ince kıyılmış olan yüzüydü. Mike'ın midesi bulanmış, öbür kamyon şoförüyse omuzlarını silkerek «Kafasız hergeleler» diye söylenmişti.

Mike kimsenin canını yakmamış, çarpışmamıştı. Yorgunluktan aptallaştığı zamanlar olmuştu. Böyle zamanlarda bir kaza yapabilirdi. Fakat bunu da zaman zaman aldığı haplarla önlemişti. Onbeş günde bir filân alındıkça hiç bir zararı yoktu bu hapların...

Evden beş yüz metre ötede iki kişiyle bir, iki bira içmek, gülmek, atlardan söz etmek, üstelik sarhoş da olmadan, tehlikeli değildi ki. İçkinin sıcaklığını duyuyordu ama burası karayolu değildi. Doğruydu, İngilte-

re'de şose bile denmeyecek olan bu kaba yolda sokak lâmbaları yoktu. Eğer anayol dışındaki bu şehirde iki gün sürecek olan at yarışları için üç bin erkek toplandıysa, gecenin on buçuğunda bunların iki bini ya sarhoş olmuştu, ya da hâlâ içiyordu.

Dikkatli, ciddi olması gereken kendisiydi; dirseklerini yan camdan çıkarmış, dudaklarında içki şişeleri, sol taraflarında da kendilerine doğru uzanmış ve boyunlarından öpen kızlar olduğu halde araba kullanan gençler değil. Böylesine bir yola bile çıkarılmaması gereken, eski arabalardaki sarhoş çiftçiler değil; yüz binlerce mil kamyon sürmüş olan Mike Burston'du, dikkatli, ciddi olması gereken. Eve gitmek ve yatmaktan başka hiç bir şey yoktu kafasında. Ne bir huzursuzluk, ne kafasını ve bedenini tutuşturan bir kadın, ne bir dalaşma, ne de dikkatini çelecek bir mesele.

Kendi binek arabasında, ağır ağır beş yüz metre yol alacaktı. İki köşe ve on sekiz evden başka bir şey de yoktu yolun üstünde.

Çocuk koşarak arabanın önüne çıktı. Gecenin saat on buçuğunda arabanın far aydınlığı içine çıkan dört yaşında bir çocuk. Sağ ayak frene bastı. Çocuk da zaten durmuştu. Kayan arabanın yapabileceği zararı ancak Allah bilirdi.

Ne kadar hız yaptığını bilmiyordu ama çok ağır gidiyordu, otuz mil belki, çünkü hız bilerek yapılır, sinirler ve adaleler gerilmiş olarak yapılırdı.

Ama bedeninin durumu neydi? Evet, insanı bayıltacak bir sıcakta bu bedene iki, üç teneke bira girmişti.

İn arabadan, git bak.

Ömrünün yarısının bittiğini biliyordu. Bir şeyin sonuna ve başka bir şeyin başına ulaşmıştı.

Kızın araba çarpmış bir hali yoktu. Mike'ın hafif ışıkta görebildiği kadarıyla şaşırmış, ne yapacağını bilmez, kendisini böyle şiddetle neyin savurduğunu düşünür gibiydi.

Derken bağırmaya başladı.

Mike'ın etinden bir parça koparılır gibi oldu. Titremeye, terlemeye, dua etmeğe, hızlı hızlı konuşmaya başladı:

«Ağlama. Sus. Beni dinle çocuk. Geçecek. Gidip arayayım. Sus lütfen...»

Nereye gittiğini bilmeden korku ve telâş içinde koştu. Sanki gösterdiği bu gayret, çektiği acı, hız, kendi yönünden her şey durumu değiştirirmiş gibi...

İlk ev. Daha önce hiç görmediği beş kişi. Dağınık saçlar, ter içinde yağlı yüzler, kaba-saba çanak çömlek, bira şişeleri, örtüsüz bir masa, yerde iki çocuk, yatakta olmalıydı, Allah'ım, ya onların çocuğuysa?

«Telefonunuz var mı?»

«Ne oldu ki arkadaş?»

Lâflar, gecikmeler, tulumbayla çekilir gibi çıkan kelimeler, onların ilgisini uyarmak için yapılan açıklamalar. Bu ilgi uyandıktan sonra da birbiri peşine söylenen sözler: «Doktor Harvey kulüpte» — «Nasıl oldu bu iş?» — «Beryl'in çocuğudur» Ter içinde bir bekleyiş, telefondaki gülünç konuşma, karşı tarafta birtakım budalalar; kulübün, konuşmayı güçleştiren gürültüsü...

«Doktor Harvey mi? Kim istiyor?»

«Bir kaza oldu da...»

Hiç bir şey yapamadan bir bekleyiş ve bağıran bir çocuk.

«Beryl'i arayayım mı?»

«Olmaz, dayanamaz buna kadın. Hele doktor bir iğne filân yapsın.»

Çocuğun bağırması ağlamaya ve inlemeye dönüşmüştür.

Doktor Harvey hiç de umutlu değildir:

«Ne halt etmeye çağırmadınız cankurtaranı? Bel kemiği kırılmış çocuğun.»

Bir taşra şehrine göre konuşmalar, verilen kararlar. Mike'ın binek arabasına konan çocuğun, artık son gücünü harcayan Mike tarafından hastaneye götürülüşü.

«Nasıl oldu bu iş?»

Bunu soranların sonuncusu da doktor.

Hastanede bir kıza verilen bilgi, sıkıntı, gelen-giden insanlar.

Neyim varsa veririm - sağlığımı, paramı, evimi, arabamı, gözlerimi, kulaklarımı, yeter ki...

Çocuğu götürdüler ama bağırması sonsuzluğa kadar sürecekti...

Bir polis, terli ama sâkin. Baştan yapılan açıklamalar. Onun açısından. «Evet evet, anlıyorum. Sabah olsun, arabayı bir gözden geçiririm. Bırak burada kalsın.»

Öyle yorgunum ki ölmek istiyorum.

Çocuğun ana-babası öyle perişan ki...

Ne isterseniz vereyim, yeter ki bırakın beni...

Bıraktılar. Sendeleyerek eve, Marion'a yöneldi. Kadın çok korkmuştu. Erkeğin korkunç bunalımını anlamamıştı. Olayın tahlili yapılmalı, konuşulmalıydı. Mike ise sadece oturmak ve gözlerini bir yere dikip bakmak istiyordu. Hoşnutsuzluğun küçük çatlakları açık delikler halinde genişleyip görünürdeki yaralara saldırdı. Yakıyordu. Bir mücadele daha. Kendilerinin bu kez.

«Neden sen? Neden sen olasın? Neden bu anla-

yışsız, bayağı, aptal, vurdumduymaz insanlardan biri değil de, sen? Artık burada duramayız Mike. Nefret ediyorum onlardan. Senden nefret edecekler onlar da...»

«Ne demek istiyorsun?»

Uyuşmuştu. Bağırtıların, telâş ve korkunun, müthiş bir utanç ve yakınma başlangıcının dışında bir şey duymuyordu. Bunların dışındakilerin ne önemi vardı zaten? Kadın:

«Ne yapacaklar?» diye bağırdı.

Mike yorgunluk ve şaşkınlıktan sarhoş bir halde sordu:

«Kim ne yapacak?»

«Kız ölürse, hapse atarlar seni.»

Bunu bile anlamadı.

«Sarhoş muydun Mike?»

«Sanmıyorum.»

«Ne söyledin onlara?»

«Pek bir şey söylemedim.»

«Aman Tanrım. Uyan Mike, uyan. Çok ciddi bir şey bu.»

«Yorgunum.»

«Kız inşallah iyidir. İnşallah ciddi bir şey değildir.»

İkisi de uyuyamadılar. Yatağa uzandılar, terlediler, dönüp durdular. Marion her on beş dakikada bir, Mike'ın aleyhine olabilecek yeni bir şey düşündü. Mike kendini savunacak şeyler hazırlama ihtiyacını duymuyordu. Kendi kendini mahvetmişti.

Sabahleyin insanlar geldi. Herkese dedikodu gerekti. Olay yerinde Mike'dan başka kimse olmadığı, söz gelişi, ondan başka tanık bulunmadığı için kesin bir şey söyleyemiyorlardı. Sarhoş olup olmadığına karar verilebilmesi için çok geç kalınmıştı. O konuda

yalnız kendi vicdanı suçlayabilirdi onu. Arabanın durumundan kesin bir sonuç çıkarmanın imkânı yoktu. Dönüp dolaşıp sonunda herşey gene lâftan ibaret kalıyordu

Geri kalanı onun vicdanıyla, sinirleriyle ilgiliydi.

On iki saat sonra gene eve döndü. Çok süzgün ve sapsarı yüzlü Marion'un yanında bir komşu vardı.

Mike duygularını gizleyemeyecek kadar bitkin bir durumdaydı. Onun yeni ve daha ağır bir yükle ezilmesine Marion'un gönlü razı olmadı. Mike'ın karakoldan geldiğini biliyordu.

«Ne dediler?» diye sordu.

«Bel kemiği kırılmış.»

Komşu kadın acımayla içini çekti:

«Vah zavallı çocuk. Öldü mü?»

Mike:

«Hayır» dedi. «Yaşayacak, sanıyorum.»

Kadınlar ona baktılar. Marion onun daha bir seyler söyleyeceğini biliyordu. Mike söyledi de:

«Belden aşağısı tutmuyor.»

Marion ağlamaya başladı.

«Neyim varsa herşeyimi verirdim, yeter ki...»

Yaşlı kadın, uzun günlerin izlenimi sonucu olarak:

«Size söylemem gerektiği kanısındayım» dedi. «Çünkü güzel bir kız Stella. Diane ile arkadaşlık ediyor. Beni üzüyor bu durum. Diane benim kamaramda. Çok bayağı bir kız. Küfrediyor, sövüp sayıyor, açıksaçık dergiler okuyor. Delikanlılar gelip gidiyor.»

Mike:

«Konuşurum onunla» dedi.

Çok bezgin bir hali vardı. Kimdi o, başkalarına söz söyleyecek?

Stella, Labirent Kulüp'ün loş ışığında Ken Beltz'in dizlerine oturmuştu. İrice yapılı bir kızdı ve Ken onun ağırlığını dengelemek, bu durumdan yeteri kadar faydalanabilmek için daha uygun bir şekilde kucağına yerleşmesini sağlamak üzere kımıldadı. Stella iki bira devirince bu konulardaki çekingenliğini oldukça yitirmişti. Ken onun bir bira daha içince üstüne çıkacağını, dördüncü birada da kendisinin kızlara sunmaya hazır olduğu şeyi bağıra bağıra isteyeceğini sanıyordu.

Daha önce dans etmişlerdi. Fakat hava çok sıcaktı. Stella dansı sürdürememişti.

Biralar da serinletmemişti ve içkinin uyuşturucu etkisinin, kendi yumuşakbaşlılığının farkındaydı. Hızlı hızlı ve dili hafifçe ağzının içinde dolaşarak alışık olmadığı bir arsızlıkla konuşuyordu. Memelerinin arasından ter akıyor, ince bir tabaka halinde midesini ve kalçalarını kaplayarak ince entarisini ıslatıyordu. Kimsenin sıcaktan kaçınmasına imkân olmadığı için de hiç utanılacak bir hal değildi bu. Ken'in de gömleği ıslaktı ve koltuk altları, kıllardan ötürü hayvanımsı bir koku yayıyordu.

Delikanlının üstüne uzanıp dudaklarına erişebilmek için Stella da az bir şey kımıldadı. Opüşüp birbirlerini okşamaya başladılar. Sevişmek için hava çok sıcaktı ama Stella durmak bilmiyordu. Onun hayal ettiği bir şeydi bu - bir çeşit aşk, zevk, bir tropik gecesinin heyecanı. Parmak uçlarını delikanlının yüzünde dolaştırması ve ısırtması ona haz veriyordu. Durumu hantal, davranışları acemiceydi ama yetiyordu. Görünüşe göre Ken çekingen bir gençti. Önüne gelene gü-

zel lâlfar eden tiplerden değildi. İki gün önce Diane'nin «Hey, Stella ile tanışmak ister misin?» sorusuna pek acemice bir istek göstermişti. Stella'yı başından ayak uçlarına kadar incelemiş ve «Yolculuk ilginç olmaya başladı nihayet» demişti.

Stella'nın da paylaştığı, ama açıkça belirtmediği bir duyguydu bu. Çünkü Ken'in kendine güvenen dış görünüşüne rağmen çekingen bir hali vardı. Diane'den ayrıldıkları zaman Ken hemen hemen ağzını açıp bir kelime söylememişti. «Nerelisin?» — «Nereye gidiyorsun?» — «Kimlerle birlikte yolculuk ediyorsun?» gibi sorularla oyalanıp durdular. Bu durum Stella'yı daha da rahatlattı. Öbür gençler korkutuyordu onu. Çok gürültücüydüler. Çok içiyorlar ,sarhoş olunca çok terbiyesizleşiyorlar, havuzu ve balo salonunu tekellerine alıyorlar ve kız arkadaşlarına karşı davranışları Stella'nın dayanamayacağı kadar buyurucu oluyordu. Stella bu bakımdan, kendisini Ken ile tanıştırdığı için Diane'ye çok minnettardı. Diane o sırada ağzı kalabalık gençlerden birkaçıyla konuşuyor ve lâf altında kalmamak için cebelleşip duruyordu... Ken:

«Dolaşalım mi biraz?» diye sordu.

Stella bir amaç gütmeyen kımıldanışlarının etkisiyle Ken'in aletini acıttığı gibi sertleşmesine de sebep olmuştu.

«Parkta mı?» diye karşılık verdi.

«Burası çok sıcak.»

Sonra fısıltıyla ekledi:

«Bizbize oluruz orada.»

«Amerikan denizcilerinin kafasındasın sen de...»

«Onlardan neyim noksan benim? İstersen havuza girelim.»

«Boşaltmışlardır havuzu.»

«Ne olur boşaltmışlarsa?»

«Su olmadan yüzülür mü?»

«Yüzmekten kim söz etti sana? Haydi kalk.»

İki saatlik el peşrevi başlangıç için yetmişti. Stella bundan sonra sevişmenin temposunda bir hızlanma olacağını sanıyor, kalbi heyecandan küt küt atarken bacakları titriyordu. İlk olarak vapurda bir genç onunla yalnız kalmak istiyordu. Bunun anlamı heyecan vericiydi: Ken, Areopagus'ta herkesten çok ondan hoşlanmıştı. Gururdan hafifçe başı dönmüş olarak yürüdü. Az önce kalabalığın bir parçasıydılar. Stella da daha rahattı.

Ken kıvırcık sarı saçlı, uzun boylu, zayıf bir gençti. Hafifçe alaycı yüzünden hislerini anlamanın imkânı yoktu. Başka kızlar bu yüzü aptalca; ya da kabaca davranışlar beklenebilecek şeytanca bulabilirlerdi. Hiç de bir kenarda oturup Spinoza'yı okuyan bir genci andırmıyordu.

«Bir, iki teneke de bira alalım» dedi.

Stella, Ken'in bu iki teneke birayı kendisinden biraz çekindiği, korktuğu ve alkolün yardımına ihtiyaç duyduğu için aldığını düşündü.

Yaşlı ve orta yaşlı bazı kimseler kollarının altında yastıklar ve battaniyelerle dolanıp duruyorlardı. Ken:

«Bir cinsel âyin yapalım seninle» dedi ve alaycı alaycı güldü. Stella'nın kafasında alarm zilleri çaldıran ve Ken'in niyetini yankılayan bir sırıtış oldu bu.

Gezinti Güvertesi bu yastıklı ve battaniyeli insanlarla bir hayli doluydu. Sıcak kamaralarında uyuyamayacaklarını anlayınca, uyumak için güverteye çıkmışlardı. Ken:

«Hay Allah kahretsin» dedi. «Bayram yerine dönmüş ortalık.»

Sağa, sola baktılar ve kıçta oldukça ilerlemiş bir

parti buldular. Kafalar dumanlanmıştı. Söylenen şarkıdaki rotasını yitirmiş tonlar ve kaba saba bağırtılar Stella'yı korkuttu. Gürültücü bir kalabalık istemiyordu. Onun istediği romantik bir çevre, birbirinin içinde olan eller ve mürekkebi andıran bir okyanustaki mehtaptı. Buradaysa yirmi kişi biraraya gelmiş kıyameti koparıyordu. Bazı gençler şezlonglara uzanmış, ötekileri hiç umursamadan sevişiyorlardı. Durumları, Dr. de Haan'ın korkuyla sözünü ettiği cinsten bir sevişmeydi - kolları ve bacakları birbirine kenetlenmiş mayolu gençler, haykırışlar, kıkır kıkır gülmeler, zevk mırıltıları, hiç umursanmayan bir çevre.

Ötekiler, çalınan bir plâkla dansediyorlardı. Bunlar da Stella'yı korkudan donduracak, hatta nefret ettirecek kadar bir taşkınlık içindeydiler.

Garsonlar bira tepsileriyle koşuşturuyorlardı. Bir bardak kırıldı, bir oğlan güldü ve bir kız: «Kafasız piç» diye bağırdı. «Ayaklarımı kestim.» Oğlan hiç oralı olmadan cevap verdi: «Bana ne bacaklarından. Ben başka bir yerin derdindeyim.»

Ken:

«Haydi dansedelim» dedi.

«Edebilir miyiz dersin?»

«Ederiz ederiz. Haydi Stella.»

«Benim daha fazla gecikmemem gerek.»

Hiç bir yere gideceği yoktu oysa. Teslim olmuştu ve bu teslim oluştan korkuyordu.

«İçer misin?»

Stella bira tenekesini aldı ama içmedi.

Dans ederlerken, Ken bir yandan da birasını yudumluyordu. Öbür gençler tenekeleri bir yana atmışlardı. Çıplak ayaklıydılar. Dünya umurlarında değildi. Yaşadıkları şu an vardı yalnız onlar için. Stella:

«Saat kaç?» diye sordu.

«Kaçsa kaç.»

«Öldürürler beni.»

«Bir bira daha iç, bir şeyin kalmaz. Hem sen daha elindekini bitirmemişsin...»

Müzik durdu. Bir, iki genç kız ve erkek oradan uzaklaştılar. Güverte boyunca battaniyelerini serip yatmış olanların, yakınmaları duyuluyordu. Stella kesin olarak:

«Gitmem gerek» dedi.

«Bu kadar erken olur mu?»

«Biraz daha kalayım, ama.»

«Birazdan gidersin.»

Ken bir şezlonga yayıldı:

«Gel. İki kişi alır.»

Yanyana uzandılar ve şezlong kırılacakmış gibi çatırdadı. Stella, Ken'den dökülen teri kokluyordu. Ken, bira tenekelerinin ve Stella'nın gitmek istemesinin gazladığı bir hırsla öpme ve okşamalarına yeniden başladı.

Stella, sonradan farkına vardığı bir hata işlemişti. Kurtulmak için çırpınmaları Ken'in hoşuna gidiyordu. Oyunun bir parçasıydı bu. Stella onu kendisinden uzak tutmak için güreşmek zorunda kaldı. Ken:

«Ne oluyorsun?» diye sızlandı.

«Bakıyorlar.»

Bir budala, bir geri kafalı yerine konmamak için böyle bir özür ileri sürmüştü. Ama artık Ken'in elleri her yanındaydı. Bacaklarının arasında, kalçalarında, her yanında. Stella şezlongdan fırladı:

«Gitmem gerek» diyerek koşmaya başladı.

Ken peşinden gitmedi.

Rüyada sahip olunmuş bir şey gibiydi. Gerçek miydi Ken?

Kamarada annesi onu müthiş bir tedirginlikle karşıladı:

«Neredeydin?»

«Dans ettim.»

«Kimden izin aldin da dolaşıyorsun gece yarılarına kadar?»

Stella şaşırdı:

«O kadar oldu mu?»

Ne kadar çabuk geçmişti zaman. Babası daha yumuşak bir azarlamayla:

«Gene o aşağılık Diane'yle arkadaşlık ediyorsun, değil mi?» dedi.

«Etmiyorum.»

«Diane'nin kamarasındaki bayan arakadaşlık ettiğini söylüyor.»

«Hay budala kocakarı hay...»

Annesi:

«O ne biçim konuşma öyle?» diye bağırdı. «Sen kim oluyorsun yaşlılar için böyle lâflar edecek!»

«Nisan'da kıyamet kopacağını söylüyor.»

«Sen de kopmayacağını mı sanıyorsun?»

«Aman anne sen de deli olma.»

«Sen de o kız gibi sabahın dörtlerine kadar sürtmezsen iyi edersin.»

Stella, böyle yapmamış olmanın verdiği bir hakla direndi:

«Sürtmüyorum... Sürttüm mü hiç? İnsanın sizin gibi anası, babası olursa imkân var mı buna?»

Anne yılan ıslığı gibi tısladı:

«Aptal aptal konuşma» dedi.

«Neden aptallık olsun?»

«Karşılık vermekten de vazgeç, terbiyesiz. Senden biz sorumluyuz.»

«Korkarım beni sevdiğinizi de söyleyeceksiniz.»

«Güvertede kendi başına dolaşan o güzel Amerikalı kızla neden arkadaşlık etmiyorsun? Çok aklı başında bir kız ve arkadaşı da yok.»

Stella, Diane'nin ağzıyla cevap verdi:

«Güzel mi?... O kız mı güzel? Kendini beğenmişin teki o. Amerikalı olduğu yetmiyormuş gibi ukalâ da üstelik. Dayanılır şey değil.»

«Haydi yat artık, yat.»

Birkaç dakika sonra Stella yakınmaya başladı:

«Püff... Amma da sıcak ha. Herkes güvertede yatıyor, biliyor muydunuz?»

Her şeyden, herkesten şikâyetçi, hayal kırıklığına uğramış bir halde yatıyordu. Bir süre sonra Ken'in eli aklına geldi. Yıllardan beri evli bir kimse gibi okşamıştı kalçalarını. Öpüşmenin ve okşamanın boşuna yere aleyhinde değildi Dr. de Haan. Böyle bir sıcakta ve terli bir elle yapılan bu okşamalara zor dayanırdı insan.

Böyle bir tecrübede bulunmanın korkusu ve ötekilerin gürültüsü dışında, güvenilir bir gençle sevişmenin çok zevkli bir şey olacağına karar vererek uyudu. Rüyasında, yüzü belli olmayan bu güvenilir genç onu şefkatle okşadı. Stella'nın kolları, bacakları oynadı ve bu okşamalara memnunlukla karşılık verdi.

Ertesi sabah annesi ilgiyle:

«Yorgun bir halin var senin» dedi.

Stella ters ters karşılık verdi:

«Bir şeyim yok. Uğraşma benimle.»

Marion içini çekerek onunla tartışmayı, uyarmayı düşündü. Sonunda caydı.

Stella günün büyük kısmını güvertede tembel tembel bir şezlonga uzanmış olarak geçirdi. Bir gece önce güvertede, ya da Labirent Kulüp'te olanlardan kimseyi görmedi. Öğleye kadar hiçbiri ortaya çıkma-

dı. Bulvarları gece başka, gündüz başka; dünya görüşleri birbirine uymayan insanlar tarafından doldurulan, sözgelimi Paris gibiydi burası da. Stella'nın annesi ve babası gündüzcüydüler - bakacakları ve gündüz birlikte olmak, geceleri de yalnız bırakmamak zorunda oldukları küçük çocukları vardı. Geceyarısından çok önce yatıp uyumaktan hoşlanıyorlardı. Stella'ysa ailesinin yörüngesi içinde ama gece yaşantısını seviyordu.

Diane'yi sırtında bir bikini muz yiyerek Gezinti Güvertesi'nde dolaşırken gördüğünde nerdeyse akşam olacaktı.

«Merhaba.»

Stella da kabaca:

«Merhaba» dedi.

«Dün gece nasıl geçti Ken'le?»

«Güzel geçti.»

Diane felsefesini açıkladı:

«İnsan yüzmez, dans etmez, bingo oynamaz, iyice içmez, ya da bol bol sevişmezse vapur gezisine çıkmamalı.»

«Kalabalıkta sevişmek hoşuma gitmiyor benim.»

«Yoksa hiç sevişmiyor musun sen?»

Korkaklıkla suçlanma gibi bir şeydi bu ve Stella tedirgin oldu. Diane bir sondaj yaptı:

«Yoksa sen hiç...»

«Ne münasebet, daha on altı yaşındayım ben...»

«Ama istiyorsun...»

Dr. de Haan'ın sözleri kafasında çınlayan ve anasının babasının tutumunu çok iyi bilen Stella şaşırmıştı:

«Bilmiyorum» dedi.

Hiç erkek arkadaşı olmamıştı. Olsaydı...

«Şöyle üstünkörü de mi? Ben okuldayken...»

Diane gittiği okulda kızların birbirlerine neler yaptıklarını anlattı. Stella ne böyle bir durumla karşılaşmış, ne de duymuştu. Diane'in sağlam kişiliği Dr. de Haan'a meydan okuyor, onunla alay ediyor, onu budala yerine koyuyordu.

Kalbi, bir çekiçle dövülüyormuş gibi çarpan Stella:

«Bir yer yoktu ki» dedi.

«Korkuyorsun sen.»

«Vallahi korkmuyorum. Gerçekten pek hoşlanmadım ondan.»

Diane direndi:

«İçin gidiyor ama korkuyorsun.»

Küpeşteye dayanmış duran Stella sesini çıkarmadı. Diane:

«Kamarama gel» diye fısıldadı.

Şaşıran Stella:

«Ne zaman? Niçin?» diye sordu ama niçin olduğunu anlamıştı.

«Budala kocakarı çay içmeye gitti.»

«Ne yapacağız peki?»

«Bizbize biraz eğleniriz.»

Stella ürkeklikten, utançtan titriyordu ama bunlardan daha güçlü olarak da şehvetten ürperiyordu. Bir sakınca olmadığına kendisini inandırmak istedi. Ayni şey değildi bu. Bir deneme, bir başlangıç olacaktı. Sonuca varmayan bir deneme. Merakını giderecekti, o kadar. Sevişme sonucu, sürüklenme tehlikesi olmadan azgınlık heyecanını tadacaktı... Sonra rahatlayacak, Patricia ile sinemaya gidecek, anasına-babasına karşı daha insaflı davranacak, Bumble'ı gezdirecek, o sularda oynarken çocuklar havuzunun yanında duracaktı. Bu utandırıcı rahatsızlıktan da kurtulmuş olacaktı.

Fakat Diane'nin kamarasından bayağı, yaptığından hiç pişman olmamış, utanmamış, hatta bu boşalmaya Diane'nin tanıklığından zerre kadar tedirginlik duymamış bir halde çıktı. Vücudunun bu tür bir şehvet alışverişine böylesine yatkın olabileceğini ummamıştı.

Diane, sanki hiçbir şey olmamış gibi:

«Ben çay içmeye gidiyorum» dedi.

«Sonra görüşürüz öyleyse.»

Stella yalnız kalmak, olanları ve bir kez daha bunu yapabilmenin nasıl mümkün olacağını düşünmek istiyordu. Anasından babasından çok şeyler gizlemişti. Usta sayılırdı bu konuda. Ama bu son yalanları hemen hemen hep raslantıydı ve ahlâk bakımından büyük önemi yoktu. Bütün mesele, anasının-babasının bir karara varmaları, ya da onu eleştirmeleri bakımından kendilerine olup bitenlerin bir bilânçosunu çıkaramamaktaydı. Ama artık ve daima önemsiz şeylerden konuşurlarken gözlerini onlardan kaçırmamak, bedeninin şimdi taşıdığı sırları hep hatırlamak zorunda kalacaktı.

Stella kendini de aldatabilirdi; hatalı bir şey yapmadığına kendisini inandırmaya çalışmakla aldatıyordu da. Dr. de Haan ne kadar haklı olduğunu ispatlamıştı. Sevişmeyi son haddine kadar götürmek elbette doğru değildi. Ama bu konuda bir erkek söz konusu değildi ve bu bakımdan hatalı bir tutumda bulunulmamıştı. Gerçek oyunun hiç bir zaman oynanamayacağı bir provaydı bu.

Air condition düzeni şimdi büsbütün bozulmuştu ve Burstonların kamarasında ısı 32 dereceydi. Stella duş yapmış - pek belirgin olmamakla birlikte bunda bile kışkırtıcı bir yan sezinlemişti - ama kurulanmak imkânı bulmamıştı. Her yanından ter boşanıyordu.

Anası, babası homurdanıyorlardı. Stella onları bir kez daha uyardı: «Herkes güvertede yatıyor.» Bunun sağlayacağı olanaklar kalbini çarptırdı.

Uyku sersemi Bumble ve Particia'nın bağırtıları arasında bütün ailenin toparlanıp güverteye göçmesi gene on beş dakika sürdü.

Geceyarısı yaklaşmıştı ve Gezinti Güvertesi, şezlonglarda, yerlerde yatıp uyumuş insanlarla doluydu.

Buhar serpintileri zaman zaman onları şaşırtıyordu. Birisi «Güvenlik valfı bu» dedi de serpintinin nedenini anlayıp rahatladılar. Areopagus 19 mil hızla yol alıyordu.

Stella tedirgindi:

«Sıcaktan uyuyamıyorum» dedi. «Dolaşacağım biraz.»

Elli metre ötede, güvertenin öbür yanında, kıça doğru, plâk çalan makinenin feryatları onu baştan çıkarıyordu. Korku içindeydi ama başlanılan şeyin sona erdirilmesini isteyen bedenin o güçlü isteği de hâlâ direniyordu...

Marion:

«Yat yattığın yerde» dedi.

Bir saat sonra Stella hâlâ uyanıktı. Babası horluyordu. Kardeşleri uyumuştu. Müzik hâlâ onu tedirgin ediyor, bedeni hâlâ onu kıvrandırıyordu. Saçları terden ıslanmıştı.

Annesinin uyanık olup olmadığını anlayamamıştı. Davranışında kendisini haklı gösterecek bir neden bulmuştu: tuvalete gitmek ihtiyacını duymuş olamaz mıydı?...

Başları aşağı düşmüş şekillerin meydana getirdiği sıranın sonundaydı şimdi. Bir adım daha atsa yetecekti. Gene de içinden kabaran hisler sönmüş olarak oradan kaçmasını sağlayacak biçimde korkutmalarını

diliyordu kendisini. Bir erkek elinin kendisine değmesi, Diane'nin başlattığını bitirebilirdi.

Anası-babası imkânı yok bulamazlardı onu. Elli metre ötede, karanlık bir köşedeydi...

Kim? Korku içinde düşünüyordu. Herkesin bir arkadaşı olacaktı. Ona da budala gözüyle bakacaklardı böyle.

Ayakları çıplaktı ve sütyeni yoktu. Bunun dışında giyinik sayılırdı. Garsonlar hâlâ koşuşuyorlar, daha yaşlıca bir grup erkek de bozulmadan içiyordu. Orada, bir bira tenekesiyle yalnız başına, Diane'nin bir kez kamarasına gittiği Roy, sakallı Roy vardı.

Roy ona baktı, kızın yatkınlığını farketti ama çekindi. Stella:

«Merhaba» diyerek ona doğru yürüdü.

14

YANİ KAMARAYA GİRDİĞİ ZAMAN satranç oynuyorlardı. Dimitrios on günden beri Yani'yle konuşmamış, beş günden beri de görmemişti.

Her zaman kazanan Rajaratnam gene de kazanıyordu. Dimitrios bozulmuyordu buna; çünkü Keith'in ona satranç öğretmesi daha çok yeniydi ve öğretmeni onun yanlışlarını hiç başına kakmadan düzeltiyordu.

Dimitrios hemen kuşkulandı. Keyifli hali değişti. Yüzü asıldı. Bu değişme öyle güçlü, öyle dayanıksızdı ki hislerine hâkim olamadı ve hırsla:

«Ne istiyorsun?» diye sordu.

Oysa Yani çok güleryüzlü, rahat ve sâkindi. Elinde bir şişe viski vardı. Dimitrios iki kelimeyle kendi-

sini ele verdiğini biliyordu. Yani heyecanları kötüye kullanır, acı verirdi. Gemide sır saklanmazdı. Dilediği an ve çok geçmeden Dimitrios'un bazan öğleden sonraları Rajaratnam ile satranç oynadığını, onunla birlikte yıldızları seyrettiğini, beraber duş yaptıklarını, konuşa konuşa birlikte yemek yediklerini öğrenebilirdi. Çok içli-dışlı olmakla birlikte bu ilişkinin ne denli saf ve temiz olduğunu anlayacak kadar akıllıydı da. Bu saflık onun ilgisini çekmek, bu ilişkiyi kirletmek için yeterliydi. Normali bozmak, Yani'nin dünyaya meydan okuyuşunun temelini oluşturur ve onun kişiliğini belirtirdi. Otuz iki yaşında olduğu halde en ufak bir değişiklik meydana gelmemişti bu tutumunda. Genel olarak iyi huylu ve çevresi ile ilgisizdi ama şartlar sık sık onu uygunsuz davranışlara iterdi. Yıllar da zalim olmayı öğretmişti ona. Şişman rahibin hesabına uyarak Dimitrios'un başından defetmesi onu iğnelemiş, nefreti arttırmıştı. Karşı tarafın zayıf noktalarını bilen bir kimse için eskiden sevilen ve bu sevginin ilk heyecanlarında ortaklığı olan birisini incitmek doyurucudur.

Yani, bu soruya İngilizce cevap verdi. Dimitrios'un en büyük talihsizliği Yani'nin, daha iyi değilse bile kendisi kadar konuşabilmesiydi. Yolcularla konuşa konuşa pratiğini çok ilerletmişti.

«İnsan böyle mi karşılanır?» dedi. «Ne istiyormuşum? Merhaba delikanlı. Nasıl gidiyor satranç?»

Yani'nin sözleri kendisini hedef tutmadığı için onunla konuşmakta bir kötülük görmeyen Keith:

«Fena değil» dedi. «Kazanabileceğimi sanıyorum.»

«Bir bakayım. Aaa, evet. Üç oyun sonra şah mat oluyor, öyle mi?»

«Satranç bilir misiniz?»

«Elbette. Seninle oynayalım bir gün.»

Bu teklif iyi niyetle yapılmıştı ama Dimitrios'u üzmek amacı da güdülmemişti değil. Öyle de oldu. Yani'nin sevimliliğindeki gücü bilen Dimitrios'un karnına bir ateş düştü. Bu korkuyu farkeden Yani çok sevindi. Demek öyleydi ha? Budala. Alık, cahil köylü. Bak nasıl ağlatacaktı onu.

«Bir şişe viski ele geçirdim.»

Dimitrios:

«Çaldın yâni?» dedi.

«Değil. Hiç değil. Namuslu Yani derler bana.»

Sonra Keith'e döndü:

«Bilmem biliyor musun, Birinci Zabit içicidir. Karısı sağlam bilekli bir Avustralya'lıyla işi pişirmiş. Perişan bir halde zavallı adam.»

Yani bu açıklamayı vahşi bir ilgisizlikle yaptı. Bir gün iriyarı, budala bir İngiliz kanal işçisinin önünde paçavrasını çıkarmıştı onun orospu çocuğu. Nasıl unuturdu bunu? Tomazos başka bir gün de can filikası eğitiminde iyice benzetmişti onu. Kollarındaki sırma parçaları ve koca karnıyla soytarılar gibi dolaşan sersem. Aşk acısı çekiyordu şimdi. Akıl alacak şey mi Avustralyalı bir şırfıntıyla evlenmek...

Bu zehir gibi kızgınlığı, yüzünden hiç belli olmuyordu. Eğlenceli bir dedikodu parçasıydı bu: Birinci Zabit içiyordu. Yani:

«Böyle giderse Areopagus'u karaya oturtur bir gün» dedi. «Bir de Yeni Zelandalı bir yolcu var, avukatmış sözde. Bütün gün şişe elinden düşmüyor. İçkisine biraz su karıştırıyorum da hastalanmaktan kurtuluyor.»

Dimitrios:

«Biz içki içmiyoruz» dedi.

«Biz kim?»

«Keith Hintlidir.»

«Hintliler içki içmez mi?»

Keith hafifçe güldü:

«Singapur'da iyi bir Hintliyimdir ben. Hristiyanlarla beraberken de iyi bir Hristiyan olurum. O zaman içki içerim. Beni aptallaştırıyor içki. Ama iyi bir Hristiyanlık âdeti bu. Arkadaş olmak, Anglosakson törelerini yumuşatmak.»

Yani:

«Aman Tanrım, neler de bliyormuşsun sen» dedi.

Bu konuşmalar Dimitrios'u çevre dışı bırakmıştı. Şimdi onların sözleşmeleriydi bu. Kendine güveniyorsa o da katılabilirdi. Ama bir önsezi ve küskün bir hırsla öylesine doluydu ki katılamadı. Uzun bir süre önce kendisini ayartmış olan kelimelerin çekiciliğini hatırladı. Yani:

«Bitirin oyunu» dedi.

Dimitrios:

«Önemi yok» diye karşılık verdi.

«Kaybetmekten hoşlanmıyorsun galiba?»

Dimitrios hırsla sordu:

«Kaybedeceğimi ne biliyorsun?»

«Siz oynayın ben seyredeyim.»

«Kafamı toparlayamıyorum.»

«Hiç ses etmeyeceğim.»

«Yeterli değil.»

Yani omuzlarını silkti. Keith'e bakıp gülümseyerek alay edercesine dudak büktü:

«Sen bilirsin.»

Küçük kamaranın boğucu sıcağında içmeye başladılar. Dimitrios susuyor ve Yani'nin görünüşte zararsız olmakla birlikte eski ilişkileri yönünden iğneleyici gelen üstü örtülü alaylarını sineye çekiyordu.

Yani yarım saat sonra:

«Ben artık gideyim» dedi.

Keith:

«Çalışıyor musun?» diye sordu.

«Hayır ama konukseverliğinizi kötüye kullanmamalıyım.»

«Bir el satranç oynamak ister misin?»

«Dimitrios ile oynamak istersin herhalde.»

«Onunla sonra oynarız.»

«O ne yapacak peki?»

Dimitrios ıslık gibi bir sesle:

«Önemli değil» dedi.

Oynarlarken, Yani, Keith'in başından geçenler, Singapur'daki yaşantısı, Singapur doklarındaki eğitimiyle ilgilendi, bilgi edindi ve Dimitrios'un başaramayacağı biçimde ırk problemlerini deşen sorular sordu. Keith:

«Başka bir zaman gene oynarız» dedi.

«Elbette. Çok sevinirim.»

Oyunu Keith kazanmıştı ama kolay olmamıştı bu ve tecrübeli bir oyuncuyu yenmiş olmaktan ötürü memnun bir hali vardı. Gülerek:

«Bir rövanş maçı» dedi.

Gözleri kızarmıştı. Yüzünde, Dimitrios'un o güne kadar görmemiş olduğu bir değişiklik vardı. Üzüntüyle, budala, diye düşündü. Hisleri tam bir karışıklık içindeydi. Mutluluk ve rahatları ellerinden alınacaktı. Yani:

«... benim kamaramda öyleyse» diyordu. «İçecek bir şeyler de hazırlarım. Ne dersin Dimjtrios?»

Dimitrios ters ters sordu:

«Neyi ne derim?»

«Seyretmek ister misin? Rövanşı oynayacağız bu gece.»

Dayanılır şey değildi. «Bakalım» dedi. Yani, sat-

rınç oynayan akıllı dostları için bir parti düzenliyormuş ,onlar için çok iyi şeyler düşünüyormuş gibi bir hava içinde, «Yiyecek iyi bir şeyler de sağlarım» dedi.

Dimitrios gitmedi.

İki saat sonra Keith'in dönüşünü bekledi. Anlamsızlığını bile bile acı çekiyordu. Keith ona göre birisi değildi. Başka arkadaşları olacak, onlarla satranç oynayacaktı elbette. Yalnız Dimitrios'la arkadaşlık etmesi bir gün sıkıcı olacak ve bu arkadaşlık sessiz sedasız sona erecekti kuşkusuz. Ama birbirlerini çok severlerse başka. Keith onun acısını, umutsuzluğunu dindirmiş; Dimitrios'u dayanılır gibi olmayan yalnızlığından kurtarmıştı. Keith çok şirin, çok başka, bozulmasına imkân olmayan, tertemiz bir gençti. O da Dimitrios gibi on sekiz yaşında olmasına rağmen, saatler süren konuşmaları sırasında bir kez olsun kızlar ve kadınlar hakkında bayağı bir imada bulunmamıştı. Dünya görüşü Avrupa'nın etkisinden ve geminin bozuk ahlâkından o kadar uzaktı ki, onunla konuşmak bir çeşit temizlenmek, hayata tertemiz olarak yeniden başlamak gibiydi.

Keith'in dürüst, içten, hafifçe alaycı bir yüzü vardı. Birlikte bozuk duşların altına girdikleri zamanlar Dimitrios, onun zayıflığına rağmen muntazam bir bedeni olduğunu görmüştü. Kestane rengi derisi ışıl ışıldı. Karnı gergindi. Omuzları boyunca uzanan adaleleri hareket halindeydi. Güzel çocuktu. Fakat Dimitrios bedene ait bir istek duymuyordu. Bu çocuğun arkadaşı olması ona yetiyordu. Başka hiç bir isteği yoktu.

Böyle olduğu halde işte iki saattir korku ve kıskançlıkla, arkadaşı için gerçek bir merakla dolu olarak bekliyordu.

Keith, içkiden gene gözleri kızarmış olarak ve gülmeğe hazır bir halde döndü. Dimitrios onun neşeli

haline dayanamayacağını, acı çekeceğini biliyordu Yani'nin istediği de buydu. Göstereceği sükûnet ve il gi ile karşı koyabilirdi bu duygulara.

«Neredeydin?» diye sordu.

«Satranç oynadık.»

«Yalnız satranç mı oynadınız?»

«Keşke gelseydin Dimitrios. Yani koca koca karidesler ve et satın almıştı.»

«Dikkatli olmalısın Keith.»

«Dikkatli mi? Neden?»

«Yani kötü bir adamdır.»

«Biraz alaycı ama neşeli. Tuhaf tuhaf insanlarla karşılaşıyor hep.»

«Hayır. Kötüdür o Keith. Biliyorum.»

«Ne kötülük var satranç oynamakta?»

«Beni dinle Keith. Sen benim arkadaşımsın.»

«Elbette arkadaşınım Dimitrios.»

«İnan bana, kötü bir adamdır bu. Rezilin biridir.»

«Anlamıyorum.»

«Anlamadan da inanamaz mısın?»

«Ben dindarım. Ispatlanmamış inançlarım vardır.»

«Bu da onun başka türlüsü.»

«Bana kötülüğü dokunacağını mı hissediyorsun?»

«Evet.»

«Nasıl bir kötülük?»

«Sözgelimi, benden nefret etmeni aşılar sana.»

«İyi şeyler söyledi senin için.»

«Bana inanmıyor musun?»

«Hiç bir nedeni yokken birisinden nefret etmek doğru değil.»

«Bu konuyu açmamam gerekirdi.»

«Açmış olduğunu hatırlatmam sana, inan. Denizde çok kalmışsın Dimitrios.»

Dimitrios kabullendi:
«Belki.»

Areopagus, Singapur'a on dört saatlik bir gecikmeyle ulaştı. Kılavuzlar ve demir yeri yüzünden de oyalandı. Bir gece önce yolcular geminin bu büyük limanda sadece şafaktan gece dokuza kadar kalacağı konusunda uyarılmıştı. Broşürlerde vadedilen yirmi beş saatin yerine on bir saat kıyıda kalınmış olacaktı.

Gecenin içki mahmurluğunu yeteri kadar dağıtamamış olan Bay Pybus, epeyce hasta ve sırtında, ter içindeki kıllı göğsünü meydanda bırakan pijamasıyla yemek salonunda ayağa kalkmış bağırarak durumu protesto ediyordu. Ama hiç bir tepki yoktu. Artık tanımış olan yolcular ona çenesi düşük, kaba ve durmadan halinden yakınan biri gözüyle bakıyorlardı. Üstelik Areopagus'un kararından memnundular. Bali deneyi onlara yaşlı gemiyi sevdirmişti. On bir saat orada, burada dolanıp durduktan sonra gemiye dönmekten çok memnun olacaklarını biliyorlardı.

Bu kısa süre Dimitrios için karaya çıkamamak demekti. Bir fırsat bulup geminin barsaklarından kurtularak şehre bir göz atması bile mutluluk olurdu. Kadro fazlası ve kendi şehrinde olduğu için Keith'e iki saat için karaya çıkma izni verildi. Başmühendis sert bir adamdı ama böyle konularda düşüncesiz değildi.

Dimitrios, Singapur'a uğramayı yeni arkadaşı ile aralarındaki bağı güçlendirici bir vesile olarak kabul etmişti. Şehre çıkamamak bu bakımdan kendisi için hayal kırıcı oldu.

Keith iskele makine dairesine yeni bir güç elde etmiş olarak ve çok mutlu döndü.

«Ne yaptın bakalım şehirde?»

«Aileme kavuşmaktan çok mutlu oldum Dimitrios. Yeni bir kardeşim dünyaya gelmiş. On aylık, kocaman bir şey. Yani dedi ki...»

Dimitrios o kadar şaşırmıştı ki telâşını gizleyemedi:

«Yani mi?»

Yüreği kıskançlıkla doldu, korkudan beyni karıncalandı.

«Yani de benimle geldi. Sen de çıkabilseydin ne iyi olacaktı Dimitrios.»

«Yani neden seninle beraber gitti ama?»

«Neden mi?... Ortalarda dolanıp duruyordu. Çok yalnız bir hali vardı...»

Dimitrios korkuyla sordu:

«Beraber olmayı sen mi teklif ettin ona?»

Aldatılmış olmanın acısı vardı bu soruda. Keith:

«Ne çıkar teklif etmekten?» diye sordu. «Arkadaslarımdan hiç olmazsa birini ailemin tanımasını istedim.»

Dimitrios mutsuzdu, güçlükle soluk alıyordu. Arkadaşı. Küstah, acımasız, dostlukları günübirlik olan gemici Yani, Keith'le dostluk kurmayı başarmıştı. Keith'in ailesi indinde ikisi de birdi. Bu durum Dimitrios'u korkuttuğu kadar yaraladı da. Keith'i kimin daha çok meşgul edeceği, satrançı onun kadar kimin oynayacağı, onu kimin daha çok takdir edeceği, akıl ve haber vereceği konularında bir yarışma düzenlense; Dimitrios umutsuzluk ve kıskançlıkla biliyordu ki Yani kazanırdı.

«Başka nerelere gittiniz?»

«Pek uzaklaşmadık.»

«Ne yaptınız?»

«Konuştuk. Bir saatimiz zaten ailemin yanında geçtiği için gemiye dönmekte acele ettim.»

Onu yanına almamış olmanı isterdim.»

«Neden böyle konuşuyorsun? Senin de arkadaşın değil mi o?»

«Benden nefret eder.»

«Eminim ki etmiyor.»

«Beni kıracak bir fırsat bulunca...»

«Ne geçti aranızda?»

«Kavga ettik. Bir arkadaşım olmasına dayanamıyor.»

«Ama senden çok iyi bir şekilde söz ediyor, Dimitrios.»

«Budala mı kötü konuşsun? Otuz iki yaşında ve müthiş kurnazdır. Çok insan tanımıştır.»

«Çok sinirlisin sen. Bizimle gelmeni çok isterdim. Görecektin küçük kardeşimi. Yani çok keyifliydi. Çok gülecektin. Evli midir Yani? Çocuk çok seviyor.»

«O nerede, evlenmek nerede?»

«Neyin var senin Dimitrios?»

«İğrenç bir adamdır o.»

«Kavga etmiş olmanıza üzüldüm. Çok neşeli bir adam. Boyuna güldürüyor insanı. Ama önemi yok. Seninle olan arkadaşlığımı kimse etkileyemez.»

«Sana kötülük yapabilir.»

«Kötülük mü yapabilir?»

«Kötülük yapar ve benden soğutur.»

«Ama nasıl bir kötülük yapabilir bana? Hem neden yapsın?»

«Başka türlü bir adamdır o. Böyle şeyler yapmaktan keyif duyar.»

«Kötü bir şey mi yaptı sana kavgada?»

«Sen benim arkadaşım mısın?»

«Elbette arkadaşınım.»

«Ondan uzak duracağına söz ver bana.»

«Ama bu çok anlamsız bir şey Dimitrios.»

Kendi hatasını kabullenmeden Keith'i nasıl uyarabilirdi?

«Bir kız arkadaşın yok mu senin?»

Keith şaşırtıcı bir istekle:

«Ah kızlar» dedi. «Bir gün bir kız bulup evleneceğim elbette. Ama burada, Areopagus'un makine dairesinde değil. Aklıma bile getirmiyorum.»

Dimitrios ya konuyu bırakmak, ya da daha fazla diretmek zorundaydı. Israr da kuşkuyu ve şaşkınlığı arttıracaktı.

Ama işin peşini bırakamazdı. Harekete geçmeli, konuyu halletmeli, yarayı deşmeliydi. İyi ve güzel olan bir şeyin halledilmeden bırakılması hoşgörüyle karşılanamazdı. Hiç olmazsa konuşmalıydı. Bunu Keith'le konuşamadığına göre Yani'yle konuşmalıydı. Yani'ye yaklaşmanın akıllıca bir davranış olmadığını kabul ediyordu. Eğer korktuğu gerçekse, Yani onun üzüntüsünün üstüne üstüne gidecek, eziyet edecek, anlamıyormuş gibi görünerek onunla alay edecekti: «Neler söylüyorsun sen? Ne demek istiyorsun? Ha şu benimle satranç oynayan çocuk mu? Peşini bırakayım mı diyorsun? Ya o zavallı budala benim peşimi bırakmak istemiyorsa?»

Ama Yani'nin bir de öbür yanı vardı. Bu yanı Areopagus'ta kimse Dimitrios'tan daha iyi bilemezdi - içten, düşünceli, turistlere bira servisi yapmaktan daha iyi bir iş görmesi gereken sevgi dolu bir adam. Yani'nin bu yarısında acaba büyük bir nefret mi meydana getirmişti? Papazın ziyaretine gitmek ve hastalık korkusu böylesine bağışlanmaz bir şey miydi? Anla-

yışlı, iyi, çatışmasız bir arkadaşlık kuramazlar mıydı?

Her zaman ya öbür gemiciler görevdeyken Dimitrios'un kamarasında, ya gece geç vakit barda, ya da Metaksas ve B güvertelerinin gizli köşelerinde buluşurlardı. Beş garsonun daha yattığı Yani'nin kamarasında hiç biraraya gelmezlerdi.

Dimitrios gece yarısından sonra Pruva Barı'na yaklaştı. İçeride sadece bir, iki ışık yanıyor ve bar boşalıyordu. Veznedeki kıza:

«Yani nerede?» diye sordu.

«Gezinti Güvertesi'nde.»

Dimitrios'un bara girmesi, yolculara karışması yasaktı. Ama şimdi tam karar vermişken gerileyemezdi artık.

Gemi tümüyle çok sâkindi ama insanı şaşırtacak sayıda yolcunun şezlonglarda uyuduğu Gezinti Güvertesi tam bir düzensizlik içindeydi. Kıçta, büyük havuzun kenarında da kızlarla oğlanlar dans ediyorlardı. Dimitrios'u oraya çeken dans eden çiftler değil, bira servisi yaparak karanlıkta hesap görürken bu sarhoş budalaları dolandıran Yani'nin orada olması ihtimaliydi.

Çok genç olan Dimitrios heyecanla titriyordu ve yorgundu. Dört saat sonra gene işbaşı yapacaktı.

Yani oradaydı. Başarılı bir şekilde işini sürdürüyor, nefret ettiğini söylediği sağlam yapılı Avustralyalılar ile eşitlik ve dostluk havası içinde konusuyordu. Tepsiler dolusu içki taşıma gayreti yüzünden beyaz yün ceketinin koltuk altları terden lekelenmişti. Dimitrios yolcuların davranışlarından ve enerjilerinden şaşkına dönmüştü. On bir saati karada geçirmiş olan bu iri yapılı genç erkekler ve uzun bacaklı kızlar hâlâ delice bir coşkunluk içindeydiler. Bağırıyorlar, gülü-

yorlar, sağa-sola koşuyorlar, hemen hemen çıplak denecek bir halde güreşiyorlar, kaba bir eşitlik içinde erkek ve dişi demeden ağıza alınmaz şeyler söylüyorlardı. Birkaçı, en çok beş metre ötede, çevrelerine aldırış etmeden çiftleşir gibiydiler.

Dimitrios, bar gibi kullanılan içki kamarasına yaklaştığı sırada Yani'nin koluna dokundu. Yani şaşkınlıkla:

«Ne işin var senin burada?» diye söylendi.

«Kaça kadar sürer bu?»

«Budalalar geberip kalıncaya, birbirlerini vidalayıncaya, ya da içtikleri burunlarından gelinceye kadar.»

«Seninle konuşmak istiyorum.»

«Şartlar pek elverişli değil.»

Doğruydu da.

Onun yorulup yorulmadığına, görev saatinin dolup dolmadığına aldırmadan sesleniyorlardı: «Yani, Yani, buraya bak tembel kerata. Getir şu Allah'ın belâsı içkiyi.» — «Rahat bırakın Yani'yi, dibini dövdürmeye gitti.»

Yani:

«Bir dakika bekle de şu hayvanların işini göreyim» dedi. «Evet, sürü halinde yaşayan sevimli hergeleler, geliyorum. Mangırları hazırlayın.»

Az sonra elinde boş bir tepsiyle karanlıktaki Dimitrios'un yanına geldi. İçli bir ifadeyle:

«Deli bunlar» dedi.

«Bir bira içerdim.»

«Keyfine bak.»

Dimitrios içti. Yani:

«Kafanı kurcalayan bir şey mi var?» diye sordu. Kafasını salladı. Ter taneleri yağmur gibi güverteye yağdı.

Dimitrios, kelimelerin karmaşık heyecanı içinde:

«Rahat bırak onu» dedi. «Benim arkadaşım o.»

«Kimden söz ediyorsun sen Allah aşkına?»

«Kimden söz ettiğimi pekâlâ bilirsin.»

«Neler saçmaladığını bilmiyorum.»

«Bilmezlikten geldiğin zamanlar nefret ediyorum senden.»

«Bu güruha hizmet ederken öyle bunalıyorum ki, serseme dönüyorum Dimitrios.»

«Ne yapıp yapıp ona kendini göstermek için dolandın durdun bugün.»

«Ha şu küçük oğlan mı demek istiyorsun?»

«Burada, barlarda bir yığın arkadaşın var senin.»

«Neee, bunlar mı?»

Yani acı acı güldü:

«Bu sevimli insanlarla anaları, babaları. Geçici arkadaşlıklar bunlar Dimitrios. Yirmi, ya da elli gün sonra sevgi dolu olarak gemiden ayrılırlar ama bir satır yazmazlar. Bahşiş vermeyi bile unuturlar. Sadece bir barmenimdir ben onlar için. Vermeyi unuttuklarını onlardan çalmak zorundayım. Ne âdilik.»

«Öteki garsonlar var.»

«Onlar beni anlamıyor. Zevklerimiz ayni değil. Benim zevklerim gelişmiştir Dimitrios, bilirsin sen. Kültürlü olmak isteyen bir barmen. Gülünç. Bu yüzden de nefret ediyorlar benden. Her yolculuk yaralayıcı bir tecrübe oluyor benim için.»

«Beni kırmana gerek yoktu...»

«Seni kırmam ben.»

«Ne ifade ediyor sana o?»

«Kim? O küçük adam mı? Hiç, Dimitrios. Senin gibi değil o.»

«Rahat bırak öyleyse onu.»

«Ben yalnız bir adamım Dimitrios. Arkadaşa ihtiyacım var benim.»

«Senin ne olduğunu herkes biliyor.»

«Neymişim ben peki?»

«Dik kafalı bir sapık.»

Yani güldü:

«Cümle kurarken iyice sululaşıyorsun.»

«Keith kötü yola düşürülmemelidir.»

Yani kısa bir süre düşündükten sonra alay etti:

«Sen onu seviyorsun.»

«Arkadaşlık sevgisi bu.»

Yani alayını sürdürdü:

«Ona âşıksın sen. Ucuz, bayağı, romantik hisler içindesin... Bunun nedenini bile bilmiyorsun. Duşun altındayken onun altın gibi güzel bedenini görüyorsun; onun gülümsemesi ve dürüst konuşmasından koltukların kabarıyor... Bu romantikliğinin ne çerden, çöpten bir şey olduğunu göstereceğim sana. Onu senden çekip alacağım ve her şeyin ne kadar ucuz, ne kadar geçici olduğunu göstereceğim sana. Ve sana kara sürmeyeceğim. Benim en iyi arkadaşım olduğunu söyleyeceğim her zaman. Bir aya kalmadan senden öylesine sıkılacak ki, sana karşı terbiyeli davranıp bu hissini gizlemek zorunda kalacak. Senden çekinecek ve beni arayacak. Ve bir gün bana senin ne sönük bir insan olduğunu söyleyecek. Aşk.»

Yani duduk büktü:

«Belsoğukluğu korkusu, papazın omuzunu okşaması; aşkın son bulmasına, korku ve nefrete dönüşmesine yetiyor. Ne bayağı şey bu. Sende belsoğukluğu olduğunu biliyor mu? Konuşmaya değer bir konu bu.»

Dimitrios kükredi:

«Öldürürüm seni.»

Yani güldü:

«Çatlak bir ses. Bedenin tatmin olmak isterken senin direnişin kadar çatlak. Bir ay önce yanıp yakılıyordun bana olan aşkından. Hayatının en büyük olayıydı bu. Ben akıllı, şehvetli ve şefkatliydim. Seni anlıyordum. Gene de anlıyorum.»

Son kelimeler Yani'nin ağzından bir yılan ıslığı gibi çıkmıştı. Dimitrios kontrolunu yitirerek bağırdı:

«Yüzünü parçalayacağım senin.»

Yani kıkır kıkır güldü:

«Bu ne terbiyesizlik. Ne sokak çocuğu yeminleri.»

Dimitrios, kolunu bir yay gibi gerdi, hemen hemen dolu bira tenekesi Yani'nin ağzına inerek birkaç dişini kırdı ve alaycı dudaklarının çevresindeki deriyi yardı.

Yani çabuk toparlandı. Elindeki tepsiyi Dimitrios'un hayalarına savurdu, tekmeledi ve bir bale sanatçısı hızıyla yer değiştirdi.

Kontrolunu tümüyle yitirmiş olan Dimitrios onu öldürebilirdi. Bir şarap şişesini kavradığı gibi garsonun üstüne atıldı. Şişe Yani'nin kolunda kırıldı ve beyaz şarap elbisesine döküldü. Yani, şarap şişesinin geri kalan parçasını tutan eli kavradı ve Dimitrios'un yüzüne doğru çevirdi. Dimitrios bir hırs bağırtısı ve son bir gayretle kolunu kurtarıp diş diş olmuş ince, uzun şişe parçasını Yani'nin gırtlağına dayamadan önce şişe Dimitrios'un saçlarına girip sol kulağını kesti. Yani'nin boğazı adamakıllı kanamaya, Dimitrios da utançla ağlamaya başladı.

Bu şiddet hareketleriyle başlarda ilgilenmiş olan Avustralyalı yolcular şimdi ilgilerini yitirmişlerdi. Bir zabit belirdi ve çok kızdı ama kavgacıları gemi revirine göndermekten başka yapacak bir şey yoktu.

Duruma Avustralyalı doktor el koydu.

«Tam şöyle zamanında, yatmaya karar verdiğim geceyi mi buldunuz dalaşmak için...» diye söylendi.

Yani'ye yirmi yedi dikiş yapıldı. Dimitrios'a da sekiz.

Birbirinden üç metre uzaklıktaki revir yataklarında yatıyorlar ve susuyorlardı. Yaralarından ötürü zaten Yani'nin konuşacak hali yoktu.

Dimitrios korkunç derecede yorgun ve üzüntülüydü. Üstelik de çok mutsuzdu. Yapmak istediği şeyi yapmış, yâni, Yani'yle Keith arasındaki ilişkiye son vermişti. Çünkü Yani'nin alayları geri tepmişti ve bu ilişkinin üstünde durmazdı artık. İyi ama Dimitrios ile Keith arasındaki ilişki ne olacaktı? Dimitrios bütün gece Keith'in bu kavgayı duyduktan sonra ne yapacağını düşünüp durdu. Elbette kavganın nedenini araştıracak, birisi de söyleyecekti. Kendilerinden yaşlı bir gemici, belki de bir zabit onun iyiliği için kendisini uyaracaktı. O zaman tepkisi ne olacaktı Keith'in? Satranç oynamakta devam edecek miydi? Yıldızlardan söz edecek miydi? Duşun altındayken kendisine sabun atacak mıydı?

Ertesi sabah Birinci Mühendis onu görmeye geldi. İkinci Kaptan'la görevleri ayni olan Birinci Mühendis onun gibi iri-yarı değildi ama görünüşünü yumuşatmakta faydalı olabilecek yolcu temasında bulunmadığı için ondan sertti.

«Gezinti Güvertesi'nde ne yapıyordun?»

«Onu arıyordum.»

«Neden?»

«Önemliydi.»

«Önemli de ne demek? Senin görevin makine dairesinde. Hiç garson var mı orada?»

«Hayır efendim.»

«Yolcular üzerinde nasıl bir etki bıraktığının farkında mısın?»

«Çok üzgünüm efendim.»

«İşine son verdirmeyi düşünüyorum senin.»

«Tekrar etmeyecek efendim.»

«Elbette etmeyecek. Gemi jurnaline geçireceğim seni. Bir aylığını kaybedeceksin. Şirketin ve geminin sana ihtiyacı olup olmadığını da düşüneceğim.»

«Teşekkür ederim efendim.»

«Teşekkür etme bana.»

Yarım saat sonra, bir komedinin ikinci perdesi gibi Dimitrios yattığı yerden Yani'ye ayni soruları yönelten İkinci Kaptan'ı dinliyordu.

«Seni bu suratla yolcuların hizmetine verebileceğimden emin değilim. Belki kenefleri temizlersin.»

Yani ıslık gibi bir sesle:

«Suç benim değil efendim» dedi.

«Bir nedeni vardır herhalde?»

«Fikirlerimiz bağdaşmıyordu.»

«Seni jurnala geçireceğim. Aşağının en aşağısı olduğun için seni daha aşağı bir dereceye indiremem. O bakımdan para cezası yiyeceksin. Bir daha da kavga edersen kendini karada bulursun.»

«Nasıl emrederseniz efendim.»

«Benimle konuşurken de terbiyeni takın.»

«Ben orada durup dururken bu aptal bana saldırdı.»

İkinci Kaptan:

«Biz her şeyi biliyoruz» dedi. «Kör değiliz. Cinsel ilişkilerinizde daha dikkatli olun bundan sonra.»

Dimitrios'a da uzun, ters bir bakış fırlatarak dışarı çıktı.

Dimitrios yüreklendi. Hiç olmazsa bundan sonra

Yani'yi makinistlerin bölümünde bir daha görmeyecekti.

Otuz altı saat sonra, kendisini hâlâ tam anlamıyla toparlayamamış olarak iş başı yaptı. Herkes ona baktı. Birkaç tanesi uluorta sırıttı. Birisi de: «Yaran pek de güzel» dedi.

Ama Keith ne baktı, ne gülümsedi, ne de onu karşılamaya çıktı. Nasıl olduğunu bile sormadı... Dimitrios'un bakışları ile karşılaşmamaya çalışıyordu. Sonunda karşılaştığı zaman da kendi bakışlarında yeni ve iyi ilişkilerini yeniden kurma, ya da geliştirme konularındaki tüm umutları yokeden hoşnutsuz bir ifade vardı. Utanç ve şaşkınlık idi Keith'in gözlerindeki.

Biliyordu...

15

TOMAZOS SAAT DÖRTTE işbaşı yaptı. On dakika sonra da, önlerinde bir gemici olduğu halde bir grup ziyaretçi köprüye geldi.

Tipik bir gruptu bu. Bir şirket müdürüyle (daha ilk sorusu ile bu sosyal durumunu da araya sıkıştırmayı becermişti) korku içinde, tombul, kısa boylu bir kadın olan karısı vardı. (Kadın Tomazos'u Kaptan sanıyordu.) Öbür yolcuların tedirginliği pahasına bütün konuşmalara hâkim olan Yeni Zelandalı bir koyun yetiştiricisi vardı. Bu ufak-tefek, güneş yanığı, sırım gibi adam dört kez İngiltere'ye gitmişti. Sonra; bir gemi zabitliğinin gerçekten hiç de önemli bir şey olmadığını, kendisi de dahil olmak üzere herhangi bir budalanın bu işi görebileceğini tanıtlamaya çalışan, film çekme makinası ve gülünç bir sakalla yüklü miyop budala vardı. (Olanca

haşmetiyle Squibb'di bu da.) Tek amacı maraza çıkarmak olan ve konuşmaları sırf böyle bir fırsatı elde etmek için izleyen, kaçınılması imkânsız adam vardı. Pybus'du bu da. Gene adamakıllı içmişti. Hızlı hızlı gözlerini kırpıştırıyor ve saf alkol terliyordu. İnanılacak gibi değildi ama yakasına dikkat çekici bir rozet iliştirilmiş ceket ve gömlek giymiş, kıravat takmıştı. Bir motor gibi soluyordu. Yüzü bira ve sıcaktan harabeye dönmüştü... Küçük çocuklu bir de aile vardı ki, dümen dolabının başında durmasına izin verilmiş olan çocuk öteyi beriyi ellemesin diye devamlı göz altında tutuluyordu... İki de genç kadın vardı. Kendi hallerinde, arkadaşsız iki genç kadın. Debbie Vertigan olan bunlardan birini Tomazos tanıdı.

Birinci Zabit bu ziyaretlerin başında daima güneş gözlüğü kullanırdı. Bunun nedeni kimliğini belirtmemek; ya da ziyaretçilerle bir ahbaplık kuruncaya kadar hafif sinirliliğini yenmekti. Sonra gözlüklerini çıkarır, gözlerini uğuşturur, ziyaretçileri daha iyi incelemeye ve kendisine bakılmasına hazır olurdu. Gözlerinde güneş gözlükleri olduğu halde, Debbie'den daha büyük olan ikinci kızın şuurlu bir şekilde belirtmekten kaçınmadığı istekli halini farketmemenin imkânı yoktu.

Yannopulos dümen dolabının başındaydı ve fotoğrafları çekilirken nazik bir şekilde gülümsüyordu.

Sırtında ceket olmayan Tomazos beyazlar giymişti. Çevre de ayni şekilde, resmi olmayan bir hava içindeydi. Tomazos onları baştan savmaya çalışmadı. İsterlerse bir saat köprüde kalabilirlerdi. Sorularına cevap verdi. Züppeliklerinin üstünde durmadı. Areopagus'un yaşı konusunda da oldukça içten davrandı. Birisi:

«Daha kaç yıl çalışır bu gemi?» diye sordu.

Tomazos:

«Beş yıl» dedi. «İnsanlar yenilikten ve hızdan hoşlanıyor.»

Şirket müdürü dostça fikrini belirtti:

«Yeni gemiler ya yanıyor, ya karaya oturuyor, ya da türbinleri arıza yapıyor. Ben eski gemileri tercih ederim.»

Yeni Zelandalı koyun yetiştirici bu düşünceye katılarak Areopagus'un tarafını tuttu:

«Oturaklı gemidir bu. Eminim bundan.»

Squibb:

«Neden kara duman salıyor?» diye sordu.

İlk kez olmak üzere sanki gerçekten gülünç bir söz etmiş gibi herkes hiç beklenmedik bir şekilde bu soruya güldü. Tomazos cevap verdi:

«Ya yakıt fazla geldi, ya da kazan tıkandı.»

«Neden temizlememişler kazanı peki?»

Squibb'in direnişi sempati görmedi bu kez. Tomazos:

«Yaşlı bir tekne bu, biliyorsunuz» dedi. «Belki de Başmühendis buhar kaybından hoşlanmıyor.»

Ziyaretçilere köprünün görevini, köprünün neden geminin kalbi ve beyni olduğunu açıkladı. Radarı ve cayropusulayı gösterdi. Bakmaları için magnetik pusulayı aşağı çekti. Yalpa sırasında geminin yataylıktan ayrılış oranını belirten pusulayı gösterdi. Gereç, iskele ya da sancağa en çok 30 derecelik bir yataylıktan ayrılma oranı belirtiyordu. Tomazos gülümseyerek:

«Ama gemi daha çok yatarsa önlemenin imkânı yok» dedi.

Squibb töhmet altında bırakırcasına:

«Denge sağlayıcı gereçleriniz yok» dedi.

«Hakkınız var.»

Yeni Zelandalı koyun yetiştiricisi üsteledi:

«Oturaklı gemidir bu. Herşeyi tamam olan 34 bin tonluk Opalescent ile bir keresinde Sydney limanından çıktıktan sonra kayık gibi sallandık.»

Bir kadın sordu:

«Kötü bir fırtınaya rastladınız mı. hiç?»

«Areopagus'ta mı?»

«Evet.»

«Sert havalarda severim ben gemiyi. Deniz o zaman bir anlam kazanır.»

Pybus:

«Bir kasırgaya rastlarsak, taş gibi ineriz dibe» dedi.

Tomazos bu görüşü kabul etmedi:

«Yok, hayır. Kaptan, savaş sırasında bir Amerikan gemisinde görev yapıyordu. Karayiplerde bir kasırgaya rastladı...»

«Siz hiç rastladınız mı?»

«Elbette.»

«Nasıl oluyor kasırga?»

«En kötüsü Güney Amerika açıklarındaydı. Rüzgâr altına düşen bir kıyının açıklarındaydık. Deniz öylesine sertti ki, dalgaları karşılamak için dönemiyorduk bile.»

«Ne yaptınız peki?»

«Açıldık ve tam on dört saat makineleri tornistan çalıştırdık.»

«Aman Yarabbim.»

«Bir keresinde de, bu şirketin başka bir gemisiyle kasırganın tam ortasına düştüm. Deniz orta sertlikte ama çok karışıktı. Hava sâkin olduğu halde güç nefes alıyorduk. Üstümüzde kuşlar uçuşuyordu. Derken fırtınanın öbür yarısı —dörtte biri daha doğrusu— bize vurdu... Tam on üç saat sürdü. Güzel birşey değildi muhakkak ama çok tehlikeli de değildi...»

Bay Pybus onun sözünü kesti:

«Bahse girerim ki bu Allah'ın belâsı gemi zamanında Singapur'da olamayacaktır. Yüz dolar bahse girerim.»

Tomazos bu suçlamadan öbür ziyaretçilerin tedirgin olduklarının farkındaydı. İlgi duyarak ve dostluk havası içinde gelmişlerdi buraya. Buna rağmen suçlamayı kabul etti:

«Tarifeye tam anlamıyla uyabilmiş değiliz. Ama Singapur'da bütün bir gün geçirebileceğinizden hiç kuşkunuz olmasın.»

Debbie Ratigan soruların yönünü değiştirdi; radardan, çarpışmalardan söz etti ve radarın o sırada neden çalıştırılmadığını sordu. Tomazos önlerindeki pırıl pırıl denizi ve göğü, on beş mil bomboş uzanan ufku göstererek:

«Anlıyorsunuz, değil mi?» Dedi. «Ama çarpışmak bu sıralarda en büyük tehlike olmakla birlikte radarla hiç bir ilgisi yoktur. Hız meselesidir bu. Yelkenli tekneler zamanında çarpışmak diye bir şey yoktu. Biz şu sırada, kalabalık bir alan olan Singapur'a yaklaşıyoruz ama sis yok. Siste, ya da karanlıkta karşılıklı olarak yol alan iki gemi radarda birbirlerini görürler. Ama birbirlerinin ne büyüklüğünü bilirler, ne hızını; ne de bir süre rotalarındaki herhangi bir değişikliği farkedebilirler. Belki ikisi de rotalarını değiştirmişlerdir. Dakikalar geçer ve öbür geminin izlediği yeni yolu görürler. Yeni rotalarında gene karşılıklı bir yol alıştır bu. Yeniden rota değiştirirler. Ve birdenbire görürler ki artık on, ya da beş mil birbirlerinden uzakta değil, çok yakındırlar. Birbirlerinin durumunun görülebileceği, göze dayanan bir karşılaşmada oldukça güven verici olan bu hal radarda, sis içinde, hiçbir kaptan durmaktan hoşlanmadığı için de olduk-

ça hızlı yol alırken büyük bir tehlike arzeder, çünkü davranışlarında bir düzen yoktur. Böylece... Son dakikada biri sancağa döner —yapılacak en doğru harekettir bu— öteki de iskeleye, çünkü elde edilen bilgiye göre teori bakımından güven vericidir bu. Ama görüntüye dayanan bu bilgi de ne dereceye kadar isabetlidir? Buna rağmen çarpışmaktan kurtulurlar. Ama bir tankerin uzunluğunu biliyor musunuz? Üç yüz metre. O bakımdan, bir yana dönmek ve bu üç yüz metreyi meydana koymak ne dereceye kadar isabetlidir? Bu şekilde, tanker öbür gemiye tam bir hedef teşkil etmiştir. Tanker böylece bordasından mahmuzlanır ki çok kötüdür...»

Olayı olduğundan çok daha hafif gösteren bu sözlere sinirli sinirli güldüler. Debbie direndi:

«Böyle bir durumda radar gözden daha iyidir, elbette.»

Tomazos bir an düşündü, sonra cevap verdi:

«Hayır. Radar gözden daha iyi değildir. Kurallara uyulduğu takdirde belki siste ve karanlıkta evet. Şu sırada dünyanın sisten bir hayli uzak bir bölgesindeyiz. Kasırga mevsimi de geçti. Sağ kalmamız ihtimali çok güçlü.»

«En sert deniz bu mudur?»

Tomazos kesin olarak:

«Hayır» dedi. «Kuzey Atlantik en sertidir. Sis ve buzdağları da cabası. Güvertelerde şezlonglar yoktur Kuzey Atlantik seferlerinde. Dünyanın bu bölümündeki denizler genellikle çok sakindir. Pasifik Okyanusu adı da bu yüzden verilmiştir zaten.»

Tek başına gelenlerden, öteki alımlı genç kadın ilk kez ağzını açtı ve sorduğu zararsız soruyla dikkati çeken bir gerilim meydana getirdi:

«Kaptan ne yapar?»

Tomazos cevap vermek için bakışlarını ona çevirdi. Kadının gözleri onunla alay ediyor, onu rahatsız etme yeteneklerine sahip olduğunun bilinci içinde ışıldıyordu. Tomazos cevap verdi:

«Kaptan uyurken de, uyanıkken de her zaman görev başındadır ve her şeyden sorumludur. İzinliyken, ya da karaya çıktığı zamanlarda bile. Köprüde mahalli bir kılavuz kaptan bulunduğu sırada dahi...»

Kadın direndi:

«Evet ama ne yapar?»

«Kaptan bir sulh yargıcının gücündedir ama nikâh kıyabileceği konusundaki söylentiler gerçek değildir.»

«Aman ne iyi.»

Bu cevaba kadınla birlikte ötekiler de güldüler. Tomazos konuşmasını sürdürdü:

«Gemi sahibi uğranılacak limanlarda bir değişiklik yapılmasını, ya da bir yerden yük, va da yolcu alınmasını gemiye bildirebilir, ama bunun mümkün olup olmadığına karar verecek kimse Kaptan'dır.»

Genç kadın:

«Bu açıklamalar pek güçlü değil» dedi. «Onun ne yaptığını gene de bilmiyoruz.»

Tomazos hiç bozulmamıştı. Gereken bilgiyi vermekte devam etti:

«Geminin yetkili kişileriyle toplantılar yapar, gemiyi teftiş eder, bölüm şefleriyle görüşür, merkez büro ve uğranılan limanlardaki yetkililerle haberleşmeleri ve görüşmeleri yürütür. Geminin seferinde kesin sorumluluk kendisindedir ve siste, fırtınada, ya da olaganüstü durumlarda kaptan köprüsüne çağırılmayı bekler. Her yolculukta birkaç kişiyi Gündüz Kamarası'nda ağırlar ve çeşitli kokteyl partilerde bütün yolcularla tanışır. Yarışmalarda hakemlik eder ve ödüller dağıtır. Arasıra meydana gelen olaylar vardır — kaçak

yolcular, hırsızlıklar, düzensizlikler ve birden patlak veren güç durumlar gibi. Sizin de dikkatinize çarpmış olabileceği gibi pazar günleri mezhep ayırımı gütmeden yapılan âyini yönetir...»

Kadın:

«Bu pek dokunaklı işte» dedi. «Tüm bunları bir broşürden okur gibisiniz. Oysa ben gerçekten, ne yapar demek istiyorum. Şimdi ne yapıyor?»

Tomazos, Kaptan'ın Gündüz Kamarası'nda bir cep kitabı okuduğunu sanıyordu. Ama kadını yürekten temin etti:

«Singapur'a gelmemizle ilgili evrak üzerinde çalıştığını, ya da Singapur'dan şirkete atılacak resmî mektupları yazdığını sanıyorum.»

Kadın daha fazla üstelemedi ama onu tedirgin ettiğini ve direnirse çok daha güç durumlara sokabileceğini belirtir bir biçimde gülümsedi.

Birisi bir fikir ileri sürdü:

«Hava sıcak bugün.»

Hafifçe bezgin bir ifadeyle söylenen bu söze Pybus can havliyle atıldı. Tomazos'a, durumu kabullenmeye zorlayacak bir soru sordu:

«Geminin nasıl bir ısıda olması gerek?»

Tomazos şaşırdı:

«Isı mı? Şu sırada havanın sıcaklığı 35 derece, denizin de 30 derecedir. Kazanları sorarsanız, onlar da 330 derecedir.»

Pybus:

«Ben gemiyi soruyorum» dedi .

Güçlükle soluk alarak sert sert devam etti:

«Kamaralar; ne ısıda olması gerek kamaraların?»

Tomazos güldü:

«Benimki çok sıcak. Bütün gün güneş tepesinde.»

Pybus:

«Allah'ın belâsı air condition çalışmıyor» diye yakındı. «Millet uyumak için güverteye dökülüyor.»

Tomazos akıl verdi:

«Gemideki en serin yerler istirahat salonları ve yemek salonudur. Kamaralardaki ısının kaç olması gerektiğini gerçekten bilmiyorum.»

Pybus homurdandı:

«Bilen var mı sanki, Allah kahretsin.»

Gürültüyle burnunu çekip, rutubetli havayı ciğerlerine doldurarak sallana sallana uzaklaştı.

Şirket müdürü onun adına özür dilercesine konuştu:

«Kaba bir adam. Çok sıkıcı. Hep sarhoş. Ne yazık ki arkadaşız. Bizim Loca'dan.»

Ziyaretçiler ayrılmaya başladılar. O zamana kadar soru sormak fırsatını bulamamış olan birkaç tanesi geride kalıp Tomazos'la kısa süre konuştular. Az sonra onlar da ayrıldı ve Tomazos bir dakika için Yannopulos'u görmeye gitti.

Sonra, ziyaretçilerin gelmesiyle yarım kalan işini sürdürmek üzere seyir kamarasına döndü ve zevk düşkünü genç kadını seyir kamarası masasına eğilmiş gördü. Biraz bozuldu ama belli etmedi ve nazik bir şekilde:

«Size bir yardımım dokunabilir mi?» Diye sordu.

«Nedir bunlar?»

Tomazos onun, sorduğu şeyle ilgilenmediğini biliyordu. Ama gerekli bilgiyi verdi:

«Su ve yakıtı belirten işaretlerdir bunlar, ton olarak, gördüğünüz gibi. Mavi işaret su, kırmızı da yakıttır. Bazıları boş, bazılarında safra vardır. Birkaç tanesi de yarı dolu. Bu bilgilere ihtiyacım vardır. En azından, geminin dengesi bakımından.»

«İyi konferans veriyorsunuz.»

«Bilmiyordum.»

«Pekâlâ biliyorsunuz. İşinizden mutlusunuz.»

Tomazos hafifçe kızardı ve cevap verdi:

«İnsan bir şeyden mutlu olmalı.»

«Başka şeylerden mutsuzsunuz öyleyse? Ne ilginç. Öyle sâkin, öyle anlaşılmaz bir haliniz var ki.»

Tomazos:

«Beni bağışlayın, çalışmam gerek.»

Kadın onun telâşına güldü:

«Korkacak bir şey yok. Ben de mutsuzum. Tek mutluluğum seks.»

Tomazos içtenlikle sordu:

«Paranızın karşılığını gördünüz herhalde?»

Kadın hemen parladı:

«Ne demek istiyorsunuz?»

«Cevap veremeyeceğini bildiğiniz bir zabitle alay etmek suretiyle.»

«Siz inatçı, küçük bir adamsınız. Beni yanlış anladınız. Hoşlanıyorum sizden.»

Parmakları, Tomazos'un harita üstünde duran parmaklarına dokundu ve eli boyunca uzandı. Bu temas şaşırtıcı bir şekilde şehvetliydi. Kadın ısrar etti:

«Haydi, uzatma. Bırak mutsuzluğu. Nerede senin o havasız kamaran?»

Ayni sonuca ulaşmak isteyen seleflerinden çok daha cüretliydi. Tomazos soğuk bir ifadeyle:

«Kendimi böylesine ucuza satacak kadar mutsuz değilim» dedi.

Kadın bu cevaptan pek alınmış görünmedi. Tersine, havayı kokladı ve:

«Aman Tanrım» dedi. «Canına okumuşsun şişenin.»

Tomazos şaşırdı. Bu kez sormak sırası ondaydı:

«Ne demek istiyorsunuz?»

«Nefesin yavrum, nefesin. Ağzının tavanından viski yayılıyor ortalığa.»

Kadın buram buram seks kokuyordu. Tomazos, onun kadar ucuz bir kadın olan Elaine'i düşünmeden edemedi.

«Sizden hemen köprüyü terketmenizi isteyeceğim» dedi. «Burada bulunmamanız gerek. Hoş vakit geçirebileceğiniz bir yığın yolcu var.»

«Nasihatlerini sen kendine sakla, koca burunlu, küçük, şişman adam. Sana, ömründe bir daha bulamayacağın bir fırsat tanıdım... Ukâla, kendini beğenmiş sen de...»

Kadın son sözlerini bağırarak söyleyip hızla oradan uzaklaştı. Tomazos bu bağırış kadar kadının davranışına da şaşırdı.

Yannopulos'un onları görmesine imkân yoktu. Ama eğer, kadının bağırışı da dahil, bir şey duymuşsa, onun da önemi yoktu, çünkü serdümen çok az Ingilizce bilirdi.

Kadının bağırması, bir saat sonra Tomazos'u görmeye gelen İkinci Kaptan'la kendini belli etti.

İkinci Kaptan, rütbe bakımından az bir şey Tomazos'un üstünde sayılırdı. Her olayda ortaya ağırlığını koymaktan hoşlanır, arkadaşları zabitler tarafından da sevilmezdi. İkinci Kaptan'ın bütün görevi gemide disiplini sağlamak olduğu için, bu durum çaresizdi.

Eğer suçluysa, eline bir koz geçirebilmek için, lâfa girişi arkadaşça oldu:

«Birisi artık seni sevmiyor» dedi.

Tomazos bir şey anlamadı. İkinci Kaptan devam etti:

«Senden şikâyet var Tomazos. Şikâyetçi, Pauline

Triffett adında bir bayan. Söylediğine göre ona burada, köprüde, görev başındayken bazı şeyler söylemiş, çirkin tekliflerde bulunmuş, arkasını çimdiklemişsin. Sarhoş olduğunu, Areopagus'un yönetiminin sana bırakılmaması gerektiğini söylüyor.»

Tomazos hırsla sordu:

«Kim bu Allah'ın belâsı Bayan Pauline Triffett?»

«Haydi haydi Tomazos, numarayı bırak şimdi.»

«Tarif et kadını.»

İkinci Kaptan kadını tarif ettikten sonra:

«İnsanın gözüne çarpmayacak bir kadın değil» dedi.

«Öbür ziyaretçilerle birlikte geldi buraya.»

«Uzatıyorsun ama Tomazos. Elbette ziyaretçilerle birlikte geldi.»

«Uzatmıyorum, kötü bir şey yapmadığımı onlar sana söyler diye açıklıyorum.»

«Onlar gittikten sonraymış.»

«Kimse ona buralarda oyalanmasını söylemedi. Yannopulos'a sor. Ziyaretçiler gittikten sonra ben de Yannopulos'un yanma gittim. Buraya döndüğüm zaman, sözünü ettiğin dişi, şimdi senin olduğun yerde duruyordu.»

İkinci Kaptan bu açıklamayı kabul etti:

«Söylediklerin inandırıcı» dedi. «Yannopulos da onaylar bunu. Eğer kadın burada bekliyor idiyse, söylenenlerin tersini kabul ediyorum. Çok cana yakın, genç bir kadın. Neden kabul etmedin teklifini?»

«Benim derdim bana yetiyor.»

«O da dertli galiba. Duyduğuma göre bir süre önce intihara kalkışmış...»

«Bilmiyorum.»

«Bilmen bir şey değiştirir miydi?»

«Hayır. Onun derdine derman olamam ben. Başının çaresine baksın.»

«Peki sarhoş ithamına ne diyeceksin?»

«Haltetmiş derim.»

İkinci Kaptan ona alaycı bir ifadeyle baktı ama bir şey söylemedi. Tomazos sordu:

«E, ne yapacaksın kadının şikâyeti konusunda?»

«Eğer Yannopulos onaylarsa senin dediklerini; hiç bir şey... Mürettebatın arasına girip onları baştan çıkarmaya kalkarsa, kadını hapsederim...»

İkinci Zabit'in verdiği bir partide kadının gene karşısına çıkması Tomazos'u biraz tedirgin etti.

Tom Mollon ile arasındaki tatsızlık birkaç saatten fazla sürmemişti. Tomazos'un acısını Mollon çok iyi anlamış ve eski dostlukları devam etmişti. Mollon yenilene, içilene bakan bir adam olmadığı için Tomazos onun kamarasındaki partiye gitti. Mollon da kendi başına dünyanın birasının hakkından gelirdi.

Kamarada Doktor Dempsey, Amerikalı kız Debbie, Hemşire Eleni, bir hastabakıcı, Kristina ve İkinci Kâtip Eleftiriadis de vardı. Hemşire Eleni'yle hastabakıcı halının üstüne oturmuşlardı. Kristina, Tomazos'un yanına oturdu. Dimitropulos gibi anlaşılması güç bir kimse olmaya çalışan ikinci kâtip tatlı dilli bir gençti.

Genç Bayan Pauline Triffett kapıyı vurup içeri girdiği zaman tatlı tatlı konuşuyorlardı. Dempsey hemen posta koydu:

«Allah aşkına git, başka bir yerde hasta ol.»

Pauline neşeyle cevap verdi:

«Hasta değilim Daniel, sevgilim. Tersine, çok iyiyim.»

Dempsey açıkça sordu:

«Neden geldin buraya öyleyse?»

«Sen istemedin mi.....»

Dempsey gürledi:

«Ben hiç bir şey istemedim.»

Pauline hakkında hiç bir şey bilmeyen ama onun güzelliğini kaçırmayan Mollon:

«Bir parti veriyorum» dedi. «Katılmaz mısınız?»

Pauline hemen kabullendi:

«Memnunlukla.»

Pauline oradakilerle tanıştırıldı. Hemşire Eleni kararlı bir şekilde soğuktu. Pauline, Tomazos ile karşılaştığı zaman biraz şaşırdı. Alçak gönüllülükle:

«Suçlamalarımdan ötürü özür dilerim» dedi. «Gerçekten problemleriniz olduğunu bilmiyordum.» dum.»

Kadının özür dilemesi öylesine karşısındakini mahçup etmeyecek biçimde, kişiliği o kadar yapmacıktan uzaktı ki Tomazos onu hemen bağışladı. Gücenik kalmasına imkân olmayan bir yaratılıştaydı çünkü.

Bir haftadan fazla bir zamandan beri ilk kez gülümseyerek:

«Durmayın üstünde» dedi. «Bir şey içer misiniz? Hiç olmazsa müşterek o yanımız var. Ne tür bir yolculuk sizinki?»

Durumun âni bir biçimde düzelmesiyle ilişkileri de iyiye döndü. Yirminci Yüzyıl'ın kişisel ve sosyal davranışlardaki birkaç gelişmesinden biriydi bu.

Tomazos, İkinci Kaptan'ın bu genç kadınla biraz içli-dışlı olduğu gibi bir hisse kapıldı. Ona bu partiden de İkinci Kaptan söz etmiş olabilirdi. Kadının giyimi, hazırlıklı geldiğini gösteriyordu. Pauline:

«Kaptan gerçekten ne yapar?» Diye sordu.

Tomazos güldü:

«Allah bilir. Ben hiç sormaya cesaret edemedim.»

Dempsey:

«Karaciğeri bozulacak» diye iddia etti. «Yeteri kadar hareket etmiyor.»

Küçük içici Tomazos az sonra Pauline'e sordu:

«Bay Triffett'e ne oldu peki?»

«Ne olacak, benden bıktı ve aydın bir kıza gitti. Ben iki çocukla yalnız kaldım. Birinci Zabit'in karısına ne oldu?»

«Başkasını sevdi.»

«Deliymiş o.»

«Teşekkür ederim. Mutlu kıldın beni.»

Tomazos, Kristina'nın dikkatle bu konuşmaları dinlediğinin farkındaydı. Ensesini kaşıyarak, Bayan Triffett'e, Kristina hakkında bilgi verdi:

«Bu genç bayan yarın bir havayoluyla evleniyor. Yoksa ertesi gün mü Kristina?»

«Ama gemiden boşanmıyorum Nikolaos. Bunu sen de bilirsin. Gerçekten ayrılmak istemiyorum gemiden.»

Pauline sordu:

«Neden havayoluna geçiyorsunuz öyleyse?»

«İnsan gemiden mutluyken ayrılmalı. Mutsuz oluncaya kadar beklenirse...»

Tomazos:

«Benim anlayamayacağım kadar ağır bir tahlil bu» dedi.

Kristina alçak sesle onayladı:

«Evet.»

Pauline iki saat sonra Dempsey'e:

«Haydi bakalım» dedi. «Beni evime götürme zamanı geldi.»

Dempsey böğürür gibi:

«Kendi başına gidersin sen» dedi. «Senin gardiyanın mıyım?»

Tomazos, doktoru bu konuda biraz tedirgin buldu. Adelaide'den ayrıldıklarından beri ilk kez huzur içinde kamarasına döndü.

Gecelerce uyanık kalarak olayı incelemiş, kafasında bir dosya meydana getirmişti. Çünkü «Peter»in kimliğini hatırlamış; hatırlayınca da, o gün üstüne atılıp tenasül uzuvlarını tekmelememekle ne büyük bir aptallık ettiğini düşünerek kıvranmıştı. Peter, ona kendi yelkenli teknesini satmıştı. Elaine, spor arabalarından ikisini, Peter'in satış müdürü olduğu bâyiliklerden satın almıştı. Onu bir kez, normal bir saatta evde görmüş, Elaine o gün, Tomazos'un şimdi hatırladığına göre, pek taşkınca davranışlarda bulunmuştu.

Ama bu gece acısı çok değildi artık. Bayan Triffett'le o gülünç karşılaşma, Elaine'i de ayni maskaraca duruma düşürmüştü. Her zamanki şefkatli haliyle, Pauline'in köprüde, kendisinin de farkında olmadığı bir şekilde, Elaine'den çok daha dürüst davranmış olduğunu düşündü. Belki kendisi, öyle görünmek istemeyen, ikiyüzlü, şehvet düşkünü birisiydi. Elaine ile hissî bir aşk - yelken sporu, yüzme, belirli şeyleri yemek, çocuklar için ayni şeyleri düşünmek gibi müşterek zevkleri olması yüzünden mi evlenmişti? Yoksa uzun boylu, şehvetli bir yabancı kızın, ilgisine karşılık vermesine şişman bir adamın duyduğu sevinç yüzünden mi? O vücutla cinsel bir düşkünlüğü ön plânda tutarak mı, yoksa âşık olduğu için mi evlenmişti? Sözgelimi, neden Kristina gibi güzel bir Yunanlı kızla evlenmemişti? (Kristina neden evli değildi sahi?) O da uzun boyluydu ama şehvet uyandırmayan bir zarifliği vardı. Kalçaları tahrik edici değil, zayıftı. Sütun gibi zarif bir boynu; ciddî, klasik bir yüzü vardı. Sevdiği kimseye kelimenin tam anlamıyla

bağlı kalacaktı —bağlılık, onun özelliklerinden biriydi...

Rüyasında kimsenin kendisiyle alay etmediği; Elaine'in, başkasının kollarındaki, hareketten ter içinde kalmış bedeninin kıvranmadığı rahat bir uyku uyudu...

Sabah saat dörde doğru gözcü onu sarsarak uyandırdı. Tomazos birkaç dakika içinde hazırlanarak köprüye geldi.

Areopagus, Singapur'un sekiz mil güneyindeki Straat Durian'a giriyordu. Otuz mil ötedeki ufukta şimşek çaktı. Sekiz, dokuz mil önlerinde bir ışık yanıp söndü.

Hava buhar gibi müthiş sıcak, deniz son derece sâkindi. Singapur yakınlarındaki bu adalar ve burunlarla dolu bölgede ağır bir trafik vardı. Ama Tomazos'un henüz hız kesmesinin gereği yoktu. Nasıl olsa az sonra hızı kesecek ve en hesaplı şekilde bile manevra yapmak mümkün olamayacağı için çok dikkatli davranmak zorunda kalacaktı.

Biri kısa, öteki uzun dalgada olmak üzere iki radarı da çalıştırdı. Bununla birlikte, gece görünüşünü muhafaza etmek için sık sık radarlara bakmadı.

Trafiğin az, manevra alanının bol olduğu açık denizde radar yüksek hız yapma olanağı sağlıyordu. Dünyanın en dolu deniz yollarında manevra alanları çoktu; gemiler yüz metre bir aralıkla birbirlerinin yanından geçmezlerdi. Ama öyle bir yer gelirdi ki, orada hızı sürdürmek, büyük bir tehlikeyi göze almak olur ve Tomazos geç kalınmış bir tarife ile güvenlik arasında ikiye bölünerek birinden birine karar vermek zorunda kalırdı. Bir çarpışmadan sonra ölü yolculardan özür dilemenin de anlamı yoktu. Vardiya Zabiti'nin hızda değişiklikler yaptığını belirten gemi

jurnali, soruşturmanın kendi lehinde bir seyir izlemesine yardımcı olurdu; ama vicdanı onu mahkum ederdi.

Büyük bir limana yaklaşırken tehlike büyüktü ve bütün geçitlerin birbirine yakın düşmesi, ya da içinden geçilmesi gereken iki nokta arasındaki düz bir hattın bulunması, kılavuzu beklerken, ya da demirleyecek bir yer ararken bu tehlikeyi son kertesine vardırırdı. Tomazos şimdi karaya yakındı ve birçok geminin ışıklarını gördü.

Açık havada, yaklaşan birçok geminin ışıklarını çıplak gözle izledi. Sise girince bu işlemi radarla sürdürdü. Radar her ne kadar geminin boyunu-posunu belirtemiyor; ama menzilini gösteriyordu. Zaman, kerteriz ve menzilin dikkate alınmasıyla da geminin hızını ve rotasını buluyordu. Gemi âni bir rota değişikliği yapmadığı sürece tehlike yoktu. Hız oranını dikkatle izliyordu. Bu sadece hız üçkenini halletmek için değil, manevra yapmak zorunluğu doğduğu zaman vereceği kararın temeli olması bakımından kendisi için çok önemliydi.

Böyle sularda telsiz haberleşmesi iyi bir fikir gibi görünebilirdi ama, ayni şirket gemilerinin kanal geçişlerinde köprü telsiz telefonunu kullanmalarına rağmen, bu yoldan haberleşme, dalga uzunluğundaki trafik sıkışıklığı yüzünden sonuç vermeyebilirdi. Tomazos bu yüzden iki geminin çarpıştığını biliyordu. Sebep hep aynıydı-güvenlik kadar hız ihtiyacı ve her gemicinin kafasında yerleşmiş olan aynı iyimserlik: başkaları hata yapabilir ama ben yapmam.

Bazı seyir zabitleri ve kaptanlar arasında psikolojik ve çekici görünen başka bir neden daha vardı. Bu da tehlikeleri göze almak, aynı zamanda da gerekli manevraya hazır olmaktı. Ama bunun da olumsuz

yönleri vardı. Bir çarpışmada aktif olmakla, pasif kalmak arasında bir seçme yapmak. Çarpışmada aktif olan genellikle daha az bir zararla yakayı kurtarırdı. Ama soruşturmalarda zararı yüksek olan gemi üstünde durulur, sigorta şirketleri bile daha çok zarar gören tekneyi dikkate alır ve tazminata lâyık görürdü. Eski kaptanlar işin hilesine kaçarlar ve bir çarpışma olduğunda bunun, kendi gemilerinin iskele tarafında meydana gelmesini sağlayacak biçimde manevra yaparlardı. Böylece asıl suç öbür gemiye yüklenirdi. Çünkü hiç bir gemi, iskelesindeki bir gemiyle çarpışmayı önlemek için rotasını değiştirmek zorunluğunda değildi. Ama bu yarı kanunî usul ancak açık havalarda ve gemiler arasında oldukça uzun açıklık bulunduğu zamanlar denenirdi.

Tomazos'un tehlikeli hiç bir davranışla ilişkisi yoktu. Birinci görevi yolcuların güvenliğiydi.

Sözgelimi şimdi bir burunu dolanıyordu. İzlenmesi gereken en güven verici yol, burunun üç mil açığıydı. Gemiler çeşitli yönlerden 30 dereceyle buruna yaklaşıyorlardı. Çeşitli gemilerin yolları bu üç mille on bir mil arasında değişiyordu. Bunların çoğu burunu hizalıyor ve küçük bir alanda büyük bir toplanma oluyordu. Tomazos, burunu on bir mil açıktan dolanıyordu. Bir zorluk başgösterdiği takdirde, toplanma alanının dışında kaldığı gibi öbür yanda her çeşit manevraya elverişli açık bir deniz de vardı.

Sisten hemen sıyrıldılar; Tomazos gemiyi dar bir kanala soktu. Gemiler burada, Cebelitarık Boğazı'nda olduğu gibi trafik geçidini izlemezlerdi. O bakımdan, ayni yönde ilerleyen gemiler için bile, trafik yoğunluğu yüzünden büyük tehlike vardı. İzlenmesi gereken trafik şeridi için her iki yönde de bir

sınır, boş bırakılmış bir bölge yoktu. Dolayısıyla da tehlike oldukça büyüktü.

Bununla birlikte Tomazos, Areopagus'u, siste ve karanlıkta Manş'tan geçirdiği sıralardaki gibi endişeli değildi. Dünyanın en korkunç trafik yoğunluğu Manş Denizi'ndeydi ve her yıl düzinelerle çarpışma olurdu. En yoğun trafik de, yeterli genişliğin beş milin az üstünde olduğu Dover ile Varne arasındaydı. Tomazos, trafik yoğunluğunun daha az olduğu Colbart ile Cape Gris-Nez arasındaki yolu kullanırdı. Burada genişlik yedi mil, seyir de kolaydı. Manş Denizi'nde başka bir tehlike de ana deniz yolunu keserek İngiltere'den Fransa'ya geçen hızlı feribotlardı. Feribotların kalkışları, varışları telsizle Kuzey Foreland'e bildirilir, öteki gemiler de bu transmisyonları dinleyerek bir karşılaşmayı önlemeye çalışırlardı. Manş Denizi'nden geçen bir geminin vardiya zabitinin radarına baktığı zaman elli gemi birden görmesi işten değildi...

Pembe bir ışık patlaması halinde şafak söktü. Ortalıkta insanı şaşırtacak sayıda küçük tekne, sampan (*), yelkenli vardı. Bunlardan iki direkli bir tekne Areopagus'un çok yakınından geçiyordu. Teknenin, göze çok hoş görünen kaba bir biçimi vardı. Hasır yelkenleri teknenin genişliğince bambu parçalarıyla yatay bir biçimde pekiştirilmişti. Öylesine sıradan bir biçimde donatılmıştı ki, âni bir fırtına patlarsa bir kişi, birkaç saniye içinde yelkenleri mayna edebilirdi.

Gemiciler Areopagus'un güvertesini yıkıyorlardı. Sabahın erken saatları olmasına rağmen güverteye çıkmış olan birkaç yolcu yelkenliye el salladı.

(*) Çin nehirlerine has altı düz kayıklar.

Bayraklar, Yorkshire'da dokunan sağlam yün kumaşlardan yapılmıştı. Areopagus'un kıçında ticaret bandırası vardı. Grandi direğine Yunan - Avustralya Hatları'nın flaması çekilmişti. Puruvada da bir incelik kuralı olarak bu kez Singapur'un bayrağı dalgalanıyordu. Ayrıca dört tane de ne gemisi olduğunu belirten bayrak, bir de kılavuz istediğini belirten işaret flâması taşıyordu. Tomazos, gemiyi süslemeyi gerektirecek kadar limanda uzun boylu kalınacağını sanmıyordu. Gemi Hong Kong'a vardığı zaman yapılırdı artık bu. O zaman Areopagus tepeden tırnağa bayraklar, gece de elektrik ampulleriyle donatılırdı...

Bir saat kılavuz beklediler. Bu arada yüzlerce yolcu kahvaltılarını yapmış, küpeşteler boyunca sıralanarak hareket halindeki küçük tekneleri alaycı bakışlarla süzmeye başlamışlardı.

Areopagus sonunda kanallar boyunca ağır ağır yol aldı ve Tomazos elli üçüncü kez olmak üzere her mil karesinde sekiz bin kişi yaşayan, her yıl otuz milyar ton geminin gelip gitmesine tanık olan Aslanlar Şehri'ne dikkatle baktı.

Kriket oynanan, yeşil Somerset Maugham manzaralı, gri taştan liman yapıları ve kırmızı kiremitli, tek katlı, geniş taraçalı evler yerli yerinde duruyordu ama artık yüzleri dumandan kabuk bağlamış yüksek oteller, iş hanları, büyük mağazalar ve apartmanların etkisi altında kalmış, birbirlerinden kopmuşlardı.

Dış limanlarda bütün dünyadan ticaret gemileri demirlemişti ve limanın çevresinde de gemilerden kıyıya eşya taşıyan tıkabasa dolu Çin ton-kangları, trampa yoluyla alış-veriş eden Endonezya kayıkları, Çin yelkenlileri, kötü ruhları defetmek için puruvalarına tabak büyüklüğünde sihirli göz resimleri yapılmış

Singapur Nehri manav kayıkları hızlı hızlı yol alıyorlardı. Kıyıdan da baharatlı yiyeceklerin ve bayatlamış balıkların keskin kokuları geliyordu.

Kaptan Vafiadis ve öteki zabitlerle yarım düzine kadar da Singapur'lu yetkili iyi bir ruh hali içinde kaptan köprüsünü doldurmuştu.

Telâşla Kristina geldi. Tomazos:

«Geldiğine çok sevindim» dedi. «Çünkü kimbilir kaç saat...»

Kristina:

«Sana bir mektup var» dedi. «Söylememiş miydim gelecek diye?»

Tomazos bozuldu. Zarfın üstündeki Adelaide damgasını görünce kalbi hızlı hızlı atmaya başladı.

Kristina kımıldamıyordu.

Tomazos:

«Özür dilerim» diyerek Adelaide'den gelen mektubu okudu.

Mektup Elaine'den değildi. Kimden olduğunu da bilmiyordu. Ne adres vardı, ne de imza. İlk kelimeler şöyleydi:

«Karının orospuluk ettiğini birisinin sana söylemesi gerekiyordu...»

Gözleri karıncalanıyordu.

«Çok utanç verici bir şey bu... Siz Yunanlılar'ın ahlâkı umursamadıklarını biliyorum... Çocuklarını da hiç düşünmez mi insan?...»

Kristina sordu:

«Kötü bir şey mi var?»

«Beklemediğim bir şey. Al oku.»

Kristina mektubu okudu:

«Aman Tanrım. Ne alçaklık. Ne bayağılık.»

«Olanlar da çok bayağıydı.»

«Sen sorumlu değilsin olanlardan Nikolaos.»

«Teşekkür ederim. Bana cesaret veriyorsun. O kadar müthiş bir şey ki bu, ancak kâbus olabilir. Geldiğine çok sevindim Kristina. Kaptan Vafiadis ileri - geri söylenecek ama önemi yok. Daha saatlerce buradan ayrılamam. Oysa sana başarılar dilemek istiyordum.»

«Çok iyisin Nikolaos.»

«Singapur ilginç bir şehirdir. Mutlu olacaksın.»

«Ben de senin mutlu olmanı dilerim Nikolaos.»

«Yapacak çok işim var.»

«Singapur'a bir daha geldiğin zaman beni ara, olur mu?»

«Elbette Kristina, elbette... Bir gün Yunanistan'a döner misin?»

«Şimdi hiç bir şey bilmiyorum. Kendimi çok yalnız hissedersem...»

«Çok sürmeyecektir.»

«Artık gitmem gerek Nikolaos. Havayolunun arabası göründü.»

«Ne yazık... Gitmeni hiç istemiyorum. Seni çok arayacağız.»

Kristina suçlarcasına:

«Siz mi?» Diye sordu.

«Ben.»

El sıkıştılar. Üç yıllık bir tanışıklıktan sonra bu kadarcık bir vedalaşma Tomazos'a yetersiz geldi. Kristina'nın çenesini okşadı:

«Neşelen biraz» dedi. «Yılgın bir halin var.»

Kristina'nın söz ve davranışları da Tomazos kadar beceriksizceydi .

«Hiç te öyle değilim» dedi.

Geri dönüp uzaklaştı. Tomazos arkasından:

«Gülegüle Kristina» diye seslendi.

Kristina duymamış gibiydi.

Tomazos garip bir huzursuzlukla kaptan köprüsünün kenarına yürüdü. Kristina, ellerinde valizlerle iskelenin altındaydı. Yüzünü çevirip yukarı baktı. Tomazos büyük bir suçluluk duydu. Kristina ağlıyordu.

Tomazos'u büyük bir üzüntü sardı ve sonunda anladı.

Elini salladı ama havayolunun otomobili görüşünü engelledi, yola koyuldu: Kristina gitmişti.

16

DEBBİE Vertigan yazmaya başladı:

«Sevgili arkadaşım,

Hong Kong yolundayım ve bir haftaya kadar seni görebileceğimi umuyorum. Mektubumun benden önce eline geçip geçmeyeceğini çok merak ediyorum.»

Hava çok sıcaktı ve aradığı sözleri bulmakta güçlük çekiyordu. Areopagus'un yazışma odası Metaksas Güvertesi bitişiğinde, birkaç masa ve sandalyeden ibaret eşyasıyla küçük bir yerdi. Bütün sandalyeler doluydu ve bir kadın, yazı makinesiyle yazacak kadar canlıydı. Debbie'nin masası pencere kenarındaydı ve güneş genç kızı elini, kolunu kımıldatamayacak kadar yakıyordu. Boynu ter içinde kalmış, elbisesi beline ve sandalyenin derisine yapışmıştı. İnsanın dikkatini bir şey üzerinde toplamasına imkân yoktu.

Saatine baktı. Sabahın onuydu. Sıcaktan bunalmıştı, tam bir uyuşukluk içindeydi. Okulu aklına geldi. Eğer Daniel öğretmen olsaydı ne kadar yakışırdı ona. Başkalarıyla kıyaslanınca öylesine canlıydı ki. Sert ama terbiyeli. Hayal kurarken yüzüne bir gülüm-

seme yayıldı. Tütün kokusunu seviyorum. Viski içmesem de olur. Neden viski içer bir doktor? Bunun zararını bilmesi gerek. Sigara içilmemesini ne kadar isterdim. Öyle öksürtüyor ki beni. Kendimi gülünç buluyorum. Bir çocuk gibi birtakım yasaklarla çevrili olmam gülünç. Ama çocuk sayılırım. O beni çocuk yerine koysa da, koymasa da gene çocuk sayılırım. O bakımdan bazı davranışlarımı önlese bile, neden böyle davrandığımı anlamıyor. Beyaz şarap içmemi, içerken de yüzümü buruşturmamı pek eğlenceli buluyor. Ne yapmam gerek acaba duygularımı anlaması için? Hiç bir şey onu şaşırtmıyor. Doktorlar böyle oluyorlar galiba? Ekvatoru geçtiğimiz zaman herkes ne yaptıysa, ben de öyle yapmalıydım, ona sosis atmalıydım, başına domates suyu dökmeliydim. Ya da şöyle deyip onu şaşkına çevirmeliydim: «Sen kendi keyfinde yaşayan hergelenin birisin. Benim umutlarımı, rüyalarımı ve dileklerimi tekeline alıyorsun. Bunun bir çaresine bak lütfen. Artık beni tekmeler misin, saçlarımı mı çekersin, tokatlar mısın ne yaparsın bilmiyorum ama benim ateşten yörüngemde fırdolayı dönmekten vazgeç ve benim İrlanda asıllı orta yaşlı doktorlara karşı olan budalaca gençlik eğilimimi karşıla...»

Debbie altı mektup arkadaşıyla düzenli olarak mektuplaşıyordu. Bu onun merakıydı. Areopagus'tayken bile onları geminin tarifesinden haberdar etmiş ve her limanda sevindirici sayıda mektup almıştı. Ama şimdi bir şey gittikçe bu konuyla ilgisini yitirmesine sebep oluyordu. Doktor, yalnız budalaların böyle mektuplaştıklarını söylemişti. Hong Kong'da bu mektup arkadaşlarından birisiyle buluşacaktı. Debbie bunun kız mı, erkek mi olduğunu bile bilmiyordu.

Yunan halkı oyunları öğretmeni Draco saat on birde ona ve başka beş meraklıya üç gündenberi yaptırdığı figürleri tekrar ettirdi. Her gün ayni plâğı çalıyordu. Ama kendileri de ağır ağır Yunan halk oyununu öğreniyorlardı. Debbie heyecanla bekliyordu. Yolcuların önünde bir gösteri yapacaklardı. Çalışmalardan çekilmek için artık çok geçti.

Saat on ikide yemeğe gitti. Ona takılan genç bir zabit vardı. «Sizin karnınızı doyurmamız gerek» derdi ona boyuna. Hiç değişmeyecek olan arkadaşça bir ilişkiydi bu. Debbie onun kendisine takılmaktan başka bir düşüncesi olmadığından emindi. Onunla kıyaslanınca, havuzun çevresindeki, ya da kendi hodbince istekleriyle ona bakan gençler ne kadar çiğ ve sevimsiz kalıyorlardı.

O gün Şef Garson, Debbie'nin masasına gelerek genç kıza:

«Bayan Vertigan siz misiniz?» Diye sordu.

Debbie kendisi olduğunu söyleyince de ona bir zarf verdi. Zarfta Kaptan'ın yemek dâvetiyesi vardı. Şef Garson cevap bekliyordu. Debbie:

«Peki, teşekkür ederim» dedi.

Sonra ekledi:

«İyi ama ne yapacağım ben o yemekte?»

Genç zabit gene takıldı:

«Kaptan karnınızı doyuracak» dedi. «Çok sıkıntı çekeceksiniz.»

Masadaki öteki yolcular Debbie'ye, onu yeni görüyorlarmış gibi kıskanarak baktılar. Önemli birisi olmalıydı bu genç kız. Ama Debbie sırf babasının kızı olduğu için dâvet edildiğini düşündü. Ya da doktorun bir numarasıydı bu.

Debbie her gün öğleden sonra saat dörtle beş arasında Gezinti Güvertesi'nde yürümeyi huy edin-

mişti. Bu saatlerde birçok kimse çay içmeye, ondan sonra da bir saat kadar bingo oynamak için İyonya Salonu'na giderlerdi.

Gezinti Güvertesi'nin iskele ve sancak taraflarında sadece bir düzine kadar insan vardı. Birçok kimse günün her hangi bir saatinde burada yürüyerek idman yapardı. Bunlardan bazıları kahvaltıdan sonra, bazıları da gece geç vakit yaparlardı bu yürüyüşü. Çoğu da yalnız yürümezdi. Haklı olarak, herkesin kendilerine bakacağını düşünerek bu yürüyüşleri ya kocaları, ya da bir arkadaşlarıyla yaparlardı. Debbie yalnız başına yürümek zorundaydı. Bazı sabahlar adımlarını Bayan Wearne'in gıdım gıdım yürüyüşüne uydurur, iki üç kez gidip gelirler, bu kadarcık bir yürüyüş bile Bayan Wearne'in yorgun düşmesine yeter ve kadıncağız kendini bir şezlonga atardı. Ama Debbie'nin yakılacak enerjisi vardı ve on beş, yirmi kez güverteyi arşınlardı. Her geçişinde, hep beraber oturan yaşlı üç erkek tarafından kibarca dikiz edilir, yaşlıca üç yalnız kadın tarafından övgüyle incelenir; o da ciddi bir biçimde onlara gülümserdi.

Bu yürüyüşleri ayni saatlerde yapan bir kadın daha vardı. Otuz yaşlarında, zayıf, tas yüzlü, alımsız bir kadındı. Her zaman aynı portakal rengi elbiseyi giyiyor; kadınlar onun bu haline gülüyor, gardrobunun fukaralığıyla alay ediyorlardı. Kadın, yaşlı erkeklere de bakmıyor; hiçe sayılan bu adamlar da, onun ortalarda göründüğü hemen hemen her zaman yüksek sesle alaycı görüşlerini açıklıyorlardı. Kadın duysa bile, duymamış görünüyordu. Söylentilere göre, önemli bir bilimsel görüşme için San Francisco'ya gidiyordu. Ama kimsenin kim olduğunu bilmediği gemideki birisinin söylediğine göre de kadın bu adamla ayni resmî dairede çalışmıştı. Nefret edilen bir kadındı ve

sonunda, hırsızlığı yakalanarak işten atılmıştı. Kadın her gün yüzme havuzuna giriyor, sırtında elbisesinin eşi tabak bezi rengindeki mayosuyla on beş defa havuzun tersinden yüzüyordu.

Debbie on gün önce ilk kez saat dört yürüyüşüne çıktığı zaman ona gülümsemiş ve «Merhaba» demiş; ama kadın gözlüklerinin ardından bakmakla yetinmiş ve selâmına karşılık vermemişti. O bakımdan Debbie onunla karşılaşmaktan hoşlanmıyor ve yürüyüşe biraz da zorla çıkıyordu.

Bir kedi miyavlıyordu. Debbie uzun, dikkatli ve sinirli gezintisine ara verdi. Kedileri severdi ve vapurda bir kedinin bulunmasına şaşırmıştı. Ama kediyi göremedi. Bir kamarot sertçe birbirine vurarak gürültüyle şezlongları yığıyordu. Debbie bir süre duraksadıktan sonra yürüyüşünü sürdürdü. Ayni yere geldiği zaman yeniden bir miyavlama duydu. Bu kez kedinin bir yere sıkışmış olabileceğinden telâşlanarak aranmaya başladı. Kamarota:

«Burada bir kedi var» dedi.

Bu, her sabah çorba dağıtan ve akşamları da şezlongları toplayan kamarottu. Kendisinin ve öteki yolcuların bu kamarot hakkında bütün bildikleri buydu. Otuz yaşlarında, orta boylu birisiydi kamarot. Güzel, temiz köylü yüzü ter içindeydi.

«Buyrun bayan, kedi mi dediniz?» Diye sordu. «Bir kedi mi kaybettiniz?»

«Sesini duydum.»

«Siz kedi sever misiniz?»

«Hem çok.»

«O sevmez. Hiç bir şeyi sevmez o.»

Arka havuzun yanında on dördüncü turunu atan suratsız kadından söz ediyordu. Kamarot:

«Ben Yunanlıyım, öyle değil mi?» Dedi. «Basit

bir gemiciyim ben. Ama siz söyleyin, bunun gibi bir kadın neden böyle bir geziye çıkar?»

Debbie içtenlikle:

«Bilmem ki» dedi.

«Kafadan çatlak bu kadın.»

Debbie kıkırdadı. Kamarot da gülümsedi.

«Biliyor musunuz, geceleri çöp kutularına bakıyor. Gerçekten deli. Tayfalara geminin nasıl yönetileceğini söylüyor. Kütüphane memuruna: 'Saat beş buçukta nasıl kapatırsınız kütüphaneyi?' Diye bağırıyor. Siz neden Areopagus'tasınız?»

«Washington'a gidiyorum ben.»

«A, siz Avustralyalı değil misiniz?»

«Amerikalıyım.»

«Güzel. Herkes Amerikalı ve zengin olmak istiyor. Ama olmasa da olur. Bir kedi, milliyeti olmadan da mutludur.»

Kedi gene miyavladı. Debbie şaşırarak:

«Sizin cebinizde kedi» dedi. «Bir kedi yavrusu.»

Kamarot gülümsedi:

«Öyle de sevimli ki, bu kedi. Tırmalıyor.»

«Göreyim, ne olur.»

«Siz kedi sever misiniz?»

«Söylemiştim ya.»

Kamarot cebinden akordiyonu andıran küçük bir şey çıkardı. Sıktı. Kedi miyavlaması gibi bir ses duyuldu.

Debbie hayal kırıklığıyla bir soluk koyuverdi.

«Beni dinleyin Bayan. Kimseye söylemeyeceksiniz ama. Yaşlı bayanları çok telâşlandırıyorum bazan. Dört bir yanda kediyi arıyorlar. Evli değilsiniz siz, değil mi?»

«Benim yaşımda evlenilmez daha.»

«Beni dinleyin. Ben-nasıl derler ona?-evli değilim, ama...»

«Nişanlı mı?»

«Evet. Bir İngiliz kızıyla. Çok güzel. Tatil için Atina'ya geldi. Birbirimizi sevdik. Bana mektuplar, kartlar gönderir. Her limana. Önümüzdeki Nisan'da evleneceğiz. Yunanca bilmiyor pek. Ama ben biraz İngilizce konuşuyorum.»

«Çok romantik.»

«Romantik, evet. Ama siz de güzelsiniz. Sizin de başınıza gelecek bir gün. Avukat, ya da büyük bir havacı, bir doktor olan bir Amerikalıyla evleneceksiniz-Bakın kızardınız.»

Debbie kesinlikle:

«Ben evlenmeyeceğim ve kedi besleyeceğim» dedi.

Gece saat sekizde hava hâlâ sıcaktı. Kaptan, konuklarını dâvet etmek için sıcak ve sıkıntılı bir gece seçmişti. Debbie bunun, o güne kadar gördüğü en sıcak gece olduğunu hissediyordu. Isı 33 dereceydi ama havada bir limonluk nemliliği vardı. Erkekler koyu renk giysilerinin içinde çok huzursuzdular ve yiyip içerlerken derilerinden ter fışkırıyordu. Yüzleri de kıpkırmızıydı.

İsimleri, hatta yabancı isimleri bile hatırlamakta inanılmaz bir hafızası olan Şef Garson, yemek salonuna girmelerinden önce on konuğu birbirleriyle tanıştırdı; ama Debbie çok geçmeden bunların adlarını unuttu ve sofrada iki yanında oturan erkeklere kendisini bir kez daha tanıttı. Erkeklerden biri, çok ürkek davranışları olan, Bay Burston adında bir İngiliz'di. Debbie'ye: «Kaptan beni neden çağırdı bilmiyorum» diye içini döktü. «Ben sadece bir kamyon şoförüyüm.» Garip tedirginliği onu sevimli, insancıl yapı-

yordu. Debbie'nin öteki komşusu, Tornetta adında, kılıksız, çapkın görünüşlü, otuz yaşlarında bir İtalyan'dı. Debbie'yi gizlemeğe lüzum görmediği cinsel bir ilgiyle inceliyor ve kendisinden herhangi bir şey istenmiş havalarda sorularla yokluyordu: «Size iş bulabilirim. Çok para kazanırsınız. Ben eğlence işlerindeyim» — «Ama ben daha üniversiteye bile gitmedim» — «Sizin üniversite eğitimi görmenizin gereği yok. Görünüşünüz yeter» — «Ben ne şarkı söylemesini bilirim, ne de dans etmesini» — «Hiç önemi yok».

Bu konuşma şaşırttı Debbie'yi. Adam daha sonra «Yanınızda Amerikan doları var mı?» diye sordu.

Bu soru Debbie'yi iş konusunda karşılaştığı anlamsız tekliflerden daha çok korkuttu; kaçamak bir cevap verdi: «Pek az. Avustralya parası kullanıyorum ben.»

Masanın öbür yanında sık sık Dempsey'in gürültülü kahkahaları yükseliyor ve Kaptan Vafiadis belirli bir hoşnutsuzlukla ona bakıyordu. Başmühendis hafifçe güldü. Yemek servisleri arasında sıkılıyor, susuyor ve dişlerini karıştırıyordu. Debbie bu arada Dempsey'e bakmak, onu sevgiyle incelemek, hafızasının bir köşesine onun hakkında ayrıntılar yerleştirmek fırsatından faydalandı. Dempsey'in onu farketmemiş olduğundan emindi, ama et servisi yapılırken Dempsey birden yüksek sesle: «Amcanı hatırladım Debbie» dedi. «Adı Toogood (çok iyi) idi. Ne aptalca bir ad. Öldü herhalde, değil mi?»

Debbie çok şaşırdı; herkes kendisine dönüp baktı; ama bu arada, içlerinde Kaptan'ın da bulunduğu dört kişiye rağmen Daniel'in onu farketmemiş gibi davranmamasına sevindi. Başını salladı. Karşısında oturan iri-yarı, kalabalık ağızlı Avustralyalı bir erkek par-

maklarıyla masada davul çalıyordu. Tanıştırıldıkları zaman, «Adım Ballantyne ama Harry deyin bana» teklifinde bulunmuştu. Kimse de bu teklife uymamıştı. İki yanında oturan kadınlar böyle birisiyle konuşamayacak kadar çekingendiler; masadaki öbür komşularıyla ahbaplık etmeyi daha uygun bulmuşlardı. Bay Ballantyne de bir fırsatı çıktığı zaman boşalmak üzere doldukça doluyordu...

Kaptan önce çorbasını, daha sonra da kırmızı şarabını geri gönderdi. Bunu gören Bay Burston fısıltıyla Debbie'ye:

«Kaptan neden yaptı bunu acaba?» Diye sordu. «Çorba da, şarap da iyiydi. Şef Garson'u tedirgin etmek için mi dersiniz?»

«Belki de ukalâlığından.»

«İyi bir sofra takımı, iyi bir servis güzel bir şey oysa.»

Birisi, Areopagus Kaptanı'na, geminin zamanında Singapur'a ulaşıp ulaşamayacağını sormak hatasını işledi. Kaptan Vafiadis, söyleyeceği şeyi kafasında ingilizceye çevirmenin yavaşlığı ve her zamanki cansız haliyle:

«Bana göre ulaşacaktır» dedi. «Ama Şirketin ve benim isteklerimi her zaman buhara kabul ettirmenin imkânı yok.»

Yanında oturan Kaptan'ı pek hareketsiz ve biraz nanemolla bulan ortayaşlı kadın yolcu bu ustalıklı cevaptan memnun oldu.

Kaptan'ın cevabını duymuş olan Başmühendis Bay Bitsios, kadın yolcuya dönerek, hiç kızmadan cevap verdi:

«Buharın ısısı ve basıncıyla sağlanan pervane dönüş sayısı bilinen şeylerdir. Tarife ancak bu bilginin ışığında hazırlanabilir. Her şeyi bildiklerini sanan ba-

zı kimseler Areopagus'un her zaman en büyük hızı sağlayabileceğini ve denizin her zaman sâkin olacağını düşünmekte, dünyanın yuvarlak olduğunu unutmaktadırlar...»

Kaptan Vafiadis de kadına:

«Makine dairesine verdikleri emirler yerine getirildiği sürece, seyir zabitlerim her şeyi yapabilecek güçtedir» dedi.

Şimdi yüzüne kan hücum etmiş olan Bitsios, gene ayni yolcuya:

«Satın alındığı günden beri bu gemide görev yapıyorum» dedi. «Üç Kaptan'ımız oldu; ilk beş yıl içinde gemimiz tarifeye uymakta gösterdiği hassaslıkla büyük bir ün yaptı. Elbette mevkilerini raslantı ve para kaygularıyla elde etmemiş olan tecrübeli ve işinin ustası Kaptanlar da var.»

Bay Bitsios böyle dedikten sonra konuyla ilgisini yitirmiş gibi dişlerini karıştırma işlemini sürdürdü.

Bay Ballantyne acı bir kinle:

«Eğer biz işlerimizi bu geminin yönetildiği gibi yönetseydik, haftasına kalmaz sermayeyi kediye yüklerdik» dedi.

Fakat kimse ne bu sözün, ne de birincisini izleyen aşağıdaki yakınmanın üstünde durdu.

«Kabare artistlerini bekletmiyor muyuz acaba?»

Bekletiyorlardı gerçekten. Konuklarını kabarenin ikinci seansına götürmek Kaptan'ın âdetiydi vemekten sonra ama hiç acele etmezdi. Nitekim bu kez de zamanından yirmi beş dakika sonra konuklarını Ege Salonu'na buyur etti. Toplanmış olan seyirciler sabırsız, artistler kızgındı.

Debbie, sahnenin yanında Kaptan ve konukları için ayrılmış on iki koltukta Bay Burston ile yanyana oturdu. Daha önce sıcaktı. Şimdi ise nefes güç alını-

yordu. İkinci seans için iki, üç yüz kişinin doldurmuş olduğu salonda perdeler kapalı, ışıklar sıcak, renkli ampulların altındaki sigara dumanı kalındı. Birçok kimsenin yüzleri terden ışıl ışıl parlıyordu.

Altı kız her zamanki dikkat ve baştançıkarıcılıkla danslarını yaptılar, sonra Edgar mikrofonu aldı:

«Terliyor musunuz?» Diye sordu.

Yolcular alay yollu güldüler.

«Ayakkabılarınızı çıkardınız mı? Gömleklerinizi ve.... öteki şeylerinizi de? Tamam.»

Herkes güldü.

«Elbette. Rahatınıza bakın. Yorgun musunuz? Giysileriniz bedeninize yapışıyor mu? İyi bir yemek yediniz mi? Kaptan yedi. Üç türlü de fazlasından hem.»

Kıkır kıkır ediyorlardı şimdi. Edgar devam etti:

«Singapur'a varmak için acele ediyor musunuz? Karaya çıkmamıza izin verecekler mi dersiniz? Hatta Singapur'a varabilecek miyiz dersiniz?»

Bağırmalar oldu:

«Daha neler...»

Edgar:

«Aldırmayın» dedi. «Varmak için ellerinden geleni yapıyorlar. Biliyor musunuz, Singapur'a saatinde varmayı garantilemek için tam yüz römorkör kiraladılar. Römorkörler Singapur Adası'nı bize doğru çekiyor. Ne güzel bir davranış, değil mi? Elbette bunun için biraz para ödeyeceksiniz...»

Kaptan ve Başmühendis konser ve eğlencelerde taşlamaların hedefi olmaya alışıktılar. Görevlerinin bir parçasıydı bu. Gerçek olan bir şey vardı ki o da, tarifeye uysun uymasın, yaşlı olsun olmasın, yolcuların Areopagus'u sevgiyle hatırladıklarıydı. Gemi gibi mürettebatın da, kendileri gibi, hata işlemeye yatkın

olması yüzündendi belki bu. Areopagus ile ikinci bir geziye çıkıyorlar, ya da limandayken, gemiyi eski bir dost gibi ziyaret ediyorlardı.

Edgar ve öteki komik, dansözlerin de yardımıyla şarkı söylemeye başladılar:

«Ulu Tanrım bu gemi merhametinle dolsun,
Gece gündüz demeden yolumuz açık olsun.
Durmasın makinesi, buharı kesilmesin,
Olduğundan iyi et, gören maşallah desin...»

Seyirciler bu şarkıdan hoşlandılar ve şamataya katıldılar. Çoğu daha şimdiden sarhoş olmuştu ve boş bira tenekeleri— etrafta yuvarlanıyordu. Ter içindeki garsonlar, ellerinde tepsilerle koşuşturmaktaydılar. Biri Debbie'nin önüne küçük bir bardak yeşil bir sıvı bıraktı. Ama Debbie bardağa elini sürmedi.

Şimdi Edgar tek başına sürdürüyordu şarkıyı:

«Ulu Tanrım Kaptan'ı koru rahmetin ile
Kendini biz kulların üstünde görse bile.
Aşıla hepimize ona güven duymayı,
Yürekten isteyelim kendisine uymayı...»

Bu sözlerden memnun olan Bitsios belli etmemeğe çalışarak gülümsedi ve bir yaprak sigarası yaktı. Kaptan Vafiadis boş gözlerle bakıyordu.

Öbür komik taşlamayı sürdürdü:

«Ulu Tanrım dinmesin bacaların dumanı,
Dolsa bile kurumla yolcuların tumanı.
İşinin ehli birkaç eleman gönder bize,
Getirsinler şu meret air condition'ı dize.»

Bay Ballantyne ayağa fırlayarak bağırdı:

«Duyuyor musunuz?... Yunan gemisi değil bu, Türk hamamı.»

Bu söz gülüşmelere, alkışlara yol açtı. Bay Ballantyne de tatmin oldu.

Yirmi iki saat sonra Bayan Wearne sordu:

«Çok güzel bir yere mi gidiyorsunuz? Çok şıksınız.»

Nefret ettiği telefonun yanında oturan Debbie:

«Şimdilik belli değil» dedi.

Telefon çaldı ve genç kız sıçradı. Titrek eli alıcıya uzandı. Bir ses:

«On dakika sonra orta güvertede olacağız Eric» dedi. «Tamam mı?»

Saatin belirttiğine göre telefon onun için çalmayacaktı artık. Beş gün önceki bellisiz bir çağırı ve Dempsey'in «Ben sana haber veririm» sözü yerine getirilmemişti. Doktorun yapacak o kadar çok işi vardı ki, Debbie onu bağışladı. Sinirlenmesi, «Sen de gelirsin, değil mi?» den ileriye gitmeyen bir çağırıya uyup toplantıya gitmesinin ne derece olumlu karşılanacağı hususunda düştüğü kuşkudandı. Bay Mollon'un kamarasının nerede olduğunu, oraya nasıl gidileceğini bile bilmiyordu. Ama karşılaştığı telsiz zabiti ona kamaranın yerini anlattı.

Onu memnunlukla karşıladılar. Hatta Daniel, «Seni merak etmeğe başlamıştım» bile dedi. «Gel bir bira iç.»

Epeyce umut vericiydi bu durum. Soğutulmuş bulaşık suyuna benzettiği bu sıvıdan da içti. Ama çok geçmeden hava gene değişmeye başladı. Debbie dikkatle sordu:

«Singapur'da ne yapacaksınız?»

Daniel büyük bir ilgisizlikle esneyerek karşılık verdi:

«Allah bilir.»

Bu tam bir ilgisizliğin belirtisiydi. Ama belki de zamansız sormuştu ve Daniel özellikle anlamaz görünmüştü. Debbie kelimelerini dikkatle seçti:

«Nasıl bir yerdir bilmiyorum.»

Daniel buna da şu karşılığı verdi:

«Kokar. Taksi şoförleri de ahlâksızdır.»

Bu konuşmayı duymuş olan Mollon lâfa karıştı:

«Yalnız şoförleri mi ahlâksız olan? Ama kızları güzeldir.»

Hemşire Eleni:

«Hiç de ahlâksız değiller» dedi, «Şimdi hükümet çok sıkı mücadele ediyor. Başkalarının bir imzayla yetinmesine karşılık altı imza istiyor.»

Bay Tomazos:

«İnşallah doğru değildir Eleni» dedi.

Derken akşamın umutları kayboldu, zevkleri yön değiştirdi. Pauline denen kadın içeri girdi. Daniel ona bağırdı ama dostça bir bağırıştı bu. Kadının dengeli bayağılığı Debbie'nin yeteneklerine hemen son verdi. Genç kız, başkalarının sarhoş olup gürültü patırtı ettiği toplantılarda zaten tedirgin oluyordu. Sigara bile onu rahatsız ediyordu. Bir pencere olsa da açabilseydi.

Kamaradaki hava dayanılmaz bir hal almıştı. Aradaki ilişkiye ve kırıcı konuşmaya bir anlam verebilmek için sinirleri gerilmişti. Bir süre sonra âciz kaldı ve kalkıp giderek kendisine çocuk dedirtmemek için yolu yordamıyla buradan çıkma zamanının gelmesini beklemeye başladı.

Gece saat on birde belli etmemeğe çalışarak esnedi. Ama Dempsey farketti ve onu tersledi:

«Sıkıldın mı yoksa?»

Alınan genç kız:

«Ben gidip yatmak istiyorum» dedi.

Zabitler ve kadınlar gülümsediler. Dempsey:

«Götüreyim ben seni» dedi.

Amma Debbie ilgisizliğinden ötürü ona kırgındı. Tersce:

«Rahatsız olmayın» dedi. «Kaybolacak değilim ya gemide.»

Kaçar gibi kamaradan çıktı. Karanlığa sığınıp ağlamamak imkânsızdı.

Ertesi sabah Singapur çarşısında ve Botanik Bahçeleri'nde Bayan Wearne'e arkadaşlık etti. Eğer yanında genç kız olmasaydı kaybolup giderdi Bayan Wearne. Maymunları seyrettiler; birden yağmur yağmaya başladı. Yakınlarda, orkide satılan teneke damlı, sığınacak bir yer vardı. Debbie o güne kadar böylesine şiddetli bir yağmur görmemişti. Duymamıştı da. Taneler öyle hızla iniyordu ki teneke dama, konuşmanın imkânı yoktu. Debbie acı ve hayal kırıklığıyla doldu. İleride ne zaman kendisine Singapur hakkında bir soru sorulsa, küçük bir yara deşilmiş olacaktı. On yıl sonra gezi de yolcular da unutulmuş olarak binlerce mil ötede bir konuşma sırasında Arslanlar Şehri söz konusu olduğu zaman, «O yağmurun sesini hâlâ duyar gibiyim» diyecek ve az bir şey sıcağı hatırlayacak; yurt özlemi gibi bir his, yarasını yeniden deşmiş olacaktı.

17

YOLCULARIN BİR KISMI bir çeşit griple yatağa düşmüştü. Konan teşhis Asyagribiydi ama Edgar buna

«Air condition nezlesi» diyordu. Yaşlılardan bazılarının yüzü kıpkırmızı, ya da çok soluktu. Onlar için yolculuk artık bir işkence halini almıştı.

Bir gün öğle yemeğinde Squibb de hastalığa yakalandı. Uyur gibi kendinden geçiyor, toparlanıyordu. Birçok kez böyle olduktan sonra artık dayanamayıp yüzükoyun yemek masasına kapandı ve yüzü, yemekte olduğu kremalı pastanın üstüne düştü.

Bu hali pek yerinde bir gösteri diye kabul eden Tornetta, masadaki öbür iki kişiye:

«Squibb gene şaka yapıyor» dedi.

Ama Squib şaka yapmıyordu. Biraz kendine gelince başını kaldırıp geri çekildi. Sallana sallana yemek salonundan çıktı. Masadaki kadınlardan biri:

«Arkadaşınıza yardım etmeyecek misiniz?» Diye sordu.

Mağrur Tornetta:

«Mahçup olur» diyerek kendini bu yardımdan kurtardı.

Saatlerce kamaranın semtine uğramadı. Squibb akşam yemeğinde de görünmedi. Ayni kadın:

«Arkadaşınız nasıl?» Diye sordu.

Tornetta:

«Bilmiyorum» diye homurdandı. «Arkadaşım değil o benim. Deli o.»

Ne kadar gerçek olursa olsun bu kadar içtenlik kadın için çok fazlaydı. Tornetta'yı suçlayan bir sessizliğe gömüldüler.

Squibb'i güçsüz bir halde görmek oldukça zevkliydi. Bu durum, daha önce mümkün olmayan bir hareket özgürlüğü sağlıyordu Tornetta'ya. Onu soluk ve bitkin bir halde yatar buldu. Kamara hastalık kokuyordu. Squibb'i başkalarıyla ilgilenmekten uzaklaş-

mış, kendi derdinden yakınır ve teselli arar bir halde görmek eğlendiriciydi.

«Çok hastaydım» diyordu. «Hiç muayene etmedi. Sadece hap verdi. Nereden biliyor ne...? Hastaneye yatmam gerek.»

Tornetta alay etti:

«Git güverte tenisi oyna. Ayak tırnaklarını kes. Koku giderici kullan.»

Bu alaya karşı koyabilmekten yoksun olan gözler kötü kötü baktı ona.

«Ben daha önce de hasta oldum. Beş kez.»

Ama eğer Tornetta'dan ilgi; ya da su, yiyecek gibi bir şey isteyip istemediği konusunda soru bekliyorduysa hayal kırıklığına uğrayacaktı. Çünkü Tornetta'da duygu yoktu. Sert bir adamdı o. Hastalığı hoşgörü ile karşılayamazdı. Kendisi hiç hasta olmamıştı. Yetiştiği çevrede hastalığa yer yoktu. Ama acıyı anlıyordu. Acı verilir ve acı çekilirdi. Başarı için, sosyal düzen için şarttı acı.

Squibb, vapurda pek çok bulunan delilerden biriydi. Hastalanmayı haketmişti. Ve ötekiler-ne kolaydı onları hor görmek ve soymak.-Bu yaşlı erkek ve kadınların tropik güneşi altındaki derileri, kuru çürüklerle yarılmış tahtaları andırıyordu. Yumru yumru topuklu, yaşlı, kocaman ayaklarını teşhir ederek şezlonglarda yatan yaşlı kadınların tek düşünceleri, midelerini bir daha ne zaman dolduracaklarıydı. Sabah idmanından pis pis kokan adaleli, açık bağırlı gençler piknik yemeği için kuyruğa giriyorlardı. Düğüm düğüm olmuş kocaman kollu ve benek benek elli, yüzleri bu vapura binmeden çok önce yıllarca güneş altında kalmaktan ötürü kurumuş ve çatlamış yüzlü kadınlar. Bunlar başlarına; tepelerinde gülünç kuşlar, ya da yemişler ve aptal aptal mutluluk süsleri olan

parlak mavi renkli, ya da siyah kaba-saba hasır şapkalar giyiyorlardı. Erkekler bu bunaltıcı Asya sıcağında bile kemerleri göğüslerine kadar çıkan koyu gri kalın pantolonlar giyiyor, mideleri kendilerinin önünde gidiyordu. Parlak renkli gömlekleri ter içindeydi. Tornetta'ya göre yalnız Avustralyalılar ve Amerikalılar bu kadar çirkin olabilirlerdi. Buna rağmen dürüst, mantıklı, çoğunlukla terbiyeliydiler ama Tornetta onlardan nefret ediyordu. Bu denize bakmak için yıllarca para biriktirmiş olan yumuşak kalbli, kaba eyaletliler. Tornetta bunların arasında, kendisinin bile farkında olmadığı bir biçimde salınıyor ve paralarını çalıyordu. Yemeğe giderlerken bunların peşinde yürüyor, kamara anahtarlarını kutuya bırakışlarını görüyor-sözgelimi, ikinci sıradaki beşinci anahtar gibikarenin öbür üç kenarını dolaşarak anahtarı almak için ilk kavşakta onlardan ayrılıyordu. Doğru kamaraya ve dışarı. Eğer unuttukları bir şeyi almak için geri gelirlerse-şimdiye kadar böyle bir şey olmamıştı. Sosyal âdetler, saatler ve çanlarla kolayca gözleri korkutulmuştu.

Sekizer kişilik iki kuyruk halinde dizilmiş, bir Avustralya bankasının gemideki şubesinin açılmasını bekleyen insanlar arasında ve sağdaki ilk kuyruktaydı. Değiştirilecek biraz Singapur parası vardı. Sık sık soluyarak yakınan Bay Pybus öbür kuyruktaydı. «Saat on oldu. Ne sallanıp duruyorlar hâlâ?» Kimse cevap vermedi. Tornetta, çoğu zaman ya yarıyarıya, ya da tamamiyle sarhoş olan Pybus'un kolay soyulabileceğini düşündü.

Banka açıldı, iki genç veznedar çalışmaya başladı. Bay Pybus gibiler için çok ağır giden bir çalışma tarzları vardı. Her seferinde konuşmalar, paranın miktarı hakkında soru ve cevaplar oluyor, veznedar-

lar her şeyden önce yolcunun adını ve kamara numarasını öğrenmek istiyorlardı. Bundan sonra da «Ne kadar?» Diye soruyorlar, bildirilen sayıyı Tornetta da rahatlıkla duyabiliyordu. Konuşulan her şeyi akılda tutmanın imkânı yoktu elbette, gereği de yoktu. Kamara numarasıyla ad yeterliydi. Bunlar yolcu listesinden de kontrol edilebilirdi.

O sabah yandaki kuyrukta olan bir adam, Bay Ballantyne, kendini fazla yüksek gören bir hava içinde yüksek sesle konuşuyordu:

«Hong Kong için hangi para en iyisidir?»

Veznedar cevap verdi:

«Hepsi iyidir efendim. Sizin Avustralya paranız mükemmel işinizi görür.»

«Peki. Bu seyahat çeklerini paraya çevirir misiniz bana? Beş yüz dolar?»

Eğer Bay Ballantyne bu miktarla veznedarı etkileyeceğini sanıyorduysa yanılıyordu. Ama Tornetta ilgilendi. Metaksas Güvertesi'nin bu bölümü oldukça loştu ve Bay Ballantyne parasını aldıktan sonra, öbür kuyruğun olduğu sağ yanına değil sola döndü ve Tornetta'yı hiç farketmedi. Tornetta bir an duraksadı, sonra, sanki para değiştirmekten caymış, ya da para değiştirmekten daha önemli bir şeyi hatırlamış gibi sağa dönerek Gezinti Güvertesi'nin çıkışına kadar yürüdü. On dakika sonra da asansörle A Güvertesi'ne inerek kamarasına gitti.

Squibb kamarada değildi. Şaşırdı.

Yolcu listesini inceledi. Bay Ballantyne'in yüksek sesle veznedara bildirdiği gibi Attica Güvertesi'nin 37 numaralı kamarasındaydı.

Bu biraz düşündürücü bir durumdu. Çünkü Attica Güvertesi oldukça lüks bir bölümdü —Delphi daha da lükstü— ve böyle lüks bölümlerde kamarotlar

sinekler gibi uçuşur, kamara memurları da ortalarda görünmek fırsatını kaçırmazlardı. Listede Bayan Ballantyne yoktu. Eğer kamarada Bay Ballantyne ile birlikte kalan birisi varsa, bunun kim olduğunu öğrenmek için listedeki beş yüz elli adı ve numarayı teker teker incelemek gerekti, bu da kolay bir iş değildi.

Alıcıyı kaldırdı. Aklından 'Çabuk ol yırtık' diye geçirerek cevap gelmesini bekledi. Bir kız sesi:

«Buyrun efendim» dedi.

«Attica, 37 numarayı verin.»

«Şimdi efendim.»

Ballantyne'in sesi:

«Evet?» Dedi.

Tornetta'nın bir metre ötesindeki bölmenin ardında sifonun çekilmesi Tornetta'yı yerinden sıçrattı. Squibb'in elleri kapıyı kurcalıyordu.

Tornetta panik halinde:

«Gemi ofisinden isteniyorsunuz» dedi.

Ballantyne elindeki işin bıraktırılmak istenmesinden tedirgin olarak:

«Niçin?» Diye sordu.

Bir neden düşünemeyen Tornetta:

«Bilmiyorum» dedi.

«Bilmiyorsan, öğren.»

Squibb sordu:

«Kim o?»

Tornetta hırsla alıcıya yalvardı:

«Peki efendim, lütfen ayrılmayın.»

Çenesi düşük, budala; ne vardı sanki daha önceki iki kişi gibi hemen bu isteğe uymayacak?

Ballantyne'e bu kez:

«Acele olduğunu söylediler» dedi. «Lütfen hemen gelin.»

Ballantyne:

«Ne zaman hazır olursam, o zaman gelirim» diyerek telefonu kapattı.

Squibb sorusunu tekrarladı:

«Kim o? Canın sıkılmışa benziyorsun.»

Tornetta:

«Bir kadın» dedi. «Atlatıyor beni. Beni. Olacak şey mi bu?»

Squibb:

«Ateşim 37,5'a düştü» dedi. «Ama çok halsizim.»

Tornetta:

«Yat öyleyse» diyerek telâşla kamaradan çıktı.

Metaksas Güvertesi'ne çıkarak dükkân camına baktı. Gemi Ofisi'nde dert anlatmak isteyen bir yığın insan vardı. Bir postane tezgâhını andıran burada yalnız Alman kızıyla İkinci Kâtip yolcularla ilgileniyorlardı. Onlar da hiç sıkıntıya sokmuyorlardı kendilerini. Eğer Ballantyne şimdi gelseydi, hemen kendisiyle ilgilenilmesini isteyecek; ama ötekilerin Avustralyalı saldırganlığı, kendi işleri bitinceye kadar ona fırsat vermeyecekti. Ballantyne'in kendini fazla yüksek görmesi onları kendisine öncelik tanımaya itse bile, Alman kızla Eleftriadis öyle işin dalgasındaydılar ki, Gemi Ofisi'ndeki kimsenin kendisini aramadığına Ballantyne'i, ya da kendilerini inandırmak için epey çene çalacaklardı. Ballantyne kamarasına dönünceye kadar buna inanmayacaktı.

Ters tabiatına rağmen Ballantyne telâşla Gemi Ofisi'ne geldi. Banka kuyruğundayken giymiş olduğu ceketi kamarada bırakmıştı. Pul satan, yolcuların pasaport ve kıyı gezi biletleriyle uğraşan Eleftriadis ve Alman kızının işlerini bitirmelerini beklemek gerektiğini görünce duraksadı, tedirgin oldu.

Tornetta daha fazla beklemedi. Hızla Ballantyne'in ardından geçti. Boş asansörü umursamadan koşa-

rak Attica Güvertesi'ne çıktı. Önünde boş, uzun bir koridor vardı. Ballantyne'in kamarasının olması gereken yere yaklaştığı sırada tembel tembel dolaşan bir kamarot göründü. Tornetta küçük kutuyu açarak sinirli parmaklarla 37 sayılı anahtarı askıdan çekti. Anahtarın burada olması, kamarada kimsenin bulunmadığını gösteriyordu...

Tornetta kamarotun yanından geçti ve korkudan bitkin bir halde, terleyip titreyerek, ayakları dolaşarak ana kamaralar sırasından, daha az kamaranın sıralandığı bölüme geçti. Söyleyeceği şeyler kupkuru dudaklarında hazırdı: «Oh, çok affedersiniz, 137 numarayı arıyordum ben» — «Oh, affedersiniz, Bay Croxley'i arıyordum.» İnsanlar tepki göstermekte ağır davranır. Onların kendilerini toplayıp «Size anahtarı kim verdi?» diye sormalarına kadar da saniyeler geçerdi.

Kamaranın kapısını açıp içeri girdiği sırada korkusu sessizleşti. İçerisi karanlıktı. Gözleri çevresini tanıyıncaya kadar eşyayla önce işitme hisleri ve burun delikleri temas etti. Yoksa oradan kaçardı. O ise kapıyı kapattı. Kuvvetli bir içki kokusu ve bir de - ilâç, antiseptikler - burun deliklerine saldırdı. Sonra törpü sesini duydu. Deniz, su borularındaki bir bozukluk, ya da başka yerden gelen bir ses değildi bu.

Halının üstüne serilmiş büyük bir karaltı soluyor kıvranıyordu. Bunun bir hayvan olduğuna karar veren Tornetta korkarak hızla geri çekildi.

Sonunda gözleri bu karaltının Bay Pybus olduğunu ve adamın bir çeşit kriz geçirdiğini belirtti... Yüzükoyun yatıyordu. Bir kolu kıvrılmıştı. Uzamış olan ötekinin parmakları seğiriyordu. Kıvrık kolunun yumulu parmakları arasında kâğıt paralar vardı. Başka paralar da halının üstüne dağılmıştı.

Korkudan kımıldayamaz duruma gelmiş olan Tor-

netta, özel perişanlığına gömülmüş bu hayvan gibi karaltının dönüp kendisini görmesini bekliyordu. Onun duyguyla ilişkisi yoktu. Adam ölse, ya da kendinden geçse çok daha iyi olurdu...

Duyulmaması için ağzından soluk aldı. Ama Pybus kimseyi duyacak halde değildi. Bir kaçış yolu aramak için çevresine bakan Tornetta, üstteki yatakta Ballantyne'in ceketini gördü.

Bir, iki adım atarak cekete uzandı. Ceket düştü ve döşemenin halısız bölümünde büyük bir gürültü çıkardı. Anahtarlar, ya da maden paralardı bu gürültüyü yapan. Pybus yardım dilenir gibi hırıltılı sesler çıkardı. Ama kımıldayamadı. Kımıldayamadığına göre, göremezdi de. Tornetta telâşın hızı içinde, düşen ceketin ceplerini temizledi. Yeterli bir şey değildi bu - beş yüz doların büyük kısmı başka bir yere konmuş olmalıydı ve zaman yoktu -.

Pybus'un elindeki para demetini çekip aldı. Tanınmadan uzaklaşıncaya kadar acısıyla onu meşgul etmek üzere de kafasına hızlı bir tekme attı. Paraları pantolon cebine doldurdu. Herhangi bir kamarotun kendisini görmüş olmasını umursamadan kamaradan çıktı.

Peşini bırakmayan korku içinde hızlı hızlı Attica Güvertesi'nden geçerek Gezinti Güvertesi'ne çıktı. Kalabalığı görünce sükûnet bulamayarak aralarına karıştı. Daha yukarı, hemen hemen kimsenin olmadığı Güneş Güvertesi'ne çıktı. Öndeki bacadan çıkan duman, yukarı ya da ötelere sürükleyecek bir esinti, ya da hava olmadığı için bacadan çıkar çıkmaz aşağı iniyordu. Ancak Areopagus'un hareket halinde oluşu, dumanı bütün Güneş Güvertesi'ne yayılmayacak kadar üstte tutabiliyordu. Sonra yağlı, siyah bir örtü halinde arkadaki hareketsiz denize siniyordu.

Tornetta iki can filikasının arasında durdu. Yakınlarda kimse yoktu. Cebinden paraları çıkarıp saydı. İki yüz beş Avustralya doları.

Yüzünü kaldırdı ve suçlu suçlu geriye sıçradı. Başka bir gemiden ona bakıyorlardı.

Öbür gemi tehlikeli bir ölçüde yakınlarındaydı. Tornetta geminin, Areopagus'la bir çarpışmayı kaçınılmaz hale getirecek bir yol izlediğini şaşkınlıkla gördü. Durumdan şaşkın bir halde olan öbür yolcuların yanına gitti.

Gemi modern bir Sovyet yük gemisiydi ve Areopagus'un iskelesinde yol alıyordu. Duruma göre Sovyet gemisinin bir yana dönerek yol vermesi gerekiyordu. Tersine, gemi rotasını değiştirmiyor ve Yunan gemisinin önünden geçmeye çalışıyordu.

Yolcular, rahatlıkla görülen Sovyet mürettebatına yumruklarını sallıyorlardı.

Yaşlı Areopagus da son hızla rotasını sürdürüyordu. Ağır ağır Sovyet gemisinin önünden geçti. Öteki de bir gemi boyu farkıyla Areopagus'un ardından geçti. Böyle yaparken de, suyun üstünde yatan yağlı, siyah dumanın içine girdi. Başlayan bir esinti, ya da Areopagus'un meydana getirdiği bir hava akımı, bacadan çıkan dumanın yönünü değiştirdi ve uzun süre dumanı, şimdi sancak tarafına geçmiş olan Sovyet gemisinin kaptan köprüsüne ve güvertelerine yağdırmakta devam etti. Areopagus'un yolcuları neşeyle bağırıştılar.

Öğle sonunun erken saatlerinde Tornetta sinemaya gitti. Sinirliliği hâlâ geçmemişti; ortalarda görünmek istemiyordu.

Areopagus'un sineması amatör işiydi. Projeksiyon makinesi İyonya Salonu'ndaki bir masanın üstüne yerleştirilmişti; salona sıra sıra tahta sandalyeler kon-

muştu. Bu sandalyeler pazar âyinleri için de kullanılıyordu.

Sinemaya daha başka yolcular da geldi. Gösterilecek film, şimdi yol almakta oldukları Hong Kong'a aitti.

Yalnız başına olan Tornetta korkusunun yeni baştan kendisini sardığını duydu. Filmin başlamasını bekleyen ötekiler, arkadaşları ve yakınlarıyla konuşuyorlardı . Kendisini tecrit edilmiş, bu yüzden de dikkati çeker bir durumda hisseden Tornetta, her zamanki gibi geç kalan elektrikçiye küfrediyordu.

Gözucuyla bir kızın yer aradığını gördü. Bu, yalnız olan dansöz Barbara'ydı. Tornetta kızı iyice incelemek için döndü. Onu tanıyan Barbara, gelip yanındaki sandalyeye oturdu. Oturduktan sonra da, Tornetta'nın tedirgin olmadığından emin:

«Rahatsız etmeyeyim» dedi.

Tornetta hemen:

«Neredeydin sen?» diye sordu. «Günlerce göremedim seni.»

«Gribe yakalandım.»

«Çok özledim seni.»

«Teşekkür edrim.»

«Seninle konuşmak istiyordum.»

Barbara bir fısıltı halinde kıkırdadı:

«Yalnız konuşmak mı?»

Bu arada Tornetta'nın kendine olan güveni yerine gelmiş, doğal zevkleri de kendilerini belli etmişlerdi. Kız son derece kısa bir elbise giyiyordu. Oturunca etekleri daha da yukarıya çıkmıştı. Salon karartılmış olduğu için Tornetta elini onun dizlerine koydu ve ağır ağır kalçalarının iç tarafındaki sıcaklığa doğru kaydırdı. Kız onu durdurmak için hiç bir şey yapmadı. İngiliz kızlarının bu yapmacıksız davranışları Tornet-

ta'yı şaşırttı. Daha birkaç yıl öncesine kadar İtalya'yı gezmeye gelen İngiliz kızları ölümden korkar gibi korkarlardı böyle şeylerden. Şimdi ise âdeta yırtıcı olmuşlardı.

Bu dokunsal teslim oluştan Tornetta'nın bedeni tedirgin oldu. Kızın kendi tarafındaki elini tutarak sertleşen aletine bastırdı. Bunu hiç de tedirgin olacak bir şey, ya da aşağılama diye kabul etmeyen Aberystwyth'li kız zevkle bu alanda araştırmalar yaparak fısıldadı: «Bu gece seni bulurum. Programdan sonra.»

Tornetta ,dayanılamayacak kadar şehvetli olan parmakları kendinden uzaklaştırdı.

Ama birçok saatleri onu beklemek ve gizli bir yer bulup bulamayacaklarını düşünmekle geçirmek zorunda kaldı.

Kabarenin ikinci seansında arsız arsız, onun çeşitli elbiseler içindeki bedenini seyretti. Kız onun orada olduğunu biliyordu ve gecenin eğlencesi olan son üç dansın herbirine kendinden de bir şeyler katti. Tornetta bu danslara eklenmiş olan şehvetin seyircilerden herhangi birini şaşırtıp şaşırtmadığını, ya da bunun farkedilip edilmediğini çok merak etti...

Barbara onu Orta Bar'da buldu. Çok ve çabuk içti. Şimdi gözlerinin altında ilginç torbacıklar vardı. Başkaları dans ediyorlardı. Ama kız dans etmek istemedi. «Ayaklarım» diye yakındı. «Bu nemli hava mahvediyor. İngiltere'den ayrılırken az daha kırıyordum bacağımı.»

Tornetta ona güven verdi:

«Böyle bir iş için çok güzelsin sen. Ya TV'de, ya da Londra'da önemli bir temsilde olman gerek...»

«Şaka ediyorsun. Dansözlerin çifti bir çeyrek. Dediklerini yapabilmek için müthiş bir şey olmak gerek...»

«Benim hesabıma çalışır mısın? İşe San Francisco'da başlayacağız. Sonra da Las Vegas, ya da New York.»

Kız kabaca cevap verdi:

«Bunları, sırf beni yatırmak için söylüyorsun, değil mi?»

«Hayır. Gerçek olarak.»

«Elime ne geçecek?»

«Lüks, konfor, bol para, otomobil, tonlarca giyecek, şahane bir kat...»

Kızın şaşırmış bir hali yoktu hiç:

«İstemem» dedi.

Sonra nedenini ispatlarmış gibi devam etti:

«Bu dans işlerinde insan, Areopagus'ta bile bir şeydir. Ben ordu ve deniz kuvvetleri kamplarında bulundum - Aden, Malta, Almanya... Çeşitli kimseler benimle evlenmek isterler...»

Tornetta:

«Bankana para koyarlar mı?» diye sordu.

«Hiç bir zaman istemem ki.»

«Paran var mı?»

«Ne gezer Bartolomeo. Hemen yiyorum.»

«Binlerce dolar kazanırsın. Harcamaktan daha çabuk hem. Ne vergisi var, ne bir şey.»

«Düşüneceğim. Çok yoruluyorum burada. Herkes öğle sonu uykusunu uyurken, biz üç saat prova yapıyoruz. Gecede de iki program. Barsak bozuklukları, grip de cabası...»

«Herkes sana saygı gösterecek.»

İkisi de çakırkeyiftiler. Birbirlerinden uzak kalamayacak kadar şehvete gömülmüşlerdi. Tatmin olmadan ayrılmalarına imkân yoktu. Tornetta'nın kamarasına gittiler. Barbara, Squibb'in de orada bulunuşunu umursamayacak kadar sarhoştu.

Squibb uyandı ve bir süre alt yataktaki kıkırdamalara, gülüşmelere, kıvranmalara kulak verdikten sonra, büyük bir tedirginlik duyarak:

«Deli misiniz siz?» diye söylendi. «Ne halt ediyorsunuz orada?»

Tornetta kalçalarını okşadığı kıvranan, kıkır kıkır eden kıza:

«Kulak asma» dedi. «Çok mutaassıptır. Asya Gribi'nden hasta. Benim yaptıklarımı yapamaz.»

Squibb bir daha sesini çıkarmadı. Yatağın dar sınırları içinde terli kalçaları kalkıp inen Tornetta, aşağıdan gelen her sese büyük bir dikkatle kulak vermiş olan Squibb'in sapıkça bir zevk duyduğundan emindi.

Bay Ballantyne'in daha yüzlerce doları olduğunu bilmek ve bunları alamamak çok rahat kaçırıcı bir şeydi. Tornetta korkudan ikinci bir girişimde de bulunamıyordu.

Bu iri-yarı, mağrur adamın parasını doğru yoldan ele geçirmek için bir fırsat belirmekte gecikmedi.

Tornetta bir hafta önce gemide şöyle bir ilân okumuştu: «Bayan Carter saat 11'de, Labirent Kulüp'te isteyenlere briç öğretecektir.»

Bu ilân hemen hemen her gün gemi gazetesinde çıktı. Sözü edilen kadının briç oynamaktan ve ders vermekten denizi seyretmeye hiç zamanı olmamalıydı.

Tornetta'nın kâğıt oyunlarına eli yatkındı ama, briç gibi yüksek tabaka oyunlarında tecrübesi yoktu. Bir türlü geçmeyen zamanı değerlendirmek için briç öğrenmeye gitti. (Barbara ile artık pek içli-dışlı olmalarına rağmen kızın günü çalışmakla geçiyor, gece on bire kadar çok dolu oluyordu.)

O gün kimse briç öğrenmeye gelmemişti. Yolcu-

lar ya kâğıt oynuyorlar, ya da oynamıyorlardı. Oynamayanlar da Areopagus'ta kâğıt oyunu öğrenmeye pek ilgi duymuyorlardı. Bayan Carter'in işi parlak değildi.

Avustralya orta sınfından olan kadın kırk yaşlarında, orta boylu, görünüşe göre oldukça soğuktu. Kayış gibi sert bir yüzü, kısa ve kıvırcık sert saçları vardı. Birkaç gün içinde ve başkalarının da yardımıyla Tornetta'ya briç öğretti. Çok dikkatli ve dürüst bir kadındı. Tornetta'nın kafasında bu oyunu parayla oynamak ve söğüşlemek düşüncesi olduğu için öğrenimini ağır ağır, düşüne-taşına sürdürüyor, kâğıt oyunlarına ne kadar yatkın olduğunun öğrenilmesini ve milleti ürkütmek istemiyordu.

Çok geçmeden, her gün, Labirent Kulüp'e gelip birkaç saat geçiren aşağı yukarı on altı oyuncudan biri oldu. Kimse parayla oynamıyor gibiydi. Tornetta bu kimselerin - Sydney'in banliyölerinden sağlam yapılı, şişman kadınlar, kendilerini çok akıllı sanan gençler, briçin kendileri için bir iptilâ haline geldiği iş adamları - tekniklerini ve oyun tarzlarını inceliyordu.

Kendisinin biraz açıkgöz bir insan etkisi yaptığının farkında olan Tornetta hiç bir heyecan göstermeden çok sâkin oynuyor, konuşması ve oyun tarzı örnek olarak gösterilecek bir biçim izliyor, oyunu yeni öğrenmiş ve yanlış bir şey yapmamaya çaba harcayan bir kimse havası içinde oynuyordu.

Bir süre sonra parayla oynamaya başladılar. Çok geçmeden de kader onunla Bay Ballantyne'i ortak etti.

Bay Ballantyne her haliyle saldırgan bir tipti ve ötekilerin oyunlarını eleştirmekten hiç kaçınmıyordu. Bir doksan boyunda, sağlam yapılı bir adam olduğu için kırk yaşına rağmen öbür erkekler onunla tartışmaktan kaçınıyorlardı. Birkaç kadın onun saldırgan

davranışlarına karşı geliyor ve sesli sesli tartışıyorsa da, genellikle pek diklenen olmuyordu.

Oyundan sonra zehir gibi bir dille Tornetta'ya oyunun bir safhasında ne aptalca davranmış olduğunu söyledi. Tornetta hiç alınmadı. Bay Ballantyne'in damarına basmanın tam zamanıydı.

«Çok ciddiye alıyorsunuz siz oyunu« dedi.

Bay Ballantyne cevap verdi:

«Beş dolar kaybettik.»

Tornetta dudak büktü:

«Çocuk oyuncağı. Papazların, yaşlı kadınların ve seyyar satıcıların oynayacakları bir oyun.»

Bay Ballantyne'in kaşları kalktı. Dikkatle Tornetta'ya baktı. Tornetta onun vardığı sonucu beş aşağı, beş yukarı tahmin ediyordu: Ucuzundan bir dago, bir gazinocu, belki de bir jigolo.

«Başka bir oyun denemek ister misin?»

Tornetta duraksamış göründü:

«Oynarız bir gün.»

«Bugün oynayalım.»

«Olur...»

«Buna çocuk oyuncağı dedin. Peki, bu koca ağzını kapatmak için ne kadar para koyabilirsin ortaya?»

Herif düpedüz horluyordu onu. Ama Tornetta yuttu. Çünkü dövüşmek için o da gözüne kestiremiyordu Bay Ballantyne'i. Masadaki öbür iki kişi bozuldular. Biri:

«Böyle konuşmana gerek yok Charles» dedi.

Ballantyne sert sert sordu:

«Nasıl yok? Oyunu ciddiye almayarak benim paramı kaybediyor.»

Tornetta:

«Bin dolar koyabilirim» dedi.

Adamlar şaşırdılar. Ballantyne bile sakındı. Sonra kabullendi:

«Pekâlâ. Hangi oyunu oynuyoruz?»

«Hangisini isterseniz.»

«Hepsini biliyorsun ha? Bugün öğleden sonra saat dörtte burada paralı bir toplantı var.»

Tornetta öğleden sonra geldi. Oradaki erkeklerin sayısını görünce biraz şaşırdı. Hepsi de kendine güvenen, yirmi kişiydiler.

Oturup oynamaya başladılar. Tornetta doksan dakikada Bay Ballantyne'in altı yüz dolarını aldı. Şimdi kendisini birayla dolduran kalabalık ağızlı Avustralyalı, çok geçmeden işi zora dökmek için bir neden bulacaktı. Tornetta böyle bir durumdan nasıl kurtulacağını bilmiyordu.

Bir ses:

«Bay Tornetta» dedi.

Tornetta'nın kendine olan güveni de, hüneri de bir anda yokoldu.

«Sizi arıyordum. Buradaydınız demek?»

Bu, kumar makinelerinin olduğu yerde küçük oğlan çocuğuna ufak para veren, hasta olduğunu söyleyen ama Tornetta'nın yemek salonunda korkuyla farkettiği gibi iştahı da, sağlığı da mükemmel olan İtalyandı. Şimdi ingilizce konuşuyordu. Adam çam yarmasına benziyordu. Yüzü soluk ve pürüzsüz, gözleri iri ve mâsum bakışlıydı. Ama elleri yeni bıçkıdan çıkmış tahtayı andırıyordu.

Elleri birdenbire ter içinde kalan ve bu yüzden tuttuğu oyun kâğıtları ıslanıp kayganlaşan Tornetta:

«Beni mi arıyordunuz?» diye sordu.

Bay Rossi anlayışla:

«Beraber olmamız gerektiğini anladım.»

Ve İtalyanca devam etti:

«Gemide İtalyan olarak sadece ikimiz varız. Biliyor muydun bunu?»

Ballantyne sabırsızlıkla:

«Oynamak ister misiniz?» diye sordu.

«Elbette. Ne oynuyorsunuz?»

Söylediler.

Bay Rossi, ağırlığını tahta sandalyenin kenarında dengeleyerek kibarca oturdu.

Tornetta kaybetmeğe başladı. Ballantyne zararının bir bölümünü geri aldı. Pek bir çaba harcamadan, Bay Rossi de kazandı. Elektronik beyin gibi karıştırıyordu kâğıtları. Tornetta'yı kurtaran, yemek için verilen ara oldu. Tornetta, yanında, kazandığı on doların hoşnutluğu içindeki Bay Rossi olduğu halde şaşkın şaşkın bakınarak güverteye çıktı. Bay Rossi:

«Bugün geminin piyangosunu da kazandım» dedi. «Dört dolar seksen iki cent. Yirmi dört saatte 432 mil yol aldık. Ben 434 tahmin ediyordum. Deniz sâkin çünkü. O bakımdan, kârlıyım bugün. Hemen yemek yiyecek misin? Boşver. Önce bir şey içelim.»

Hafifçe sarhoştu. Orta Bar'da da çenesi durmadı. Tornetta'nın hiç konuşmadığını farketmemiş gibiydi.

«Ne kadar parasını aldın o iri-yarı adamın?» diye sordu.

«Üç yüz elli kadardı kalktığımız zaman.»

«Dolar, değil mi? Aman Tanrım, deli olmuştur herif. Çok ağzı kalabalık bir şey, değil mi? Üç yüz elli de az değil ha. Bir saatten beri de kaybediyorsun. Sen iyi iş adamısın Bay Tornetta. Ama bu heriften uzak dur. Serbest çalışıyorsun herhalde, değil mi? Ben de serbest çalışıyorum. Baskı işleri. Ufak ölçüde. Bu şekilde çalışmak çok hoş. Bir saat yeter bana Honk Kong'da. Kısa bir süre sonra binlerce dolarım olabilir. San Francisco'da durum başka, daha zor. Orada

başıma bir şeyler gelebilir... Nasıl bir iş demiştin seninki?»

Tornetta isteksiz isteksiz cevap verdi:

«Eğlence işleri.»

«Bak bu iyi işte. Avustralyalılar ilgilenir böyle şeylerle. Para kazanıyor musun bari?»

«Fena değil.»

«İş gezisi mi bu?»

«Tatil.»

«Karın yanında değil galiba?»

«Bekârım.»

Bay Rossi:

«Karım denizi sevmez. Uçağı da. Yazık değil mi, ne var korkacak sanki. Bir otomobil gibi sâkin bugün. Yolculuk uzağa mı?»

Kafası karmakarışık olan Tornetta:

«İtalya'ya» dedi.

Artık San Francisco'da gemiyi terketmek şart olmuştu. Erkek kardeşi orada olacak, Barbara da gelecekti. Birkaç ay her şeyden uzak yaşayacaklar, sonra durumu inceleyeceklerdi.

Bay Rossi:

«Birbirimizi sık sık görmeliyiz» dedi. «Orta yaşlı iki İtalyan. İş de yapmalıyız elbette. Baskı ve eğlence işleri. Birbirimize faydalı olmalıyız. Bay Osborne'u tanıyor musun?»

«Hayır.»

«Eğlence işlerinde sözü çok geçer onun. Tanımamana şaştım... Seni buradaki bazı kimselerle tanıştırmam gerek...»

Kurnazca sordu:

«Sicilyalısın, değil mi Bay Tornetto?»

«Palermo.»

«Anlamıştım. Durulacak yer değildir. Ama durum

gelişiyor, galiba... Ben on iki yıldan beri Avustralya'dayım. Yeni bir hayata başlamak için çok güç bir yer. İngilizler bile bizi sığır gibi kullandılar gemilerinde. Kıyıya çıkmamıza izin vermediler. Aden'de sözgelimi. Belki zarar veririz diye. O günler geçti. Deldi de geçti. İki yıl bir lokantada garsonluk yaptım. Durmadan para biriktirdim. Amerika gibi Avustralya'da da para konuşur. Beş yıl önce kendi işimi kurdum. Sen de birader misin Bay Tornetta?»

Tornetta şaşırdı:

«Birader mi?»

«Değilsin demek ha? Ben bir Mason Locası'na katıldım. İş hayatının birliğidir bu. Bence katılmalısın. İnsanın daima yardıma, arkadaşa ihtiyacı vardır Bay Tornetto... Şimdi beni dinle. Benim konuğum olur musun? Birkaç güne kadar bir toplantımız olacak.»

«Çok teşekkür ederim ama...»

«Mazeret kabul etmem. Elbette merak ediyorsundur; törenler ve sırlar vardır. Ama bu yalnız sosyal bir toplantı-birkaç konuşma, içki, tanışma ve dans.»

Ayrı ayrı masalarda yemek yedikleri için birbirlerinden ayrıldılar. Korkudan Tornetta'nın iştahı kaçmıştı. Sonra da, Barbara'nın doygun görünmesine rağmen, cinsel isteklerinde de azalma oldu.

Düşünmek istiyor ama düşünemiyordu. Adam onu bir yığın Mason'a tanıştırmak konusundaki kararında direnmişti. Bunlar orta yaşlı, Avustralyalı iş adamları ve eşleriydi. Neden? İkisini de göze çarpar bir duruma getirecekti bu. Sosyal ilişkiler birbirini izleyecekti. İkisinin de kimlikleri iyice ortaya çıkacak, herkes tarafından tanınacaklardı. Ancak yarım düzine kimsenin tanıdığı önemsiz iki yolcu olmaktan çıkıp her gün düzinelerle tanışa rastlayacaklar, selâmlaşacaklardı. Bu onu küçük düşürecek bir tuzak bile olsa, Tornetta bu

tuzaktaki kurnazlığı farkedemedi. Mafia böyle iş görmezdi. Cellât kurbanını sergilemezdi. Bay Rossi misillemenin bir aracı değil miydi? Eğer değildiyse, Areopagus'ta başka kimse de olamazdı ve o, Tornetta, kurtulmuştu.

Ama kendisini güvende duymuyordu. Tehlikeyi daha önce denemişti. Adamların gelip kendisini yumruk ve sopalarla dövmeden önceki bekleyiş günleriydi bunlar. İtalya'dan bu yüzden ayrılmıştı. Şimdi sinir uçları gene ayni biçimde titreşiyordu. Ama bu kez intikamı kaçınılmaz diye kabul eden bir toplumda değildi. Areopagus'ta bile kurallar vardı, gerektiği zaman yasa ve düzen sağlanabilirdi.

İki gün sonra, küçük bir kartona yazılmış olan dâvetiye geldi. Ne zararı olurdu gitmenin? Ne yapabilirlerdi? Onu ortadan kaldırmak amacı güden tuzak için ilk adımı atarlardı. O da ilk adımı farkedince, ikinciyi boşa çıkarırdı.

Hâlâ kendisini toparlayamamış olan Squibb, yattığı yerden sordu:

«Öğleden sonra neden giyindin böyle?»

Saat beş buçuktu. Tornetta:

«Masonlara konuk gidiyorum» dedi.

Squibb alay etti:

«Kolonya sürünmeyecek misin?»

Tornetta hırsla:

«Çeneni kapat sen» dedi.

Az bir şey koku kullanmak âdetindeydi Tornetta. Kadınlar hoşlanıyordu bundan. Ama bu kez kolonya sürünmeden çıktı kamaradan.

Bu kişisel alışkanlığından vazgeçmesi iyi de oldu. Çünkü kırk kişiyi bulan Masonlarla eşleri ve konukları arasında Bay Pybus da vardı. Güçlükle solumasına rağmen hemen hemen ayıktı ve koyu renk bir elbise

giymişti. Başının yan tarafında dört köşe bir flaster vardı; yanına düşmek bahtsızlığına uğramış dört, beş Birader'le konuklarına nutuk çekiyordu:

«... ve bu domuz, çok hasta olduğum bir sırada beni soymakla kalmadı, ben yerdeyken tekmeledi de. Ama tanırım onu. Görmedim ama raslarsam kokusundan tanırım. Çünkü Allah'ın belâsı bir dago gibi koku sürünmüştü.»

Tornetta'yı ateş bastı ve yüzünün aldığı hal fark edilmesin diye başını başka yana çevirdi.

Bay Rossi onu birçok kimseyle tanıştırdı. Hepsi incelikle karşılık verdiler. Yalnız Bay Ballantyne saldırganlığını sürdürdü. Haşin bir şaka yaptı:

«Siz hangi suratla geliyorsunuz bu namuslu adamların arasına?»

Bay Rossi üzgün bir halde:

«Kaybettiği için hâlâ hırsı geçmedi bunun» diyerek Tornetta'yı başka tarafa götürdü.

Tornetta bir şey beklemenin sinir gerginliği içindeydi ama durum çok sâkin, hattâ sıkıcıydı.

Sonunda oturdular. İyonya Salonu'ndaki sandalyeler yeniden düzenlenmiş, mikrofonlar konmuş, sağa sola küçük masalar yerleştirilmişti. Garsonlar, içki tepsileriyle ağır ağır dolaşıyorlardı. Tornetta üstüste içti ama bir değişiklik olmadı. Korkuyordu.

Tornetta'ya pek gülünç gelen uzun bir listedekilerin şerefine içildi - İngiltere Kıraliçesi'nin şerefine; Yunanistan Kıralı'nın şerefine; Masonların, Kaptan'ın, Bayanların şereflerine. Her konuşmacı, soğuk övgülerinin arasında «Çok güzel bir vakit geçiriyoruz» demekte diretti. Oysa hiç bir şey yapıldığı yoktu. Herhalde hiç bir şey yapılmadığını örtbas etmek için de «Fazla konuşmayacağım, çünkü vakit geçiyor» demekte direndiler.

Geç kalacak ne yapıyorlardı? Tornetta çok merak etti. Nasıl sona erecekti bu iş? Gizli yapılan bir üyeliğe kabul töreniyle mi? İane toplanması teklifiyle mi? Yeminle mi? Tornetta geldiğine pişman olmuştu. Bu toplantı onu göze çarpan bir kimse haline getirecek, San Francisco'ya kadar da bu hal sürüp gidecekti. Rossi'nin düşündüklerinin bir parçası mıydı bu?

Durumun gülünçlüğü bile huzursuzluğunu gidermeye yetmedi.

«Biraderlerim, bayanlar, konuklar şerefe içmeyi teklif ediyorum... Kaptan'a.»

Ama başka bir birader bağırdı:

«Sırasız oldu bu...»

Kaptan Vafiadis bozuldu.

Kabareden bazı gönüllüler ortaya çıktı-sıkıcı bir övgü monoloğu, profesyonel çift tarafından bir dans gösterisi. Ondan sonra da iki şarkı .

Boğazına sıkıca oturan beyaz üniformasıyla Dimitropulos, Tornetta'nın yanında oturuyordu. Masonların erkeksi hallerinin farkında olmamalıydı ki, öbür yanında oturan güzel kadın belki teklifini uygun karşılar diye yoklamalar yapıyordu: «Yalnız mı yolculuk ediyorsunuz?»

Yüzünde o hayalci gülümseme vardı. Gözleri, her zamanki gibi, mikrofona gidip bir konuşma yapmaya çabalayan Kaptan'ın kırk, elli santim üstündeki bir noktaya dikilmişti.

Kaptan Vafiadis mezardan gelir gibi bir sesle dinleyicilerine şöyle diyordu:

«Çok mutluyum. Yolcularımın arasında daima mutlu olmuşumdur. İşimi çok seviyorum.»

Görevinin bir parçası olan bu ikiyüzlülüğü hiç güçlük çekmeden yapıyordu. Kendisine bir armağan

verdiler. İçinde hiç bir canlılık olmayan kelimeler dudaklarında hazırdı:

«Gemide Mason yolcuların bulunması beni daima mutlu kılmıştır. Çeşitli vesilelerle bu toplantılarda bulunmuş, her zaman ayni mutluluğu duymuşumdur...»

Tornetta serseme dönmüştü. Tuzak bunun neresindeydi? Bu gülünç konuşmalar bittikten sonra ne olacaktı?

Hiç bir şey olmadı. Şerefe içilmesini teklif eden soluk yüzlü, kamburu çıkmış, askerce davranışları olan, Kaptan'dan daha mahzun görünüşlü adam birdenbire bir ricada bulundu:

«Biraderler, bayanlar, konuklar bardaklarınızı doldurun. Kuzey, Güney, Doğu, Batı hep dolu mu? Acele edin lütfen, bu mikrofon ağır. Son şeref içkisi, elbette «Eller, kalp ve cep»e olacak.»

Âyini konuklara göstermek üzere göğsüne, ceplerine dokundu ve birdenbire toplantı bitti. Herkes ayak üstünde konuşuyor ve buradan çıkmak için acele ediyorlardı.

Tornetta ne olduğunu, ne amaç güdüldüğünü korkuyla farketti.

Son derece ustalıklı bir oyundu bu. Sırf gösteriş ve ikiyüzlülükle dolu bir sunuşlar ve ruhsuz konuşmalar Tornetta'nın değil, Rossi'nin yararınaydı. Bundan emindi. Tornetta yirmi çelik basamaktan düştüğü, havuzda boğulduğu, ya da ters bir raslantıyla elektrik çarpmasından öldüğü zaman, arkadaşı Rossi çılgına dönecekti. Herkesin yanında gözyaşı dökecek, gereken her türlü ilgi kendisine gösterilecekti. Bir çelenk yapılması için yolculardan para toplayacaktı. Telgrafların parası ödenecekti. Gemideki Masonlar nefis bir çelenk hazırlatacaklar, belki de bir anma töreni düzenleyeceklerdi. («Henüz bizlerden birisi değildi ama

bütün kalbiyle ve kafasıyla bize bağlıydı, bir Birader'-di.»)

Bunun da, dilediği zaman alaycı bir havaya rahatlıkla bürünebilen öteki biraderlik derneği Mafia gibi entrika kurnazlıkları vardı. Tornetta gerçek bir ölüm korkusuyla terliyor ve titriyordu. Yattığı zaman bile kafası bununla meşguldü. Bunun vahşi bir ihtimal olması bacaklarını titretiyordu. Kendisi için tasarlanmış olan sonun bu olduğundan zerre kadar kuşkusu yoktu.

Ama ona, kısa bir süre daha tanımışlardı yine. Belki on beş gün. Çünkü gerçeklerin kesin olması, hiç bir kuşku uyandırmaması gerekiyordu. Gözyaşları içindeki «O benim dostumdu, en yakın dostumdu» diye yanıp yakınmalara herkes inanmalı, başkalarının da gözlerini yaşartmalı, sabır dilekleri fısıltılarına yol açmalıydı. Nasıl gelecekti bu son? Buharla haşlayıp yakmak biçiminde mi? Elektrikle mi? Bir kaza görünüşünde olması ve Areopagus'un da böyle yerlerle dolu olduğuna inanılması gerekirdi. Ama Tornetta şimdi ne bu yerleri, ne de bu yerlerden nasıl faydalanılacağını biliyordu. Yoksa kalabalığa karışmak daha güvenlikli, daha akıllıca mıydı?

İki gün sonra Hong Kong'da olacaklardı. Acaba kıyıda mı öldürürlerdi onu? Hayır. Eğer Bay Rossi'yi atlatır, kıyıya Barbara'yla çıkarsa bu mümkün değildi. Değildi ama gene de kesin bir şey söylenemezdi. Başka birisi göremez miydi bu işi? Barbara'nın da kurban gideceği bir kaza ne anlam taşırdı onlar için? Üstelik çok daha inandırıcı olurdu.

Ama muhakkak denizde, Hong Kong'dan Guam'a, ya da onu izleyen Guam'dan San Francisco'ya kadar olan uzun yolculuk sırasında olacaktı bu. Soruşturma kolaylıklarından uzakken. Evet, bu en akla yakın olandı.

Cesaret ve hırsını toplamak için zaman kazandı-

rıyordu bu. Acaba Hong Kong'da kalsa mıydı? Hayır. Pek göz önünde olurdu o zaman ve bir yere de kaçamazdı. Kaçmak istese bile yanındaki bütün paraya mal olurdu bu kaçış. Hem orada kalması birtakım araştırmalara da yol açabilirdi. Pasaport göstermeden denizaşırı bir hava yolculuğu için bilet alamazdı. Pasaportu göstermek de, eğer aranıyorsa, polise gerçek kimliğini açıklamak demekti.

Bu gemiye binmesi, ihtimallerin az olacağını düşünmüş olmasındandı. Ama düşündüğü gibi çıkmamıştı. Birden, ne yapması gerektiğine karar vererek rahatladı. Areopagus limandayken daima büyük bir karışıklık oluyordu. Önemliydi bu karışıklık.

Kırk sekiz saat bu konuyu düşünecek, ayrıntılar ve ihtimalleri ele alacak, bunları mükemmelleştirecekti.

Onları yanıltmanın ancak bir yolu vardı.

Bay Rossi'yi Hong Kong'da öldürecekti.

18

ADAMIN KENDİNİ BEĞENMİŞLİĞİNE şaşmamak elde değildi. Mike Burston, Metaksas Güvertesi'ndeki küçük berber salonunda oturmuş, yarı müstehcen bir Avustralya dergisinin sayfalarını karıştırıyor, çaresizlik içinde de koltuktaki adamın söylediklerine kulak misafiri oluyordu.

Adam, kendini beğenmişliğine Mike'ın bir hafta önce asansörde tanık olduğu, o beş para etmez piyanistti. Bir türlü memnun olmuyordu. Bir İngiliz sanayi şehrinden zayıf bir genç olan berber, hiç sesini çıkarmadan istenileni yapıyordu.

Piyanist koltuktan kalktı ve uzun aynada kendisini inceledi. Başını bir yana eğdi, şakaklarını elledi, bir fırça alarak saçlarını fırçaladı. Hiç acele etmiyor, farkında olsa bile ne Mike'ın kendisini suçlayan bakışlarından, ne de parasını bekleyen berberden tedirgin oluyordu. Muhakkak ki görünüşü, büyük dikkati gerektiren bir önem arzediyordu.

Sonunda çıkıp gitti. Mike uzun bir süre sustuktan sonra patladı:

«Kendini pek beğeniyor galiba.»

Berber, Mike'ı koltuğa çağırdı ve kısa bir incelemeden sonra saçını kesmeye başlayarak, az önceki sözlerine karşılık verdi:

«Yakışıklı görünmek zorunda.»

«Piyano çalmak için mi?»

«O da var.»

«Başka ne?»

«Hiç dikkatinize çarpmadı mı?»

«Ne?»

«Kadınlarla arası çok iyi. Nasıl oluyor bilmem.»

Kıskanç bir duyguyla ekledi:

«Oldukça da yaşlı. Otuz yaşında.»

Otuz dokuz yaşında olan Mike gülümsedi:

«Evet. Adamakıllı yaşlıymış.»

«Ona, kalpkıran diyorlar. Ama onun peşinde olduğu organ kalp değil.»

Alay yollu güldü. Mike susuyordu. Onun böyle konuşmalardan hoşlanmadığını gören berber konuyu değiştirdi:

«Hong Kong'da karaya çıkacak mısınız?»

Mike, Marion'u aramak için Gezinti Güvertesi'ne çıktı ama bulamadı. Saçını kestirmiş olmasına rağmen gene de çok sıcaktı. Bir süre bir şezlongda oturdu. Canı bir şey içmek istedi. Karısını bulmak için gene

geminin iskele ve sancak taraflarını dolaştı. Marion güvertede değildi. Aramaktan vazgeçerek soğuk bir şey içmeğe gitti.

Gemi Zabiti'nin onun yüzünden bir garsonu haşladığından beri Puruva Barı'na gitmemişti. Adelaide'den ayrıldıklarının ertesi günü olmuştu bu. Hatta Marion da, Areopagus'un Adelaide'e uğrayacağını öğrenmemiş olmakla suçlamıştı onu. Çok daha kısa bir yol olan Adalaide Limanı'na gideceklerine, tren parası da ödeyerek taaa Melbourne'a yolculuk etmişlerdi.

Öğle sonunun bu erken saatlerinde Puruva Bar'ında hemen hemen kimse yoktu. Buna rağmen kasadaki Alman kızı, Mike ile hiç ilgilenmedi. Her zamanki gibi gene kitap okuyordu.

Mike bir dakika bekledi. Sonra uzanabildiği kadar kıza doğru uzanarak:

«Roman güzel mi?» diye sordu.

Kız hiç rahatını bozmadı:

«Roman değil, felsefe kitabı.»

«İnsanlarla ilgisiz kalma tekniğini bu kadar iyi belledikten sonra ne kafa patlatıyorsunuz felsefeyle?»

«Özür dilerim.»

«Büyük bir limonata lütfen.»

«On beş sent.»

Mike parayı verdi ve barmenin dikkatini çekmek üzere sağa kaydı. Dikkatini çekmeğe çalıştığı barmenin gene o eski acayip adam olduğunu gördü. On beş senti gözden çıkarmayı ve çekip oradan gitmeyi istemiyorsa, onun dikkatini çekmek zorundaydı.

Garson Yani'nin yorgun bir hali vardı. Yüzü sararmıştı. Ağzının sol kenarına, hemen hemen kulağına kadar uzanan bir flaster yapıştırılmıştı. Piyanist gibi, o da aynadaki aksini uzun boylu incelemeye değer gö-

rüyordu. Saçlarını taradı ve aynadan döndü. Mike'la hiç ilgilenmeden, oradan uzaklaşabilirdi de, ama yaptığına pişman olan Alman kızı seslendi:

«Bir limonata Yani.»

Garson, Mike'e hizmet etmeyi, ne kadar mümkünse o oranda tatsızlaştırdı. Kasadar kızın vermiş olduğu fişi inceledi. Kıza:

«Hiç okunmuyor bu» dedi.

Kız ters bir karşılık verdi:

«Sana ne? İşine bak sen.»

Mike:

«Zamanınız olursa büyük bir limonata» dedi.

Garson hiç duymamış gibi davrandı. Bir bardak aradı. Kirliydi bardak. Şöyle bir tuttu musluğun altında. Bir kâseden parmaklarıyla buz çıkardı. Fışırtıyla limonata doldurdu.

Mike'ın hırstan kan beynine çıkmıştı.

«Başka bir bardak doldur» dedi. «Buzları da maşayla koy. Pis parmaklarının tadını tatmak istemiyorum.»

Birkaç metre ötede oturan biri:

«Duy duy» diye bağırdı.

Garson:

«Ellerim pekâlâ temiz» diye direndi.

«Pis saçlarına değdi parmakların.»

Hiç ummadığı halde Alman kızı Mike'ı destekledi:

«Neden yapmıyorsun sana söylenileni? Üçüncü kezdir ki...»

Kendini kaybeden garson bağırdı:

«Sen kim oluyorsun da lâfa karışıyorsun?»

«Ne bağırıyorsun?»

«Okuyup yazması olan pespaye şıllık sen de...»

Mike yüksek sesle:

«Kaldır şu Allah'ın belâsı limonatayı önümden ve doğru dürüst yap işini» dedi.

«Geminin gereçlerini kullanmak zorunda değilim ben. Sen'n gibileri için parmaklarım çok bile.»

Mike bardaktaki limonatayı adamın yüzüne döktü. Yumruklamasını da sadece barın genişliği önledi.

Garson misillemede bulunmakta gecikmedi. Ama davranışta değil de sözle oldu bu. Kötülük yapmak ve kin gütmekte büyük ustalığı, zehir gibi de bir dili vardı.

«Hale bak» dedi. «Bize kaba, pis insanlar gözüyle bakın temiz adama bakın. Benimle uğraşacağına kızınla ilgilen sen. Onun iffetini temiz tutmaya bak. Kızın şimdi nerede biliyor musun?»

Mike sarsıldı. Garsonun yüzü kızardı, çarpıldı. Mike onun doğru söylediğine inandı. İnsanı ancak bir gerçek harap edebilirdi. Hırsının nedeni ortadan silindi. «Kızının iffeti» deyimindeki hor gören ifade müthiş korkuttu onu. Stella'yı mı kasdetmişti bu sözlerle? Bu adam Stella'yı nereden tanıyabilir, onun hakkında nasıl böyle bir suçlamada bulunabilirdi?

«Ne demek istiyorsun?» diye sordu.

Açıklama isteyen sesindeki değişikliği anlamamanın imkânı yoktu. Garson, sonu kötü çıkacak bu başlangıçtan kaçınma telâşına düşmüştü.

«Beni ilgilendirmez» dedi.

«Benim kızım olamaz bu. Daha on beş yaşında.»

Yani dudak büktü:

«Şimdiki on beş yaşlar başka. İçtikleri sütten, aldıkları gıdadan öyle kuvvetli yetişiyorlar ki...»

Mike dönüp bardan çıktı. Garsondan hiç bir bilgi alamayacağını biliyordu. Bundan önce onu yalnız bir kez görmüştü bu garson. Çocuklarının kim olduğunu nereden bilebilirdi?

Ama, emin olmak için, Stella'yı aramaya başladı.

Kamarada Marion onu uyardı:

«Yavaş. Bumble uyuyacak.»

«Stella'yı gördün mü?»

«Bir saattir görmedim. Neden sordun? Ne var?»

«Bir şey yok.»

«Telâşın ne öyleyse?»

Mike dışarı çıkıp kamara kapısını kapatmıştı çoktan.

Salonları aradı, sinemaya gitti. Film gösterilmiyordu. Bu kovalamada hiçbir anlam yoktu. Ama içgüdüleri onu dürtüyordu. Herkesin kendisine deli gözüyle bakmasına karşı bile hazırlıklıydı.

Her zamanki gibi on beş, yirmi genç kız ve erkek havuz boyunca uzanmış, tropik güneşinde kızarıyorlardı. Diane iki genç erkekle beraberdi. Ağır ağır dolaşıyorlardı. Mike birden sordu:

«Stella nerede?»

Diane gözlerini kırpıştırdı. Sonra kayıtsız bir hal aldı. Biliyordu. Ama söylemeyecekti.

«Bilmiyorum» dedi.

«Bilirsin. Bulmam gerek onu.»

«Bilmiyorum dedim.»

Gençler tedirginlikle ona baktılar ve üstünlükle gülümsediler.

Kafası hâlâ karmakarışık olan Mike oradan ayrıldı. Gençler durumu tartışıyorlardı. Hemen davranıp konuyu çözümleyebilirlerdi. Ama oralı olmadılar. Nasıl olsa Stella'yı bulamazdı.

Mike, bir yolcunun girip çıkabileceği her yere baktı. Kimseye bir şey sormanın imkânı yoktu. Konuyu Marion'la konuşup beklemek üzere kamaraya döndü.

Veremden ağır ağır ölmekte olan kamarotları, kendi kamaralarının yanındaki bir bölmeye dayanmıştı yorgun yorgun. Sigarasının külleri üstüne düşüyordu. Mike çekinerek:

«Ambros» dedi.

Aralarında dikkatli bir ilişki vardı. Melbourne'da vapura bindikleri gün Mike'ın kamaradaki ziyaretçilere bağırmasından ötürü kamarot ona karşı tutumunda çok tedirgindi. Mike ise bu küçük adama acıyor ve ondan sabah çayı, havluların değiştirilmesi ve gülümsemeden başka bir şey istemiyordu. Kamarot:

«Buyrun» dedi.

«Kızımı tanıyor musun Ambros? Büyüğünü?»

«Elbette. Stella.»

«Gördün mü onu?»

«Bir saattir görmedim.»

«Öyle sanıyorum ki başı dertte.»

Kamarot sıkıntıyla baktı:

«Nasıl bir dert?»

«Gizli kapaklı şeyler nerede yapılıyor bu gemide?»

«Fakat efendim, eminim ki...»

«Fakat ben emin değilim. Sen söyle bana, nerede?»

«B Güvertesi'nin kıç tarafında, çamaşırhanenin yanında bir kamara vardır...»

«Teşekkür ederim.»

Sanki körükle püskürtülüyormuş gibi B Güvertesi'nden sıcak akıyordu. Mike yorulmaya başlamıştı ama umursamıyordu. Aydınlık bir bölmeden, kaynayan çamaşırın kokusu geliyor; erkekler yunanca konuşarak gülüşüyorlardı.

Ne delilikti yaptığı. Bütün kapılar numaralıydı. Hepsi de yolcu kamaraları olabilirdi. Bırakmalıydı bu

işin peşini. O hergelenin alçaklığından başka bir şey değildi bu. Başka birisinin kızıydı bu sözü edilen.

Ve çamaşırhanenin bitişiğindeki kamara.

Kapıyı açıp içeri girdi. Kendi kızıydı bu, başkasının değil .

Stella yataktaydı. Örtüsüzdü yatak. Stella'nın yanında da o pespâye piyanist vardı. Kızın yanına uzanmıştı ama harekete geçmek ister gibi üstüne eğiliyordu. Stella'nın elbisesinin önü beline kadar açıktı ve adamın, aşk müziğine tempo tutan iri sol eli kızın sağ memesini kavramış, parmakları meme başını alev alev yanan kırmızı bir benek haline getirmişti. Konuşmuyorlardı. Bu konuda tecrübeli, direnmesiz bir kendini bırakış gösteriyordu kızın hali.

Adam başını çevirip bağırdı:

«Ne cesaretle giriyorsun kamarama?»

Ayni anda Stella adamın başının kenarından durumu gördü. Bağırarak yataktan fırladı ve ağlayarak koşmaya başladı. Mike elini salladı. Tırnağı Stella'nın yüzünü çizdi ve kanattı. Stella acıyla bağırarak kamaradan fırladı.

Mike adama döndü. Adam iriydi ama Mike da onun kadardı ve üstelik Alman kasadarla garsonun kininden başlayıp uzun süreden beri biriken bir hırsla doluydu. Suçluluğunun farkında olan ve bu durumun duyulmasından, Gemi Kâtibi'ne şikâyet edilmesinden korkan adam da telâş içindeydi. Başına dert açılacaktı. Evet, kızın donunu çıkarmamıştı. Böyle bir şey bir Yunan hapishanesinde beş yıl yatmayı gerektirirdi. Nefes nefese:

«O kabul etti» dedi. «Doğru bir şey değildi ama onun rızasını aldım. Kötü bir şey olmadı, hiç bir şey olmadı.»

Adam sanki yalvarır gibi dizlerinin üstüne yıkı-

lıncaya ve elleri ile kanlı burnunu örtünceye kadar Mike onu yumrukladı. Sonra hızla kamarasına döndü. Nefes nefeseydi ve onu bütün bir öğleden sonra ayakta tutmuş olan güçten eser kalmamış, yıkılmıştı .

Marion hâlâ kamaradaydı. Belki sadece birkaç dakika geçmişti. Ama Mike'a saatler geçmiş gibi geliyordu. Ters ters:

«Nerede o?» diye sordu.

«Ne yapmışsın Mike?»

«Ne yapmışım?»

«Yüzü kanıyor.»

«O mu? Sadece bir çizik.»

«Deliler gibi ağlıyor.»

«Nerede?»

«Banyoda.»

Mike bağırdı:

«Çık dışarı, saklanma. Numarayı bırak.»

Marion karşı çıktı:

«Ne bağırıyorsun Mike? Ne oldu Allah aşkına?»

Mike, bir kamyon şoförü diliyle ona kısaca ve olduğu gibi anlattı olayı.

Marion sarardı ama durmadan Stella'yı azarlayan ve bunu zehir gibi bir dille yapan kadın, birden onun için yalvarmaya koyuldu:

«Bu kadar hırslanma. Hayatın gereği bu.»

«Kendinden geçmişti.»

«Kendi umutsuzluğunun acısını ondan çıkarma.»

«Öyle değil Marion. Doğru düşünmüyorsun. Ondan değil. Sen üzülmedin mi?»

Marion kabul etti:

«Elbette üzüldüm...»

Sustu. Sessiz, korkudan yaltaklanırcasına, ama aynı zamanda da küstah bir tavırla Stella banyodan çıktı. Mike sordu:

«Kaç kere oldu bu?»

Kız kendinden emin bir sesle:

«Kaç kereyse kaç kere. Çok iyi bir insan.»

Marion hırslandı ama sabretti:

«Beni dinle» dedi. «Olanları sormak hakkımız.»

«Beni seviyor, o kadar. Sizin bunu anlamanızı beklemiyorum.»

Mike nefretle kolunu salladı. Stella kaçındı ve bağırdı:

«Vurma bana kötü, vahşi adam.»

«Aptalsın sen. Bugün öğleden sonra saçımı kestiriyordum. O da oradaydı. Berber, bu yolculuk süresince onun beş kadınla düşüp kalkmış olduğunu söyledi. Aşk! İnanmıyor musun bana? Sen başka olduğunu mu sanıyorsun? Daha mı iyi biliyorsun? Akıllı arkadaşın Diane'ye sor. Diane'nin çok tadına baktı o. Koca aptal. Neydi adı - ha, Dr. de Haan'ı dinliyorsun, ona inanıyorsun. Ama ilk ağzı lâf eden aşağılık bir soytarı seni soyabiliyor.»

Stella:

«Dedikodu» dedi, ama titriyordu.

Mike böğürdü:

«Dedikodu mu? Diane denen o şapşal bana bile pas verdi.»

«O senin hüsnü kuruntun.»

«Kötü kötü söyletme beni. Çok şey biliyorum ben.»

Marion yalvardı:

«Yeter artık Mike.»

Stella'yı sorguya çekti:

«Başka kim var?»

Stella direndi:

«Kimse yok.»

«Yalan söyleme. Güvertede yattığımız gece de kayboldun ortadan.»

«Kaybolmadım.»

«Kayboldun diyorum sana.»

«Tuvalete gittim.»

«Üç saat mi?»

«Sen nereden biliyorsun?»

«Patricia söyledi.»

«Yalancı bir domuz o.»

«O zaman inanmamıştım Patricia'ya.»

Gene ısrar etti:

«Başka kim var? Nereye kadar götürdün bu işleri?»

«Hiç bir yere.»

«Öğrenmek için seni doktora mı götürmeliyim?»

«Yapamazsın bunu.»

«Görürüz. Söyle ne yaptın?»

«Hiç bir şey.»

«Ama başkaları da var değil mi?»

«Var. İyi bir çocuk.»

«Adı ne?»

«Ne yapacaksın adını?»

«Adı ne?»

«Roy.»

«Sakallı mı?»

«Evet.»

«Ne yaptın onunla?»

«Hiç bir şey. Çok iyi davrandı bana. İstemedi...»

«Doydu sana değil mi?»

«Neler saçmaladığını anlamıyorum.»

«Senden söz istiyorum Stella, güvendiğim kızımdan.»

«Aklımdan bile geçmedi benim, düşündüğünüz şeyler.»

«Otuz yaşında bir adam elini tutmakla yetinecek miydi sanıyorsun? Kamaraya yalnız konuşmak için mi gittin? Bu kadar budala mı sanıyorsun beni.»

«Hayır. Sen çok akıllısın.»

Mike dayanamayıp bağırdı:

«Çeneni tut terbiyesiz.»

Marion, onu kendi sözleriyle yalanlayıp, pişman olduğunu söyler umuduyla sâkin sâkin konuştu:

«Demek bu Roy, senin iyi niyetini kötüye kullanmayacak kadar dürüst bir genç. O yüzden sen Diane'nin tavsiye ettiği başka birisiyle ilişki kurdun.»

«Ben kurmadım. O buldu beni Kulüp'te.»

«Ne bekliyordun Kulüp'te?»

Stella hâlâ meydan okurcasına ve tiz bir sesle:

«Ne anlayışsızsın» diye bağırdı. «Hiç bir şey yapmayacak mıyım ben? Singapur'da ne yaptık? Bir akvaryuma gidip, dükkânları dolaşmaktan başka ne yaptık? Adelaide'de de yapabilirdik bunu.»

Mike tehdit edercesine kesip attı:

«Bir daha görmeyeceksin bu adamı. Ne onu, ne de karşı kamaradaki meleği. Ayni kamaradaki yaşlı bayan uyardı beni onun hakkında...»

«Aptal, bunak bir karga o.»

Mike kızını omuzlarından yakalayıp saçları dağılarak yüzünü örtünceye, dişleri birbirine vuruncaya kadar sarstı:

«Bir oğlunu kaybetti o kadın» diye bağırdı. «Ama senin gibi yanıp yakınarak dört dönmüyor gemiyi. Ukalâlıktan vazgeçmezsen boynunu koparırım senin. İyiyi de, kötüyü de pekâlâ biliyorsun ama gidip kötüyü seçiyorsun. Bu hal seni yüceltiyor mu sanıyorsun? Kendini büyük yerine mi koyuyorsun?»

Stella ağlıyordu:

«Nefret ediyorum senden... Kamyon şoförü koca

aptal... Adam öldürdün sen. İkiye böldün küçük bir kızı... Sen kendini benden daha mı iyi biri sanıyorsun?»

Mike sustu. Bu darbe çok ağır gelmişti. Yerin dibine batasıca bu öğle sonu, en sevdiği çocuğunun, kızının pis bir mahlûk olduğunu, bu olay hakkında babasının duygularına zerrece kıymet vermediğini öğretmişti ona. O güne kadar sessizce gizlendiği iğrenç dünyasından başka hiç bir şeye kıymet verdiği yoktu. Büyük bir çaresizlik içinde, söyleyecek hiç bir şey bulamadı.

Ama Marion hırsla kızına karşı onu savundu:

«O bir kazaydı ve baban o çocuğu öldürmedi. Baban bu kazayı, senin davranışlarında olduğu gibi bilerek mi yaptı sanıyorsun? Aşağılık, iğrenç, ahlâksız kız. Yıkıl karşımdan.»

Stella kendi yatağına çıktı ve burnunu çekerek yüzükoyun yattı.

Kamarada boğucu bir sessizlik oldu. Mike:

«Patricia nerede?» diye sordu.

«Oyun odasında.»

İki saat sonra yemeğe gittiler. Alışkanlıklar, üzüntüden daha güçlüydü.

Masanın yanında durdular. Garsonlar her zamanki gibi onları gülümseyerek karşıladılar. Onların da, kız çocukları var mıydı acaba? Garsonlar bu taş gibi sessizliğin ve bembeyaz yüzlerin farkına varmadılar. Mike:

«Bu domuzun yanımda oturmasını istemiyorum» dedi. «Başka bir yerde otursun.»

Stella birden ağlamaya başlayarak yemek salonundan çıktı. Marion'un canı sıkıldı:

«Bunu iyi yapmadın Mike.»

Bayan Wearne neşeyle:

«Asyagribi olduğunu söylüyorlar» dedi. «Öyle de çabuk yakalanıyormuş ki insan.»

Hafifçe gülümseyip yerlerine oturdular.

Yemekten sonra karanlıkta Gezinti Güvertesi'nde dolaşırlarken, daha şimdiden yenik düşmüş olan Mike içtenlikle sordu:

«Ne yapacağız?»

«Bilmiyorum.»

«Onu yitirdik mi artık?»

«Neden yitirmiş olalım Mike?»

«Hırslanmak istememiştim.»

«Anlıyorum seni.»

«Berbat oldu yolculuğumuz.»

«Düzelecektir.»

«Düzelecek mi? Aldırdığı bile yok. Beni üzen de bu zaten. Çok dik kafalı.»

«Değil. Korktu. Ondan dikleşti. Dişlerini gösteren bir köpek gibi.»

«Ne yapacağımı bilmiyorum. Çok pis bir kuşak bu.»

«Hayır Mike, hayır. Yalnız bu kuşağa has değil bu.»

«Nereden biliyor yaptığım kazayı?»

«Ben bir şey söylemedim.»

«Okuldaki çocuklar söylemiştir.»

«Daha önce hiç lâfını etmemişti.»

Mike üzgün üzgün:

«Beni kırmak için söyledi bunu» dedi. «Yaptıkları yetmezmiş gibi.»

«Stella büyüyor Mike.»

«Nereye doğru bir büyüme bu?»

«Bağırarak ve şiddetle yola getiremezsin onu.»

«Ne olursa olsun, istediği gibi davranmamalı ar-

tık bu gemide. Daha dört haftamız var. Bizden ayrılmamalı.»

«Evet, ben de öyle düşünüyorum.»

«İçimden bir his, bir şeyler olacağını söylüyor bana.»

Sanki ne olacağını öğrenmek istermiş gibi bulutsuz, koskoca göğe ve alay eder gibi göz kırpan yıldızlara baktı. «Her zaman cezalandırılacak mıyım ben?» diye düşündü.

19

BAY PYBUS GÜÇLÜKLE SOLUDU. Terliyor, ağaçsız bir ovayı andıran kıllı göğsünden aşağı ter boşanıyordu. Çok kalın yapılı bir adamdı. Kalın bir ensesi, kocaman bir gövdesi, boğum boğum elleri vardı. Burun deliklerinden kıllar fışkırmıştı. Hastalıklı diş etlerine gömülü lekeli, çarpık dişlerinin arasından soluyordu şimdi.

Dempsey, sanki bir şey yapılabilirmiş gibi:

«Size ne gibi bir faydam dokunur acaba?» diye sordu.

Pybus acı bir sesle, horlarcasına:

«Hiç» dedi. «Öleceğim ben.»

Dempsey bezgin bezgin cevap verdi:

«Hepimiz öleceğiz.»

«Ben bu yolculuk sona ermeden öleceğim.»

«Benim bir faydam dokunmazsa.»

«Böyle olacağına bin dolar bahse girerim.»

Dempsey:

«Gülünç olmayın» dedi. «Beni de uğraştırmayın.

Tekrar ediyorum. Ne yapabilirim sizin için? Neyiniz var?»

«Göğüs kemiğimin arkasında bir ağrı var. Sonra sol kolumun altına girdi. Oradan da boynuma çıktı. Öyle ağrıyor ki...»

Bir kalp krizi belirtileriydi bunlar. Dempsey sordu:

«Ağrı nereye kadar iniyor kolda?»

«Parmaklarıma iğneler batıyor.»

«Hepsine mi?»

«Şunlara.»

Pybus dördüncü ve beşinci parmaklarını gösterdi.

«Nabzınıza bakalım bir.»

Belli belirsiz atıyordu. Pybus:

«Ben acı içinde yerde kıvranırken, hergelenin biri de paramı çaldı» dedi.

«Bu kötü işte. Çok muydu?»

«Oldukça.»

«Asayişi koruma görevlisine haber vermediniz mi?»

«Ne? Bu Allah'ın belâsı gemide mi? Yunanlılar bir bok yapabilirler mi dersiniz?»

«Neden yapmasınlar? Bunun için para alıyorlar... Göğsünüzdeki orkestraya bir kulak verelim şimdi.»

Pybus yakındı:

«Bu ne sıcak. Kusura bakmayın, ter fışkırıyor her yanımdan.»

«Zararı yok.»

Dempsey adamın göğsünü dinledi. Yanılmamıştı. Bay Pybus'un kalbi hastaydı ama tehlikeli bir durum yoktu.

«Sigara içiyor musunuz?»

«Günde otuz tane.»

«Çok.»

«Biliyorum.»

«Galiba epey de içki içiyorsunuz?»

Pybus içmesini bağışlatmak istedi:

«Öyle sıcak ki...»

«Ama iri-yarı bir kimseyi pek serinletmese gerek. Bir de tansiyonunuza bakalım.»

Dempsey tansiyonunun çok yüksek olacağını sanıyordu ama değildi.

«Bu ağrılar daha önce de var mıydı?»

«Hayır.»

«İyi. Durum pek kötü sayılmaz o zaman.»

«Geçirdiğim kalp kriziydi, değil mi?»

«Evet. Ama ikinci bir kez daha geçireceksiniz demek değil bu.»

«Açık konuşun doktor. Bu yolculuk sona ermeden öleceğim ben.»

«Saçma. Çok içki içmek bir fayda sağlamaz. Çok da ağırlık var üstünüzde. Sigaradan söz etmiyorum. Günde otuz taneden fazla muhakkak.»

«Hiç saymam Allah'ın belâsı şeyleri... Bahse girerim ki öleceğim.»

«Bu yolculukta ölmeyeceksiniz.»

Pybus dayattı:

«Bin dolar. Gemi Wellington'a dönmeden öleceğime bin dolar bahse girerim.»

«Siz burada olmayacağınıza göre, parayı kime vereceğim?»

«Bir kızım var.»

«Böyle içmekte devam ederseniz yüz dolar bahse girerim. İçkiyi ve sigarayı yarıyarıya azalttığınız takdirde, yolculuk boyunca ağrı ve sızı duymayacağınıza dair de on dolarlık bir ek bahse girebilirim.»

Pybus:

«Kabul» dedi.

Memnun olmuştu. Dempsey şimdi onun, dinleyecek birisini bulduğunda, yalnız bundan söz edeceğinden korkuyordu.

Pybus gittikten sonra Hemşire Eleni:

«Sizin sokağa atılacak paranız mı var?» dedi. «Bu öyle münasebetsiz bir adam ki, sırf sizin paranızı alabilmek için ölür. Üstelik yüzünde de dünyadan elini, eteğini çekmiş bir anlam var. Sevilmediğini biliyor ve böyle yaşamakta da bir anlam görmüyor.»

«Bu gemi filozof dolu... Başka hasta var mı, yoksa gidip ciğerlerimizi viskiyle çürütelim mi?»

«Elbette var. En inatçı bayan arkadaşınız bekliyor.»

«Yok, o olmasın.»

«O. Ben de sizi başbaşa bırakacağım.»

Dempsey'in huzuru kaçtı. Ama hasta olduğunu söyleyen herkesi kabul etmek zorundaydı.

Bayan Triffett muayene kamarasına girdi Soluk mavi elbisesinin içinde çok güzeldi. Yüzünde sâkin ve ciddî bir anlam vardı. Dempsey:

«Otur» dedi. «Hemşire senden korkusundan kaçtı. Neyin var?»

«Yüzemiyorum Daniel.»

«Bir deniz gezisine çıkmak için yüzme bilmek gerekmez.»

«Alay etme. Ben yüzme biliyorum ama şimdi yüzemiyorum.»

Dempsey tedirginlikle:

«Bak hele» dedi.

«Ben iyi bir...»

«Bayan Triffett böyle saçmalıklarla neden uğraştırıyorsunuz beni?»

«Pauline de bana. Hatırlatma onu... Sen benimle bir toplantıya gittin. Pauline demelisin bana.»

Dempsey içtenlikle:

«Beni dinle» dedi. «Daha bu sabah iki kişi geldi. 'Formdan düştüm, geçen haftaki gibi güverte tenisi oynayamıyorum' diye yakındılar. Sydney'de de 'Golfüm felâket' diye yakınırlardı. Ne halt edilir bunlara? Ben gerçekten hasta olanlara yardım etmek istiyorum. Bir gece önce patlayıncaya kadar içmiş, ya da yemiş, ya da çok geç ve bir yığın kimseyle yatmış sinir hastalarına değil...»

«Özür dilerim Daniel. Korktum da.»

«Yüzsen ne olur, yüzmesen ne olur?»

«Derin olan havuzdaydım, onun için korktum.»

«Bu seferki intiharın başarılı olacaktı, desene.»

Dempsey güldü. Pauline kabullendi:

«O - öteki - şey dikkati çekmek içindi... Evvelki gece de kollarımı, bacaklarımı kımıldatamadım. İçten gelen bir ölüm isteği midir, nedir bu?»

Dempsey kesinlikle:

«Hayır» dedi. «Sende, seni bile aldatan eşsiz bir melodram duygusu var.»

«Bugün çok canım sıkılıyor. Yalan söylemiyorum, az daha boğulacaktım. İğrenç bir lezzeti var o suyun. Adalelerimin bu buyruğu beynimden almış olacağını düşündüm.»

«Ne oluyorsun Pauline. Fizik olarak mükemmelsin. Sen de biliyorsun bunu.»

«Bilmiyorum. Evet, biliyorum. Benimle ilgilenecek birisini istiyorum.»

«İlgilenecek, ya da sadece senin varlığının farkında olacak. Bazılarımız seninle ilgileniyor.»

«Evet ama düzeyde kalan bir ilgileniş. Gerektiği, ya da uygun görüldüğü zaman. Görev, ya da prog-

ram gereğince. Kimsenin gerçekten ilgilendiğini sanmıyorum. O bakımdan onları sarsmak ve benimle ilgilenmelerini sağlamak istiyorum.»

«Öğrenciler ve kışkırtıcılar böyle yapar. Sarsabilir, ama kızdırabilirsin de... Başarı sağlayamazsın bu yoldan.»

«Ne yapayım peki Daniel?»

«Bütün mesele sadelikten uzaklaşmış olmamızda. Her şeyi çok iyi bilmemizde. Bizi mutsuz eden bu.»

«Bütün aradığım sıradan bir zevk ve aşk benim. Bana Hong Kong'u gezdirir misin? Sen şehri tanıyorsun, değil mi? Yalnız gezmekten korkuyorum. Reidy de turlara katılıyor...»

«Başkasına söz verdim. Daha doğrusu yarım bir söz...»

«Biliyorum. Debbie adındaki o çocuğa, değil mi? Güzel bir kız.»

«Al işte... Daha on altı yaşında bile değil. Ne düşünebilirim ben bu yaşta bir çocuk için?»

«Senden ne kadar hoşlandığının farkında değil misin?»

«Saçma.»

«Hiç de değil. Dediğin gibi, çok sade bir şey. Oysa sen onun duygularını bir fil gibi çiğneyip geçiyorsun.»

«Aman Allah'ım, ne saçmalık.»

«Kızcağız üstü kapalı bunu belirtti sana, kendisine Singapur'u gezdirirsen ne kadar sevineceğini. Mollon'un toplantısında. Hatırladın mı?»

«Mâsum bir ilişkiyi başka yollara dökmeye çalışma. Güzel bir kız. Hepsi o kadar. Birisi, ona gözkulak olmamı istedi benden...»

«Neden evlenmedin sen Daniel?»

«Ne bileyim ben?»

«Ben söyleyeyim mi sana?»

«İstemesem, söylemeyecek misin sanki?»

«Çünkü sen çok çekingen bir insansın. Korktun. Şimdi de korkuyorsun.»

«Neden korkuyorum?»

«Hong Kong'da iki gün kalacağız. Bir gün Debbie'ye göz-kulak olacaksın. Pekâlâ. İkiniz için de zevkli bir şey bu. İkinci güne ne dersin? İkinci gün neden benimle olmuyorsun? Çünkü çekiniyorsun.»

Dempsey yavaşça sordu:

«Middle Hastanesi'nden neden sepetlediler seni?»

«Kim diyor sepetlediler diye?»

«Neden? Erkek hastalarla çok samimî olduğun için.»

«Seni seviyorum Daniel. Bunu sen de biliyorsun.»

«Hayır sevmiyorsun. Başka bir şeyin peşindesin sen »

«Değilim. Ben heyecanlı bir kadınım ama sana saygı duyuyorum. Çılgınlık bu benim için.»

«Korkuttun sen beni.»

«Ben mi?»

«Middle Hastanesi konusunda.»

«Ah o.»

«Evet o.»

«Sana sokulmak, seni şaşırtmak, benimle ilgilenmeni sağlamak istiyordum.»

«Ancak yirmi üç yaşındasın şimdi. Ben oradayken ise çocuktun daha.»

«Ama yaramaz bir çocuk.»

Telefon çaldı. Dempsey cevap verdi:

«Geliyorum.»

Sonra Pauline'e döndü:

«Bir çocuk kaza geçirmiş... Hong Kong'da beraber bir gün geçireceğiz Bayan Triffett...»

«Oh Daniel, ne kadar iyisin. Çok güzel bir gün olacak bu.»

«Güzel değil, sıkıcı.»

Dempsey deri çantasını alarak telâşla, bir çocuğun iki metre yüksekteki üst yataktan düştüğü A Güvertesi'ndeki kamaraya gitti.

Dempsey yaklaştığı sırada bir adam da kamaradan çıkıyordu. Yüzü bu yolculuğa çıkmadan çok önce güneşte yanmış, otuz yaşlarında, sarı saçlı bir adamdı bu. Dempsey ona:

«Ben doktorum» dedi.

Adam ilgisizce karşılık verdi:

«Çocuk içerde.»

Dempsey şaşkınlıkla sordu:

«Nereye gidiyorsunuz?»

«Bir toplantıya.»

«Ben çocuğun bir kaza geçirdiğini sanıyordum.»

«Söyledim ya size... Karım içeride.»

«Çocuğunuzu merak etmiyor musunuz?»

Adam şaşkınlıkla bir an düşündü. Sonra:

«Siz işinize bakın» dedi. «Çocuğu muayene etmeniz için para veriyorum size. Vermiyor muyum?»

Dempsey:

«Hey Allah'ım» diye söylenerek kamaraya girdi.

Sırtında bir bikini olan anne de ayni derecede ilgisizdi çocukla. Küçük kız çocuğu yerde yatıyordu. Yüzü sapsarıydı; inliyordu. Demsey sordu:

«Ne oldu?»

«Yataktan düştü. Tuhaf bir hali var.»

«Bayıldı mı?»

«Evet.»

Dempsey çocuğu muayene etti:

«Kırık yok. Bir, iki gün istirahat etsin birşeyi kalmaz.»

«İlâç verecek misiniz?»

«Hayır. Canı bir şey yemek istemezse merak etmeyin.»

«Borcumuz doktor?»

Dempsey söyledi ve kamaradan çıktı.

Marion Burston ayni gün bu çocuğu Gezinti Güvertesi'nde, arkadaki yüzme havuzunun yanında, tropik güneşinin altında yerde yatarken gördü. Uyumuştu. Marion, Bayan Wearne'in yanına oturdu.

Çocuğun rengi uçmuştu, salyası akıyordu. Bu durum Marion'u meraklandırdı.

Bayan Wearne, ayni ailenin öteki kızına örgü örmeyi öğretiyordu. Altı yaşlarında olan bu kız, kendisiyle ilgilenildiği için çok mutlu görünüyordu.

Aradan biraz zaman geçince Marion dayanamadı. Çocuğun geçirmiş olduğu sarsıntıyı bilmiyordu. Ama bu kadar uzun zaman güneş altında kalmasını zararlı görmüştü. Çocuğun yanından yolcular geçiyor, bakıyor ve yürüyüşlerini sürdürüyorlardı. O sırada günlük yürüyüşü için Debbie geldi. Durup çocuğa baktı. Duraksadı. Sonra uzaklaştı.

Marion, ağız aramak için Bayan Wearne'e:

«Bir saattenberi, belki de daha fazla, bu çocuk burada yatıp duruyor» dedi.

Bayan Wearne onayladı:

«Ana-baba hiç oralı değil.»

«Sanki kimseleri yokmuş gibi yavrucakların.»

Bayan Wearne, örgü öğrettiği çocuğa sordu:

«Annen-baban nerede?»

«Annem defileye gitti.»

«Ya baban?»

«O da gitti.»

«Sen neden gitmedin?»

«Ben kardeşime bakacağım.»

«Rengi çok sarı kardeşinin.»

«Bu sabah doktor geldi.»

«Neden?»

«Yataktan düşmüştü de.»

«Hangi yataktan?»

«En üsttekinden. Bayıldı ve hastalandı.»

Marion telâşlandı. Hırsla söylendi:

«Nasıl bırakılır çocuk güneşte? Ben gidip arayacağım onları.»

Bayan Wearne onu uyardı:

«Aradınız diye teşekkür etmeyeceklerdir size.»

«Hasta bu çocuk.»

Küçük kız uyandı ve ağlamaya başladı. Ama ağlamak için bile çaba harcıyor gibiydi.

Defile, Ege Salonu'nda yapılıyordu. Bazı kadın yolcularla dansözlerden ikisi Singapur'da satın aldıkları giysileri gösteriyorlardı. Defilenin takdimcisi Eğlence Zabiti Ricky'ydi ve salonda üç yüzden fazla seyirci vardı.

Marion bakındı fakat oturmuş olan yolcular arasında Darwin'li kadınla kocasını göremedi. Ricky, yeni çıkacak mankeni ilân etti:

«Şimdi June size bir bikini sunacak... Hazır mısın June?»

Kendisi görünmeyen bir kadın sesi:

«Ayakkabılarımı bulamıyorum» karşılığını verdi.

Yolcular güldüler. Marion'un aradığı kadının sesiydi bu. Ricky:

«Boşver şimdi ayakkabıları» dedi. «Öyle gel. Yemeğe gittiğin gibi.»

Yolcular gene güldüler.

Darwin'li kadın ortaya çıktı. Marion ilk ağızda tanıyamadı onu. Çünkü kadın, saçlarının koyu kahve rengini gümüş rengine çeviren bir peruka takmıştı. Gezinti Güvertesi'nde tur atarken yaptığı gibi kalçalarını çalkalayarak ortalarda dolandı. Yolculara gülümsedi. Bir, iki erkek ıslık çaldı.

Marion, Darwin'li kadının çıktığı perdelerin ardına gitti. Burada bir yığın elbise, peruka, ayakkabı ve ayna vardı. Çoğu genç olan on beş kadın giyinip, soyunuyorlardı.

June alkışlar arasında perdelerin ardına döndü. Biraz şaşkın bir hali vardı. Marion'a:

«Siz de çıkacak mısınız?» Diye sordu.

«Çocuğunuz hasta.»

«Evet, biliyorum. Yataktan düştü.»

Kadın Marion'un oraya sırf çocuk için geldiğini anlamıştı.

«Size teşekkür ederim» dedi. «Yalnız, duruma doktor el koydu. Neden başkalarının işine burnunuzu sokuyorsunuz?»

Marion hırsla:

«Ne biçim annesin sen» dedi. «Çocuk bir saattir güneş atlında yatıyor. İyi değil durumu.»

«Onu bilmiyordum.»

«Şimdi öğrendin. Elalemin içinde kıçını sallamayı bırak da çocuğunun yanına git.»

Kadın terslendi:

«Zavallı, softa İngiliz. Rose onun yanında, Şöyle

yan gelip otursan ve yarım saat keyfine baksan olmaz mı?»

«Bir çocuk tehlikeli şekilde hastaysa yapamam.»

«Allah cezanı versin senin. Çocuk benim çocuğum ayol, senin değil. Çocuksuz musun sen?»

«Üç çocuğum var. Onlar hastayken, başıma bir peruka takıp...»

«Sen zavallı bir piçsin. İngiltere'ye dönmene hiç şaşırmadım senin. Defol şimdi buradan. Gözüm görmesin seni. Üstümü değişeceğim ben.»

«Ablası bakamaz o çocuğa.»

«Bakar, karışma sen.»

«Gidip doktora haber vereceğim.»

«Hele bir git, pişman ederim seni.»

«Kocan nerede? Onunla konuşacağım.»

«Konuş konuş. Kocam bayılır lâflamaya.»

Kadın böyle direyerek Marion'a sırtını dönü.

Kadının kocası görünürlerde yoktu. Marion onunla konuşmaktan vazgeçtiğinde, yanında aradığı adam olduğu halde Ricky ortaya çıktı. İkisi de ot etekler giymişlerdi ve gülünç danslar etmeğe başladılar. Seyirciler gülmekten kırılıyorlardı.

Kedi gibi ses çıkaran bir oyuncağı olan kamarot, hasta kızı gölgeye götürmüş, su içiriyordu.

Defileyi seyreden yolculardan bir kısmı bir süre sonra güverteye çıktı.

Darwin'li kadın, Marion'u görmemiş gibi davranarak çocuğunun yanına geldi. Garson her zamanki iyi niyetli gülümsemesiyle:

«Çocuk hasta» dedi. «Çok hasta. Rahatsız oldu sıcaktan.»

«Öyle. Hasta biraz. Yataktan düştü. Nasılsın Phoebe?»

«Midem bulandı.»

«Hangi cehenneme gitti Rose?»

«Limonata istiyorum ben.»

«Elbette. Neden içmeyesin? Canın ne isterse yapacaksın. Onun için çıktın bu geziye. Haydi gel. Sinemaya gidelim seninle.»

Stella kamaradaki yatağına yüzükoyun uzanmış, Diane'nin vermiş olduğu pis bir kitabı okuyor; ırza geçme ve sevişme sahnelerini tekrar tekrar inceliyordu. Bedeni huzursuzlukla kıvranıyor, yüzüne ateş basıyordu.

Annesi içeri girdi. Stella kitabı hemen yastığın altına sokarak üzgün bir tavır takındı. Marion:

«Surat asma böyle Stella» diye rica etti.

«Surat asmıyorum ben.»

Marion ona yaklaştı. Stella, annesinin bu tutumundan onların yola geldiği sonucunu çıkardı. Bundan faydalanmalıydı. Marion:

«Gel biraz temiz hava al» dedi.

«Kimsenin yüzüne bakamam ben artık.»

Marion:

«Babanın eskisi gibi dolanıp durmana göz yumacağını bekleme.»

«Nefret ediyorum ondan.»

«Aptallık edersin.»

«Hayır. Zalim bir adam o.»

«Hiç değil. Büyük bir hayal kırıklığına uğradı baban.»

«Bir daha konuşmayacağım onunla.»

«Surat asma kızım. Babanın sana kızmakta hakkı yokmuş gibi davranma.»

Bu barış teklifleri karşısında Stella sordu:

«Ne yapmamı istiyorsun anne?»

«Babandan özür dile.»

Stella parladı:

«Neden özür dileyecekmişim? Bana vurdu. Çok kötü davrandı bana.»

Marion içini çekti:

«Özür dilemekle küçülmez insan. Hepimiz hata işliyoruz...»

«Ama o kabul etmiyor hata işlenebileceğini.»

«Peki Stella. Özür dileme. Ama surat da asma.»

Okuduğu kitaptan ötürü boşalma ihtiyacıyla kıvranan Stella; sıvı akıtmanın, ağlamanın kolaylığı içinde:

«Kimse beni istemiyor» diyerek ağlamaya başladı.

Marion onun saçlarını okşadı:

«Uzatma artık. Tek yönlü düşünme. Ona acı, kırıcı şeyler söyledin... Beni dinle şimdi. Hong Kong'a yaklaşıyoruz. Güverteye gel. Belki bir daha göremeyeceğin bir şey bu.»

«Utanıyorum anne. Herkes bana bakacak.»

«Saçma. Kimse bir şey bilmiyor.»

«Diane'ye söyleyecektir.»

«Sanmam. Kırık iki dişin nedenini açıklamayaz kolay kolay.»

«Babam mı yaptı bunu?»

«Evet. Haydi kızım. Gel güverteye çıkalım.»

«Yüzümü yıkayayım.»

Gezinti Güvertesi'nde yüzlerce yolcu küpeşteleri doldurmuş, heyecanla vapurun bir yanından ötekine koşuyor, kameralar çalışıyordu.

Areopagus, Hong Kong Adası'yla Tung Lung arasından geçiyordu. Günün pırıl pırıl aydınlığı ve sıcağı azalmaya, Tathong Kanalı'nda ışıklar parlamaya baş-

lamıştı. Soldaki Canavar Sırtı'nın ardında gök pembeleşiyor, güneş batmaya hazırlanıyordu.

Stella elektriklenmiş gibiydi ve can sıkıntısını unutmuştu. Kayalık adalar, fışkıran ışıklar, kırmızı ışıklarını kırparak dakikada bir üstlerinden geçen Boeing'ler, herşey heyecan vericiydi.

Areopagus, kılavuz almak üzere Junk Adası açıklarında yavaşladı. Sonra büyük bir dikkatle yol almaya başladı. Yük gemileri, kelebek sürülerine benzeyen Çin yelkenlileri, dibi düz Çin nehir kayıkları, Amerikan savaş gemileri denizin üstünü doldurmuştu. Gemi iskeleye, Viktorya Limanı'nın geniş alanına döndüğü zaman Stella yüksek binaların siluetlerini gördü. Gökdelenler, dikine oturtulmuş kibrit kutuları gibi yamaçları doldurmuştu. Bu bayırlara nasıl oturtulmuştu bu binalar?

İleride, Hong Kong havaalanının bir burun üstündeki son derece ilginç uçuş pisti görünüyordu. İnişe geçen Boeing'ler öyle yaklaşıyorlardı ki Areopagus'un üstüne, yolcular kaçışıyorlardı. Havalanırlarken de, gökgürültüsü gibi sesler çıkararak gökdelenlerin arasından geçiyorlar ve peşlerinde, hemen dağların üstüne yayılacakmış hissini veren siyah dumandan izler bırakıyorlardı.

Areopagus, liman yetkililerini almak üzere bir kez daha durur gibi oldu. Şimdi güneş Lantau Adası'nın ardına siniyordu. Bütün dünya bir adalar siluetinden, fışkıran ışıklardan ve doğrudan doğruya limana uzanan o inanılmaz düzlüğe inen ve havalanan Boeing'lerin; uzaktaki trafiğin; yelkenlilerin kornalarının, canavar düdüklerinin; çanların; müziğin ve oparlördeki «Bir dakika beni dinleyin lütfen» diyen sesin gürültüsünden ibaretti. Ama pek az yolcu dikkatlerini Hung Hom Geçidi'ndeki trafikten, demirli uçak gemi-

sinden; İtalyan, İngiliz ve Amerikan olmak üzere yarım düzine başka yolcu gemisinden; Kowloon ile Viktorya rıhtımları arasında sefer yapan feribot yığınından ayırıp ona kulak vermek külfetine katlanabilirdi. Areopagus dokuz, on kulaç derinliğindeki sularda yoluna devam edip, su altındaki ana gaz ve su borularının üstünden geçerek kuzeye döndü ve Okyanus Terminali'ini bordalayıp rıhtıma bağlandı.

Heyecanlı yolcular kıyıya akmaya başlayıncaya kadar saatler geçti. Bumble yatırılırken, Stella kamarada patladı ve ana-baba çocuğun uyumasını beklerlerken hırstan bunalır gibi oldu. Dayanamayıp: «Ne olur, çıkalım artık» diye yalvardı. «Uyudu o.» Ama ana, çocuğun uyuduğuna kesin olarak inanıncaya kadar yerinden kımıldamadı. Ana-babanın kararı bir yürüyüş yapmaktı: Anne: «Sadece bir saat» dedi. Stella yakındı:

«Yürüyüş mü?»

Babası hemen kükredi:

«Ya ne sanıyordun? Striptease kulüplerine, ya da bir diskoteğe mi gidecektik?»

Stella kamarada bırakılmak korkusuyla sesini çıkarmadı.

Ama Hong Kong'da bir yürüyüş bile nefesini kesti. Yalnız Okyanus Termali'nde, insanı şaşırtacak bir debdebeyle donanmış temiz, pırıl pırıl iki yüz mağaza vardı. Nefis kumaşlar; en iyi cins ayakkabılar; Doğu'ya has kap-kaçak; işlemeli bezler; ince mobilya ve oyma sandıklar; örgü işleri; mücevherler; saatler ve fotoğraf makineleri; nefis halılar; viski; el oyması fildişi; İrlanda bezleri; Japon transistorları; Thai mücevherleri; İtalyan ipekleri; Alman otomobilleri. Bunları satanlar zeki ve saygılı; kızlar genellikle son derece güzeldi.

Stella'nın ana babası başlarını sallıyorlar, bu insanlarla konuşmaktan kabaca kaçınıyorlar, Stella da onlardan nefret ediyordu. İnsana neşe veren Nathan Caddesi boyunca yürüdüler ama hiçbir şey satın almadılar. Patricia tuvalete gitmek istedi. Stella hepsini bırakıp kaçmak için büyük bir istek duydu. Gece saat onda da yattılar. Yüzlerce insan sabahın saat üçünden önce dönmeyeceğinden gemi boş bir sessizlik içindeydi.

Ertesi gün Kowloon ve Yeni Bölgeler'de yapılacak bir tura katıldılar. Hava çok sıcak, Çekoslovakya'lı rehber kadının küçük otobüsü dolduran mikrofondaki sesi çok gürültülüydü. Kadın, yangınların silip süpürdüğü eski gecekondu mahallelerinden ve yeni iskân bölgelerinden söz ediyordu.

Otobüs dağların arasından geçti. Bir süre sonra da bir yüzer çayhanenin önünde durdu. Oraya gitmek için ince bir tahta köprüden geçmek gerekiyordu. Stella bir Coca Cola içti.

On dakika sonra tahta köprüden geri dönerlerken sesler duydu. Çin nehirlerine özgü dibi düz bir kayıktaki çok yaşlı bir kadın sadaka istedi. Kutular ve çerçöple dolu yirmi kadar eski kayık vardı çevrede. Stella yaşlı kadına para attı. Yüzü, delinmiş bir balon gibi çizgi çizgi yaşlı kadın parayı tutamadı ve ağlamaya başladı. Stella şaşırmıştı. Kadın feryat ediyor, başka yüzler de yalvarırcasına bakıyorlardı. Siyah paçavralar içindeki yaşlı kadın beline kadar gelen suya girdi ve parayı aramaya başladı.

Stella kıpkırmızı oldu. Düzinelerle yüz ona kızgınlıkla değil, umutla bakıyordu. Kendisi zengin, onlar yoksuldu. Bir nikel paranın önemi vardı. Dr. De Haan her zaman, yoksullar bizimle beraberdir, derdi. Geliri kuşkusuz babasının iki misliydi. Üniversite eğiti-

mi görmüştü. Hep büyük adamlarla beraberdi. Öyleyken, yoksullar bizimle beraberdir, diyebiliyordu. O böyle diyebiliyordu da neden kendisi kamarada bedenini mıncıklayan parmaklar, Diane'nin arsızca etkisi ve bütün kişiliğini değiştiren alçaltıcı on beş dakikadan başka şeyi umursamıyordu?

Kendinden utandı.

Yazın bunaltıcı neminin sona erdiği ve kuzeydoğu rüzgârlarının başlamak üzere olduğu zamandı. Ama gün sıcak ve güzeldi. Dev balıkçı yelkenlileri Makao ve Çin Denizi'ne doğru açılıyordu. Çinli çocuklar parlak renkli uçurtmalarını uçuruyorlar, De Voeux'de silâhlı, sakallı muhafızlar, haydutlara karşı sokak başlarında nöbet tutuyorlardı. Sokak bir varlık koridoruydu. Çeşitli milletlerin bankaları, altın ve yeşim taşı mağazalarıyla doluydu. Buralarda çalışanlar günde iki kez lüks kahve salonlarında toplanıyor ve yaprak sigaralarının dumanları arasında milyonlardan söz ediyorlardı. Dempsey:

«Nereye gitmek istersin?» diye sordu.

Debbie bu soruya cevap olarak, kendisince daha önemli bir konuyu dile getirdi:

«Size ne diye hitap edeyim ben?»

Dempsey her zamanki açık kalbliliğiyle:

«Her zaman ne diyorsan» diye cevap verdi.

«Bir şey demiyorum ki.»

«Gerçek mi?»

Dempsey bir an düşündü:

«Amcalarının hepsinin öldüğünü söylemiştin. O bakımdan amca demeni istemiyorum.»

«Zaten demeyecektim.»

«Doktor, ya da Bay filân da deme. En iyisi adımı

söyle. Daniel. Aptalca bir ad ama gene en iyisi bu. Hem Debbie'den daha kötü de değil.»

Debbie hemen kabul etti:

«Değil, elbette değil Daniel.»

Hong Kong'un nasıl gezilmesi gerektiği konusunda Debbie'den daha çok şey bilmeyen Dempsey:

«Şurada dolaşalım biraz» dedi.

O sırada başka ortak şeyleri olmadığı için gemiden ve gemidekilerden söz ettiler. Debbie üzüntüyle sordu:

«Doğru mu Bay Tomazos'un çok içtiği?»

«Evet. Adelaide'de karaya çıktığı zaman, karısının kendisine sadık kalmamış olduğunu öğrendi.»

Bu temiz yüzlü zabitin adına çok üzülen Debbie:

«Yazık, çok yazık» dedi. «O kadar iyi bir insan ki Bay Tomazos.»

İnançla ekledi:

«Ben asla ihanet etmeyeceğim.»

«Düşüncelerinde bile mi?»

«Hiç bir şekilde.»

«Her zaman, beğenilmeye değer başka insanlar vardır.»

«Öyle ama....»

«Sınırı ne öyleyse bu sadıklığın?»

«Köpeğim bana sadık. Eğer ben...»

«Köpeğinin sadıklığı, önüne konan yiyecekle ilgili. Başka bir köpekle ilişkisi konusunda değil.»

Debbie gülümsedi:

«Benim ne demek istediğimi anlıyorsunuz siz» dedi.

«Ben anlıyorum ama köpeğin anlamayabilir... Tomazos'a çok ağır geldi bu darbe.»

Debbie bir süre sonra:

«Kim o Pauline denen kadın?» diye sordu.

«Bayan Triffett mi? Yolcu. Benim de bir hastam.»

«Biraz isterik gibi.»

«Sinirli.»

«Biraz da... terbiyesiz.»

«Kendine göre bazı dertleri var. İntihara kalkıştığını biliyor muydun?»

Debbie şaşırdı:

«Oysa topluluktan hoşlanıyor, eğlenebiliyor... Mesleğinizde ilginç kimseler tanıyorsunuz Daniel.»

Doktorun adını söylemek ona zevk veriyordu.

Kowloon'un ana caddelerini dolaştılar. Basamaklı el merdiveniyle çıkılan sokaklara çıktılar. Yamaca asılı gibi duran küçük dükkânlara baktılar. Öğle yemeğini bir Çin lokantasında yediler, Debbie büyük bir iştahla köpek balığı çorbasını, soğuk salçalı karides kızartmasını, çerkez tavuğunu, tatlı ve ekşi domuz etini, pirinçli küçük, gevrek karidesleri ve kremalı Tien-Tsin lâhanasını mideye indirdi.

Dempsey yemekten sonra:

«Su kayağı yapmak ister misin?» diye sordu.

«Onu da nereden çıkardınız?»

«Dalmak?»

«Yok Daniel, yok.»

«Bir doktor olarak ağır sporları salık veririm. Ama arkadaş olarak walla-walla ile gezmeyi.»

«Walla-walla da ne demek? Avustralya kokan bir şeyi andırıyor.»

«Hayır. Bir çeşit taksi kayıktır walla-walla. Mağaralı, nefis manzaralı bir yığın ada var bu çevrede. Fotoğraf çekersin.»

Küçük bir motorlu kayık kiralayarak Kowloon Körfezi'ne açıldılar. Yolda daha başka kayıklarla birlikte dört yelkenliden oluşan bir festival grubuna takılarak kayalık bir adaya çıktılar. Bu ayni zamanda

kutsal bir şenlikti. Adada danslı şenliğe katıldılar. Havai fişekler akşamın indiği göğü aydınlatıncaya kadar orada kaldılar ve onlarla birlikte geri döndüler. Festival kayıklarında şaraplar açılmış ve ziyafet başlamıştı. Dempsey:

«Karnım acıktı» dedi.

Akşam yemeğini yüzer lokantada yediler. Burada yedikleri şeylerden biri de kuş yuvası çorbasıydı. Dempsey ancak Debbie çorbasını zevkle içip bitirdikten sonra bunun kırlangıç yuvalarını tutan yapışkan ifrazatın kaynatılmasından yapıldığını söyledi.

Yemekte, Debbie'nin çay sandığı şeyden içmişlerdi. Shau-shing denen bu içki aslında pirinç şarabıydı. Debbie hafifçe sarhoş oldu. Yüreğindekileri açıklar gibi:

«Yarın ne yapıyorsun?» diye sordu.

Dempsey kaçamak bir karşılık verdi:

«Muayene kamarasındayım herhalde. Ya sen?»

«Mektup arkadaşımla buluşacağız.»

«İnşallah hayal kırıklığına uğratmaz seni.»

«Kız mı, erkek mi olduğunu bile bilmiyorum. Hiç canım çekmiyor.»

Dempsey her zamanki gibi bu açmazı da kaçırdı. Debbie sevinçle bağırdı:

«Bak bak. Bay Tomazos.»

Birinci Zabit'in yanında Mollon, başka bir adam ve renkli giysileri içinde iki Çinli kız vardı. Tomazos onları içten bir gülümsemeyle selâmladı. Dempsey ve Debbie onların masalarının yanından geçerlerken durup konuştular. Mollon, güzelliğini överek Debbie'yi inceledi. Tomazos:

«Neyi kutladınız bakayım?» diye sordu.

Dempsey:

«Özellikle hiç bir şeyi» dedi. «Ya siz neyi kutluyorsunuz?»

«Bizi bekleyen kasırgayı.»

Debbie tatlı tatlı:

«Eminim şaka ediyorsunuz» dedi. «Ama doğru bile olsa, Areopagus sizin yönetiminizde olduğu sürece mesele yok.»

Tomazos içtenlikle söylenen bu sözlerin, acısını paylaşmak isteyen bir nedenle söylenmiş olduğunu biliyordu.

«Bu sözlerinizi hiç unutmayacağım ve bu övgüye lâyık olmaya çalışacağım» dedi.

«İyi eğlenceler.»

«Size de.»

«Teşekkür ederim.»

Areopagus'a döndükleri zaman gece yarısını geçmişti ama Gezinti Güvertesi satıcılar, yolcular ve mürettebatla doluydu.

Debbie bu günün hiç bitmemesini istiyordu. Dempsey'e de zor geliyordu hemen çekip gitmek.

Kumaşları, ucuz öteberiyi inceleyerek dolaşmaya başladılar. Bir kedi miyavladı. Debbi hemen sesin geldiği yana dönerek:

«Bir kez olur o» dedi.

Kamarot gülümsedi:

«İyi eğlendiniz mi?»

Debbie yürekten:

«Fevkalâde» dedi.

Dempsey bir satıcıyı gösterdi:

«Bak bunda yeşim taşı varmış.»

Debbie güvertenin loş ışığını umursamadan, satıcının gösterdiği şeylere bakarak:

«Aman ne güzel» dedi.

Durumu kavrayan satıcı dil dökmeye başladı:

«Yu din. Üç bacaklı gemi. İmparator Chien Lung zamanında yapılmış. Bu da bir minyatür. Yu Shiang Lu — yâni buhurdan. Bu Hwa Shuen — çiçek vazosu. Yüzükler.»

Dempsey:

«Sabun taşı bunlar» dedi.

«Kazıyın bakın, göreceksiniz sabun taşı olmadığını.»

Dempsey, Debbie'ye sordu:

«Bir yüzük ister misin?»

Debbie:

«Üç bacaklı gemiyi çok sevdim» diye fısıldadı. «Ama kimbilir ne ister...»

«Ne mi ister? Burada mı?»

Satıcıya sordu:

«Gemi kaça?»

«Yüz Avustralya doları.»

«Ben doktorum, gangster değil.»

Dempsey satıcıyla çekişe çekişe pazarlık ederken, kamarot Debbie'nin kulağına fısıldadı?»

«Ben satıcının icabına bakarım.»

Düdük çalıp bağırdı:

«Satıcılar dışarı.»

Dempsey bu durumun kendisine sağlayacağı imkânları biliyordu.

«On dolardan bir kuruş fazla vermem» dedi.

«Ama bu İmparator Chien Lung'un gerçek Yu Din'i. İki yüz yıl önce oyulmuş ve cilâlanmış. Bin dolar kıymeti var. Ben size elliye veriyorum. Yıllar sürer böyle bir şey yapmak.»

Satıcılar iskeleye doğru kışkışlanıyordu. Kamarot satıcının omuzuna elini koydu:

«Satıcılar dışarı. Yarın bol zamanın olacak bunları satmak için.»

Satıcı:

«Kırk dolar» dedi.

Dempsey kesip attı:

«On.»

Satıcı zarif bir davranışla teslim oldu:

«Allah size uzun ömür, birçok çocuk versin ve her türlü acıdan korusun.»

Eşyalarını toplayıp bir çuvala koydu ve gemiden çıktı.

Dempsey ve Debbie, Ege Salonu'nun aydınlığında minimini gemiyi incelediler. Çok güzele benziyordu. Debbie:

«Bunu ömrüm boyunca saklayacağım» dedi.

«Adamın söyledikleri de bununla birlikte olsun.»

Ayrılma zamanının geldiğini, ama söylenmemiş şeyler ve belirtilmemiş duygular olduğunu da biliyorlardı. Dempsey:

«Bir şey içer misin?» diye sordu.

«Hayır. Teşekkür ederim.»

A Güvertesi boyunca yürüdüler. Debbie'nin kamarası geminin ortasında, muayene kamarasının elli metre arka tarafındaydı.

Debbie duygularından bir şey ve bu fevkalâde gün için teşekkürlerini belirtmek istiyordu. Ama bunu sevgi sınırları içinde konuşmanın imkânı yoktu. Daha şimdiden çok uzaklaşmıştı Dempsey. O günün kendisine ne ifade ettiğini ancak mektupla belirtebilirdi. Ya da telefonla. Hayır hayır, duygularını daha iyi belirtebileceği, kelimeleri daha dikkatle seçebileceği için, mektup daha iyiydi. Ama hâlâ günün etkisindeydi; Dempsey herhangi bir davranışta bulunmayacağı için iş başa düşüyordu. Debbie onun üzücü bir duruma sebep olmadan tatlılıkla nasıl ayrılabileceklerinde kararsız olduğunu görüyordu.

Heyecandan yüzüne kan hücum etmiş bir halde cüretli bir davranışta bulundu. Kendisi de Dempsey kadar uzun boylu olduğu için aceleyle onun başını ellerinin arasına aldı ve sol gözünün oralardan öperek bir nefeste:

«Bugün için sana çok teşekkür ederim Daniel» dedi.

Kaçar gibi iki adım ötedeki kamarasına gitti. Anahtarını çıkarmak için durduğu zaman Dempsey'in «İyi geceler canım» deyip uzaklaştığını duydu. Titriyordu. Avucunda sımsıkı tuttuğu yeşim taşından yapılma süs eşyası, bir şeylerin belirtisiydi.

Bir buçuk yıllık mektup arkadışı Lin Yuen bir delikanlıydı. Debbie büyük bir hayal kırıklığına uğradı. Bir gün öncesiyle karşılaştırılınca kaçınılmaz bir sonuçtu bu. Oysa on dokuz yaşında bir üniversite öğrencisi olan Lin Yuen oldukça yakışıklı bir gençti.

Bir saat kadar şehrin Kowloon tarafındaki Lai Chi Kok eğlence parkında dolaştılar. Bir buçuk yıllık mektuplaşmaya rağmen ortak hiç bir yanları olmadığını çabuk anladılar. Debbie kendisine yardım etmek zorunda olduğu yaşlı kamara arkadaşı Bayan Wearne'i ileri sürerek mektup arkadaşından ayrıldı. Okyanus Terminali'ne döndü.

Sanki sözleşmişler gibi Bayan Wearne de oradaydı. Bir mağazanın vitrinine bakıyordu: Debbie:

«Ben de sizi arıyordum» dedi.

Kadın sevindi:

«Bütün gün göremeyeceğim sanmıştım seni yavrum.»

Beraber bir Çin Operası seyrettiler. Bir lokantada yemek yediler. Lokantanın çok süslü bir yemek

listesi vardı. Zamanının nasıl zevkli geçtiğini anlamak için bu listeyi Eileen Boyd'a göndermekten daha inandırıcı birşey olamazdı. Ama iki kişilik bir masa bulamadıkları için sekiz kişi beraber oturdukları masada listeyi yoketmek kolay olmadı.

Bayan Wearne listeyi önce tabağının altına koydu. Sonra kucağına indirdi. Daha sonra da yere düşürerek eğilip ayaklarının dibinde duran büyük el çantasına koydu. Çocukluğundan beri ilk olarak bir şey çalıyordu. Sanki her an bir garson gelip ondan listeyi isteyecek sanıyordu. Debbie kalkmalarını teklif ettiği zaman derin bir soluk aldı.

Kapının yanında genç bir adam onları durdurdu. Bayan Wearne'in eli, ayağı kesildi. Gider ayak yakalanmıştı. Genç adam çok terbiyeli bir şekilde:

«Yemek listelerimizden yanınızda bulundurmak istemez misiniz?» diye sordu ve yüzlerce liste arasından iki tane çekerek onlara verdi.

Debbie'nin, mektup arkadaşı Lin Yuen ile dolaşmış olduğu Lai Chi Kok eğlence parkındaki bir bambu kulübede Pauline genç bir Çinli kadına fal baktırıyordu. Falcı:

«Avrupalıların falına bakmak kolay değil» dedi. «Bizimkilerin ise her şey yüzlerinden okunur.»

Dempsey:

«Bak bu benim aklıma gelmedi» dedi.

Falcı oyun kâğıtlarını masanın üstüne, Pauline'in önüne dizdi. Pauline:

«Ne güzel kâğıt bunlar böyle» dedi.

Kadın gülümsedi:

«Alman. Siz Çin kâğıtları mı sanmıştınız? Uzatın ellerinizi. İkisini de...»

Bir kahkaha attı:

«El değil servet. Çok güzel elleriniz var.»

Dempsey:

«Hiç iş yapmadı ki» dedi.

Dışarıdan, pişmekte olan yemek kokusu ve parkın neşeli gürültüsü geliyordu.

Falcı bir kutudan satranç taşları gibi, ama yeşim taşından, inciden ve gümüşten küçük süsler çıkardı.

«Bunlardan dilediklerinizi seçin ve dilediğiniz kâğıdın üstüne koyun» dedi.

Pauline söylenileni yaptı. Hem de anlamlı biçimde. Papazın üstüne bir haç, oğlanın üstüne bir at koydu. Falcı:

«Affedersiniz» dedi.

Başını ellerinin üstüne dayadı. Yalnız bir kez yüzünü kaldırıp Pauline'in yaptığı düzene baktı.

«Beyazlar giymiş insanlar görüyorum» dedi. «Güneş çok sıcak. Papaz geliyor. Gözyaşı var. Yanan boyaların kokusunu duyuyorum. Sonsuz yolculuklar var gibi. Çok sevildiniz ama gene de umutsuzluk içindesiniz. Korkmayın. Çok güzelsiniz, gülüyorsunuz ama mutluluk sizden kaçıyor çünkü siz de devamlı kaçma halindesiniz. Durun ki mutluluk da size yaklaşabilsin. Acı gibi görünen yemişi ısırın... Hong Kong'u hiç unutmayacaksınız... Affedersiniz, gitti.»

Pauline:

«Fena değil» dedi.

«Fazla söyleyemedim.»

«Elbette unutmayacağım Hong Kong'u.»

«Memnun kaldınız mı faldan?»

«Yalnız memnun kalmak değil, etkisi altında kaldım.»

«Teşekkür ederim.»

Dışarı çıkınca Dempsey güldü:

«Duyduğu boya kokusu değil, yanan kendi yemeğinin kokusuydu.

Pauline direndi:

«Ama söyledikleri güzeldi. Aşk hakkında filân.»

Dempsey içtenlikle:

«Güzel bir kadın olduğunu görmemek için kör olmak gerek. Dolayısıyla ekonomik, ya da sağlık bakımından değil, hissî problemlerin olduğunu söylemek ucuz bir sonuç çıkarmak.»

«Doktorlar çok pratik. Şimdi ne yapıyoruz?»

Önce bir Çin tiyatrosuna gittiler. Sonra küçük trenle Zirve'ye çıktılar. Hong Kong'un tek sâkin yeri burasıydı. Bir yolu izlediler. Her köşeden karşılarına yeni ve nefis bir manzara çıktı. Burada kısa bir süre oyalandıktan sonra bir sinemada Çin filmi gördüler. Daha sonra da bir bara ve lokantaya gittiler. Pauline büyük bir iştahla yemek yedi.

Bir gazinoda varyete seyrettiler. Bir dans salonu bulup girdiler. Hemen hemen karanlık olan bu ahır gibi yerde yüzlerce genç erkek, feryat eden genç kız, Amerikalı denizci çılgınlar gibi dans ediyorlardı. Bir go-go kızı aydınlatılmış bir kafeste dans ediyordu. Çinli değil; ama şehvetli bir Asyalı, bir melezdi. Yorgunluk nedir bilmeyen küstahça davranışlarla kıvranıyor, kalçalarından ve kollarından ter akıyordu.

Pauline, Dempsey'e yapıştı. Ona sürtünüyor, boynunu öpüyor, tırmalıyordu. Dempsey'in kollarındaki gövde ateş içindeydi.

Yorgunluktan ter içinde kalıp nefes nefese soluyuncaya kadar, belki bir saatten fazla dans ettiler. Sonra da, mümkün olduğu kadar geciktirilmiş bir sorunmuş gibi Areopaguas'a döndüler. Gece soğuktu. İkisi de titriyorlardı. Sabaha karşı saat ikiydi ve Dempsey saat sekizde muayene kamarasında olacak-

tı. Belki kimsenin geleceği yoktu ama kendisi görev başında olmak zorundaydı.

Isıdaki düşüşü farkeden Pauline, Dempsey'in kamarasının kapısında ona yapıştı.

«Bu günü böyle bitiremezsin Daniel!» dedi. «Duygularına değer ver.»

Bu kadın sinirli, kurnaz, dişice gaddarlıklar doluydu. Dempsey onun kendisi için her zaman bir üzüntü kaynağı olacağını biliyordu. Öyle dikkatsizdi ki, hastalıklı bile olabilirdi. Adamları alıp kamarasına götürmüştü. Bayan Reidy ile cinsel ilişki kurmaktan hoşlanmıştı. Bu haller onun için iğrenç şeylerdi.

Ama duyguları ona aynı zamanda, Pauline'in kendisini gerçekten sevdiğini de söylüyordu. Bu kadın çok kolay incinebilir bir mahlûktu. Birisinin, belki de Triffett'in, onu ağır bir biçimde incitmiş olması çok muhtemeldi. Dempsey'in böyle bir davranışta bulunmasına imkân yoktu. Her ne kadar korkuyorduysa da ondan çok hoşlanıyor, belki de seviyordu. Bütün gün onu incelemiş, onun bacaklarını ve kalçalarını seyretmişti. Asık bir suratla:

«Gir içeri öyleyse» dedi.

«Oh Daniel, ne kadar iyisin.»

«İyi mi? Budala. Seviyorum seni-bazı sakıncalarla birlikte.»

«Benim hiç bir sakıncam yok.»

Bakışları hemen kamarayı taradı. Reidy'yle kaldıkları kamaradan daha büyüktü. Bir yatağı vardı. Ranzası değil. Dempsey'e bakıp büyük bir memnunlukla gülümsedi:

Depmsey onu, üstünde sadece don kalıncaya kadar ağır ağır soydu. Kadının göğüsleri daha şimdiden kabarmış, meme başları dikleşmiş, çevrelerindeki halkalar şişmişti. Gövdesi pembeleşiyordu.

Dempsey dayanabildiği kadar onu elledi. Sonra yatak boyunca itti. Pauline bacaklarını onun bacaklarına sardı. Terden sırılsıklam olmuştu. Soluyor ve kıvranıyordu. Onun bütün sırtını öptü. Kulaklarını, boynunu ısırdı. Kalçalarını okşadı. Sonra âletini ellemek üzere yana kaydı. Dempsey onu sırtüstü yatırdığı zaman, cinsel zevkin doruğuna varmak üzere olan bir inleme içindeydi. Dempsey onun donunu da çıkardı.

Dempsey'in elleri kadının kalçalarının iç taraflarına değdiği zaman Pauline acıyla kısa bir çığlık attı ve karnını yukarı kaldırarak onu istedi. Bu ilişki Dempsey için çok heyecan verici olmuştu. İki dakika içinde doruğa yükseldi. Kadın da titreyerek bu sona katıldı.

Dempsey on dakika sonra:

«Bacağını acıttımsa özür dilerim» dedi.

«Hiç bir şey için özür dileme. Sen benim yaralarımı da acıttın.»

«Ne yarası?»

Kadın bir bacağını hafifçe ayırdı. Dempsey onun kalçalarının iç tarafından henüz çok yeni olan yuvarlak yara izleri gördü.

«Bunlar ne?» diye sordu. «Neden daha önce söylemedin bana?»

«Söyleyip de durdurayım mı seni? Hiç durmayacaksın. İlk kez tadıyorum ben bu zevki. Sana her şeyimle güvendim.»

«Ama bu yara izlerile ilgilenmek gerek. Ne hâlt ediyordun da oldu bunlar?»

«Reidy ile küçük bir oyun oynadık. Kimin korkak olduğunu anlamak için birbirimizin üstünde sigara söndürdük. Dayanamayan o oldu...»

Dempsey susuyordu:

«Şimdi gene nefret ediyorsundur benden.»

«Hayır. Senden hiç bir zaman nefret etmeyeceğim. Ama bir daha böyle şeyler yapma. Bacakların çok güzel...»

Kadın:

«Bana çok güzel bir gün yaşattın» deyip içini çektikten sonra uyudu.

Dempsey de hiç bir tedbir alamayacak kadar yorgun olduğundan uyudu. Kamarot ikisini de sabah altı buçukta uyandırdı.

Pek fazla olmamakla birlikte, gene de şaşırdı. Bir, iki saniye sustuktan sonra sordu:

«Başka çay ister misiniz?»

Pauline fısıldadı:

«Evet.»

Kamarot:

«Yerde bir mektup var» diyerek alıp Dempsey'e verdi. Mektup kapının altından atılmış ve biraz buruşmuştu. Dempsey daha önce görmemiş olduğu halde, zarfın üstündeki yazıyı tanıdı. On beş yaşındaki bir genç kızın düzgün, yuvarlak el yazısıydı bu.

Mektubu daha sonra okudu. 'Sevgili Daniel' diye başlıyor, çok dikkatli cümlelerle, değişik ve çok güzel bir gün için teşekkkürlerini bildiriyordu. Mektup 'Çok sevgili arkadaşın Debbie' diye bitiyordu. Dempsey bu mektubun ne demek istediğini biliyordu. Belki dört, beş kez yazılmış olan cümlelerin taşıdığı anlamın, dengeliliğin farkındaydı... Beraber gezdikleri o gün gördükleri şeylerin, başını tutan buz gibi ellerin ve gözüne değen çocuk ağzının hemen hemen hiç bir anlamı yoktu onun için.

Ama, sanki onun duygularına karşılık verirmiş gibi, sorumluluğun ağırlığını duydu ve üzüldü.

TORNETTA uzun uzun düşündükten sonra bıçak kullanmaya karar verdi. Bıçağı, Makao Hydrofoil Terminali'ne giderken Kowloon'da satın aldı. Bu sıcak günde Bay Rossi sırtına ne giyerse giysin kolayca delip geçebilecek, Japon çeliğinden güzel bir şeydi. Bıçağı, dikkati çekmeden nerede ve nasıl taşıyabileceğine karar vermek biraz güçtü. Sonunda, bıçağın domuz derisi kılıfını sol kalçasının üstüne yerleştirdi. Eğer şartlar uygun olmazsa, Rossi'nin ölümünü daha sonraya bırakacaktı.

Öldürüleceği yeri Bay Rossi kendisi bulmuştu. Bir gün önce kahvaltıda konuşmuşlar, Tornetta:

«Bugün nereye gidiyorsun?» diye sormuştu.

Rossi de:

«İşe» demişti. «Çok iş var bugün. Ama yarın da keyf.»

Yüzünü Tornetta'ya yaklaştırarak kurnaz kurnaz gülümsemiş ve:

«Yarın keyf ve iş beraber» demişti. «Sen de gelsene.»

«Nereye?»

«İnci Nehri ağzındaki Portekiz şehri Makao'ya. Burada yasak olan kumar var orada. Ve başka yerlerde yasak olan bir çeşit iş.»

Kurnazlığı şimdi bayağı bir hale dönüşmüştü ve dirseğiyle Tornetta'yı dürttü:

«Altın, Bartolomeo. Satacak bir torba dolusu altınım var.»

Tornetta şaşırdı:

«Yaaa...»

«Bilinmeyen saatlerde gelen bir hydrofoil var.

Portekizliler'in aldırdıklarından değil, resmen, anlarsın ya, ama gün bilinmezse, soygun da yapılamaz. Bana haber verdiler. Yarın Makao'ya gidiyor. Yarım saatlik bir görüşmeden sonra, hemen hemen zengin sayılırım. Neden gelmiyorsun? Gideceğim yere seni götüremem ama sonra — biraz kumar, kızlara bir göz kırpış, şöyle bir dolaşma, ha?»

Eğer Rossi altın kaçakçılığını göze aldıysa, bu onun Mafia'dan olduğunu ispatlamaya yeterliydi. Korkudan Tornetta'nın midesine ağrı girdi. Ama o da plânlarını bu temel üzerine kuruyordu.

Belki de Rossi onu orada öldürmeyi tasarlamıştı. Tornetta büyük bir gayretle birkaç saniye durumu gözden geçirdi. Makao, Hong Kong'a 37 mil uzaklıktaydı. Ama gitmek birtakım zahmeti gerektiriyordu. Hong Kong'daki Portekiz elçiliğine gidilip vize alınacaktı. Areopagus'un Hong Kong'da kalacağı iki günün pek çok saati bu gezide geçecekti. Gemiden çıkıp Kowloon'da keyfetmek varken Areopagus'un yolcularının büyük çoğunluğu bu zahmete katlanmazlardı.

Portekizliler; hırstan ve korkudan için için kaynayan Tornetta'yı bir süre beklettiler. Rossi de; kumar oynamak, ya da yarış Hong Kong'da yasak olduğu için, bahse girmenin başka bir türlüsü olan Makao stadyumunda Avustralya tazılarının yarışlarını seyretmek üzere Makao'ya giden bir yığın gürültücü Çinliyle birlikte hydrofoilin yanında bekledi.

Tornetta pencere yanında oturdu ama kapalı yerde kalmak korkusundan terledi. Korku gereksizdi. Teknede birkaç tane Avrupalı vardı ama, Areopagus'tan kimse yoktu. Çoğu, sömürgede oturan Portekizliler'di. Hydrofoilin kaptanı Avustralyalı'ydı. Rossi'nin göğsünde gösterişli bir fotoğraf makinesi asılı olduğu halde eğer kaptan, Tornetta ile Rossi'yi yanyana gör-

se, onları da Portekizli sanırdı. Rossi memnunlunkla Tornetta'ya fısıldadı:

«Perth'den beri bu fotoğraf makinesini taşıyıp duruyorum ama daha bir fotoğraf çekmedim.»

Kıkır kıkır güldü:

«Fotoğraf makinesi dolu ama filmle değil. Senin fotoğrafını çekeceğim. Güzel yerdir bu Makao biliyor musun?»

Tornetta olumlu anlamda başını salladı ama ürperdi. Rossi'nin onu öldüreceğine, açık bir kanıt değil miydi bu? Ne ince hesaplı, ne kurnaz şeylerdi bunlar. Altın çıkarıldıktan sonra kurbanı objektifin önünde gülümset, sonra da diyapozitifi Perth'de, ya da Sydney'de göster. Bunu tam bir saflıkla, ailesinin önünde yapabilirdi: «Burası da Makao. Bunlar banyan ağaçları. Bu da arkadaşım.» Böylece gerekli kimseler de aranan adamın öldürüldüğünü anlayacaklardı.

Tornetta pencereden acı yeşil dağlara ve düzinelerle balıkçı kayığına baktı. Üç yelkenli çok zarif iki balıkçı teknesi geçiyordu. Bu bölgede uyuşturucu zehir, afyon, silâh kaçakçılığıyla uğraşmak çok kolaydı. O bakımdan bir hydrofoil tehlikesini göze almanın ve Bay Rossi gibi bir Yunan yolcu vapurunda binlerce mil yolculuk yapmanın ve anlamı vardı?

Makao'nun derin su limanı yoktu — Hong Kong zaten bu yüzden ön plâna geçmişti — ve yoksul ama güzel limanı yalnız, fakir deniz adamlarının altı düz nehir kayıklarının, yelkenlilerinin, küçük Çin teknelerinin direk ormanıyla doluydu.

Bay Rossi telâşla bir taksiye atladı. Tornetta rıhtımda kalarak limandaki tekneleri ve geri dönecek olan hydrofoil yolcularının deniz böceklerinden yapılma küçük sepetler satın alışını izledi.

Bir süre sonra şehre gitti ve iki yanında; balkon-

lu, kırmızı kiremitli Akdeniz tipi yapıların sıralandığı kaldırım taşı döşeli sokaklarda dolaştı. İki tarafı ağaçlıklı geniş caddeler banyan ağaçları ile gölgelenmişti. Kowloon'un gürültü ve patırtısından sonra sömürge tipi resmî dairelerin ve şirin evlerin, unutulmuş Portekizlilerle Marko Polo'nun heykellerinin süslediği şehir şaşırtıcı ölçüde sessizdi. Reklâm yazı ve ışıkları Çince yazılmıştı.

Rossi onu şehrin başlıca otellerinden birinin önünde buldu. Başka çare olmadığı için beraberce öğle yemeğini yediler. Rossi kumar oynamak için sabırsızlanıyordu. Tornetta ona hatırlatmak zorunda kaldı:

«Unutma, Areopagus gece saat onda kalkıyor.»

Rossi söz verdi:

«Kaçırmayız, merak etme. Yorgun değilsin, değil mi? Biraz dolaşalım. Sonra da kazandığım paranın bir kısmını gözden çıkaralım. Yüzer bir gazino var. Balkonlarla ve oyma tahtalarla süslü bir kumarhane. Katlar arasında yürüyen merdivenler işliyor ve güleryüzlü Çinli kızlar servis yapıyor. Kazanma şansımız pek yok ama eğleniriz biraz.»

Kısa bir süre sonra Rossi'nin tavrı değişti. Şaşılacak kadar sinirli bir durum aldı. (Korkudan, öldürme hazırlığından, o da mı zayıf düşmüştü?)

«Beni dinle Bartolomeo» dedi. «Sağlam bir cebin var mı? Bu paranın yarısını benim için saklar mısın? Belki kaptırırım... Ben iyi bir Katoliğim. Kadınlara kaptırırım demek istemiyorum. Sadece konuşurum kadınlarla, o kadar.»

Tornetta, Rossi'nin kadınlardan çekindiği kanısına vardı. Biraz içki ve kadının yüreklendirici bazı söz ve davranışlarından sonra değişecek, sözünü ettiği ahlâk kurallarında bazı değişiklikler yapacaktı. Bir Çinli kız fikri Tornetta'ya bile çekici geldi. Ama fay-

dasızdı. Yapılması gereken bir öldürme işlemi vardı. Sonra da mümkün olduğu kadar hızla Makao'dan kaçacaktı. Rossi'nin para konusundaki önerisi onu şaşırtmıştı. Fermuarlı bir cebi vardı ve Rossi'nin şaşılacak bir güvenle verdiği paraları bu cebe koydu. Rossi'nin bütün kazancı birkaç yüz dolardı.

St. Paul Kilisesi yıkıntısının önüne çıkan basamakları tırmandılar. Kiliseyi gezen birkaç kişi daha vardı. Bir şey yapılamazdı.

Rossi, Tornetta'nın yekpare sütunlar yanında bir fotoğrafını çekti.

Şehrin buradan ilginç bir görünüşü vardı. Tornetta:

«Patikadan biraz daha yukarılara çıkalım» dedi. «Nefis bir manzarası olsa gerek oranın.»

«Zaman var mı?»

«Üç, dört saat daha var.»

Tozlu patikayı çıktılar. Tornetta sık sık:

«Tepenin öbür yanına bakar, döneriz» diyordu. «Makao burnunun genişliği sadece bir mil. O bakımdan başka bir görüntüsü daha olması gerek.»

Vardı. Tornetta nefes nefese:

«Şu ağacı da içine alırsan, nefis bir fotoğraf olur» dedi.

«Güneş alçalıyor. Bakalım pozometre ne diyecek?»

Altta, pembeleşmeye başlayan göğün aydınlattığı su vardı. Tornetta'nın ilk aklına gelen karanlık oldu. Altı saat sonra biz gitmiş olacağız diye düşündü. Bir hafta sonra cesedi bulurlarsa? Kim olduğunu öğrenirlerse? Pasaport ve vizeyi almalıyım.

Elini arkasına götürdü. Bıçak yerindeydi. Beceriksizce çıkardı, açtı. Bıçak açılırken çıkan ses ona bir tabanca sesi gibi gürültülü geldi.

Bay Rossi:

«Fotoğraf çıkmayabilir» dedi. «Pozometre...»

Tornetta bütün gücüyle bıçağı Rossi'nin sırtına indirdi.

Fotoğraf makinesi Rossi'inin elinden fırlayarak birkaç metre öteye düştü. Bay Rossi:

«Ne oldu bana...» diye inledi. «Bir yılan mı...?

Sendeledi. Öksürmeye başladı. Duyması bile insanı tedirgin eden bir öksürüktü bu. Rossi, öksürdükçe, ağzından kan geldiğini görünce çok korktu:

«Allah'ım» diye inledi. «Ben çok kötüyüm Bartolomeo...»

Tornetta dehşete düşmüştü.

Öl budala, öl.

Görünürlerde kimseler yoktu. Varsayım ve işlem olarak eylem yerine getirilmişti ama şişko budala ölmüyordu.

Sinirleri müthiş gerilmiş ve panik içindeki Tornetta bıçağı bir daha, bir daha sapladı. Bay Rossi yüzüstü düştü ama hâlâ yaşıyordu. Dua ediyor, yalvarıyordu. Tornetta son olarak bıçağı kafasına indirdi ve her şey bitti. Ayakkabılarında kan lekeleri vardı.

Kurbanın ceplerini karıştırdı. Pasaport, iki yüz dolar, bir mektup, bir makbuz, bir cüzdan.

Tornetta cesedi patikanın kıyısına yuvarladı. Nehire doğru bu yandaki eğilim altmış derece kadardı. Rossi'nin cesedi birkaç metre yuvarlandı. Toza bulandı. Sonra küçük ağaçlara ve çalılara takılarak durdu. Tornetta biraz daha iteledi ve yirmi metre kadar patikadan yuvarlanmasını sağladı. Artık kimse cesedi göremezdi.

Patikadaki ve ayakkabılarındaki kanı yolun tozu ile örttü. Üstünü başını silkeledi, düzeltti. Durulmak için uzun uzun soludu ve geri döndü. Korkudan kolla-

rı ve bacakları titriyordu. Polislerle, tanıklarla, Rossi'nin Areopagus'tan ahbaplarıyla karşılaşacağını umuyordu.

Yarım mil ötede iki kişi kiliseyi inceliyordu. Sonra dönüp basamakları indiler.

Kendine olan güveni ağır ağır yerine geliyordu. Ama bu arada müthiş bir de kuşku içindeydi. Rossi'nin dualarındaki kadar saf olduğu ve bir hata işlediği kuşkusu.

Fotoğraf makinesini hatırlayınca beynine kan hücum etti.

Dönüp fotoğraf makinesini almak öyle cesaret isteyen birşeydi ki... Ama gitti. Ayak izlerini iyice örtmüş olduğu için Rossi'nin yuvarlandığı yeri bulmak için aranmak zorunda kaldı. Hırstan yüzü kıpkırmızı olmuştu. Küfrediyor, çalılıkları tekmeliyordu. Hava da kararmaya başlamıştı. Kırık bir cam parçası gördü ve yeri buldu. Fotoğraf makinesinin arka tarafını kopararak filmi çıkardı. Filmin ışık görmesi çekilen fotoğrafı yokettiği halde, gene atmaktan korkuyordu. Işığın yokettiğini bilimin ortaya çıkarmak için bir çare bulacağına müthiş bir inancı vardı. Bu selüloitin nehire, ya da denize atılması gerekiyordu.

Kendisini Hong Kong'a geri götürecek olan hydrofoilin kalkması için kırk dakika bekledi. Korku içinde dolanıp durdu. Çatlayıp kanayıncaya kadar dudaklarını ısırdı. Sonra tırnaklarını kemirdi. Kıyıda dolaşırken filmi denize atıp kurtulabilirdi. Rossi'nin pasaportunu da denize atmayı düşündü. Ama bunun ne dereceye kadar doğru bir davranış olacağını bilemiyordu. Gemi Kâtipliği, bir limandan kalkmadan önce bütün pasaportları topluyordu. Tornetta bunların hepsinin geri verilmediğinden emindi. Gene ayni şekilde, hepsi toplanmadığında, verilmeyen pasaportların bir, iki gün

içinde araştırılacağından da emindi. Önce hoparlörle şöyle bir ricada bulunacaklardı: «Pasaportlarını henüz Gemi Kâtipliği'ne bırakmamış olan yolcuların, bu işlemi hemen yerine getirmelerini rica ederiz.» Bundan sonra da, eğer isteğe kulak asmamış olanlar varsa bulunup pasaportları geri alınacaktı.

Hydrofoil, inen karanlığın içinde yola çıktı. Tekne, Tornetta ve Rossi'yi Makao'ya götürmüş olan kadar kalabalık değildi. Tornetta, kurtulmuş olma düşüncesiyle büyük bir rahatlık duydu. Birden kendini müthiş yorgun ve aç hissetti.

Kowloon'da dükkânlar hâlâ açıktı. Tornetta bir çift ayakkabı satın aldı. Ayakkabının numarası konusunda lâf ederlerken, Tornetta çoraplarında kan olabileceğini hatırladı ve son derece telâşlandı. O bakımdan, ayaklarından eski ayakkabılarını çıkarıp yenilerini denemekten kaçındı. Acelesi olduğunu anlatmak için, ayakkabıları denemek için harcayacağı zamandan daha fazlasını harcardı. Onun yabancı, dolayısıyla da deli olduğunu bilen Çinli ayakkabıcı israr etmedi. Tornetta, Salisbury Caddesi'ndeki bir otelin yanında gördüğü karanlık bir girişte yeni ayakkabılarını giydi. Hiç rahat değildi. Guam'da başka ayakkabı alması gerekecekti. Eski ayakkabılarını 5 Numaralı Rıhtım'ın oralarda denize attı. Sonra Okyanus Terminali'ne ve Areopagus'a doğru yürüdü.

Yanında gemi doktorlarından biri olduğu halde ağır ağır gemiye doğru yürüyen Pauline'i gördü. Aklına Barbara geldi. Bu bitkinliği içinde hafif bir şehvet isteği kendini gösterdi.

Bir berber dükkânı gördü. Dükkânda da bir erkek müşteriye manikür yapan Çinli bir kız gözüne ilişti. Dayanamayıp içeri girdi. Müthiş bir bezginlik duyuyor ve hâlâ korkuyordu. Mümkün olan en son dakika-

ya kadar gemiye binmemesi gerektiğini düşündü. Bir adam saçlarını kesti ve sakalını traş etti. Böyle yaptırmakla tüm delillerin de yokedildiği, ortadan kalktığı kanısına vardı. Bir kız anlamsız bir şekilde yeni, kahverengi ayakkabılarını parlattı. Başka bir kız da — içeri girmeden gözüne ilişeni — kendisine duyulan ilginin farkında olarak Tornetta'nın manikürünü yapmaya ve konuşmaya başladı: «Hong Kong'u sevdiniz mi? — Nereleri gezdiniz? — Şimdi nereye gidiyorsunuz? — Gene gelecek misiniz?—Kızın kullandığı sabunların, esansların kokusu ve elbisesinin Tornetta'nın bacaklarına sürtünüşü fenalık vericiydi. Kızın küçük elleri Tornetta'yı büyülemişti. Fırsat buldukça belirli bir şehvetle kızın bacaklarına ve boynundan aşağı, küçük göğüslerinin başlangıçlarına bakıyordu.

Bir yandan da aklı, pasaporttan nasıl kurtulacağındaydı. Suçluluğun korkusu da caba. Yüzüne dikilen bir çift göz, omuzuna konan bir el, İngilizce ya da Çince konuşan bir ses: «Bir dakika. Bartolomeo Tornetta siz misiniz? Bugün neredeydiniz?», ya da daha yumuşak bir soru: «Bay Tornetta, Bay Rossi'yi gördünüz mü bugün?» Suçu ve yalanları ortaya çıkacaktı. Ama gemi yola çıktıktan sonra, her geçen günle birlikte, delilleri ortaya dökmek onlar için zorlasacaktı. Makao sırtlarında bıçakla öldürülmüş olarak bulunan bir adam. Muhakkak ki mahalli hırsızların işiydi bu. Belki de o gün bir hydrofoilin geldiği ve altın üzerine işler çevrildiğine dair söylentiler çıkacaktı.

Aptal Alman kız ile Dimitropulos'un, ya da yardımcısının, «Ooo, Bay Rossi'nin de mi pasaportunu getirdiniz?» demesi, soruşturmaya girildiği zaman bir başlangıç noktası olması için yeterliydi. «Çok iyi hatırlıyorum, arkadaşı Bay Tornetta biz yola çıkmadan bir saat önce Bay Rossi'nin pasaportunu getirdi...»

Ama herşeye rağmen pasaportu vermek zorundaydı. Verdiğinde Rossi'nin gemiye döndüğü, sonra da belki yarım saat için yeniden karaya çıktığı ve vapuru kaçırdığı yarıyarıya ispatlanmış olurdu.

Rossi'nin pasaportunu denize atmak eğilimi şu anda bile çok fazlaydı. Ama her şeyden önce, Hobart'ta olduğu gibi, Tornetta geminin yola çıkmasını istiyordu. Pasaport geri verilmezse geminin hareket etmemesi, kontrol gecikmiş olsa bile bir, iki gün içinde Hong Kong polisine şöyle bir telsiz verilmesi çok mümkündü: «Bir yolcumuz noksan...» Belki bu arada ceset bulunmuş olacak ve gemiye telsizle şu cevap verilecekti: «Elli yaşlarında, sırtında Perth'den satın alınmış elbiseler olan bir İtalyan'ın cesedini bulduk...»

Hayır. Pasaportun muhakkak geri verilmesi gerekiyordu.

Tornetta gemiye döndükten sonra, neler olup bittiğini görmek için Metaksas Güvertesi'ne indi. Gemi Kâtibi ve adamları çalışıyorlardı. Başka zabitler aylak aylak dolaşıyor, bir İngiliz ve Çinli ilgili grubu da sanki kokteylde imişlercesine konuşuyorlardı. Yolcular ve ziyaretçiler heyecan içinde gidip geliyorlar, dolaşıyorlar; genç bir çift bir bölmeye dayanmış uluorta sevişiyorlardı. Birkaç kadın yeni satın aldıkları perukalarla ortalarda boy gösteriyor, Darwin'li kadın bile kabarık, sarı saçlarının yeni kişiliği içinde tur atıyordu. Şort ve göğsü-bağrı açık gömleğiyle Pybus kalabalıkta kendisine yol açıyordu. Yüzü kendi dertleriyle meşgul bir halde güçlükle dişlerinin arasından solumaktaydı.

Tornetta, bunun uygun bir zaman olduğunu söyleyen beynine kulak asmadan korkuyla titriyordu.

Puruva Barı'ndaki Alman kızıyla Gemi Kâtibi ara-

sında, kimsenin farketmediği bir tartışma oluyordu. Kız hırsla söyleniyordu:

«Daha dört saatlik iznim vardı benim.»

Ama Dimitropulos gene her zamanki gibi anlaşılmaz ve ilgisizdi. Yüzündeki o belirsiz gülümsemeyle, hırslı, güzel yüzün az yukarısındaki bir şeye bakıyordu.

«Mukaveleye göre...»

Kız hırsla onun sözünü kesti:

«Vız gelir bana. Delilik bu. Fazla mesai yapmak için gelmedim ben bu gemiye. Hong Kong'u görmek için geldim.»

«O zaman yolcu olarak gelecektiniz.»

«O kadar budala değilim.»

Masanın üstünde yirmi, otuz kadar pasaport vardı. Kimsenin ilgilendiği yoktu bunlarla. Tornetta pasaportların olduğu yere yaklaştı. Ceket cebindeki pasaportları tutan eli ter içindeydi.

Tornetta onları da ötekilerin yanına bıraktı. Kendisi bir şey görmediği için, sanki başkaları da onu görmezmiş gibi kafası ve boynu dimdik oradan uzaklaştı. Kimse bir şey söylemedi. O da Gezinti Güvertesi'ne gitti. Geminin düdüğü öttü. Güverteye ve yolcuların üstüne yağ parçacıkları döküldü. Bir yerlerde kedi miyavladı.

Yolcular küpeşteye yığılmış, son dakika çalışmalarına, kamyonlara, vinçlere, hızla gelen taksilere bakıyorlardı. Tornetta kaçmak, ya da bir tuvalete saklanmak için deli oluyordu. Ziyaretçiler kıyıya akmaktaydı. Bir daha düdük öttü. Kalkış saatini bir saat geçmişti. Tornetta korkudan ve sabırsızlıktan bağırmak istiyordu. Allah'ın belâsı vapur daha yola çıkmayacak mıydı? İskeleler hâlâ çekilmemişti. Her yandan ışıklar fışkırıyordu. Bir ışık da şimdi hızla Kowloon Bur-

nu'nu dolanan bir aracın üstünde belirmişti. Polis! Gelmişlerdi. Araç bir cankurtaran çıktı. Önemi yoktu. Başka birisinin acısıydı bu.

İskeleler çekildi. Buharın ıslık gibi sesi duyuldu. Tornetta'nın yanında bir kız içini çekerek ağlamaya başladı. Diane'ydı bu. Tornetta, budala, diye aklından geçirdi. Umut ve gurur geri geliyordu. Ne vardı ağlayacak?

Bağırışmalar. Tornetta, yola çıktıklarını farketmedi. Ama birden Okyanus Terminaliyle vinçler ve kıyıdaki insanlar birkaç metre uzaklaştı.

Areopagus büyük bir dikkatle ana geçide yöneldi. Burası çok dikkatli olmayı gerektiriyordu ,çünkü yük gemileri ile doluydu. Areopagus'un buradan kurtulup çıkması yirmi beş dakika sürdü. İleride, Yeşil Ada'yla Kau Yi Chau'nun ışıkları göründü. Areopagus, geldiği yönde ayrılmıyordu Hong Kong'dan.

Kamarada Squibb koku giderici ilâçlar ve havlularla gene ayaklarının derdine düşmüştü. Hemen durumu farketti:

«Yeni ayakkabı almışsın.»

Tornetta şaşırdı:

«Evet. Ama hoşuma gitmedi.»

«Ötekileri ne yaptın?»

«Neden sordun? Sen mi istiyordun?»

Sonra hemen konuyu değiştirdi:

«İyi eğlendin mi Hong Kong'da?»

Ertesi sabah gök parçalı bulutluydu ve Hong Kong diye bir yer sanki söz konusu olmamıştı.

Ama kahvaltıda bir kadın yanına gelip:

«Arkadaşınız nerede bu sabah?» diye sorunca, Tornetta şaşırdı ve o da:

«Arkadaşım mı?» diye sordu.

«Bay Rossi. Hiç kahvaltıyı kaçırmazdı da.»

Tornetta rolünü oynadı:

«Haaa, o mu? Belki gece çok geç yatmıştır.»

Öğle yemeğinde aynı kadın gene sordu.

«Nerede olabileceğini düşünemiyorum» dedi.

«Hong Kong'da gemiden ayrılmış olmasın?»

«Melbourne'a dönecekti ayni gemiyle.»

«İşleri vardı. Öyle demişti bana.»

Kadın yakındı:

«Ne yazık. Konuşabilecek, çok iyi bir insandı. Bir şey satın aldınız mı Hong Kong'dan?»

Tornetta:

«Pek fazla bir şey değil» dedi. «Bir fotoğraf makinesi ile bir çift ayakkabı. Fotoğraf makinesini de çaldılar.»

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ENLEM 21° 40' KUZEY/BOYLAM 120° 50' DOĞU

Tanrıya
Ve Tanrı nezdindeki savunucumuz
Kutsal Anamıza yalvaralım:
Yolumuzu açık etsin.
Bizi kasırgalardan
Ve fırtınalardan korusun.

— *Kolomb*

Rüzgâr eserken kıyıda durmak
Ve ötelerde,
Dalgalarla cebeleşeni seyretmek
Ne güzeldir.

— *Lucretius*

SERDÜMEN YANNOPULOS'un kendisini göremeyeceği bir yerde, seyir kamarasında olan Tomazos, cepte taşınabilen küçük, yassı şişeden çabucak bir yudum viski içti. Canı sıkılıyordu.

Rotasının kuzeyine düşmüştü. Kaptan Köprüsüne giderek Yannopulos'a gereken emri verdi:

«Üç derece sancak.»

Akşam olmuştu ama ortalık hâlâ aydınlıktı. Tomazos seyir kamarasına döndü. Seyir jurnalini inceledi. Nöbeti kendisinden devraldığı Vardiya Zabiti Mollon'un kayıtları doğruydu: rota; enlem ve boylam; Hong Kong'dan yola çıktıkları saat; Guam'a yaklaşık varış saati; kullanılmış olan ve kalan yakıtla su; makinelerin devri (iskele dakikada 103.7, sancak 104.7' ydi); ana pusula ve cayro pusula yanlışları (ikincisi her zamanki gibi sıfırdı). Mollon'un İngilizce olarak yazıp bıraktığı notu okudu: «Kaptan Maskeli Balo'ya katıldı.» Balo devam ediyordu. Aslında can sıkıntısının nedeni buydu. Kendisini çok yalnız hissediyordu.

Denizi ve havanın ısı derecesini gözü tutmadı. Rüzgârda da bir artış vardı. Anemometre (*) rüzgârın hızını buldu. Geminin kendisi de bir rüzgâr meydana getirdiği için, havanın gerçek gücünün ne olduğu güçlerin paralelkenar hesabıyla ortaya çıkarabilirdi. Tomazos bu işlemi yaptı. Kuşkuya yer yoktu. Rüzgâr artıyordu.

Tomazos kaptan köprüsünün kıyısına giderek denize baktı. Denizin yüzü, sürtünme sonucu rüzgârın hızını azaltıyordu. Deniz düzeyindeki ısının günlük de-

(*) Rüzgârın gücünü ve hızını belirten âlet.

ğişikliği normal olarak azdı. Çünkü güneş ışınları önemli bir derinliğe kadar sızıyor ve dalga karışıklığı düzeydeki sıcaklığın aşağı doğru yayılmasına sebep oluyordu. Şimdi büyük bir değişme vardı. Öyle ki, Tomazos okyanustaki kabarmanın ikindiüstü denizinden başka türlü olduğunu gördü. Dalgalar uzundu — on iki saniyelik aralarla 210 metre kadar. Her dalganın yüksekliği de — çukurdan doruğa kadar — yolcuları rahatsız edecek kadar değildi ve Areopagus bir denge örneği olarak çok ağır bir biçimde sallanıyordu.

Tomazos kaptan köşküne dönmeden önce yüzünü rüzgâra vererek durdu. Bir saatte dokuz derece değişmişti. Alçak basıncın merkezi 8 ile 12 kerte arasında olur ve sağına rastlardı. Hafif bir korkuyla, büyük ve uzun dalgaların bu yönden geldiğini gördü. Rüzgâr dönmüştü. Saat yelkovanlarının işlediği yöne göre doğudan batıya, ya da güney-güneybatıya dönmüştü. Bu da yüz ile beş yüz mil uzakta büyük bir fırtına patladığını gösteriyordu.

Tomazos seyir kamarasında barometreyi inceledi. Günlük değişmeler dışında, tropiklerde barometre basıncı çok az değişirdi. Tomazos yılın bu döneminde bölgedeki barometre basıncının ne olması gerektiğini öğrenmek üzere çizelgeye, kitaba baktı. Barometre beş millibar normalin altındaydı.

Şimdi yapılacak iki şey vardı. Hava henüz aydınlıkken göğe baktı. Cirrus bulutları göğün güney yarısını doldurmuştu. Ufukta da Altostratusları görür gibi oldu.

Alelâde bir fırtına değildi bu. Bir kasırga olması çok muhtemeldi.

Tomazos makine dairesine telefon etti:

«Buharı yükseltin. Fırtına geliyor.»

Dalgaların, fırtına merkezinden bin mil uzaklığa

kadar yayıldığından emindi. Fırtına da dört yüz milden varlığını duyuracaktı.

Tomazos bir radar aygıtını çalıştırdı. Formoza'nın güneyinde, Bashi Boğazı'ndaydılar. Denizin kabarışından anlaşıldığına göre fırtına geminin sancak puruvasındaydı. Bu kadar yaklaştığı zaman fırtınayı gözlemek üzere birini 48 deniz mili derecesinde; ötekini de, başka gemileri izlemek ve sakınmak üzere 12 deniz mili derecesinde ayarlı tutarak her iki radarı da çalışır durumda bırakmak akıllıca bir davranış olacaktı.

12 deniz mili radarında bir şey görünmüyordu. 48 deniz mili radarında da bir fırtına belirtisi yoktu. Ferahlatıcı bir durumdu bu. Zaman kazandırıyordu. Hong Kong'a bile dönülebilirdi.

Seyir kamarasının arka tarafına, Türk telsiz zabitinin kamarasına gitti.

«Yeni bir hava raporu aldınız mı?»

«Hong Kong normal.»

«Guam, ya da Manila nasıl?»

«Bir şey yok.»

«Öbür gemilere ve kıyı yetkililerine telsiz çekin, güneyimizde hortum halinde yuvarlanıp giden bir tropik fırtınasının varlığından kuşkulandığımı bildirin.»

Denizde Can Güvenliği Uluslararası Sözleşmesi'nin 35 inci maddesinde bu husus isteniyordu.

Tomazos gözcüye de:

«Kaptan'a haber ver, kendisini kaptan köprüsüne rica ettiğimi söyle» dedi

Bu da vardiya zabiti için bir zorunluluktu.

48 deniz mili radarında, 34 milde küçük, sarı bir benek görünüyordu. Bir gemiydi bu. Tomazos, Kaptan Vafiadis'i beklerken gemi jurnaline barometrenin ve dalgaların belirtilerini; biraz da çekinerek, çünkü ol-

dukça uzaktaydı (fırtınaya daha yakın olması bakımından bir yardım isteğinde bulunabileceğini düşünerek) kendisinin şimdiki rotasının 2 derece sancağında niteliği belirsiz bir geminin yankısını kaydetti. Şu sırada geminin kendisine yaklaştığını mı, ya da aşağı yukarı aynı yönde mi yol aldığını bilmiyordu.

Kaptan Vafiadis, yüzünde güvenli ama canı sıkılmış bir anlam, kaptan köprüsüne geldi.

«Bir şey mi var Bay Tomazos?»

«Güney, ya da güneydoğuda hortum halinde yuvarlanıp giden bir tropik fırtınası olduğunu sanıyorum.»

Kaptan Vafiadis:

«Olduğunu sanıyorsunuz» dedi.

Tomazos açıkladı:

«Deniz değişti. Rüzgâr dokuz kerte döndü. Hızı altıya çıktı. Barometre de beş millibar normalin altına düştü.»

Kaptan ters ters sordu:

«Âletleriniz ne diyor?»

«Şimdilik hiç bir şey.»

«Telsiz?»

«O da.»

«Baramotre ne gösteriyor şu anda?»

«İki millibar daha düşük.»

Kaptan Vafiadis bir an düşündü:

«Durumdan beni haberdar ettiğiniz için teşekkür ederim Bay Tomazos» dedi. «Böyle yapmakta haklısınız. Yalnız bana kalırsa, durumun ciddî bir hal alması için barometrenin şimdikinden çok daha düşmesi gerek. On beş milde on millibar belki ve fırtınanın merkezinde de altmışa kadar yolu vardır.»

«Deniz, fırtınanın bu tarafa doğru yaklaştığını gösteriyor efendim.»

«Hayır Bay Tomazos, sanmıyorum. Denizin kabarması, fırtınanın merkezinden bin millik bir yarım kutra yayılır. Fırtınanın kendisi en çok otuz mil kutrundadır ve bizim beş yüz, ya da bin mil açığımızdan geçmesi gerekir. Çok muhtemel olarak batıya doğru gidecek ve Hainan Adası'nı vuracak, ya da Kuzeydoğuya dönecek ve bizim Allah'a şükür beş yüz mil geride bıraktığımız Hong Kong'da patlayacaktır.»

«Gelişmelerden sizi haberdar edeyim mi efendim?»

«Elbette Bay Tomazos. Anlıyor musunuz, eğer durum benim dediğim gibiyse Hong Kong'a dönmekte bir anlam yok. Sizin dediğiniz gibiyse nereye gidebiliriz? Hiç bir yer yok.»

«Kaçmaya çalışırız efendim.»

Kaptan:

«Eğer mecbur kalırsak?» dedi.

Sesinde hafif bir alay vardı.

Türk telsiz zabiti kaptan köprüsüne gelerek onları son durumdan haberdar etti:

«Filipinler'den aldığım telsizde, birkaç saat önce üstlerinden bir kasırganın geçtiği ve ellerini kollarını bağladığı bildiriliyor. Fırtına batı-kuzeybatı yönünde ilerliyormuş.»

Kaptan Vafiadis:

«İyi» dedi. «Benim dediğim gibi.»

Tomazos tartışmak üzere ağzını açtı:

«Yalnız bu birkaç saat, belki de yarım gün önceki durum. Şimdiye kadar fırtına, Kuzey Yarımküre'de daima olduğu gibi, saat yelkovanlarının işlediği yöne göre bir dönüş göstermiş olabilir.»

Kendisinin de kabul ettiği gibi Kaptan'ın sâkin yorumunda bir gerçek payı vardı. Fırtına batı-kuzeybatıya ve hattâ kuzeye, ya da kuzeydoğuya dönmüş ol-

sa bile yüzlerce mil açıklarından geçip giderdi. Eğer, daha yakın olmak üzere Areopagus'un doğusundan geçerse, ters yönde (yâni kuzey, batı; güney, doğu) yuvarlanmakta olan fırtına merkezinin eğilimi, gemiyi kendisinden uzaklaştırmak olurdu. Kaptan'ın yola devam etmek kararında doğruluk vardı. Aynı zamanda ticarî endişe de. Teoride Kaptan Vafiadis yolcularını korumak için bir şey yapmalıydı ama eylemde şirketin çıkarını gözeten bir tehlikeyi göze alıyordu. Areopagus sonunda tarifeye ayak uydurmuştu. Şirket, güzel bir havada Hong Kong'a geri dönen korkak bir Kaptan'dan memnun kalmazdı kuşkusuz. Boşuna yakıt harcanmış olacak, zamandan kaybedilecek, dünyanın liman ve kılavuz parası ödenecek, 550 yolcu günde üç, dört kez fazladan doyurulacaktı. Öteki limanlardaki muhtemel yükler bekletilecek ve bilet almış yolcular tedirgin olacak, bazı isteklerde bulunacaklardı. Tarifeden ayrılmak, ticarî bakımdan Kaptan için kolay değildi.

Tomazos, radarda görünen öteki gemiyi unutmuştu. Yeniden baktığı zaman gemiyi gene gördü. Şimdi daha da yakındı ve karşılıklı bir seyir izliyordu. On beş dakika sonra gemi kayboldu. Radarın aynasında karmakarışık bir takım görüntüler belirdi. Tomazos bunu önledikten sonra kırk mil uzaklıktaki fırtınanın çok temiz bir görüntüsünü elde etti. Kırk mil ötedeki kötü bir fırtına deniz ve rüzgârla yaklaşıyordu.

Tomazos öteki gemiden kaçınmak için rotayı birkaç derece değiştirdi ve fırtınanın radar aynasında durumunu belirtmesini bekledi.

Fırtına, Truk ve Palau adaları arasındaki bin millik boşluktan güç ve yoğunluk sağlayarak durgun tro-

pik sularında patlamıştı. Bu alan ekvatorun 7.5 derece üstündeydi. Kısa sürede rüzgârın hızı saatte 65 mile ulaşmış ve 280 derece, yâni batıdan kuzeye yönelmişti. Kısa sürede deniz dağlar gibi yükselmeye başlamıştı. Kasırga Mindanao'nun kuzeyinden, Filipinler'de de Manila'nın güneyinden geçmiş; arada rüzgârın hızı da saatte 165 mile ulaşmıştı. Kasırga limandaki kayıkları caddelere fırlatmış, ağaçları devirmiş, otomobilleri sağa sola atmıştı. Telefon, telgraf direkleri parçalanmış, elektrik telleri kopmuş ve yangın başlamıştı. Kırık kiremit ve tuğlalar şarapnel parçaları gibi tahta kaplamalara ve ağaç gövdelerine saplanmıştı.

Rüzgârın verdiği hasar yetmiyormuş gibi su da büyük ölçüde zarar meydana getirmişti. Fırtına çeyrek dairesinin sağ arkasında oluşan en büyük dalgalar kasırga bölgesinden geçmiş ve kıyıya ulaşarak önde ve fırtınanın ilerlediği doğrultunun 200 mil sağına kadar suların yükselmesine hedef olmuştu. Bu yükselme, kasırga merkezi 400 mil uzaktayken başlamış ve kasırga kıyıyı aşıncaya kadar sürmüştü. Fırtına merkezine yakın kıyıda suların yüksekliği, tahmin edilen met yüksekliğinden dört buçuk metre fazlaydı.

Hortum halinde yuvarlanan tropik fırtınası birkaç saat içinde 341,271 evi yıkmış, 6,129,204 dönümlük ekili arazi ve ormanı mahvetmiş, 154 insan ve 19,998 hayvanın ölümüne sebep olmuştu.

Bu âfet alanının elli mil ötesinde fırtına yolunu değiştirmiş, yuvarlanan rüzgâr kütlesi ve karışıklık kuzeye yönelmişti. Fırtına merkezi iki, üç mil çapındaydı ve oldukça sâkindi. Yalnız sular karışık ve çalkantılıydı. Bu merkezin çevresinde, saat yelkovanlarının işlediği yönün tersine doğru, on beş mil ötede saatte 100 mil ve daha fazla hızla esen rüzgârı, on

beş hattâ yirmi beş metreyi bulan korkunç dalgalarıyla fırtınanın gövdesi yer alıyordu.

Bu bakımdan, Kaptan Vafiadis hatalıydı ve gemisini kaderiyle başbaşa bırakmıştı. Fırtınanın izlediği yol şimdi kuzeydi ve daha ötelere, kuzeydoğuya doğru yuvarlanması akla yakındı. Fırtına Areopagus'un ister ardından, ister önünden geçsin; gemi tehlike yarım dairesinin içinde kalacak, fırtınanın merkezi arkadan geçtiğinde gemiyi fırtınanın içine daha da itecek ve çok muhtemel olarak onu rüzgâr altındaki bir kıyıya atacaktı.

Pasifiğin ve Güney Çin Denizi'nin bu geniş alanında yılda 250 kadar hortum halinde yuvarlanan tropik fırtınası olurdu; ama normal olarak Ekim'de fırtına mevsimi sona ererdi. İsabetli bir uyarmada bulunabilmek için deliller hiç bir zaman yeterli değildi ve gemiler kendi gözlemleriyle davranmak zorundaydılar. Çünkü çaplarının çok küçük olması yüzünden büyük bir fırtına konusunda genellikle hemen hiç uyarıda bulunulamıyordu. Tropik fırtınasında rüzgârlar merkeze doğru dönerek hareket ederdi.

SS Seattle Doll'dakiler fırtınanın patlayacağını anlamışlardı. Ve fırtınanın 200 millik yarı çapının dışında kalmanın kendileri için bir ölüm - kalım meselesi olduğunu biliyorlardı. Bu bakımdan, fırtınanın tam etki alanına girmeden manevra yapabilme bahtlığına sahip olabilirlerdi. Bir tropik fırtınası genellikle çok ağır ilerler ve fırtınanın önünde olan bir gemi kolaylıkla kaçıp kurtulabilirdi. Ama kurtulabilmek için geminin yirmi mil hız yapması gerekliydi. Seattle Doll'un hızıysa yeterli değildi.

SS Seattle Doll, Tomazos'un radarda sarı bir be-

nek olarak gördüğü tekneydi. Hızı saatte 13,5 mildi ve tepeleri arasındaki açıklık otuz metre olan bir dalga sistemi yaratıyordu. Çok geçmeden 23 mil hızla yol alan doksan metrelik dalgalar Seattle Doll'a yetişip tekneyi sarstı. Dalganın düşüşünü değil yükselişini karşılamak yemenni edilirdi geminin kıçında. Yoksa gemiye yetişen dalga kıçta parçalanırdı.

Fırtına kötüledikçe görüş en çok beş yüz metreye indi. Bazan da büsbütün kayboldu. Seattle Doll yalpalamıyor, rüzgârın gücü karşısında sürekli olarak yan yatıyordu. Bütün bir on dakika dümenden faydalanılamadı. Işıklar söndü. Seattle Doll'un tek radarı ve telsizi kesildi. Su baskınına uğrayan elektrik dağıtım tablosuyla başka elektrik âletleri kısa devre yaptı ve üç yerde yangın başladı.

Radar reflektörünün bulunduğu ön direği rüzgâr aldı. Seattle Doll'un Tomazos'un radarından iki kez kayboluş nedeninden biri buydu. İkincisi de radar ışınının darlığı, Seattle Doll denizin muazzam dalga çukurlarında kayboluyor ve Areopagus'un radarı hedefi yitiriyordu.

Seattle Doll rüzgâr altına doğru 45 dereceyi bulan uzun yalpalar yapıyor ve saniyeler boyu bu korkunç durumda kalıyordu. Mürettebat donanımın güvenliğini sağlayamıyor, bazan ayakta bile duramıyorlardı.

Seattle Doll 6,742 gros tonluk bir yük gemisiydi. Yirmi yedi yaşındaydı. Yağ, boya, patlayıcı madde, yatak, kumaş ve ayakkabı burnu mantarı yüklüydü. Vancouver'den Hong Kong ve Saygon'a gidiyordu. Ayakkabı burnu mantarı selüloz nitrat, sıvı reçina ve boyayla işlem görmüş pamuk, ya da yün tabakalardan

yapılır ve çizmelerle ayakkabıların sert burun başlıklarında kullanılırdı.

Kaptan köprüsündeki zabitler, kumaş ve yatakların olduğu 3 numaralı ambarın havalandırma bacasından duman ve koku geldiğini anlayınca çok telâşlandılar. Çünkü onun yanındaki ambarda ayakkabı burnu mantarları, onun yanındakinde de patlayıcı maddeler vardı. Buhar yataklara siniyor, patlayıcı maddeleri eritiyor, bu hâl de yükün yerinden oynamasına sebep oluyordu. Buharın, ambarlara sızmasını önleyici düzen sağlanmıştı. Bunun başındaki bir tayfayı deniz sürüklemiş; ama fırtınanın acımasızlığı, durup onu aramalarını önlemişti.

Ayakkabı burnu mantarları bakımından hiç üzüntüleri yoktu.

Tomazos, Seattle Doll'u iki kez radarla görmüştü. Bir kez, 34 milde, bir kez de 25 milde. Radar öbür teknenin boyutlarını vermiyordu ama uzaklağını veriyordu. Seattle Doll'un iki görünüşü arasındaki zamanlı iki uzaklığın karışımından da geminin rotasını ve hızını çıkarmak mümkündü.

Tomazos'un yaptığı hesaba göre, 25 mil ötedeki öteki gemiyle karşılıklı olarak seyrediyorlardı. Tomazos birkaç derece sancağa dönmüştü. O zaman Seattle Doll kaybolmuş ve Birinci Zabit bir daha onu radarda görememişti. Seattle Doll'un, Areopagus'un arayıcı işaretlerine görünmemesi için, Areopagus'un radarı ufkun öbür çeyrek dairesini tararken Seattle Doll'un dalgaların üstüne çıkması; radar dalgaları onun olduğu bölgeden geçtiği sırada da, dalga çukuruna düşmüş olması gerekti. Tomazos bu tahmininde haklıydı. Durum böyle olduğu zaman da öteki geminin

çok ağır denizlerle mücadele etmesi gerekiyordu. Seattle Doll fırtınanın yaklaştığı yönden geldiğine göre, bu da kaçınılmazdı adeta.

Tomazos 48 deniz mili radarını açık bırakmıştı. Radar çok geçmeden ona durumun tatsızlığını bildirdi. Bir denizci mantığıyla o da çoktan bunun farkındaydı. Fırtınanın merkezinin, gerçek rüzgârın 9 ile 11 derece sağında olması gerekti. Yâni Areopagus'un sancağında. İskelede de, yirmi mil uzaklıkta, Taiwan'ın en güney ucu açıklarındaki kayalıklar vardı.

Gittikçe kabaran deniz ve düşen barometre müthiş endişe vericiydi. Gemiye mümkün olan en yüksek hızın verilmesini emretmişti. Areopagus 17.8 mille yol alıyordu. Tomazos, denizin daha şimdiden yolcuları korkutmuş olacağını biliyordu.

48 deniz mili radarında fırtınanın büyük, dolu, yuvarlak biçimini ve geniş helezonlarını görüyordu şimdi. Radar aynasının yarısını bu doldurmuştu. Hızla yuvarlanan bulutların yankı iğriliğinden, fırtına merkezinin geminin ardından geçeceğini anladı. Hortum halinde yuvarlanan tropik fırtınası gemiyi önüne katıp, yöneldiği kuzey yönüne itecekti. Areopagus bu tehlikeli çeyrek daireden kurtulmaya çalışıyordu. Kaptan Vafiadis durumdan haberdar edilmiş, fakat tehlikeyi göze almıştı. Ama kendilerine durumun böyle olacağı yolunda bir uyarıda bulunulmamıştı. Tam bu sırada, düşmemek için büyük çaba harcayarak Türk telsiz zabiti telâşla kaptan köprüsüne geldi. Büyük öncelikle verilmiş olan, hortum halinde yuvarlanan bir tropik fırtınası uyarısının yapıldığını bildirdi. Ama artık çok geçti.

Şimdi her yer tam bir karanlığa gömülmüştü. Deniz, tecrübeli gemicileri bile korkutacak kadar kötü, dalgalar müthişti. Sular gemiye sancaktan vuruyor ve

tekne saniyeler boyu doğrulamıyordu. Tomazos, bardak ve çanaktan valizlere kadar, boştaki her şeyin yerlerinden oynamış olduğunu biliyordu.

Kaptan Vafiadis köprüye geldi ve değişmez tersliğiyle Tomazos'a:

«Tahminlerinizi doğru çıkartan durumdan memnun olduğunuzu sanıyorum» dedi.

Tomazos ona son durumu bildirdi:

«Rüzgârı sancak puruvadan alıyoruz. Hızımız on yedi milin üstünde.»

«Âletleriniz ne diyor?»

«Fırtına merkezinin beş mil ardımızdan geçeceğini.»

«Mümkün olduğu kadar çabuk uzaklaşmamız gerek öyleyse.»

Yolcuların durumu bakımından düşünmeden söylenmiş ve biraz da duygusuzca bir lâftı bu. Maskeli Balo kendiliğinden boşalmıştı.

Areopagus'un yaşlılığı ve gösterilen ihmal kendini hissettirmeğe başlamıştı. Karmakarışık, dağ gibi dalgalar tekneyi hırpalıyordu. Gemi yalpaya yattığı gibi baş-kıç da vurmaya, rotadan kaçmaya başlamıştı. Pervaneler saniyeler boyu suyun dışında kalıyordu. Bu anlarda çok hızlı dönüyor, şaftları ve mil yataklarını kızdırıyordu. Yalpadan ötürü de sancak pervanesine oranla daha fazla suda kalarak üstüne daha çok yük binen iskele pervanesinin kanatları bükülmeye başlamıştı.

Tomazos fırtınanın şiddetinden kurtulamayacaklarını biliyordu. Büyük bir talihsizlikti bu. Saatlerden beri çok kötü bir durumda olan yolcular için üzülüyordu.

İkinci Zabit Mollon ve Üçüncü Zabit Makris de kaptan köprüsüne gelmişlerdi. Telefona cevap veren

Mollon bir süre kendisine söylenilenleri dinledikten sonra Tomazos'a Avusturalyalılar'a has o acı şakacılıkla:

«Eğer gemi ortadan ikiye bölünmez ve fırtınayı atlatırsak, bir yangının eli kulağındadır» dedi.

Sözlerini daha yeni bitirmişti ki otomatik tehlike zili çalmaya başladı. Başka bir telefon da çalmaya başlamıştı. Bir ses nefes nefese Tomazos'un kulağına şu haberi verdi:

«Berber dükkânı yanıyor efendim.»

«Neler ateş aldı?»

«Alkollü şeyler. Çok da duman var.»

Tomazos kısaca:

«Peki» dedi.

Su baskını ve düşen öteberinin verdiği zararın bir kısa devreye sebep olduğunu sanıyordu. Yolcular şimdi duman dolu bir koridorda sendeleye sendeleye sığınacak bir yer aramak derdinde olmalıydılar. Tomazos için yangın önleme bölmelerini indirmekten başak çare yoktu. Çok hareketli bir yer olan bu Metaksas Güvertesi'ndeki yolcuların dışarıyla bağlantısı kesilmiş olacaktı. Yangın söndürme birlikleri faaliyete geçmiş olmalıydılar. Ama duman içinde ve belki de tam bir karanlıkta, dalgalar arasında yuvarlanarak iş görmek dehşet verici bir şeydi. Üstelik, berber salonlarında çok çabuk ateş alabilecek şeyler vardı. Mollon:

«Bir şey içmem gerek» dedi. «Kendimi çok kötü hissediyorum. Dua etmeğe başlayalım mı?»

Tomazos:

«48 deniz mili radarını 12 ye getirin» dedi.

«Neden?»

«Bir gemi var.»

Telgrafın parlak kırmızı ışığıyla radarın aydınlı-

ğı dışında kaptan köprüsü tam bir karanlık içindeydi. Öbür iki zabit bir yerlere tutunmuşlar ve iki büklüm olmuşlardı. Areopagus, bazan daha yalpadan doğrulamamışken asansör gibi yükseliyor, bir kablo kopmuş gibi düşüyor ve yana kaçıyordu. Yönetimi son derece güçleşmişti. Tomazos da ilk olarak bu kadar kötü bir fırtınayla karşılaşıyordu. Yannopulos'a sordu:

«Durum nasıl?»

Tecrübeli serdümen:

«İskele pervanesi gücünü yitirdi galiba» dedi. «Çok ağır.»

«Sular gemiyi iskeleye atıyor.»

«Evet efendim.»

«Yoruldun mu?»

«Daha değil efendim.»

«Fırtına zorlu.»

Tomazos öteki gemiyi çok merak ediyordu. Onu son görüşünde, izlediği yolu dikkate alarak gereken manevrayı yapmıştı. Acaba o da bir manevra yapmış mıydı? Gemi bir daha görünmemiş olduğu için Tomazos bu konuda hiç bir fikre sahip değildi. Bir gemi manevra yaptığı zaman öteki yapmaz diye hiç bir kural yoktu. Tomazos'un radarda gördüğü durumda yapması gereken şey, on sekizinci maddeye göre sağa açılmaktı. Aynı şeyi öteki geminin de yapması gerekti. Tomazos bunu yapmış, sonra ağır ağır eski rotasına dönmüştü. Ama bu ağır deniz onu rotasından ayırmış olamaz mıydı? Olduğu takdirde, gemi Areopagus'un şimdiki rotası üzerine düşmüş olurdu. Öbür gemi Areopagus'u farketmiş miydi acaba? Onun üç derece sancağa dönmesinden önce görmüş müydü Areopagus'u?

Baş-kıç vuran tekne tam bu sırada yirmi metre-

den fazla yükseldi ve sarsıldı. Tomazos en yakınında olan bir kadrana tutundu. Hemen arkasında birisinin düştüğünü ve Makris'in sesini duydu.

«Kaptan düştü.»

Bunu, doğrulmaya çalışan Kaptan'ın hırslı sözleri izledi:

«Yardıma ihtiyacım yok Bay Üçüncü.»

Areopagus, çıktığı su dağının tepesinden düşerken Tomazos başka bir geminin ışıklarını gördü. Bir hayal olamazdı bu. Bütünüyle, dört ışığını da görmüştü geminin: direkteki beyaz ışığı, ana direkteki beyaz ışığı, iskeledeki kırmızı ışığı ve sancaktakı yeşil ışığı. Bütün bunlar 45 metreden uzun bir geminin varlığını belirtiyordu. Tomazos'un, gözleriyle yaptığı çok hızlı hesap, ona geminin bir, iki yüz; en çok beş yüz metre uzakta olduğunu anlattı. Yannopulos'a bağırdı:

«Sancak alabanda.»

Tomazos «Tanrım» diye aklından geçirdi. Fakat zaman o kadar yetersizdi ki, düşüncede bile olsa duanın arkasını getiremedi.

Bir seçme yapabilirdi. Kurallar sancak diyordu ama denizin ve denizciliğin acımasız gerçekliği içinde bir seçme yapabilirdi. Makine dairesine «Dur» emri verebilir ve baştan bir çarpışmayı elden geldiğince hafif geçirebilmek için de bu emri hemen «Tam Yol Tornistan» ile tamamlayabilirdi. Çok iyi biliyordu ki çarpışmamak imkânsızdı. Ama dur emri verse bile, makineler tornistana geçinceye kadar gemi yavaşlamakla birlikte ileri doğru gidişini sürdürecekti. Bir gemi — herhangi bir gemi — kaptan köprüsünün dışında, kazanlar ve makine dairelerinin olduğu yere doğru genişler ve en geniş noktasına ulaşırdı. Bir geminin yüzen kısmı, bütünün üçte ikisini oluştururdu.

Eğer 'batmaz' transatlantik Titanik o korkunç 1912 gecesi buz dağını gördüğü zaman rotasını değiştirmeyip yoluna devam etseydi puruvası akordiyon gibi kıvrım kıvrım olurdu; ama yüzen bölümüne çok az zarar gelirdi. Oysa dönünce, çarpışma sonucu bu yüzen bölümde, batışı hazırlayan muazzam bir yarık açılmıştı.

Her iki geminin de dur emrinden sonra durmaları ancak iki ile beş mil yol aldıktan sonra mümkün olurdu. Makine dairesindeki mühendislerin önce dur, sonra da tornistan emrini almaları gerekirdi. Durmadan tornistana geçiş, dişlileri parça parça ederdi.

Başka bir yol, ki buna başvurulmuştu, sancağa dönmekti. Eğer öteki gemi de aynı şeyi yaptıysa, ufak da olsa kurtulma ihtimali vardı. En kötüsü birbirlerini sıyırarak geçmekti. Ama eğer öteki gemi rotasını sancağa çevirmemiş, ama Areopagus çevirmişse, yolcu gemisinin ortadan ikiye biçilmesi akla çok yakındı. Ya da eğer öteki gemi rotasını sancağa çevirdi ve bu gemi de bir milin beşte biri uzunluğunda bir tankerse, Areopagus'un onu, kıç tarafına yakın olmak üzere iskeleden mahmuzlaması gerekirdi.

Her iki gemi sancağa dümen kırmış olsalar bile tehlike gene vardı. Gemilerin arka kısımları genellikle önden daha ağır bastığı için sular iki gemiyi birbirlerine doğru atma imkânı bulacaktı. Bu durum, şimdi olduğu gibi, yeteri kadar erken bir dönemde dümen hareketiyle önlenbilirdi ancak.

Dümeni sancağa çevirmenin ilk etkisi geminin gövdesini iskeleye itmek olur, özellikle geminin kıçı iskeleye kaçar, sancağa dönüş saniyeler sonra gerçekleşirdi.

Tomazos bütün bunları, şimdi bu olayın yer aldı-

ğını biliyordu. Fırtınanın bile sancakta ağır bastığının farkındaydı. Yine de elini uzatarak düdük telinin sapını kavradı ve uzun, tek bir düdükle öbür gemiye sancağa döndüğünü bildirdi. Ona bir fırsat tanımak zorundaydı.

Seattle Doll'dakiler, yarım-yamalak duydukları bu düdükten az önce sancağa dönmüşlerdi aslında.

Birbirlerini gören iki gemide de mürettebat tam bir panik halindeydi. Bağıran çağıran gırlaydı; kendini yerlere atanlar bile vardı; buz kalıbı gibi donup kalanlar bile vardı.

Eğer otuz saniye önce davranmış olsalardı, ya da deniz bu kadar üstlerine gitmeseydi iki gemi de kurtulabilirdi... Ama iskele iskeleye bindirdiler. Birbirlerinden parçalar kopardılar. Hızları iyice kesilerek birbirlerinden uzaklaştılar.

Seattle Doll, Areopagus'un 83 ve 151 bölmeleri arasına, hemen hemen geminin ortalarına çarpmış, yalnızca ana bölmelerden biri zarar görmüştü. Böyle bir çarpışmadan görülecek en az zarardı bu.

İskele tarafının aşağılarındaki yakıt tankları çarpışma sonucu delinmişti. Dörtte biri boş olan bu tanklara deniz suyu doldu ve Areopagus birkaç saniye içinde 10 derece yattı. Gemideki her şey de bu yatışa göre parçalandı, kırıldı, ezildi. Işıklar söndü. Ama Tomazos bir süre durumdan haberdar olamadı.

Seattle Doll'daki sıvı haline gelmiş patlayıcı maddeler yarım mil sonra patladı, yatakları tutuşturup ayakkabı burnu mantarlarına ulaştı. Seattle Doll mürettebatının ne olduğunu bilmedikleri tonlarca mantar çok tehlikeliydi. Saatlerce yangın ve su baskınlarından bunalmış olan mürettebat, şimdi de korku için-

de patlayıcı maddeler ambarındaki yangını altetmeğe uğraşıyorlardı. Mantarlar korkunç bir şiddetle patlayıp gemiyi ortadan ikiye böldüğünde onlar hâlâ bu uğraş içindeydiler. Geminin iğri-büğrü olmuş iki parçası da hemen batmadı; yanmaya devam etti. Fırtına bu parçalara saldırdı. Can filikaları yanmış, parçalanmıştı. Gemidekiler fecî bir biçimde yaralanmış, ölmüş, ya da yanmıştı.

Areopagus'un kaptan köprüsünde tam bir curcuna vardı. Çünkü Kaptan, çarpışmanın etkisiyle yeniden düşmüş; yüzünden aldığı ağırca bir yarayla yatıyordu yerde. Tomazos Çok Ağır Yolla İleri komutunu vermişti. Fırtına, durmalarına imkân vermezdi. Ama o belki de insanların yüzmekte olduğu denizi pervanelerin karıştırmasını istemiyordu. Onları kurtarmalıydı. Tanrı onun moruk teknesini kurtarmıştı. Ama önlerinde korkunç saatler vardı daha.

Korku değil, heyecan içindeydi. Amerikalı genç kız Debbie'nin Hong Kong'daki yüzer lokantada söylemiş olduğu o çok sade ama yürekten gelen, güven dolu, şefkatli sözlerini hatırladı. Geminin yönetiminden o sorumluydu. Kaptan Vafiadis saf dışı kalmıştı artık. Hiç bir anlam taşımadan, aklından bir an için Elaine geçti. Buraya ait birisi değildi o. Ama kendisi buraya aitti. Yorgun ama garip bir biçimde canlıydı. Onun kaderi buydu. Elaine'nin neden olduğu perişanlık önemli değildi. Yolcuları güvene ulaştıracak, patlama sonucu denize düşen gemicilerden kurtarabildiklerini kurtaracaktı. Sonunda ölecek de olsa bu fedakâr, yaşlı gemiyi limana sokacaktı. Yumuşak, küçük bir anı kafasına takıldı: Singapur rıhtımında ağlayan Kristina. Tanımıştı onu sonunda. Onun tehlike ve korku dolu gemide bulunmamasına sevindi.

KIRK DAKİKA önce Keith:

«Çok kötüyüm» demekten kendini alamamıştı.

Eski dostluklarına dayanan bir içtenlikle günlerden beri söylediği ilk söz olmuştu bu.

Gözleri de şöyle, diyordu: «... ve korkuyorum.»

Keith'in burada İngilizce, konuşabileceği tek kimseydi Dimitrios. Sıkıntılı bir durumdan ötürü de olsa Keith'in kendisiyle konuşması Dimitrios'u çok sevindirmiş, gözleri dolmuştu.

«Bende hap var» demişti.

İstemeye istemeye de açıklamak zorunda kalmıştı:

«Yani vermişti bana. Her defasında altı tane alınacak.»

Keith «Altı tane mi?» diyerek gülümsemiş, sonra da «Kimbilir yukarıda durum ne kötüdür» demişti.

Dimitrios da alay yollu karşılık vermişti:

«Burasının daha iyi olduğunu sanmıyorum.»

Bu söz üzerine de okul çocukları gibi gülüşmüşler, kıkır kıkır etmişlerdi.

Kırk dakika sonra da; işte, tam bir karanlık içindeydiler. Dört bir yanlarında sular fışkırıyor, adamlar bağırıyor ve homurdanıyordu. Dimitrios yüksek sesle yalvardı: «Tanrım, arkadaşımı kurtar.»

Sesini kimse duymadı.

Yanan boyanın ve isin kokusunu duyuyordu. Çarpışmanın sarsıntısı kazandan bacaya giden borularda ve duman borularında alevler meydana getirmişti. Gemi her an patlayabilirdi. Karanlıkta fışkıran buhar insanı sağır edecek bir güçteydi. On iki metre ötede

erimiş maden, makine dairesini doldurmuş olan suya yuvarlanarak cızırtılı seslerle sönüyordu.

Dimitrios buhar, su, yangın, ya da havasızlığın her an kendisini öldürebileceği koca kazan dairesinde korkudan titriyordu. Ne yapabilirdi? Ah bir ışık olsaydı. Tek gereksinmeleri ışıktı. Yapılması gereken çok şey vardı. Ama öncelikle ele alınması şart olan yüksek basınç kazanlarıydı. Bir kapatabilseydi onları.

Göğsüne kadar gelen suda ağır ağır ilerlemeye çalıştı. Sıcağa rağmen titriyordu. Havalandırma düzeni büsbütün hapı yuttuğu için soluk soluğaydı: «Tanrım, arkadaşımı kurtar.»

Ve ona çarptı. Boyundan,' zayıflığından, saçlarına sürdüğü yağın kokusundan, nefes alışından tanımıştı onu.

«Keith» dedi.

«Dimitrios, mahvolduk.»

«Hayır. Yağ ve ana buhar şaftını kapatabilir, tehlike jenatörünü çalıştırabiliriz...»

«Hiç bir şey kurtaramaz bizi.»

«Kurtuluruz Keith.»

«Faydasız...»

«Gemiyi kurtarınca, biz de kurtuluruz Keith. Sancak makine dairesi bizi kurtarır. Dediklerimi yapmamız gerek.»

Ölümü göze almış olan Keith:

«Benim gücümün dışında bu» diye mırıldandı.

«Yalvarırım Keith.»

«Yüzmek bilmiyorum ben.»

Bir yerlerinden biraz ışık geldi. Birisi tehlike jenaratörünü çalıştırmayı başarmış olmalıydı Valfların başında iki kişi vardı. Birisi Vardiya Mühendisi'ydi. Yüzleri ve saçları yanmış, yaralı ya da ölü üç kişi de sularla savrulup duruyordu. Üç kişi kayıptı.

Geminin başı suya gömüldüğü zaman kazan dairesindeki sular da o yana saldırdığı için hız kontrol dişlisi tarafındaki su otuz santim azalıyordu. Vardiya Mühendisi de bu durumu anlamıştı. İlk fırsatta o yana atıldı. Ama hedefine ulaşamadan bastıran sulara gömüldü. Dimitrios:

«Sen burada dur Keith» dedi.

Su boğazına geliyordu. Gözleri korkudan iri iri açılmıştı. Ama kararlıydı. Sularla, ateş gibi yanan borularla, su üstünde alev alev, yanan yağ parçalarıyla boğuşarak düşündüğünü başardı — böylece belki de gemiyi bir patlamadan kurtarmış oldu — ama dehşet içindeydi. Buradan çıkmaları gerekti.

İskele makine dairesi susmuştu. Susmuştu ama Areopagus da kurtulmuştu. Yalnız şimdilik kapalı duran büyük yoğunluktaki buhar, bir kopma olduğunda fışkırabilirdi; bu da korkunç ölçüde tehlikeliydi. Kaynayan bir suyun dört katı, beş katı daha sıcak olan bu buhar kütlesinin fışkırmasını Dimitrios önlemişti; buharın kendi kendine soğuması gerekirdi.

Su, Dimitrios'un boyunu aştığı için yüzmek zorunda kaldı. Bir yağ çizgisi su üstünde çalkalanarak yanıyordu. Dimitrios bunun altından geçmeğe hazırlandı. Pantolon paçalarına bir şey takılır gibi oldu. Korkuyla bağırdı. Bir yüz ve korkudan ışıl ışıl eden bir çift göz gördü. Keith sulara kapılmış, boğulmak üzere sürükleniyordu.

Dimitrios onun yakasından yapışarak suyu tekmeledi. Başka bir kimseyi su üstünde sürüklemenin tekniğini de bilmiyordu.

Üstüne tırmanıp su geçmez kurtuluş kaportalarına ulaşabilecekleri çelik bölmeye varması bir saat sürmüştü sanki. Bitkin bir haldeydi. Çaresizlikten ağlamak istiyordu. Dinlenmeye müthiş ihtiyacı vardı.

Ama Keith'i kurtarabilmek için canlanmak zorundaydı.

Orada iki kişi daha vardı. Yaşlı ve yorgundular. Yağ içindeki haşlanmış yüzleri, yanmış gözleri, Dimitrios'a umut verdi. Bir şeyler yapabilecekti. Ama onlar hiç bir şey yapamayacak kadar güçten düşmüşlerdi.

Dimitrios, Keith'in parmaklarına çelik bölmenin çelik bir basamak çubuğunu kavrattı. Keith'in kendisini daha üstteki basamaklara çekecek gücü yoktu. Ama kavradığı basamak çubuğunu bırakmayacaktı.

Bu arada Dimitrios, korkunç yorgunluğuna ve sırtındaki ıslak elbisenin ağırlığına rağmen on beş basamak çıkmıştı. Eğer bu gücü gösterebilirlerse aşağıdaki üç kişi de kurtulacaktı.

Ama büyük bir karamsarlık içinde durumun düşündüğü gibi olmadığını gördü. Su geçmez kurtuluş kaportalarının kapağını açacak olan somun anahtarı çarpışma sırasında düşmüştü. Bunun üç metrelik bir yarım daire içinde; iki, ya da iki buçuk metre suyun altında olması gerekiyordu.

Dimitrios o zaman ölümün kaçınılmaz olduğunu anladı.

Gücü öylesine azaldı ki düşecek gibi oldu. Beklenmedik bir hırsa gömüldü. Durumun adaletsizliğine, alay eder gibi gelişmesine isyan etti. Kazan dairesini patlamaktan kurtarmış ve bu davranışıyla yukarıdaki yolcularla birlikte yaşamak hakkını elde etmişti.

Çok zalimce bir şeydi bu. Çok Yunan işi...

Dönüşün tadını bir daha duyamayacak; gemilerin, liman yapılarının, Pire'nin sırt verdiği dağların karaltısını bir an daha göremeyecek; sırtını yakan Yunan güneşinin sıcaklığını bir daha duyamayacaktı. Ne de Plaka'nın biçimsiz, eğri-büğrü yollarında dolaşabilecekti. Ne kavrulan kahvenin kokusunu duyacak,

ne de o sert şaraptan içebilecekti. Baba evinin önünden dört yanını seyredemeyecek, koyunların çan seslerini duyamayacaktı. Kuyudan su çeken siyah entarili kadınlar. Yaşı belli olmayan yaşlı, akıllı, olgun, eli açık, Hong Kong ve San Francisco'nun dünyasında hiç bir kıymet ifade etmeyen, içinde odun yanan bir sobadan başka hiç bir şey olmayan mutfakta durup, denize açılarak bir şeyler başaran oğluna övünerek bakan annesi.

Bir yerden buhar sızıyordu. Olacaktı bu.

Dimitrios buharın kızgın bulutlar halinde toplandığını, kazan dairesinin büyük boşluğunu doldurduğunu gördü. Buhar bulutları gövdesine ulaştı, onu içine aldı. Dimitrios bağırarak on beş basamaktan aşağıya, Keith'in ve o iki yaşlı adamın yanına inmeye başladı.

Oh Allah'ım, kurtar onu, diye yalvardı. Bunu hakedecek hiç bir şey yapmadı o.

23

BURSTON'LAR A 73 kamarasındaki ranzalarında yatıyorlardı. Sıkı sıkı ranzaların kenarını tutmuşlardı. Hepsi giyiniktiler. Kamaranın ışıkları da yanıyordu. Marion durumun kötülüğünü çocuklara belirtemezdi. Fırtına felâketti. Ana-baba uyumazken çocukların uyuması beklenemezdi. Aydınlıkta olmanın ve giyinik bulunmanın az buçuk rahatlığı içindeydiler ama Marion bu hazırlığın nedenini merak ediyordu.

Kamara L biçimindeydi. Marion'un ranzası gemi gövdesinin sağ köşesinde, lumbozun hemen altındaydı. Stella onun üstündeki ranzada yatıyordu. Mike ve

Patricia, L'nin kapı tarafındaki köşesindeydiler. Bumble da onlara yakın orta boşlukta bir portatif karyoladaydı. Mike'in yatağının ayak tarafından da küçük banyoya giriliyordu. Areopagus'a vuran dalgaların ağırlığını hepsi de bedenlerinde hissediyorlardı. Yolcu gemisinin kâğıttan yapılmış bir oyuncaktan başka şey olmadığı kanısındaydılar.

Sıkı sıkı ranzalarının kenarlarını tutmuşlar, yuvarlanmamak için kollarını germişler, konuşmadan fırtınanın dinmesini bekliyorlardı.

Patricia perişan bir halde:

«Ne kadar sürecek bu böyle?» diye sızlandı. «Korkuyorum anne.»

Marion ona güven verdi:

«Fırtına başlayalı iki saat oldu ve batmadık. O bakımdan, korkacak bir şey yok.

«Soğudu burası.»

Çok şükür Bumble uyuyordu.

Maskeli Balo'ya gitmesine izin verilmiş olan Stella, balo kıyafetiyleydi.

«İnsan deli olmalı bu vapura para vermek için» diye söylendi.

Marion birden doğrulup oturdu, gaz musluğunu açık unutmuş biri gibi:

«Çamaşırları almayı unuttum.»

Mike alay etti:

«Tam temiz gömlek giymenin sırası ya...»

Bu konu Marion için önemliydi, bir görevdi:

«Gidip alacağım» dedi.

Şaşıran Mike yüksek sesle:

«Deli olma Allah aşkına» dedi. «Nasıl yürürsün oraya kadar? Düşüp kalırsın merdivenlerden.»

Marion:

«Yürütürler çamaşırları» diye direndi.

«Yürütürler mi? Bu havada?»

«Bir kadının havlularını çaldılar. Neler var...»

«Boşver şimdi çamaşırı.»

«Boşveremeyiz Mike. Bumble'ın değişmelik iki entarisi kaldı sadece.»

Kadının ısrarı karşısında Mike afallamıştı. Korkudan yatağına yapışıp kalacağına neler düşünüyordu bu kadın.

«Ben gideyim» dedi.

«Sen ayıramazsın.»

Mike gerçekten telâşlandı:

«Çocuk olma Marion. Kasırga gibi bir şey bu.»

Bunu yüksek sesle söylemiş, korkularının nedenini açığa vurmuştu. Marion:

«Bir dakika sürmez gelirim» dedi.

Stella ters ters söylendi:

«Aman bırak gitsin. Ayağı kırılınca aklı başına gelir.»

Mike ona:

«Sen neden gitmiyorsun?» diye bağırdı.

Marion kamaradan çıkıp kapıyı kapatmıştı bile. Sola dönüp A Güvertesi'nin iskele tarafında öne ve arkaya uzanan ana geçite doğru dört, beş adım attı. Vardavelâyı tuttu. Mike'in hakkı vardı. Başını arkaya çevirip baktı. Koridorun korkunç bir biçimde yükseldiğini gördü. 45 dereceydi bu yükseliş. Az sonra sulara dalan gemi, bu inişle birlikte Marion'u da çekti. Kadın direniyordu. Kimse onun çamaşırlarını yürütemeyecekti. Areopagus düzelip yeniden bir su dağına çıkmaya başladığı sırada Marion âdeta ağırlıksız bir biçimde onbeş metre arkadaki ikinci dönemece yürüdü. Oradan sola döndü.

Alabandadan alabandaya uzanan bu geçitin sancak gerisinde, B Güvertesi'ne inen bir merdiven var-

dı. En çok üç metre iniş alanı olan basit bir merdivendi bu.

B Güvertesi biraz kirliceydi. Çoğu konforsuz, tek yataklı kamaralar olmak üzere önde ve arkada pek az kamara vardı. Döşeme muşambaydı, yol kilimi serilmemişti. Mazot ve tuvalet kokuyordu.

Marion çoktan kurumuş olan çamaşırları ipten topladı. Ama bir yere tutunmadan iki eli de dolu olarak nasıl yürüyecekti? Yürüyebileceğine kanaat getirdi. Denge hissi gerçekten de iyiydi.

Topladığı çamaşırlardan bir kısmını göğsü üstüne yerleştirmişti tam, Areopagus ve Seattle Doll çarpıştılar. Marion, Areopagus'un uzun, tek düdüğünü duymuştu ama hiç bir şey söylememişti bu ona. Kendini yerde buldu. Ama talihliydi. İki santim farkla başını çeliğe vurmaktan kurtulmuş; yumuşak, kuru çamaşırlar da bu yüzükoyun düşüş sırasında ona dayanak olmuştu.

Bütün ışıklar sönmüş, tam bir karanlık içinde kalmıştı. Ellerini, göğsünde tuttuğu çamaşırların beyazlığını bile göremiyordu.

Marion geminin sancak tarafında olduğu için, Areopagus'un bir şeye çarptığını anlayamamış, en alttaki yolcu güvertesinde olduğu için de kırılan şeylerin gürültüsünü, bağırışları duymamıştı. Son derece şaşırmıştı ve hiç bir şey göremiyordu. Buradan çıkabildiği zaman ışık bulacağından emindi. Ararken dizlerinin üstüne düşerek el yordamıyla çamaşırları topladı. Boyuna ütü sigortaları atan, hoparlörü bozulan gemiye de fena halde içerlerdi.

Koridor da zifiri karanlıktı. Gene el yordamıyla döner merdiveni bularak çıktı. Merdiveni çıkarken bir kez trabzana tutunmak zorunda kaldı ve çamaşırlardan bir kısmını düşürdü.

Merdivenin üst sahanlığında durdu. Karanlıkta bir adım atmasına imkân yoktu.

Uzaklarda bağırmalar, sonra da bir patlama duydu. Çok kötü bir şey olduğunu anlayarak şaşırdı sonunda. Aynı anda burnuna yanık kokusu geldi ve yukardaki, Metaksas Güvertesi'ndeki seslerin niteliğini seçebildi.

Marion çamaşırları fırlatıp attı ve iskele yönüne, koridorun bulunduğunu sandığı yöne atıldı. Bulduğundan da emindi. Çünkü burada vardevelâ vardı. Vardevelâyı kavrayarak yürüyüşünü sürdürdü. Geminin hareketi, ona, doğru yolda olduğunu söylüyordu. Geminin önüne doğru yürüdüğü kanısındaydı. Sonunda vardevelâ bitti ve çelik bir levhaya çarptı. Su geçmez kapılar kapatılmış ve Marion'un kamaraya, çocuklarına, Mike'a dönmesi önlenmişti. En çok bundan korktu.

Geri dönrü. Vardevelâ boyunca köşeye kadar yürüdü. Daima sola dönerek, Metaksas Güvertesi'ne çıkan merdivene geldi. Geminin ön tarafına gitmek, bir yerlerden aşağı inmek ve kamarasını bulmak amacıyla yukarı çıktı.

Elinde elektrik feneri olan bir adam gördü. Marion ışığa doğru seslendi:

«Ne oluyor?»

Yaşlıca, heyecanlı bir ses:

«O tarafta yangın çıktı. Büyük bir yangın. Kamarama dönemiyorum...»

Burnuna yanık kokusu gelen Marion, burada da yolunun kesilmiş olduğunu gördü. Yangın önleme bölmesi indirilmişti. Bir kamarot gördü. Adam gülümseyerek, iyimserlikle:

«Az sonra açılır» dedi.

Attica Güvertesi'ne çıkmasını önleyen bir engel yoktu.

Geminin hâlâ iskele tarafındaydı. Attica Güvertesi boyunca yürüdü. Lüks bir güverteydi bu. Sonlarında lumbozlar olan küçük koridorlar sağa, sola uzanıyordu. İnanılacak şey değildi ama girdiği ilk koridorda ışık vardı. Dışarıdan geliyordu bu ışık.

Marion koridorun sonundaki lumboza gitti ve dışarıdaki ışığa baktı. Dehşet içinde, bir geminin yanmakta olduğunu gördü. Yarım bir gemi miydi bu? Emin değildi. Gemi zaman zaman gözden kayboluyor, göründüğü zaman da inanılmayacak bir biçimde yükselip alçalıyordu. Marion, pençesinde kıvrandıkları fırtınanın büyüklüğü hakkında bir fikir edinebildi.

Mike'a ve çocuklara ulaşmak şimdi çok daha büyük bir önem kazanmıştı.

Attica Güvertesi'nin başka bir kavşak noktasına vardı. Metaksas Güvertesine indi ama başka bir yangın önleme bölmesiyle karşılaştı. Burası su içindeydi ve çelik perdenin ardında yangın vardı. Kapının altından yangının kızıllığı belli oluyor, haykıran, yangınla savaşan erkeklerin sesleri duyuluyordu.

Anlaşıldığına göre yangını tecrit etmişler, bunu yaparken, Attica Güvertesi'nin orta kısımlarını da tecrit etmişlerdi. Mike ve çocuklar geminin ortadaki üçüncü güvertesinde, yangının alt katındaydılar. Marion aynı katta değildi.

Onlara ulaşmak için bir yol olmalıydı.

Daha yukarı çıkıp, daha öne gitmeye karar verdi. Akıllıca bir davranış değildi bu ama böyle bir anda akıl değil, iç güdüleriydi hâkim olan.

Daha üstteki güverteye çıkınca, geçit yerinde, ellerinde elektrik fenerleri olan bir kalabalığın içine girmiş oldu. Adamların şaşkınlıktan bütün duyguları

uyuşmuş gibiydi. Marion onların arasında sürüklendi. Sesle korkudan hırs ve korkunun garip mantığı içinde çıkıyordu:

«Gemiyi terkediyorlar...»

«Mürettebat gitti.»

«Bir patlama oldu.»

«Biz ters taraftayız. Bu yandaki can filikalarını asla indirmezler.»

«Bu benim can yeleğim.»

«Arthur nerede? Arthur'ü almadan gidemeyiz.»

«Nereye gidiyoruz Allah aşkına?»

«Ege Salonu'na gitmemizi söylediler.»

«Kim söyledi?»

«Adam.»

«Hangi adam?»

«Haydi gelin. Durup dururken söylenmedi ya...»

«Ben gelmiyorum.»

«Gelmen gerek.»

«Küçücük bir can filikasında! Yok hayır. Zatürrie olurum.»

Bir kadın korku ve acıyla bağırdı:

«Sırtımı acıttım. Allah'ım, koptu sırtım.»

Birisinin bir şeyler yapmasını beklediği muhakkaktı. Ama kimse oralı olmadı.

İnsana matkapla delik açıldığı hissini veren bir çocuk feryadı duyuldu. İnsan toplulukları, aralarına başkalarını da alarak gittikçe büyüyordu. Bir adam dehşet içinde bağırdı:

«Kayıklar... Kayıklara biniyorlar.»

Acele etmek, öne çıkmak için eller Marion'u kenara itti. Onlar daha önemliydiler. Kurtarılmalıydılar. Marion birisinin yüzüne «Allah belânı versin» diye bağırdı. Kadın mı, erkek mi olduğunu anlayamadığı yüzün sahibi hiç tepki göstermedi. Gezinti Güvertesi'-

ne ulaşmışlardı. Burası tam bir felâketti. Herkes bağırıyor, denizden gürültüyle soğuk bir rüzgâr esiyor, insanlar dirsekleriyle, omuzlarıyla birbirlerini itip kakıyorlardı. Marion müthiş bir korkuya kapıldı. Acaba ilgililer bir talimat vermişlerdi de o duymamış mıydı? Kocası ve çocukları duymuşlardı da can filikalarına binmişler miydi? Bu büyük karışıklığın içinde onlar da mı vardı? Çocuklar can yeleklerini takmışlar mıydı? İçinde bulundukları kütüphanenin bir penceresinden can filikalarının indirilmekte olduğunu görüyordu. Bir yerlerdeki yangının alevi bunu görmesine yetiyordu. Ama Mike ve çocuklar üçüncü güvertenin, geminin ortalarına düşen bölümünde; su geçmez kapılar ve yangın önleme bölmeleri arasında kapalı kalmışlardı. Muhakkaktı bu ve bir üst güvertedeki yangından haberleri yoktu.

Geminin yalpası Marion'u yüzükoyun yere düşürdü. Ayni anda da birisi:

«Yunanlılar kaçıyor» diye bağırdı.

Kalabalık da bağırdı ve panik halinde ileri atıldılar. Marion'u ayakları altında çiğniyorlardı. Birisi kötü bir biçimde düştü ve inledi. Marion bundan hayvanca bir sevinç duydu. Dizlerinin üstünde doğrulabilmek için hırsla ve nefretle direndi. Her yanı ezik içindeydi, nefes nefeseydi.

Birden elektrikler yandı. Hafif ve göz kırpar gibiydi ama Marion'un başkalarını görmesine yetti. Çoğu balo kıyafetiyleydi. Yanlarına hazinelerini almışlardı: Bir fotoğraf makinesi, küçük bir çanta, bir çocuk. Çoğu can yeleklerini takmıştı. Ama yanlış bağlamışlardı.

Hepsi de utanç verici bir çekişme içinde, kendilerini kasırganın beklediği Gezinti Güvertesi'ne çıkmaya savaşıyorlardı.

Geçmekte olan olayların görünebildiği gemi, şimdi daha az güven vericiydi. Baş-kıç vurması, yalpası ve dalgaların üstüne çıkıp dalga çukurlarına düşmesi sırasında pek anlaşılmamakla birlikte on derece yan yatmıştı. Birisi:

«Geri çekilin» diye bağırdı. «Nereye cehenneme gidiyorsunuz?»

Marion bu bağırtıyı, Avustralyalı İkinci Zabit Mollon'un sesine benzetti. Bir adam hırladı:

«Geminin sancak tarafına gitmemizi söylediler.»

«Burası iskele tarafı.»

Adam ona:

«Çekil karşımdan» diye bağırdı. «Can filikalarını indiriyorlar. Fareler gibi boğulacağız.»

Marion bu adamı daha önce hiç görmemişti.

Mollon adama bir yumruk atıp susturdu. Ardından:

«Beni dinleyin» dedi.

Kalabalık onu bir kıyıya itip geçti. Marion da güverteye sürüklenmişti. Su gibi sert bir rüzgârın altında sırılsıklam oldu. Bir yerlerde bir zil çaldı. Hoparlörde bir ses duyuldu. Ama herkes korkunç rüzgârın önünde denize sürüklenmemek uğraşındaydı.

Gezinti Güvertesi'nde bir oksijen tüpü yuvarlanmaya başladı. Çarptığı insanları kuka gibi deviriyor, kol ve bacakları kırıyordu. Can filikasına binmeğe çalışan bir yığın insanın arasına girdi. Can filikasında gemici ve kamarotlar, çılgına dönmüş bu insanları geri itiyor ve öteki gemi hakkında bir şeyler bağırıyorlardı. Bir kadın:

«Çocuğumu kurtarın» diye bağırdı. «Onu da alın. Can yeleği yok.»

Ve can filikası inerken çocuğu bir gemicinin kollarına doğru attı. Gemici, kendisine atılan çocuğun

farkına varmamıştı. Çocuk gemiciye çarparak denize düştü. Kadın korkunç bir feryat koparırak çıldırmış gibi, arkaya doğru yatmış olan Gezinti Güvertesi boyunca koşmaya başladı.

Mollon şimdi başka bir can filikasının yanında durmuş, Marion'un utançla gördüğü gibi hepsi erkek olan yolcuları yumrukluyor ve bağırıyordu:

«Sizi bırakıp kaçan yok. Görmüyor musunuz, bir gemi yanıyor.»

Ama görmüyorlardı. Çünkü Seattle Doll'un her iki yarısı da batmıştı. Üstelik ona kulak veren de yoktu.

Marion dehşet içindeydi. En çok da rüzgârdan korkuyordu. Rüzgâr ona katı bir cisim gibi çarpıyor, ağzını ve gözlerini açmasını, ellerini ve ayaklarını kımıldatmasını engelliyordu. Mike'ın ve çocukların burada bulunmalarına imkân olmadığını anladı. Geri dönmek için rüzgârla ve vahşileşmiş yolcularla boğuşmaya başladı. Bir çocuğun rüzgârla savrulan can yeleği göz yaşartan bir tokat gibi suratına indi. Yolcular, bırakmaya korkarak, deliler gibi küpeştelere yapışmışlardı. Bir adam, bir kadını — karısıydı herhalde — küpeşteden çekip götürmeğe çalışıyordu. Ama kadın öyle bir hırsla yapışmıştı ki, döverek bile ayırmanın imkânı yoktu. Adam yaşlıcaydı. Ağlıyor ve hırıltıyla soluk alıyordu. Geminin sarsılmasıyla elleri kadından kurtuldu ve güvertede kaybolup gitti. Bir köpek gibi uluyan kadın bütün gücünü yitirmişti. Rüzgâr onu da tutunduğu yerden koparıp yere çaldı. Kırılan kol ve bacaklarıyla güverte boyunca kaydı.

Sulara bulanmış bir süprüntü gibi küçük bir çocuk da Marion'un ayakları dibinde yuvarlanıyordu; Marion tek elile yavrucağın saçlarını kavradı.

Kalabalık, can filikasına binmelerine engel olur-

sa Mollon'u denize atmakla tehdit ediyordu. Kamarotlar, filikayı bunlardan kurtarmak için küreklerle onların kayığa yapışmış ellerine vuruyor, parmaklarını kırıyorlardı. Filika nasıl olsa indirilemeyecekti oysa. Mataforaları paslanmıştı. Başka bir can filikasının indirilmesine başlandığı zamana kadar bu aptalca kargaşa sürüp gitti. Areopagus'un yalpasıyla yana doğru savrulan filika, küpeştedeki yolcuları dağılmaya zorladı. Filikanın çarpmasıyla birkaçı baygın halde güverteye yığıldı. Mollon bağırıyordu:

«Salona girin. Burada tehlikedesiniz.»

Birkaç kadın güverteye yığılarak isteri krizleri içinde ağlamaya koyuldular.

Marion, ulur gibi ağlayan çocuğu sıkıca kavradı. Duyması için kulağına doğru bağırdı:

«Kamarana götüreceğim seni.»

Gezinti Güvertesi'ndeki salona geri dönebilmek için verdiği savaştan başka bir şeyi düşünemez olmuştu. Arkadaki bacadan kıvılcım ve alev çıktığını gördü. Hava yanık boya ve duman kokuyor, uçuşan sıcak küller iğne gibi derisini acıtıyordu. Üzücü dünya görüşünü yitirmişti — Mike'ın dramını, Stella'nın pis sırlarını. Dünyanın sonuydu bu — Bir kasırgayla boğuşarak güvertede sürünmek. Bir gezi vapuruyla yola çıkmanın acı alayı, harcanan para, her şeyi unutmuştu. Eğer yaşarlarsa bunları konuşup gülerlerdi.

Marion, yanında taşıdığı çocuğu tanıdı. Darwin'li kadının kızı Phoebe'ydi. Pek gülünç buldu bu durumu. Sımsıkı tutuyordu çocuğu. O kadının çocuğunu kurtarmak çok tatmin edecekti onu. Neredeydi acaba kadın?

Yirmi kişi açık güverteye çıkmaya uğraşıyordu. Bu direniş, Gezinti Güvertesi'nin kapalı kısmının kapısını açık tutuyordu. Yaşlı erkeklerle, kurtuluşu dı-

Tek başına açmasına imkân olmayan kapıdan, onşarıda arayan kadınlardan oluşan bu kalabalık müthiş bir şeydi. Oysa onları dışarıda bekleyen; rüzgârın ve denizin korkunçluğu, yaralanma, ölüm ve eğer korkudan ölmezlerse en azından zatürrieden başka bir şey değildi.

Tek başına aşmasına imkân olmayan kapıdan, onlarla hafif bir çatışma sonucu kendini ve çocuğu içeri attı. Rüzgârın ve dalgaların ulaşamadığı burası âdeta sıcaktı.

Bozulan asansörle Ege Salonu'nun bitişiğindeki kütüphanenin kavşağındaydı. Her şey karmakarışıktı. İlân tahtasına iğnelenmiş yüzlerce fotoğrafla düzinelerle ilân, konfetiler gibi yerlere saçılmıştı. Bunların yanında kırık bardaklar, sandalyeler, kül tablaları, hatta kemanlar vardı. Bir de tekerlekli servis masası. Bütün bu kırık-dökük öteberi, gemiyle birlikte hâlâ bir yandan öteye gidip geliyordu. Perdeler suların ve kusmukların içinde yüzüyordu.

Marion çocuğu, yüzlerce kişinin yerlerde yattığı, ya da oturmaya çalıştığı salona sürükledi.

Gemi Kâtibi Dimitropulos, ayakta kalan birkaç kişiden biriydi. Çevresini almış bir yığın dehşet içindeki yolcunun ortasında her şeye rağmen onlardan apayrı bir insan olarak duruyordu. Parmağını sıkıntıyla gömlek yakasıyla boynu arasından geçirmekten olsa gerek, gömlek yakasındaki çizgi halinde kir dışında beyaz elbisesi temizdi. Kusan, ağlayan, bağıran, kıvranan, yatan, ya da korkudan dili tutulmuş olan yolculardan başka bir şey beklenemeyeceğinin belli - belirsiz hoşnutsuzluğu içinde, her zamanki gibi çevresindekilerinin başlarının üstündeki bir yere bakıyordu. Avusturalyalılardan başka ne beklenirdi ki... Kendi-

sini soru yağmuru antutanlara, hor görürcesine şöyle diyordu:

«Gemiyi terketmek diye bir şey söz konusu olamaz. Neden terkedilsin? Üç güne varmadan Guam'da olacağız.»

Yolcular Gemi Kâtibi'nin bu sâkin halinden bozulmuşlar, bu tutumunu ilgisizliğine vermişlerdi. Mütbiş bir fırtına vardı. Yangın devam ediyordu. Bir patlama duymuşlardı. Bazı kamaraları su basmış, insanlar yaralanmıştı. Bütün bunlarla ilgili olarak başka bir gemiden söz ediliyordu... Broşürlerdeki fasaryaları değil, güven verici sözler istiyorlardı.

Marion salonda halının üzerine çöktü. Çocuğu da bırakmadan bir koltuğa dayandı. İkisi de sırılsıklamdılar. Marion güçlükle soluyordu. Kalbinin atışı düzelmeyecek gibiydi... Her yanda tam bir kargaşalık vardı. Kimse durumu bilmiyordu. Görünürlerde tek kamarot yoktu. Yalnız Dimitropulos.

Birisi şarkı söylemeye başladı. Ricky ve artistlerden biri, kalın bir iple bağlandığı halde birkaç santim boşluk yapmış olan piyanoyu tuttular. Edgar piyanonun başına geçti.

Avustralyalı ve Yeni Zelandalı yolcular şarkıya katıldılar. Şarkıları Ricky seçiyor, Edgar da piyano çalıyordu.

Ricky «Bana eve gidecek yolu göster...» şarkısını söylüyordu. Gülüşmeler oldu. Bundan sonra hepsi birlikte «Artık çağı geldi» adındaki Yeni Zelânda yerlilerinin şarkısını söylediler.

Yaşlı, tık nefes, titrek seslerin meydana getirdiği hüzün verici bir koroydu bu. Marion'un gözleri doldu.

Hoparlörde, törpüler gibi madeni bir ses duyuldu: «Lütfen beni dinleyin...»

Edgar:

«Aman Allah'ım» diye bağırdı. «Hâlâ burada mı bunlar?»

Korkunç bir akıl, düzen ve umut açlığı içinde olan yolcular hafifçe gülümsediler ama sesleri çıkmadı.

«Ben Birinci Zabitim. Durum ciddidir ama daha düzelmiştir. Başka bir gemiyle çok önemli olmayan bir çarpışma geçirdik. Tehlikeli durum önlenmiştir. Telâşlanmanıza gerek yoktur. Bazı can filikalarımız indirildi ama bu sırf öteki teknenin gemicilerine yardım için yapıldı. Çarpışmadan önce, Metaksas Güvertesi'ndeki berber salonunda yangın çıkmıştı. Çarpışma sonucu ufak ölçüde su baskınlarına tanık olduk. Birkaç kişi yaralandı. Arzu eden yolcuların kamaralarına dönebilmeleri için bütün güvertelerdeki su geçmez kapıları ve yangın önleme bölmelerini kaldırıyorum. Doktor bakımına gerek duyanlar, A. Güvertesi sancak ön tarafındaki revire gidebilirler. Yolculuğunuzu çok kötü şartlar içinde sürdürdüğünüz için üzgünüm ve süknet bulmamızı rica ediyorum. Fırtına daha birkaç saat devam edebilir ama daha kötü olmayacaktır. Teşekkür ederim.»

Marion:

«Gel bakayım küçük» dedi. «Gidip anneni bulalım.»

Birkaç yolcu daha kalktı. Kımıldamaktan bile korkan çoğu yerlerinde kaldılar. Birinci Zabit'in konuşması onlara yeterince güven vermemişti ve aşağıda kapalı kalmamak için bekliyorlardı.

Dört güverteyi inmek beş dakika sürdü. A Güvertesi'nin iskele tarafını su basmıştı ve yanık kokuyordu. Kamarotlar bir koridor kavşağında uğraşıyorlar, birisi de avazı çıktığı kadar bağırıyordu. Marion bu-

nun, pijaması kan içinde yaşlı bir adam olduğunu gördü. Kalbi daha büyük bir korkuyla çarpmaya başladı. Birinci Zabit «Çok önemli olmayan bir çarpışma geçirdik» demişti. Ama bu çarpışma gemiyi karanlıkta bırakacak kadar hasar yapmış, kendisi düşmüş, bir gemi yanmış, bir yerlerde madenler birbirine girmişti. İşte, kamarasından onbeş metre uzakta bu çarpışmanın bir kurbanı vardı. Olabilecekleri düşünerek «Aman Tanrım» dedi.

Su geçmez kapılar açıldığından kamarotlar kamara kamara dolaşarak yaralı olup olmadığına bakıyorlardı. Yaralı aradıkları yer geminin bu bölümüydü. Kan içindeki yaşlı adam bunun deliliydi.

Marion'un önünde durduğu kamaradan çığlıklar geliyordu. Marion kapıya vurup cevap beklemeden içeri girdi.

Darwin'li kadınla kocası Marion'a baktılar. Kamara karmakarışıktı. İki çocuk ağlıyordu.

Marion titrek bir sesle:

«Çocuğunuzu getirdim» dedi. «Güvertedeydi.»

Darwin'li kadın ağlıyordu. O da insandı. Titrek bir sesle:

«Senin gemide bulunmandan sevindiğimi açıklamak zorundayım» dedi.

Küçük kız ulur gibi ağlayarak annesine koşarken, Marion:

«Teşekkür ederim» dedi .

«Yukarısı nasıl?»

«Biraz gürültülü. Biraz da rüzgârlı. Bazıları bundan pek hoşlanmadılar ve karaya çıkmak istediler.»

Darwin'li kadın:

«Anlıyorum» dedi.

Marion için yıllardan beri en çok tatmin olduğu bir andı bu. Ama acelesi vardı. Durumun tadını çıkara-

madı. Her zamanki gibi sessiz yaban sığırı avcısı, bir baş hareketiyle Marion'un davranışından memnunluğunu belirtti. Marion kamaradan çıktı.

Geminin başı sulara gömüldüğü zaman Marion hafifçe vardavelâya tutunarak koştu. Yüksek sesle de «Tanrım, sevgili Tanrım, ailemi koru» diye dua ediyordu.

Kamarotlar kızıl saçlı birini çıkarıyorlardı. Karnı parçalanmıştı ama bağırabiliyordu. Kamaranın muşambası üstünde de küçük bir çıkın halinde, yakında dünyanın batacağını söyleyen ufak-tefek yaşlı kadın vardı. Tanrının karayla denizi birbirinden koparıp ayırmakta haklı olduğunu bilmenin huzuru içinde sessizce ölmüştü...

Kamarot Ambros, başka bir kamarotla Burstonların kamara kapısını açmaya uğraşıyor; kapıyı bir, iki santimden fazla aralayamıyor. Büyük bir telâş içinde Rumca konuşuyor iki kamarot.

Marion'un varlığını, görmekten çok hissettiler. Ambros üzüntülü köylü yüzüyle ona baktı. Sağ görmenin sevinciyle:

«Oh Bayan...» diye bağırdı. Ama şimdi parmaklarıyla koparırcasına kapıyı açmaya uğraşan kadının, bu kapının ardında ne bulacağı kaygısıyla doluydu bakışları.

İki gemi çarpıştığı zaman, Mike yatağından fırlayıp Stella'yı tokatlamamak için kendini güç tutuyor, hırsının geçmesini bekliyor, baba-kız ilişkileri bu kadar acı bir noktaya geldiği için üzülüyordu.

Fırtınanın ürküntüsü içinde yatarken, birkaç metre ötesinde binlerce ton çelik birbirine çarpmıştı. Çarpışmanın gürültüsü öylesine müthişti ki kulakları bir süre duymaz olmuş, fırtına korkusunu bile unutmuştu. Saniyelerce ne olduğunu anlayamadı. İlk aklına ge-

ien, kayalara bindirdikleri oldu. Birbirlerinden parçalar koparan gemilerin çelik kenarları bu fikri destekler nitelikteydi.

Ardından, Patricia'nın ranzası ağır ağır üstüne çökmüş ve çığlıklar başlamıştı. Tam bir karanlık içindeydiler.

Mike, bağıranın Stella olduğunu anladı.

Üstüne çöken yatağında Patrica ve bir boy öteye fırlayan portatif yatağında Bumle da ağlıyorlardı ama Stella'nın çığlığı başkaydı. Mike'in arabasının tekerlekleri altındaki çocuğun o çok acı çeken çığlığının bir yankısı gibiydi. Bu sesin ölçüsünü ve belirttiği acıyı ondan daha iyi kimse anlayamazdı.

Arada bir fark vardı.

Bu kez kendisi sorumlu değildi.

Ama gene de büyük bir korkuya kapılmış, eli ayağı kesilmişti. Öte yandan, birkaç gün öncesine kadar Stella'ya beslediği büyük sevgiyle dolmuştu yeniden.

«Her şeyimi veririm - sağlığımı, paramı, arabamı, her şeyimi...

Yalnız çocuğumu verememem.

Onu isteyemezsiniz benden.»

Kımıldayamıyordu.

Bir an, ağır yaralanmış olmaktan korktu. Ama gerçekte parçalanan ranza tahtalarının ve bu ranzadaki Patricia'nın altında kalmıştı sadece.

Bumble karanlık ve gürültü korkusundan ağlıyordu.

Gürültü dinmemişti. Bir yerlerden rüzgâr giriyordu. Mike rüzgârın parçalanmış bir gövde aralığından girdiğini uzun süre anlayamadı. Tüyleri diken diken eden bir çığlık gibi doluyordu rüzgâr kamaraya. Sanki katı bir maddeymiş gibi esiyordu rüzgâr; soğuğu,

ve denizin hırsını da getiriyordu; şiddetli serpintiler halinde.

Patricia:

«Korkuyorum baba» diye bağırdı. «Oh babacığım, nerdesin?»

Mike:

«Sakın kımıldama olduğun yerden» dedi.

Kırık tahta ve madenlerin üstüne düşmesinden korkuyordu.

«Üstünü ört» diye ekledi.

Kaburga kemiklerinin üstündeki ağır yükten kurtulmaya çalıştı. Bunun mümkün olmadığını görünce telâşa kapıldı.

Stella'nın çığlıkları devam ediyordu. Dayanılır gibi değildi. Nereden bulup söylüyordu bu sözleri? Ne korkunç bir yalvarıştı bu, ihanet ettiği çılgın bir Tanrı'ya?

Mike bağırdı:

«Stella yeter. Yeter artık. Tükettin kendini. Geliyoruz yardımına.»

Ne yapıp yapıp onun yanına gitmem gerek.

Nerede bu insanlar?

Herkes yüzüstü bıraktı beni. Kimse gelmeyecek. Gelmeyecek. Ah!..

Stella inliyordu. Bağıracak gücü kalmamıştı. Çok geçmeden rüzgârdan, sudan, kan kaybından ölecekti; buz gibi olacaktı.

Mike dizlerinin ve ellerinin bütün gücüyle abandı. Üstündeki ağırlık ancak bir, iki santim kımıldadı.

Ah bir ışık olsaydı.

«Patricia» diye seslendi.

«Korkuyorum baba. Oh babacığım, ölecek miyiz?»

«Hayır Patricia. Dinle beni. İn aşağı.»

«İnemem.»

«İnersin Patricia.»

«İnemem inemem. Merdiven yok. Görmüyorum.»

«Tutunarak aşağı sallandır kendini.»

«Yapamam.»

Mike bir süre bekledi. Sonra:

«Elini yatağın kenarına koy» dedi.

Sol elile Patricia'nın elini aradı:

«Nerde elin Patricia?»

Patricia boşuna yere:

«Burada» dedi. «Annem nerede? Ölecek annem. Neden gelmiyor?»

Bunu Mike da bilmiyor, anlayamıyordu. Marion'un, Stella'nın altına düşen yatağında olmadığına memnundu. Belki o da çığlık çığlığa olacaktı şimdi. Ama belki, bulunduğu yerde, durum daha da kötüydü. Çıkıp onu aramalıydı...

Eli Patricia'nın dirseğine değdi. Parmakları ıslandı. Kanlıydı Patricia'nın dirseği.

«Parmakların yerden ancak birkaç santim yukarıda olmalı Patricia» dedi. «Bırak kendini aşağı.»

«Bırakamam. Neden bırakayım? Korkuyorum.»

Sabırsızlanan Mike bağırdı:

«Neden dediğimi yapmıyorsun Patricia?»

Bağırır bağırmaz pişman oldu. Ne hakkı vardı?

«Zararı yok çocuğum. Sen oradan inmedikçe benim buradan çıkmama imkân yok da...»

Patricia kendini bıraktı.

«Su var burada» diye bağırdı. «Batıyoruz.»

«Hayır. Batmıyoruz.»

Mike üstündeki ağırlığı gene kaldıramadı. Patricia'nın ağırlığının kalkması önemli değildi. Umutsuzluğa düştü. Tekme attı. İtti.

Banyo aydınlandı. Banyoyu kamaradan ayıran kapı

kapalıydı; ama şimdi kapının çevresinde dikdörtgen bir aydınlık belirmiş, kamaradaki korkuyu yenecek kadar bir ışık serpmişti içeri.

«Patricia beni dinle. Banyoya git ve ne durumda olduğunu anlat bana.»

«Baba, Stella, kan var...»

«Sen dediğimi yap. Banyoya bak... Nasıl?»

«Ne demek istediğini anlamıyorum baba.»

«Su basmış mı orasını da? Kırılan dökülen var mı?»

«Su var içinde.»

«Çok mu?»

«Burası gibi.»

«Bumble'ı al, oraya götür. Orada durun.»

«Gitmem baba. Korkuyorum. Sen nasıl çıkacaksın oradan?»

«Dediğimi yap Patricia. Dikkatli ol.»

Patricia:

«Kamaradan çıkamayız baba» dedi. «Kapı bir tuhaf olmuş.»

«Olsun. Banyoya girin siz.»

Patricia'nın sendeleyerek yürüdüğünü görüyordu.

«Stella'ya bakma» dedi. «Git sen... Ben ilgileneceğim Stella'yla.»

«Korkuyorum baba. Ya buradan çıkamazsak?»

«Biliyorum kızım. Ben de korkuyorum. Şimdi git sen.»

Patricia küçük kardeşini alıp banyoya geçtikten sonra Mike üstündeki ağırlığı elleriyle kaldırmaya çalışırken, bir yandan da ayaklarını gerebildiği kadar gererek tekmelemeye başladı. Gücünün üstünde bir gayret harcıyor, Stella da durmadan inliyor ve bağırıyordu.

Bir süre sonra üstündeki ağırlıkta bir gevşeme oldu ve bir yerlere takılan ağırlığın köşesi kurtuldu. Mike ayaklarını kırarcasına tekmelemesini sürdürdü. Sonra yataktan çıkmaya çalıştı. Kıymıklar ve maden parçaları elbisesini ve etini parçaladı ama, ağırlığın altından da çıkmayı başardı. Bumble'in portatif karyolasının kırılıp düştüğü, valizlerin yayıldığı, suyun aşağı yukarı iki santim yükseldiği döşemeye yığıldı.

Yarıktan içeri dolan serpintiyle bir anda sırılsıklam oldu. Güçlü bir serpintiyi göğüsleyerek Stella'ya doğru süründü.

Ne olduğunu iyice görmenin imkânı yoktu ama anlaşıldığına göre gövdenin çeliği ince bir kalay levha gibi parçalanmış ve iki ranzayı kibrit çöpü gibi ezmişti. Stella bu karmaşık yığının içindeydi. Korkudan buz kesilen Mike «Tanrım» dedi. Ölecekti kız.

Stella inliyor, titriyor, mırıldanıyordu. Mike'in onu arayan elleri ılık kana bulandı. Stella bu kanın içinde yatıyordu. Mike:

«Benim küçücük kızım» diye bağırdı.

Stella duyulur, duyulmaz:

«Yaralandım' baba» dedi.

«Seni buradan çıkaracağız. Bir yerin kırılmış olmalı yavrum. Mümkün olduğu kadar kımıldamamaya çalış.»

Ellerinin çok hafif dokunuşuyla nerelerinin kırılmış olabileceğini araştırdı. Kolları ve bacakları sağlamdı. Battaniyeler, tahta ve çelik birbirine girerek genç kızı sarmış olduğu için kesin bir kanaat edinmesine imkân yoktu.

Büyük bir özenle kırık tahta parçalarını temizlemeye başladı. Denizden esen ıslak hava yüzünde patlıyor, onu sersemletiyor, kulaklarını sağır ediyordu. Geminin sallantısı onu sağa, sola atıyor; Mike gene

de kızının çevresindeki tahta parçalarını temizleme işini sürdürüyordu. Kafasındaki tek düşünce buydu.

Kızına her şeyin düzeleceğinden, ona olan sevgisinden söz ediyordu. Stella onun üzüntüsünün sevgisinden doğduğunu anlıyordu. Onun ağladığını düşündü.

Dakikalar sonra , zaman zaman aklı başına gelen, zaman zaman da kendini kaybeden Stella babasının ellerinin sçlarında ve yüzünde, ona acı veren şeyin ne olduğunu anlamak için erişebildiği yerlerde dolaştığını duydu. Babasını şimdi çok iyi anlıyor ve yaptıklarından müthiş bir utanç duyuyordu.

Bu duygusunu ona söylemesi önemliydi. Uyursa unutabilirdi. Uyandığı zaman da her şey çok değişmiş olabilirdi.

«Baba» diye fısıldadı.

«Kımıldama yavrum. İyice temizledim seni saran şeyleri.»

«Çok üzgünüm baba.»

İçeri dolan havanın kükreyişi arasında Mike söylenileni duydu, anladı, üzüntü ve sevgiye boğulmuş olarak ağlamaya başladı.

«Ben de kızım.»

«Ama baba, ağlıyorsun sen.»

Kamarotlar hızlı hızlı kamara kapısına vuruyorlardı. Mike, Marion'un sesini duyup rahatladı.

24

TÜRK TELSİZ Zabiti Barutçu, telsizle tehlike sinyalini verdikten sonra, gemi terkedildiği zaman bu sinyalin otomatik olarak sürdürülmesini sağlayacak hazırlığı yaptı. Gerektiğinde can filikasına götürmek için bataryalı bir telsiz vericisi hazırladı.

Böyle düşünenlerin bulunabileceğini biliyor, ama geminin terkedileceğini ummuyordu. Savaş, açlık, ihtilâl, deprem ve yokluk görmüştü. Bu deniz kazasını da atlatacağından emindi.

Kaptan'ı köprüden almışlar, götürüyorlardı. İlginç bir durumdu bu. Geminin yönetimi Tomazos'a kalmış oluyordu. Tomazos iyi bir insandı ama ezikti ve son zamanlarda kendini içkiye vermişti. Değerli bir denemeydi bu. Gemi yönetimi sorumluluğu, insan ölmezse, bu ezikliği yok edebilirdi.

Barutçu mutsuzluğu bilirdi. O da eşini kaybetmişti; ölümle ama aldatılma yoluyla değil; acı çekmişti... Gerindi. Sırtı ağrımıştı. Bir bardağa dörtte üç oranında elma suyu koyup, içti; beklemeye başladı...

Tam bir karanlık içindeki Tomazos bir yığın sorunla karşı karşıya kalmıştı. Makine dairesi cevap vermiyor, geminin düdüğü ötmüyordu. Yannopulos, dümen dolabıyla dümen arasındaki bağlantıyı sağlayan düzenin iş görmediğini bildirmişti. Hoparlör çalışmıyordu. Ama su geçmez 23 kapıyı idrolik bir el mekanizmasıyla kapatabilirdi. Bu kapıların kapanması için bir düğmeye basmanın yeterli olacağını savunan broşür yalan söylüyordu.

Şimdi sorumluluk büsbütün omuzlarındaydı; bu çok ağır bir yüktü: Bu gemiyi işleten ama sorumlulukları karada kalan mal sahipleri, başta Yunanistan ve Panama olmak üzere hükümetler, ayrıca her devletin, eyalet ve limanın sağlık, güvenlik ve kolaylıklar hakkında kendi özel kuralları vardı. Bunlara karşılık Areopagus'un gezici bir elçilik gibi muamele görmesi gerekiyordu.

Bütün bunlardan başka, karşılaştıkça öğrenilen, acele tedbirleri gerektiren daha bir yığın iş. Zararı öğrenmek (ve bu zararı karşılama yollarını bulmak); su

baskını olursa kontrol altında tutmak; elektriği sağlamak. İlgili makamların durumun ağırlığını anlayabilmeleri için kıyıya raporları ulaştırmalıydı. Geminin gördüğü, yolcuların da görebileceği zararı öğrenmeliydi. Bütün bu konularda yeteri kadar bilgi sahibi olduktan sonra yolculara güven vermeli, onlara gerçeği bildirmeliydi. Dimitropulos ve emrindekiler; çocukları; can yeleklerini, yaralıları; kamaralarında, ya da su geçmez kapılar arasında kapanıp kalmış olanları yoklamalıydı. Yolcuların can yeleği eğitimlerini alayla, yarım bir ilgiyle izleyişlerini hatırladı. Herkese can yeleği sağlanmıştı. Gemi kalabalık değildi. Gerektiğinde daha da verilebilirdi... Mürettebat ve yolcuların yalnız güvene değil, düzen ve uyarılara da ihtiyaçları vardı. Mollon'a:

«Aşağı in ve Gezinti Güvertesi'nin kontrolunu eline al Tom» dedi. «Avusturalyalılara nasıl lâf anlatılacağını bilirsin sen. Bana da durumu bildir.»

Tam o anda Seattle Doll patladı. Mollon:

«Aman Tanrım» diye bağırdı. «Vah zavallılar!»

Tomazos devam etti:

«Eğer filika indirebilersen, indir. İmkân bulursan, bunu yapman gerek Tom.»

Makris'e de:

«Elektrikler söndü» dedi. «Emirleri yerine ulaştıracak bir ekip kur bana. Su baskını, hasar ve yangının ne durumda olduğunun bilinmesini istiyorum. Otomobiller yerlerinden oynadı, safra sarnıçları delindi, ya da bazı yerleri su bastıysa bana bildir; kullanma olanağı bulduğumuzda tulumbaları ele alayım ve dengeyi sağlayabileyim...»

Tomazos fırtına ve çarpışma yüzünden yolcuların yaralanmış olabileceklerinin farkındaydı. Yerlerinden oynayan ağır eşya, masa, sandalye ve dolaplar onları

yaralayabilirdi... Onlar da tam bir karanlık içindeydiler. Bazıları içmekte oldukları kahveden haşlanmış, çalgı âletleriyle yaralanmış olabilirlerdi. Tabaklar, çanaklar, bardaklar ve şişeler muhakkak kırılmıştı. İçkiler halıları berbat etmiş olmalıydı. Alkollü içkiler alev alabilirdi. Böylece ortaya çıkan ciddî bir yangını hatırladı. Kamaralarda hasar, su baskını ve yaralılar olabilirdi. Çocuklar korkacaklardı... Tomazos, emirleri yerine ulaştırmak üzere kurulan ekipten ilk haberciyi, doktorları alârma geçirmek üzere revire gönderdi.

«Yaralı sayısının fazla olması ihtimaline karşı hazırlıklı olmalarını söyle» dedi. «İmkân bulur bulmaz kendilerine daha battaniye sağlayacağımı söyle.»

Her konuda bilgi edinmek için çaresizlik içinde beklemeye başladı. En büyük hasarın, çarpışmanın yer aldığı bölmenin ardında, geminin iskele tarafında olduğu kanısındaydı.

Radar da sustuğu için, hiç bir şekilde ondan faydalanmak mümkün değildi. Ama Tomazos, Areopagus'un kasırga rüzgârına kapıldığını ve en çok yirmi mil ileride, rüzgâr altına düşen bir kıyı bulunduğunu biliyordu. Makineler çalıştırılmazsa, iki saat içinde kayalara bindirip parçalanacaklardı. Makineler çalışmazsa, gemiyi rüzgârın yolundan çıkarma olanağı yoktu. Bu arada, gemisinin batmayacağı düşüncesiyle, şimdi ikiye bölünmüş olarak yanan gemiden hayatta kalmış olanları kurtarabilmek için can filikalarının indirilmesini emretmişti. Kaptan köprüsünden arkaya baktığı zaman, uğuldayan rüzgârın getirdiği serpintilerden ıslanarak, Areopagus'un arka bacasından alevler ve kıvılcımlar çıkmakta olduğunu gördü. Dehşet içinde kaldı. Güvertede yuvarlanan bir oksijen tübü patladı. Tomazos, gemisinin batmayacağı umudunu yitirir gibi oldu...

Geminin yana yatmış olmasından ötürü sancak tarafındaki can filikalarını indirme durumuna getirmek mümkün olmadığı için Mollon, iskele tarafındaki can filikalarının indirilmesini emretti. Yalnız iskeledeki can filikalarının kullanılmaya elverişli olması demek, yolcu ve mürettebatın ancak yüzde ellisinin can filikalarından faydalanabileceği demekti.

Mollon ve gemicilerin bir kısmı can filikalarına saldıran bazı yolcularla boğuşmak zorunda kaldılar. Can filikalarından birisini indirmek mümkün olmadı. İkincisinin motoru çalışmadı. Sonunda Mollon'un olduğu filika Areopagus'un kıç arkasına geçebildi ama orada stop etti. Mollon, Areopagus'un rüzgâr altında durarak filikanın motoru yeniden çalışıncaya kadar sövüp durdu. Sonra, öbür geminin yanmış olduğu bölgeye yöneldi.

Seatlle Doll'dan iki filika indirilmişti. Bunlardan birinde aşağı yukarı yirmi kişi vardı. Filika alabora olunca bir düzine adam daha filikanın kenarlarına tutundu. Filikaya çarpan her büyük dalga bir, iki kişiyi sürüklüyordu.

Bir patlama korkusuyla boş olarak indirilmiş ikinci filikaya bir düzine adam kendini atmış, ya da tırmanmıştı. Ama bu filika gemiden uzaklaşamamış, kıçı gemiye çarparak su kesiminin az üstünden yara almıştı. Bu sırada Seattle Doll da batmış ve filikayı kendisiyle birlikte sürüklemiş, filikadakiler denize dökülmüştü.

Bunlardan birkaçı kurtulmuştu; çoğu çıplak ve yara, bere içindeydi Mollon'un filikası yanlarına ulaştığı zaman. Hepsi mazota bulanıp kaygan bir hal aldıklarından, dalgaların böyle dağlar gibi yükseldiği bir denizde onları yakalayıp filikaya çekmek çok zordu.

Seattle Doll kurbanlarının başka bir bölüğü kur-

tarma salının üstündeydi. Bir kısmı da, ya sala, ya da saldan uzanan ipe tutunmuştu. Görüş alanı sıfırdı. Soluk almak çok zordu. Dağ gibi dalgalar salın üstünden aşıyordu. Sonunda öyle bir an geldi ki salı gazete gibi ikiye katlayarak üstündekileri havasızlıktan ve suyla boğdu. Bazıları kramp girip boğuluncaya kadar saldan kurtulmaya çalıştılar. Birkaçı mazota bulanmış olarak, Areopagus'un filikasının gelip kendilerini kurtarmasını beklediler.

Bu zavallılardan kiminin kolları, bacakları kırılmış; kimi mazot yutmuştu. İki kişi delirmiş gibiydi. Bunları can filikasına, ardından da Areopagus'a almak çok güç oldu.

Zabitlerin ve gemicilerin Tomazos'a peyderpey getirdikleri bilgiler nereleri su bastığı, hangi yüklerin kayarak yer değiştirdiği konusunda sağlam bir fikir edinmesini sağladı. Yirmi iki otomobilden bir kaçı celik kabloları koparıp yuvarlanmıştı; ama ateş almadıkları sürece, yarattıkları dengesizliğin önemi yoktu. Hangi bölümlerde tulumba gerektiği hakkında bir fikri vardı artık. Bilmediği, bu tulumbaların çalışıp çalışamayacağıydı. Yükün çoğunluğu iyi durumdaydı. Teknenin puruva ve kıç dengesi fena değildi.

Makineleri çalışsa bile Areopagus'un kumandalara hemen boyun eğeceğine aklı yatmadığından, Tomazos demir atmamıştı. Makine dairelerinden birinin büsbütün elden çıktığı kanısındaydı. Gereken manevrayı yapabilmek için bile bir makine dairesinin sağlayacağı güçten daha fazlasına ihtiyacı vardı. Ama ne olursa olsun acele bir şeyler yapmak zorundaydı. Manevra için gerekli alan çok geçmeden daralacak ve kayaların tehlikeli kesiminde manevra yapmak zorunda kalacaktı. Gemi şimdiden 10 derece iskeleye yatmıştı. İskeleye bundan fazla su girmesini kesin ola-

rak önlemek gerekliydi. Yoksa Areopagus alabora olurdu. Tulumbayla su çekme işlemine iskele tarafından başlaması gerekiyordu.

Geminin elektrikleri yandı. Tomazos'un ilk gördüğü şey, sağlam radarın da çalışmadığı oldu. Hafifçe gülümsedi. Kaptan Vafiadis kimbilir ne kadar sevinirdi radarın işe yaramaz hale geldiğini görünce.

İlk telefon konuşması Başmühendis'le oldu. Bay Bitsios'un sesi çok hafif geliyordu ama hiç olmazsa muhabere borusu gibi telefon da battal duruma gelmemişti.

«Durum nasıl?»

«Kim konuşuyor?»

«Birinci Zabit Tomazos.»

«Kaptan nerede?»

«Yaralandı.»

Bitsios ilgiyle, belki de memnunlukla:

«Yaaa...» dedi. «Nedir benden istedikleriniz?»

«Faydalanabileceğim ne verirsen.»

«Pek bir şey veremeyeceğim. İskele kazanı ve makine dairesinin işi bitik. İskele pervanesinin şaftı kırıldı. Türbin bile buhar kaçırıyor. Hiç, hiç güç yok...»

«İskele kazanının durumu tehlikeli mi?»

«Her şey tehlikeli. Tımarhaneden farksız burası. Ama çocuklardan bazıları yakıt ve ana buharı kapattılar.»

«Kayıbınız var mı Bay Bitsios?»

«Ah, evet.»

«Çok üzüldüm.»

«Çocuklardan birkaçını kaybettik.»

«Sancak tarafı nasıl?»

«Bir süre sonra bir şeyler yapabileceğimizi sanıyorum. Bakalım. Evet artık elektrik varken, bakalım.

Size haber veririm. Bildiğim kadarıyla söyleyeyim, buharımız var ve sancak kazanları çalışıyor.»

«Tulumbalar nasıl?»

«Boktan. Gezicileri ve yedekleri kullanabilirsiniz...»

«Yakıtta sızıntı var mı?»

Bitsios bildiği kadarıyla ona durumu anlattı. Tomazos'un düşündüğü gibiydi. Bütün hasar ve su baskını iskele tarafındaydı. O yandaki 10 derecelik yatıklığa rağmen, Guam'a kadar olan uzun yol boyunca buharı arttırmak için, sancak kazanlarına gerekli olan sancaktaki sınırlı ölçüde, yakıtı dışarı atmamalıydı... (Hong Kong'a daha yakındılar ama aralarında fırtına vardı.) Günde belki 150 ton olmak üzere üç gün sancaktaki yakıtı kullanacak; iskele tarafındaki sular tulumbayla dışarı atıldığı zaman, geminin o yana olan yatıklığı daha kötüleşmeyecekti. Tehlike yaratabilecek nice kasırga rüzgârları vardı daha. Sâkin bir deniz kesin olarak umulmamalıydı....

Edindiği bilgiler, her şeye rağmen su geçmez 23 kapıyı açmak için yeterliydi. Bilinmeyen bir yarıktan bir su baskını olabileceği, geçitlerin ve alttaki güvertelerin bir an içinde su altında kalabileceği kuşkusuna rağmen kapıları açtı. Ondan sonra da Dimitropulos'a, kamarotların kamaraları dolaşmaları için emir vermesini söyledi.

Tam bu sırada Avustralyalı doktor telefon etti. Tomazos ona:

«Ben de şimdi seni arayacaktım» dedi. «Ne var, ne yok?»

«Durum öyle berbat ki Nikolaos, anlatacak zamanım yok. Su geçmez kapıları açabilir misin? Hiç olmazsa on dakika için. Kapanıp kalmış ve yaralanmış insanlar olmalı. Acele yardımlarına koşulmazsa ölürler.»

«Sen telefon ettiğin sırada kapıları açtım Daniel. Dimitropulos'a da, kamaraları dolaşmaları için kamarotlara emir vermesini söyledim. Battaniye ve havlu da göndereceğim. Belki sıcak çorba ve sandviç de gönderirim, yaşarsak eğer.»

«Yaşayacak mıyız dersin?»

«Evet Daniel, çok umutluyum... Söyleyeceğin başka şey var mı?»

«Ağrı kesiciler de öteki ilâçlarımız da az. Belki de kan...»

«Telsizle ilâç isteyebilirim ama, bütün gemiler fırtınadan kaçmıştır. Belki birkaç saat sonra uçakla göndermeleri mümkün olur. İstediklerinin bir listesini çıkar, bana gönder, Barutçu telsizle bildirsin... Hangi gruptan kan istiyorsun?»

«Hangi grup olursa olsun.»

«Çok mu?»

«Sanırım Nikolaos.»

«Anlıyorum... Hoparlörle kan isteğinde bulunmak yolcuları telâşlandırabilir... Yarım saat sonra olsa olur mu?»

Dempsey:

«Eğer yarım saatin bir şey sağlayacağını umuyorsan, peki» dedi. «Çıkar bizi buradan Nikolaos. Bu insanlardan bazıları ölebilir. Bazılarının yanıkları var... Revirde yatırılmaları lâzım.»

Sık sık tedirgin edilmesine rağmen Tomazos artık dikkatini en büyük düşmanları olan denize ve havaya verebilirdi. Altı, yedi saatten beri görev başında olan Yannopulos'tan dümeni aldı. Areopagus artık şöyle böyle yol alabileceğine göre dümenden faydalanılabilirdi. Gemi hiç bir biçimde dalgaların ve rüzgârın keyfine bırakılamazdı. Bırakıldığı zaman kayalara sürüklenmesi kaçınılmazdı. Gemi kötü bir ölçüde de

yalpa yapıyordu. Bu da çok tehlikeliydi. Rotada ve hızda az da olsa bir değişiklik yapılamazsa bu yalpa gittikçe artabilir ve teknenin alabora olmasına bile yol açabilirdi.

Bütün istediği geminin başını dalgalara ve rüzgâra çevirmekti. Ama makine dairesinin sağlayabildiği güç böyle bir manevra için yetersizdi. Bunu yapamaması geminin felâketi demekti. Bazı dalgaların yüksekliği otuz metreyi geçiyordu. Tek çıkar yol demirlemekti. Bu da büyük bir tehlikeyi göze almak olurdu. Çünkü deniz zinciri koparabilirdi.

Demirlerin ikisini birden atmaya karar verdi. Areopagus tek demirle sürüklenebilirdi. Bu da başarı sağlamazsa artık yapacak şey kalmıyordu; ve hemen, gereken can kurtarma tedbirlerini alması gerekecekti.

İskele ve sancak demirleri atıldı. Uzun süre hiç bir değişiklik olmadı ama sonunda Areopagus dalgalara ve rüzgâra baş verecek biçimde döndü.

Tomazos, Bitsios'tan sancak makinesine ne güç verebilirse vermesini istedi.

Areopagus demirlere asılıyor, gereğinden fazla ısıtılmış şaftı ve aşınmış pervanesiyle tek makine, demir zincirlerindeki müthiş zorlamayı azaltmaya çalışıyordu. Areopagus, rüzgâr ve dalgaların nefes aldırdığı zamanlar demir zincirlerini boşluyor, ama hemen sonra geri atılıyordu.

Tomazos şimdi öteki sorunlarla uğraşıyordu. Emirler veriyor, telefonda konuşuyor ama her an korkuyla demir zincirlerinden birinin, ya da ikisinin birden kopmasını bekliyordu.

Bir ara, saatine göz atacak fırsatı buldu. Gözleri şaşkınlıkla büyüdü. Altı saat olmuştu. Bu felâketi atlatabileceklerine inandı.

BARBARA:

«Senden nefret ediyorum» diye bağırdı. «Pis, vahşi ve bencil bir adamsın sen.»

Tornetta hafifçe güldü:

«Metresim değil de, karımmışsın gibi konuşuyorsun.»

Barbara sustu. Bir metres durumunu hiç bir biçimde inkâr edemezdi. Üstündekiler yatağın çevresine dağılmıştı. Kendisi de hemen hemen çıplaktı. Tornetta'ya bir tokat attı ve o daha başını çekmek fırsatını bulamadan uzun tırnaklarıyla burnunu tırmaladı. Durumunun bir metresten çok daha aşağılık olduğunun farkında ve bunun üzüntüsü içindeydi. Kendisini iğrenç bulmayacak kadar suçsuz değildi. Hayatından bir yığın erkek geçmişti ama hiçbirine karşı böyle bir duygu beslememişti. Doğru, onu baştan çıkarmışlardı ama hiçbiri hor görmemişti. Oysa bu adam, dört başı mâmur bir biçimde keyfini getirirken bile, onu hor görerek kollarında tutuyordu. Uluorta kavgaya başlamasının nedeni de buydu.

Tornetta onun bileğini tutarak arkaya doğru büktü. Ya koluyla birlikte arkaya kaykılacak, ya da boşuna yere acıyla bağıracaktı. Kamarasını, şu sırada bir yerlerde içmekte olan Rowena adında başka bir dansözle paylaşıyordu. Tornetta'ya:

«Evet, pis bir adamsın» dedi. «Ve hırsız. Bilmiyor muyum sanıyorsun?»

Tornetta suçunu kabullenecek bir adam değildi. Ama şimdi şaşkınlıktan gözlerini kırpıştırdı. Tuttuğu bileği biraz daha bükerek:

«Ama güzeldi, değil mi?» dedi. «Kıvranıyordun.

Neden kıvrandın? Ve karnın... karnın nefret etmiyordu benden. Fırındaki bir turta gibi kabarıyordu.»

Bir zevki kabullenmiş etin o küf gibi kokusunu hâlâ duyuyordu. Barbara onu tehdit etti:

«Herkese söyleyeceğim. Senin hırsız olduğunu herkese anlatacağım. Kayıplarını bilirler onlar. Saati göstereceğim...»

Tornetta, kızın canını yüzünü ter basacak kadar acıtarak:

«Ne yapacaksın?» diye bağırdı.

Canının yakılabileceğini hiç düşünmemişti kız. Çok acı çekiyordu. İçi nefretle doldu. Söylediklerini yapmak aklından geçmemişti. Delilleri yetersizdi ama içgüdüleri gerçekti: Nereye kayboluyordu zaman zaman? Kendisine armağan ettiği saat. Geminin mağazasından değildi o. Altın bir kadın saatının ne işi vardı onda? Böyle bir saat kayıptı. Bir kadının bağıra bağıra, altın saatının kaybolduğundan yakındığını duymuştu. Orta yaşlı, dindar bir Avustralyalıydı kadın. Tornetta'yı mahkeme mahkeme sürüdürecekti. O, Barbara, delillerini yazılı olarak verecekti.

Tornetta onun aklından geçenleri okumuştu:

«Nerede?» diye sordu.

Barbara:

«Ha...» diye alay etti.

Tornetta ona elinin tersiyle vurarak yataktan atladı. Az kalsın düşecekti. Deniz de amma kötüydü ha. Barbara hemen gidip kendisini şikâyet edemezdi. Çıplaktı; çırılçıplak. Tuvalet masasının üstündeki şeyleri hırsla öteye beriye attı. Sonra sendeleyerek küçük banyoya girdi. Kadınların davranışlarını bilirdi. Barbara ulur gibi bağırarak, onun peşinden gitmek için doğruldu. Tornetta banyodaki krem şişelerinin ardında saatı gördü.

Tam bu sırada parça parça kopan çeliğin çatırtısı duyuldu. Hemen elektrikler söndü. Her şey o kadar beklenmedik, o kadar dehşet vericiydiki Tornetta müthiş korktu. Bu korku gürültüden, madenlerin çatırtısından, uçar gibi banyo bölmesine fırlatılmış olmasından değildi; biliyor ve inanıyordu ki, Bay Rossi'nin intikamını almak için çocukluk günleri Allah'ının onu aradığı düşüncesindendi.

Bu an geçti. Sıtma nöbeti geçirir gibi titreyen Tornetta kendini çok kötü ve bitkin hissediyor, düşünemiyordu. Bir yerden su fışkırıyordu. Duş mu açık kalmıştı? Duşun altında mı duruyordu? Hayır. Denizin şiddetli serpintilerini farketti ve geminin batmakta olduğuna karar verdi.

Gerçek bir paniğe kapılmıştı. Saat... O da bir yerlere fırlamış olmalıydı. Bütün şişeler kırılmıştı. Kırık camların üstünden geçti. Barbara inliyor ve yardım istiyordu. Ondan istiyordu bu yardımı. Ne kepaze şeylerdi şu kadınlar.

Bir kibrit çaktı. Bir tane daha. Saatı bulup buradan çıkması gerekti. Hiç bir şey ispat edemezdi o zaman. Öyle bayağı bir kızdı ki, kimsenin ona kulak vermeyeceği muhakkaktı.

Üçüncü kibrit, banyo küvetinin dibinde duran saati aydınlattı. Tornetta saatı cebine koyup yürümek istedi. Ama boşuna oldu bu. Kendini çok kötü hissetti. Geminin sallantısı, karanlıkta çok korkunç oluyordu. Aberystwyth'li dansözün vücuduyla uğraşırken nasıl olmuştu dą anlayamamıştı bunu? Geminin sallantısı öyle fırlatıyordu ki insanı, ayakta durmaya çalışmak çok tehlikeliydi. Geminin sonu gelmişti. Hiç bir şeyin kurtulması olanağı yoktu. Müthiş bir korkuyla sendeleyerek banyodan çıktı. Hiç bir şey göremiyordu. Barbara inliyordu. Budala. Onu görmediğine

göre hiç bir yardımda bulunamazdı. Canı cehenneme.

Cebindeki kibritlerle kendi kamarasını buldu. A 145'in ön taraflarında—ki burası geminin kıçına doğruydu—bağırmalar, feryatlar duydu. Hiç oralı olmadı. Kendi derdi kendine yetiyordu. Çok kötüydü. Ciddî bir durumdu bu.

Squibb elinde bir elektrik feneriyle kamarada çabalayıp duruyordu. Can yeleğini takmıştı.

Gemiyi terketmek üzere hazırlanmış olmasını korkaklık saydığı için özür diledi.

«Çarpıştık» dedi. «O ne gürültüydü o.»

Tornetta:

«Ben çok kötüyüm» dedi. «Çok kötüyüm.»

Kendisi için önemli olan, bu haliydi. Hastalık yeni bir şeydi onun için. Squibb'in kendisiyle ilgileneceğini, yakınlık göstereceğini, hastalık konusundaki uzun tecrübelerinden ötürü bazı tavsiyelerde bulunacağını umdu.

Ama Squibb ters ters sızlandı.

«Başının çaresine bak. Hakketmiştin sen bunu.»

Tornetta üzüldü. Kan beynine çıktı. Bakındı hele şu domuzun yediği halta.

Squibb bu durumdan faydalandı:

«Ben hastayken gülmüştün sen. O pespaye dansözü buraya getirdin. Ne bir fincan çay verdin bana, ne de hatırımı sordun...»

«Önemsizdi senin hastalığın.»

Squibb hiç olmazsa gemide her şeyin yolunda gittiği bir sırada hasta olmuştu. Bu öyle miydi ya? Belki gemiyi terketmek zorunda kalacaklardı. Ona, Tornetta'ya yardım edilmeliydi. Yoksa işi tamamdı.

Squibb içerledi:

«Önemsizdi ha? Önemsiz buldun demek? Aldanıyorsun. Çok hastaydım ben.»

Tornetta:

«Sen bir korkaksın» diye bağırdı. «Kaçmak üzere hazır bekliyorsun. Senin gibi erkek çok var karılar hamamında.»

Hırstan kuduruyordu. Kendi haline bakmadan neler söylüyordu budala. Dayağı haketmişti.

Squibb cevap verdi:

«Sen de beş para etmez, aşağılık, gaddar adamın tekisin.»

Tornetta fenere doğru koştu ve yumruğunu Squibb'in midesine indirdi. Fener Squibb'in elinden düştü ama sönmedi. Squibb'in ayakkabılarının üstünde yanmakta devam etti. Squibb döşemeye yığıldı. Ağlamaya başladı.

Tornetta feneri aldı. Telâşla gözleri açtı. Eğer gemi batıyorsa hemen kendini bir filikaya atmalıydı. Ele geçirdiği dolarları yitirmenin hiç bir anlamı yoktu. Anahtarları bulmak için her şeyi sağa sola fırlattı. Telâşından neredeyse ağlayacaktı. Dolarları, Squibb'in fotoğraf makinelerinin birinin mahfazasına doldurdu. Squibb ağlar gibi söylenip duruyordu:

«Hesabını vereceksin yaptıklarının... Seni şikâyet edeceğim... O dansözü de... Cezalandıracaklar seni... Önüne gelene saldırıp, geçip gideceğini mi sanıyorsun?...»

Tornetta zorlukla can yeleğini takıp, gene zorlukla bağladı. Boynuna astığı fotoğraf makinesi mahfazasını düşürebileceğini düşündü. Mahfazayı boynundan çıkarıp kayışını bileğine doladı.

Squibb'in fenerini de alarak kamaradan çıktı. Vardavelâya tutunarak arka tarafa, en yakındaki merdivene doğru sendeleye sendeleye yürüdü. Areopagus'un

işinin bitik olduğundan zerre kadar kuşkusu yoktu. Ama belki hemen batmazdı. Bağırmalar, çığlıklar duyuyor; burnuna yanık boya ve duman kokusu geliyordu.

Fenerin aydınlığı çelik bölmeye vurdu. Tornetta korkudan çılgına döndü. Yanlış bir yere mi gelmişti? Hayır, olamazdı. Su geçmez kapıların indirilmiş, kendisinin, geminin orta bölümünün arkasına düşen A Güvertesinde kapana kısılmış olduğunu anladı. Zabitler geminin ve kendileri de dahil olmak üzere başkalarının ömrünü uzatmak için onu feda etmekte sakınca görmemişlerdi. Kendisi de olsa böyle yapardı. Sonra da cesareti, ileri görüşlülüğü ve başkalarını düşünerek gösterdiği fedakârlık yüzünden, kendisini sorguya çekenlerin gözlerini yaşartırdı. Dünya böyleydi. Bunu olağan bulmasına rağmen şimdi bağırıyordu:

«Katiller... Boğulacağım ben... Allah rızası için açın kapıları...»

Çeliği yumrukladı. Canı acıyınca da fenerle vurdu.

Hastalığı geçmişti. Korkuydu demek o. Squibb gibi oturup ağlamadı, ya da yardım beklemedi. Bir şey hatırladı.

Bir gün, yapacağı soygunlar için bu bölgeyi incelerken burada bir kapıyı açmıştı. Kapının üstünde taze beyaz boyayla Yalnız Mürettebat İçindir yazısı vardı. Bunun altında ise, belki geminin ilk sahipleri olan Amerikalılar zamanından kalma, silik bir Tehlike Çıkışı yazısını görmüştü.

Tornetta bu kapıyı buldu. Kapının ardında, bazı köşklerin hizmetçi merdivenleri gibi, tahta basamaklı döner bir merdiven vardı. Merdivenin tutunacak bir yeri yoktu. Areopagus'un sallantısı, onu çıktığı üçün-

cü basamaktan aşağı yuvarladı. Tornetta hırstan ve korkudan kudurdu.

Basamaklar biter tükenir gibi değildi. Belki de burasını böyle basamak basamak taaa bacalara kadar oymuşlardı...

Gezinti Güvertesi'nin arkasında bir nefeslikten dışarı çıktı. Çıkar çıkmaz da ikiye bölünmüş olarak yanan Seattle Doll'u, daha beride de filikaları indiren Yunanlı gemicileri gördü.

Deniz ve rüzgâr dehşet vericiydi. Tornetta kapaklandı. Havanın saldırısından nefes alamadı bir süre. Bir anda her yanı sırılsıklam olmuş ve buz kesmişti. Bir eliyle sıkı sıkı para mahfazasını tutuyor, ötekiyle de ne bulursa ona tutunmaya çalışıyordu. Kesilen parmaklarından kan akıyordu. Her yer korkuluydu. Can filikalarında bile saatlerce sürecek bir korku ve hastalık bekliyordu. Ama ölüm korkusu hepsinden üstündü ve Tornetta bir can filikasına binmeğe çalışan kalabalığa doğru koştu.

Kadınlar bağırıyor; yaşlı erkekler sağa, sola yumruk sallıyordu. Tornetta karanlıkta iki, üç kişiyi tekmeleyerek kolayca kalabalığın arasına sızdı.

Can filikası geminin dışına doğru sallanıyor, korku feryatlarını rüzgâr boğuyordu. Filika her geri gelişinde de yaşlı kafaları kırıyordu.

Tornetta şimdi bir eliyle filikaya tutunmuştu. Bir ayağı da havadaydı. Avustralyalı zabit onun yüzüne doğru bağırıyordu ama Tornetta çıldırmış gibiydi. Gemicilerden biri eline birşey indirdi ve Tornetta kendini yerde buldu. Elinin bütün parmakları kırılmıştı. Bütün gücünü ve dengesini yitirmiş olduğu için yere kapaklandı. Başkaları hiç umursamadan onu ciğnediler. Tornetta tekmeledi, yuvarlandı, geminin sallantısı ve rüzgârla oradan oraya atıldı ama dört elle hayata

ralyalı zabitin tutumu yanlış anladığına sevinmişti bi-dar hırsla da bağırarak vardevelâya tutundu ve gemi-nin baş vurduğu bir sırada da yarıyarıya doğruldu.

Yaşamak arzusu yanında can acısı önemli değil-di. Fener düşmüştü. Bir süre sonra, fotoğraf makine-si mahfazasının bileğine doladığı kayışının çözüldü-ğünü ve içine paralarını koyduğu mahfazanın da düş-müş olduğunu gördü.

Büyük bir hayal kırıklığıyla ağlamaya başladı.

Can filikasını indirmişlerdi. Filikanın boş olduğu-nu görüyordu. Görüyor muydu? Görüyordu evet. Işık-lar yanmıştı. Ne demekti bu? Bu şu demekti: Avust-ralyalı zabit can filikalarını başkalarını kurtarmak için indirdiklerini, Yunanlılar'ı kurtarmak için olmadığını söylerken gerçeği söylüyordu.

Tornetta'nın kendi hesabına utandığı yoktu. Avust-ralyalı zabitin tutumunu yanlış anladığına sevinmişti bile.

Salonun ışığı can yeleklerini, ceketleri, birkaç ayakkabıyı, bir şapkayı aydınlatıyordu. Allah'a şükür bunların arasında herhalde para dolu olan bir de ku-maş el çantası vardı.

Çanta öteye doğru kayıyordu. Neredeyse rüzgâr altına düşecek, denize yuvarlanacaktı.

Tornetta kendini çantanın üstüne atarak küpeş-teye kadar yuvarlandı. Yuvarlanmak elini acıtmıştı. Ama çantaya da sahip olmuştu ya. Bir halt edemezdi Squibb. Kamaralarını değiştirirlerdi. Zabitler kamara-ya karı atmak, ya da küçük bir yumruklaşma gibi önemsiz şeylerin üstünde durmazlardı herhalde. Ge-miyi düzene sokmak, çok daha önemli şikâyetleri ele almak, yaralıları tedavi etmek ve zararları karşılamak gibi kendilerini en azından on beş gün uğraştıracak öyle dertleri olacaktı ki...

Areopagus'un batmayacağından artık emindi.

Yanıbaşında kadınlar isteri krizleri geçiriyordu. Erkekler, kendilerini içine atmak için yeni bir can filikasının indirilmesini beklemekteydiler. Ama Tornetta başını sokacak bir yerin güvenliği peşindeydi. Çantanın kayışını boynuna geçirdi ve sağlam eliyle vardavelâya tutuna tutuna, bir kalabalığın kendilerini dışarıya ve ölüme atmak için uğraştıkları kapıya geldi.

Sırılsıklam bir halde, Ege Salonu'nun halısı üstüne; telâşlı analar, ağlayan çocuklar ve korkudan dilleri tutulmuş yaşlı adamların arasına bıraktı kendini. Edgar piyano çalıyor, yolcuların çoğu da şarkı söylüyordu.

Üstünün ıslaklığından, kırık parmaklarının acısından ürperdi. Bir kadın korkuyla ona bakıyordu. Tornetta bir elinin kan içinde olduğunu gördü. Önemi yoktu: Sicilya'da buna sosyal adalet derlerdi. Bazan hiç kesilmeden hoparlörden bildiriler yayınlanıyordu... Tornetta, oradakilerden kimse parmaklarının bu gecenin telâşı, korkalığı ve başkalarına karşı duyulan ilgisizliğin sonucu kırıldığını öğrenmeden bakımını yaptırmak üzere revirin yolunu tuttu...

26

BAYAN WEARNE gibi, beden güçleriyle katılıp zevk alamayacakları şeyleri oturup seyretmek durumunda olan kimseler için, salonun dört bir yanına koltuklar konmuştu. Fakat bir saat geçmeden Bayan Wearne gürültüden, ışıklardan rahatsız olmaya başladı. Areopagus'taki gündüzleri geceden daha çok seviyordu.

Kıyafet Balosu'nun verildiği salonu çeşitli kılık-

larda üç yüz insan doldurmuştu. Bütün masalar ve sandalyeler kenarlara çekilmişti. İçki tepsilerini yukarı kaldırdıkları elleri üstünde taşıyan garsonlar ter içindeydiler. Pirinç düğmeli kırmızı ceketlerinin içinde pişiyorlardı.

Bayan Wearne'ın yanındaki rahat bir koltukta oturan yaşlı kadın:

«Ne güzel eğleniyorlar» dedi.

Kendisine çok hafif bir sesle «Evet» diyen Bayan Wearne'e şaşkınlıkla baktı.

Hastalanıyor muydu Bayan Wearne? Burada kendisine bir fenalık gelirse ne kötü olurdu. Keyifleri bozulmuş insanlar ona hoşnutsuzlukla bakacaklardı. Yolculardan büyük çoğunluğun hastalarla ilgilenmediklerini, onları hor gördüklerini denemişti.

Başının dönmesi denizden miydi acaba? Pek kolay farkedilmekle birlikte vapurun sallandığı muhakkaktı.

Sanki aklına bir şey gelmiş, yapılması önemli bir işi varmış gibi bir hava içinde doğrulup kalktı. Ama yanındaki kadın yutmadı. Şarabını yudumlamasına ara vererek:

«Yoruldunuz mu?» Diye sordu. «Hemen gidiyor musunuz? Sabah saat üçe kadar sürecek balo.»

Bayan Wearne duymazlıktan geldi.

Salon kapısına doğru yürürken Debbie'yi gördü. Doğululara has, uzun etekli bir elbise giymiş, bir defaya mahsus olmak üzere adamakıllı boyanmıştı. Üzgün bir hâli vardı. Bayan Wearne birisinin bu genç kızı üzdüğünün farkındaydı. Debbie üzüntüsünü gizleyemeyen bir kızdı.

Debbie gemi kâtibinin yardımcısıyla dans ediyordu. Bayan Wearne'in sendeleye sendeleye salon kapı-

sına doğru yürüdüğünü görünce, Elefteriadis'ten özür dileyerek kadının yanına gitti:

«Neyiniz var Bayan Wearne?»

«Yoruldum.»

Ölmekten korkuyordu. Çevresinde dönüp dolanıyordu ölüm. Ama aklından geçenleri söyleyip genç kızı tedirgin etmeğe hakkı yoktu. Kendi kendine bakacaktı başının çaresine.

«Yatacak mısınız?»

«Benim gibi yaşlı kuşların bu saatte yatakta olması gerek.»

«Beraber gidelim.»

Bayan Wearne:

«Rahatsız olmana hiç gerek yok» dedi ama çok da sevindi. Ardından hemen ekledi:

«Hemen döneceksin ama.»

«Dönüp ne yapacağım? Ben de kitap okurum.»

Kamaraya geldikleri zaman Bayan Wearne uluorta sordu:

«Neyin var senin?»

«Bir şeyim yok Bayan Wearne.»

«Sana bir faydam dokunmaz belki ama, dinlerim seni. Belki faydalı da olurum. Bir, iki tavsiyede bulunurum.»

Kızın tavsiyeye, ya da teselliye ihtiyacı olduğunun farkındaydı Bayan Wearne ama sıkboğaz etmeğe de çekiniyordu. Debbie:

«Neyim var bilmiyorum» dedi. «Aptalca bir şey bu. Bir çeşit deniz tutması. Orta yaşlı bir adam. Bana dedi ki... Tavsiye edebileceğiniz bir şey de yok Bayan Wearne...»

«Bir şeyden mi kuşkulanıyorsun?»

«Evet. Öyle. Ama çok anlamsız. Ne hakkım var?»

«Neden hakkın olmasın? Bu adam bekâr, değil mi?»

«Eevet, ama...»

«Nedir seni kuşkulandıran?»

Debbie şaşırdı, kızardı:

«Bilmiyorum.»

«Ne dedi sana?»

«Bu gülünç baloya beraber gideceğimizi söyledi.»

«Sonra da unuttu değil mi?»

«Öyle olduğunu sanıyorum.»

«Bulamaz mısın onu?»

«Kamarasında.»

«Bir aramak istemez misin?»

«Yanında bir kadın var.»

«Bir hastadır. Gitmiştir şimdiye kadar.»

«Hayır, hasta değil. Bayan Triffett bu kadın. Sinirli, küstah ama güzel bir kadın.»

«Emin misin kamarada olduğundan onun? Telefon et. Şakalaş. Melânkoliden, çok hasta olduğunu söyle... Ben telefon edeyim mi senin yerine?»

Debbie heyecanla:

«Hayır hayır» dedi. «Ben ederim...»

Alıcıyı kaldırarak santraldan Dempsey'in kamarasını istedi. Uzun süre bekledi. Sonra santraldaki kız:

«Önemli mi? Diye sordu. «İsterseniz hoparlörle arayalım.»

Debbie acele acele:

«Hayır, zararı yok» dedi.

Alıcıyı yerine bıraktı.

«Kamarasında yok muymuş?»

«Yokmuş.»

«Revirde olmasın?»

«Önemi yok.»

«Balo salonuna git Debbie. Oradadır... Eğer buraya gelirse...»

«Balo salonunda değildir.»

«Bir git bak.»

Debbie direnmedi:

«Peki.»

Bayan Wearne dişlerini fırçaladı. Soyundu. Bir hap aldı. Bitkin bir hali olduğu, başı döndüğü zamanlar bu haplardan bir tane almasını, rahatlayacağını, hemen uyuyacağını söylemişlerdi. Daha önce hiç almamıştı bu haplardan, korkmuştu. Ama şimdi korkmuyordu. Yorgundu. Deniz kabarmaya başlamıştı. Hava daha kötülerse uyuyamayacak ve ertesi gün çok rahatsız olacaktı. Hapın nasıl bir etkisi olduğunu bilmiyordu ama güveni vardı. Saatlerce uyuyacaktı.

Hemen de uyudu... Debbie yalvarır gibi bakıyordu ona. Kendisine bu kadar yardımcı olan bu kız için yapabileceği hiçbir şey yoktu. Kimseden görmemişti ondan gördüğü yakınlığı. Kimi olmuştu ki anası, babası ve ağabeyinden gayri? Oturma odasında diz çöküp dua ederlerdi. Albert, İncil okurdu. Havagazı lâmbası ıslık gibi ses çıkarırdı. Küçük elleriyle koltuk örtüsüne tutunurdu. Koyu yeşildi örtünün rengi. Babası ölünce satmışlardı bu koltuğu. Gene o eski günler. Anıtlar ve Limana giren bir gemi. Selânik miydi burası? Ceset doluydu gemi. Gelibolu'dan gelen ve dizanteriden ölen erkeklerin pisliğiyle çizgi çizgi olmuştu geminin teknesi. Hırslı hırslı savaş haberlerini okuyan babası. Sonra sert, ter içinde, kol kol adamlar ve sıra sıra toplar. Nefret ettiği bu topları anıtlardan başka yerde görmemişti hiç oysa. Beş, altı topçu birliği, çifte atan katırlar ve bir tepenin üzerinde sıra sıra çadırlar...

Toplar ateş etti...

Bayan Wearne bağırarak, uykudan dinlenmiş bir halde uyandı. Ama rüya, rüzgârın uğultuları ve koparılan madenin gürültüsüyle devam ediyordu.

Başı müthiş dönüyordu. Bağırdı:

«Debbie çok kötüyüm... Bir doktorun beni görmesi gerek... Arkadaşın.»

Ama kimsenin onu duymadığını biliyordu. Kelimeler dudaklarında eridi.

«Müthiş bir rüzgâr var» diye yakındı.

Yoksa hastalığının gürültüsü müydü kulaklarındaki?

Parmakları elektrik düğmesini arandı. Aydınlık onu teskin edecekti. Her şey normale dönmüş olacaktı ortalık aydınlanınca. Debbie hâlâ baloda olmalıydı.

Düğme ses verdi ama ışık yanmadı.

Bayan Wearne bir yerlerde bağırmalar duydu. Bir şeyler isteyen telâşlı bir bağırmaydı bu. Müthiş bir terslik olmuştu muhakkak. Başı kendiliğinden dönmüyordu. Denizdendi bu. Korkunç bir fırtına içindeydiler.

Kamarayı çok kısa süren, pembe bir akkor aydınlattı ve Bayan Wearne bir patlama duydu. İki, üç saniye; kamarada da bir fevkalâdelik olduğunu anlamasına yetti...

Meteksas Güvertesi olan üstlerindeki güvertede koşuşmalar oldu. Bütün gemide bir dehşet havası hüküm sürüyordu.

Bayan Wearne'in bir elektrik feneri vardı. Gece yarısı tuvalete gitmesi gerektiği zaman Debbie'yi tedirgin etmemek için ortada bırakırdı onu.

Geminin sallantısına rağmen fener, hemen yanındaki; kütüphaneden alınacak kitapları, sigara tablası, ya da çay fincanını koymak için kullanılan küçük ra-

fın üstünde duruyordu. Feneri oraya ne zaman koyduğunu hatırlamıyordu. Belki otuz saatten beri oradaydı.

Fenerin ışığı kamarada her şeyin darmadağın olduğunu ortaya çıkardı.

Bayan Wearne ranzasından indi. İner inmez de serpintiyle yarıyarıya ıslandı, esen rüzgârla nefesi kesilir gibi oldu. Su da buz gibiydi. Çıplak ayakları iki, üç santim suya girdi. Korkunç bir şeydi bu ama A Güvertesi deniz yüzeyinden çok yukarda olduğu için Areopagus'un batmak üzere olduğu gibi bir duyguya kapılmadı.

Döşemedeki suyun içinde, garip bir biçimde kıvrılmış olarak Debbie yatıyordu. Suyun üstünde de biletler, gemi gazetesinin bir sayısı, gemi şirketinin bütün yolculara dağıtılan Hong Kong, Singapur ve Bali haritaları yanında kan içinde yüzüyordu.

Bayan Wearne korkuyla eğildi. Başındaki peruka suya düştü. Ama oralı olmadı.

Bayan Wearne'in ilk aklına geldiği gibi, bir yerleri kırılmış, olsa bile, Debbie uzun boylu olduğu için kamarayı dolduruyordu. Bayan Wearne feneri Debbie'nin ranzasına tuttu. Ranza bir yana yatmış, genç kız da sert bir biçimde düşmüştü. Ranza her an üstlerine yıkılabilecek gibi duruyordu. Bayan Wearne hiç korkuya kapılmadığını görerek çok şaşırdı; bundan sevinecek kadar zaman bile buldu. Kamarotu çağırmak için zile bastı. Ama hiç bir kamarotun gelmeyeceğini, daha zile basarken biliyordu. Kamarotlar normal zamanlar içindi. Bu durum da artık sona ermişti. Bayan Wearne için önemli değildi. Nasıl olsa yakında ölecekti. Kızın nasıl olup da düştüğünü değil, kızı düşünüyordu. Bütün ömrü boyunca kendisine yakınlık göstermiş, sevmiş bir avuç insandan biriydi o. Bunun karşılığını nasıl göstereceğini, min-

netini nasıl ödeyeceğini daima düşünüp durmuştu. Artık biliyordu.

Ama bedeninin gücü, kafasının gücüne eşit değildi. Koltuk altlarından tutarak kızı kaldırmaya çalıştı ama Debbie inledi ve acı içinde kıvrandı.

Doktor otuz, otuz beş metre ötede; geminin öbür tarafındaydı.

Bayan Wearne telefonun alıcısını kaldırdı ama onun da çalışmadığını görünce şaşırmadı.

Kamarada, bir sandalya vardı. Kamıştan yapılma, oturak yeri delikli hasırdan, âdi bir şey.

Debbie elli beş kilo ağırlığındaydı. Bayan Wearne ter içinde kaldı, kalbi yerinden fırlayacakmış gibi attı, beynine kan hücum etti; ama sonunda tasarladığını başardı. Kızı sandalyeye oturtmayı becerdi. Kanamalı bir hastayı oturur durumda tutmanın tehlikesini bilmiyordu ama Debbie'nin revire götürülmezse, öleceğinden emindi. Geminin içinde bulunduğu şartlar içinde doktorun da buraya gelemiyeceğini tahmin ediyordu... Belki şu anda işi başından aşmış bir halde çalışıp duruyordu.

Debbie'yi çoraplarla ve bir kayışla sandalyeye bağladı. Sandalyeyi arkaya doğru yatırdı ve çekmeye başladı. Debbie acıyla inledi.

Koridorda ışık yoktu ama bu durum Bayan Wearne'i yıldırmadı. Burnuna yağ ve yanık kokusu geliyor, bağırmalar ve çocuk haykırışları duyuyordu. Onlara yardım etmesine imkân yoktu. Bu zayıf, hasta bedeniyle daha başka ne yapabilirdi ki? Yan yatan, sarsılan, kalkan ve çok hızlı bir asansör gibi düşen bir güvertede bu sandalyeyi sürüyebilmesi ne büyük nimetti.

Güvertenin başaşağı dikilmesiyle bir keresinde sandalyeyi elinden kaçırdı. Eğer elektrik feneri ya-

nında olmasaydı imkânı yok bir daha bulamazdı sandalyeyi de üstündekini de. Yerinde saymayı andırıyordu bu işlem; Bayan Wearne gittikçe halsiz düşüyordu. Tek arzusu kızı revire götürebilmekti. Üstü başı ıslaktı, üşüyordu. Başında perukası yoktu. Sadece bir gecelikleydi. Ama öylesine kararlıydı ki, bu yakışıksız halini farketmiyordu bile..

Yalpalara karşı sandalyeyi çok sık tutması gerekiyordu. On beş metre kadar yol almıştı ki, bu yalpalar sandalyeyi kırdı. Kırılma çok ağır meydana geldiği için Debbie'ye daha fazla zarar vermedi.

Şimdi Bayan Wearne acı çekiyordu. Müthiş bir kırıklıktı bu. Nefesini daraltıyor, kalbini hızlı hızlı çarptırıyor, gözlerini karartıyordu. Ama gücünü daha yitirmemişti ve denize rağmen Debbie'yi sürüklemeyi başardı.

O zaman, su geçmez çelik kapının indirilmiş olduğunu gördü. Öylesine hayal kırıcı bir durumdu ki bu, hırsından gözleri yaşardı. Dizlerinin üstüne çöktü. Bütün gayreti boşa çıkmış, her zamanki gibi, gene başarısızlığa uğramıştı.

Bir yerler aydınlanır gibi oldu. Kısa bir süre sonra da su geçmez kapı açıldı. Bayan Wearne doğruldu ve kızı yeniden sürüklemeğe başladı. Debbie bayıldığı için daha ağırlaşmıştı şimdi.

Köşeyi dönünce bir cehennem manzarasıyla karşı karşıya geldi. Çoğu yarı çıplak durumda bir yığın yaralı erkek yere serilmiş inliyordu. Yağa ve kana bulanmışlardı. Bayan Wearne onları aşıp revire gidemedi. Kimse onunla ilgilenmiyordu. Hastabakıcılar ve Bayan Wearne'in yolcu olarak bildiği bazı kadınlar telâşla koşuşuyorlardı.

Bayan Wearne'in ardından ya sürüne sürüne, ya sürüklenerek, ya da taşınarak başka yaralılar geldi.

Bir adamın hırsla:

«Ölmüş bu» dediğini duydu.

Bayan Wearne hissizleşmişti. Debbie'yi sürükleyerek yerdeki yaralı denizcilerin bacakları üstünden aşırdı ve revirin kapısı dibine yıkıldı. Bir kedi miyavladı. Aynı erkek sesi sert bir biçimde:

«Alın götürün şu Allah'ın belâsı kediyi buradan» diye emretti.

Debbie'nin hafif bir sesle ama belirli bir şekilde:

«Kedi değil o Daniel» dediği duyuldu.

Adam büyük bir şaşkınlık içinde:

«Aman Tanrım... Sen» diye bağırdı.

Bayan Wearne başardığını anladı. Bu adam bir doktor, Debbie'nin sevdiği arkadaşıydı.

Perukası düşmüş, gülünç ve acı içinde olan bu kadınla kimse ilgilenmedi. Ve amacın istediği direnişe artık gerek kalmadığı için Bayan Wearne çöktü. Çektiği acı kısa zamanda onu parçaladı ve birkaç dakika içinde de öldü.

Bu ölüm onun istediği gibi, belki daha da iyi bir biçimde oldu.

Ölümünden kısaca da olsa söz edilmesini istemişti o. Ama şimdi, istediğinin bir misli gücünde bir başlığın parçasıydı. Emekli bir coğrafya öğretmeni olarak adını bile duymadığı memleketler; haber ajansları ve başka kuruluşlar aracılığıyla, çok uzaklardaki bir yolcu gemisinin yakalandığı fırtınanın ve çarpışmasının haberini basacaklar, yayınlayacaklardı. Dünyanın dört bir yanında, bir kısmı karanlıkta, bir kısmı da öğle aydınlığı içinde olan yerlerdeki insanlar, şimdi ölü olan bir kadının, gemiyle yapılacak bir dünya gezisi yarışmasını kazanmış olmasının acı şakasından söz edeceklerdi...

DEMPSEY HIRSLA:

«Ölmüş bu» dedi.

Zayıf ve titrek de olsa elektriklerin yanmış olmasında büyük fayda vardı. Kaptan Vafiadis'in bakımı bu bakımdan bir kâbus olmuştu. Hastabakıcılar Anna ve Sophia hemen göreve koşmuşlardı. Kendisi Kaptan'ı muayene ederken, Sophia da elektrik feneri tutmuştu. Çok geçmeden Doktor Zafiropulos ile Hemşire Eleni de gelmişlerdi. İşin garip yanı, ilk kaza kurbanının, yüz kemikleri kırılmış Kaptan Vafiadis'in olmasıydı. Kaptanın nabzı yüksek, tansiyonu düşüktü. Endişe verici bir durumdu bu. Kaptan'ın tam teşekküllü bir hastaneye kaldırılması gerekliydi. Dempsey'in tek yapabileceği ise bir şok tedavisiydi. Gülünçtü bu. Kötüye alâmetti. Bunu başkalarının izleyeceği muhakkaktı...

Yanan elektrik korkunç gerçeği ortaya sermişti. Çıplak, ya da yarı çıplak gemiciler yağa bulanmış olarak yerlerde yatıyor; feci şekilde yaralanmış ve kan içinde inliyorlardı. Bu arada sürünerek gelen, ya da getirilen yolcular vardı. Sırtında yalnız geceliği olan yaşlı, perukasız bir kadın son gücünü harcıyordu. Çok geçmeden şokun etkisiyle boşalacak, zatürrie olacaktı...

Bir kedi miyavladı. Dempsey:

«Alın götürün şu Allah'ın belâsı kediyi buradan» diye emretti.

Hafif bir çocuk sesi de alaycı ve yorgun bir ifadeyle:

«Kedi değil o Daniel» diye mırıldandı.

Utancın, bedene ait bir yorgunluk gibi kendisini ezdiği Dempsey büyük bir şaşkınlık içinde:

«Aman Tanrım... Sen...» diye bağırarak ses sahibini tanıdı. Eğer... Ne korkunç kelimeydi bu. Eğer onu düşünseydi; yaptığı şeyi yapacağına, onunla birlikte şu gülünç balo saçmalığına gitseydi, Debbie şimdi burada olmayacaktı...

«Nereden biliyorsun onun kedi olmadığını?» diye sordu.

Ama kan içindeki, sırılsıklam, iyi yürekli kamarotun gülümsediğini görünce anladı. Pauline'e:

«Mazot yutmuşlar bunlar» dedi. «Kustur. Parmaklarını boğazlarına sok. Sana yeni bir çift ayakkabı alırım ben.»

Sağa, sola lâf yetiştirecek kadar gayretliydi henüz. Ama çok geçmeden solumaya başlayacaktı...

Gönüllüler gelmeğe başlamışlardı. Bu konuda tecrübeli bir kimse olan Bayan Reidy ve biri Singapur'da, öteki Hong Kong'da inmiş olan üç doktordan Adelaide'li olanı.

Dempsey, Doktor Zafiropulos'a:

«Ben şu hastayla uğraşayım» dedi. «Bu gemicilerin çoğu mazot yutmuş, ya da burnuna çekmiş. Önce bedenlerinden bu yağların çıkmasını beklememiz gerek. Bir iç kanamaları olup olmadığını sonra anlayacağız. Olmayabilir de.»

Zafiropulos:

«Arkadaşın onları kusturduktan sonra ağrı kesici ilâç vereceğim.» dedi.

Bazıları sancı içinde kıvranıyordu. Ötekiler öyle bitkin düşmüşlerdi ki, uyuyorlardı.

Dempsey kaptan köprüsüne telefon ederek durumu Tomazos'a bildirdi.

Ameliyat masası küçük ve dardı. Kötü havalar-

da üstüne yatırılacak hastanın güvenliğini sağlayacak hiçbir düzeni yoktu. Hastalar üç kez yere düştü. Ameliyat masası geminin baş ve kıçına dik açı durumunda yerleştirilmişti. Gemi baş-kıç vururken, Dempsey de, masanın öbür yanındaki yardımcısı da ayaklarını gerip masaya dayanarak dengelerini koruyabilirlerdi. Şimdi ağır denizler sancaktaydı ama ne yazık ki kararlı değildi. Ne halt edeceği belli olmuyordu. Yalpa, baş-kıçtan çok daha kötüydü. Dempsey'i otuz santim hastanın üstüne kaldırıyor, ya da Dempsey kendini bir inişe hazırlamışken bir an o durumda kalıyordu. Ya da gemi ıslak bir köpek gibi silkiniyor ve çok dikkatli bir davranışa hazırlanan Dempsey'in eli büyük bir güçle başka bir yana itiliyordu. Bütün bu merkezkaç ve çekim güçlerini beyin ve adaleyle karşılamak çok yorucuydu. Dempsey o gece Pauline ile sevişerek zaten bedenini yorgun düşürmüştü... O da insandı ve korkmuştu. Çalışmak büyük ölçüde bu korkuyu gidermişti.

Ameliyat masasına yatırılan bir hasta; Dempsey ve Anna onu kurtarmak için bir davranışta bulunamadan öne kayarak kömür çuvalı gibi düştü. Onlar da birer kenara fırlatıldılar. Biri iyice kenara kaymış, düşmek üzereydi ki Dempsey önledi. Yaralı bir hastanın düşmesi çok kötü sonuçlar doğurabilirdi. Dempsey vicdanını, ancak bu hastanın nasıl olsa öleceği inancıyla rahatlatabilirdi.

Daha sonra, yaranın el verdiği oranda hastayı masaya bağlamaya başladı.

Debbie'nin dalağı parçalanmıştı. Hafif hafif inliyordu. Dempsey onu yatıştırmaya çalıştı:

«Şimdi Debbie. Önemli bir şey değli. Seni ben ameliyat edeceğim.»

Genç kız için çok üzülüyordu. Vicdanı rahatsızdı.

Uyuşturmayı kimseye bırakmadan kendisi yaptı. Yunanlı iki hastabakıcıya:

«Bana yardım edin de, yatıralım hastayı masaya» dedi.

Genç kızın sol taraftaki kaburgalarının altından yaraya girdi. Ayakta çok güç duruyordu. Görevi kan depolamak olan dalağının alınmasında bir sakınca yoktu. Dempsey umutluydu. O yaşlı kadının sürükleye sürükleye Debbie'yi oraya getirmesi çok fedakârca bir davranıştı. Bir ara gidip yaşlı kadını...

Gözleri Debbie'nin yemyeşil olmuş sağ eline takıldı. Önemli değildi. Ama incelemek için sımsıkı yumulu parmaklarını açtı. Genç kızın avucunda, Hong Kong gezisi dönüşü gemiye çıkmış yerli bir satıcıdan satın aldıkları yeşim taşından yapılmış küçük, yeşil 'üç bacaklı' gemi vardı. Bu da kendisi gibi sahteydi. Boyanmıştı.

Yaralılar, şimdi birbiri peşine getirilmeğe başlanmıştı. Uyuşturmaya gerek kalmayacak biçimde baygındılar. Kırık kaburgaları derilerini delip fırlamış, ya da kendi ciğerlerine batarak kanama yapmış erkek ve kadınlar. Eğer kan ciğerde toplanmışsa bir iğneyle akıtarak basıncı azaltıyordu. Birkaç kaburga da yaralıların kalplerini delmiş ve ölmelerine sebep olmuştu.

Başka birisinin karaciğeri parçalanmıştı. Yaralı kadına kan vermekten başka yapabileceği bir şey yoktu Dempsey'in... Eğer Guam 1,500 mil ötedeyse, ne kadar zaman sürerdi bu yol? Normal bir hızla dört gün. Yaralı bir gemi için ne demekti bu? Çok uzun ve çok uzak. Yaralı kadın dayanamazdı bu uzaklığa. Peki helikopter olsa? Olamazdı. Helikopterlerin böyle uzun menzilleri yoktu. Tanrım. Ne kadar acizim ben. Sen elinden geleni yap be adam. Bırak şimdi sızlanmayı.

Karşısında bazan Eleni, bazan Pauline, ya da An-

na oluyor; bazan da Zafiropulos onun yerini alıyor; kendisi başka şeylerle uğraşıyordu. Bir ara bembeyaz bir yüzle Pauline yanına geldi:

«Oh Daniel, müthiş bir şey bu» dedi. «Ama bir yardımda bulunabildiğim için memnunum.»

Dempsey gülümsedi. Saçmalıklara, yalancı umutsuzluklara, budalalıklara son veren bir tutumdu bu... Gerçeklik vardı bunda.

Dempsey gelen bazı yaralıları tanıyor ve bunların sağ kalmalarını istiyordu... Bu bir zambak kadar soluk, üzgün, yorgun, güzel Yunanlı yüz de onlardan biriydi. Hayatını kurtarmak için Eleniyle birlikte uğraştıkları küçük kızın annesiydi bu. Şimdi de kadının rahmindeki çocuk ve kadının kendisi için uğraşması gerekiyordu. Karnına rastlayan bir darbeden canı yanmış, Areopagus'un sallantısından ve deniz tutmasından bitkin düşmüştü. Dempsey ona rahmin büzülmesi için ergometrine verdi ve kanayan rahme metrelerce gazlı bezle tampon yaptı. Kadını nereye yatıracağını bilmiyordu. Çünkü gördüklerinden bir şok geçirerek ölmesini istemiyordu...

Bu da daha önce dikkatini çekmiş kırmızı saçlı bir kızdı. Onu utanmazca davranışlarından, kalçalarını oynatarak yürümesinden ve bakılmaktan hoşlanmasından tanıyordu... Kalçasını ve sağ kolunu kırmıştı. Acıdan ve kandan müthiş korkmuş bir halde bağırıyordu. Kırık kemik sarmaya yarayan ince tahtalar azalmaya başlamıştı. Dempsey ona ağrı kesici, teskin edici ilâçlar ve kan verdi.

Debbie'yi yoklamaya ve kızı buraya kadar sürüklemiş olan yaşlı kadını aramaya gitti. Yaşlı kadın ölmüştü...

Omuzlarında, baygın bir halde olan Pybus'un muazzam ağırlığıyla, sendeleyerek Bay Ballantyne içeri

girdi. Pybus yüz kilodan az değildi ve Ballantyne onu omuzlarında taşımıştı — hem kimbilir nereden.

Ballantyne kana ve kargaşalığa aldırmadan, nefes nefese:

«Merhaba doktor» dedi. «Merdivenden düştü. Ayıktı oysa.»

«Yere bırakın....»

«Bir kan yığını halinde.»

Öyleydi de. Pybus'un elbisesi kana bulanmıştı. Dempsey:

«Bir, iki kemiği kırılmış olmalı» dedi. «Hiç iyi bir durum değil kendisi için.»

Yüzü bembeyaz olan Pybus, kendi durumuyla son derece ilgili olarak:

«Önemli değil» diye fısıldadı. «Hey doktor, hatırlıyor musun, seninle bahse girmiştik. Bahsi kazanmak için eline bir fırsat geçti. Göster kendini.»

Dempsey:

«Elbette kazanacağım» diye cevap verdi. «Şimdi sus da seni biraz bıçaklayayım.»

Ballantyne'e teşekkürü akıl edemeyecek kadar doluydu. Onun, Hemşire Eleni'ye seslendiğini duydu:

«Hey, Hemşire... Gücü kuvveti yerinde birisine ihtiyacın var mı? Sana yaralı taşısın, şu fukaraları gidecekleri yerlere götürsün?»

Hemşire Eleni:

«Evet» dedi. «Teşekkür ederim. Şu cesetleri kaldırır mısınız ayak altından?»

Şimdi, başka gemi personeli, ya da yardımcı olmak isteyen genç yolcuların taşıdığı makine dairesi yaralıları gelmeğe başlamıştı.

Bunların durumu içler acısıydı. Çünkü buhardan haşlanmış ve mazottan yanmışlardı. Kana ihtiyaç vardı. Yeniden Tomazos'a telefon etti:

«Şu anda muhakkak kana ihtiyacım var... Hangi gurupt'an olursa olsun... Gurubu önemli değil, yeter ki kan olsun. Herkese rahatlıkla verilebilecek olan Sıfır Gurubu işimi görür, eğer yolculara duyuracaksanız. Yalnız çabuk ol Nikolaos.»

Bu konuşmanın hemen ardından hoparlörle yapılan kan yardımı çağırısı kendisine kadar geldi.

Buhardan haşlanmış ve alevli mazottan yanmış olan bu zavallıların yanıkları ikinci derecede, ikisinin de üçüncü derecedeydi. Bunlardan birini tanıyordu. Aşağı yukarı on gün önce yarasına dikiş atmıştı. Kıskançlıktan çılgın hale gelip bir garsonu yaralamıştı. Haketmiş miydi böyle bir durumu? Dempsey'in elleri şefkatle kendisine yaklaşırken çocuk öldü. Belki de kurtulmuştu ama Dempsey birden ağlamak istedi...

Esmer yüzündeki korku dolu gözleriyle yalvararak kendisine bakan, üçüncü derecede yanıklı öbür çocuğa döndü:

«Korkma, iyileşeceksin» dedi. «Ama çok canın yanacak, ne yapalım...»

«Arkadaşım?» diye soludu.

«Başın sağ olsun.»

Böyle bir durumda gerçeği gizleyemezdi ondan.

Esmer çocuğun gözleri doldu. Dempsey onun, bedenine yapışmış yanık kumaş parçalarını temizlerken hiç bir acı tepkisi göstermedi.

Parmakları kırılmış; kolu, bacağı yanmış daha bir yığın hafif yaralı vardı. Hemşire Eleni:,

«Yaşlı adam öldü» dedi.

«Hangi yaşlı adam?»

«Kalbi hasta olan o viskici.»

Pybus'du bu. Dempsey:

«Hay Allah» dedi.

Başka diyecek ne vardı ki? Şimdi yüz dolar borçluydu birisine. Tanımadığı bir kız çocuğuna.

Örgütlenme geliştikçe, durum da daha iyiye gitmeğe başlamıştı. Havlular, battaniyeler, kan, sandviç... Ağır yaralıların tamamının bakımı yapılmıştı. Gençler, kamarotlar, gönüllüler hepsini kamaralara taşımışlardı. Dempsey hoparlörden cesaret verici bildiriler duyuyordu ama genel yayın düzeni gene arasıra ârıza yapmaktaydı.

O sırada kız bağırmaya başladı.

Dempsey başkasıyla meşguldü ama hangi kızın bağırdığını ve neden bağırdığını biliyordu. Duraksadı. Hemşire Eleni yanına geldi:

«Daniel, istersen bu yaralıyla ben meşgul olayım» dedi. «Teskin edemiyorum kızı... Herkesi tedirgin ediyor.»

«Peki...»

Kız yerde, battaniyelerin üstünde yatıyordu. Baygın bir halde getirilmişti. Şimdi susmuştu ama öyle büyük bir korku içindeydi ki, sanki titriyormuş gibi, kenetli dişleri bile birbirine vuruyordu. Dempsey o güne kadar böylesine korkan bir kimse görmemiş olduğunu düşündü ve kıza acıdı. Çünkü kızın durumu korkulacak kadar kötüydü.

«Sâkin ol yavrum» dedi.

Kızın vahşi bakışları ona döndü. Bu bakışlarda onu tanımış olmanın, tıbba, doktorlara, yetkiye saygının hafif bir belirtisi vardı. Yutkundu. Titreyen bir ses ve büyük bir çabayla:

«Ayaklarımı kaybettim» dedi. «Yerinde değil ayaklarım.»

Kızın müthiş korkusu Dempsey'in bile elini, kolunu bağlar gibi oldu. Ne yapması gerektiği konusunda

duraksadı. Sonra üstünde kan lekeleri olan eliyle kızın yüzünü okşadı:

«Zavallı kızım benim» dedi. «Korktuğun kadar kötü değil durum. Ayakların yerinde. Elle bak.»

Kız söylenileni yapmadan ona inandı.

«Ama kımıldatamıyorum.»

Dempsey kızın gaga burnunun üst yanlarındaki cazip gözlerine baktı. Yalan söyledi:

«Yanılmıyorsam, sinirlerin zedelenmiş senin. Eğer bu darbe bedeninin daha üst kısımlarına raslasaydı ciğerlerin iş görmez hale gelirdi. Gemide de çelik ciğer olmadığı için, ölürdün. Adın ne senin?»

Korkusundan utanmış olan kız, hiç istemeyerek adını söyledi:

«Stella.»

«İyileşeceksin Stella.»

Kız:

«Tanrı benden nefret ediyor» diye fısıldadı:

«Tanrı senden niçin nefret etsin?»

«Biliyorum, ediyor. Utanıyorum.»

Dempsey içtenlikle:

«Saçma» dedi. «Bu gemide bir yığın insan yaralandı, yandı, bir yerlerini kırdı, hatta öldü. Hepsi de günahkâr mıydı? Bunlardan biri de, yaşamasına hiç imkân olmayan, daha doğmamış bir bebek. Bu opera seni cezalandırmak için mi sahneye kondu sanıyorsun? Boş şey. Canın acıyor mu hâlâ?»

Kız gözlerini ona kaldırdı:

«Çok değil.»

«İyi. Utanma artık Stella. Avustralya'dan ayrıldığımızdan beri benim kadar günahkâr olma...»

Stella çok garip bir soru sodu:

«Radyo dinleyebilir miyim?»

«Eğer bir tane bulursak.»

Stella rica etti:

«Annemle babamı görmek istiyorum.»

Dempsey söz verdi:

«Bulur bulmaz göndeririz.»

Birisi:

«Bir fincan çay geldi doktor» dedi.

«Ben içeyim.»

Dempsey çayı yudumlamaya başladı. Saat kaçtı acaba?

Çarpışmadan beri yedi saat geçmişti. Areopagus hâlâ baş-kıç vuruyor ve yalpa yapıyordu. Dempsey, geminin batmayacağına kanaat getirdi. Az şey değildi bu.

Pauline yanına geldi. Dempsey:

«Yoruldun mu?» diye sordu.

«Evet.»

«Ben de. Ama çok iş gördük Pauline. Işimiz bitti gibi bir şey.»

Pauline ağlamaya başladı:

«Daniel, hayatım...»

Dempsey şaşırdı:

«Ne oldu?»

«Numara yapmıyorum Daniel... Gerçek diyorum. Sol kolum ve sol bacağım uyuşuyor... Üşüyorum da...»

Pauline'in burnu akıyordu. Dempsey korkuyla sordu:

«Gözlerin nasıl?» Görebiliyor musun?»

«Öyle yorgunum ki, iyi göremiyorum... Garip şey... Çift görüyorum, galiba.»

«Bana bak.»

«Memnunlukla.»

Pauline'in göz bebeklerinin büyüklüğü birbirinden farklıydı.

«Düştün mü sen?»

«Evet... Bitirmiştik... giyinmiştim, hatırlıyor musun? O büyük çatırtı koptuğu zaman da düşmüştüm... Bağırdım ama nedenini söylemedim sana...»

«Nereni vurdun?»

«Başımı. Ama ne kanadı, ne bir şey. Acısı da geçti.»

«Pauline sen yaralanmışsın.»

«Neremden?»

«Kafatasının içinden. O sersem, güzel başından. Başının sağ tarafını vurdun değil mi?

«Ne biliyorsun?»

«Seni ameliyat etmem gerek. Başındaki bu basınç bir iç kanamadan.»

«Ciddî bir şey mi? Telâşlı görünüyorsun.»

«Eğer müdahale edilmezse, öyle.»

«Çok garip bir gezi bu Daniel Dempsey.»

«Ben memnunum.»

«Bu ameliyat çirkinleştirir mi beni?»

«Ne yazık ki hayır.»

«Öyleyse kabul ediyorum... Ne yapacaksın bana?»

Dempsey kaçamaklı bir cevap verdi:

«Seni bayıltacağım. Birkaç saat uyuyacaksın. Hepsi bu kadar.»

«Hepsi bu kadar mı?»

«Seni ben ameliyat edeceğim. Üst tarafı benim bileceğim şey.»

«Sen çok yorgun görünüyorsun Daniel. Ama senden başkasına ameliyat olmam.»

Dempsey, genç kadının bayılmasını izledi. Hayatında ilk kez bayılan bir kimse görüyor, ilk kez ameliyata hazırlanıyor gibiydi.

Antibiotikleri azalıyordu. Penicillin'den başka,

kan damarı yoluyla omurilik suyuna karışmayan bir antibiotikleri daha olmasını çok isterdi. Bu tür kazalarda çok görülen ve menenjite yol açan orta kulak patlaması olmamakla birlikte mikrop alma tehlikesi gene de çok büyüktü.

Kendisine Hemşire Eleni yardım ediyor, Dempsey de, gemi denizle başetmek için elinden geleni yaparken ağız dolusu küfrediyordu.

Sanki birkaç dakikaymış gibi koca bir saat geçti. Dempsey ameliyatı bitirdiği zaman tam anlamıyla tükenmiş, ama Pauline de kurtulmuştu.

Telefon çalıyordu. Hemşire Eleni cevap vermeğe gitti. Dempsey bozuldu. Ondan başka kimse yok muydu bu Allah'ın belâsı şeye cevap verecek?

Eleni döndü ve her şeyin darmadağın yerlerde yattığı revire garip garip baktı. Dempsey sertçe:

«Dolanıp durma Allah aşkına Eleni» dedi.

«Telefona gittim.»

«Yere batsın telefonu da...»

«Nikolaos'tı telefon eden.»

«O başka.»

«Barometrenin hızla yükseldiğini söyledi.»

Dempsey, bakımı altındaki başa baktı. Bu rezil, kepaze yaratık karısı olduğu zaman Sidney'deki arkadaşları ve hastaları ne diyeceklerdi acaba? Yunanlı hemşirenin üzgün, zeki yüzüne bakarak gülümsedi. Hemşire, bu ilişkiyi uygun görmüyordu. Dempsey alçak gönüllülükle bu habere sevincini belirtti:

«Tanrıya şükürler olsun.»

Kızarmış gözlerle gene çevresine bakan Hemşire Eleni:

Bir yığın pis Yunanlının yönettiği bir gemi için hiç te kötü bir sonuç değil» dedi.

Dempsey:

«Elbette değil» diye onayladı.

Kim öldü, kim kaldı diye bakmaya gitti.

Debbie o anlamsız bakışlarıyla ona bakıyordu:

«Beni kurtardığın için teşekkür ederim» dedi.

Dempsey:

«Bana değil, kamarandaki yaşlı kadına teşekkür et. Ben seni aramadım. Çok üzgünüm ama unutmuştum ben seni Debbie.»

Bu itiraf genç kızın hoşuna gitti:

«Her şeyi birden düşünmene imkân yok» dedi.

Stella adındaki kızın ana, babası büyük bir üzüntü içinde geliyorlardı. Karınlarına tekme yemiş insanlara benziyorlardı. Dempsey'in hali yoktu. Tesellilerini kendileri arayacaklardı. Kız baygındı. Babası:

«Durumu çok ciddi, değil mi?» diye sordu.

Dempsey:

«Evet» dedi.

«Kırık neresinde?»

«Bel kemiğinin alt kısmında... Geçmiş olsun. Bunu size ne başka türlü anlatmama imkân var, ne de sevindirici bir haber vermeme.»

Anne, bunun ne demek olduğunu bile bile gene sordu:

«Ne demektir bu?»

«İki ayağını da kullanamayacağı demektir.»

Baba:

«Yâni belden aşağı felci mi?» diye sordu:

«Evet.»

Anne titremeğe başladı. Gözyaşları çok derinden, sanki bir süreden beri unutulmuş görünen başka bir üzüntü kaynağından gelir gibiydi. Kadın, insanı şa-

şırtan umutsuz bir pişmanlıkla kocasının kolunu tutarak:

«Beni affet Mike» dedi. «Seni seviyorum.»

Kızın babası büyük bir şefkatle karısının başını okşadı. Dempsey sert bir içtenlikle onları iteleyerek:

«Lütfen» dedi. «Başka bir yere gidin. Usandım artık.»

Kadın görmüyordu bile Dempsey'i:

«Biliyor musun, canım ne istiyor Mike? İçecek bir şey.»

Kocası kısa, acı bir gülümsemeyle karşılık verdi:

«Ben de.»

Bu fikir Dempsey'in de hoşuna gitmişti:

«Sanmam ki barlar açık olsun» dedi. «Saat sabahın altısı. Size konyak vereyim. Ben de içerim.»

Yarımşar bardak konyak doldurdu. Baba:

«Deniz sâkinleşiyor» dedi.

«Stella sizi istemişti. Kusura bakmayın, söylemeyi unuttum. Radyo dinlemek, anne ve babasını görmek istedi.»

Karı-koca doktora baktılar. Anne:

«Olanları bilmiyor» dedi.

Dempsey kendi fikrini açıkladı:

«Biliyor. Bildiğinden eminim.»

Baba:

«Harikulâde bir çocuktur o.»

Kadın:

«Biliyor musun ne istiyorum Mike?» diye sordu.

Adam bilmediğini belirtmek için başını salladı.

«Geri dönmek istiyorum.»

«Bunun şerefine içeceğim öyleyse. Ama bu Allah'ın belâsı gemiyle değil...»

TOMAZOS OTUZ ALTI saatten beri ilk kez traş oldu ve temiz bir gömlek giydi. Az sonra birkaç saat uyuyabilirdi belki.

Gök mavi, deniz biraz çırpıntılıydı. Areopagus beş dereceye inmiş bir yatıklıkla saatte on mil hız yapıyordu.

Tomazos Gezinti Güvertesi'ne inerek, çağırı üzerine yolcuların çoğunun toplanmış olduğu Ege Salonu'na girdi. Her zamanki gibi tertemiz olan Dimitropulos ile Eleftriadis kapıda kendisine katıldılar.

Üçü birlikte, bir ayağı kırıldığı için yan yatmış olan piyanonun durduğu yüksekçe plâtforma doğru yürürlerken heyecanlı ve meraklı fısıltılar; gülüşmeler oldu. Kırık sandalye ve bardaklar, yırtık perdeler, kan ve kusmuk çoktan temizlenmişti. Yalnız son olayların havası hâlâ esiyordu...

Tomazos kendilerine seslenmek üzere döndüğü zaman yolcular tezahürat yapmaya başladılar. Uzun süre devam etti bu ve Tomazos, içten gösterilen bu ilgiyle çok duygulandı. Sonra konuşmaya başladı:

«Gösterdiğiniz ilgiye çok teşekkür ederim... Yalnız gerçek şükranlarımızı Tanrı'ya sunalım... Denizciler öyle yapar.»

Yolcular buna istekli ve hazırdılar. Tomazos onlara sevgi ve alayla baktı. Çoğu bir yılın sonundan öteki yılın başına kadar Tanrı'sız yaşarlardı. Ama o ölüm-kalım saatlerinde dört elle Tanrı'ya sarılmışlardı. Şimdi Tanrı'ya şükranlarını sunuyor, günahlarının bağışlanmasını yalvarıyorlardı ama birkaç gün, ya da hafta sonra para ve lâf çevresine döndükleri zaman bu şükran duygusu kaybolacak ve kendilerini o yola

itenlerle birlikte nasıl biraz daha kâr edebileceklerini düşünmeye başlayacaklardı. Mataforalarında çürümüş can filikaları ve güvertede yuvarlanan oksijen tüpleri hakkındaki düşüncelerini hatırlayacaklar; şu anda düşünmedikleri birçok şeyi düşüneceklerdi. Şirketin bürosuna, tazminat iddialarıyla birlikte şikâyetler yağacaktı.

Şimdi burada kıyaslanmayacak bir güven içinde ve dramın son yarısındaydılar. Kendileriyle birlikte Amerikan muhripleri yol alıyor, zaman zaman üstlerinde bir uçak uçuyordu. Biri gemiye ilâç atmıştı. Mutfaklar ve barlar çalışmaya başlamıştı. Kurtulmuş olmanın sevinci içinde herkesin çenesi düşmüştü. Önlerinde gazetecilere, akraba ve arkadaşlarına anlatacakları şeylerin heyecanı gizliydi. Konuşmalarını daima bu olay hareketlendirecekti: «Biz Areopagus'tayken...» Fırtına ve çarpışma sırasındaki pek belirgin olmayan kendi durumları zamanla gözlerinde büyüyecekti... Tahmin ettiklerinden daha çok korkmuş olanlar günler ve aylar sonra garip hastalıklara tutulacaklardı. Rüyalar ve korkular onları öğle zamanı ter içinde ve ağlayarak bahçeye koşturacak, ya da gece yarısı yataklarından kaldırarak ilâç aramak üzere alt kata indirecekti.

Ama şimdi burada durumu iyi niyetle karşılıyorlardı.

Tomazos da, hafif yollu şakaların onları memnun edeceğini gördü:

«Areopagus bir kez daha tarifenin gerisine düştü» dedi.

Yolcular kahkahadan kırılıp alkış tuttular.

«Yarından sonra Guam'da olacağız. Her şey yolundadır.»

Yolcular her şeyin yolunda oluşunu da gülünç buldular. Tomazos konuşmasını sürdürdü:

«Makine dairelerinden yalnız biri iş görüyor. Fakat mükemmel durumda... Bildiğiniz gibi Kaptan Vafiadis çarpışma sırasında yaralandı. Size iyi dileklerini gönderdi ve özür diledi.»

Birkaç alkıştan sonra Tomazos:

«Eminim ki hepiniz bu gezinin sürdürülmesini isteyeceksiniz» dedi.

Gülüşmeler alçak perdeden oldu bu kez.

«... ama Areopagus'un bir süre Guam'da onarılması gerek. O bakımdan, şirket sizin uçakla San Francisco'ya giderek şirketin başka bir gemisine binmenizi sağlamak için hazırlık yapıyor. Bunu size haber vermekten memnunum. İkinci bir şık da şu: Biletlerinizde yazılı yerlere, ya da bu talihsiz durum sizi, ya da yakınlarınızı endişelendirdiyse belki de arzu ettiğiniz yerlere uçaklarla gönderileceksiniz... Gemi Kâtibi ve yardımcısı bütün gün burada isteklerinizi öğrenecekler. Eğer gemi hakkında soru sormak isteyenler varsa, daha bir saat buradayım...»

Yolcular biraz çekiniyor gibiydiler Birinci Zabit'ten. Ama dedikoduların gerçek oranı hakkında bilgi edinmek isteyen yirmi, otuz kişi bir saat süreyle Tomazos'a sorular sordular ve olanlar hakkında onun kendi açısından verdiği bilgiyi büyük bir ilgiyle dinlediler.

İçlerinden biri ona viski getirdi. Neşeyle:

«Bu içkiyi hakettiniz artık» dedi.

Ama Tomazos sunulan içkiyi geri çevirdi:

«Özür dilerim, görevdeyim ve daha bir yığın işim var» diyerek kendisini bağışlamasını rica etti.

Guam'da petrol yangını vardı ve yolcular karayı görmeden uzun zaman önce; sıcak, mavi göğe yükse-

len kalın, siyah duman sütununu gördüler. Deniz, şirketin broşürlerinde anlatıldığı gibiydi: sâkin ve boya gibi mavi.

Sıcakta tozlu gibi görünen alçak, yeşil tepeleri; sıcaktan sarkmış hurma ağaçları ve limanın beton ağzıyla ada ağır ağır ortaya çıktı. Tomazos:

«İskele 20» buyruğunu verdi ve Areopagus çok iyi bir dönüşle limanın ağzına yöneldi. Bir liman ağzına yaklaşılırken, geminin ardında iğri-büğrü bir dümen suyu bırakıldığının görülmesi, hiç istenilmeyen bir şeydir. Areopagus şimdiki yetersizliğine rağmen tam bir kavis çizerek liman ağzına yaklaştı. Tomazos birisinin fenerde geminin gelişini filme aldığını gördü.

Tomazos limanın hemen ağzında iki römorkör aldı. Guam'a römorkör almadan da girmek mümkündü ama Tomazos hem yolcuları düşünerek, hem de geminin güvenliği bakımından böyle yapmıştı. Biri iskele, biri de sancakta olan römorkörler palamarlarını, geminin zarar görmüş en belirgin kısmının kıç tarafına atmışlardı.

Geniş limana girerek ağır ağır ilerlemeğe başladılar. Konserve balıklar gibi yanyana dizilmiş beş nükleer denizaltının yanından geçtiler. Limanda en aşağı bir düzine Amerikan muhribi ve kruvazörü ve bir uzay izleme gemisi vardı. İstim üstünde olanlar Areopagus'a hoşgeldin düdüğü çaldılar.

Şirketin gemilerinden birini bir mendireğe, ya da iskeleye yanaştırmak her zaman için heyecanlı bir an idi. Areopagus her şeye rağmen büyük bir gemiydi. Yolcular için kolay ve can sıkıcı görünen bu işlem kaptan, ya da vardiya zabiti için tam bir meydan okumaydı. Guam gibi kolay bir limanda bile şartlar bundan önceki gelişlerinde olduğu gibi değildi. Rüzgâr

başka bir yönden, ya da sertçe esebilir, ya da şimdiki gibi hiç rüzgâr olmazdı. Her akıntı gemiyi başka bir yöne sürükleyebilirdi. Dünyanın çeşitli limanlarındaki su derinliği bile, pervaneler sığ sularda tüm itici güçlerini kullanamadıkları için fark ediyordu. Hız düşünce, geminin dümen dinlemeğe yeterli hızı kayboluyor ve dümene cevap vermediği noktaya ulaşınca dümenin etkisi de azalıyordu.

Küpeşte boyunca sessizce sıralanmış olan yolcular bu karşılanıştan duygulanmışlardı belki, ya da kaderlerinin ne olabileceğinin bilinci içindeydiler. Depolama tankları ve yapılar boyunca büyük bir kalabalık toplanmıştı. Bir bando çalıyordu. Müziğin sesi sabah havasını dalgalandırıyordu ve neşelenmemenin imkânı yoktu. Otomobillerin üstüne çıkmış olan halk el sallıyor ve bağırarak tezahürat yapıyordu. Televizyon kameraları iş başındaydı.

Tomazos rıhtım boyunca seyri sağlamak için kıça üçüncü bir römorkör aldı ve kesin bir dikkatle gemiyi sancaktan iskeleye yanaştırdı. Baş, kıç ve göğüs palamarları iskele babalarına atıldığı sırada da makine dairesine telgrafla makinelerin durdurulması komutunu verdi. Areopagus'un bir daha denize açılıp açılamayacağını düşündü.

Şimdi anladığına göre askerî bando «Hiç bir şey kadının yerini tutamaz» parçasını çalıyordu. Amerikan Ordusu kadından hoşlandığı için mi çalıyorlardı bunu? Hayır. Areopagus'a, güzel bir dişi kişiliği verdikleri içindi. Tomazos duygulandı...

İskeleler indirildi ve kalabalık hemen tekneye doluştu. Onları önlemeğe ve Amerikalılara has bu heyecanı geri çevirmeye imkân yoktu. Bunların arasında sedye taşıyanlar, Amerikan Deniz Kuvvetleri doktorları, denizciler, gazeteciler, yerli halk ve kuşkusuz

sigorta memurları, yerli yetkililer ve şirketin iki adamı vardı. Bir TV ekibi güvertede yerleşti ve kimseden izin almadan yolcuları sorguya çekmeye başladı. Bir puntuna getirip zabitleri bile sorguya çektiler. Bazı kimseleri zararı göstermeğe ve Kaptan Vafiadis ile konuşmaya götüren Tomazos, bir TV ilgilisinin Mollon'a şöyle sorduğunu duydu:

«Olay sırasında neler hissettiğinizi bütün gerçekliğiyle söyleyebilir misiniz bize?»

Mollon güldü ve:

«Elbette» dedi. «Korkudan ödüm koptu.»

Bir gazeteci alay edercesine:

«Bu şey sigortalı mıdır?» diye sordu.

Saatlerce böyle sürdü bu. Tomazos şirket temsilcileriyle sigortanın adamlarını yemeğe alakoydu; gemi jurnali; vesikalar; telsiz, can filikaları, kazanların en son ne zaman gözden geçirildiği konusunda bilgi verdi. Ona göre bu, ya da şu, neden ileri gelmişti? Bir fırtınanın patlak verebileceğini ilk ne zaman öğrenmişti? Bu rotanın izlenmesine kim karar vermişti? Kaptan Vafiadis'e sadık kalmak isteyen birisi için cevaplandırılması güç sorulardı bunlar. Öğleden sonra Başmühendisi kaptan köprüsüne çağırarak onunla ayrı olarak görüşmek istediler. Çok alaycı bir ifadeyle ve zehir gibi bir dille konuşan Bitsios onların sorularına öyle sorularla karşılık verdi ki adamlar kıpkırmızı oldular ve müthiş içerlediler.

Sıcak ve yorucu öğle sonunda bir garson gelerek Tomazos'un kulağına şu sözleri fısıldadı:

«Sizi bir bayan görmek istiyor efendim.»

«Nerede kendisi?»

«Gezinti Güvertesi'nde, sancak tarafının ön kısmında.»

Bunun Elaine olabileceğini düşündü ve zihni bi-

raz karışmış olarak ziyretçiyi görmeğe gitti. Yanılmamıştı. Küpeşteye dayanmış duran Elaine'di. Elaine sanki aradığı kimseyle hiç bir ilişkisi olmamış gibi başka yöne bakıyordu. Elaine dengeli davranmayı hiç ihmal etmemişti. Yalnız bir kez...

Sanki yalnız güzel kadınlara has bir içgüdüyle olmuş gibi, Tomazos çok yakınına geldiği zaman döndü. Başka bir kadın olsa çok çabuk döner ve yüzündeki anlamın kaybolmasına sebep olurdu. Bu anlam buz kesilir, ya da bel verirdi. Elaine için bu imkânsızdı. Sanki Guam nasıl olsa gezmek için geleceği bir yermiş gibi çok uygun bir kılıktaydı. Onu birdenbire karşısında görmüşçesine:

«Nikolaos» dedi.

Öpmesi için ona boynunun, çenesi ile gırtlağı arasındaki bir yerini uzattı. Tomazos içtenlikle:

«Seni beklemiyordum Elaine» dedi.

«Senin için çok meraklanmıştım. TV ve radyo haberlerinde geminin sözü edildi hep...»

«Uçakla mı geldin buraya?»

«Elbette. Areopagus'un Guam yolunda olduğunu söylediler. Çocuklar çok heyecanlandı. Ama başaracağından hiç umut kesmediler.»

«Nasıl çocuklar?»

«Çok iyi.»

«Sen?»

«Ben de çok iyiyim. Her zamanki gibi.»

Ama hiç de öyle değildi: Tomazos:

«Memnun oldum» dedi.

«Terfi ettirecekler mi seni?»

«Hiç sanmam. Soruşturmalar yıllar sürer.»

«Ama gemiyi kurtardın...»

«Bir ödül bekleyerek yapmadım. Her zabit yapabilirdi bunu. Hepimiz görevimizi yaptık.»

«Yangının bacada ve üst bölümlerde yaktığı yerler belli.»

«Evet, korkutucuydu bu. Ama berber salonundaki yangın çok daha tehlikeliydi.»

«Ne yapacaksın şimdi?»

«Bilmiyorum. Herhalde yemek yer, uyuyamadığım saatlerin acısını çıkarırım sanıyorum.»

«Ben Palm Leaves'de kalıyorum.»

Tomazos'un cevap vermediğini görünce bozuldu. Fazlasıyla aşağıdan aldığını anladı. Reddedilmiş olmayı kabul edemedi. Çünkü hiç reddedilmemişti. Binlerce millik bir hava yolculuğu yapmış olmak elbette ki yeterli bir özür dilemeydi.

Kurnazlığı yoktu. Gelmişti ya, yeterdi bu. Pişmanlık, ya da vicdan azabı duymuyordu. Yalnız çok güzel bir kadın, gururundan bir şey yitirmemiş olmanın bilinci içinde kabullenebilirdi bu durumu.

Duygulandırıcıydı bu ve yeterli olabilirdi ama Tomazos bunun yeterli olmadığını anlayacak kadar ölümle burun buruna gelmişti. Çok iyi biliyordu ki, sevimlilik çok geçmeden iki yüzlülüğe dönüşüyordu. Onun sadık olmayışının acısını çekmiş ve iyileşmişti. Fırtına sırasında o yokolmuştu. Ona bir kötülük dilemiyordu. Tüm çekiciliğine rağmen, kendisi için bir yabancıydı artık.

Küpeştenin ötesine baktı ve kendisini şaşırtan bir şey farketti:

«Özür dilerim» dedi.

Elaine hiç beklemediği bu tutum karşısında gözlerini kırpıştırdı, dikildi, hırstan kıpkırmızı kesildi. Ama daha tepkisini gösteremeden Tomazos uzaklaşmıştı. Elaine onun kalabalığı yararak telâşla iskeleden indiğini gördü. Buraya, içgüdüsüne uyarak ve sonuçtan emin olarak gelmişti. Şimdi pişmandı.

Tomazos'un rıhtımda birisiyle konuştuğunu farketti. Ne terbiyesizlikti bu. Kendisi bunca yoldan gelsin de o hâlâ bu maskara geminin derdinde...

Tomazos'un konuştuğunun genç bir kadın olduğunu gördü. Gülünç bir üniforma içinde bir Yunanlıydı bu...

Tomazos bu genç kadını büyük bir mutlulukla selâmladı:

«Merhaba Kristina. Buraya kadar gelmekle beni çok sevindirdin. Çok mutluyum seni gördüğüm için.»

Kristina kızardı. Acele acele:

«Teşekkür ederim.» dedi. «Nasılsın?»

Tomazos gülümseyerek:

«Ayığım» dedi. «İçkiyi bıraktım. Sarhoşluk hoşuma gitmedi... Hava Yolları nasıl?»

«Çok anlayışlı.»

Biraz durup ekledi:

«Areopagus gene sefere çıkar mı acaba?»

Tomazos:

«Sanmıyorum» dedi. «Şirket, satışa çıkarılan bir Güney Afrika yolcu gemisini almayı düşünüyormuş. Herşeyi tam olan bir gemiymiş.»

«Acaba beni yeniden...»

Tomazos güvenle onun sözünü kesti:

«Elbette. Elbette Kristina.»

29

TORNETTA SAKINARAK lumbozdan baktı. Delphi Güvertesi'ndeki lüks bir kamaradaydı. Mason Birader orada kalması için israr etmişti. Squibb'in de oraya alınıp alınmaması konusunda konuşulmuş ama Tor-

netta gayet inandırıcı bir şekilde, onun sadece hoyrat değil aynı zamanda kaba ve korkak bir adam olduğu hususunda Birader'i ikna etmişti. Tornetta kamaradaki o çok çirkin korkaklık sahnesinden söz etmiş ve kulağına bu gibi söylentiler çalınmış olan Birader anlayışlı bir biçimde başını sallamıştı. İyilik yapmaktan hoşlanan ama çok meraklı bir adamdı. İyilik yapması için tutanağa ihtiyacı vardı. Tornetta ise tutanak sağlamaktan hiç hoşlanmıyordu. Bay Brook - Birader'in adı buydu — üç günün büyük bir kısmını başkaları ile birlikte yardım komitelerinde geçirmişti. Salondaki masaların başında oturmuşlar ve bıkıp usanmadan yolcuların şikâyetlerini, zararlarını not etmişlerdi.

Şu sırada şirketin temsilcileriyle çok terbiyeli ama oldukça sert ve ısrarlı bir tutum içinde yolcular adına konuşuyordu.

Öbür yolcular mümkün olan hızla Areopagus'tan kaçmışlar ve her zamanki hodbinlikleriyle otele, uçağa, ya da nereye gideceklerse oraya gitmek üzere otobüslerdeki ilk sıraları kapmak için cebelleşmişlerdi. Ama rahatsız edici sayıda insan çevrede dolanıp duruyordu. Tornetta televizyonculardan ve gazetecilerden kaçmayı başarmıştı. Kimseye adını vermeden ortadan kaybolmak istiyordu.

Bütün bu insanlar güneşin altında durmuş, ne yapıyorlardı? Ne vardı bu kadar uzun boylu konuşacak?

Şu ikisi sözgelimi. Kısa kollu gömlek giymiş bir Amerikalıyla makine dairesi mürettebatından biri. Bir su deposunun yanında durmuşlar çene çalıp duruyorlardı. Bir saat geçti. Tornetta korku içindeydi. Neredeyse Brook gelecek ve bir yığın saçma-sapan konuyla onu oyalayıp duracaktı. Adamın yardım çalışmalarına katılmamak ve komitenin üyesi haline gelmemek

kolay olmamıştı. Tornetta, Bay Rossi'yle olan arkadaşlığı yüzünden adamın kendisine gösterdiği dostluk ve yakınlığı yitirmek istemiyordu.

Barbara'yı görmemişti. Ama Squibb, kameralar ve kutularla yüklü olarak bir saat önce daha başkalarıyla birlikte bir otobüse binmeye çalışırken gözüne çarpmıştı. Birkaç genç kız iskelenin dibinde bekliyor ve gemiden çıkan yolculara, mahalli ağaçların taze, yeşil yapraklarından örülmüş şapkalar veriyorlardı. Squibb her zamanki aptalca şakacılığıyla kendi şapkasını fırlatıp atmış, başına bunlardan birini geçirmişti. Ne katlanılmaz adamdı...

Elli metre ötede kapalı bir Amerikan arabası durdu. Tornetta, arabadan inen iki kişinin varupa doğru yürüdüğünü gördü. Otomobilden bir de kız inerek ötekilerin peşinden koştu. Üçü birlikte yürüdüler. Bir süre durakladıktan sonra iskelenin dibinde birisiyle konuştular. Konuştukları adam, bir şey bilmediğini belirtircesine başını salladı.

Üç kişi konuşarak, ağır ağır aşağı yukarı gezinmeğe başladılar. Tornetta'yı farketmeden onun on metre ötesinden geçtiler.

Tornetta bunlardan birinin erkek kardeşi İgnazio olduğunu gördü. Biraz şaşırtıcı olmakla beraber çok heyecan verici bir karşılaşmaydı bu. Ama muhakkak ki İgnazio her şeyi düşünmüş, gereken tedbiri almıştı. İgnazio kardeşinin tehlikeli durumunu biliyordu. Tornetta'nın şimdi yapacağı tek şey gemiden çıkmaktı.

Bu da zor olmayacaktı. Ama herşeye rağmen korkuyordu. Bir adam öldürmüş, bir dansözün canını yakmış, Squibb'i dövmüştü. Ceplerinde ve valizinde, çoğu çalınmış, altı bin dolardan fazla para vardı. Yunan şirketinin, ya da herhangi bir kimsenin kendisine

bir şey yapabileceklerini düşünemiyordu. TV kameraları gitmişti. Bir tehlike yoktu. Buna rağmen korkudan su gibi terliyordu.

Üçlü grup tam alttan geçerken uğraşıp lumbozu açtı.

Grubun kişileri şaşırdı. Kardeşi:

«Bartolomeo» diye bağırdı. «Yukarı gelelim mi?»

Tornetta:

«Ben aşağı geliyorum» dedi.

Bir an önce bu gemiden çıkmak istiyordu.

Adamlar boş gözlerle ona baktılar. Bir gemi zabiti adını sordu. Öğrendikten sonra da listeden sildi. Hiç bir anlam taşımazdı bu. Tornetta emindi. Olsa olsa kendisinin sağ olduğu ve elinden yaralı bir halde Guam'da karaya çıktığının bir delili olabilirdi.

İgnazio ve iki arkadaşı kalabalığın az gerisinde duruyorlardı.

Tornetta kardeşini kucakladı. İgnazio

«Alayım valizini» dedi. «Büyük geçmiş olsun. Ama artık her şey geçti. Yarın için uçakta yerler ayrıldı. Sizi tanıştırayım. Ortağım Arnaldo ve yardımcımız Anna.»

İgnazio yaptıkları işin niteliğini açıklamadı. Kız çok güzeldi ama sert bir cevize benziyordu. Tornetta kardeşinin de, dünyaya, peşinde olduğu şeyi sağlama dümeninde çalıştığına hükmetti. İgnazio:

«Başın derde girdi mi?» diye sordu.

Tornetta, Bay Rossi'yi öldürdüğünü itiraf etmek üzere ağzını açtı. Ama Rossi'nin Mafia'dan olup olmadığından hâlâ şüphesi vardı ve her iki durumda da kardeşi ve kız çok tedirgin olacaklardı. Bu da onların yüklendikleri sorumluluğa biraz korku ve telâş eklemekten başka bir işe yaramayacaktı. O bakımdan:

«Hayır» dedi.

«İyi. Her şey düzelir artık.»

Üçlü grubun öteki kişisi Arnaldo kapalı, büyük arabanın kapısını açtı. Tornetta içeri girerek yumuşak koltuğa yerleşti. Ne kadar yorgun ve sinirlerinin ne kadar gergin olduğunu, şimdi rahata erince anlamıştı. Birkaç hafta dinlendikten sonra gene eski Tornetta olurdu.

Kız öne, Arnaldo'nun yanına oturdu. İgnazio da kardeşinin yanına geçti.

«Sıcak» dedi. «Ama güzel bir yer bu ada.»

Alay eder gibi ekledi:

«Ne var ki, Amerikan. Ada halkı boş vermiş ürün yetiştirmeye. Amerikalılar'ın yanında çalışmayı ve konserve yemeyi tercih ediyorlar. Amerikalılar giderse... Ne güzel çiçekler şunlar.»

Ama ilgi duymamıştı çiçeklere.

Bir anayol üstündeydiler. Arnaldo:

«Ne yana?» diye sordu.

İgnazio:

«Sağa» dedi.

«Tornetta'ya da:

«Arabayı kira ile tuttum» diye bilgi verdi.

Tornetta bir tedirginlik hissetti. Ama neden olduğunu bilmiyordu.

«Şehre gitmiyor muyuz?» diye sordu.

İgnazio:

«Elbette gitmiyoruz» dedi. «Oteller gazeteciler ve senin yolculuk arkadaşlarınla doludur... Müthiş bir heyecan yarattınız... Bak... Şu başlığa bak.»

Tornetta iki elile gazeteyi tutup yayarak başlığı okudu: KASIRGAYA TUTULAN YOLCU VAPURU AĞIR AKSAK BU YANA GELİYOR. Bir gün önceki gazeteydi bu.

İgnazio havada beklenmedik, güçlü bir kavis çi-

zen bıçağı Tornetta'nın ceketinin açık bıraktığı göğsüne indirdi. Dişlerinin arasından:

«Kusura bakma» dedi. «Bunu yapmaya mecburdum.»

Tornetta korkuyla ağlar gibi kısa bir ses çıkardı. İgnazio'nun yumuşak, kahve rengi gözlerindeki nefreti gördü. Ağzı ne derse desin, kardeşi bunu isteyerek yapıyordu.

Kısa süren bir acıyla birlikte hayat, hâlâ terli ve sıcak deri mahfazasının içinde sönerken, Tornetta, aklından çıkarmamış olması gerekli bir şeyin bulunduğunu düşündü. Neydi o?

İgnazio hoşnutsuzluk ve işini tamamlamış olmanın rahatlığıyla bir soluk aldı. Öteki iki kişiye nefes nefese:

«Tamam» dedi.

Şimdi ölü olan bu adamın, Avustralya'dan mektup yazmadan önce aklından çıkarmamış olması gereken şey, şu sırada İgnazio'nun hatırladığı çocukluğuydu. Daha güçlü, daha büyük bir kardeşin zorbalık ettiği, canını yaktığı daha küçük bir çocuğun acı ve korku dolu çocukluğu... İgnazio tam yirmi yıl bu günü beklemişti.

Arnaldo adındaki adam:

«Gördüğün işten memnun olacaklar» dedi.

Hâlâ soluk soluğa ve terden sırılsıklam İgnazio bu sözleri onayladı:

«Hiç sevmezdim onu» dedi. «Ama kolay olmadı.»

Kız sordu:

«İşin görüldüğünü ispatlamak için bir fotoğraf çekelim mi?»

Arnaldo omuz silkti:

«Benim sözlerim yeter ama alsak iyi olur.»

Hâlâ ana yol üzerinde idiler ve yetmiş mil hız

yapıyorlardı. Aksi yönden de hızla Amerikan deniz ve hava kuvvetlerine ait kapalı, büyük arabalar geçiyordu. İgnazio alay edercesine, yemek vakti olmalı, diye düşündü. İlgisizce:

«Cesedi nereye götüreceğiz?» diye sordu.

Arnaldo, kıvrıla kıvrıla küçük, yeşil dağlara doğru uzanan tozlu bir yan yola saparken:

«Kolay» dedi. «Bu budalalar aramaya nereden başlayacaklarını bilemeyeceklerdir. Ormanda gömeriz onu.»

Kız:

«Valizi ne olacak?» diye sordu.

İgnazio nefretle:

«Onun olsun pis elbiseleri» dedi.

E YAYINLARI SUNAR

1. **BOYALI KUŞ / roman**
   Jerzy Kosinski / 15 lira / 5. Baskı
2. **KARA ÇOCUK / roman**
   Richard Wright / 10 lira / 2. Baskı
5. **USTA İLE MARGARİTA / roman**
   Mihail Bulgakof / 2 cilt / 20 lira
6. **İLK ÇEMBER / roman**
   Aleksandr Solzenitsin
   (Nobel 1970) 25 lira / 3. baskı
9. **İNSAN ASKER DOĞMAZ**
   Kostantin Simonof / 3 cilt / 30 lira / 2. Baskı
10. **ŞAKA / roman**
    Milan Kundera / 10 lira
11. **ORTALIK NEDEN KARIŞTI**
    Vedat Saygel / 10 lira
12. **GÜNEŞİ GÖRÜYORUM / roman**
    Nodar Dumbadze / 10 lira
13. **BEYGİRNAME**
    Nehar Tüblek / 5 lira
14. **SÜLÜNAME**
    Tonguç / 5 lira
15. **ÖLÜMSÜZ / roman**
    Vassili Vassilikos / 15 lira / 3. Baskı
17. **PAŞANAME**
    Nehar Tüblek / 5 lira
18. **ADIMLAR / roman**
    Jerzy Kosinski / 10 lira / 2. Baskı

19. **KARDEŞ KAVGASI / roman**
Nikos Kazancakis / 15 lira / 2. Baskı
20. **KELEBEK / roman**
Henri Charriére / 25 lira / 7. Baskı
21. **TRENLER / roman**
Bohumil Hrabal / 5 lira
23. **KEŞKÜLÜ FUKARA / karikatür**
Zeki Beyner / 5 lira
24. **HAVA ALANI / roman**
Arthur Hailey / 20 lira / 4. Baskı
25. **ÖLÜMÜN ADI / roman**
Ladislav Mnacko / 15 lira
26. **ÖNCE EKMEKLER BOZULDU**
Oktay Akbal / 12.50 lira
27. **AMERİKAN RÜYASI / roman**
Norman Mailer / 10 lira
28. **FAKİR AŞIKLAR / roman**
Vasco Pratolini / 20 lira
29. **İTALYAN KIZI / roman**
Iris Murdoch / 10 lira
30. **ATEŞ HIRSIZLARI / roman**
Vuk Vuço / 10 lira
31. **BİZE TOPRAK VERDİLER**
Juan Rulfo / 5 lira
32. **HACİZLİ TOPRAK / roman**
Cengiz Tuncer / 10 lira / 2. Baskı
33. **MEKTEPLİ / roman**
Charles Webb / 10 lira
34. **YILKI ATI / roman**
Abbas Sayar / 5 lira / 2. Baskı
35. **BABA / roman**
Mario Puzo / 20 lira / 11. Baskı
36. **ÇIPLAK VE ÖLÜ / roman**
Norman Mailer / iki cilt / 40 lira
37. **SİLAH ARKADAŞLARI / roman**
Konstantin Simonof / 20 lira / 2. Baskı
38. **BİR OLAYIN BAŞLANGICI / roman**
Muzafer Buyrukçu / 12.50 lira
39. **GENÇ KIZ / roman**
Carlo Cassola / 10 lira / 2. Baskı
40. **AĞACA TÜNEYEN BARON / roman**
Italo Calvino / 10 lira

41. **KERKENEZ / roman**
Cengiz Tuncer / 20 lira / 2. Baskı
42. **FİL / roman**
Elio Vittorini / 5 lira
43. **İDAMLIKLAR / roman**
Kerim Korcan / 10 lira
44. **İŞTE HAYAT / belgesel roman**
Oscar Lewis / 25 lira / 2. Baskı
45. **OTEL / roman**
Arthur Hailey / 20 lira / 2. Baskı
46. **ATLARI DA VURURLAR / roman**
Horace Mc Coy / 10 lira / 2. Baskı
47. **ÇORAK YÜREK / roman**
Carlo Cassola / 10 lira
48. **TANRI SEVENLERİ KORUR / roman**
J. Mario Simmel / 15 lira / 2. Baskı
49. **FOTOĞRAFLAR / roman**
Vassili Vassilikos / 10 lira
50. **İKİ SEVGİLİ / roman**
Marvyn Jones / 10 lira
51. **SEVDALILAR / roman**
Jaroslaw İwaszkiewicz / 10 lira
52. **PAPAZ HERZAMAN PİLAV YEMEZ / roman**
Johannes Mario Simmel / 20 lira / 2. Baskı
53. **SANÇEZ'İN ÇOCUKLARI / roman**
Oscar Lewis / 20 lira
54. **ACI YUDUM / roman**
Johannes Mario Simmel / 2. Baskı / 25 lira
55. **HEPİMİZ KARDEŞ OLACAĞIZ / roman**
Johannes Mario Simmel / 25 lira
56. **ŞEYTANIN DANSI / roman**
Fred Mustard Stewart / 10 lira
57. **SİCİLYA KONUŞMALARI / roman**
Elio Vittorini / 10 lira
58. **ÖLESİYE SEVMEK / roman**
Pierre Duchesne / 10 lira
59. **YAŞAYANLAR VE ÖLÜLER / roman**
Konstantin Simonof / 25 lira / 2. Baskı
60. **DEHŞETENGİZ / roman**
Voldemar Lestienne / 25 lira
61. **KIÇÜSTÜNDE TOPLANTI**
Zeyyat Selimoğlu / 10 lira

62. **MAĞARA**
Muzaffer Buyrukçu / 20 lira
63. **LİNÇ / roman**
Kerim Korcan / 10 lira / 2. Baskı
64. **GARİPLER SOKAĞI / roman**
Oktay Akbal / 10 lira / 3. Baskı
65. **JACK LONDON / Denizler Serüveni**
İrving Stone / 20 lira
66. **AŞK DEDİĞİN LAFTIR / roman**
Johannes Mario Simmel / iki cilt / 40 lira
67. **SEVGİLERLE / roman**
Charles Webb / 10 lira
68. **BAĞIŞLANMIŞ KÜHEYLAN / roman**
Hildegard Knef / 25 lira
69. **GÖRÜLMEYEN ADAM / roman**
Ralph Ellison / 25 lira
70. **ÇAKAL / roman**
Frederic Forsyth / 20 lira
71. **EKABİR / roman**
Arthur Hailey / 25 lira
72. **ÇETE KARAVANA ATIYOR / roman**
Jimmy Breslin / 15 lira
73. **HASTANE / roman**
Arthur Hailey / 20 lira / 2. Baskı
74. **YAVRU CEYLAN / roman**
Magda Szabo / 10 lira
75. **BİR YERDE / roman**
Jerzy Kosinski / 10 lira
76. **MAHALLE / roman**
Vasco Pratolini / 10 lira
77. **ODESSA / roman**
Frederic Forsyth / 20 lira
78. **UZLAŞMA / roman**
Elia Kazan / iki cilt / 40 lira
79. **ÇELO / roman**
Abbas Sayar / 10 lira
80. **DALAVERE / roman**
G. William Marshall / 25 lira
81. **İLK YILLARIN EKMEĞİ / roman**
(Nobel 1972) Heinrich Böll / 10 lira / 3. Baskı
82. **VATAN SAĞOLSUN / roman**
J. M. Simmel / 30 lira

83. **YALNIZ BİR AVCIDIR YÜREK / roman**
Carson Mc Cullers / basılıyor
84 **MUHBİR / roman**
Liam O'Flaherty / 10 lira
85. **LİMANLAR / roman**
James Barlow / 25 lira
86. **KITLIK / roman**
Liam O'Flaherty / 20 lira
87. **SONBAHARLA GELEN / roman**
Jean Freustié / 15 lira
88. **SIHHİYE BÖLÜĞÜ / roman**
Richard Hooker / 10 lira
89. **EŞSİZ BİR ADAM / roman**
Cristine Anoty / 20 lira
90. **BANKO / roman**
Henri Charriére / 20 lira

EVİN KİTAPLARI DİZİSİ

BİR ÇOCUK BEKLİYORUM
Laurence Pernoud / 20 lira
ÇOCUĞUMU BÜYÜTÜYORUM
Laurence Pernoud / 30 lira

GENÇLİK DİZİSİ

1. **ÜÇ SİLAHŞÖRLER D'ARTAGNAN**
Alexandre Dumas / 15 lira
2. **ÜÇ SİLAHŞÖRLER MİLADY**
Alexandre Dumas / 15 lira
3. **ÜÇ SİLAHŞÖRLER AYRILIŞ**
Alexandre Dumas / 15 lira
4. **ÜÇ SİLAHŞÖRLER YİRMİ YIL SONRA I**
Alexandre Dumas / 25 lira
5. **ÜÇ SİLAHŞÖRLER YİRMİ YIL SONRA II**
Alexandre Dumas / 25 lira

POLİS ROMANLARI DİZİSİ

1. **DİŞİ KURTLAR**
   Boileau Narcejac / 750 Krş.
2. **LASTİK PABUÇLAR**
   Verner Dikson / 750 Krş.
3. **ŞEYTAN İŞİ**
   Boileau Narcejac / 750 Krş.
4. **ÖLÜM ÇEMBERİ**
   Lindsay Hardy / 750 Krş.
5. **MÜHENDİS SAYILARI SEVİYORDU**
   Boileau Narcejaç / 750 Krş.
6. **KARA YİĞİT**
   Peter Cheyney / 750 Krş.
7. **KİN TUZAĞI**
   John D. Macdonald / 750 Krş.
8. **SON GECE**
   Ferguson Findley / 750 Krş.
9. **EROİN**
   Ed Mcbain / 750 Krş.
10. **SORUŞTURMA**
    Ed Mcbain / 750 Krş.

limanlar james barlow

25 LİRA roman

